Ajuntament de Barcelona

Memòria de la recerca arqueològica efectuada al subsol de la finca número 7 del carrer Nou de la Rambla, Barcelona

Campanyes de 2017 i 2018

Codi 046/17

Àlvar Caixal Mata, Gemma Caballé Crivillés

Juliol de 2019

SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL

Diputació Barcelona

Àrea de Territori i Sostenibilitat

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ

1. Fitxa tècnica 7
2. Resolucions administratives..... 9
3. Intervencions arqueològiques a l'entorn immediat..... 10
4. Marc geogràfic i geològic. Situació i descripció..... 13
5. Context històric, antecedents i criteris de la intervenció 19

II. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS

1. Intervenció arqueològica de l'any 2017..... 29
2. Intervenció arqueològica de l'any 2018..... 49

III. ESTUDI HISTÒRIC..... 207

IV. CONCLUSIONS 251

V. BIBLIOGRAFIA..... 269

ANNEXOS

Annex I. Inventari de les Unitats Estratigràfiques i dels Fets Constructius

Annex II. Inventari del material arqueològic

Annex III. Làmines del material arqueològic

Annex IV. Planimetria

Annex V. Documentació fotogràfica (format digital)

I. INTRODUCCIÓ

1. Fitxa tècnica

Denominació: Carrer Nou de la Rambla, 7

Municipi: Barcelona, districte de Ciutat Vella.

Comarca: Barcelonès

UTM (ETRS89): X: 430.934,0 / Y: 4.581.135,0

Metres sobre el nivell del mar: 6,90 cota vorera del carrer

Tipus: Arquitectura civil.

Època: L'edifici actual és de 1844, data de reconstrucció de l'immoble original de finals del segle XVIII, que va resultar greument malmès pel bombardeig de Barcelona del 3 de desembre de 1842.

Propietat: Diputació de Barcelona.

Protecció monumental: El seu emplaçament està regulat dins l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Palau Güell (resolució CLT/25262006 de l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya de data 06-06-2006 i publicat al DOGC núm. 4571, en data 06-06-2006).

Qualificació urbanística: Pla General Metropolità de Barcelona dins la zona de nucli antic i específicament en la subzona II, de conservació del centre històric (12b).

Catalogació municipal: Nivell de protecció D per les Normes Urbanístiques del Pla especial del patrimoni arquitectònic, històric i artístic de la ciutat de Barcelona, districte de Ciutat Vella.

Direcció del seguiment arqueològic de les cales geotècniques (2017): Àlvar Caixal Mata, arqueòleg (SPAL). Del 22 de març al 5 d'abril de 2017 (número d'expedient: R/N 470 K121 NB-2017-1-19995).

Direcció de la recerca arqueològica preventiva al subsol (2018): Gemma Caballé Crivillés, arqueòloga (col·laboradora de l'SPAL). Del 9 de gener al 16 de març de 2018 (número d'expedient: R/N 470 K121 NB-2018-1-21336).

Realització de tractament de restes arqueològiques no extretes (2018): Gemma Caballé Crivillés, arqueòloga (col·laboradora de l'SPAL). Del 26 al 27 d'abril de 2018 (número d'expedient: R/N 470 K121 NB-2018-2-21646).

Codi d'intervenció Servei d'Arqueologia de Barcelona: 046/17.

Promoció i execució: Servei de Patrimoni Arquitectònic Local [SPAL] (Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic. Àrea de Territori i Sostenibilitat. Diputació de Barcelona).

Direcció tècnica: Marilena Gràcia Suñé, arquitecta tècnica de l'SPAL.

Reconeixement i estudi geotècnic: D&S GeoProjectes.

Prospecció geofísica i tomografia elèctrica: Departament de Minerologia, Petrologia i Geologia Aplicada de la Facultat de Ciències de la Terra (Universitat de Barcelona).

Aixecament planimètric: Javier Ortiz Tironi i Sacramento Castillo Alcaraz (*Centum*); Jordi Grabau Fígols, infògraf (SPAL).

Empresa constructora: URCOTEX Immobiliària, SL.

Estudi històric: David Galí Ferrer, historiador (SPAL).

Dibuix dels materials arqueològics de 2017 i 2018: Javier Pascual Marqués.

2. Resolucions administratives

Resolució favorable de la Directora dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Barcelona, de 21 de març de 2017, autoritzant la realització d'una **intervenció arqueològica preventiva pel seguiment d'uns sondeigs geotècnics al subsol de la finca número 7 del Carrer Nou de la Rambla** (Barcelona, Barcelonès).
Expedient: R/N 470 K121-NB 2017/1-19995
Activitat autoritzada: Control i excavació.
Termini de realització de la intervenció: del 22 de març al 5 d'abril de 2017.
Direcció arqueològica: Àlvar Caixal Mata.

Resolució favorable de la Directora dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Barcelona, de 8 de gener de 2018, autoritzant la realització d'una **intervenció arqueològica preventiva al Carrer Nou de la Rambla, 7** (Barcelona, Barcelonès).
Expedient: R/N 470 K121-NB 2018/1-21336
Activitat autoritzada: Control i excavació.
Termini de realització de la intervenció: del 9 de gener al 16 de març de 2018.
Direcció arqueològica: Gemma Caballé Crivillés.

Resolució favorable del Director General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura, de 25 d'abril de 2018, autoritzant el **tractament de les restes arqueològiques no extretes al carrer Nou de la Rambla, 7** (Barcelona, Barcelonès).
Expedient: R/N 470 K121-NB 2018/2-21646
Activitat autoritzada: control, desmuntatge, eliminació parcial i rebliment temporal de les restes relacionades.
Termini de realització de la intervenció: del 26 al 27 d'abril de 2018.
Direcció arqueològica: Gemma Caballé Crivillés.

3. Intervencions arqueològiques a l'entorn immediat

Es presenten les intervencions més destacades (per proximitat i rellevància dels seus resultats) dutes a terme a l'entorn de l'àrea urbana on se situa l'edifici.

-Intervencions arqueològiques al Palau Güell (1986-2005)

Sempre sota la promoció i supervisió tècnica del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona (SPAL), i dins del marc dels treballs de conservació i restauració del Palau Güell, s'han realitzat quatre actuacions amb mètode arqueològic. La primera va tenir lloc els dies 17 i 18 d'abril de 1986, sota la direcció de Xavier Fierro. L'objectiu era esbrinar el perfil original de la terrassa del Palau.[1] La segona intervenció es va fer a les cotxeres de la planta baixa entre el 9 i el 13 de març de 1992, sota la direcció d'Albert López Mullor. En aquesta ocasió, es va documentar el paviment original i la seqüència estratigràfica posterior, vinculada a diferents modificacions dels usos d'aquest espai.[2] En una tercera ocasió, el mes de novembre de 2003, Xavier Fierro hi va tornar per fer el seguiment arqueològic de quatre sondeigs corresponents a la primera fase dels estudis geotècnics del subsol del Palau. En cap cas es van detectar resultats positius des del punt de vista arqueològic.[3] Finalment, entre els mesos de gener i març de 2005, hi va haver una darrera intervenció arqueològica al soterrani i a la rampa d'accés, dirigida per Àlvar Caixal.[4] Els treballs van consistir en el control arqueològic de cinc dels sondeigs geotècnics previstos. Es van localitzar fragments de ceràmica comuna ibèrica i romana, materials arqueològics d'època moderna i restes antropològiques disperses, que s'associen a una àrea d'enterraments situada en els antics horts del convent dels carmelites i datada entre finals del segle XVII i primers anys dels segle XVIII. També es van documentar nivells i

[1] Fierro 1986.
[2] López Mullor 1992.
[3] Fierro 2003.
[4] http://cartaarqueologica.bcn.cat/3546

elements vinculats amb la construcció del Palau Güell i els seus primers nivells d'ús.[5]

-Intervenció arqueològica a la plaça Joaquim Xirau.

Dirigida el 1997 per Josefa Huertas Arroyo.[6] Els treballs estaven associats a les obres de construcció d'un aparcament subterrani. Es van localitzar restes de cronologia romana (una sitja, un dipòsit i alguns murs) corresponents a un centre productiu del segle I dC i a un monument funerari (d'incineració i amb aixovar) construït en un moment posterior. D'època medieval es van documentar un tram de la muralla bastida als segles XIII-XIV i les restes d'un pou amortitzat al segle XV. La muralla es va desmuntar al segle XVIII i es van localitzar nivells associats a la seva destrucció.[7]

-Intervenció arqueològica al carrer Marquès de Barberà, 4 (codi 027/98).

Dirigida el 1998 per Albert Bacaria Martrús (ARKE).[8] Es van realitzar dos sondeigs al subsol amb l'objectiu de documentar la possible existència de restes arqueològiques. A partir dels treballs efectuats es van recuperar materials d'època prehistòrica i medievals. A nivell estructural tan sols es van localitzar elements propis de l'edifici existent, datat del segle XIX.

-Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla 11-13 (codi 041/02).

Dirigida el 2002 per Xavier Bermúdez Lopez (Arqueocat, SL).[9] Es van efectuar quatre sondeigs al subsol, a partir dels quals es van documentar restes constructives del soterrani de l'edifici, que se situarien cronològicament al segle XIX.[10]

-Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla 25 (codi 012/04).

Dirigida el 2004 per Vanessa Camarasa Pedraza (Atics SL).[11] La intervenció arqueològica estava motivada pel rebaix general a tot el subsol (de 3'5m de

[5] Caixal 2006.
[6] http://cartaarqueologica.bcn.cat/574
[7] Huertas, Rodríguez 2000.
[8] http://cartaarqueologica.bcn.cat/595
[9] http://cartaarqueologica.bcn.cat/392
[10] Bermúdez 2002.
[11] http://cartaarqueologica.bcn.cat/623

profunditat), per tal de construir-hi un soterrani. Es van localitzar fonamentacions, paviments i dos pous associats a l'edifici construït al segle XIX.

-Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla 36 (codi 161/04).

Dirigida el 2004 per Júlia Miquel López (TEA, SL).[12] Els treballs van consistir en l'excavació de tres sondeigs al subsol. Es van documentar murs corresponents a la distribució interior de l'edifici del segle XIX i del nivell de circulació inicial del soterrani del mateix moment.[13]

-Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, 9- carrer de Lancaster, 1 (codi 024/05).

Dirigida el 2005 per Rafael Luis Nieto Medina (TEA, SL).[14] Aquesta intervenció va consistir en el control arqueològic de l'excavació d'un fossat d'ascensor, en el marc de les obres de reforma del vestíbul i l'escala de l'edifici. Es van localitzar nivells i estructures corresponents a l'edifici actual, construït a mitjans del segle XIX.[15]

-Intervenció arqueològica al carrer Sant Ramon 1-29 / carrer Nou de la Rambla 42-50 / plaça de Pieyre de Mandiargues (codi 111/14).

Dirigida els anys 2014-2015 per Marc Bosch de Doria (Antequem, SL).[16] La intervenció estava associada a l'execució del projecte de recollida pneumàtica de residus. Els murs i estructures localitzats se situaven cronològicament als segles XVI-XVIII i XIX-XX.[17]

[12] http://cartaarqueologica.bcn.cat/341
[13] Miquel 2005.
[14] http://cartaarqueologica.bcn.cat/990
[15] Nieto 2005.
[16] http://cartaarqueologica.bcn.cat/3756
[17] Pàmies 2016.

4. Marc geogràfic i geològic. Situació i descripció

Marc geogràfic i geològic

La parcel·la objecte d'estudi forma part del l'anomenat Pla de Barcelona, territori comprès entre el mar Mediterrani i la Serralada Litoral, d'est a oest, i entre els rius Besòs i Llobregat, de nord a sud. El Pla és una plataforma suaument inclinada cap al mar fruit d'una falla que es va originar per l'enfonsament del massís catalanobalear, que va determinar la seqüència geològica del subsol de la zona, on les capes més profundes estan compostes per pissarres del paleozoic amb intrusions granítiques. Durant el miocè i el pliocè es dipositaren margues blaves, argiles i algunes graves damunt d'aquestes pissarres. Posteriorment, la descomposició dels massissos que envoltaven el Pla van aportar noves acumulacions de blocs de calcàries i argiles, a les quals es van sobreposar en períodes més secs, formacions de crostes calcàries.

Topogràficament, el Pla de Barcelona es veu alterat per les elevacions de la Serralada Litoral i per l'àmplia plana que s'estén entre els primers contraforts de la serra i el mar. En el sector més baix d'aquesta plana, gairebé arran de mar, destaquen altres turons i relleus, com ara la muntanya de Montjuïc (el més alt, amb 173 metres), o la petita elevació del Mont Tàber (una mica més de 16 metres sobre el nivell del mar). Precisament, la badia existent entre aquestes dues formacions del front marítim va donar lloc a una zona lacustre coneguda com el Cagalell, caracteritzada per materials argilosos negres, amb restes de matèria orgànica vegetal, i situada entre 4 i 6 metres de fondària en relació a la cota de paviment actual del soterrani de la finca del número 7 del carrer Nou de la Rambla. Les dades proporcionades per diferents estudis geològics ens permeten atorgar un gruix d'uns 15 metres a aquests dipòsits lacustres. Aquesta zona de maresmes o aiguamolls es va originar amb la formació d'una barrera d'arena litoral, probablement després de la darrera fase glaciar (fa uns 18000 anys). A la llacuna hi desaiguaven diverses rieres, com la de Valdonzella, la de Magòria i la de la Creu d'en Malla, que hi van anar dipositant abundants quantitats de llots argilosos i orgànics. L'estany ja no figura en els

primers plànols de la ciutat, al segle XVI, cosa que fa pensar que en aquesta època probablement ja s'havia assecat del tot.

Situació

La finca objecte de la nostra actuació està situada al número 7 del carrer Nou de la Rambla (barri del Raval, districte de Ciutat Vella), just al costat de la mitgera de ponent del Palau Güell. Per la seva situació es troba qualificada en el Pla General Metropolità de Barcelona dins la zona de nucli antic i específicament en la subzona II, de conservació del centre històric (12b). També està catalogada amb el nivell de protecció D per les Normes Urbanístiques del Pla especial del patrimoni arquitectònic, històric i artístic de la ciutat de Barcelona, districte de Ciutat Vella,[18] i, com ja hem comentat en l'epígraf anterior, està inclosa dins l'entorn de protecció del Palau Güell.

Descripció

Es tracta d'un edifici amb una superfície construïda de 812 m^2. S'articula en planta baixa, planta principal, tres plantes pis i un terrat. Sobre la planta baixa hi ha un altell o planta entresol amb accés directe per l'escala de veïns, i sobre el terrat hi ha un petit cos afegit que simula un estudi, actualment fora de normativa urbanística. Atenent a la data de maig de 1844 que figura gravada a la llinda de la façana, la construcció actual es va inaugurar aleshores, amb una tipologia molt similar a d'altres cases d'aquesta època, molt presents al barri del Raval. Originàriament, cada pis tenia paviments de cairons sostinguts per forjats de bigues de fusta i revoltons ceràmics (que s'observen en algunes parts no tapades per nous terres i cels rasos posteriors). La majoria dels sostres del pis principal, però, com era moda a l'època, van ser folrats amb papers pintats. Poc després, entre finals del segle XIX i primers anys del XX, es van canviar la majoria dels terres i s'hi van col·locar paviments hidràulics, amb models

[18]Acord del Consell Plenari del 27 d'octubre de 2000, que inclou les modificacions posteriors.Es consideren nivell D de protecció *els béns que per les seves característiques poden ésser traslladats del seu emplaçament actual sense problemes per a la seva conservació o que gaudeixen d'un interès cultural en el sector d'emplaçament que, malgrat no haver estat considerat en els tres nivells anteriors A (BCIN), B (BCIL) o C (BPU), cal conservar documentalment per al seu record* (art.8).

documentats als àlbums de les empreses barcelonines Escofet & Fortuny i Escofet & Tejera i companyia.

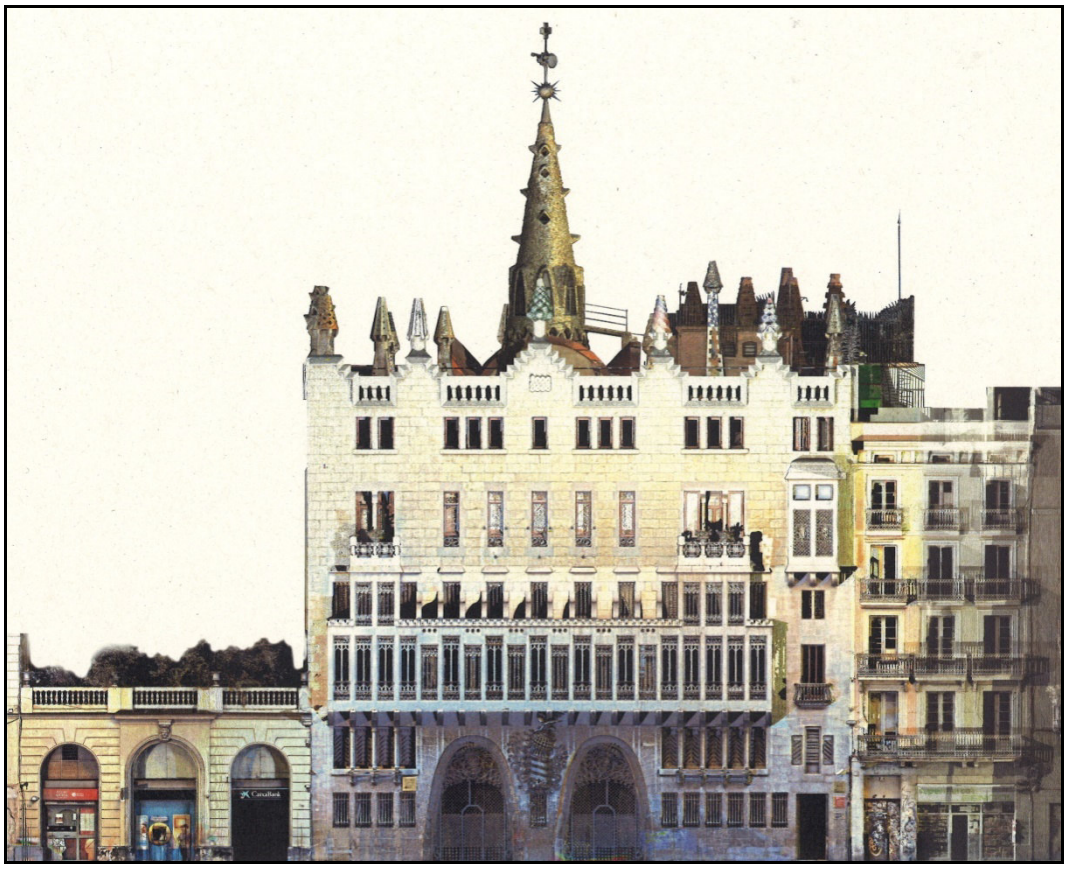

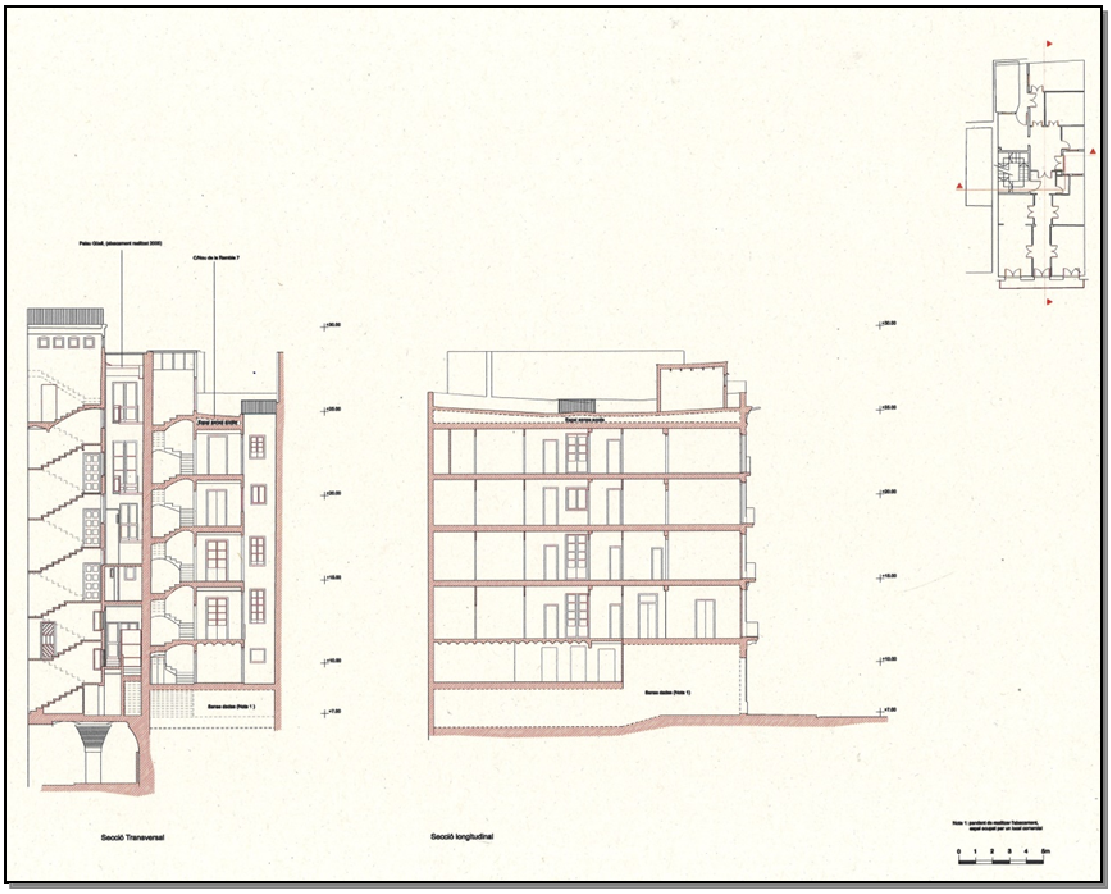
Secció Transversal
Secció longitudinal

5. Context històric, antecedents i criteris de la intervenció

Context històric

L'ocupació humana en la zona actualment integrada dins el barri del Raval està documentada arqueològicament des del Neolític antic. Posteriorment, en època romana, tot aquest sector va formar part del *suburbium* de *Barcino*, fora muralles, just entre la ciutat i la muntanya de Montjuïc. A tocar dels espais ocupats pels aiguamolls dispersos i les llenques de sorra —que s'estenien des de l'actual carrer de Sant Pau fins a les Drassanes, i des del lloc ocupat més tard pel monestir de Sant Pau del Camp fins més enllà de la Rambla, cap al carrer dels Escudellers—, es té notícia de l'existència de petits assentaments rurals i d'una necròpolis tardoromana.

A mitjan del segle XIII, la zona compresa entre la ciutat vella i els aiguamolls del Cagalell es va urbanitzar gradualment. Es va bastir un nou tram de muralla, prolongació de la que ja encerclava la ciutat per protegir-la dels atacs marítims i que continuava la línia de defensa que s'alçava des de l'actual passeig de Lluís Companys i el barri de la Ribera. Cap a final del segle XIV (1389), es va començar a construir una nova i definitiva línia de muralla, que acabaria delimitant el Raval, entre el carrer de Pelai, les rondes de Sant Antoni i de Sant Pau, i el Paral·lel. de De fet, l'indret on actualment s'aixeca la finca del número 7 del carrer Nou de la Rambla era ocupat aleshores per una sèrie de peces de terra, a prop del portal dels Trenta Claus. Hi ha constància, a partir de l'època baixmedieval, de la continuïtat en aquesta zona dels usos agrícoles i de l'establiment de nombrosos convents i institucions religioses. Cap al primer terç del segle XVI, l'arquebisbe de Tarragona (1515-1530), Pere de Cardona, va comprar algunes d'aquelles peces de terra i tres horts contigus per formar una gran parcel·la que tocava a la Rambla per llevant, on va fer aixecar unes cases. A les acaballes d'aquella centúria, cap al 1592, i a través d'una deixa testamentària, es va decidir la construcció d'un col·legi dels Carmelites Calçats a Barcelona. L'any següent, els carmelites van edificar-hi una capella, i en el decurs de la Guerra dels Segadors (1640-1652), el col·legi va haver d'hostatjar un batalló (1646), va ser utilitzat com a hospital d'empestats (1651) i, finalment, es va fer servir com a quarter general dels soldats suïssos (1652). Uns quants anys més tard, el 1680, l'orde dels Carmelites Calçats va bastir un gran edifici

amb façana principal oberta a la Rambla. Sabem per la documentació escrita que, entre 1694 i 1698, com a conseqüència de la guerra dels Nou Anys, l'edifici va ser utilitzat com a hospital militar, i l'indret més apartat de l'anomenat hort petit, gairebé adossat als marges que en senyalaven el límit de migdia, es va fer servir com a fossa comuna per enterrar-hi els soldats que hi morien, víctimes de les ferides de guerra o com a conseqüència de la complicació de les malalties infeccioses que patien.

El 1786, amb motiu de l'obertura del carrer Conde del Asalto (actual carrer Nou de la Rambla), dirigida per l'enginyer Carles Cabrer, es va projectar la urbanització dels terrenys ocupats pel col·legi, afectat pel nou vial, i els solars resultants van quedar dividits en parcel·les a banda i banda del carrer. El col·legi dels carmelites es va construir de nou, al costat nord del carrer Nou. El dia 11 d'abril de 1789, es va beneir la nova capella, d'estil neoclàssic, i també la resta del conjunt del col·legi, el qual es va disposar al voltant d'un claustre de grans dimensions (17,5 m x 15,45 m). Al primer quart del segle XIX, l'edifici religiós patiria una sèrie de canvis d'ús: durant la guerra del Francès (1808-1814) es va convertir en l'*Hôtel de la Paix* i, entre 1820 i 1822, a causa de l'apropiació dels béns eclesiàstics per part de l'Estat, primer va ser usat com a caserna dels batallons republicans d'en Costa, i després l'Ajuntament de Barcelona el va destinar a escola de Medicina.

Quan, a les acaballes del segle XIX, Eusebi Güell va decidir de construir la seva casa al Raval, la zona a l'esquerra de la Rambla (carrers de Portaferrissa, Ferran, Ample i la mateixa Rambla) encara era una zona residencial qualificada, tot i que les noves residències urbanes de la burgesia acomodada barcelonina ja començaven a fer-se a l'Eixample, que des de 1860 anava ocupant el pla que s'estenia entre la ciutat i els pobles del voltant. En la tria del lloc va influir decisivament el lligam d'Eusebi Güell amb aquest sector de la ciutat, on havia nascut i on va viure fins que es va casar. Güell va voler construir-se la casa ben a prop de la residència paterna, avui encara existent, que el seu pare havia adquirit a la Rambla l'any 1862. Per edificar el nou palau, Eusebi Güell no només va comprar, entre 1883 i 1894, una sèrie de cases del carrer Nou de la Rambla, sinó que, per assegurar-se al màxim la respectabilitat dels veïns, va adquirir altres finques i cases, fins i tot del carrer Lancaster. Ara bé, la casa del número 7 del carrer Nou, contigua al palau, mai no la va poder comprar.

Güell va viure pocs anys al Palau. El 1914 es va traslladar a la nova casa de la urbanització que ell mateix va promoure i que també va dissenyar Gaudí, la qual es convertiria més tard en el *Parc Güell*. El seu fill gran, Juan Antonio, encara romandria en el Palau alguns anys, fins al 1936. Sembla que l'edifici va ser confiscat durant la guerra, fet que no ha estat possible confirmar, i, fins i tot, que hi va haver una *txeca* (calabós utilitzat per la policia comunista), però tampoc no s'ha trobat documentació que ho acrediti. El que és cert és que una de las dependències del soterrani va servir de presó de delinqüents i lladres, segons es desprèn dels grafits que hi ha a les parets, escrits el 1940, un cop acabada la guerra. En tot cas, el Palau no va patir desperfectes ni durant la Guerra Civil ni després, i l'absència d'elements decoratius —com ara els de l'oratori— sembla més aviat causada pel desmantellament del Palau per part de la pròpia família Güell.

L'hereva del Palau, Mercedes Güell, el va cedir a la Diputació de Barcelona mitjançant un conveni que li atorgava un vitalici anual de 25.000 pessetes i establia la condició que no s'enderroqués ni es transformés l'edifici. La Diputació hi va instal·lar provisionalment serveis poc adients a la seva estructura, com ara el de les travesses de futbol, que llavors gestionava la corporació provincial. Finalment, el 1954, l'edifici va ser habilitat com a estatge de la Biblioteca i Museu del Teatre, dependents de l'Institut del Teatre. Les primeres obres importants de restauració del Palau Güell es van fer cap al 1972. A partir del juliol de 1982, el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local va assumir de forma explícita la responsabilitat de la conservació del Palau, i va ser llavors quan es va posar en marxa per primer cop un procés de recerca sobre l'edifici, tant històrica com constructiva, i es va redactar una diagnosi de l'estat de conservació. El 1983 es van iniciar els treballs de restauració general de les façanes principal i mitgera de l'edifici, amb aportacions econòmiques de la pròpia Diputació, del Ministeri de Cultura i de la Comunitat Europea, i, d'ençà el 1993, s'han executat la restauració integral de l'edifici (incloent-hi interior, patis, terrasses i terrat), la renovació total de les instal·lacions i l'adequació dels espais a un nou programa d'usos.

Antecedents

Com ja hem dir en el paràgraf anterior, la Diputació de Barcelona és propietària del Palau Güell, ubicat al carrer Nou de la Rambla, números 3 i 5, de Barcelona, des del 1945.[19] En aquell any, l'edifici, construït per l'arquitecte Antoni Gaudí entre 1886 i 1890, va ser cedit a la Diputació amb la voluntat de garantir-ne la conservació i preservació. D'acord amb aquests principis, i amb l'objectiu d'adaptar aquest equipament a les necessitats actuals de servei, accessibilitat i seguretat, l'actual Direcció del Palau Güell va informar favorablement el 10 de desembre del 2013 sobre la possible adquisició de la finca veïna, ubicada al número 7 del carrer Nou de la Rambla. Quinze dies més tard, la Diputació de Barcelona, mitjançant decret 12442/13 de 31 de desembre, va procedir a l'aprovació inicial dels tràmits de compra de l'esmentat immoble i va encarregar al Servei de Patrimoni Arquitectònic Local l'elaboració d'un projecte d'intervenció en aquest edifici per a usos diversos relacionats amb la protecció, la millora i la conservació del Palau Güell. El document, datat del 10 de febrer del 2014, aconsellava sobre les possibles actuacions a executar per a la millora del pla d'evacuació i seguretat del Palau, per a l'accessibilitat de la visita pública a les col·leccions i a les sales d'exposició i, en darrer lloc, per a l'optimització dels espais vinculats a la logística, l'administració i el manteniment del monument. Finalment, la Diputació de Barcelona, mitjançant decret 1737/14 de 13 de març, i un cop acreditada fefaentment per part de la propietat la desocupació de l'edifici produïda il·legalment i la seva plena disponibilitat, va resoldre aprovar definitivament l'adquisició directa de l'immoble situat al número 7 del carrer Nou de la Rambla. En el moment de la compra, la Diputació de Barcelona coneixia i acceptava la vigència de l'arrendament del local de la planta baixa de l'immoble, reconduït mes a mes, conforme a l'article 1566 del Codi Civil. Recentment, el local ha quedat buit.

D'acord amb la voluntat de redactar un projecte que dissenyi la transformació d'aquest immoble en un edifici de suport i millora dels espais del Palau Güell, era imprescindible procedir a la realització d'una sèrie d'estudis previs, entre els quals l'aixecament planimètric i un reconeixement geotècnic per determinar la

[19]El Palau Güell es considera bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, d'acord amb el que disposa la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català. El Palau, juntament amb altres obres de Gaudí, va ser declarat Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 1984.

resistència del terreny i la seva relació amb els fonaments actuals. Com que els treballs programats havien d'afectar una zona que no havia estat mai objecte de recerca arqueològica, i tenint en compte que aquesta finca està inclosa dins l'entorn de protecció del Palau Güell,[20] calia que l'actuació s'ajustés al que preveu la Llei del Patrimoni Cultural Català (llei 9/1993, de 30 de setembre) i el Reglament de Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic (decret 78/2002, de 5 de març), per la qual cosa es va sol·licitar l'autorització necessària perquè la intervenció prevista s'efectués amb el corresponent seguiment arqueològic.[21]

L'actuació, que es va executar entre el 22 de març i el 5 d'abril de 2017, va consistir, en primer lloc, en l'obertura de tres cales de metre per metre distribuïdes en la planta baixa a tocar de les parets mitgeres de l'edifici, fins a una fondària de 50 cm per sota del pla de base dels fonaments dels murs de càrrega. També estava previst efectuar un reconeixement general del subsol de l'immoble mitjançant la realització d'una xarxa de perfils GPR amb la finalitat d'identificar estructures locals i relacionar-les amb els fonaments de la casa. Finalment, per a un coneixement més profund del tipus de terreny, es van practicar un sondeig a rotació (amb extracció de testimoni continuat) fins a una fondària de 30 m a la vorera del carrer enfront de la façana de la finca i altres dos sondeigs més, oberts a l'interior de l'immoble i fins a una fondària inicial de 15 m, que es van perllongar mitjançant penetració dinàmica tipus DPSH fins arribar als 30 m, en un cas, i fins assolir retop en el cop, en un altre. Els treballs d'excavació van comptar amb el seguiment directe i continuat de l'arqueòleg director, mentre que l'extracció de les mostres geològiques es va supervisar sobre el terreny per tècnics especialistes de l'empresa B&M Geoprojectes.

En el decurs del control arqueològic dels dos sondeigs situats al fons de la finca, a tocar del mur de mitgera amb el Palau Güell, es va localitzar una gran quantitat

[20] El seu emplaçament està regulat dins l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Palau Güell (resolució CLT/25262006 de l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya de data 06-06-2006 i publicat al DOGC núm. 4571, en data 06-06-2006). Aquest fet obliga a que qualsevol llicència haurà de ser derivada a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Barcelona per a la seva aprovació.

[21] *Sol·licitud d'autorització per a una intervenció arqueològica preventiva de seguiment dels sondeigs geotècnics al subsol de la finca número 7 del carrer Nou de la Rambla, Barcelona, entre el 22 de març i el 5 d'abril de 2017*. Àlvar Caixal Mata, arqueòleg. 10 de març de 2017. Resolució favorable de l'expedient emesa el 21 de març de 2017 per la directora dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (número d'expedient R/N 470 K121-NB-2017-1-19995).

de restes òssies humanes amb connexió anatòmica i estat de conservació força irregular que, atenent als antecedents de què disposem —obertura i excavació de diverses cales geotècniques al subsol del soterrani del Palau Güell, l'hivern del 2005— i a les dades proporcionades per les fonts escrites, es van associar a l'ús com a cementiri militar dels horts del convent dels Carmelites Calçats, durant els darrers anys del segle XVII i les primeres dues dècades del segle XVIII. Les circumstàncies de la intervenció del 2017 no van permetre determinar ni el tipus d'estructura funerària ni el nombre d'individus que hi havia enterrats, tot i que sí que es va constatar la potència de la fossa, que assolia fins a set capes d'individus superposats i capiculats, que corresponen—a causa de les reduïdes dimensions de les cales practicades— només a parts anatòmiques de la meitat del cos, sigui el tronc superior, inclòs el crani, o bé el tronc inferior, amb els peus habitualment remenats o malmesos per la seqüència estratigràfica posterior.

A causa d'això, i amb l'objectiu de completar tots els estudis necessaris per definir millor el projecte arquitectònic relatiu a les obres de rehabilitació i usos de la finca del número 7 del carrer Nou de la Rambla, es va plantejar una segona intervenció arqueològica. En aquesta ocasió, es van programar nou sondeigs de dimensions variables que afectaven tota la planta baixa de l'immoble i que anaven adreçats a documentar l'estratigrafia del subsol, a identificar l'existència d'estructures anteriors a l'edifici actual i, sobretot, a determinar amb més precisió el perímetre de l'àrea destinada a cementiri militar i la quantitat aproximada d'inhumacions que hi podria haver en el subsol de la finca. Tot plegat, amb l'interès final de poder calcular els costos econòmics d'una hipotètica intervenció futura d'exhumació i estudi de les restes antropològiques localitzades, prèvia a les obres de rehabilitació i adequació de l'edifici. A part dels treballs relacionats amb la recerca a la planta baixa, també es va dur a terme la documentació fotogràfica dels diferents paviments hidràulics i de les decoracions de les bigues dels pisos superiors, on, en alguna ocasió molt concreta, es va procedir a efectuar petits sondeigs parietals en els murs de tancament de la finca per conèixer-ne millor la factura constructiva i la seqüència estratigràfica. L'actuació arqueològica es va desenvolupar entre els

dies 9 de gener i 16 de març de 2018, sota la direcció de Gemma Caballé Crivillés, arqueòloga col·laboradora de l'SPAL.[22]

Criteris de la intervenció

El mètode de registre emprat, tant en l'obertura de les cales geotècniques l'any 2017 com en l'excavació dels sondeigs de la campanya del 2018, ha estat l'habitual en les actuacions del nostre Servei, una variant inspirada en la seqüència estratigràfica que va proposar Edward C. Harris, i que va perfeccionar més tard Andrea Carandini. Tanmateix, com sempre fem, hem mirat d'adoptar-lo a les característiques particulars de cada jaciment, variant-ne alguns aspectes, com ara l'estratègia d'ús, els criteris de la representació gràfica i el disseny de les fitxes estratigràfiques. Es tracta doncs d'un procediment mixt que hem anat enriquint i modelant arreu a partir de la pràctica arqueològica.

Pel que fa al registre objectiu de les estructures i dels estrats exhumats, a la intervenció del 2017 es va fer servir una numeració correlativa en unitats estratigràfiques (UE). En aquest cas, cadascuna té una fitxa en la qual s'indica la ubicació en el context general del jaciment, s'hi fa la definició, descripció i posició física respecte a la resta d'unitats amb què es relaciona i, finalment, es determina, si és possible, la seva datació relativa i absoluta. Els criteris van ser els mateixos durant la recerca arqueològica de l'any 2018, amb la diferència que els murs i elements constructius documentats han estat identificats com a Fets Constructius i s'han distingit de les UE amb els acrònims MR (murs), CN (canalitzacions), PV (paviments), OB (obertures als murs), DP (dipòsits) i ARC (arcs). A cada Fet Constructiu i a cada Unitat Estratigràfica se li ha adjudicat un número i una fitxa descriptiva que inclou els mateixos ítems emprats en la intervenció del 2017. Les fitxes d'ambdues campanyes es presenten correlatives a l'Annex I de la present memòria.

[22] *Sol·licitud d'autorització per a una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació del subsol de la finca número 7 del carrer Nou de la Rambla, Barcelona, entre el 9 de gener i el 16 de de març de 2018.* Gemma Caballé Crivillés, arqueòloga. 21 de desembre de 2017. Resolució favorable de l'expedient emesa el 8 de gener de 2018 per la directora dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (número d'expedient R/N 470 K121-NB-2018-1-21336).

Quant al registre gràfic, a més a més del material fotogràfic imprescindible per a la constància visual de l'evolució dels treballs efectuats i de la delineació d'una planta general del conjunt amb la indicació tramada de les cales i zones excavades durant les dues campanyes, s'han dibuixat també les plantes de detall dels sondeigs efectuats, i s'han realitzat seccions longitudinals i transversals amb indicació tant de les unitats estratigràfiques com dels fets constructius identificats i la successió dels horitzons cronològics.

II. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS

1. Intervenció arqueològica de l'any 2017

La nostra intervenció estava vinculada a l'obertura dels sondeigs programats per a l'estudi geotècnic del subsol de la finca. Es tractava de tres cales de metre per metre distribuïdes en la planta baixa a tocar de les parets mitgeres de l'edifici, que es van excavar fins a una fondària de 50 cm per sota del pla de base dels fonaments dels murs de càrrega. Com que havien d'afectar zones que no havien estat mai objecte de recerca, es va sol·licitar l'autorització perquè la intervenció prevista s'executés amb el corresponent seguiment arqueològic. Un cop arribats a la cota indicada, els tècnics de l'empresa D&S Geoprojectes es van fer càrrec de supervisar els treballs d'extracció de les mostres necessàries de terreny. Cal afegir que, un cop acabats els treballs a les tres cales, les restes s'han cobert temporalment d'acord amb els criteris establerts pel projecte de sol·licitud de tractament, resolt favorablement el 25 d'abril de 2018 per la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

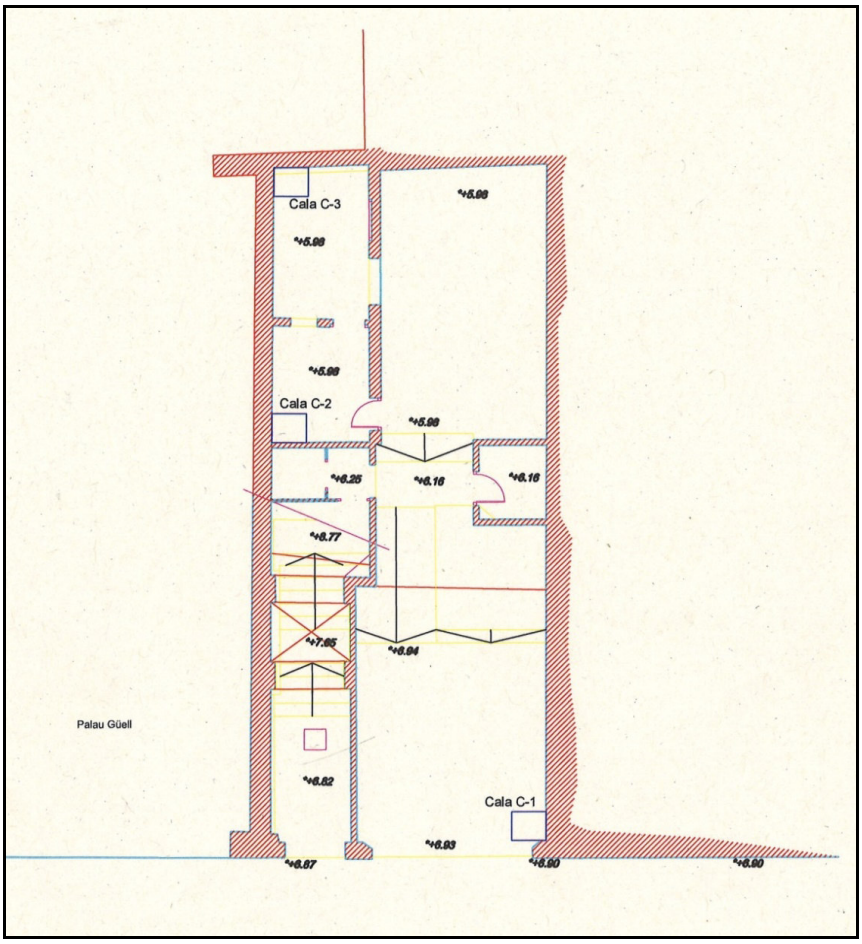

Indicació de la situació de les tres cales obertes a la planta baixa.

Cala 1

Estava situada just davant de la porta d'entrada a la planta baixa de la finca, a tocar de la mitgera de ponent. En primer lloc es van retirar les peces del paviment de la darrera fase d'ús (UE 1), rajoles quadrades de ceràmica, de 40 cm de costat i 2 cm de gruix. Aquest terra s'adossa al mur de tancament de ponent de l'edifici (UE 16) i està anivellat amb el marxapeu modern (UE 9) que permet l'accés a l'interior del local des del carrer. La preparació és una capa estèril (UE 2) de ciment pòrtland i sorra, de color gris fosc i duresa considerable.

Cala 1. Fotografia: D&SGeoprojectes. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Per sota seu, apareixia un estrat poc compacte de regularització de la cota d'ús contemporània (UE 3), de color marró, i format per sorra, grava i morter de calç barrejada amb alguns bocins molt escadussers de teula i maó.

A continuació, es van localitzar les empremtes d'un paviment anterior (UE 4), format per peces irregulars de pedra de Montjuïc, d'uns 15 cm de gruix, i disposat amb una lleugera inclinació cap a l'interior, a mode de rampa d'accés. Les peces d'aquest terra estaven lligades amb abundant sorra i argila i, en alguns casos, cobertes per una fina capa de morter de calç lliscat. S'adossava a les banquetes de càrrega dels dos murs de tancament de la finca, UE 8 a ponent, i UE 7 a tramuntana.

Cala 1. Restes del paviment 4. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Per sota de la UE 4, se succeïen dos estrats argilosos força potents i compactes (UE 5 i UE 6), que incloïen un nombre considerable de grumolls de morter de calç i restes esberlats de material de construcció, el primer, i un repertori abundant de fragments de ceràmica comuna i vidriada moderna (gerres, càntirs, poals i olles), el segon, barrejats a més a més, amb molta calç desfeta, carbons i alguns llims. La UE 6 cobria directament les restes molt malmeses d'una capa de morter (UE 10) molt fina que ens va semblar l'emprempta d'una pastera de calç. Un cop

retirada, va aparèixer un rebliment molt similar a la UE 6, però de consistència més flonja i un color marronós també més clar (UE 11). Com els anteriors, s'adossava a les banquetes dels murs de tancament de l'edifici (UE 7 i UE 8). Hi havia, però, diferències en la composició taxonòmica, ja que, a part de l'argila, hi trobàvem una gran quantitat de graves i sorres, i també variava el percentatge de materials arqueològics, amb predomini de les restes ceràmiques (comunes vidriades, blaves de Barcelona i alguna pisa blanca indeterminada) més que no pas de fragments de runa i rebuig de construcció. A continuació, ja en una cota aproximada de dos metres de fondària en relació al nivell del darrer paviment d'ús, es va excavar la UE 12, un rebliment de color marró vermellós format per sorra, llim, argila i grumolls de calç i cendra. Incloïa uns pocs fragments de ceràmica comuna vidriada i comuna oxidada, una presència testimonial de ceràmiques blaves de Barcelona i un bocí de blava catalana (un plat decorat amb el motiu de les faixes i cintes). Per sota, es va distingir una nova capa de rebliment (UE 13). Es va establir la diferenciació amb l'estrat anterior a partir de la intensitat cromàtica (un to marró més fosc), la textura (més inconsistent) i la composició orgànica de les argiles (més humides i grumolloses). Apareixien també més fragments de rebuig de material de construcció i dos exemplars de ceràmica blava de Barcelona i de reflex metàl·lic (un fons umbilicat d'escudella). D'altra banda, la UE 13 constituïa la base on recolzava la UE 8, banqueta del mur de ponent de la finca (UE 16). Contràriament, l'altra banqueta de fonamentació (UE 7, a tramuntana) continuava avall i recolzava directament sobre el següent i darrer estrat que es va excavar, la UE 14. En aquest cas, es tractava d'un rebliment argilós de color ocre marronós amb tonalitats carbasses i consistència força irregular. Es van identificar algunes restes òssies disperses de microfauna i uns pocs bocins de ceràmica romana (entre els quals un fragment informe de comuna africana). Arribats a aquest punt i comprovat que la UE 7 tenia com a base de càrrega el rebliment 14, es va aturar la recerca arqueològica i es va procedir a l'extracció de les mostres de terreny necessàries per efectuar els estudis geotècnics previstos.

Cala 1. Estat final. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Cala 2

Aquest segon sondeig es va obrir a tocar de la paret mitgera amb el Palau Güell, a llevant de la finca, en un àmbit probablement destinat a cuina abans de les darreres transformacions dels usos de la planta baixa com a botiga i magatzem. Les mides i necessitats de la intervenció eren idèntiques a les que ja hem exposat per a la cala 1 (l'extracció de mostres del terreny natural per determinar-ne la naturalesa i la capacitat portant de suport), per la qual cosa també aquí calia aprofundir fins a arribar per sota de les cotes de la base de càrrega tant del mur que limita a llevant la finca amb l'edifici del palau Güell com del pany de banqueta situat a tramuntana i relacionat possiblement amb l'estructura de la volta del cos d'escala de l'edifici reconstruït l'any 1844.

Cala 2. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Un cop delimitada l'àrea d'actuació es van retirar les peces pertinents del paviment de rajoles ceràmiques quadrades (de 20 cm de costat i 2 cm de gruix) amb una base cromàtica grisa i taques irregulars blanques i negres (UE 1). Hi

havia dos tipus de models, un que semblava més antic, i un altre, de més modern i groller, que substituïa les mancances de l'anterior i n'imitava els trets decoratius.

Cala 2. Detall del paviment 1. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

La seva preparació era una capa minsa de morter de calç i sorra (UE 2), absolutament estèril, que cobria, d'una banda, un rebliment (UE 3) de color gris fosc intens i poca consistència, format per grumolls de morter i ciment pòrtland, sorra i alguns fragments molt esmicolats de teula i rajola, i de l'altra, la solera d'un clavegueró (UE 4) format per cairons rectangulars de 28 cm per 14 cm de costat amb una base variable de ciment pòrtland que podia assollir entre 4 i 6 cm de gruix. La unitat 3, al seu torn, cobria la banqueta de càrrega (UE 7) del mur 5, que tanca per tramuntana l'àmbit, i la UE 8, una solera de rajoles quadrades de 15 cm de costat i 2 cm de gruix que constitueix el fons d'un altre col·lector amortitzat, amb una lleugera pendent cap a migdia. Un cop desmuntada aquesta solera i retirada també la minsa i estèril capa de preparació que s'hi associava (UE 11), apareixia un altre rebliment molt més compacte i consistent (UE 12), de color marró intens i format per argiles plàstiques i humides, amb

materials arqueològics de diferents èpoques (des de bocins informes de ceràmica romana fins a fragments esberlats de teula, rajola i maó). També es van identificar restes de microfauna.

Cala 2. Restes de claveguerons per sota del darrer paviment d'ús. Frontalment, es pot veure la banqueta de fonamentació (UE 7) que sustenta el mur de càrrega relacionat amb la volta del cos d'escala de l'edifici reconstruït l'any 1844. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Aquest estrat s'adossava a la banqueta de càrrega del mur 5 (UE 7), i a la UE 6, el mur que assenyala el límit oriental de la finca, i que fa de mitgera amb el palau Güell. Aquesta última paret està bastida amb pedres de mida diversa, més aviat grans i rectangulars, poc desbastades i unides amb abundant argamassa de calç. Tot i que l'aparença general de l'aparell és força sòlida, s'identifiquen petits sots en el pla de façana farcits amb pegats de morter, fragments de teula i maó, i sectors amb acumulació de maons quadrats apilats sense gaire ordre.

Cala 2. A l'esquerra de la imatge la UE 7, i enfront el mur de tancament oriental (UE 6) de l'edifici bastit a finals del segle XVIII. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

A continuació, es va excavar la UE 13, un altre rebliment argilós, en aquest cas molt més flonjo i humit, agrumollat i d'un color marró més clar, ocre o beix. Va aportar un nombre significatiu de fragments de ceràmica blava catalana (vores d'escudelles amb el motiu de les orles diverses i bocins de plats dels anomenats d'influència francesa), comunes oxidades vidriades i, també, alguns exemplars representatius de ceràmiques policromes importades d'Itàlia. Per sota seu, va aparèixer la UE 14, una capa compacta, fina i estèril de color gris clar disposada a manera de solera d'anivellament. Estava formada per sorra i morter de calç, i coincidia amb un canvi de nivell de la fonamentació de la paret mitgera (UE 6) amb el Palau Güell, ja que en aquesta cota cobria i s'adossava a la seva banqueta (UE 16), una construcció sòlida i regular feta de blocs majoritàriament rectangulars units amb força argamassa de calç i àrids fins. Cal destacar, igualment, que el pany de banqueta (UE 7) que sustenta el mur (UE 5) situat a tramuntana i relacionat amb la volta del cos d'escala de l'edifici reconstruït

l'any 1844, s'adossava tant al mur de mitgera (UE 6) com a la seva fonamentació (UE 16).

Cala 2. A l'esquerre de la imatge, la banqueta de la UE 5, que s'adossa al mur que fa de mitgera amb el palau Güell (UE 6) i a la seva fonamentació (UE 16), que veiem a la dreta. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Un cop retirada la unitat 14 es va excavar un estrat argilós (UE 15) de color gris fosc amb tonalitats negroses, força més consistent i compacte que els anteriors, i amb presència de llims, cendres i carbons. Entre els materials arqueològics que en formaven part, ressaltem fragments d'olles, plats, gerres i gibrells de ceràmica oxidada vidriada, i un bon nombre de bocins de ceràmica blava catalana amb motius decoratius d'influència francesa, de faixes i cintes i de l'arracada. La UE 15 s'adossava a les banquetes 7 i 16, i cobria la UE 17, una capa de color vermellós clar, amb tonalitats marronoses, molt consistent i compacta, plàstica i agrumollada. Aquest estrat estava format per argiles humides i denses, i restes microscòpiques de fauna malacològica, i hi

apareixien abundants restes òssies humanes corresponents, majoritàriament, a les extremitats inferiors del cos. Majoritàriament, els ossos presentaven bona connexió anatòmica, estan envoltats d'una capa minsa de color molt fosc procedent, probablement, de la descomposició orgànica, i s'acumulaven els uns a sobre dels altres en una superposició de diverses capes d'enterraments que continuava per sota de la cota de la banqueta de fonamentació 16. Ara bé, les dimensions reduïdes del sondeig limitaven el coneixement sencer dels individus, ja que, en el millor dels casos, només era possible identificar la meitat superior o la meitat inferior del cos.

Cala 2. Aparició de restes òssies humanes en connexió anatòmica formant part de la UE 17. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Val a dir, que la UE 17 estava tallada, precisament, per la trinxera constructiva (UE 18) d'aquesta banqueta (UE 16), base de suport del mur 6, límit oriental de l'edifici bastit a les acaballes del segle XVIII. Els materials arqueològics aportats pel rebliment 17, més enllà de les restes òssies humanes, consistien en uns pocs bocins informes de ceràmica comuna oxidada i comuna vidriada i, dos

fragments indeterminats de ceràmica blava catalana. Pel que fa al contingut de la trinxera 18, es tractava d'un estrat sorrenc, de color grisós i poc compacte, amb presència de restes de morter de calç i absolutament estèril. Per acabar, immediatament a sota de la banqueta 16 va aparèixer una llosa de carreus de pedra, morter i maons (UE 20), afegida des del costat de la planta soterrània del palau Güell. Entenem que va ser construïda per consolidar millor la banqueta 16, atenent al fet que la cota de fonamentació de la mitgera de l'edifici projectat per Gaudí, que s'hi adossava, assolia en tot el seu recorregut una profunditat més gran. Arribats a aquest punt, i d'acord amb els objectius previstos de la intervenció, es van extreure les mostres de terreny necessàries per efectuar els estudis geològics.

Cala 2. Estat final. Al fons, frontalment, la UE 20. Aquesta base de pedres, morter i maons es va afegir des del costat de llevant, en el decurs de la construcció del palau Güell, per consolidar la UE 16, banqueta de fonamentació de l'edifici bastit a finals del segle XVIII. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

Cala 3

El darrer sondeig programat es va obrir a l'angle sud-est de la finca, al fons del pati interior de llums de l'edifici reconstruït el 1844, i que es va cobrir amb un cel ras i un forjat en el decurs d'alguna de les darreres transformacions dels usos de la planta baixa efectuada en el darrer quart del segle XX. Les dimensions i objectius de la intervenció eren les mateixes que ja hem exposat per a les cales anteriors (l'extracció de mostres del terreny per sota de les banquetes de càrrega per determinar-ne la naturalesa i la capacitat portant de suport, per la qual cosa també aquí calia aprofundir fins a arribar a les cotes on recolzen).

Cala 3. Angle sud-est de la finca. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Aquest espai està pavimentat amb un enllosat de pedres (UE 1) que s'adossa tant a la UE 2 (mur que fa de mitgera amb l'edifici del palau Güell a llevant) com a la UE 3, banqueta del mur que tanca a migdia la finca (UE 17). El mur 2, que com diem assenyala el límit oriental, és continuació cap a migdia del mur 6 de la cala 2, i, lògicament, presenta la mateixa textura i solidesa constructives. Les peces de l'enllosat retirades a la cala 3 tenien mides irregulars, i tot i que eren

majoritàriament rectangulars (entre 15/30 cm i 20/30 cm de costat) i d'un gruix aproximat (de 18 a 20 cm), se'n van identificar també dues de grans dimensions, una de 62 cm per 43 cm, i una altra de quadrada que mesurava 43 cm de costat. La preparació del paviment de pedra era una capa absolutament estèril i molt poc consistent (UE 4), formada per morter de calç, grava, sorra i alguns carbonets. Per sota seu, apareixia un estrat (UE 5) duríssim, a manera de capa d'impermeabilització del pati de llums, de color marró grisós. Estava format a partir de llenques successives i ben travades fetes amb blocs de pedres irregulars i maons, i també trossos de llambordins de pedra de Montjuïc, similars als localitzats in situ a la cala 1; apareixien, de manera dispersa i fragmentada, gran quantitat de rajoles ceràmiques de mostra, de mida quadrada (14 cm de costat) i decorades amb motius vegetals (una rodeta de flor central amb set pètals i set pecíols, d'una banda, i una fulla amb un gla per una altra), habituals de les produccions de segona meitat del segle XIX destinades a l'enrajolat de bancades i frontals de cuina. Tot plegat anava lligat amb morter de calç, grava i sorra. La UE 5 recolzava sobre el capdamunt dels murs que delimitaven un dipòsit anterior, la UE 6 a llevant i la UE 7, a tramuntana, que en realitat és la banqueta de fonamentació del límit perimetral de migdia de la finca (UE 17), enlluïda amb una capa de revestiment hidràulic).

A continuació, vam excavar la UE 8, un rebliment poc compacte de color gris fosc, gairebé negre, i consistència força dura. Es tractava d'una capa d'enderroc formada per un batibull de grumolls de morter de calç, grava, sorra, pedruscall, fragments esberlats de maons i teules, cendres, carbons i abundants restes malacològiques. Entre el material arqueològic recuperat, cinc fragments d'un bací pla de bec triangular i vora estriada de ceràmica comuna vidriada. Aquesta capa cobria un altre rebliment (UE 9) de característiques taxonòmiques i cronològiques similars, que presentava, això sí, unes argiles més fosques i més humides. També incorporava restes d'estucats, de revestiments hidràulics i una gran quantitat de material ceràmic. Cal destacar, entre aquest, pel seu bon estat de conservació, una bona representació tant de ceràmica comuna oxidada com de ceràmica comuna vidriada (olles, gerres, greixoneres, plats, estalvis, càntirs, bacins i poals), pisa, porcellana i esmaltades (fem esment, sobretot, d'un lot de pots petits de pomada, en forma de barret de copa, que servien per guardar a les cases els bàlsams o remeis de

farmàcia més habituals). També hi havia fragments de marbre, vidre i metall. Tot plegat, juntament amb la UE 8, reblia un dipòsit (safareig o bassa) pavimentat amb una solera (UE 10) de cairons rectangulars (28 x 14 x 2 cm), i s'adossava tant a la UE 6 com a la UE 7, que en aquests trams presentaven, com ja hem dit, la superfície recoberta d'una capa de revestiment hidràulic. Per sota del terra ceràmic, apareixia el seu estrat de preparació (UE 11), una capa minsa de color marró negrós amb tonalitats ocres, consistència no gaire dura i composició de morter de calç, argila, grava, sorra i alguns carbonets. Tan sols aportava una vora d'un plat de ceràmica comuna vidriada i un fragment informe de porcellana.

Cala 3. Detall dels coronaments de les dues parets que limitaven el dipòsit o safareig localitzat en el pati de llums, que va ser amortitzat i segellat amb l'enllosat de pedra en el decurs de les reformes que hem situat cap al final de la primera dècada del segle XX. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Cala 3. Els dos motius decoratius dels fragments de rajoles quadrades localitzades en el rebliment del dipòsit. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Cala 3. Seqüència estratigràfica del costat nord. A la part superior, la UE 5, que segella els dos estrats (UE 8 i UE 9) que amortitzen la bassa o safareig. Per sota d'aquests rebliments s'observa en el perfil de la cala la base del dipòsit, un paviment de cairons rectangulars (UE 10). Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Un cop retirat, identificàvem un altre rebliment (UE 12), de color gris negrós i consistència força dura, format bàsicament per argila, grava, sorra i cendres abundants. Aportava una variada representació d'exemplars ceràmics, amb blaves de Barcelona, blaves catalanes, d'importació italiana, comunes oxidades i també material de construcció. Aquest estrat estava tallat per les trinxeres de fundació de les dues banquetes del primer edifici bastit a finals del segle XVIII; a llevant, la UE 16, i a migdia, la UE 19. En tots dos casos es tractava d'una rasa ínfima, una incisió que retallava, a part de la UE 12, els altres dos

rebliments argilosos (UE 14 i UE 18) que se succeïen a continuació. El primer, la unitat 14, era una capa de color vermellós clar amb tonalitats marronoses i carbasses, de consistència dura i compacta, plàstica i agrumollada. Estava formada per argiles humides i denses, i restes microscòpiques de fauna malacològica, i apareixien abundants restes òssies humanes, majoritàriament desconnectades o en connexió anatòmica parcial.

Cala 3. Detall de les restes del paviment de cairons rectangulars (UE 10) que feia de solera de la bassa o safareig. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Comprovàvem, doncs, que es repetia la mateixa seqüència estratigràfica de la cala 2, tot i que, aquí, la disposició capiculada dels enterraments era més regular i assolia almenys fins a set capes d'individus superposats, que corresponen només a parts anatòmiques de la meitat del cos, sigui el tronc superior, inclòs el crani, o bé el tronc inferior, amb els peus habitualment remenats o perduts. Entre els materials arqueològics localitzats, cal esmentar la presència de diversos fragments informes de ceràmiques blaves catalanes (amb els motius decoratius de les orles diverses, de la ditada i de les faixes i

cintes), comunes oxidades i oxidades vidriades (en aquest cas, sis trossos d'un plat d'ala plana). També destaca, fora de context, un lot considerable de ceràmica comuna romana, àmfora imperial i exemplars de sigil·lades sud-gàl·liques i hispàniques.

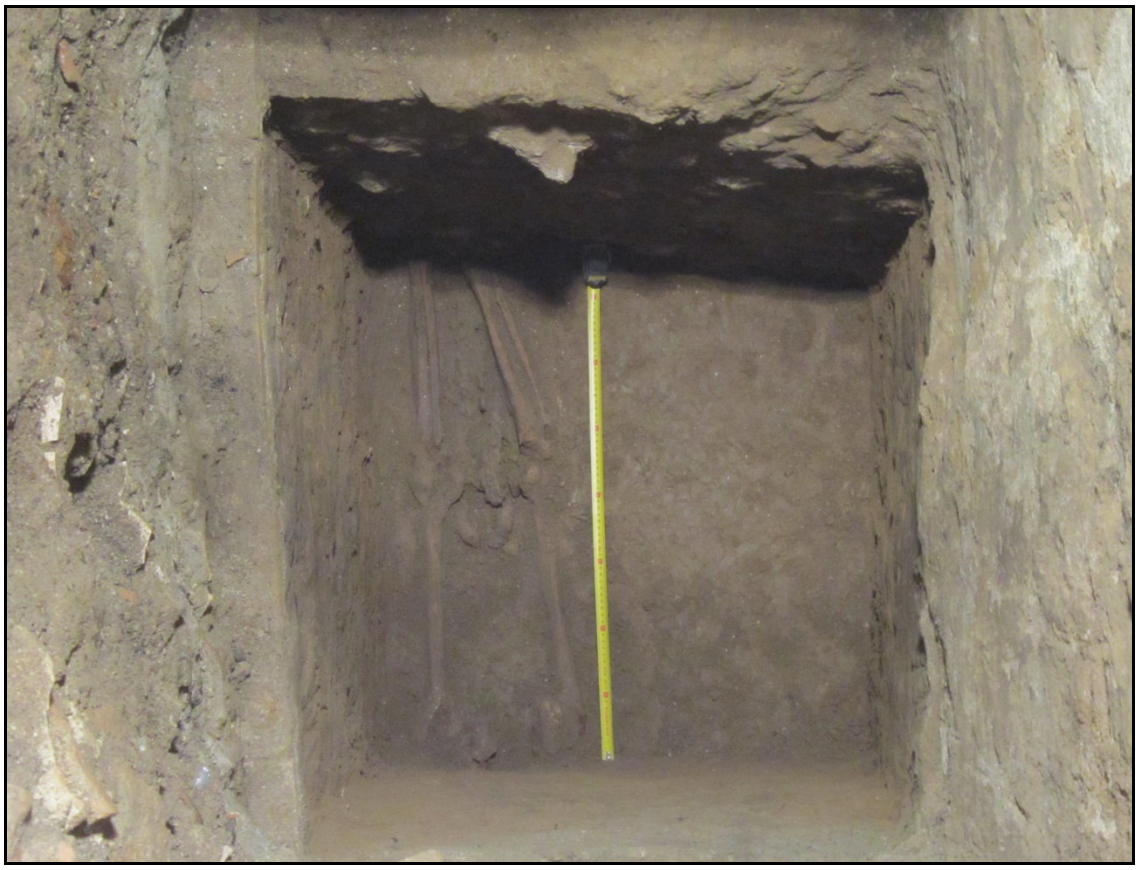

Cala 3. Detall d'un dels individus enterrats a la UE 14. Orientat en direcció est a oest, amb els peus tallats per la banqueta (UE 13) del mur de tanca de la finca a llevant (UE 2) i la seva trinxera (UE 16). El tronc superior desapareix per sota del tall estratigràfic de ponent. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Abril de 2017.

Per sota del rebliment 14, que assolia una potència de gairebé dos metres de fondària, ens vam trobar la UE 18, un altre estrat argilós, en aquest cas, però, d'un color gris negrós, fosc, amb varietat de tonalitats marronoses, i una consistència més irregular, humida i agrumollada. No es va excavar del tot, perquè de seguida vam trobar la base de càrrega de la banqueta de fonamentació del mur de tancament oriental de la finca (paret mitgera amb el palau Güell), objectiu final de la nostra intervenció. De tota manera, semblava que en aquest estrat desapareixien les restes òssies humanes i que es

mantenien, de manera residual, alguns pocs bocins informes de ceràmica romana. Per acabar, es van extreure les mostres necessàries per analitzar la competència portant del terreny de suport.

Cala 3. Estat final, a gairebé 4 metres de fondària des del paviment de l'estat actual de la planta baixa. Frontalment, la UE 6 (mur de tanca del dipòsit a llevant) i, a sota, la UE 2, el límit oriental de la finca, que fa de paret mitgera amb el palau Güell. Fotografia: Àlvar Caixal. Arxiu SPAL. Març de 2017.

2. Intervenció arqueològica de l'any 2018

Com s'ha comentat anteriorment, la intervenció de l'any 2018 tenia com a objectiu la documentació de la cota inicial, perímetre i cotes de l'àrea on s'ubicarien els enterraments localitzats durant els treballs de l'any 2017. Així mateix, en els punts on no s'han documentat restes antropològiques s'ha pogut valorar l'estratigrafia relativa al moment cronològic dels enterraments i anterior. Totes les cales s'han dut a terme arran dels diferents murs de tancament de l'edifici, per tal de documentar les seves fonamentacions. Per a documentar en alçat la factura constructiva d'aquests murs, a banda de l'excavació al subsol, en el mateix punt on s'han dut a terme els sondeigs s'han repicat els revestiments dels murs.

A nivell general, el nivell de circulació de tots els espais el formava un paviment enrajolat, que ha estat identificat com a PV-1. Els rajols que configuraven el paviment eren de 40x40 cm i estaven lligats amb ciment pòrtland, que també actuava de base del paviment. El PV-1 s'hauria instal·lat a finals del segle XX i hauria estat en ús fins al moment previ a l'abandonament de la planta baixa de l'edifici, a inicis del segle XXI. La cota de localització del PV-1 se situava a 5'99 m snm als àmbits situats a la zona sud-est de l'edifici (àmbits 3 i 4), on s'han dut a terme els sondeigs A, D, E i F); a l'àrea nord-oest (àmbit 1), on s'han dut a terme les cales G, H i I, la seva cota de localització se situava a 6'92 m snm; el desnivell entre l'àmbit 1 i els ubicats a sud-est (àmbits 3 i 4) se salvava mitjançant una rampa, que estava definida pel mateix PV-1 i se situava al passadís entre les dues zones (àmbit 2). Per sota del PV-1 s'han localitzat rebliments previs a la seva instal·lació o bé paviments anteriors, que s'aniran presentant en relació a cada cala.

Paviment PV-1 a l'àmbit 3. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març de 2018.

Un cop finalitzada l'excavació de les cales, les estructures i restes antropològiques documentades a cada sondeig han estat protegides amb geotèxtil i cada cala ha estat coberta amb una estructura de fusta. Els sondeigs de la zona nord de l'àmbit 1 (cales H i I) han estat reblerts amb un nivell de sauló. La protecció, cobertura o rebliment de cada cala ha disposat de la corresponent autorització de la Generalitat de Catalunya, a partir d'una resolució del Director General de Patrimoni Cultural.

Cala E. Protecció amb geotèxtil de les restes antropològiques. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

2.1. Àmbit 1. Cales G, H, I

L'àmbit 1 es corresponia a l'espai ubicat a la zona nord de l'edifici, a l'àrea més propera al carrer Nou de la Rambla. Al tancament nord de l'espai i de l'edifici s'hi situava la porta d'accés a l'interior de la planta baixa de l'edifici; a l'est del mateix tancament s'hi ubicava la porta d'entrada a l'escala de comunicació amb els pisos superiors. La planta de l'espai era rectangular, orientat de nord a sud i s'hi ha efectuat les cales G, H i I. A partir d'aquestes cales s'han documentat les fonamentacions i cotes inferiors dels murs oest, est i part de les cotes superiors del mur nord.

Pel que fa al mur de tancament oest de l'espai i de l'edifici, MR-2, ha estat documentat a la cala H de l'àmbit 1 i a les cales A i E de l'àmbit 3. A nivell general, el MR-2 estava bastit amb pedres de mida gran i mitjana, que es combinaven amb pedres de mida petita i maons i fragments de maons, tots ells lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Les pedres de mida petita i els maons se situaven entre les pedres de mida gran, fet que donava certa regularitat del parament. Les característiques constructives i posició

estratigràfica del MR-2 ens fan ubicar la cronologia de la seva construcció al darrer terç del segle XVIII, en el moment en què es va bastir l'edifici vinculat a l'obertura del carrer Conde del Asalto (entre 1786 i 1788).

Cala A. MR-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La fonamentació del mur estava lligada amb abundant morter de calç, de les mateixes característiques que les del lligam del mur, i se situava a l'interior d'una rasa (UE-122, 521 i 828). Aquesta rasa tallava els rebliments existents i estava totalment reblerta per la fonamentació del mur. Als sondeigs A i E de l'àmbit 3, la rasa del MR-2 hauria suposat el desmuntatge i trencament de les restes antropològiques localitzades. L'alçada de la rasa i de la fonamentació era de 1'10m a la cala H, 1'24 m a la cala E i 72 cm a la cala A i les seves cotes finals se situaven a 3'70 m snm (cala H), 3'50 m snm (cala E) i 3'87 m snm (cala A). El fet que a la cala A l'alçada i cota final de la fonamentació del mur tingui menys alçada i se situï a una cota final més elevada en relació als altres punts documentats, podria estar associat a que a la zona sud (on s'ha efectuat la cala A) s'hi ubiqués un espai exterior. En aquest sentit, el MR-2 en aquest punt sud funcionaria com a tancament de la finca sense que s'hi hagués edificat al damunt.

A la cala H (efectuada en aquest àmbit 1), les cotes inferiors del MR-2 presentava diferències respecte les cales A i E. En aquest sondeig el mur tenia més amplada, de 10cm, a les cotes inferiors, per damunt de la fonamentació. L'alçada d'aquesta part inferior el mur era de 50 cm. La construcció d'aquest tram de més amplada hauria suposat un trencament als estrats de rebliment existents, per damunt de la rasa de fonamentació UE-828. Aquest trencament ha estat identificat com a UE-818A i tallava els rebliments UE-815 i 817, amb una amplada de 60-70 cm i una alçada de 70-80 cm. L'UE-818A estava reblerta per l'UE-816, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. L'UE-816 es lliurava i cobria el punt on el MR-2 tenia més amplada.

Cala H. MR-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

D'aquesta manera, a l'hora de construir el mur en aquest punt es va excavar la rasa UE-818A, a partir de les cotes inferiors d'aquesta es va dur a terme la rasa UE-828 a l'interior de la qual es va edificar la fonamentació del MR-2 i es van bastir les cotes inferiors del mur, en el punt on tenia més amplada. Un cop construïda la fonamentació del mur i les seves cotes inferiors, es va reblir l'UE-

818A. Desconeixem la funcionalitat d'aquest tram inferior del MR-2, que tan sols s'ha documentat a la cala H. Una possibilitat seria que en el moment en què es va iniciar la seva construcció es preveiés ubicar en aquest punt alguna estructura o espai soterrat o semi-soterrat i que finalment no s'hauria edificat. Cal remarcar que el tipus d'intervenció que s'ha dut a terme, a partir de sondeigs, no ha permès aportar més dades en relació a aquesta possibilitat. A la cala F de l'àmbit 3 s'ha documentat també una rasa (UE-608) de més amplada en relació al tancament est d'aquest espai (MR-4), si bé aquesta tenia més alçada i el mur no tenia més amplada a les cotes on s'ha localitzat l'UE-608.

Àmbit 2. MR-2 per damunt del nivell de circulació existent. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A nivell estratigràfic, el MR-2 era solidari amb les cotes inferiors i la fonamentació del mur nord de l'àmbit 1 i de l'edifici (MR-29), mentre que a les cotes superiors aquest contacte hauria estat tallat (possiblement pels bombardejos de 1842). Aquest trencament estaria reparat possiblement pel MR-30. A la zona corresponent a l'àmbit 3, el MR-2 era solidari estratigràficament amb els murs nord i sud de l'espai (MR-5 i 1

respectivament). En relació al mur nord, la reparació MR-6 que se situava al damunt del MR-5 es lliurava al MR-2.

Pel que fa al mur nord de l'àmbit 1 i de l'edifici, s'ha documentat de manera molt parcial i a poca alçada a la cala I, que s'ha dut a terme a l'angle nord-est de l'espai. A les cotes superiors d'aquest punt el mur presentava una reparació de ciment ràpid. Durant l'excavació d'aquesta cala s'han documentat dos possibles factures constructives diferenciades del tancament. A les cotes inferiors del sondeig s'ha localitzat el MR-30, que estava bastit amb pedres de mida mitjana i petita, disposades de manera poc regular i lligats amb morter de calç de tonalitats blanques. Tot i la parcialitat de documentació del MR-30 (60cm d'alçada) considerem que es podria correspondre al mur de tancament nord de l'edifici, que s'hauria construït en el moment de l'obertura del carrer Conde del Asalto, els anys 1786-1788.

Cala I. MR-30 i 29. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Al damunt del MR-30 s'hi assentava el MR-29, del qual se n'ha documentat una alçada de 29-34 cm i una llargada de 50 cm. La factura constructiva del MR-29 era similar a la del MR-30 i els dos murs han estat diferenciats per la amplada superior de les cotes superiors del MR-29 i per la relació estratigràfica amb el

mur est de l'espai (MR-8) i l'ARC-1 situat a les seves cotes inferiors. En aquest sentit, el MR-30 era solidari amb el MR-8 i l'ARC-1 es lliurava i tallava el MR-29. La proposta a nivell cronològic de la construcció dels dos murs seria que el MR-30 se situaria a finals del segle XVIII, mentre que el MR-29 s'hauria edificat posteriorment als bombardejos de 1842 i formaria part de la reconstrucció de l'edifici duta a terme el 1844.

El tancament sud-oest de l'espai el configurava el MR-22, que estava bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç. Les cotes inferiors d'aquest mur s'han documentat de manera molt parcial a la zona sud de la cala H i en aquest punt s'ha constatat que la seva fonamentació estaria en contacte amb el mur sud de la CN-2 (MR-20). Tot i la documentació parcial del contacte dels murs en aquest punt, considerem que possiblement el MR-20 aprofitaria part de la fonamentació del MR-22, o bé s'hi lliuraria. En qualsevol cas, la cronologia de construcció del MR-22 se situaria en el moment de la reconstrucció de l'edifici de 1844, en un moment anterior a la construcció de la CN-2. La zona est del MR-22 definia un angle de tancament amb el mur oest del sector 2 (MR-18), amb el que era solidari estratigràficament, fet que indica la seva contemporaneïtat constructiva.

Prèviament a la construcció dels MR-18 i 22, l'espai corresponent a l'àmbit 1 tindria unes dimensions més reduïdes en direcció sud, tal i com ho indicava la localització del MR-9 a les cales G i H. Aquest mur tenia una direcció est-oest i presentava la mateixa factura constructiva que el MR-2 (pedres de mida gran, combinades amb maons i pedres petites, lligades amb morter de calç de tonalitats blanques). Per la seva factura constructiva i posició estratigràfica ubiquem la cronologia de construcció del MR-9 al mateix moment que el MR-2, al darrer terç del segle XVIII quan es va obrir el carrer Conde del Asalto. El MR-9 definiria el tancament sud de l'espai definit en aquest moment a la zona més propera al carrer.

Del MR-9 se n'han documentat les seves cotes inferiors i fonamentació, ja que hauria estat desmuntat i amortitzat en el moment de la reconstrucció de l'edifici, posteriorment al bombardeig de 1842. Aquest bombardeig podria haver afectat al mur i hauria suposat el seu desmuntatge posterior. La seva cota de localització se situava 64cm (a la cala G) i a 52 cm (a la cala H) respecte el nivell de circulació de l'àmbit 1 (PV-1), a 6'26-6'38 m snm i se n'ha documentat

una alçada màxima de 2’74 m. Aquesta alçada màxima s’ha localitzat a la cala H, ja que a la cala G la presència del MR-14 (anterior cronològicament) no ha permès arribar a la cota final de la fonamentació del mur. L’amplada del MR-9 era de 50cm i a la cala G se n’ha localitzat el seu extrem est, amb una llargada de 1’18m i a la cala H l’extrem oest, amb una llargada de 2m. Els dos trams del mur connectarien a l’espai no excavat entre els dos sondeigs, tal i com ho indicava la seva continuació més enllà del límit oest del sondeig G i est del H. Val a dir que a les dues cales la part documentada del mur es corresponia a la seva cara nord, ja que a la cara sud s’ha finalitzat l’excavació dels dos sondeigs a una cota superior.

Cala G. MR-9. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La fonamentació del MR-9 tenia una amplada de 10cm respecte el mur, tal i com també s’ha documentat a la part localitzada del MR-2 a l’àmbit 1. La cota de localització de la fonamentació se situava a 2’42 (a la cala G) i 2’46 m (a la cala H) respecte el PV-1 (4’48 m-4’44 m snm) i a partir de la seva documentació a la cala H tenia una alçada de 60 cm, mentre que a la cala G se n’ha localitzat una alçada de 20 cm. A la cala G, aquesta fonamentació i les cotes inferiors del mur se situaven a l’interior d’un retall (UE-720) de 40 cm d’amplada, que se

situava a 1’18 m respecte el PV-1 i del que se n’ha documentat una alçada de 1’20 m; a partir d’aquesta cota l’amplada de la rasa possiblement es reduiria, tot i que la manca d’espai per continuar l’excavació (per la presència ja esmentada del MR-14) no ha permès constatar de manera clara aquesta possibilitat. L’UE-720 tallava les UE-713, 715 i la cara sud del MR-14. A l’interior de l’UE-720 s’hi va edificar la fonamentació i cotes inferiors del MR-9 i es va acabar de reblir el trencament amb l’UE-714. Aquest estrat estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats grises i bastant compactada. L’excavació de l’UE-714 ha permès recuperar ceràmica comuna vidrada (verda i marró), ceràmica vidrada blanca, blava i groga del renaixement i pisa blanca; juntament amb els materials ceràmics, cal destacar la recuperació de restes antropològiques sense connexió anatòmica (tíbies, fèmurs, húmers i un fragment de pelvis), que s’acumulaven arran del MR-9 i algun fragment s’hi lliurava. L’existència d’aquestes restes antropològiques en aquest estrat estaria vinculada a la remoció de com a mínim dos individus, que s’ubicarien possiblement en una zona propera al MR-9 i que haurien estat retirats durant la construcció de l’edifici amb el que funcionaria el MR-9. La posició i ubicació d’aquestes restes indiquen certa intencionalitat a l’hora de dipositar-les, que tindria una funcionalitat pràctica en relació al rebliment.

Pel que fa a la cala H, la fonamentació del MR-9 i les cotes inferiors del mur se situaven a l’interior de la rasa UE-826, que tallava les UE-815 i 817. Els dos estrats tallats es corresponien al nivell associat amb el darrer moment d’ús del col·legi dels carmelites calçats (UE-817) i el nivell d’amortització de les seves estructures (UE-815), de les quals a la cala H s’ha documentat el MR-13. L’amplada de l’UE-826 era de 10-13 cm i la banqueta de fonamentació reblia totalment el trencament; a les cotes superiors de l’UE-826, on s’hi ubicava la part inferior del mur, el trencament es va acabar de reblir (un cop edificat el mur) mitjançant l’UE-827. Aquest rebliment el formava un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i poc compactada. En relació a la fonamentació del MR-9, cal destacar que a la cala G, el trencament associat a la seva construcció, UE-720, presentava més amplada (40 cm) respecte el trencament UE-826 vinculat al mateix mur a la cala H (12 cm). Així mateix, la cota superior de la banqueta del MR-9 a la cala G se situava a un nivell 6 cm superior respecte la mateixa fonamentació localitzada a la cala H.

Cala H. Alçat del MR-9. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A les cotes superiors de la cara documentada dels dos trams del MR-9 presentava un revestiment de morter de calç, amb presència de fragments de ceràmica comuna (reduïda i vidrada). Aquest mateix revestiment s'ha documentat a la mateixa alçada del MR-2, a les cales H i E (a l'àmbit 3). Desconeixem si aquests revestiments estarien associats a alguna funcionalitat específica, fet que considerem poc probable ja que no s'han localitzat restes o indicis d'alguna estructura amb la que poguessin estar vinculats.

Pel que fa a la posició estratigràfica del MR-9, al seu extrem oest era solidari estratigràficament amb el MR-2 i la seva fonamentació. En relació a aquesta solidaritat estratigràfica, al MR-2 per damunt de la cota de localització del MR-9 s'ha documentat l'arrencament del MR-9, on ja hauria estat desmuntat, en el contacte amb el MR-2. A la zona corresponent a les cotes inferiors dels dos murs (a la mateixa cala H), per damunt de la banqueta del MR-2 es definia un arrencament d'angle de tancament amb el MR-9, que tenia la mateixa amplada que la banqueta del MR-9. A aquest arrencament se li lliuraven les cotes inferiors i la continuació per damunt del MR-9, que tenia menor amplada respecte la banqueta. L'existència d'aquest arrencament d'angle estaria

vinculat al procés de construcció dels dos murs, en el qual s'hauria definit inicialment l'angle de tancament dels dos murs per damunt de les banquetes, si bé s'hauria donat una amplada superior al MR-9 respecte la que finalment va tenir tot el mur.

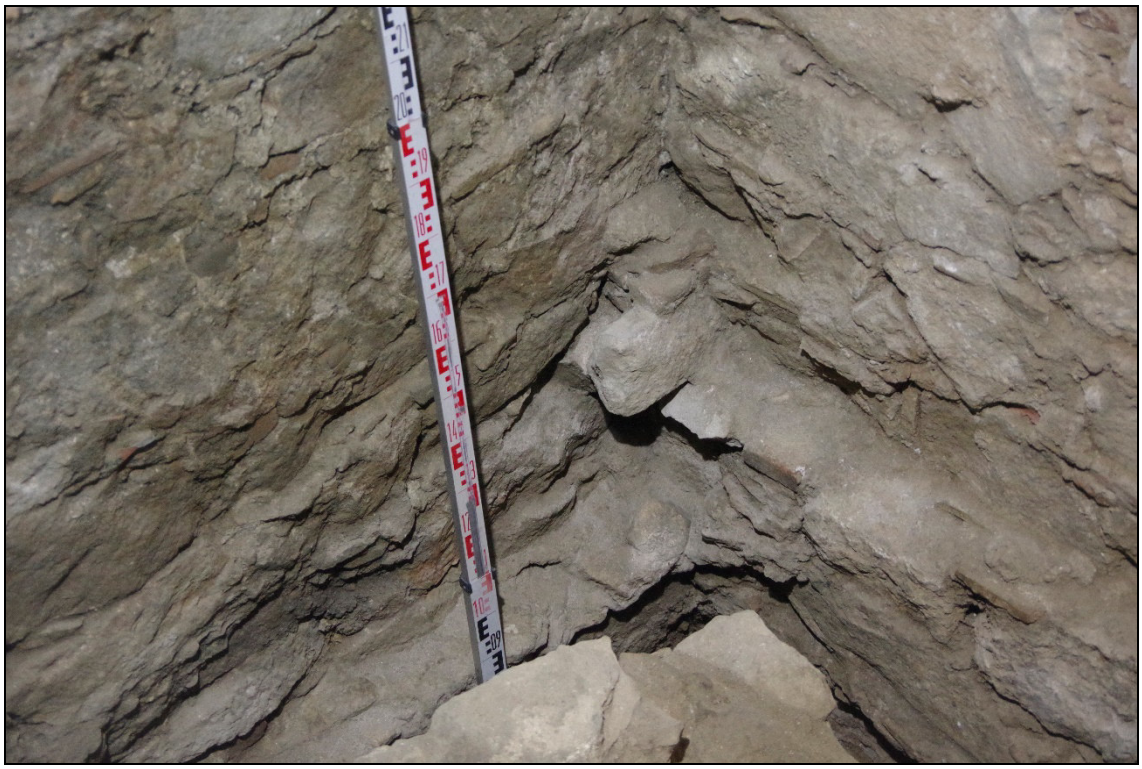

Cala H. Angle de contacte entres les fonamentacions dels MR-9 i 2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A la cala G, a l'extrem est del MR-9 se li lliurava, per la cara sud, el MR-10. Aquest mur tenia una direcció sud-nord i presentava les mateixes característiques constructives que els MR-9 i 2. Aquestes característiques constructives i la seva posició estratigràfica ens indicarien que el MR-10 s'hauria bastit en el mateix moment cronològic que els dos murs, si bé la relació estratigràfica del MR-10 amb el MR-2 mostraria posterioritat constructiva del MR-10. Aquest mur es correspondria al tancament est de la zona sud de l'espai definit pels MR-2 (a l'oest) i MR-9 (al sud). La zona nord de l'àmbit s'obriria en direcció est, tal i com ho indicava l'angle de tancament que definia l'extrem nord del MR-10 en aquesta direcció, amb el MR-21, que es presenta més endavant.
La llargada del MR-10 era de 2'69 m i tenia una amplada de 43cm. La seva cota de localització se situava a 50 cm (6'40 m snm) respecte el nivell de

circulació de l'espai (PV-1) i se n'ha documentat una alçada de 2'08m, que es corresponia a la seva fonamentació (de 57cm) i les cotes inferiors del mur. La fonamentació del MR-10 tenia una amplada de 2-4cm i se situava a l'interior d'un retall (UE-711), que estava totalment reblert per l'estructura. La rasa UE-711 tallava els nivells associats amb el darrer ús (UE-715) i amortització (UE-712 i 713) de les estructures corresponents al col·legi dels carmelites calçats, de les quals a la cala G s'ha documentat el MR-14. En relació a aquest mur de cronologia anterior (MR-14) cal destacar que a la zona on aquest continuava en direcció est la fonamentació del MR-10 se li assentava al damunt. D'aquesta manera, en el moment de la construcció del MR-10 s'hauria aprofitat part del MR-14 com a fonamentació, sense desmuntar-lo totalment, mentre que quan es va bastir el MR-9 s'hauria desmuntat la cara sud del MR-14.

Cala G. Alçat del MR-10, amb el MR-14 a les cotes inferiors. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Al seu extrem nord, el MR-10 definia un angle de tancament en direcció est amb el MR-21, amb el que eren solidaris estratigràficament. Del MR-21 tan sols se n'ha documentat el punt de l'angle amb el MR-10, ja que la continuació en direcció est del mur se situava més enllà del límit est de l'actual àmbit 1 a la

zona on s'hi ubica l'actual escala d'accés als pisos superiors. En aquest sentit, el mur de tancament est actual de l'espai (MR-8) s'assentava al damunt del MR-21. L'existència del MR-8 ha motivat que tan sols s'hagi documentat una llargada del MR-21 de 8cm; la seva amplada era de 40cm. La cara nord del MR-21 coincidia amb el límit nord de la cala G i en el moment en què s'han connectat les cotes superiors d'aquesta cala amb la cala I s'han documentat les cotes superiors d'aquesta cara nord (50cm). A nivell estratigràfic, la connexió de les dues cales ha permès documentar com l'extrem sud de l'ARC-1 es recolzava a la cara nord del MR-21.

Cala G. Angle de tancament dels MR-10 i 21, amb el MR-8 al fons. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La cronologia de construcció del MR-21 se situaria en el mateix moment que els MR-2, 9 i 10, quan es va construir l'edifici vinculat amb l'obertura del carrer del Conde del Asalto (entre 1786 i 1788). El MR-21 es correspondria al tancament sud de la zona est de l'espai definit en aquest moment, que en relació a l'espai actual tindria una planta i dimensions diferenciades, amb menys profunditat en direcció sud i que continuaria en direcció nord-est. La planta d'aquest àmbit tindria una àrea a l'oest amb més profunditat (tancada al

sud pel MR-9 i a l'est pel MR-10), que a la zona est tindria menys profunditat i continuaria més enllà de l'espai actual (a partir de l'angle dels MR-10 i 21) a la zona de l'actual escala d'accés als pisos superiors. Aquest espai s'hauria modificat en el moment de la reconstrucció de l'edifici, el 1844, posteriorment als bombardeigs de 1842. En aquest moment es va definir l'espai actual, a partir del desmuntatge i amortització dels MR-10, 21 i 9 i de la construcció dels MR-8 (a l'est) i MR-22 (al sud).

Pel que fa al tancament est del sector 1 el definia el MR-8, que es corresponia a un mur bastit amb maons, lligats amb morter de calç de tonalitats ocres. D'aquest mur se n'ha documentat les cotes superiors de la seva fonamentació, que tenia una amplada de 4-8 cm. En relació a aquesta fonamentació s'ha documentat un nivell de morter de calç i pedres de mida petita, que es lliuraven a la cara est del MR-10. A la zona per on discorria el MR-21, el MR-8 se li assentava al damunt. Tal i com hem esmentat anteriorment, la construcció del MR-8 se situaria cronològicament al 1844, en el moment de la reparació de l'edifici posterior als bombardeigs de 1842.

A la zona de la fonamentació de l'àrea central i nord del MR-8 s'hi situava l'ARC-1, que ha estat documentat a la cala I i al punt de connexió entre les cotes superiors d'aquesta i l'extrem nord de la cala G. L'ARC-1 era un arc rebaixat, definit mitjançant maons disposats a sardinell i lligats amb el mateix morter de lligam que el MR-8. A partir de la seva posició estratigràfica i factura constructiva, aquest arc s'hauria definit en el mateix moment de la construcció del MR-8, el 1844. En aquest sentit, la fonamentació del MR-8 es recolzava al damunt de l'arc. Pel que fa als arrencaments de l'ARC-1, el de l'extrem nord es recolzava al damunt del MR-30, mentre que el sud al MR-21. La zona de la clau i contraclau sud de l'arc es va desmuntar en el moment de la construcció (al segle XX) d'una estructura de maons, lligats amb ciment, que estaria associada a una possible arqueta vinculada amb el clavegueró documentat en aquest sector 1. Aquesta arqueta se situaria al subsol de la zona de l'actual escala d'accés als pisos superiors i se n'ha documentat el seu tancament oest, que alhora repararia el desmuntatge de l'ARC-1.

Cala I. ARC-1 i MR-8. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a la funcionalitat de l'ARC-1, l'excavació parcial del seu interior (a la cala I) i les seves característiques constructives ens fan presentar dues opcions, que s'haurien de contrastar mitjançant una excavació en extensió de l'espai. En qualsevol de les dues opcions, descartem que aquest arc estigués associat a un àmbit soterrat ubicat al sector 1. En aquest sentit, a la cala I i a la connexió d'aquesta amb la cala G no s'han documentat evidències de l'existència d'aquest possible espai soterrat, ni de la seva destrucció. D'aquesta manera, per una banda considerem que l'ARC-1 es correspondria a un arc que s'hauria definit en previsió d'edificar algun espai o estructura soterrada, que finalment no s'hauria dut a terme. L'altra opció seria que s'hagués definit l'arc sense la intenció d'edificar-se aquest àmbit soterrat en el mateix moment, però hauria bastit l'arc en previsió de poder-se construir l'espai posteriorment (fet que no s'hauria produït). En relació a aquesta darrera possibilitat, a les cotes inferiors de murs interiors d'altres edificis del mateix període a Barcelona s'han documentat arcs sense estructures soterrades associades i que tindrien aquesta funcionalitat de previsió de possibles construccions posteriors (Caballé 2019).

En relació a la manca de cap espai soterrat vinculat a l'ARC-1, durant

l'excavació de la cala I, els darrers nivells documentats que continuaven cap a l'interior de l'arc (UE-915 i 916) es correspondrien a uns rebliments formats durant el mateix procés de construcció de l'estructura. Així mateix, a les cotes inferiors dels maons que definien l'arrencament nord de l'arc (cala I) s'hi situava un nivell de morter de calç que sobresortia respecte els maons. La presència d'aquest morter de calç podria indicar que un cop edificat l'arc no s'hauria netejat aquest morter que hauria quedat un cop retirada la possible cintra utilitzada per a la seva construcció. Aquesta manca de neteja podria estar associada al fet que no hi hauria intencionalitat de definir l'espai interior de l'arc ni la seva continuació en direcció oest (a l'àmbit 1).

Cala G

La cala G s'ha dut a terme a la part posterior de la zona nord-est de l'àmbit 1, al punt de contacte amb el passadís d'accés a l'àmbit 3 (àmbit 2). L'objectiu del sondeig ha estat la documentació de l'estratigrafia d'aquesta zona de l'edifici, juntament amb la possible localització de restes antropològiques, per a poder delimitar l'àrea d'enterraments documentada als àmbits 2 i 3. La planta del sondeig era rectangular, orientada nord-sud (3'70x1'26 m) i se situava arran del mur de tancament nord-est de l'espai. A nivell d'excavació, s'ha arribat fins a una cota màxima de 3'44 m (3'46 m snm) respecte el nivell de circulació de l'espai. La cota final del sondeig ha estat motivada per la localització d'estructures, mentre que en el punt on s'ha excavat a més profunditat s'ha finalitzat l'excavació per la dificultat dels treballs, pel poc espai que es disposava i també pel fet que s'ha considerat que s'havien assolit els objectius del sondeig. Cal destacar que pel costat nord, la cala G connectava amb la cala I, que s'ha efectuat a l'angle de tancament nord-est de l'edifici.

El nivell de circulació de l'espai a l'inici de la intervenció es corresponia al paviment PV-1, que se situava a tots els espais on s'han dut a terme els diferents sondeigs. A l'extrem sud de la cala G, el PV-1 definia l'inici de la rampa que se situava a l'àmbit 2 i permetia salvar el desnivell existent entre l'àmbit 1 i els àmbits 3, 4 i 5. La cota de localització del PV-1 a l'àmbit 1 se situava a 6'90 m snm. Aquest paviment estava format per rajoles de 40x40 cm, amb una base de ciment, que actuava també de lligam entre les rajoles. Per sota del PV-1 s'hi

situava un nivell de restes de material de construcció, amb una baixa proporció de terra sorrenca, que ha estat identificat com a UE-700. S'ha documentat a 4 cm (6'86 m snm i 6'47 m snm a l'extrem SE del sondeig) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 18-24 cm. A nivell estratigràfic l'UE-700 es lliurava al mur de tancament est de l'espai (MR-8). Aquest rebliment actuaria de preparació del PV-1, alhora que amortitzaria el nivell de circulació i escala anteriors (PV-5 i UE-701 respectivament). La cronologia del PV-1 i l'UE-700 se situaria a finals del segle XX.

Al límit sud-oest de la cala, l'UE-700 cobria les restes d'una escala (UE-701) que s'ha documentat al perfil del sondeig. La part documentada de l'UE-701 es corresponia a dos graons, que estaven definits amb totxanes lligades amb ciment. Als extrems nord i sud dels graons s'hi situaven restes de ciment, que possiblement estarien associats amb un paviment que funcionaria amb l'escala. La cota de localització del graó superior s'ubicava a 4 cm (6'86 m snm) respecte el PV-1, mentre que la del graó inferior se situava a 12-20 cm (6'49 m snm) del mateix paviment; el desnivell que se salvava era de 38cm. L'UE-701 se situaria cronològicament a finals del segle XX i hauria estat amortitzada i substituïda en el moment de la instal·lació del PV-1 i de la rampa que definia el mateix paviment.

Per sota de l'UE-701 i de l'UE-700, on no s'hi situaven les restes de l'escala, s'ha documentat un nivell de ciment, que funcionava de preparat d'un paviment de rajols, del qual se n'han conservat restes a la zona nord de la cala i que presentava diferents reparacions. El nivell de ciment i els rajols han estat identificats com a PV-5 i han estat documentats també a les cales H i I. A nivell estratigràfic, l'escala UE-701 tallava el PV-5 al seu extrem N i se li recolzava al damunt al sud. D'aquesta manera, el PV-5 seria anterior a l'UE-701. La instal·lació i ús del PV-5 se situaria cronològicament al segle XX i es correspondria al nivell de circulació de l'espai corresponent a l'àmbit 1.

Cala G. PV-5. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El PV-5 cobria el PV-12, que estava format per un nivell de ciment, que es recolzava al damunt de pedres de mida diversa, la majoria de les quals haurien estat aprofitades d'algun mur o element arquitectònic. El mateix ciment actuava de lligam entre les pedres i en algun punt les cobria. La seva cota de localització se situava a 30 cm (6'59 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 22 cm. Aquest paviment s'ha documentat també a les cales H i I. Les característiques del PV-12 eren similars a les del PV-3 localitzat a l'àmbit 3, si bé aquest darrer presentava un lligam de morter de calç. Aquesta diferència considerem que podria estar vinculada al fet que el PV-12 podria estar reparant un paviment de característiques similars al PV-3 de l'àmbit 3 (pel que fa a la seva composició) i aprofitaria algunes de les pedres que el formaven. La formació del PV-12 la situem cronològicament a inicis del segle XX i podria haver funcionat com a nivell de circulació o nivell de regularització previ a un paviment, del qual no se n'haurien conservat restes o indicis.

A la zona central del sondeig aquest paviment no ha estat localitzat; en aquest sentit, a l'angle nord-oest de la cala el PV-12 estava tallat per la rasa associada al pas del clavegueró UE-721. A la zona per on no discorria el clavegueró i que no es conservaven restes del PV-12, el PV-5 cobria l'UE-702, que estava

formada per un estrat de runa, amb una baixa proporció de terra sorrenca. Aquest nivell també cobria en algun punt el PV-12 i s'hauria format posteriorment al desmuntatge parcial del paviment. La funcionalitat de l'UE-702 estaria associada a reblir la manca del paviment i regularitzaria el nivell, prèviament a la instal·lació del PV-5. La seva cronologia de formació s'ubicaria al segle XX.

Cala G. PV-12 a l'extrem sud de la cala. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al clavegueró UE-721, s'ha localitzat a la zona nord-oest de la cala. La seva instal·lació va suposar el trencament esmentat del PV-12 i dels nivells ubicats per sota (UE-704, 708, 709, PV-6) entre els quals hi havia el paviment, mur nord i rebliment interior del DP-2 (PV-7, MR-11 i UE-706). A nivell de registre estratigràfic, forma part de l'UE-721 tant el trencament a aquests nivells i estructures, com el seu rebliment, que el formava el tub de ciment corresponent al clavegueró i el nivell de ciment que acabava de reblir el trencament. L'existència de l'UE-721 ha motivat que no es continués l'excavació en el punt on s'ha localitzat. La direcció de l'UE-721 era SO-NE, amb el seu extrem SO que s'ha documentat a la cala H i la continuació a partir

de l'UE-721 en direcció NE, a la cala I. La cronologia de la instal·lació i ús d'aquesta estructura de desguàs se situaria a partir de mitjans del segle XX i a la zona corresponent a les cales G i I estaria substituint una conducció anterior, que ha estat localitzada a la cala H (CN-1). La funcionalitat d'aquestes estructures seria la de conduir les aigües residuals de l'edifici fins al col·lector del carrer, un cop la fossa sèptica (FS) situada al subsol de la zona sud-est respecte l'àmbit 3 ja hauria deixat de funcionar.

Àmbit 1. Pas del clavegueró UE-721. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El PV-12 cobria un nivell de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i poc compactada, que ha estat identificat com a UE-704. La seva cota de localització se situava a 42-50 cm (6'48-6'40 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 8-14 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-704 es lliurava al mur est de l'espai (MR-8) i en algun punt cobria els MR-10 i 11. Aquest estrat funcionaria com a rebliment d'amortització final dels dos murs, alhora que regularitzaria el nivell prèviament a la instal·lació del PV-12 o bé del paviment que substituiria. La seva cronologia se situaria a mitjans del segle XIX, quan es va reconstruir l'edifici afectat pel bombardeig de 1842. En relació als sondeigs

efectuats al mateix àmbit 1, l'UE-704 es podria correspondre als rebliments UE-805 i 904 de les cales H i I respectivament.

Per sota de l'UE-704 s'han documentat les restes d'un nivell de morter de calç, que es correspon al PV-6. Aquest nivell s'ha localitzat a 60 cm respecte la cota superior del nivell de circulació existent i tenia una potència de 4-10 cm. El PV-6 es lliurava al MR-8 i cobria els MR-9, 10 i 11, o bé es lliurava a les seves cotes superiors. Per les seves característiques i posició estratigràfica, el PV-6 es correspondria a un nivell associat al primer moment de la reconstrucció de l'edifici, el 1844, posteriorment a la seva destrucció pels bombardejos de 1842. El mateix nivell amortitzaria els murs de l'edifici existent. El morter que el definia podria estar associat al que s'hauria usat durant el procés de construcció dels murs i estructures, o bé a un nivell de circulació vinculat als mateixos treballs. A la resta de cales efectuades a l'àmbit 1 no s'ha localitzat cap nivell de les mateixes característiques que el PV-6.

Cala G. PV-6 a la zona sud de la cala. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Com ja s'ha esmentat, el PV-6 (i en algun punt l'UE-704) cobria les restes dels MR-9, 10 i 11, dels quals els MR-9 i 10 serien murs de tancament interiors de

l'edifici construït a partir de l'obertura del carrer Conde del Asalto (el 1786) i que s'han presentat a l'inici d'aquest apartat. Pel que fa al MR-11 es corresponia al mur de tancament nord del DP-2, que també aprofitava els MR-9 i 10 com a tancaments sud i oest de l'estructura.

Com s'ha presentat a l'inici del present capítol, els MR-9 i 10 presentaven la mateixa factura constructiva i estaven bastits amb pedres de mida diversa, sense treballar o alguna aprofitada, amb algun maó, tots ells disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanquinoses. Els dos murs s'haurien bastit en el moment de la construcció de l'edifici vinculat a l'obertura del carrer del Conde del Asalto, entre 1786 i 1788. Ambdós funcionarien com a tancaments interiors de l'edifici i haurien quedat afectats pel bombardeig de 1842. A partir d'aquesta afectació s'haurien desmuntat i amortitzat en el moment de la reconstrucció de l'edifici de l'any 1844.

El DP-2, se situava a la major part de la cala i se n'ha localitzat la seva zona oest i continuava més enllà del límit est del sondeig. La seva localització ha motivat que per a continuar l'excavació de la cala s'hagués de desmuntar la part documentada del seu paviment de base (PV-7). Aquest desmuntatge parcial de l'estructura ha disposat de la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Per les característiques del seu paviment de base (PV-7) i el revestiment dels seus murs de tancament, el DP-2 es correspondria a un dipòsit d'emmagatzematge o manipulació d'algun producte (possiblement líquid), que podria ser soterrat o semi-soterrat. Desconeixem el producte associat amb el dipòsit, si bé considerem que no es correspondria ni a vi ni a oli, ja que les característiques del seu paviment i revestiment serien diferenciades respecte a les estructures vinculades amb aquestes produccions (que habitualment tenen paviment i revestiment de murs bastits amb rajols vidrats). La cronologia de la seva construcció i ús estaria associada a l'edifici bastit a partir de l'obertura del carrer Conde del Asalto, al darrer terç del segle XVIII. La seva amortització se situaria a mitjans del segle XIX, en el moment de la destrucció de l'edifici pels bombardeigs de 1842.

Cala G. Part documentada del DP-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El tancament nord del DP-2, MR-11, tenia una direcció est-oest i es lliurava al MR-10. El MR-11 estava bastit amb pedres de mida mitjana i petita, disposades de manera irregular i lligades amb abundant morter de calç, de tonalitats blanques. La seva cota de localització se situava a 60 cm (6'30 m snm) respecte el PV-1 i tenia una alçada de 22 cm. D'aquest mur se n'ha documentat una llargada màxima de 28cm i una amplada de 30 cm. En relació a aquestes dimensions, la cara nord i la continuació en direcció oest del mur havien quedat tallats pel pas del clavegueró UE-721, fet que ha motivat la documentació parcial del mur. A les cotes inferiors del MR-11 i als MR-9 i 10 se'ls lliurava el paviment de base de l'estructura, PV-7. Aquest paviment estava format per rajols ceràmics, de 25x25cm, disposats a junt seguit. El lligam dels rajols del PV-7 era de morter de calç, que alhora actuava de base del paviment. El PV-7 se situava a 80cm (6'10m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 4cm. En algun punt dels rajols que configurava el paviment s'observaven restes de concreció vinculades amb el producte emmagatzemat o manipulat a l'interior del DP-2. A partir de la cota de localització del PV-7 els MR-9, 10 i 11 tenien un revestiment a la seva cara interior, també associat a l'ús

de l’estructura.

Cala G. Detall de la zona nord del DP-2, amb el MR-11. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L’interior del DP-2 estava reblert per l’UE-706, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i poc compactada. Aquest estrat estava cobert pel PV-6 i es lliurava a les cotes superiors dels MR-9, 10 i 11. La seva cota de localització se situava a 60-70 cm (6’30-6’20 m snm) respecte el nivell de circulació de l’espai i tenia una potència de 10-20 cm. La formació de l’UE-706 estaria associada a l’amortització del DP-2 en el moment en què hauria deixat de funcionar l’estructura. La seva cronologia se situaria a mitjans del segle XIX, posteriorment a la destrucció de l’edifici pels bombardejos de 1842. Possiblement les obres de reconstrucció de l’edifici haurien suposat el desmuntatge i amortització del DP-2. La manca de restes associades a la destrucció de l’estructura formant part de l’UE-706 ens fa considerar com a poc probable que el dipòsit quedés afectat directament pels bombardejos.

Per sota del paviment de base del DP-2 s’ha documentat l’UE-708, que es corresponia a un nivell de terra sorrenca, de color ataronjat i poc compactada. La seva cota de localització se situava a 80-85 cm (6’10-6’05 m snm) respecte

el PV-1 i tenia una potència de 18 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-708 es lliurava a les cotes superiors dels MR-9 i 10 i a les inferiors del MR-11. Per les seves característiques i posició estratigràfica aquest estrat es correspondria al nivell de preparació previ a la instal·lació del PV-7. En relació al procés de construcció del dipòsit, arran dels tancaments nord (MR-11) i sud (MR-9) s'ha documentat un nivell de morter de calç, que es lliurava als dos murs i que formaria part de l'UE-708.

Cala G. UE-708. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El nivell situat per sota de l'UE-708 s'ha identificat com a UE-709 i es correspondria a un estrat anterior a la construcció del dipòsit. En aquest sentit, no s'ha pogut documentar si la construcció del dipòsit hauria suposat un trencament als nivells anteriors, com ara l'UE-709 i a algun possible nivell situat al damunt d'aquest. La parcialitat de la localització del MR-11 no ha permès documentar aquesta possibilitat, ja que era l'únic punt on es podia constatar aquesta dada. Pel que fa a l'UE-709 es corresponia a un nivell de terra argilosa, de color marró fosc, bastant compactada i amb restes de morter de calç. La seva cota de localització se situava a 1m respecte el PV-1 i tenia un gruix de 14cm. L'UE-709 es lliurava a les cotes inferiors dels MR-9 i 10. Per les

seves característiques i posició estratigràfica, aquest estrat es correspondria a un rebliment posterior a la construcció dels dos murs. La cronologia de la seva formació se situaria al darrer terç del segle XVIII, durant el procés de construcció de l'edifici vinculat al moment de l'obertura del carrer del Conde del Asalto. En relació a la resta de les cales del mateix espai, l'UE-709 es correspondria al mateix rebliment que l'UE-811 de la cala G.

L'UE-709 cobria un nivell de terra argilosa, de color marró fosc i bastant compactat, que ha estat identificat com a UE-710. Aquest estrat se situava a 1'12 m (5'78 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 12-22 cm; en aquest sentit, la cota inferior de l'UE-710 s'adaptava al perfil (amb pendent en direcció est) que definia l'estrat que cobria (UE-712). A nivell estratigràfic, l'UE-710 es lliurava a les cotes inferiors dels MR-9 i 10. Aquest estrat seria un rebliment, destinat a pujar el nivell, que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici bastit a partir de 1786-1788, un cop construïdes les fonamentacions dels MR-9 i 10. Els nivells documentats per sota d'aquest estrat ja estaven tallats per les rases de fonamentació dels dos murs. Pel que fa a la cala G, l'UE-710 se situava a les cotes inferiors de l'UE-811 i superiors de l'UE-812; tots aquests estrats, així com l'UE-709, formarien el rebliment dut a terme durant el mateix procés de construcció de l'edifici abans esmentat.

Per sota de l'UE-710 s'ha localitzat l'UE-712, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses, amb nòduls de morter de calç i bastant compactada. Aquest estrat s'ha localitzat a 1'22-1'30 m (5'68-5'60 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 26-38 cm. El perfil de l'UE-712 definia una pendent oest-est, fins a arribar al MR-10 a les cotes inferiors del qual es lliurava i cobria la seva fonamentació. En relació al MR-10, l'UE-712 estava tallada per la seva fonamentació (UE-711). L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar materials ceràmics, que es corresponien a ceràmica comuna (oxidada i vidrada verda i marró), ceràmica de pisa blanca i ceràmica vidrada blanca i blava d'orles diverses. La posició estratigràfica de l'UE-712 indicaria que aquest estrat es correspondria a un rebliment que s'hauria format durant el procés de construcció dels MR-9 i 10, en un moment posterior a la construcció de la fonamentació del MR-9 i anterior a la del MR-10. La seva cronologia se situaria al darrer terç del segle XIX, quan es va construir

l'edifici associat amb el carrer Conde del Asalto. En relació a la cala H, l'UE-712 es correspondria (per cotes de localització) als rebliments UE-811, 812, 813, 814 i 815A, vinculats al procés de construcció del mateix edifici.

Cala G. UE-712, amb el trencament UE-711 al sud. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-712 cobria un nivell de terra argilosa, de color vermell i amb acumulacions de cendres i morter de calç en diferents punts, que ha estat identificat com a UE-713. Aquest estrat s'ha documentat a 1'60 m (5'30 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia una potència de 71 cm. A nivell estratigràfic l'UE-713 estava tallada per les rases associades amb la construcció dels MR-9 i 10 (UE-720 i 711 respectivament) i cobria les restes del mur cronològicament anterior a aquests, MR-14. Durant l'excavació de l'estrat s'han recuperat materials arqueològics, que es corresponien majoritàriament a atuells ceràmics, amb una presència destacable de ceràmica comuna (oxidada, comuna i vidrada marró i verda) un fragment de la qual era de cronologia romana, juntament amb ceràmica vidrada blanca i blava de Barcelona, vidrada blanca i blava amb decoració de la ditada, d'influència francesa i d'orles diverses. L'excavació de l'UE-713 ha aportat també material de construcció (teula plana vidrada verda i

rajola blanca i blava), un fragment de pasta vítria i un fragment de restes antropològiques. L'UE-713 es correspondria a un rebliment associat amb l'amortització de les estructures corresponents als horts del col·legi dels carmelites calçats, que s'hauria dut a terme prèviament a l'inici de la construcció de l'edifici vinculat amb l'obertura del carrer del conde del Asalto, entre 1786 i 1788. Hi hauria també la possibilitat que aquest estrat hagués funcionat durant el darrer moment d'ús d'aquesta àrea com a zona d'horts, si bé el MR-14 i l'estructura amb la que estaria associada ja no funcionaria. En relació a la cala H, l'UE-713 es correspondria a les UE-815 i 817.

Pel que fa al mur que cobria l'UE-713, MR-14, cal destacar la parcialitat de la seva documentació, tant per les dimensions del sondeig, com per la seva cota de localització. El MR-14 estava bastit amb pedres de mida mitjana i petita, lligades amb abundant morter de calç de tonalitats ocres. La seva planta seria rectangular, orientada d'est a oest, i se n'ha documentat una llargada de 80 cm; la seva amplada era de 70 cm (a l'oest) i 85 cm (a l'est). El MR-14 continuava més enllà del límit oest de la cala i per l'est, per sota del MR-10. La cota de localització superior del mur se situava a 1'87 m (5'03 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha documentat una alçada màxima de 80 cm. La part localitzada del MR-14 es correspondria a la seva base o fonamentació i on s'ha conservat en més alçada, s'ha documentat la part inferior del mur, que seria la seva cara nord; d'aquesta manera, la part vinculada a la base tindria una alçada de 50cm i la del mur, de 30cm. En el punt on s'ha documentat la primera filada de l'estructura l'amplada de la base del MR-14 era de 19cm respecte la primera filada del mur, si bé a la continuació del mateix en direcció oest aquesta major amplada de la fonamentació seria menor (2 cm) o inexistent.

Cala G. MR-14. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A les cotes inferiors de la part corresponent a la cara nord del MR-14 s'hi situava una obertura (OB-1), que tenia un perfil circular. L'OB-1 tenia un diàmetre de 8cm, una llargada, cap a l'interior del mur, de 12cm i se situava a 39cm respecte el límit oest de la cala. Aquesta obertura estava definida mitjançant el mateix morter de lligam del mur, fet que indicaria la contemporaneïtat constructiva dels MR-14 i OB-1. L'existència de l'obertura i les seves característiques ens fan considerar que es correspondria a un encaix vinculat a la subjecció d'algun element perible (tipus fusta), que podria funcionar com a eix d'algun element situat a la zona exterior nord respecte el MR-14.

Cala G. Alçat parcial del MR-14, amb l'OB-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'existència de l'OB-1 ens fa considerar que el MR-14 es podria correspondre a les cotes inferiors del tancament d'una estructura, que tindria un eix horitzontal (subjectat per l'OB-1), que podria estar vinculat amb algun element vertical. A partir d'aquesta dada i per la ubicació del MR-14 en relació al conjunt del col·legi (a la zona d'horts) considerem que l'estructura vinculada al mur podria tractar-se d'una sínia. En aquest sentit, cal destacar que a la planimetria del conjunt del col·legi de l'any 1785 apareixen a la zona dels horts dues sínies. Així mateix, s'ha de remarcar l'existència d'abundants fragments de catúfols recuperats en diferents estrats associats a l'amortització de les estructures i nivells associats amb el col·legi, que estarien vinculats a l'existència i ús de les sínies. Cal considerar que en el cas de correspondre's a una sínia, a la zona nord respecte el MR-14 s'hi hauria d'ubicar algun tipus d'obertura (amb una possible estructura perimetral) a partir de la qual s'extrauria l'aigua. En aquest sentit, a l'espai on s'ha dut a terme el sondeig al nord del MR-14 no s'ha localitzat aquesta obertura o cap evidència relativa a la seva existència, més enllà del límit nord de la cala. En qualsevol cas, la cronologia de la construcció i ús del MR-14 se situaria als segles XVI-XVII, durant l'ocupació de l'espai per

part dels carmelites calçats. L'estructura vinculada al MR-14 possiblement estaria en ús fins al moment en què es va obrir el carrer del conde del Asalto, entre 1786-1788, i va ser amortitzada mitjançant l'UE-713.

Per sota del rebliment UE-713 s'ha localitzat un estrat de terra argilosa, de color vermell fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-715. La cota de localització d'aquest nivell se situava a 2'30 m (4'60 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 38 cm. Cal destacar que aquest estrat i els que se situaven per sota s'han localitzat a la zona nord de la cala i del MR-14, ja que a l'espai al sud s'hi situava el trencament associat a la construcció del MR-9 i el seu rebliment (UE-714 i 715 respectivament). A nivell estratigràfic, l'UE-715 estava tallada per les rases dels MR-9 i 10 (UE-720 i 711 respectivament) i es lliurava a la part corresponent a la base del MR-14. L'excavació de l'estrat ha permès recuperar ceràmica comuna oxidada, reduïda i vidrada (verda i marró), juntament amb un fragment de ceràmica de pisa blanca en verd i manganès. L'UE-715 seria el nivell vinculat a la construcció i ús del MR-14 i la seva formació se situaria al segle XVI.

Cala G. UE-716. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-715 cobria l'UE-716, que la definia un estrat de terra argilosa, de color vermell i molt compactada. La cota de localització d'aquest nivell se situava a 2'66 m (4'24 m snm) respecte el nivell superior del PV-1 i se n'ha excavat una potència de 90 cm. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig, si bé a 45 cm s'ha observat un canvi de tonalitat de l'estrat (més fosca). El MR-14 s'assentava al damunt de l'UE-716 i les cotes superiors de l'estrat estaven tallades en algun punt per la rasa de fonamentació del MR-10, UE-711. Durant l'excavació d'aquest nivell s'han recuperat un fragment de ceràmica comuna oxidada i un de tègula plana, ambdós de cronologia romana. Aquest fet, juntament amb la seva posició estratigràfica, fan que ubiquem la cronologia de formació de l'estrat en època romana o a l'edat mitjana, prèviament a la instal·lació dels carmelites calçats. L'UE-716 es podria correspondre al nivell existent a l'edat mitjana, sense cap estructura vinculada a una ocupació antròpica directe. Pel que fa a la cala G, l'UE-716 seria el mateix nivell que l'UE-818. Com ja s'ha esmentat, en aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació de la cala, ja que les reduïdes dimensions de la zona treballada i la cota on s'havia arribat dificultaven la continuació dels treballs.

Cala H

La cala H s'ha efectuat a la meitat central-oest de l'àmbit 1 i s'ha ampliat fins a l'angle sud-oest de l'espai. La planta final de la cala era rectangular, orientada de nord a sud, amb una llargada de 3'70m i una amplada de 2m (i 2'90 a l'extrem sud-est). El seu objectiu ha estat localitzar la possible existència de restes antropològiques en aquest punt, juntament amb la documentació de l'estratigrafia del subsol de l'edifici i les característiques de la fonamentació del mur oest de l'edifici (MR-2). Tal i com presentem a continuació, en aquesta cala no s'han localitzat restes antropològiques i s'ha finalitzat la seva excavació per sota de la cota de localització de les mateixes a les cales dels àmbits 2 i 3. La cota final màxima del sondeig se situava a 4'60 m (2'30 m snm) respecte el nivell de circulació de l'espai, en un punt on s'ha efectuat una cala. El nivell on s'ha finalitzat la major part de la cala (3'50 m snm) i els documentats per sota es corresponien a estrats formats en cronologies anteriors a la construcció del col·legi dels carmelites calçats.

Cala H. Final d'excavació a la zona nord del sondeig Cala G. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018

La profunditat de l'excavació i la consideració que s'havien assolit els objectius del sondeig han motivat la seva finalització. Inicialment la cala no arribava fins al tancament sud de l'espai. Al finalitzar l'excavació de l'àrea del sondeig prevista s'ha efectuat una ampliació fins al mur sud, per a documentar la coberta de la canalització soterrada que funcionava amb la fossa sèptica ubicada al subsol de la zona sud-est respecte l'àmbit 1. L'excavació d'aquesta ampliació ha finalitzat a la cota de localització de l'estructura de coberta de la canalització i una estructura associada amb l'accés dels residus al seu interior, així com en el moment en què s'ha documentat el tub del clavegueró existent en el darrer moment d'ús de l'edifici, que discorria en diagonal (amb una direcció SO-NE) i que també ha estat localitzat a les cales G i I.

Cala H. Final d'excavació a la zona sud de la cala. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'enrajolat PV-1 configurava el nivell de circulació, com a la resta dels espais, i a la zona sud d'aquesta cala el mateix paviment definia el graó que salvava el desnivell existent en aquest punt, que era de 22 cm; a l'est respecte el desnivell s'hi ubicava l'inici de la rampa que discorria per l'àmbit 2. La cota superior del PV-1 a la zona central i nord se situava a 6'90 m snm, el mateix nivell que a les cales G i I, mentre que a la zona sud estava a 6'68 m snm. El desnivell existent entre aquests dos punts se salvava mitjançant un graó bastit amb totxanes lligades, que ha estat identificat com a UE-802. Al damunt d'aquest graó s'hi recolzaven els rajols del PV-1, que també revestien el seu perfil.

A la zona on el PV-1 se situava a un nivell superior, per sota del PV-1 s'ha documentat l'UE-800, que estava formada per un nivell de restes de ciment i material de construcció, amb una baixa proporció de terra sorrenca. La cota de localització d'aquest estrat se situava a 3 cm (6'87 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 18 cm. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-800 es correspondria a un rebliment que actuaria de preparació prèvia a la instal·lació del PV-1. La seva formació se situaria cronològicament a finals del segle XX-inicis del segle XXI.

Per sota de l'UE-800 i del PV-1 (a la zona sud del sondeig) s'ha localitzat el PV-5, que es corresponia a un paviment de rajols. D'aquest paviment se n'ha documentat de manera majoritària la seva preparació de ciment i en algun punt diferents tipus de rajols. El PV-5 també ha estat documentat a les cales G i I. Aquest paviment definiria el nivell de circulació de l'espai, amb diferents reparacions, i se situaria cronològicament al segle XX.

A la zona central i nord de la cala, el PV-5 cobria les restes del PV-12, que també ha estat localitzat a la resta de cales efectuades en aquest mateix espai. El PV-12 el formava un nivell de ciment superior, que se situava al damunt i lligava un seguit de pedres majoritàriament aprofitades i de mida mitjana. La seva cota de localització s'ubicava a 24 cm (6'66 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 22 cm. Les seves característiques eren similars a les del PV-3 de l'àmbit 3, si bé la cota de localització era diferent (el PV-12 s'ubicava a un nivell superior). El PV-12 es correspondria a un nivell de circulació, que se situaria cronològicament a inicis del segle XX.

Cala H. PV-12. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del PV-12 s'ha documentat un nivell de terra sorrenca, de color marronós, poc compactada i amb una alta proporció de restes de material de construcció, que ha estat identificat com a UE-805. Aquest estrat ha estat localitzat a 45-50cm (6'45-6'40m snm) i tenia una potència de 8-12cm, amb una lleugera pendent en direcció nord-sud. A nivell estratigràfic, l'UE-805 cobria i es lliurava a les cotes superiors dels MR-9 i MR-12. Per les seves característiques i posició estratigràfica, aquest estrat es correspondria a un rebliment, que s'hauria format en un moment posterior a l'amortització del DP-3 (que es presenta més endavant) i del MR-9. La seva cronologia se situaria vers mitjans segle XIX. En relació a la cala G, l'UE-805 seria un nivell similar, a nivell de cronologia i funcionalitat, a l'UE-704.

A la zona sud del sondeig no s'ha localitzat el PV-12 ni l'UE-805 i per sota del PV-5 s'ha documentat l'UE-821. Aquest estrat estava format per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i poc compactada. La seva cota de localització se situava a 10 cm (6'58 m snm) respecte la cota inferior del PV-1 i tenia una potència de 20-30 cm, amb més gruix a la zona nord d'on s'ha localitzat. A nivell estratigràfic, l'UE-821 es lliurava als murs sud i oest de l'espai (MR-2 i 22) i cobria els MR-9, 23, 25, la CN-1 i la seva amortització (UE-809), així com el PV-13. A partir d'aquest fet, l'UE-821 es correspondria a un rebliment associat a l'amortització d'aquestes estructures i que s'hauria format a mitjans del segle XX.

Cala H. MR-24, 25 i PV-13. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

En relació a les estructures que cobria l'UE-821, a la zona més propera al mur de tancament sud s'han localitzat els MR-24 i 25, que estaven bastits amb maons, lligats amb morter de calç. El MR-24 tenia una direcció nord-sud, mentre que la del MR-25 era est-oest. Ambdós murs eren solidaris estratigràficament i el MR-24 tenia un gruix de 15cm i el MR-25 de 30cm. Els dos murs definien un petit espai a la zona central sud i el MR-25 definia un altre espai al nord-oest. Els murs dels espais (així com també el mur sud de l'espai, MR-22) estaven revestits amb rajoles blanques i la seva zona est estava tallada pel pas del clavegueró, també documentat a les cales G i I. Aquest trencament hauria suposat la pèrdua del contacte entre els dos àmbits. Els dos espais tenien un paviment al seu interior (PV-13), que estava format per un enrajolat de peces quadrades de colors blanc i groc i negre i groc, que presentava diferents reparacions. La cota de localització del PV-13 se situava a 41 cm (6'27 m snm) respecte la cota inferior del PV-1 i tenia una potència de 6 cm. Les reduïdes dimensions dels dos espais, juntament amb el revestiment dels seus murs de tancament ens fa considerar que es podrien correspondre a dos àmbits de possible funcionalitat d'emmagatzematge o espai de neteja (tipus

lavabos o dutxes). La seva cronologia se situaria a finals del segle XIX-inicis del segle XX.

A la zona central de l'espai situat més al sud, el PV-13 cobria una obertura, OB-2, que estava associada a l'accés a l'interior de la canalització CN-2, a partir de la qual s'accedia a la fossa sèptica situada a la zona sud-oest respecte l'àmbit 1. L'OB-2 s'ha documentat a 48 cm (6'20 m snm) respecte la cota inferior del PV-1 i continuava cap als nivells inferiors, amb una direcció oest. El conjunt de l'obertura estava bastit amb maons, lligats amb morter de calç i tenia una amplada de 30 cm, amb una amplada de l'interior de l'obertura de 10cm. En relació a la CN-2, l'OB-2 se situava al seu extrem oest. La seva construcció se situaria cronològicament a mitjans del segle XIX, en el mateix moment en què es va edificar la fossa sèptica esmentada i la CN-2, quan es va reparar l'edifici posteriorment als bombardejos de 1842.

Cala H. Detall de l'OB-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

En relació a la CN-2, se n'ha documentat part dels seus murs de tancament nord, sud i oest (MR-27, 20 i 28), així com l'enllosat que configurava la zona superior de la seva coberta (PV-14). La documentació d'aquesta estructura s'ha dut a terme de manera parcial, pel pas del clavegueró (UE-721), així com per

l'existència de murs i estructures de cronologia posteriors (CN-1, MR-23 i per l'OB-2). A partir de la part que s'ha localitzat, els MR-20, 27 i 28 estaven bastits amb maons, lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. Pel que fa a les lloses que definien el PV-14, recolzaven al damunt dels murs i estaven lligades amb el mateix tipus de morter de calç que aquests. De la CN-2 se n'ha documentat el seu extrem oest i la continuació en direcció est, amb una llargada localitzada de 1'60m i una amplada exterior màxima de 1'25m. La coberta PV-14 tenia una amplada de 50-70cm, se situava a 76cm (5'92m snm) respecte la cota inferior del PV-1 i tenia una alçada de 20-25cm. Pel que fa als murs de tancament de l'estructura (MR-20, 27 i 28) s'han localitzat a 90-92cm (5'78-5'76m snm) respecte el PV-1. Cal destacar que el mur sud, MR-20, ha estat també documentat a la cala B; en aquesta cala s'ha localitzat la cara sud del MR-20 (es descriu a l'apartat corresponent a la cala B). En relació al MR-20, possiblement a la zona oest de l'estructura podria formar part o aprofitar la fonamentació del mur sud-oest de l'espai (MR-22). La construcció de la CN-2 hauria suposat un retall als nivells existents, si bé la parcialitat de la documentació d'aquesta estructura soterrada no ha permès documentar l'estratigrafia prèvia.

Cala H. CN-2 amb l'OB-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Tal i com hem esmentat, el pas del clavegueró UE-721 no ha permès documentar tota la planta de la CN-2, ja que discorria per la zona central est de l'extrem sud de la cala H. A més, les cotes inferiors de l'UE-721 haurien suposat el trencament de part de les lloses de coberta que configuraven el PV-14. A les cotes superiors de l'extrem l'oest de la CN-2 s'hi ubicava la CN-1, l'existència de la qual (que no ha estat desmuntada) ha suposat que no es pogués documentar tot el tancament oest de l'estructura (MR-28). En relació a la CN-1 es corresponia a una canalització de desguàs de residus, que estava bastida tota ella amb maons, lligats amb morter de calç. Per les seves característiques i posició estratigràfica, situem el moment de la construcció d'aquesta canalització a finals del segle XIX-inicis del segle XX. La seva construcció seria posterior (per factura constructiva i posició estratigràfica) a la de la fossa sèptica soterrada que s'ubicava al sud-est respecte l'àmbit 1. Tot i això, no es pot descartar que haguessin funcionat coetàniament. En aquest sentit, per la CN-1 discorrerien residus fins a un col·lector ubicat a l'exterior, mentre que a la fossa sèptica hi accedirien els residus a partir de la CN-2.

Cala H. CN-1, CN-2 i UE-721. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La planta de la CN-1 era rectangular, amb una direcció SO-NE i discorria des de l'angle sud-oest de l'àmbit 1 i fins a la zona central est del mateix espai. La part documentada a la cala H tenia una llargada total de 3m, una amplada de 55-60cm i una alçada de 40cm. La CN-1 s'ha documentat en aquesta cala i continuava més enllà del límit sud-est del sondeig, amb les possibles restes del seu desmuntatge i substitució pel clavegueró UE-721 al sud de la cala I. La secció de l'estructura era rectangular i presentava una pendent SO-NE. A nivell estratigràfic, la construcció de la canalització havia suposat el trencament (UE-808) de diferents estrats i estructures que se situaven a la zona per on discorria, d'entre els quals destacaven els MR-9 i 23, el paviment PV-8 del DP-3 i el seu rebliment d'amortització (UE-806). Un cop construïda la CN-1 el trencament UE-808 es va acabar de reblir mitjançant l'UE-809, que estava formada per un nivell de terra poc homogènia, pel que fa a textura i compactació, amb fragments de maons i restes de morter de calç. L'UE-809 es lliurava als murs de la CN-1.

Cala H. Alçat cara est de la CN-1, amb la seva reparació al sud. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A l'extrem sud-oest (arran de l'angle de tancament de l'espai) el mur sud de la CN-1 i la seva coberta presentaven una reparació efectuada amb maons, lligats amb ciment. A partir d'aquesta reparació, els maons que configuraven el nou tram del mur construït estaven disposats verticalment, mentre que els de la resta del tancament estaven horitzontalment. Pel que fa als maons que configuraven la mateixa reparació, se situaven a una cota inferior respecte la dels que definien la coberta de la canalització inicial. Aquesta reparació s'hauria dut a terme al segle XX, prèviament a l'amortització de la CN-1, que s'hauria produït en el moment de la construcció de l'UE-721 (a partir de mitjans del segle XX).

Un dels murs tallats en el moment de la construcció de la CN-1, MR-23, se situava al sud respecte el MR-9. El MR-23 estava bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç. S'ha localitzat a la zona sud de la cala i del MR-9, amb una direcció oest-est. La seva cota de localització se situava a 30 cm (6'38 m snm) respecte la cota inferior del PV-1, tenia una amplada de 18cm i se n'ha documentat una llargada de 2'10m. A nivell estratigràfic, el MR-23 es lliurava al MR-2 i continuaria més enllà del límit est de la cala, si bé en aquest punt hauria estat tallat pel pas del clavegueró UE-721. Per la seva factura constructiva i posició estratigràfica, el MR-23 hauria estat edificat en el moment de la reconstrucció de l'edifici, el 1844, posteriorment als bombardejos de Barcelona de 1842. El MR-23 es correspondria possiblement al mur de tancament sud d'un espai que s'hauria definit en aquest moment i que hauria estat ampliat. Al segle XX el MR-23 hauria esta amortitzat i s'hauria ampliat l'espai en direcció sud fins a definir l'àmbit 1 actual. En relació a l'espai inicial definit pel MR-23, tancaria pel nord un àmbit, que estaria tancat pel sud per l'actual mur sud del sector 1 (MR-22). El MR-23 podria funcionar i ser contemporani amb el tancament nord-est de l'àmbit 2 i ampliaria en direcció sud el tancament inicialment pel MR-9.

Cala H. Cara sud del MR-23, amb el contacte amb el MR-2 i la CN-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa als nivells associats amb el MR-23, s'ha localitzat el nivell corresponent a la seva amortització (UE-821), un rebliment que se li lliurava (UE-822), així com l'estrat que hauria estat tallat en el moment de la seva construcció (UE-823). Aquest nivell anterior, UE-823, estava format per un estrat de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i bastant compactades. L'UE-823 estava cobert per l'UE-822, que el formava un nivell de restes de material de construcció i una baixa proporció de terra sorrenca i poc compactada. La seva cota de localització se situava a 50 cm (6'18 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 20 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-822 es lliurava als MR-23 i 25. Aquest estrat es correspondria a un rebliment, associat al desmuntatge d'alguna estructura i s'hauria definit posteriorment a la construcció dels MR-23 i 25, al segle XX.

Per sota de l'UE-822 s'ha documentat un estrat de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i bastant compactades, que ha estat identificat com a UE-823. Aquest nivell se situava a 74 cm (5'94 m snm) respecte la cota superior del PV-1 i tenia un gruix de 14-18 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-823 cobria la coberta de la CN-2 (PV-14), es lliurava a l'OB-2 i estava tallada pel MR-23. D'aquesta

manera, l'UE-823 s'hauria format en un moment posterior a la construcció de la CN-2 i anteriorment al MR-23. Tot i això, la canalització, el mur i l'estrat se situarien cronològicament al segle XIX, en el moment de la reconstrucció de l'edifici el 1844, si bé es correspondrien a moments constructius diferenciats.

A la zona central i nord de la cala, al nord respecte el MR-9, és on s'ha efectuat l'excavació del sondeig fins a major profunditat. En aquest sentit, cal destacar que l'objectiu de l'excavació de la zona sud ha estat majoritàriament documentar la coberta i elements associats amb la CN-2 i s'ha finalitzat l'excavació en el moment de la localització de la coberta PV-14 i dels seus murs de tancament.

D'aquesta manera, al nord respecte el MR-9 per sota de l'UE-805 s'ha documentat el dipòsit DP-3, que l'UE-805 acabava de reblir i amortitzar. Del DP-3 se n'ha localitzat el seu tancament nord (MR-12), mentre que els tancaments sud i oest el configuraven els MR-9 i 2 respectivament; el mur est se situaria més enllà del límit est de la cala. La base del paviment la definia el paviment de cairons PV-8, del qual se n'ha documentat majoritàriament la seva preparació de morter de calç. Per tal de poder continuar l'excavació de la cala s'ha hagut de desmuntar la part localitzada del PV-8. Aquest desmuntatge parcial de l'estructura ha disposat de la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Cala H. DP-3, amb el trencament de la CN-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A partir de les característiques del seu paviment de base (PV-8) i el revestiment dels seus murs de tancament, el DP-3 seria un dipòsit d'emmagatzematge o manipulació d'algun producte (possiblement líquid), que estaria soterrat o semi-soterrat. Les característiques i funcionalitat del dipòsit serien similars a les del DP-2, documentat a la cala G, amb el que també serien coetanis pel que fa a la cronologia de la seva construcció i ús. El producte vinculat al DP-3, com també s'ha presentat en relació al DP-2, possiblement no seria ni vi ni oli, ja que el paviment de base i revestiments dels dipòsits vinculats amb aquests productes habitualment serien de rajols vidrats. Pel que fa a la cronologia del dipòsit, aquesta se situaria en el moment de la construcció de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer Conde del Asalto, a mitjans del segle XVIII. La seva amortització s'hauria produït també en el mateix moment que el DP-2, quan l'edifici va quedar afectat pels bombardejos de 1842 i va ser reconstruït el 1844.

El mur de tancament nord del DP-3, MR-12, estava bastit amb pedres de mida diversa i maons, disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanques. S'ha localitzat a 55 cm (6'35 m snm) respecte la

cota superior del PV-1 i se n'ha documentat una alçada total de 37 cm i una amplada de 18 cm (continuava més enllà del límit nord del sondeig). A nivell estratigràfic, el MR-12 es recolzava al damunt del rebliment UE-811 i se li lliurava l'UE-810. Les cotes superiors del MR-12 presentaven un revestiment de morter de calç, que també s'ha documentat als MR-2 i 9, a les cotes vinculades amb el DP-3. Les característiques del revestiment eren similars a les dels murs del DP-2.

Cala H. Alçat del MR-12. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per damunt de la fonamentació del MR-12 s'hi situava el paviment de base del dipòsit, PV-8, que es lliurava al mur a la cota inferior del revestiment. El PV-12 es corresponia a un paviment de cairons (de 25x25cm), lligats amb morter de calç, que també actuava de base del paviment. Els cairons estaven disposats a junt seguit i s'havien conservat a la zona sud-oest del dipòsit. Les característiques del PV-12 serien molt similars a les del PV-7 del DP-2. La cota de localització del PV-8 se situava entre 70-77cm (6'20-6'13m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 15-20cm. El PV-8 estava cobert per l'UE-806, que es corresponia al rebliment d'amortització de l'estructura i que cobria el MR-12 en algun punt. A l'angle sud-est de la cala el PV-8 i l'UE-806 estaven tallats pel pas

de la CN-1 (trencament UE-808). L'UE-806 estava formada per un nivell de terra poc homogènia (en algun punt més argilosa), de tonalitats vermelles i poc compactada. La seva cota de localització se situava a 51-58 cm (6'39-6'32 m snm) i tenia un gruix de 14-28 cm. Aquest estrat s'hauria format en el moment en què el DP-3 hauria deixat de funcionar, a mitjans del segle XIX.

El PV-8 cobria un nivell de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-810. Aquest nivell s'ha localitzat a 78-83 cm (6'12-6'07 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 8-12 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-810 es lliurava a les cotes inferiors (fonamentació) del MR-12 i als MR-2 i 9 i estava tallat pel pas de la CN-1 (UE-808). Per la seva posició estratigràfica, l'UE-810 es correspondria a un nivell que actuaria de preparació del PV-8, un cop el MR-12 ja hauria estat edificat. La seva cronologia de formació se situaria a mitjans del segle XVIII, en el moment de la construcció de l'edifici vinculat a l'obertura del carrer Conde del Asalto. En relació a la cala G, aquest estrat es correspondria, a nivell de funcionalitat i cronologia, a les UE-709 i 710.

Cala H. UE-810. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l'UE-810 s'ha localitzat l'UE-811, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats ataronjades i amb acumulacions de terra sorrenca i restes de morter de calç arran dels MR-2 i 9. S'ha documentat a 92 cm (5'98 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 30-35 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-811 es lliurava als MR-2 i 9. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar ceràmica oxidada comuna medieval, ceràmica comuna (reduïda, vidrada verda i marró), juntament amb pisa blanca, ceràmica blanca i blava catalana i material de construcció (teula plana vidrada marró i rajola polícroma). L'UE-811 es correspondria a un rebliment, que s'hauria format posteriorment a la construcció dels MR-2 i 9, a mitjans del segle XVIII, durant el procés constructiu de l'edifici vinculat als dos murs. En relació a la cala G, aquest estrat seria el mateix rebliment que l'UE-712.

L'UE-811 cobria l'UE-812, que la definia un estrat de terra argilosa de color marró fosc i amb restes de morter de calç. A la zona oest (arran del MR-2) i nord-oest presentava acumulacions de terra més sorrenca. La seva cota de localització se situava a 1'20m (5'70m snm) respecte el nivell de circulació existent (PV-1) i tenia un gruix de 25-36cm. En relació a aquesta diferència de la potència de l'estrat, l'UE-812 s'adaptava a les seves cotes inferiors a la pendent que definia l'estrat que cobria (UE-813) des de la seva zona central en direcció nord i nord-oest. A les zones nord i nord-oest l'UE-812 presentava una textura més sorrenca. A nivell estratigràfic, aquest estrat es lliurava a les cotes inferiors dels MR-2 i 9. L'excavació de l'UE-812 ha aportat ceràmica grisa reduïda medieval, ceràmica comuna oxidada i vidrada marró i verda, ceràmica blava catalana amb decoració de la ditada i material de construcció (una rajola de cartabó verda i blanca). Per les seves característiques i posició estratigràfica, aquest estrat es correspondria a un rebliment, que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici bastit al darrer terç del segle XX, un con edificats els MR-2 i 9.

Per sota de l'UE-812 s'hi situava un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i negre en diferents punts, que ha estat identificat com a UE-813. S'ha documentat a 1'45 m (5'45 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 2-18 cm. Aquest estrat ha estat localitzat a la zona sud i est de la cala, definint una pendent en direcció oest i nord-oest; en aquests dos darrers punts o no s'ha documentat o tenia un gruix de 2cm. Estratigràficament, l'UE-813 es lliurava a

les cotes inferiors dels MR-2 i 9. Pel que fa als materials arqueològics recuperats durant la seva excavació, es corresponien a ceràmica comuna (oxidada i vidrada policroma, verda i marró), juntament amb ceràmica blanca i blava de Poblet i fragments de teula vidrada blanca. L'UE-813 seria un rebliment, que s'hauria definit posteriorment als MR-2 i 9, durant la construcció de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer Conde del Asalto, entre els anys 1786-1788.

Cala H. UE-813. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-813 cobria l'UE-814, que el definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. La seva cota de localització se situava a 1'64 m (5'26 m snm) respecte el nivell de circulació existent i tenia una potència de 6-10 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-814 es lliurava a les cotes inferiors dels MR-2 i 9. Pel que fa als materials arqueològics recuperats durant en aquest estrat, es corresponien a ceràmica comuna (vidrada verda i marró), ceràmica blanca i blava d'orles diverses, d'influència francesa, ceràmica d'importació (maiòlica ligur), juntament amb una possible figura antropomorfa ceràmica i fragments aprofitats (una fitxa, un tap). L'UE-814 seria un rebliment, format durant la construcció de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer Conde del

Asalto (al darrer terç del segle XVIII), quan els MR-2 i 9 ja s'haurien definit. La compactació de l'estrat podria definir un paviment de terra trepitjada, que estaria vinculat a un dels moments de construcció de l'edifici.

Per sota de l'UE-814 s'ha documentat l'UE-815A, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, de color marró fosc i amb restes de maons i morter de calç. S'ha localitzat a 1'78-1'84 m (5'12-5'06 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 4-15cm. La diferència de cota de localització i de gruix de l'estrat estaria associada a la pendent que defineix l'estrat des de la zona central de la cala en direcció oest (arran del MR-2). Possiblement aquesta pendent estaria vinculada al trencament UE-818A i el seu rebliment (UE-816), que se situaven per sota de l'UE-815A en aquest punt. A nivell estratigràfic, l'UE-815A es lliurava a les cotes inferiors dels MR-2 i 9 i cobria les rases de fonamentació dels mateixos. D'aquesta manera, l'UE-815A es correspondria a un rebliment format a l'inici de la construcció dels dos murs, al darrer terç del segle XVIII. En relació al sondeig G, les UE-815A, 812, 813 i 814 serien contemporànies i tindrien la mateixa funcionalitat de rebliment que l'UE-712.

Cala H. UE-815A. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'estrat situat per sota de l'UE-815A ha estat identificat com a UE-815 i es corresponia a un nivell de terra sorrenca, de tonalitats grises i marró fosc i amb abundants fragments de maons i restes de morter de calç. S'ha documentat a 1'72 m (5'18 m snm) del PV-1 i tenia una potència de 40 cm. Durant l'excavació de l'UE-815 s'ha recuperat un important nombre de materials ceràmics, dels quals destacaven per nombre la ceràmica comuna (oxidada, reduïda vidrada marró, verda i policroma), ceràmica blava de Barcelona i catalana (d'orles diverses, de la ditada, d'influència francesa, de Poblet, de faixes i cintes) i ceràmica vidrada blava d'importació ; així mateix s'han recuperat materials de construcció, com teules vidrades blanques, teules planes vidrades verdes i rajoles (vidrada policroma, blanca i blava), juntament amb trespeus de terrissaire i restes de malacologia. A nivell estratigràfic, l'UE-815 estava tallada per les rases de fonamentació dels MR-2 i 9 (UE-818A i 826 respectivament) i cobria el MR-12. Aquest fet indicaria que la formació de l'estrat se situaria cronològicament en un moment anterior als murs de l'edifici bastit al darrer terç del segle XVIII i posteriorment al mur vinculat als horts del col·legi, al qual amortitzaria. Les característiques de l'estrat ens indicarien que es tractaria d'un rebliment, que s'hauria format possiblement a partir del desmuntatge del MR-12 i d'altres murs i estructures ubicades en aquesta zona.

Cala H. UE-815, amb les restes del MR-12 a primer terme Cala H. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-815 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-817. La cota de localització de l'estrat se situava a 2'10-2'15m (4'80-4'75m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència total de 46cm. L'excavació de l'estrat ha permès recuperar ceràmica comuna (oxidada, reduïda i vidrada verda i marró) , ceràmica blava catalana d'influència francesa, ceràmica de reflex metàl·lic, juntament amb material de construcció (teula vidrada plana i rajola blava i blanca) i un fragment de restes antropològiques. A nivell estratigràfic l'UE-817 estava tallada per la fonamentació superior del MR-2 (UE-818A) i la del MR-9 (UE-826). Seguint amb les relacions estratigràfiques, cal remarcar que si bé a nivell de característiques del conjunt de l'estrat o s'observaven diferències, a nivell estratigràfic sí que s'ha constatat una diferència en relació al MR-12. En aquest sentit, les cotes superiors de l'UE-817 (de 12-20 cm) es lliuraven al mur, mentre que les inferiors (de 30-36 cm de gruix) estaven tallades per la fonamentació del MR-12 (trencament UE-825), que tenia una profunditat de 12cm. Aquesta diferència a nivell estratigràfic estaria associada al fet que l'UE-817 es correspondria a un rebliment que estaria vinculat a l'ús de l'espai com a zona

d'horts del col·legi i tindria unes característiques similars, si bé les seves cotes superiors s'haurien definit posteriorment a la construcció del mur i les inferiors prèviament a aquesta activitat. El fet que l'activitat desenvolupada fos la mateixa en els dos moments justificaria que el sediment que configurava l'estrat no presentés diferències.

Cala H. Cotes superiors de l'UE-817. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a la cronologia de l'estrat, les seves cotes superiors (que es lliuraven al MR-12) es correspondrien al darrer moment d'ús de l'espai com a zona d'horts (entre 1722 i 1786), un cop la zona sud del que configura l'actual edifici hauria deixat de funcionar com a àrea d'enterraments; les cotes inferiors de l'UE-817 (tallades per l'UE-825) formarien part del rebliment que s'hauria definit a l'inici d'aquest darrer moment d'ús de l'hort (a partir de 1722), que a nivell general de tot l'espai intervingut amortitzaria la zona d'enterraments al sud i a la zona nord regularitzaria el conjunt de l'espai. En relació a la cala G, l'estructura vinculada al MR-14 hauria continuat en ús en aquest moment i no s'hauria produït aquesta pujada i regularització del terreny.

El mur MR-13 s'ha localitzat a la zona sud de l'àrea on s'ha excavat la cala fins

a més profunditat, al nord del MR-9. Aquest mur estava bastit amb pedres de mida mitjana i petita, sense treballar, i algun maó, disposats de manera irregular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. A la part corresponent a la fonamentació del mur la proporció de morter de calç era superior respecte. La direcció del MR-13 era SE-NO, se n'ha documentat una llargada de 1'20m i continuava més enllà del límit est de la cala, mentre que per l'oest finalitzava a 20cm de la fonamentació del MR-2. La seva amplada era de 45cm a les cotes superiors i 52cm a les cotes inferiors i fonamentació del mur. La seva cota de localització se situava a 1'75 m (5'15 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha documentat una alçada màxima de 70 cm. A nivell estratigràfic, al MR-13 se li lliurava l'UE-817 i l'UE-815, que també el cobria en algun punt; la fonamentació del mur tallava les cotes centrals de l'UE-817 (trencament UE-825).

Cala H. Planta del MR-13. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A nivell constructiu, aquest mur presentava similituds, pel tipus de parament i morter, amb el MR-7. A partir d'aquest fet i per la seva cota de localització considerem que els MR-13 i 7 s'haurien bastit en el mateix moment, a partir de 1722, quan l'espai corresponent als horts del col·legi hauria deixat de funcionar (a la seva zona sud), com a zona d'enterraments. La manca de continuïtat del

MR-13 en direcció oest (tal i com també passava amb el MR-7 en direcció sud) ens fa considerar que no funcionaria com a tancament d'un espai, sinó que els dos murs podrien serien tancaments de diferents àmbits semi-tancats destinats a diferenciar activitats en el conjunt de l'hort. Hi hauria també la possibilitat, que considerem poc probable, que els dos murs es corresponguessin a una o més edificacions que s'haurien començat a construir i no s'haguessin finalitzat.

Cala H. Alçat de la cara nord i extrem oest del MR-13. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a l'estratigrafia final de la cala, per sota de l'UE-817 s'ha localitzat l'UE-818, que estava formada per un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat a 2'56 m (4'34 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 67-73 cm. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar ceràmica comuna (oxidada i vidrada verda, marró i melada), ceràmica blava catalana (d'influència francesa), pisa blanca, ceràmica de reflex metàl·lic, juntament amb ceràmica de cronologia romana (comuna i àmfora imperial) i material de construcció (teula plana vidrada i rajoles vidrades verdes i blanca i blava). A nivell estratigràfic, l'UE-818 estava tallat per la fonamentació inferior del MR-2 (trencament UE-828) i la del MR-9 (UE-826). Pels materials

aportats, característiques i posició estratigràfica, l'UE-818 es correspondria al nivell vinculat a l'ús de l'espai com a zona d'horts del col·legi dels carmelites calçats. Aquest estrat seria l'existent en el moment de la instal·lació de la comunitat en aquesta àrea.

L'UE-818 cobria l'UE-819, que la definia un nivell de terra argilosa, de color vermell fosc i molt compactada. La seva cota de localització se situava a 3'32 m (3'58 m snm) respecte el PV-1 i a tota l'àrea se n'ha excavat una potència de 8-10 cm. A l'angle nord-est del sondeig s'ha excavat una petita cala per sota de la cota final de l'excavació general i s'ha documentat una potència de l'UE-819 de 26 cm. L'excavació d'aquest estrat ha aportat materials ceràmics de cronologia romana (comuna oxidada i àmfora). A partir d'aquest fet i per la seva cota de localització i característiques considerem que l'UE-819 seria un nivell format anteriorment a la ocupació de l'espai per part dels carmelites calçats (a finals del segle XVI).

Cala H. UE-819. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

En el punt on s'ha excavat per sota de l'UE-819 s'ha localitzat un estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i molt compactada, que ha estat identificat com a UE-820. Aquest estrat s'ha documentat a 3'49 m (3'41 m snm) del PV-1 i

tenia una potència de 86 cm. Durant l'excavació de l'UE-820 s'han recuperat materials ceràmics de cronologia romana (sigil·lada, comuna i àmfora), juntament amb un fragment de fauna. La posició estratigràfica i característiques de l'estrat, juntament amb la presència de materials de cronologia romana, indicarien que l'UE-820 es correspondria a un rebliment format en aquest període o a l'alta edat mitjana. Tant en aquest estrat com en l'UE-819 no s'han documentat restes o indicis d'estructures o elements vinculats amb una activitat antròpica directa.

Cala H. Alçat de les UE-820 i 824 a la cota final de l'excavació. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l'UE-820 s'ha documentat l'UE-824, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de color vermell fosc i molt compactada. La seva cota de localització se situava a 4'49 m (2'41 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha excavat un gruix de 10 cm, ja que en aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació en aquest punt. La posició estratigràfica i característiques de l'UE-824 indicaria que es correspondria a un rebliment anterior a l'UE-820.

Cala I

El sondeig I s'ha realitzat a l'angle nord-est de l'àmbit 1 i continuaria en direcció nord i a les cotes superiors la cala G. El seu objectiu ha estat la documentació del mur de tancament nord de l'espai, a la seva zona est, sense voler arribar a les cotes finals de les cales G i H. La planta del sondeig era rectangular i a les cotes superiors, com s'ha esmentat anteriorment s'ha contactat, amb la cala G; a la zona on s'ha excavat fins a un nivell més baix, al nord, la planta de la cala era rectangular (direcció est-oest), amb una llargada de 1'26m i una amplada de 1'10m. La cota final de l'excavació en el punt on s'ha profunditzat més se situava a 1'20 m (5'70 m snm) respecte el nivell de circulació existent (PV-1), mentre que a la zona de contacte amb la cala G, s'ha finalitzat a 82 cm (6'08 m snm) del PV-1. A partir de l'excavació d'aquesta cala s'ha pogut documentar l'ARC-1.

Cala I. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El nivell de circulació existent en el moment de l'excavació de la cala es corresponia al PV-1, que se situava a la mateixa cota que a les zones nord de les cales G i H (6'90 m snm). El PV-1 cobria l'UE-900, que es corresponia a un nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de ciment i pedres de mida

petita. La seva cota de localització se situava a 8 cm (6'82 m snm) del PV-1 i tenia un gruix de 5-7 cm. Les característiques i posició estratigràfica de l'UE-900 indicarien que es correspondria a un rebliment de preparació i regularització prèvia a la instal·lació del PV-1. La seva cronologia se situaria a finals del segle XX i seria el mateix rebliment que les UE-701 i 800 de les cales G i H respectivament.

L'UE-900 cobria les restes del PV-5, que també ha estat documentat a les cales G i H. Al sondeig I s'ha documentat la preparació de morter de calç del paviment i algun dels rajols que el configuraven, a la zona sud-est de la cala. El PV-5 se situava a 19cm respecte el PV-1 i tenia un gruix de 6-8cm. Aquest paviment es correspondria al nivell de circulació de l'espai, que s'hauria definit al segle XX.

Per sota del PV-5 s'ha localitzat el PV-12, que es corresponia a un paviment format per un nivell de ciment que es recolzava i lligava un nivell de pedres de mida diversa, la majoria de tonalitats blanques i que haurien estat aprofitades d'algun mur o element arquitectònic. S'ha documentat a 16cm (6'74m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 18-22cm. Estratigràficament aquest paviment es lliurava als murs nord i est de l'espai (MR-29 i 8 respectivament) i estava tallat pel pas del clavegueró UE-714, que discorria per l'espai entre les cales I i G; en aquesta darrera cala, el mateix clavegueró ha estat identificat com a UE-721. El PV-12, que també ha estat documentat a les cales G i H, es correspondria a un nivell de circulació, o al seu preparat, que se situaria cronològicament a inicis del segle XX. A la zona nord de la cala el PV-12 presentava una reparació, que ha estat identificada com a UE-903. Aquesta reparació la definia un nivell de ciment, amb pedres de mida petita i fragments de maons, que tenia una amplada de 32-38 cm i les mateixes cotes que el PV-12. A nivell estratigràfic, l'UE-903 es lliurava al mur nord (MR-29) i a l'angle que definia amb el mur est (MR-8). L'UE-903 s'hauria format al mateix segle XX, prèviament a la formació de l'UE-900.

Cala I. PV-12. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El PV-12 i l'UE-903 cobrien l'UE-904, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i amb restes de morter de calç. S'ha documentat a 34cm (6'56m snm) del PV-1 i tenia una potència de 6-12, que s'adaptava a la pendent que definia el nivell situat per sota (UE-905). A nivell estratigràfic, l'UE-904 es lliurava al mur nord de l'espai i per l'est a les cotes superiors dels maons que configuraven l'ARC-1. A la zona corresponent al mur nord, l'UE-904 reblia una possible obertura al mur a la seva zona oest. Aquesta obertura podria estar vinculada a un accés a l'edifici existent en aquest punt, vinculada a la construcció de finals del segle XVIII, o fins i tot a la destrucció del mur en aquest punt, pel bombardeig de 1842. L'UE-904 es correspondria a un rebliment, possiblement format un cop bastides les reparacions a l'edifici efectuades posteriorment al bombardeig de 1842 i ja descartada l'obertura associada amb l'ARC-1. Per damunt de l'UE-904 s'hi podria ubicar el nivell de circulació d'aquest moment, del qual no se n'han conservat restes.

L'UE-904 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats ocres i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-905. La seva cota de localització se situava a 40-58 cm (6'5-6'32 m snm) respecte el PV-1 i definia una pendent

des de la zona central del sondeig, que baixava en direcció als tancaments nord i est i cap al sud de la cala, amb un gruix de 4-16 cm. Pel que fa a la seva posició estratigràfica, l'UE-905 es lliurava als maons que definien l'ARC-1 i a les cotes superiors del tancament nord (MR-29); en aquest mateix tancament nord l'UE-905 cobria el MR-30, a la zona on hi hauria la possible obertura abans esmentada. Les característiques i posició estratigràfica de l'estrat ens indicaria que es correspondria a un rebliment, format durant la construcció de les reparacions de l'edifici posteriorment al bombardeig de 1842. La pendent que definia l'UE-905 estaria vinculada a l'abocament de les terres que configuraven l'estrat.

Cala I. UE-905. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l'UE-905 s'ha documentat l'UE-907, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles, amb restes de morter de calç i bastant compactada. S'ha localitzat a 60 cm (6'30 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 24 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-907 es lliurava al tancament nord de l'edifici (MR-30) i a les cotes inferiors de l'ARC-1. Aquest nivell seria un rebliment, que s'hauria definit durant les obres de reconstrucció de l'edifici, posteriorment als bombardejos de 1842; la compactació de l'estrat podria estar

vinculada a que funcionés en algun moment com a nivell de circulació del procés constructiu, un cop amortitzat l'ARC-1.

L'UE-907 cobria les UE-908 i 909, que estaven en contacte i se situaven a zones diferenciades del sondeig. L'UE-908 estava formada per un nivell de morter de calç disgregat, amb pedres de mida petita. S'ha documentat a la zona central i sud de la cala i a l'angle de tancament nord-est de l'edifici estava en contacte amb l'UE-909 i a la resta de la cala la cobria. Pel que fa a l'UE-909 la definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. La cota de localització de les UE-908 i 909 se situava a 79cm (6'11m snm) respecte el PV-1 i tenien un gruix total de 13cm. L'UE-909 es lliurava al tancament nord de l'edifici (MR-30); en relació a l'ARC-1, el mateix estrat es lliurava al seu extrem nord i en direcció sud se situava a l'interior de l'espai interior que definia. A la zona sud de la cala, l'UE-908 estava tallada per l'UE-913, que estaria associada al pas d'un clavegueró anterior a l'UE-914. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació de la zona sud del sondeig. L'excavació de l'UE-909 ha aportat fragments de ceràmica blanca i blava catalana (d'orles diverses i d'influència francesa). A partir de la seva posició estratigràfica, considerem que les UE-909 i 909 formarien un rebliment, que s'hauria definit durant el procés de construcció de les reparacions de l'edifici, posteriorment a 1842 i un cop desestimada la possible estructura soterrada vinculada amb l'ARC-1. La diferència dels dos estrats estaria associada amb les característiques de les terres que els configuraven.

Cala I. UE-908 i 909. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Les UE-908 i 909 cobrien les UE-910 i 911, que igualment es corresponien al mateix rebliment si bé s'han identificat a partir de dos números per les característiques diferenciades que presentaven. L'UE-910 es corresponia a un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha localitzat a la zona sud i nord-oest del sondeig i a l'oest continuava per sota de l'ARC-1. Pel que fa a l'UE-911, estava formada per un nivell de terra sorrenca, poc compactada, de color marró fosc, amb abundants restes de morter de calç i pedres de mida petita. Se situava a la zona central i nord-est de la cala. Els dos nivells s'han documentat a 91 cm (5'99 m snm) del PV-1 i tenien un gruix de 12-17 cm. Els dos murs es lliuraven al tancament nord de l'edifici (MR-30). Durant l'excavació de l'UE-911 s'ha recuperat ceràmica comuna (oxidada i vidrada marró), juntament amb un fragment de pisa blanca i restes de malacologia. Tal i com s'ha esmentat anteriorment, les UE-910 i 911 es correspondrien a un rebliment, que s'hauria format durant el procés de construcció de la reparació de l'edifici posteriorment al bombardejos de 1842.

A la zona central i oest del sondeig, per sota de les UE-910 i 911 s'ha localitzat l'UE-915, que es corresponia a un nivell de terra sorrenca, poc compactada, de tonalitats ocres i amb abundants restes de morter de calç. A la resta de la cala,

les UE-910 i 911 cobrien l'UE-916, que la definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. A l'àrea on ha estat documentada, l'UE-916 cobria l'UE-915. D'aquesta manera l'UE-915 s'ha localitzat a 1'06-1'18 m (5'84-5'72 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha excavat un gruix de 8-16 cm, ja que en aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig. Pel que fa a l'UE-916 s'ha documentat a 1'06 m (5'84 m snm) del PV-1 i tenia un gruix de 10cm. A nivell estratigràfic, l'UE-916 es lliurava als MR-30 i els dos estrats continuaven per sota de l'ARC-1, a l'espai definit per aquest. Per les seves característiques i posició estratigràfica, les UE-915 i 916 serien dos rebliments, que s'haurien format durant la reconstrucció de l'edifici afectat pel bombardeig de 1842. Els dos nivells s'haurien definit en un moment posterior a la construcció de l'ARC-1 i reblirien l'espai interior que formava l'arc, quan s'hauria desestimant la construcció de l'espai o estructura soterrada vinculada amb el mateix.

Cala I. UE-915 i 916. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

2.2. Àmbits 2 i 5. Cales B i D

Els àmbits 2 i 5 se situaven a la zona central de la planta baixa de l'edifici. El sector 2 es corresponia al passadís que comunicava els àmbits 1 (al nord) i 3 (al sud). La seva planta era rectangular, orientada de nord a sud. A partir del nivell de circulació de l'àmbit 2 (PV-1) es definia una rampa, que permetia salvar el desnivell existents entre els dos espais que comunicava. A la zona oest aquesta diferència de nivell se salvava a partir d'un graó, mentre que a l'àrea central el paviment definia un nivell pla, a partir del qual s'accedia a l'àmbit 5 (ubicat a l'oest) i a l'espai situat a la zona est (on s'hi situava l'accés a la fossa sèptica). A l'àrea oest del sector 2 s'hi ha dut a terme la cala B.

Cala B. Àmbit 2, amb el sector 3 al fons. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a l'àmbit 5 es corresponia al pati de llums interior de l'edifici, que estava situat a la zona central-oest. La seva planta era quadrada i s'hi accedia des de l'àmbit 2 a partir d'una porta oberta a la zona central del mur que dividia els dos sectors (MR-19). Al sud d'aquest espai s'hi ha efectuat la cala D.

El mur que dividia els dos espais, MR-19, tancava per l'est l'àmbit 5 i per l'oest

l'àmbit 2. La cronologia de la seva construcció se situaria a mitjans del segle XIX i estaria associada amb la reconstrucció de l'edifici del 1844, posterior als bombardeigs de 1842. Estava bastit amb maons, disposats regularment i lligats amb morter de calç de tonalitats blanquinoses. La part corresponent al mur tenia una amplada de 18cm, mentre que la seva fonamentació presentava una amplada i factura constructiva diferenciades. A nivell estratigràfic el MR-19 i la seva fonamentació es lliuraven al MR-5 i a la seva fonamentació; el mur que se situava al damunt del MR-5 i reparava el tancament que definia (MR-6) en aquest punt es lliurava al MR-19. A les seves cotes superiors, el MR-19 i el mur sud de l'àmbit 5 i nord-oest de l'àmbit 3 (MR-6) eren solidaris estratigràficament. Al seu extrem nord, el MR-19 se li lliurava el tancament sud (MR-20) de la canalització (CN-2) a partir de la qual els residus accedien a al fossa sèptica ubicada a l'est respecte l'àmbit 2. A les cotes superiors d'aquest punt, les reparacions i accessos posteriors a la CN-2 tallaven el MR-19.

Cala B. MR-19 i la seva fonamentació. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La fonamentació del MR-19 s'ha documentat a la cala B i es corresponia a la seva cara est. A partir de l'excavació d'aquest sondeig s'ha constatat que les

cotes superiors de la fonamentació estaven bastides amb maons, amb una alçada de 25cm i una amplada de 8-12cm respecte el mur. La resta de la fonamentació del MR-19 estava bastida amb pedres de mida mitjana i gran, combinades amb pedres petites i maons, disposats tots ells de manera irregular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanques-ocres. La seva alçada total era de 1'50m i tenia una amplada de 10-20cm respecte el mur; en relació a l'amplada de la fonamentació, a les seves cotes centrals era on era superior i s'anava reduint a les cotes superiors i inferiors. Aquesta fonamentació se situava a l'interior d'un retall (UE-211), que estava totalment reblert pel MR-19. La rasa UE-211 tallava el nivell associat amb la construcció de l'edifici vinculat amb l'obertura del carrer Conde del Asalto (UE-207), així com els estrats relatius a l'ús i amortització dels nivells i estructures del col·legi dels carmelites calçats (UE-209, 210, 217, 218, 219).

Pel que fa al tancament sud de l'àmbit 5, el definia el MR-6, que es corresponia a un mur de maons, que s'assentava i reparava un tancament superior (MR-5). Les cotes inferiors del MR-5 i part del MR-6 també han estat documentats a la cala B. Ambdós murs es presenten en relació a l'àmbit 3, del qual en seria el tancament nord.

Cala B

La cala B s'ha dut a terme a la zona oest de l'àmbit 2, que es corresponia a la zona de passadís entre els sectors 1 i 3. L'objectiu del sondeig era documentar la possible continuació dels enterraments localitzats a l'àmbit 3. La seva planta era rectangular, orientada nord-sud, amb una llargada de 2 m i una amplada de 1'40m. La cota final de l'excavació se situava a 2'30-2'50 m (3'69 m snm) respecte el nivell existent a l'inici de la intervenció; l'alçada assolida pel sondeig ha motivat la seva finalització, per motius de seguretat.

El nivell de circulació a la zona on s'ha efectuat el sondeig, PV-1, definia diferents trams d'una rampa, que permetia salvar el desnivell entre els àmbits 1 i 3. Al nord aquest desnivell se salvava mitjançant un graó de 44cm d'alçada. Pel que fa a l'excavació, per sota del PV-1 s'ha documentat l'UE-201, que es corresponia a un nivell de terra sorrenca, poc compactada, amb pedres de mida petita i restes de morter de calç. S'ha documentat a 2-4 cm respecte el

PV-1 i la seva cota de localització variava respecte el punt on se situava: a 6'44 m snm a la zona més propera a l'àmbit 1 i 5'97 m snm a la més propera a l'àmbit 3. El gruix de l'UE-201 també variava en relació al punt del sondeig on ha estat documentat: 64cm a la zona propera a l'àmbit 1 i 6cm a la de l'àmbit 3. Formava part del mateix estrat l'estructura de totxanes lligades amb ciment que configurava el graó abans esmentat. El mateix graó definia i cobria una canalització de desguàs que des dels pisos superiors de l'edifici desguassava cap al clavegueró situat a l'àmbit 1 (documentat a la cala G). A nivell estratigràfic, l'UE-201 cobria les restes del mur de maons MR-6 i es lliurava al MR-19; en relació a aquest darrer mur, l'UE-201 l'obertura inicial de la porta que comunicava els àmbits 2 i 5. La funcionalitat de l'UE-201 seria la de regularització del nivell prèviament a la instal·lació del PV-1 i s'hauria definit en el mateix moment que aquest, a finals del segle XX. A partir de la seva posició estratigràfica i potència, l'UE-201 estaria substituint el PV-3 de l'àmbit 3 i el PV-5 de l'àmbit 1.

Cala B. Perfil del PV-1 i rebliment UE-201 a l'extrem nord de la cala. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-201 cobria el PV-9, que el formava un paviment de rajoles ceràmiques, de

20x20cm, disposades a junt seguit. Les rajoles estaven lligades amb morter de calç, que alhora també actuava de base del paviment. Aquestes rajoles s'han documentat a la zona nord del sondeig, mentre que a la resta de la cala tan sols es conservaven les restes del morter de calç que actuava de base o la seva empremta. La seva cota de localització se situava a 14-70 cm (5'89 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix màxim de 14 cm. A nivell estratigràfic, el PV-9 es lliurava al mur de maons MR-6 i estava tallat a la zona nord pel trencament UE-203. El mateix paviment definia el nivell de circulació inicial de la porta oberta al MR-19 i que comunicava els àmbits 2 i 5. Per la seva posició estratigràfica i característiques, ubiquem la cronologia del PV-9 a partir del darrer terç del segle XIX, un cop realitzades les reparacions a l'edifici posteriorment al bombardeig de 1842, tal i com ho mostrava la seva posició estratigràfica respecte la CN-8 (que es presenta més endavant).

Cala B. PV-9, amb l'UE-203 al nord. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al trencament UE-203 s'ha documentat a la zona nord del sondeig i tenia una direcció est-oest, amb una amplada de 42 cm i una profunditat de 20 cm. L'interior de l'UE-203 estava reblert per l'UE-201, fet que ens indicaria que

el trencament s'hauria produït en un moment previ a la formació de l'UE-201, en el mateix període cronològic (a finals del segle XX). Possiblement l'UE-203 estaria associada al desmuntatge d'algun element situat en aquest punt (tipus graó), que permetria salvar el desnivell entre els paviments de l'àmbit 1 i els àmbits 2 i 3. Aquest desmuntatge també hauria afectat el possible contacte entre el graó i el paviment.

El PV-9 cobria un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc, bastant compactada i amb restes de morter de calç i fragments de maons, que ha estat identificat com a UE-204. S'ha documentat a 34-90cm (5'69m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 4-10cm. A nivell estratigràfic, l'UE-204 es lliurava a les cotes inferiors dels murs de maons MR-6 i 19 i cobria la fonamentació d'aquest darrer mur i el mur anterior (MR-5) al damunt del qual s'assentava el primer. Per la seva posició estratigràfica, l'UE-204 es correspondria a un rebliment efectuat posteriorment a la construcció dels MR-6 i 19 i podria actuar de preparació del PV-9. La seva formació se situaria posteriorment al bombardeig de 1842, cap al darrer terç-finals del segle XIX.

L'UE-204 cobria l'UE-205 i les restes d'una canalització (UE-208) que se situaven a la zona NO de la cala. L'UE-205 estava formada per un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i amb restes de morter de calç. La seva cota de localització se situava a 50-98 cm (5'61 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 22 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-205 es lliurava a les cotes superiors de les fonamentacions dels MR-5 i 19, així com també a les cotes superiors del mur de tancament sud de la CN-2 (MR-20) i hauria estat tallada per la canalització UE-208. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar materials ceràmics, corresponents a ceràmica comuna reduïda i vidrada marró i verda. La posició estratigràfica de l'UE-205 indicaria que s'hauria format posteriorment a la construcció dels MR-5, 19 i 20, possiblement durant el procés de reconstrucció de l'edifici posteriorment als bombardejos de 1842, en el marc del qual s'hauria edificat la CN-2.

Cala B. UE-205 i UE-208 a primer terme. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a l'UE-208 es corresponia a les restes d'una canalització de desguàs, de la qual se n'havien conservat les restes de la base de l'estructura i dels maons que configuraven el paviment de circulació dels líquids. Tots ells estaven bastits amb maons, lligats amb morter de calç. La part documentada se situava a l'interior d'un retall a l'UE-205 i a les cotes superiors de l'UE-207, al que reblien totalment. La cota de localització de l'UE-208 se situava a 94 cm (5'65 m snm) respecte la cota més elevada del PV-1 i tenia una potència de 33 cm. La direcció de l'estructura seria SO-N i discorria des d'una obertura a les cotes superiors de la fonamentació del MR-19 fins a una altra obertura al MR-20 de la CN-2. A nivell estratigràfic, les dues obertures als murs possiblement serien solidàries amb els murs, si bé la part més exterior de l'estructura es lliurava a la fonamentació del MR-19. D'aquesta manera, la canalització associada amb l'UE-208 hauria estat bastida durant el procés de reparació de l'edifici posteriorment als bombardejos del 1842, en un moment posterior a la construcció de la fonamentació dels MR-19 i del MR-20. A partir d'aquesta canalització, les aigües residuals provinents dels pisos superiors anirien fins a la CN-2 i un cop desmuntada hauria estat amortitzada per l'UE-204 i substituïda

posteriorment per la canalització associada amb l'UE-201.

Per sota de l'UE-205 s'ha localitzat l'UE-207, que estava formada per un nivell de terra argilosa de tonalitats marró fosc, bastant compactada i amb acumulacions de morter de calç. La seva cota de localització se situava a 0'70-1'20m (5'39m snm) respecte la cota inicial de l'excavació i tenia un gruix de 30cm. L'UE-207 es lliurava a les cotes inferiors del MR-5 i estava tallada per la rasa de fonamentació UE-213 del MR-20 (de la CN-2) i la rasa UE-211 del MR-19 i cobria les cotes superiors del MR-7. Pel que fa als materials arqueològics, l'excavació de l'estrat ha aportat ceràmica comuna reduïda i vidrada (marró i verd), ceràmica blava catalana d'influència francesa, d'orles diverses, ceràmica de reflex metàl·lic, juntament amb material de construcció (teula plana vidrada verda i rajoles groc i blau). L'UE-207 es correspondria a un estrat de rebliment, que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici a finals del segle XVIII (a partir de 1787), posteriorment a la construcció de la fonamentació i cotes inferiors del MR-5. Durant aquest mateix moment s'haurien reblert i amortitzat les cotes superiors del MR-7.

L'UE-207 cobria l'UE-209 que es corresponia a un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i més negres en algun punt, que presentava acumulacions de morter de calç i pedres de petites dimensions lligades amb el mateix morter. En relació a aquest morter presentava les mateixes característiques i color que el de lligam del MR-7. La cota de localització de l'estrat se situava a 1'10-1'50m (5'09m snm) i tenia un gruix de 6-8cm. A la cara SE del MR-7 l'excavació del sondeig ha finalitzat en aquest estrat (a la cota inicial de l'UE-210), ja que les reduïdes dimensions de l'espai entre el límit del sondeig i el mur no permetia la continuació dels treballs; en aquesta cara sud-est l'UE-209 cobriria les restes d'un possible mur o estructura, que no s'ha pogut identificar de manera clara, per les mateixes reduïdes dimensions de l'espai en aquest punt. A nivell estratigràfic, l'UE-209 estava tallada per les rases de fonamentació dels MR-5, 19 i 20 (UE-212, 211 i 213 respectivament) i es lliurava a les cotes superiors del MR-7. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-209 es correspondria a un rebliment que s'hauria definit prèviament a l'inici de la construcció de l'edifici del 1787 i que amortitzaria el MR-7; part de la formació de l'estrat estaria associada al desmuntatge del MR-7.

Cala B. UE-209 i cotes superiors del MR-7. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al MR-7, s'ha documentat a la zona est de la cala i tenia una direcció NE-SO. Aquest mur estava bastit amb pedres de mida diversa i algun maó, disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç de tonalitats ocres. La part localitzada del MR-7 es corresponia a les seves cotes inferiors i fonamentació i s'ha documentat a 5'10 m snm. La seva amplada era de 50-55 cm i se n'ha documentat una llargada de 1'75m i una alçada màxima de 88 cm. A nivell estratigràfic, l'extrem NE del MR-7 va quedar tallat en el moment de la construcció, a mitjans del segle XIX, del mur sud (MR-20) de la canalització (CN-2) que anava fins a la fossa sèptica ubicada a l'est. L'extrem SO es va desmuntar quan es va edificar el MR-5, a finals del segle XVIII. Al sector 3 s'ha dut a terme la cala D, que tenia com a objectiu documentar la continuació del MR-7 en direcció SO, més enllà del MR-5. A partir d'aquest sondeig s'ha constatat que el MR-7 no continuava en aquest punt. D'aquesta manera, el MR-7 finalitzaria a la zona on posteriorment es va edificar el MR-5, sense que s'hagi documentat de manera clara cap angle de tancament amb algun altre mur, amb el que definís un angle de tancament d'un espai. A l'angle sud-est de la cala s'han localitzat les restes d'una possible estructura que es

lliuraria al mur per la seva cara sud-est. La manca d'espai per a documentar en més extensió aquestes restes no ens han permès determinar si es correspondrien a una estructura vinculada amb el mur o bé a les restes d'un mur que definiria un angle de tancament amb el MR-7.

Cala B. Alçat del MR-7. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Les característiques constructives, orientació i posició estratigràfica del MR-7 ens fan ubicar el moment de la seva construcció i ús a partir de 1722 i es correspondria a un mur vinculat amb la zona d'horts del col·legi dels carmelites calçats. El MR-7 s'hauria edificat en un moment posterior a l'ús d'aquesta àrea dels horts com a zona d'enterraments, tal i com ho indica el fet que la seva fonamentació se situava per damunt de les restes de l'individu UE-220 localitzat en aquesta cala. Tal i com es presenta més endavant, l'UE-220 formaria part dels darrers individus inhumats a l'hort (entre 1713 i 1722). Un cop aquesta àrea va deixar de funcionar com a zona d'enterraments es va recuperar el seu ús com a horts, fins el 1784 quan es va obrir el carrer del Conde del Asalto i es va construir l'edifici vinculat al nou carrer. En aquest moment s'hauria desmuntat i amortitzat el MR-7. La factura constructiva del mur era molt similar a la del MR-13 de la cala H, amb el que seria coetani i tindria la mateixa

orientació. La funcionalitat dels MR-7 i 13 en el conjunt de l'hort considerem que podria estar associada a la delimitació d'espais semi-oberts. En aquest sentit, els dos murs finalitzaven en un punt, sense definir cap angle amb un mur perpendicular amb el que haurien de configurar el tancament d'un edifici.

Per sota de l'UE-209 s'ha documentat un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-210. Aquest estrat s'ha documentat a 1'10-1'58 m (5'01 m snm) respecte PV-1 i tenia una potència de 18 cm. L'UE-210 es lliurava al MR-7 i estava tallat per les fonamentacions dels MR-5, 19 i 20. Per la seva posició estratigràfica i característiques, aquest estrat se situaria cronològicament durant l'ocupació de l'espai per part dels carmelites calçats, en el darrer ús de l'espai com a zona d'horts, a partir de 1722 i prèviament a l'obertura del carrer del Conde del Asalto el 1786.

L'UE-210 cobria l'UE-217, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i amb restes de morter de calç. La seva cota de localització se situava a 1'24-1'76 m (4'83 m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia un gruix de 16 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-217 es lliurava al MR-7 i estava tallat per les fonamentacions dels MR-5, 19 i 20. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar ceràmica de pisa blanca i vidrada blanca i blava catalana, amb decoració de la ditada, juntament amb restes antropològiques disperses. L'UE-217 es correspondria, igual que l'UE-210, a un estrat associat a l'ús d'aquesta zona del col·legi com a zona d'horts, posteriorment al moment en què en aquest punt hagués estat destinat com a àrea d'enterraments. La seva cronologia se situaria entre 1722 i 1786.

Cala B. UE-217. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'estrat que cobria l'UE-217 s'ha identificat com a UE-218 i estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb restes de morter de calç i de fragments de revestiments de mur. S'ha documentat a 1'90-1'40 m (4'69 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 46cm. L'UE-217 es lliurava a la fonamentació del MR-7 i estava tallada per la dels MR-5, 19 i 20. A nivell de materials arqueològics, en aquest estrat s'han recuperat fragments de ceràmica comuna (oxidada i vidrada verda i marró), juntament amb ceràmica de pisa blanca i vidrada blanca i blava catalana d'orles diverses; en el mateix estrat s'han recuperat fragments de teula plana vidrada verda. La posició estratigràfica i característiques de l'UE-218 ens fa ubicar cronològicament la seva construcció en el moment en què es va bastir el MR-7, a partir de 1722, quan es va tornar a utilitzar aquesta zona com a àrea d'horts. La formació de l'estrat estaria associada al desmuntatge d'algun mur o estructura possiblement ubicat en una zona propera.

L'UE-218 cobria l'UE-219, que el definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. La seva cota de localització se situava a 1'84-2'35 m (4'24 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 13 cm. Les cotes inferiors de la fonamentació del MR-7 i del MR-19 tallaven l'estrat, mentre que

les dels MR-5 i 19 se situaven per damunt d'aquest i no tenien relació estratigràfica. L'UE-219 seria el mateix estrat que l'UE-221 i es correspondrien al nivell que cobriria els enterraments del darrer moment d'ús de l'espai dels horts com a àrea cementirial entre el 1705 i 1722 (durant les guerres de Successió i de la Quàdruple Aliança). L'UE-221 s'ha diferenciat respecte l'UE-219 ja que es corresponia al nivell que cobria directament les restes de l'individu UE-220, que s'hauria inhumant en aquest moment.

Cala B. UE-219. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

D'aquesta manera, l'individu UE-220 s'ha documentat per sota de l'UE-221 i la seva cota de localització se situava a 2'42-1'96 m (4'17 m snm) respecte l'inici de la intervenció. Les restes de l'individu conservaven la connexió anatòmica, amb una posició de decúbit supí, amb el braç dret creuat a la zona coxal i l'esquerra al costat; per la posició dels braços respecte les costelles, possiblement hauria estat embolcallat. L'orientació de l'individu era nord-sud, amb el cap al nord i no s'ha identificat cap fossa que funcionés com a estructura funerària. A la zona de contacte entre la clavícula esquerra i el manubri presentava un possible osteoma; la patologia a la que estaria associat s'hauria de determinar mitjançant un estudi antropològic. L'UE-220 ha estat

documentat i extret, per a poder continuar l'excavació en aquest punt i determinar la possible existència de més restes antropològiques a les cotes inferiors. Durant l'excavació de l'UE-221, per a identificar i documentar l'UE-220, s'han recuperat fragments de ferro informes (possiblement associats a metralla), una cabota de ferro i un fragment de ceràmica de reflex metàl·lic. Els fragments de ferro informes estaven directament associats amb les restes de l'individu i podrien correspondre's a metralla. Per la cota de localització i direcció, situem cronològicament la inhumació de l'UE-220 en el darrer moment d'ús de la zona dels horts del col·legi com a àrea d'enterraments, a inicis del segle XVIII, durant la Guerra de Successió i la de la Quàdruple Aliança.

Cala B. Individu UE-220. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'individu UE-220 es recolzava al damunt del nivell que se situava per sota de les UE-219 i 221 i que es correspon a l'UE-223. Aquest estrat estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i marronoses i bastant compactada. La seva cota de localització se situava a 2'10-2'59 m (4 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 10-14 cm. Les característiques de l'UE-223 i la seva posició estratigràfica ens indicaria que l'UE-223 es correspondria al nivell existent prèviament a la inhumació de l'UE-220, a inicis del segle XVIII, i

es correspondria al nivell associat a la circulació d'aquesta zona durant l'ús inicial de l'hort del col·legi com a zona d'enterraments (a finals del segle XVII). En aquest sentit, a partir d'aquesta cala B hem determinat que en aquest punt no s'hi haurien enterrat individus, amb l'extrem nord de la fossa d'aquest moment que se situaria a poca distància al sud respecte el sondeig. La mateixa proximitat ens fa considerar com a poc probable que en aquest punt s'hi dugués a terme cap activitat associada amb el conreu de l'hort.

Cala B. UE-222. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-223 cobria un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-222. S'ha localitzat a 2'10-2'70 m (3'89 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 16-20 cm. A la zona NO del sondeig, les UE-222 i 222 presentaven una tonalitat més fosca, associada a possibles filtracions de residus de la CN-2. Durant l'excavació d'aquest estrat s'ha recuperat fragments de ceràmica de cronologia romana (comuna, comuna africana i àmfora), juntament amb material de construcció d'època romana i moderna (tègula plana i vidrada). Per la seva cota de localització i posició estratigràfica, l'UE-222 es correspondria al nivell associat amb l'ús de l'espai com a hort del conjunt del col·legi a finals del segle XVI i

durant el segle XVII, prèviament al moment en què es va utilitzar el mateix espai com a àrea d'enterraments (a finals del segle XVII).

Per sota de l'UE-222 s'ha documentat un nivell de terra argilosa, de tonalitats més vermelles que aquest i que ha estat identificat com a UE-224. La seva cota de localització se situava a 2'40-2'90 m (3'69 m snm) respecte l'inici de l'excavació del sondeig i se n'ha excavat un gruix de 12 cm. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-224 es correspondria al nivell existent en el moment de la construcció del col·legi, del qual en aquesta zona s'hi ubicaven els horts. La seva formació se situaria cronològicament en època romana i amb continuïtat durant l'edat mitjana. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig, per motius de seguretat, un cop comprovat que no apareixien restes d'individus vinculats al primer moment d'enterraments duts a terme en aquesta àrea del col·legi, ja que se situava per sota de la cota de localització dels individus a les cales de l'àmbit 3.

Cala B. UE-224. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Cala C

La cala C s'ha efectuat a la zona sud-est de l'àmbit 5, que es corresponia al pati interior o celobert de l'edifici i que s'ubica a la seva zona central oest. El seu objectiu era documentar la possible continuació dels enterraments localitzats a l'àmbit 3, així com també la documentació de possibles estructures (com ara algun pou) al subsol, que poguessin indicar que en aquest punt ja s'hi ubiqués anteriorment algun tipus de pati interior, associat a l'edifici bastit el 1787. Les reduïdes dimensions de l'espai han motivat les dimensions del sondeig (de 1'20x1'20 m) i que fos de menor profunditat (64 cm) respecte la resta dels sondeigs.

Cala C. PV-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El nivell de circulació inicial de l'espai, PV-1, se situava a una cota lleugerament superior respecte l'àmbit 3 i per sota de la de l'àmbit 1, a 6'13 m snm. Per sota del PV-1 s'ha documentat l'UE-301, que estava format per les restes d'un paviment de maons lligats amb ciment, juntament amb un nivell de restes de material de construcció (possiblement del mateix paviment). La seva cota de localització se situava a 4-7 cm (6'09 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 12-14cm. Per les seves característiques, l'UE-301 es correspondria

a les restes d'un paviment o preparat de paviment, anterior al PV-1, que s'hauria format al segle XX.

Per sota de l'UE-301 s'ha documentat un paviment de rajols vidrats marró, de 20x20cm, que ha estat identificat com a PV-10. Els cairons que configuraven el paviment estaven disposats a junt seguit, amb un lligam de morter de calç, al damunt del qual es recolzaven els cairons. S'ha documentat a 22cm (5'91m snm) respecte el nivell de circulació inicial i tenia un gruix de 7cm. A nivell estratigràfic, el PV-10 es lliurava als MR-2, 6 i 19. A la zona del MR-19 aquest paviment es lliurava a l'obertura inicial a aquest mur, que definia la porta de comunicació entre els àmbits 2 i 5 del moment de construcció del MR-19 (el 1842). En aquest sentit, la porta actual s'hauria definit al segle XX i, per tant, la instal·lació del PV-10 s'hauria dut a terme prèviament a aquest moment, a finals del segle XIX inicis del segle XX. El PV-10 seria el nivell de circulació d'aquest espai i no s'ha documentat la seva continuació o correspondència amb el paviment del mateix moment a l'àmbit 2. Aquest hauria estat desmuntat prèviament a la formació de l'UE-201.

Cala C. PV-10. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El PV-10 cobria el PV-11, que estava format per un paviment de cairons, de

25x25cm, lligats amb morter de calç, que actuava de base del paviment. La disposició de l'enrajolat era a junt seguit. S'ha documentat a 22cm (5'91m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 10cm. A nivell estratigràfic el PV-11 es lliurava al MR-6, al MR-19 i a la porta oberta en aquest darrer mur en el moment de la seva construcció. La seva cota de localització era pràcticament la mateixa que la del PV-9 documentat a la cala 2. Davant d'aquest fet i de les característiques dels PV-11 i 9 considerem que es correspondrien als nivells de circulació del mateix moment cronològic i que s'haurien definit al segle XIX, a partir de les reparacions de l'edifici el 1842, posteriorment als bombardejos que haurien suposat la seva destrucció. Cal destacar que en aquest paviment s'ha finalitzat l'excavació del sondeig a la seva zona NE, en el punt de contacte amb el MR-19.

Cala C. PV-11. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del PV-11 s'ha documentat un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marronoses, poc compactada i amb restes de morter de calç, que ha estat identificat com a UE-304. La seva cota de localització se situava a 34 cm (5'79 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 8-16cm. L'UE-304 es lliurava a les cotes inferiors del MR-6, en el punt on es recolzava al damunt del MR-5, al qual

cobria i es lliurava també a les seves cotes superiors. A partir d'aquesta posició estratigràfica, ubiquem el moment de la formació de l'UE-304 en un moment posterior a la construcció del MR-6 i prèviament a la instal·lació del PV-11 i se situaria cronològicament a partir de mitjans del segle XIX. La seva funcionalitat seria la de rebliment de l'espai i el regularitzaria prèviament al paviment. L'UE-304 també amortitzaria les estructures existents en aquest moment en aquest punt, tal i com s'ha constatat a partir del fet que l'estrat cobria les restes del MR-15, que s'ha documentat al límit nord del sondeig.

Les reduïdes dimensions del sondeig han motivat que la documentació del MR-15 es dugués a terme de manera molt parcial. A partir de la part localitzada del MR-15 la seva planta seria circular o semi circular i estava bastida amb pedres de mida diversa i possiblement amb maons, lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. A les cotes superiors de l'estructura s'hi situava un nivell de maons, lligats amb morter de calç, que possiblement tancaria el diàmetre del mur. Aquest nivell podria estar associat a l'amortització del mur (UE-308). El gruix documentat del MR-15 era de 28 cm i s'hauria bastit molt probablement a l'interior d'un retall als estrats documentats per sota de l'UE-304 i al qual rebliria totalment. La seva cota de localització se situava a 38 cm (6'21 m snm) respecte l'inici de la intervenció, se n'ha documentat una alçada de 18-20 cm i continuava per sota de la cota final del sondeig. Per les seves característiques el MR-15 es correspondria al mur de tancament d'una possible estructura soterrada, que podria tractar-se d'un pou. La construcció d'aquesta estructura se situaria en un moment anterior al segle XIX, possiblement quan es va bastir l'edifici de finals del segle XVIII, tot i que no es pot descartar que s'hagués construït al segle XVI i formés part de l'hort del col·legi dels carmelites calçats.

Cala C. MR-15 i 5. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'interior del possible pou estava reblert per l'UE-308, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de morter de calç, fragments de maons i pedres. Formaria part del mateix estrat un nivell de maons lligats amb morter de calç, que s'ha esmentat en relació al MR-15 i que tancarien el diàmetre del mur. L'UE-308 s'ha documentat a 38c m (5'75 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha excavat una potència de 10cm, ja que en aquest nivell s'ha finalitzat l'excavació del sondeig en aquest punt. A nivell estratigràfic, l'UE-308 es lliurava i cobria parcialment el MR-15 i estava coberta per l'UE-304. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-308 es correspondria al nivell d'amortització del MR-15 i del possible pou amb el que estaria associat. La seva formació se situaria a mitjans del segle XIX, en el moment en què es va reparar l'edifici, posteriorment als bombardejos a la ciutat del 1842.

A la zona on no s'han documentat els MR-15 i l'UE-308, l'UE-304 cobria un nivell de morter de calç (UE-305), que estava en contacte amb un estrat de terra sorrenca, amb pedres de mida petita i restes de morter de calç (UE-306). Ambdós estrats s'han documentat a 48 cm (5'65 m snm) respecte l'inici de la intervenció, amb una potència de l'UE-305 de 2-4 cm i de l'UE-306 de 15 cm. A nivell estratigràfic, les UE-305 i 306 es lliuraven a les cotes superiors del MR-5 i

al MR-15. Les reduïdes dimensions de la cala no ha permès determinar si l'UE-305 es correspondria a un nivell de morter associat a un preparat d'algun paviment o bé a la construcció o desmuntatge d'algun mur. Pel que fa a l'UE-306 es correspondria a un rebliment, posterior a la construcció del MR-5. La cronologia dels dos estrats se situaria entre els segles XVIII-XIX, durant la construcció i ús de l'edifici inicial ubicat al carrer Conde del Asalto, o bé de la seva reparació posterior als bombardejos de 1842.

Cala C. UE-306 i final d'excavació. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-306 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-307. La cota de localització d'aquest estrat se situava a 62 cm (5'51 m snm) respecte el PV-1 i s'ha finalitzat l'excavació del sondeig en aquest punt. L'UE-307 es lliurava al MR-5 i hauria estat tallat pel MR-15. A partir d'aquesta posició estratigràfica, l'UE-307 es podria correspondre a un rebliment, que s'hauria format posteriorment a la construcció del MR-5 i anteriorment a la del MR-15. La seva cronologia se situaria vers mitjans del segle XVIII.

2.3. Àmbit 3. Cales A, D, E, F

L'àmbit 3 se situava al sud de l'edifici, a la seva zona central i oest. La seva planta era rectangular, orientada de nord a sud, i connectava al nord-est amb l'àmbit 2, a partir del qual s'accedia a l'àmbit 1. Al nord-oest respecte el sector 3 s'hi ubicava l'àmbit 5, amb els dos espais que estaven separats pel MR-6. En aquest àmbit 3 ha estat el punt on s'han dut a terme més cales i on s'han efectuat les primeres, ja que era la zona des de la qual s'havien d'anar excavant cales en direcció nord per a documentar l'existència i el límit de l'àrea d'enterraments.

Àmbit 3. Cales A, D, E i F. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

El mur de tancament oest de l'àmbit 3 i de l'edifici, ha estat identificat com a MR-2 i s'ha documentat a les cales A i E d'aquest espai i a la cala H de l'àmbit 1. El MR-2 ha estat presentat a l'apartat corresponent a l'àmbit 1 i tenia la mateixa factura constructiva que els MR-5, MR-1 i el MR-9 documentat a l'àmbit 1. La seva cronologia se situaria al darrer terç del segle XVIII, en el moment en què es va construir l'edifici vinculat amb l'obertura del carrer del Conde del Asalto, entre 1786 i 1788.

El tancament nord-oest de l'espai actual el definia el MR-6, que es corresponia a un mur de maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques-ocres. La seva amplada era de 18cm. Les cotes inferiors d'aquest mur, que tancava pel sud l'àmbit 5, s'han documentat a la cala E. La continuació del MR-6 en direcció est, a l'àrea del passadís corresponent al sector 2, hauria estat desmuntada possiblement al segle XX. Aquesta continuació i desmuntatge s'ha documentat a les cales B (a l'àmbit 2) i D (a l'àmbit 3). A l'extrem est de la cala D el mur finalitzava i definiria una possible porta d'accés cap al sector 3.

A nivell estratigràfic, el MR-6 es lliurava al mur oest de l'espai i de l'edifici (MR-2), mentre que per l'est era solidari amb el MR-19, que definia un angle de tancament cap al nord i separava a est i oest els àmbits 2 i 5. A aquest angle se li lliurava la continuació del MR-6 en direcció est (on s'ha dut a terme la cala D). Tant a la cala E com a la D s'ha constatat que el MR-6 s'assentava al damunt del MR-5, que es corresponia a un mur anterior i al qual substituiria. La cronologia del MR-6 s'ubicaria en el moment de la reconstrucció de l'edifici, el 1844, posteriorment als bombardeigs de 1842. En aquest moment s'haurien definit el pati de llums corresponent a l'àmbit 5 i la zona de pas entre el sector 3 i el situat a la zona més propera al carrer (àmbit 1). Aquesta zona de pas inicialment tindria menys espai respecte l'actual (corresponent a l'àmbit 2), tal i com ho indicava la continuació del MR-6 fins on s'ha dut a terme la cala D; l'amplada actual del passadís s'hauria configurat a mitjans del segle XX, quan es va desmuntar la zona est del MR-6.

Cales D i E. MR-5 i 6. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al mur que substituïa el MR-6, ha estat identificat com a MR-5 i se n'ha documentat les seves cotes inferiors i fonamentació a les cales D i E. La factura constructiva i posició estratigràfica del MR-5 indicaria que la seva cronologia se situaria al darrer terç del segle XVIII i es correspondria a un tancament interior de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer del Conde del Asalto, entre 1786 i 1788. Aquest mur seria coetani amb el MR-2, que tancava per l'oest l'edifici i el MR-1, que el tancava pel sud. El MR-5 podria haver quedat afectat pels bombardeigs de 1842 i hauria estat desmuntat, el 1844, quan es va reconstruir l'edifici. El tancament definit pel MR-5 va ser substituït pel MR-6.

El MR-5 estava construït amb pedres de mida mitjana i gran, combinades amb pedres de mida petita i maons i fragments de maons, tots ells lligats amb morter de calç de tonalitats blanquinoses. La disposició del parament, amb filades de pedres de mida mitjana i gran, amb pedres de mida petita i maons entre aquestes, mostraven certa intencionalitat de regularitzar-lo. La fonamentació del mur presentava un abundant morter de calç i se situava a l'interior d'una rasa (UE-522 i 411), a la qual reblia totalment. La rasa UE-522 (cala E) i 411 (cala D) tallava els nivells associats amb l'ús de l'espai com a zona d'horts del

col·legi dels carmelites calçats (a partir de 1680) i que va ser utilitzat com a àrea d'enterraments a finals del segle XVII i inicis del segle XVIII i que va retornar al seu ús d'horts entre 1722 i 1784. A la cala D la cota de localització del MR-5 se situava a 26cm (5'73 m snm) respecte el nivell de circulació de l'àmbit 3 (PV-1) i se n'ha documentat una alçada total de 1'56 m; la fonamentació del mur tenia una alçada de 64 cm i la seva cota final s'ubicava a 1'84 m (4'15 m snm) respecte el PV-1. En relació al tram del MR-5 documentat a la cala D, cal destacar que en aquest sondeig s'ha localitzat part de la seva planta i la cara sud, mentre que a la cala B se n'ha documentat la cara nord. A partir de les dues cales s'ha documentat l'amplada, que era de 52 cm. Al sondeig E s'ha localitzat l'extrem oest del MR-5, que se situava a 34 cm respecte el PV-1 i se n'ha documentat una alçada total de 1'60 m; la fonamentació del mur en aquest punt tenia una alçada de 82 cm i la seva cota final s'ubicava a 2'01 m (3'98 m snm) respecte el PV-1. L'amplada del MR-6 era menor respecte la del MR-5, fet que ha suposat que a la cala E es documentés una amplada del MR-5 de 30 cm respecte la seva reparació.

Cala E. Angle de tancament entre els MR-5 i 2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A nivell estratigràfic, com ja s'ha esmentat anteriorment, al MR-5 se li assentava

al damunt el MR-6. Al seu extrem oest, el MR-5 i la seva fonamentació eren solidaris estratigràficament amb el mur oest de l'edifici, MR-2. En relació a les dues fonamentacions, la del MR-2 arribava a una cota inferior respecte la del MR-5. Pel que fa a la solidaritat estratigràfica entre els MR-5 i 2, aquesta continuaria a les cotes superiors dels dos murs, per damunt del punt on el MR-5 ja hauria estat desmuntat i substituït pel MR-6. Aquesta dada s'ha constatat per damunt de la cota de desmuntatge del MR-5, on s'observava l'arrencament d'aquest mur i la seva solidaritat estratigràfica amb el MR-1. La menor amplada del MR-6 ha permès apreciar aquest arrencament del MR-5 en el punt on ja havia estat desmuntat.

El tancament sud de l'àmbit 3 i de l'edifici es corresponia al MR-1, del que se n'ha documentat l'extrem oest a la cala A. La factura constructiva del MR-1 era la mateixa (pedres de mida mitjana i gran combinades amb pedres petites i maons) que la dels MR-2, 4 i 5 documentats en aquest mateix espai i part del MR-2 i el MR-9 localitzats a l'àmbit 1 (cales G i H). A partir d'aquest fet i de la seva posició estratigràfica, ubiquem la cronologia del MR-1 al mateix moment que els murs esmentats i es correspondria al mur posterior de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer del Conde del Asalto, entre 1786 i 1788.

Cala A. MR-1, amb el mur sud del DP-1 (MR-17), que se li lliura. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La fonamentació del MR-1 presentava diferències, pel que fa a la cota de localització i posició estratigràfica en relació a les dels MR-2 i 5. En aquest sentit, cal destacar que la cota inferior de la fonamentació del MR-1 s'ubicava a un nivell superior, ja que s'assentava al damunt d'un mur de cronologia anterior, MR-18. La fonamentació del MR-1 estava bastida amb pedres de mida mitjana i petita, juntament amb maons, disposats de manera irregular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. La seva cota final se situava a 1'40m (4'59m snm) respecte el PV-1 i se n'ha documentat una alçada de 70cm. En el punt de contacte entre aquesta fonamentació i el mur s'hi situava el mur de tancament sud del dipòsit DP-1, MR-17, que se li lliurava. Aquest fet ha motivat que no s'hagi documentat l'alçada de la fonamentació el contacte amb el mur. Cal destacar que aquesta fonamentació no se situava a l'interior de cap rasa, sinó que se li lliuraven els nivells vinculats amb el procés de construcció de l'edifici de 1786-1788 (UE-107, 108, 109).

Cala A. Fonamentació del MR-1, al damunt del MR-18 i l'angle amb el MR-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A nivell estratigràfic, el MR-1 i la seva fonamentació eren solidaris amb el MR-2, fet que mostra la seva contemporaneïtat constructiva. A 62cm per damunt del

PV-1 el MR-1 tindria un possible encaix o reducció de la seva amplada que va ser regularitzada, a mitjans del segle XX, mitjançant un mur de totxanes lligades amb ciment. Aquest possible encaix o base definida pel mateix mur també s'ha documentat a l'extrem est del MR-1, on s'ha dut a terme un repicat del tancament sud-est de l'espai. Val a dir que no s'ha pogut constatar si aquesta possible reducció d'amplada continuava per damunt de la cota on s'ha efectuat el repicat del mur (a 1m respecte el PV-1). L'existència d'aquest encaix o base definida pel MR-1 podria estar associada a la base d'algun element que es recolzaria o s'assentaria al mur. En aquest sentit, possiblement l'espai corresponent al sector 3 podria haver funcionat com a àmbit exterior de l'edifici. Cal destacar també que a principis del segle XX a l'edifici actual s'hi podria ubicar una vaqueria i aquest replà o encaix podria estar associat a alguna estructura vinculada al bestiar (tipus menjadora).

Pel que fa al mur anterior al damunt del qual s'hi assentava el MR-1, MR-18, estava bastit amb pedres de mida gran, escairades per la seva cara exterior i disposades en filades horitzontals; per tal de regularitzar les filades i salvar la diferència d'alçada de les pedres, entre aquestes s'hi ubicaven pedres de mida petita, fragments de maons i alguna teula. El morter de lligam del MR-18 tenia unes tonalitats ocres-vermelloses. A partir de la seva posició estratigràfica i factura constructiva, el MR-18 se situaria cronològicament a partit de 1722, en el moment en què l'espai va deixar de funcionar com a sagrera i es va recuperar la zona com a horts del col·legi dels carmelites calçats. En aquest sentit, cal destacar que el MR-18 es recolzava al damunt del l'estrat (UE-116) que amortitzava el darrer nivell d'enterraments ubicats en aquest punt. Cronològicament, aquest mur podria haver funcionat amb els MR-7 i 13 de les cales B i H respectivament.

Cala A. Alçat del MR-18, amb la fonamentació del MR-1 que se li assenta al damunt. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La cota de localització del MR-18 se situava a 1’40 m (4’59 m snm) respecte el PV-1 i tenia una alçada 48cm; la seva cota final s’ubicava a 5’07 m snm. A nivell estratigràfic, al MR-18 se li lliurava la fonamentació del MR-2 i se li recolzava la del MR-1. Com ja hem esmentat anteriorment, el MR-18 es recolzava al damunt del nivell que amortitzava l’enterrament corresponent al darrer moment d’ús dels horts com a zona cementirial (UE-116) i se li lliuraven els nivells vinculats a la recuperació de l’espai com a zona de conreu d’horts del conjunt del col·legi (UE-112, 111, 110), entre 1722 i 1784.

El tancament est de l’àmbit 3 el configurava el MR-3, que es recolzava al damunt d’un mur anterior, MR-4. que s’ha documentat a 36cm per sota del PV-1 les cotes superiors, i el MR-4, per sota del nivell de circulació existent. El MR-3 estava bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. A la cala F el MR-3 s’ha localitzat a 36cm (5’63m snm) del PV-1 i també ha estat documentat al repicat de l’angle de tancament sud-est de l’àmbit 3. A la zona on s’ha efectuat la cala F el MR-3 tindria una obertura, que es correspondria a una porta que comunicaria l’àmbit 3 amb l’espai situat a l’est (àmbit 4). Aquesta porta hauria estat tapiada al segle XX. A

nivell estratigràfic, el MR-3 es recolzava al damunt del MR-4 i al seu extrem sud es lliurava al MR-1. A partir de la seva factura constructiva i posició estratigràfica ubiquem el moment de la construcció del MR-3 a mitjans del segle XIX, quan es va reconstruir l'edifici el 1844. Possiblement el MR-4 hauria quedat afectat pels bombardeigs de 1842 i hauria estat substituït pel MR-3.

Cala F. Alçat MR-3 i 4. Fotografia: Gemma Caballé.
Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al MR-4, presentava la mateixa factura constructiva que els MR-1, 2, 5 i 9 (pedres de mida mitjana i gran, combinades amb pedres de mida petita i maons), si bé les dimensions de les pedres eren més reduïdes i hi havia una proporció més alta de maons. Tot i això, considerem que la cronologia del MR-4 ser situaria en el mateix moment que la dels murs abans esmentats, al darrer

terç del segle XVIII i es correspondria a un mur de tancament interior de l'edifici bastit en el moment de l'obertura del carrer del conde del Asalto. Tal i com es presenta a continuació, l'alçada documentada del MR-4 era superior respecte els murs del mateix moment cronològic i no s'ha localitzat la seva cota final ni la fonamentació. Aquest fet podria estar associat a una intencionalitat inicial d'ubicar en aquest punt una estructura soterrada (tipus fossa sèptica o dipòsit), que hauria motivat que s'edifiqués més profunditat del mur. Tot i això, aquesta possible estructura finalment no s'hauria construït. En relació a aquesta intencionalitat de construir aquesta estructura soterrada, cal remarcar també la diferència d'amplada del trencament associat a la construcció del mur (UE-608) respecte les dels murs de la mateixa cronologia. En aquest sentit, les rases de la resta dels murs estaven pràcticament reblertes per les seves fonamentacions, exceptuant les del MR-2 a la cala H i la del MR-9 a la cala G. A la cala H, l'amplada de la rasa del MR-9 era també destacable i podria estar també vinculada amb la previsió de construcció d'una estructura o espai soterrat; a la cala G l'amplada del trencament era menor i podria estar associada al desmuntatge d'una estructura anterior.

La cota de localització del MR-4 se situava a 36cm respecte el PV-1 (5'63 m snm) i se n'ha documentat una alçada de 2'40m. Com ja s'ha esmentat anteriorment, aquest mur continuava per sota de la cota final del sondeig, a 2'78m respecte el PV-1, sense que s'hagi localitzat la seva fonamentació. Cal destacar que la presència de restes antropològiques a la cala F no ha permès excavar per sota de la seva cota de localització i tan sols s'ha pogut aprofundir en el punt on el retall associat a la construcció del MR-4 (UE-608) ja hauria afectat aquestes restes. La reducció de les dimensions d'aquest retall no ha permès continuar l'excavació en aquest punt. El trencament associat a la construcció del MR-4, UE-608, s'ha documentat a la zona més propera al mur, a l'est de la cala. S'ha localitzat a 1'39 m (4'60 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha documentat una alçada de 1'42 m; a les seves cotes superiors tenia una amplada de 1'05m i s'anava reduint amb un perfil poc regular amb diferents nivells, fins a arribar als 15cm documentats a les cotes inferiors. Cal remarcar que a la zona sud del sondeig l'amplada del trencament s'anava reduint fins arribar al límit sud on tenia una amplada molt reduïda (de 5-10cm). L'UE-608 tallava els nivells associats al període d'ocupació de l'espai per part dels

carmelites calçats, durant l'ús com àrea d'enterraments (a finals del segle XVII-inicis del segle XVIII) i la recuperació de l'espai com a zona d'horts del col·legi (entre 1722 i 1786) prèviament a l'obertura del carrer Conde del Asalto.

Cala F. UE-608. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Les cotes superiors de l'UE-608 estaven reblertes per l'UE-607, que el formava un nivell de terra sorrenca, de color grisós, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció. S'ha documentat a la mateixa cota que el nivell superior del retall (4'60 m snm) i tenia una potència de 54cm. L'UE-607 cobria un nivell de terra sorrenca, bastant compactada i amb menys presència de material de construcció, que ha estat identificat com a UE-610. La cota de localització de l'UE-610 se situava a 1'94 m (4'05 m snm) respecte el PV-1 i se n'ha documentat un gruix de 54-87 cm. A la zona de contacte amb el MR-4, al damunt de l'UE-610 s'ha documentat un nivell de morter de calç, que estava cobert per l'UE-607. Aquest nivell de morter de calç s'ha identificat com a UE-611 i tenia una amplada de 10-18cm i un gruix màxim de 10cm. L'UE-611 es lliurava al MR-4 i es correspondria a un nivell de morter de calç associat al procés de construcció del mur, prèviament a la formació del rebliment superior de l'UE-608. L'amplada que tenia aquest trencament a la cota final de la seva

excavació ens fa considerar que possiblement a poca profunditat s'hi ubicaria la banqueta de fonamentació del mur, que ja rebliria totalment la rasa amb la que estaria associada.

Cala A

La cala A s'ha efectuat a l'angle sud-oest de l'edifici i de l'àmbit 3. El seu objectiu era localitzar la possible continuació dels enterraments documentats al sondeig 3 de l'any 2017. La seva planta era rectangular, orientada nord-sud i tenia una llargada de 2'20 m i una amplada de 1'50 m. La cota final d'excavació l'ha determinat la localització de restes antropològiques i se situava a 1'90-2'30m (4'09-3'69 m snm) respecte l'inici de l'excavació.

A nivell d'excavació, per sota del PV-1 s'ha documentat un paviment de lloses, que ha estat identificat com a PV-2. Les lloses que formaven el paviment eren de 50-70cm de llargada i 40cm d'amplada i definien una secció triangular. La seva disposició era a trenca junt i estaven lligades amb morter de calç, de tonalitats blanques, que alhora actuava de base del paviment. El PV-2 s'ha documentat a 2-4 cm (5'95 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 20-22 cm. Aquest paviment s'ha documentat a tota la zona sud del sector 3, mentre que a la resta de l'espai hauria estat retirat en un moment anterior a la instal·lació del PV-1. Per la seva posició estratigràfica, ubiquem el moment de la instal·lació del paviment a inicis del segle XX, si bé les lloses que definien el paviment podrien haver estat aprofitades d'un paviment anterior, situat en algun altre punt de l'edifici o en algun proper. L'existència d'aquest paviment enllosat a l'interior de l'edifici podria estar associada a l'activitat desenvolupada en aquest espai, que podria estar vinculada a la presència de materials pesants o fins i tot animals, tipus vaqueria.

Cala A. PV-2, amb el PV-3 a primer terme. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del PV-2 s'ha localitzat el PV-3, que el definia un paviment de morter de calç, barrejat amb pedres de mida mitjana i petita i fragments de maons. Algunes de les pedres haurien format part de possibles murs o elements arquitectònics desmuntats i en algun punt presentaven certa disposició ordenada. El PV-3 ha estat localitzat tant a la cala 1 com a la resta de sondeigs efectuats al mateix àmbit 3 (cales D, E, F). La seva cota de localització se situava a 18-24cm (5'81m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 14-20cm. Aquest paviment es lliurava al mur de tancament oest de l'espai (MR-2) i als extrems nord i sud del sondeig cobria els murs de tancament del DP-1 (MR-16 i 17). A les cales efectuades a l'àmbit 1 s'ha documentat un paviment molt similar, que ha estat identificat com a PV-12, si bé el morter de lligam presentava menys consistència i tenia reparacions de ciment. El PV-3 hauria funcionat com a nivell de circulació de l'espai i s'hauria definit a finals del segle XIX inicis del segle XX.

El PV-3 cobria els murs de tancament d'un dipòsit, DP-1, del qual se n'ha documentat el seu extrem oest. D'aquesta estructura se n'ha localitzat el seu tancament nord (MR-16) i sud (MR-17); el tancament oest el definiria les cotes

superiors del mur de tancament de l'espai (MR-2), mentre que per l'est continuaria més enllà del límit de la cala. A partir de la part documentada del DP-1 considerem que es correspondria a un dipòsit soterrat, o semi soterrat, on s'emmagatzemaria o manipularia algun tipus de producte sòlid. En aquest sentit, les característiques del morter de calç que actuava de base de l'estructura i revestia els seus murs han fet considerar com a poc probable la possibilitat d'emmagatzematge de líquids. La factura constructiva i posició estratigràfica del DP-1 ens fa ubicar el moment de la seva construcció i ús al segle XIX, possiblement posteriorment a les reconstrucció de l'edifici (el 1844).

Cala A. DP-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a la possible manipulació del producte, la parcialitat de la documentació de l'estructura no ha permès constatar aquesta possibilitat. La mateixa parcialitat ha impossibilitat constatar si la construcció del dipòsit hauria suposat un trencament als nivells existents, fet que considerem probable. Cal destacar que a la resta dels sondeigs efectuats en el mateix espai (cales D, E, F) no s'ha documentat cap nivell de circulació associat al possible ús del DP-1, que hauria estat desmuntat en el moment de la instal·lació del PV-3. D'aquesta manera, probablement la construcció del dipòsit hauria suposat un trencament

al rebliment documentat per sota del seu paviment de base (UE-107) i d'algun possible nivell situat per damunt d'aquest, que es correspondrien al mateixos rebliments documentats per sota del PV-3 a la resta de les cales realitzades a l'àmbit 3.

Els MR-16 i 17 estaven bastits amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Ambdós murs tenien una direcció est-oest, es lliuraven a les cotes superiors de la fonamentació del MR-2 i es recolzaven al damunt de l'UE-107. La cara interior dels MR-16 i 17, així com el MR-2 a les cotes on actuava de tancament del DP-1 presentaven un revestiment de morter de calç.

El MR-16 se situava a l'extrem nord del sondeig i tenia un gruix de 17cm. La seva cota de localització se situava a 44cm (5'55m snm) respecte l'inici del sondeig i tenia una alçada de 26cm. Pel que fa al MR-17, es lliurava a les cotes superiors de la fonamentació del mur sud de l'espai (MR-1). S'ha localitzat a 35cm (5'64m snm) respecte el PV-1 i tenia una alçada de 32cm i una amplada de 8cm. A les cotes inferiors dels MR-16, 17 i del punt on el MR-2 tenia el revestiment s'hi situava el paviment de base del dipòsit, que ha estat identificat com a PV-4. Aquest paviment estava definit mitjançant morter de calç i es lliurava als murs de l'estructura. El morter de calç del PV-4 era el mateix que el que revestia els murs de tancament del dipòsit. El PV-4 s'ha localitzat a 50cm (5'49m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 5-6cm. Les característiques del morter que definia aquest paviment i el revestiment dels murs ens indicaria que possiblement el producte emmagatzemat a l'interior del dipòsit seria sòlid.

A l'interior del DP-1 s'ha documentat un nivell de terra poc homogènia, de tonalitats marró-ataronjades i amb acumulacions de morter de calç, que ha estat identificat com a UE-105. S'ha documentat a 38-45cm (5'61-5'54m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 14-24cm. A nivell estratigràfic, l'UE-105 estava cobert pel PV-3 i es lliurava als murs de tancament del DP-1 (MR-16 i 17), al mur oest de l'espai (MR-2) i cobria el paviment PV-4. L'UE-105 es corresponia al rebliment d'amortització del DP-1. L'excavació d'aquest estrat, que continuava més enllà del límit est del sondeig, ha permès recuperar materials arqueològics, dels quals destaquen la ceràmica de cronologia moderna (vidrada verda, marró, blava catalana, de Poblet i blava d'influència francesa), juntament amb material constructiu (rajoles vidrades) i, en menor

nombre, restes antropològiques i fauna. A nivell cronològic, la seva formació se situaria a finals del segle XIX-inicis del segle XX, en un moment anterior a la instal·lació del PV-3.

Cala A. UE-107. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del DP-1 (dels MR-16 i 17 i el PV-4) s'ha localitzat l'UE-107, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc, amb restes de morter de calç i poc compactada. S'ha localitzat a 68-70cm (5'31m snm) respecte l'inici del sondeig i tenia una potència de 22-30cm. A nivell estratigràfic, l'UE-107 es lliurava a les cotes superiors de la fonamentació dels murs MR-1 i 2. Durant l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat fragments de ceràmica comuna oxidada, reduïda i vidrada comunes, juntament amb ceràmica vidrada blanca i blava catalana (de la ditada, d'orles diverses i d'influència francesa), juntament amb restes de fauna. En relació als materials recuperats, cal destacar el nombre destacable de restes antropològiques disperses i un fragment de ferro que es podria correspondre a un projectil. Per les seves característiques i posició estratigràfica l'UE-107 es correspondria a un rebliment format posteriorment al moment de la construcció de l'edifici, possiblement anteriorment a les reparacions efectuades el 1842.

L'UE-107 cobria un estrat de terra sorrenca, amb restes de material de construcció, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-108. La seva cota de localització se situava a 86-90cm (5'13m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 30cm. Aquest estrat es lliurava a les cotes superiors de les fonamentacions dels MR-1 i 2. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar fragments de ceràmica oxidada i reduïda i vidrada comunes (verda, marró i policroma), juntament amb ceràmica vidrada blanca i blava catalana (amb decoració de la ditada, d'orles diverses i d'influència francesa) i material de construcció (teula plana vidrada verda i rajoles vidrades). Així mateix, s'han recuperat fragments dispersos i sense connexió de restes antropològiques. L'UE-108 seria un rebliment, destinat a la pujada i regularització del terreny, que s'hauria format posteriorment a la construcció de les fonamentacions dels murs SO i SE de l'edifici, durant el procés de la seva construcció, a partir del 1787.

Per sota de l'UE-108 s'ha documentat l'UE-109, que es corresponia a un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. Aquest estrat se situava a 1'18m (4'81m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 22cm. L'UE-109 es lliurava a les cotes inferiors de les fonamentacions dels MR-1 i 2 i cobria la part corresponent a la seva banqueta situada a l'interior del retall UE-112, al qual també cobria; el mateix estrat es lliurava al mur (MR-18) al damunt del qual s'assentava la banqueta del MR-1. Pel que fa als materials arqueològics, durant l'excavació de l'estrat s'han recuperat fragments de ceràmica vidrada marró, vidrada blanca i blava catalana (de la ditada i d'orles diverses) i fragments de restes antropològiques disperses. Tal i com s'ha presentat en relació a les UE-107 i 108, l'UE-109 es correspondria també a un rebliment, que s'hauria format a l'inici de la construcció de l'edifici (a finals del segle XVIII) en un moment posterior a la construcció de la banqueta de fonamentació del MR-2 i anteriorment a la construcció de la banqueta del MR-1. Aquest estrat amortitzaria el MR-18, al damunt del qual s'assentava la banqueta del MR-1.

Cala A. UE-109. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Els estrats situats per sota de l'UE-109 serien ja anteriors a la construcció de l'edifici a partir de 1787, ja que la rasa de fonamentació del MR-2 els tallava. El nivell que estava cobert per l'UE-109 es corresponia a l'UE-110 i estava format per un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha localitzat a 1'40m respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 32cm. A nivell estratigràfic, l'UE-110 es lliurava al sud al mur MR-18 al damunt del qual s'assentava la banqueta de fonamentació del MR-1. L'excavació d'aquest estrat ha aportat restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica, juntament amb ceràmica reduïda i oxidada medievals, ceràmica de reflex metàl·lic i vidrada blanca i blava catalana (de la ditada i d'orles diverses). Per les característiques i posició estratigràfica de l'UE-110 considerem que es correspondria a un nivell associat al darrer ús de l'espai en el conjunt de la propietat dels carmelites calçats, a mitjans-finals del segle XVIII. En aquest conjunt l'espai intervingut es correspondria a la zona d'horts i possiblement el MR-18 seria el mur de tancament sud de la propietat, o bé d'una delimitació interior d'aquesta àrea d'hort. D'aquesta manera, l'UE-110 seria un nivell associat amb el conreu dels horts, posteriorment a l'ús d'aquesta zona com a àrea d'enterraments. La seva formació i ús la situem a partir de 1722, quan el

col·legi hauria acollit els soldats de la guerra de Successió i de la Quàdruple Aliança i hauria enterrat els difunts al seu hort. Aquest nivell també formaria el nivell de circulació de l'inici de la construcció de l'edifici del darrer terç del segle XVIII.

Cala A. UE-110, amb un crani sense connexió anatòmica. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-110 cobria l'UE-111, que estava formada per un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. Aquest nivell s'ha localitzat a 1'90-1'96m (4'09m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 14-20cm. A nivell estratigràfic, l'UE-111 es lliurava a les cotes inferiors del MR-18 i estava tallat per la rasa de fonamentació del MR-2, UE-122. Durant l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat fragments de ceràmica oxidada i reduïda i vidrada comunes, juntament amb ceràmica blanca i blava catalana (de la ditada i d'orles diverses), blanca i groga i ceràmica d'importació italiana. Així mateix, s'han recuperat un important nombre de restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. L'UE-111 es correspondria al nivell d'amortització final de l'àrea d'enterraments vinculats a la zona d'hort del col·legi dels carmelites calçats i possiblement de la represa de l'ús de l'espai com a zona

d’horts, a partir de 1722.

Cala A. UE-112. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l’UE-111 s’ha localitzat un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i gris fosc en algun punt, que ha estat identificat com a UE-112. La seva cota de localització se situava a 1’90m (4’09m snm) respecte l’inici de la intervenció i tenia un gruix de 4-6cm. L’UE-112 es lliurava a les cotes inferiors del MR-18 i cobria les restes de l’individu UE-113. L’excavació de l’estrat ha permès recuperar ceràmica comuna oxidada i vidrada (verda, marró i melada), ceràmica vidrada blanca i blava catalana d’orles diverses, ceràmica d’importació italiana, juntament amb restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. L’UE-112 es correspondria al rebliment d’amortització del darrer moment d’ús de l’hort del col·legi dels carmelites calçats com a zona d’enterraments, vers el 1722, posteriorment a les guerres de Successió i de la Quàdruple Aliança.

A la zona est del sondeig, l’UE-112 cobria les cotes superiors de l’individu UE-113, que ha estat netejat i documentat en planta si bé no s’ha exhumat. La seva cota de localització se situava a 1’95m (4’04m snm) respecte el PV-1. L’individu estava en connexió anatòmica, en posició de decúbit supí, amb els braços

creuats a la zona inferior de les costelles. Aquesta posició creuada dels braços indicaria que possiblement hauria estat embolcallat. La orientació de l'UE-113 era nord-sud, amb el cap al nord. De les restes de l'individu destacaven la seva alçada considerable (1'80m) i la robustesa dels seus ossos. A la zona de les costelles s'ha recuperat un fragment de ferro, que podria estar associat a metralla. Pel que fa a una possible estructura vinculada a l'enterrament, no s'ha localitzat cap fossa a l'interior de la qual hagués estat inhumat i es recolzava directament al damunt de l'UE-117 i l'UE-118. Per la seva cota de localització i l'orientació de les restes dels individus localitzats en els nivells inferiors, considerem que l'UE-113 es correspondria a un individu enterrat durant el darrer moment d'ús de l'hort del col·legi com a zona d'enterraments, durant la guerra de Successió i de la Quàdruple Aliança (al primer quart del segle XVIII). A la resta de les cales, d'aquest mateix moment s'han documentat els individus UE-220 (a la cala B), UE-405 (a la cala D) i UE-612 (a la cala F). Tots ells se situaven a una cota de localització similar i presentaven la mateixa orientació.

Cala A. UE-113, amb les restes dels individus UE-114, 115 i 119 situats per sota d'aquest, a l'interior de l'UE-120. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Part de l'individu UE-113 estava també cobert per l'UE-116, que s'ha documentat per sota de l'UE-112. L'UE-116 estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i bastant compactada. S'ha localitzat a 1'96m (4'03m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 10-18cm. L'excavació d'aquest estrat ha aportat materials ceràmics (comuna oxidada, vidrada i blava catalana d'orles diverses), juntament amb restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. Per la seva posició estratigràfica, l'UE-116 es correspondria al nivell que s'hauria abocat posteriorment a la inhumació de l'UE-113 per tal de cobrir-ne les seves restes. La seva formació se situaria, igual que l'individu que cobria, al primer terç del segle XVIII.

Per sota de l'UE-116 s'ha documentat l'UE-117, que estava formada per un estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc-vermellós. El mateix estrat ha estat identificat com a UE-121 a la zona on s'ha localitzat l'individu UE-119, al qual cobria. La seva cota de localització se situava a 2'10m (3'89m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 12-16cm. A nivell de materials arqueològics, l'UE-117 ha aportat ceràmica vidrada marró, comuna oxidada, pisa blanca en blau i daurat, juntament amb àmfora romana. A nivell estratigràfic, aquest estrat cobria les restes dels individus localitzats a les cotes inferiors de la cala, se li recolzava l'individu UE-113 i rebliria les cotes superiors del trencament UE-120 a l'UE-118. D'aquesta manera, l'UE-117 es correspondria al rebliment que cobriria les restes dels individus UE-114, 115 i 119; com s'ha esmentat anteriorment, l'UE-121 seria el mateix rebliment, directament vinculat amb l'individu UE-119. La formació de les UE-117 i 121 se situaria vers finals del segle XVII, durant la Guerra dels Nou Anys (1688-1697) i els anys posteriors a aquesta, quan els horts del col·legi van ser utilitzats com a zona d'enterraments. Pel que fa a les restes dels individus que cobrien les UE-117 i 121, han estat identificats com a UE-114, 115 i 119. Aquests han estat parcialment netejats i documentats, sense que s'hagi efectuat la seva extracció, ja que l'excavació del sondeig s'ha finalitzat en el moment de la seva localització. Tots aquests individus haurien estat inhumats durant l'ús de l'hort del col·legi com a àrea cementirial; per la seva cota de localització i direcció (en relació a l'UE-113) i a partir de les dades aportades per la cala E efectuada a la zona NO del mateix àmbit 3, considerem que es podrien situar cronològicament

a finals del segle XVII. Els individus UE-114 i 115 s'han localitzat a la zona central oest de la cala i estaven en contacte directe entre ells. La seva orientació individus era est-oest, amb el cap a l'est en els dos casos. La seva cota de localització se situava a 2'10m (3'89m snm) respecte l'inici de la intervenció. En cap dels dos individus, o de manera conjunta, s'ha documentat una fossa o estructura funerària amb la que poguessin estar associats de manera individualitzada. Les restes de l'individu UE-114 conservava la connexió anatòmica, amb una posició decúbit pron, amb els braços creuats a la part inferior de les costelles; el braç dret presentava un lleuger desplaçament cap a l'exterior respecte l'individu. El cúbit del mateix braç tenia restes d'oxidació de bronze, que podria estar associat amb algun objecte d'aquest material situat en aquest punt, si bé no se n'han conservat restes. Per la posició dels braços possiblement l'individu hauria estat embolcallat. L'orientació de l'UE-114 era est-oest, amb el cap a l'est i les seves restes s'han conservat parcialment, ja que la part inferior del coxal i les extremitats inferiors se situarien més enllà del límit oest de l'edifici. En aquest sentit, la part inferior del coxal hauria estat tallada per la fonamentació del MR-2 (trencament UE-122).

Cala A. Restes dels individus UE-114 i 115 i UE-119 al nord. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-115 se situava al sud respecte l'UE-114 i conservava parcialment la connexió anatòmica, que indicava que la seva posició seria de decúbit supí. Se n'ha documentat part de la zona coxal i de les extremitats inferiors (fèmurs, ròtules i l'extrem superior de tíbies i peronés) i alguns metacarps d'una mà. Les extremitats inferiors continuarien més enllà del tancament oest de l'edifici i haurien estat tallades per la rasa de fonamentació UE-122 del MR-2. La part corresponent a les costelles i extremitats superiors per sota de l'individu UE-114; pel que fa al crani, se situaria al nord, per sota on s'ubicava l'individu YE-113. La zona coxal de l'UE-115 hauria estat desplaçada, a un nivell superior respecte la seva posició primària i hauria quedat per damunt de les restes de l'UE-114.

En relació al contacte entre els individus UE-114 i 115, el braç dret de l'UE-114 es recolzaria parcialment al damunt del fèmur dret de l'individu UE-115, si bé la zona coxal d'aquest darrer se situaria a una cota superior respecte la part superior de l'húmer de l'UE-114. A partir d'aquest contacte entre els dos individus considerem que probablement haurien estat inhumats en el mateix moment, amb l'UE-115 que s'hauria dipositat inicialment; la posició de la zona coxal de l'UE-115 per damunt de l'húmer de l'UE-114 podria estar associada a un possible desplaçament post-deposicional de les restes de l'UE-115.

A la zona nord de la cala s'han localitzat les restes de l'individu UE-119, del qual se n'han documentat part de les restes del crani, que se situaven per sota del rebliment UE-117 en el punt on s'ubicaven les restes de l'individu UE-113. S'ha localitzat a la mateixa cota de UE-114 i 115. De l'UE-119 se n'ha documentat la part corresponent al maxil·lar inferior; a partir d'aquestes restes l'individu estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació est-oest, amb el cap a l'est. La part corresponent a l'individu que continuaria en direcció oest se situava per sota de la cota final d'excavació del sondeig i no ha estat delimitat ni documentat, per tal de protegir-lo ja que no estava prevista la seva extracció.

Cala A. Individus UE-114, 115 i 119. Al sud, l'UE-118 i el possible retall UE-120. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Les restes dels individus UE-114, 115 i 119, juntament amb els nivells que els cobrien (UE-117 i 121) se situaven a l'interior d'un possible retall, UE-120, a un estrat que ha estat documentat per sota de l'UE-116 a la zona sud de la cala. Aquest estrat ha estat identificat com a UE-118 i es corresponia a un nivell molt argilós, de color vermell i bastant compactada. L'UE-118 ha estat localitzat a 2'08m (3'91m snm) respecte el PV-1 i se n'ha excavat un gruix de 25cm, continuant per sota de la cota final de l'excavació. A nivell estratigràfic, a banda del trencament UE-120 l'UE-118 estava tallada per la rasa de fonamentació UE-122 del MR-2; les cotes superiors de l'estrat es lliuraven al MR-17, que alhora es recolzava a l'UE-118. L'excavació d'aquest nivell ha aportat dos fragments ceràmics, de ceràmica de pisa blanca i blanca amb manganès. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-118 es correspondria al nivell existent en el moment en què s'hauria utilitzat aquesta zona dels horts del col·legi com a zona d'enterraments. La seva formació estaria associada a l'ús de l'espai com a conreu.

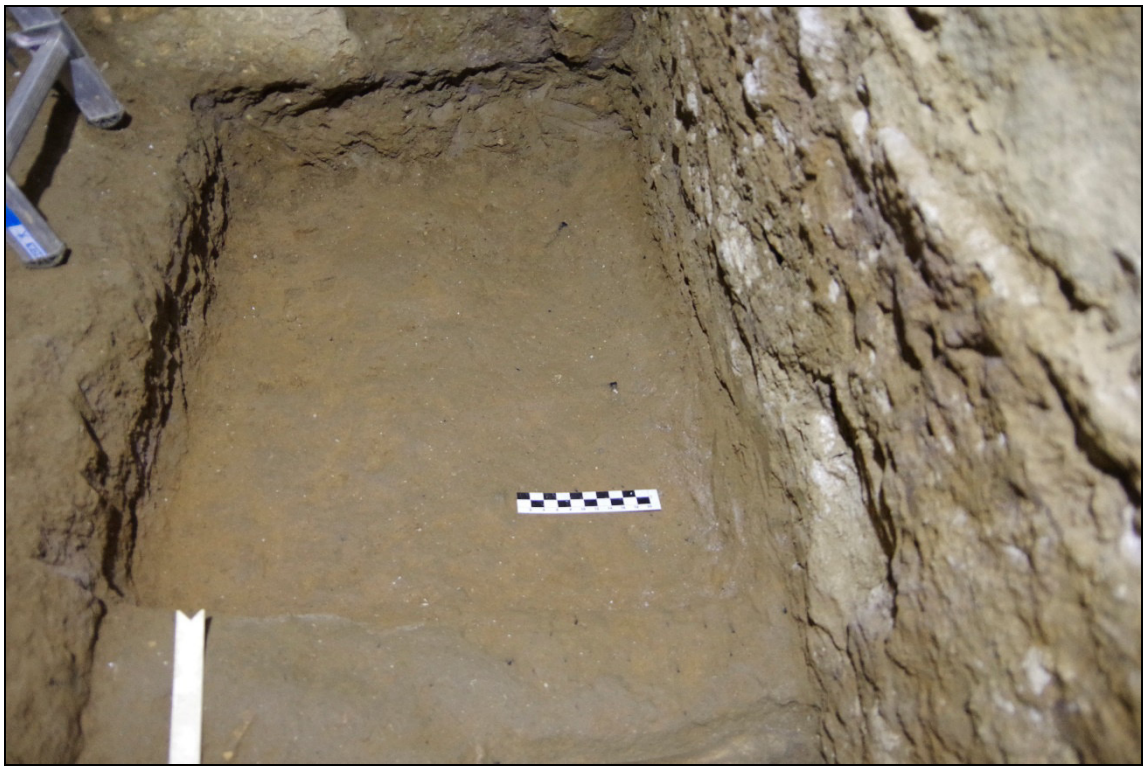

Cala A. UE-118, amb l'UE-120 a primer terme. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa al trencament UE-120 seria la fossa excavada on es van inhumar els diferents individus (UE-114, 115 i 119). L'existència d'aquest trencament UE-120 no s'ha pogut constatar de manera clara per les reduïdes dimensions de la part excavada de l'UE-118, així com també pel fet que les restes de l'individu UE-115 se situarien al límit del possible trencament i s'ha preferit no afectar les seves restes. A les cales D i E s'ha documentat un nivell molt similar a l'UE-118 (UE-410 i 509), que presentava també un trencament (UE-409 i 514). A la cala E s'ha constatat que l'UE-514 es correspondria al límit nord de la fossa comuna on es van inhumar els individus, que continuaria amb l'UE-409 de la cala D i de la qual el trencament UE-120 es podria correspondre a l'extrem sud de la mateixa fossa. A partir del que s'ha documentat al sondeig E, aquesta fossa comuna tindria una profunditat destacable i al seu interior s'hi haurien inhumat els individus a finals del segle XVII. Els enterraments efectuats al primer terç del segle XVIII se situarien per damunt de la cota superior de la fossa i més enllà dels seus límits. Aquesta dada s'apunta a partir de la ubicació de l'individu UE-113 sobrepassant el límit del trencament UE-118; així mateix l'individu UE-220 documentat a la cala B se situava més enllà del límit nord de la fossa.

Cala D

La cala D s'ha dut a terme a la zona central de l'extrem nord de l'àmbit 5. El seu objectiu era especialment documentar la possible continuació del MR-7 localitzat a la cala B, així com també la possible existència de restes antropològiques en aquest punt. La documentació de la continuació del mur ha condicionat la ubicació del sondeig, així com les seves característiques. En aquest sentit, inicialment es preveia finalitzar el sondeig en el cas que es localitzés el MR-7; al descartar la seva existència, s'ha continuat l'excavació fins a la cota de localització dels individus. La planta del sondeig ha estat rectangular (orientat de sud a nord), de 1'90x1m, i s'ha arribat a una profunditat d'entre 1'70-2'06m (4'29-3'93m snm) respecte el nivell de circulació existent a l'espai (PV-1).

A nivell d'excavació del sondeig, per sota del PV-1 s'ha documentat l'UE-103. Aquest es corresponia a un nivell de morter de calç, amb pedres de mida diversa i fragments de maons. Aquest estrat ha estat localitzat a pràcticament tota la zona central i nord de l'àmbit 3 i s'ha excavat a les cales D, E i F. La cota de localització de l'UE-103 se situava a 4-6cm (5'93m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix 12-16cm. A nivell estratigràfic, l'UE-103 es lliurava als MR-2, 3 i 6. De manera específica a la cala D, l'UE-103 cobria i es lliurava al MR-6; en el punt de contacte entre les cales B i D a l'UE-103 se li lliurava el rebliment UE-201 documentat a la cala B. En relació a la cala A del mateix àmbit 3, l'UE-103 se situava a la mateixa alçada que la del PV-2 documentat i presentat en relació a la cala A; l'UE-103 es lliurava a aquest darrer paviment. A partir de la seva posició estratigràfica, l'UE-103 es correspondria a un nivell format posteriorment al desmuntatge del PV-2 a la resta de l'espai on aquest no s'havia conservat. La seva funcionalitat podria estar associada a regularitzar l'espai posteriorment al desmuntatge del PV-3 o fins i tot funcionar com a possible nivell de circulació juntament amb el mateix paviment. A nivell cronològic, l'UE-103 s'hauria format a inicis del segle XX.

L'UE-103 cobria el PV-3, que es corresponia a un paviment de morter de calç, juntament amb pedres de mida diversa i alguns fragments de maons. Aquest paviment ha estat documentat i presentat en relació a la cala A, així com també s'ha localitzat a les cales E i F. Al sondeig D el PV-3 s'ha documentat a 14-

17cm (5’85m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 20cm. A nivell estratigràfic, el PV-3 es lliurava al MR-6 i a les cotes superiors del MR-5, al que també cobria en el punt on el MR-6 se li recolzava. Tal i com s’ha presentat en relació al sondeig A, el PV-3 hauria funcionat com a nivell de circulació de l’espai i s’hauria definit a finals del segle XIX inicis del segle XX.

Cala D. UE-401, amb el PV-3 a l’exterior de la cala. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del PV-3 s’ha localitzat un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-401. La seva cota de localització se situava a 36cm (5’63m snm) respecte l’inici de la intervenció i tenia una potència de 64-54cm. A nivell estratigràfic, l’UE-401 es lliurava a les cotes inferiors del MR-5. Els materials arqueològics recuperats durant l’excavació d’aquest estrat es corresponien a ceràmica comuna (oxidada, reduïda i vidrada verda marró i policroma), juntament amb ceràmica vidrada blanca i blava catalana (de la ditada, d’influència francesa, d’orles diverses) i vidrada blanca i blava de Barcelona. L’UE-401 es correspondria a un rebliment, format durant el procés de construcció de l’edifici, el 1787, un cop bastides les cotes inferiors del MR-5. En relació a la resta de sondeigs, l’UE-401 seria el

mateix rebliment que les UE-107 i 108, 501 i 502, 601 i 602, dels sondeigs A, E i F respectivament.

L'UE-401 cobria l'UE-402, que estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. Aquest estrat ha estat localitzat a 90-98cm (5'09-5'01m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 10-12cm. L'UE-402 es lliurava a les cotes inferiors del MR-5. La seva posició estratigràfica i característiques indiquen que l'UE-402 es corresponia a un rebliment, que s'hauria format, igual que l'UE-401, durant el procés de construcció de l'edifici del 1787. Pel que fa als sondeigs A, E i F del mateix àmbit 3, aquest nivell seria el mateix rebliment que les UE-108 i 109, 502, 604 i 605.

Un cop retirada l'UE-402 s'ha localitzat l'UE-403, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i bastant compactada. La seva cota de localització se situava a 1'20m (4'79m snm) respecte el nivell de circulació existent i tenia un gruix de 20-24cm. Aquest estrat estava tallat per la rasa de fonamentació del MR-5 en aquest punt, UE-411. L'excavació de l'UE-403 ha permès recuperar ceràmica comuna (oxidada, reduïda i vidrada marró i verd), ceràmica vidrada blanca i blava catalana (amb decoració de la ditada, de Poblet i d'influència francesa), ceràmica de pisa blanca amb verd i manganès, juntament amb rajola vidrada blava i groga i teula plana vidrada verda; també s'ha recuperat un fragment de fèmur. La posició estratigràfica de l'UE-403 indicaria que s'hauria format prèviament a la construcció de l'edifici de finals del segle XVIII. Aquest estrat s'hauria format a partir de 1722 en el darrer moment d'ús del col·legi, prèviament a l'obertura del carrer Conde del Asalto, quan es va recuperar l'espai com a zona d'horts. En relació a la resta dels sondeigs efectuats a l'àmbit 3, l'UE-403 es correspondria al mateix nivell que les UE-109, 506 i 606 de les cales A, E i F respectivament. Pel que fa al sondeig B, de l'àmbit 2, l'UE-403 podria ser el mateix estrat que l'UE-218.

Cala D. UE-403. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-403 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-404. S'ha documentat a 1'40m (4'59m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 30cm. L'UE-404 estava tallat per la fonamentació del MR-5 (UE-411) i cobria les restes antropològiques localitzades a un nivell superior d'aquesta cala (UE-405). Pel que fa als materials arqueològics, l'excavació d'aquest estrat ha aportat fragments de ceràmica vidrada marró, juntament amb ceràmica vidrada blanca i blava catalana (d'orles diverses i de la ditada), juntament amb un fragment de rajola vidrada blava i un fragment informe de ferro. Per la seva posició estratigràfica, l'UE-404 es correspondria al nivell que rebliria i amortitzaria els enterraments associats amb el darrer moment d'ús del col·legi com a zona cementirial i formaria part del retorn a l'ús de l'espai com a àrea d'horts. La seva formació se situaria a partir de 1722. Pel que fa a la resta dels sondeigs de l'àmbit 3 i a la cala B de l'àmbit 2, l'UE-404 es correspondria a les UE-110 i 111 (de la cala A), 507 (cala E), 606 i 609 (cala F) i 218 i 219 (cala B).

Per sota de l'UE-404 s'han localitzat les restes de l'individu UE-405, que s'ha documentat de manera parcial a l'extrem nord-est del sondeig i que se situava a 1'70m (4'29m snm) respecte el nivell de circulació inicial. Les restes de

l'individu tan sols han estat netejades i documentades parcialment, a la part que se situava al sondeig. A partir del que s'ha localitzat, l'UE-405 estava en connexió anatòmica, tot i que podria haver sofert algun desplaçament respecte la seva posició primària. La seva orientació seria nord-sud, amb el cap al sud. La part localitzada de l'individu es corresponia a la zona coxal, juntament amb el cúbit, radi i peroné drets; el peroné seria la part que hauria estat desplaçada de la seva posició primària. Aquest desplaçament possiblement hauria estat motivat pels moviments de terra posteriors, així com la construcció del MR-5, que també haurien suposat la pèrdua de part de les extremitats superiors, costelles i crani, que continuarien en direcció nord. La part inferior del cúbit localitzat presentava restes d'òxid de bronze (de color verd), que podria estar associat amb l'existència d'alguna peça d'aquest material que portaria l'individu, si bé no se n'han recuperat restes.

Cala D. Restes de l'individu UE-405, amb l'UE-406 a una cota inferior. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A partir de la seva cota de localització i orientació, l'individu UE-405 s'hauria inhumat durant el darrer moment d'ús de l'hort del col·legi com a zona

d'enterraments, entre el 1705 i el 1722. En aquest sentit, l'UE-405 tindria una cota de localització superior i una orientació diferent respecte els individus enterrats a l'interior de la fossa comuna documentada a l'àmbit 3 (a les cales A, E, F i a la mateixa cala D). En relació a la mateixa fossa, l'UE-405 se situaria més enllà del seu límit nord i per damunt de la seva cota superior.

L'UE-404 també cobria el límit nord d'aquesta fossa, que a la cala D ha estat identificada com a UE-409, així com també el nivell que tallava (UE-408), les restes de l'individu UE-406 ubicat a l'interior de les seves cotes superiors i el rebliment de la fossa UE-410. La fossa UE-409 tallava l'UE-408 i s'ha localitzat a la zona nord de la cala. La seva direcció era est-oest i se situava a 42cm al sud respecte el MR-5, tot i que la seva cota superior se situava per sota de la cota final del MR-5, a 1'90m (4'09m snm) respecte el PV-1. Aquest límit nord de la fossa UE-409 ha estat també localitzat a la cala E i ha estat identificat com a UE-514. Val a dir que en el sondeig E s'ha documentat el perfil de la fossa, que tenia una profunditat de 2'70m.

Cala D.Límit de la fossa UE-409,amb les restes dels individus UE-405,situat per damunt, i UE-406, al seu interior. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Tal i com també es presenta en relació a les cales A, E i F, la fossa associada amb l'UE-409 s'hauria excavat a finals del segle XVII, durant l'ús d'aquesta àrea de l'hort del col·legi dels Carmelites Calçats com a àrea d'enterraments. A partir del que s'ha documentat a la cala E, s'hauria excavat una gran fossa comuna (tot i que podrien ser diverses), de profunditat i dimensions destacables, on s'anirien inhumant els difunts. A inicis del segle XVIII s'hauria arribat ja a les cotes superiors de la fossa i l'àrea d'enterrament s'hauria ampliat. Aquest fet hauria motivat que, tal i com s'ha documentat en aquesta cala (individu UE-405) i a les cales A i B (UE-113 i 220 respectivament), els individus inhumats a inicis del segle XVIII (entre 1705 i 1722) se situarien més enllà dels límits i de les cotes superiors de la fossa.

Cala D. Individu UE-406. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A la cala D s'ha localitzat un dels individus enterrats a l'interior de les cotes superiors d'aquesta fossa comuna. Aquest ha estat identificat com a UE-406 i s'ubicava a l'interior del trencament UE-409. La seva cota de localització se situava a 1'90m (4'09m snm) respecte el PV-1. L'individu UE-406 ha estat documentat de manera parcial i s'ha netejat la part localitzada al perímetre del

sondeig. A partir del que s'ha documentat, l'UE-406 conservaria la connexió anatòmica, estava en posició de decúbit supí i amb una orientació est-oest, amb el cap a l'oest. D'aquest individu se n'ha localitzat la part corresponent a les dues tíbies i els dos fèmurs, juntament amb metacarps i falanges de les dues mans; al límit sud-oest s'observava la part inferior de la zona coxal. La resta de l'individu continuaria més enllà dels límits est i oest del sondeig. Al nord respecte l'UE-406 s'observaven parcialment les restes d'un crani, que ha estat identificades com a UE-407, que se situava també a l'interior de la fossa UE-409. La resta de l'individu associat amb l'UE-407 se situaria per sota de l'UE-406. Pel que fa a la fossa a l'interior de la qual se situaven les UE-406 i 407, UE-409, tallava l'UE-408, que es corresponia a un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. L'UE-408 estava coberta per l'UE-404 i s'ha localitzat a 1'90m (4'09m snm) respecte l'inici de la intervenció. Aquest estrat es correspondria al nivell existent en el moment en què es va excavar la fossa UE-409, quan en aquesta àrea s'hi ubicava l'hort del col·legi edificat a finals del segle XVI. L'UE-408 es correspondria a l'UE-509 documentada a la cala E i possiblement a l'UE-118 de la cala A.

Cala D. UE-408 amb el trencament UE-409 a primer terme. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La fossa UE-409 estava reblerta pels individus UE-406 i 407, juntament amb un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i negres, que ha estat identificat com a UE-410. La formació d'aquest estrat estaria associada amb el rebliment de cobertura superior dels individus inhumats en aquesta cota i de la mateixa fossa, així com també a partir del procés de descomposició dels mateixos individus. A la cota de localització dels individus UE-406, 407 i a la de les UE-408 i 410 s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Cala E

La cala E s'ha realitzat a l'angle nord-oest de l'àmbit 5. L'objectiu del sondeig era localitzar l'existència de restes antropològiques en aquest punt, per tal de determinar la continuïtat de la zona cementirial documentada a la resta de les cales del mateix espai. La seva planta era rectangular, orientada nord-sud, amb una llargada de 2'40m i una amplada de 1'20m. A la zona sud de la cala, la cota final d'excavació ha arribat a 2'05m (3'94m snm) respecte el nivell de circulació existent, mentre que al nord la seva cota final s'ubicava a 4'75m (1'24m snm). En aquest sentit, cal destacar que l'excavació en aquest punt amb major profunditat s'ha pogut dur a terme per la inexistència de restes antropològiques. Tal i com es presenta més endavant, a partir de l'excavació en aquesta zona nord s'ha pogut documentar el perfil del límit la fossa a l'interior de la qual s'hi havia inhumat els individus, durant l'ús d'aquesta àrea del col·legi com a zona d'enterraments a finals del segle XVII.

Cala E. Final d'excavació del sondeig. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Pel que fa a l'excavació del sondeig, el PV-1 cobria l'UE-103, que també ha estat localitzat a les cales D i F. Tal i com s'ha presentat en relació a la cala D, l'UE-103 es corresponia a un nivell de morter de calç, amb pedres i fragments de maons. En aquesta cala E, l'UE-103 s'ha localitzat a 5cm respecte el PV-1 i tenia una potència de 16-20cm. A nivell estratigràfic, aquest estrat es lliurava als MR-2 i 6. La cota de localització de l'UE-103 era la mateixa que la del PV-2 documentat a la cala A. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-103 es correspondria a un nivell format posteriorment al desmuntatge del PV-2, que podria haver funcionat com a possible nivell de circulació juntament amb aquest paviment. La seva cronologia se situaria a inicis del segle XX.

L'UE-103 cobria el PV-3, que es corresponia a un paviment de morter de calç, amb pedres de mida diversa i que ja ha estat presentat en relació a les cales A, D i F. En el sondeig E, el PV-3 s'ha localitzat a 20-25cm (5'79m snm) i tenia un gruix de 16-20cm. A nivell estratigràfic, el PV-3 es lliurava als murs nord-oest i sud-oest de l'espai (MR-6 i 2 respectivament) i cobria i es lliurava a les cotes superiors del MR-5, en el punt on se li recolzava el MR-6. Tal i com s'ha anat presentant a la resta dels sondeigs, el PV-3 es correspondria a un nivell de

circulació de l'espai i s'hauria definit a finals del segle XIX inicis del segle XX.

Cala E. PV-3. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota del PV-3 s'ha documentat l'UE-501, que era un nivell de terra sorrenca, de tonalitats vermelloses i ataronjades i amb restes de material de construcció. La seva cota de localització se situava a 40-42cm (5'59m snm) respecte el nivell de circulació inicial (PV-1) i tenia un gruix de 20-25cm. A nivell estratigràfic, l'UE-501 es lliurava a les cotes inferiors dels MR-2 i 5. Durant l'excavació de l'estrat s'han recuperat fragments dispersos i sense connexió anatòmica de restes antropològiques, juntament amb ceràmica comuna (oxidada, reduïda i vidrada), ceràmica blanca i blava catalana (d'orles diverses i d'influència francesa) i pisa blanca. A partir de la seva posició estratigràfica i característiques, l'UE-501 seria un rebliment format en un moment posterior als MR-2 i 5, possiblement durant la construcció de l'edifici de finals del segle XVIII. A la resta dels sondeigs efectuats en aquest espai, l'UE-501 seria el mateix rebliment que les UE-401 i 601 de les cales D i F. L'UE-501 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificada com a UE-502. Aquest estrat s'ha documentat a 62-66cm (5'37m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 60-64cm. L'UE-502 es lliurava a les

cotes inferiors del MR-5 i cobria el nivell superior de la seva banqueta; en relació al MR-2, a la zona de contacte amb aquest mur l'UE-502 presentava un trencament, UE-503, que es presenta a continuació i que podria estar associat al procés de construcció del mur. Durant l'excavació de l'UE-502 s'ha recuperat un nombre destacable de materials ceràmics, restes de fauna i malacofauna, juntament amb restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. Pel que fa als materials ceràmics, destacava en nombre la ceràmica comuna, oxidada, reduïda i vidrada (marró i verd); en relació a la ceràmica oxidada comuna cal destacar l'important nombre de fragments corresponents a catúfols. També era destacable el nombre de fragments de ceràmica vidrada blanca i blava catalana, amb decoració de la ditada, d'orles diverses i d'influència francesa; també s'han recuperat fragments de ceràmica de pisa blanca, amb decoració de reflex metàl·lic, algun dels quals de pinzell pinta. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-502 es correspondria a un rebliment, que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici de 1786, un cop bastits el MR-5. Pel que fa a les altres cales efectuades al mateix àmbit 3, l'UE-502 seria el mateix rebliment que les UE-107 i 108 de la cala A, les UE-401 i 402 de la cala D i les UE-602 i 604 de les cala F.

Cala E. UE-502, amb el trencament UE-503 al fons. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu

Com s'ha esmentat anteriorment, a la zona de contacte amb el MR-2 l'UE-502 tenia un trencament, que ha estat identificat com a UE-503 i que també tallava les cotes superiors del nivell localitzat per sota de l'UE-502 (UE-506). La seva cota de localització era la mateixa que la de l'UE-502 (5'37m snm) i discorria per tota la zona oest del sondeig en paral·lel respecte el MR-2. La profunditat de l'UE-503 era de 70cm; pel que fa a la seva amplada a les cotes superiors era de 42-48cm i s'anava reduint amb un perfil irregular fins arribar als 6cm al nivell inferior. La cota inferior del trencament coincidia amb la superior de la fonamentació del MR-2.

Les cotes inferiors de l'UE-503 estaven reblertes per un nivell de morter de calç, amb pedres de mida petita i de poca consistència, que ha estat identificat com a UE-505. Aquest nivell de morter s'ha localitzat a 1'10-1'20m (4'89m-4'79m snm) respecte el PV-1 i tenia una alçada de 6-20cm; a la zona nord de la cala era on l'UE-505 tenia més alçada. L'UE-505 estava coberta per l'UE-504, que es corresponia al nivell que reblia la resta de l'UE-503. L'UE-504 estava formada per un estrat de terra sorrenca, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció (pedres de mida petita i restes de morter de calç). La seva cota de localització era la mateixa que la de l'UE-503 i tenia una potència de 50-56cm. A nivell estratigràfic, l'UE-504 es lliurava al MR-2. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar fragments de ceràmica comuna vidrada verda i policroma, juntament amb ceràmica reduïda de cronologia medieval i de pisa blanca amb verd i manganès.

Cala E. Rebliment de l'UE-503, UE-505, un cop excavat el nivell tallat per l'UE-503 (UE-502). Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A partir de la posició estratigràfica de l'UE-503, aquest retall es correspondria a un trencament que s'hauria dut a terme durant la construcció del MR-2, un cop format el rebliment UE-502. En relació al MR-2 cal destacar que a partir de la cota superior de l'UE-503 presentava un revestiment de morter amb fragments de ceràmica oxidada comuna; aquest mateix revestiment s'ha localitzat als MR-2 i 9 a la cala H. A partir de les característiques i ubicació de l'UE-503, així com les del rebliment de morter inferior UE-505, considerem que el trencament i el rebliment estarien vinculats a alguna intervenció efectuada durant el procés de construcció del MR-2, a finals del segle XVIII. Les mateixes característiques de l'UE-505 ens fan descartar l'opció que aquest nivell de morter es correspongués a algun tipus de reforç del mur. Hi hauria la possibilitat que durant la construcció del MR-2 es preveiés la construcció d'algun element soterrat en aquest punt i s'iniciés una excavació arran del mur, que es corresponia a l'UE-503; aquesta construcció s'hauria desestimat i reblert el trencament amb les UE-504 i 505.

Per sota de l'UE-502 s'ha localitzat l'UE-506, que el formava un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada. La seva cota de

localització se situava a 1’20m (4’79m snm) respecte l’inici de l’excavació i tenia una potència de 24cm; a la zona més propera al MR-5, l’UE-506 el gruix de l’estrat es reduïa fins a 2-4cm a la zona nord de la cala. A nivell estratigràfic, l’UE-506 estava tallada per l’UE-503, a les seves cotes superiors, i per la rasa de fonamentació del MR-2 (UE-521), a les cotes centrals i inferiors; l’UE-506 no tenia contacte amb el MR-5. Per les seves característiques i posició estratigràfica, l’UE-506 es correspondria a un rebliment, que s’hauria format prèviament a l’inici de la construcció de l’edifici de 1787. Aquest estrat podria correspondre’s al darrer nivell d’ús de l’espai com a zona d’horts del col·legi, o bé s’hauria definit per regularitzar el terreny a l’inici dels treballs, anteriorment a la construcció del MR-2. En relació a la resta dels sondeigs d’aquest espai, l’UE-506 es podria correspondre a l’UE-403 i 606 de les cales D i F respectivament.

L’UE-506 cobria un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i grises en algun punt, que ha estat identificat com a UE-507. Aquest estrat s’ha localitzat a 1’20-1’40m (4’79-4’59m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 38-60cm. En relació al gruix de l’estrat, a la zona nord-oest de la cala l’UE-507 era on tenia més potència, coincidint amb el punt on l’UE-506 pràcticament era inexistent (a la zona de contacte amb el MR-5). A nivell estratigràfic, l’UE-507 estava tallada per les rases de fonamentació dels MR-2 i 5 (UE-521 i 522 respectivament). L’excavació d’aquest estrat ha aportat materials ceràmics, que es corresponien a fragments de ceràmica comuna (oxidada i vidrada marró), ceràmica blanca i blava catalana (amb decoració d’influència francesa), juntament amb fragments de teules planes de ceràmica vidrada verda; en aquest mateix estrat s’han recuperat restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. L’UE-507 es correspondria a un nivell associat amb l’ús d’aquesta àrea com a zona d’horts del col·legi, des del 1722 i fins al moment de l’obertura del carrer del Conde del Asalto, el 1786. Pel que fa als sondeigs duts a terme a l’àmbit 3, l’UE-507 es correspondria a les UE-110 i 111 (a la cala A), UE-404 (a la cala D) i UE-606 i 609 (a la cala F).

Cala E. UE-507, amb les restes antropològiques disperses recuperades. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l'UE-507 s'ha documentat l'UE-508, que estava formada per un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. La seva cota de localització s'ubicava a 1'78m (4'21m snm) respecte el nivell de circulació existent i tenia una potència de 20cm. L'UE-508 estava tallada per les rases de fonamentació dels MR-2 i 5, UE-521 i 522 respectivament. Durant l'excavació d'aquest estrat s'ha recuperat restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. Aquest estrat es correspondria a un nivell associat a l'amortització del darrer moment d'ús de l'àrea dels horts del col·legi com a zona d'enterraments, a partir de 1722. A partir de la manca de restes antropològiques en connexió anatòmica i que el nombre recuperat ha estat poc destacable, considerem que en aquest punt on s'ha dut a terme la cala E possiblement no s'haurien dut a terme inhumacions a inicis del segle XVIII (entre 1705 i 1722). En relació a la resta dels sondeigs efectuats a l'àmbit 3, per cota de localització i característiques l'UE-508 seria el mateix nivell que les UE-116, 404 i 609, de les cales A, D i F respectivament.

Cala E. UE-508. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A la zona nord-oest de la cala, l'UE-508 cobria l'UE-509, que es corresponia a un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles-ataronjades i bastant compactada. S'ha documentat a 2'06m (3'93m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 1'55m. L'excavació d'aquest estrat ha aportat ceràmica blanca i blava de Poblet, juntament amb ceràmica de cronologia romana (comuna, comuna africana de cuina i àmfora). A nivell estratigràfic, l'UE-509 estava tallada per les fonamentacions dels MR-2 i 5 (UE-521 i 522 respectivament) i presentava un altre trencament a la zona SE de la cala (UE-514), que es presenta a continuació. Les característiques, potència i posició estratigràfica de l'UE-509 ens fan considerar que es correspondria a un nivell format entre època romana i moderna, en el qual s'hauria produït l'ús inicial d'aquesta àrea com a horts del col·legi dels carmelites calçats (entre 1592 i 1688). Aquest estrat seria el nivell existent en el moment en què es va iniciar l'ús de l'espai com a àrea d'enterraments, a partir de la Guerra dels Nou Anys. L'UE-509 es correspondria a les UE-716 i 818 de les cales G i H de l'àmbit 1.

Pel que fa a l'ús de la zona dels horts com a àrea cementirial, al sud-est de la cala l'UE-509 estava tallada per l'UE-514, que es correspondria a la fossa comuna on s'haurien inhumat els individus a finals del segle XVII. L'UE-514

tenia una direcció est-oest, amb una ampliació cap al nord a la zona est de la cala; aquesta ampliació podria indicar-nos que la planta de la fossa podria no ser regular. En relació a la fonamentació del MR-5, l'UE-514 se situava a 1'05-1'35m. Aquest trencament també afectava els nivells situats per sota de l'UE-509 (UE-515 i 516). Al seu interior s'hi ha documentat els individus localitzats en aquesta cala, juntament amb els diferents rebliments que els cobrien. Per tal de poder determinar la potència d'aquest trencament, sense afectar els individus situats al seu interior, s'ha excavat l'UE-509 (i els nivells situats per sota) a la zona de contacte amb l'UE-514 i així documentar el límit de la fossa i les característiques del seu interior a partir del seu perfil.

Cala E. UE-509, amb el trencament UE-514 i els individus inhumats a les seves cotes superiors. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

En relació a aquesta excavació, s'ha de destacar la seva dificultat, per les reduïdes dimensions de la zona excavada de l'UE-509 (de 90x90cm) i la seva profunditat (a 4'80m del PV-1). Tot i això, s'ha efectuat l'excavació ja que era l'únic punt on es podia documentar la profunditat de la zona d'enterraments, que era un dels objectius fonamentals de la intervenció. La zona on s'ha excavat se situava al nord-est del sondeig, ja que en aquest punt era on el límit

de l'UE-514 tenia el perfil més recte; en relació a la zona sud-oest de la cala, no s'ha aprofundit en documentar el perfil del trencament ja que la seva secció es tancava a mesura que avançava cap a cotes inferiors, fet que feia perillar les restes d'individus i estrats situats al nivell superior.

Cala E. Límit i perfil de l'UE-514, un cop excavada l'UE-509. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A partir del que s'ha pogut documentar mitjançant l'excavació de l'UE-509 i el límit de l'UE-514, aquest trencament tenia una profunditat de 2'71m, amb el fons lleugerament arrodonit. El seu interior estava reblert per diferents estrats i restes antropològiques, que s'han documentat tant a les seves cotes superiors com al perfil. D'aquesta manera, tot i la parcialitat que aporta la documentació de l'UE-514 a partir d'aquesta excavació, considerem que aquest trencament formaria part del límit nord d'una fossa comuna, de dimensions i profunditat considerables, a l'interior de la qual s'hi haurien anat dipositat els diferents individus enterrats durant l'ús dels horts del col·legi com a zona d'enterraments, a finals del segle XVII. Formaria part del mateix límit nord el trencament UE-409 de la cala D, mentre el seu extrem sud seria el trencament UE-120 de la cala A. A l'interior d'aquesta fossa comuna s'hi haurien inhumat els individus localitzats

a la cala E i a les cotes inferiors de les cales A, D i F. La possible fossa a la que estarien vinculats tots aquests trencaments continuaria en direcció oest, més enllà de l'edifici actual, i a l'est per l'àmbit 4. En relació a l'àmbit 4, els individus localitzats a les cales 2 i 3 efectuades l'any 2017 se situarien a l'interior de la mateixa fossa. Les dimensions i profunditat que es proposa d'aquesta fossa fa que haguem de suposar que formaria part de la mateixa algun tipus d'accés al seu interior, per anar dipositant el individus.

Cala E. Detall de la cota inferior del l'UE-514. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La parcialitat de la documentació de la fossa a partir de l'UE-514 ens fa apuntar alguna altra opció relativa a la possible organització de l'àrea d'enterraments. En aquest sentit, hi hauria la possibilitat que les inhumacions s'haguessin dut a terme en diverses fosses ubicades en aquesta mateixa àrea i que podrien tenir diferents dimensions i profunditat. A partir d'aquesta opció els individus documentats a cada cala podrien estar ubicats en diferents fosses, exceptuant els dels sondeigs E i D que molt probablement se situarien a l'interior d'una mateixa fossa. La profunditat de l'UE-514 ens fa considerar com a poc probable aquesta hipòtesi de diferents fosses, si més no a l'àrea corresponent a l'àmbit

3.

Pel que fa a l'interior de l'UE-514, a les seves cotes superiors s'hi ha documentat el rebliment UE-510, que cobria les restes dels individus UE-511, 512 i 513. L'UE-510 es corresponia a un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i gris en diferents punts. La seva cota de localització era la mateixa que la de l'UE-509 i la de l'UE-514 (3'93m snm) i ha estat excavat parcialment (entre 5 i 18cm), fins a la cota de localització dels individus. A nivell estratigràfic, l'UE-510 estava coberta per l'UE-508 i la tallava la rasa de fonamentació del MR-2 (UE-521) i cobria el primer rebliment documentat durant la documentació del perfil de l'UE-514. L'excavació de l'UE-510 ha permès recuperar fragments de ceràmica comuna romana, ceràmica de pisa blanca, ceràmica comuna (oxidada, vidrada verda i marró), ceràmica vidrada blanca i blava catalana amb decoració d'orles diverses, juntament amb un fragment de material de construcció (caneló ceràmic) i restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. Per la seva posició estratigràfica i característiques, l'UE-510 es corresponia al rebliment de les cotes superiors de la fossa UE-514, que l'amortitzava i alhora cobria els individus inhumats en aquest punt. La formació d'aquest estrat se situaria cronològicament a finals del segle XVII. En relació a la resta dels sondeigs efectuats a l'àmbit 3, l'UE-510 podria correspondre's a les UE-117 i 121 (a la cala A), UE-410 (a la cala D) i UE-618 (a la cala F).

Els individus coberts per l'UE-510 han estat identificats com a UE-511, 512 i 513 i en cap dels casos han estat excavats ni extrets. L'UE-511 se situava a la zona nord-est del sondeig, en el punt on el límit de l'UE-514 definia l'angle a partir del qual s'ampliava la fossa en direcció nord. L'individu UE-511 ha estat documentat de manera parcial i se n'ha localitzat la part corresponent al crani, part de la clavícula i húmer esquerres, juntament amb costelles i vèrtebres superiors. La resta de l'individu continuaria més enllà del límit est del sondeig. A partir del que s'ha localitzat, l'individu UE-511 conservava la connexió anatòmica, amb un possible lleuger desplaçament dels húmers dret i esquerre respecte la seva posició primària. La posició de l'UE-511 seria de decúbit pron, amb una orientació oest-est, amb el cap a l'oest.

Cala E. Individus UE-511, 512 i 513. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Al sud-oest respecte l'UE-511 s'ha localitzat l'individu UE-512, que estava ubicat al límit de l'UE-514 prèviament a l'angle d'ampliació cap al nord. L'UE-512 s'ha documentat de manera parcial, ja no es preveia la seva excavació i extracció; a més d'aquest fet, el mal estat de conservació de les seves restes i la seva possible continuació per sota de l'UE-511 han motivat que no es netegés en més extensió i profunditat. D'aquesta manera, de l'UE-512 se n'han documentat el crani, juntament amb part de les costelles, vèrtebres i de l'extremitat superior esquerre. La part superior del crani havia estat tallada per la rasa de fonamentació del MR-2 (UE-521). En aquesta part documentada, l'individu conservava la connexió anatòmica i estava en posició de decúbit pron, amb una orientació est-oest, amb el cap a l'oest. Els individus UE-512 i 511 s'haurien inhumat en el darrer moment d'ús de la fossa UE-514. A partir de la posició entre els dos individus, l'UE-512 s'hauria dipositat en un moment anterior respecte l'UE-511.

A l'angle sud-oest del sondeig s'ha documentat l'individu UE-513, que se situava a un nivell inferior respecte l'UE-512. Aquest fet ha motivat que tan sols s'hagi pogut documentar alguna costella i part d'una clavícula i un húmer.

Possiblement l'UE-513 estaria en connexió anatòmica, sense que s'hagi pogut determinar la seva posició. Possiblement la seva orientació seria est-oest i estaria tallat a l'oest per la rasa de fonamentació del MR-2. L'UE-513 hauria estat inhumat en un moment anterior als individus UE-511 i 512.

Pel que fa a l'excavació del límit del trencament UE-514, s'ha dut a terme per sota del punt on se situaven les restes de l'individu UE-511. D'aquesta manera, per sota de l'UE-510 i de l'UE-511 s'ha localitzat l'UE-523, que es corresponia a un nivell de terra argilosa, de tonalitats grises i vermelles en algun punt. La seva cota de localització se situava a 2'32 m (3'67 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 8cm. L'UE-523 cobria les restes d'un individu, que han estat identificades com a UE-517. D'aquest individu s'observava la part corresponent a les falanges i metacarps d'una ma. Es desconeix la posició i orientació de l'individu. Formaven part de les restes de l'UE-517 un estrat de terra argilosa, de tonalitats gris fosc, que estaria associat al nivell que cobriria l'individu i al seu procés de descomposició. L'UE-517 s'ha localitzat a 2'40 m (3'59 m snm) respecte el PV-1 i tenia una potència de 10-18 cm.

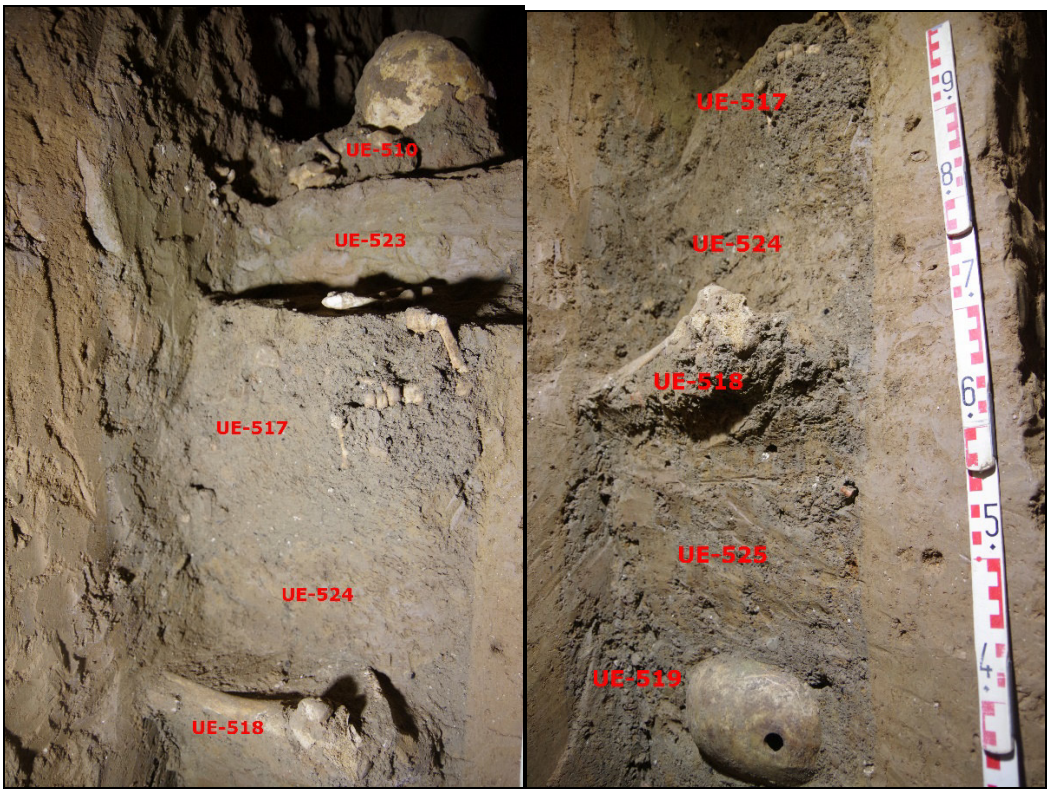

Cala E. Perfil cotes superiors de l'UE-514. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-517 cobria l'UE-524, que la definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats grises i més vermelles a les cotes inferiors. S'ha documentat a 2'48 m (3'51 m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 18 cm. L'UE-524 es correspondria a un nivell associat amb la cobertura de les restes de l'individu que se situava per sota, UE-518. D'aquest individu se n'ha localitzat part d'un húmer i clavícula. La seva cota de localització se situava a 2'78 m respecte el PV-1 i tenia un gruix de 12 cm. Formava part de l'UE-518 un nivell de terra de terra argilosa, de tonalitats vermelles i grises, que s'hauria definit pel cobriment de l'individu i la seva descomposició.

Per sota de l'UE-518 s'ha localitzat un nivell de terra argilosa, de color gris i vermell, que ha estat identificat com a UE-525. S'ha localitzat a 2'84 m (3'15 m snm) respecte el nivell de circulació inicial i tenia un gruix de 14 cm. Per la seva posició estratigràfica i característiques, l'UE-525 es correspondria al rebliment que cobriria les restes de l'individu UE-519. De les restes d'aquest individu, se n'ha localitzat el crani, que presentava un orifici circular (a mode de possible trepanació). La cota de localització de l'UE-519 se situava a 3'02 m (2'97 m snm) respecte el PV-1 i tenia una alçada de 12 cm; formava part de l'estrat un nivell de terra argilosa de tonalitats vermelles i grises, que donaven un gruix a tot l'estrat de 20 cm. El diàmetre de l'orifici era de 1'7 cm i no presentava indicis de regeneració òssia posterior, fet que indicaria que l'individu no hauria sobreviscut massa temps posteriorment a la possible trepanació. Les característiques de la zona d'enterraments on s'ha documentat ens fa considerar que aquesta trepanació s'hauria produït amb finalitats mèdiques, si bé desconeixem si podria haver estat motivada per un impacte de bala. Pel que fa al nivell d'argila associat a l'UE-519, la seva formació estaria associada a la cobertura inicial de l'individu i el seu procés de descomposició.

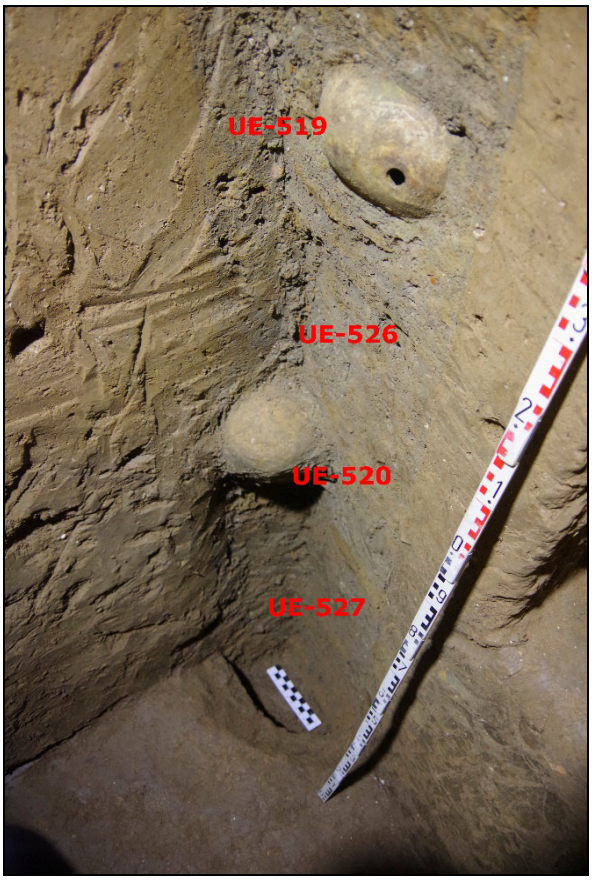

Cala E. Perfil cotes inferiors UE-514. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-519 cobria l'UE-526, que estava formada per un estrat de terra argilosa, de color gris i amb acumulacions de color vermell, especialment a les cotes inferiors de l'estrat. La seva cota de localització se situava a 3'18 m (2'81 m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia un gruix de 28 cm. La formació d'aquest estrat estaria associada a la terra abocada per a cobrir les restes dels individus inhumats a l'interior de la fossa. Un d'aquests individus es correspondria a l'UE-520, del qual se n'ha localitzat el crani. Formava part de l'UE-520 un nivell de terra argilosa, de tonalitats grises i vermelles (a les cotes inferiors), que s'hauria format a partir de la cobertura i el procés de descomposició de l'individu. La cota de localització de l'UE-520 se situava a 3'50 m (2'49 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 16cm el crani i 38 cm el conjunt de l'estrat.

L'UE-520 cobria un nivell de terra argilosa, de color gris i amb diferents línies de color vermell, que ha estat identificat com a UE-527. S'ha localitzat a 3'90 m (2'09 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 89 cm. Aquest estrat se

situava a les cotes inferiors del trencament UE-514. Molt probablement al mateix nivell que l'UE-527 a la resta de la fossa s'hi haurien inhumat diferents individus, si bé les seves restes no se situaven al límit de l'UE-514.

Pel que fa als nivells documentats per sota de l'UE-509, que també haurien quedat tallats per l'UE-514, el primer que s'ha localitzat ha estat identificat com a UE-515. Aquest estrat estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermell fosc i molt compactada. S'ha documentat a 3'58 m (2'41 m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia un gruix de 67 cm. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar material ceràmic de cronologia romana (sigil·lada sud-gàl·lica i hispànica, aretina, comuna i àmfora). A partir d'aquests materials, juntament amb la seva posició estratigràfica, ubiquem la cronologia de la formació de l'UE-515 en època romana, entre els segles I-IV dC. Aquest estrat es correspondria a un rebliment, sense indicis de cap estructura o nivell associats a un ús de l'espai.

Cala E. Perfil de les UE-515 i 516. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-515 cobria l'UE-516, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermell i marró i molt compactada. La seva cota de localització se

situava a 4’25 m (1’74 m snm) respecte el PV-1 i se n’ha excavat un gruix de 16cm. En aquest estrat s’ha finalitzat l’excavació dels nivells que tallava l’UE-514. L’UE-516 es correspondria a un rebliment, que s’hauria format en època romana o bé anterior, sense materials arqueològics, ni nivells o estructures vinculades amb una activitat antròpica.

Cala F

La cala F s’ha dut a terme a la zona central est de l’àmbit 3. El seu objectiu era documentar la possible existència de restes antropològiques en aquest punt, i així determinar la continuïtat de l’àrea d’enterraments localitzada a la resta de sondeigs del mateix àmbit. La seva planta era rectangular, orientada est-oest, amb una llargada de 2’10 m i una amplada de 1’30 m.

Cala F. Final d’excavació. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A nivell d’excavació del sondeig, per sota del PV-3 s’ha localitzat l’UE-601, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tons vermellosos, bastant compactada i amb restes de material de construcció. La seva cota de localització se situava a 43 cm (5’56 m snm) respecte el nivell de circulació

inicial i tenia un gruix de 26 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-601 es lliurava a les cotes inferiors del mur de tancament nord-est de l'espai (MR-4). L'excavació d'aquest estrat ha aportat materials arqueològics, que es corresponien a ceràmica comuna oxidada i vidrada (verda, marró), ceràmica vidrada blanca i blava (amb decoració de la ditada, d'influència francesa, d'orles diverses), ceràmica italiana d'importació, juntament amb vaixella de possible cronologia contemporània (segle XX) i un fragment de figura antropomorfa ceràmica (cap i aureola de possible imaginari religiós). L'UE-601 es correspondria a un rebliment que s'hauria format a finals del segle XIX-inicis del segle XX, prèviament a la instal·lació del PV-3.

L'UE-601 cobria dos estrats, UE-602 i 603, que si bé es correspondrien a un mateix rebliment s'han identificat a partir de dos números per les seves característiques diferenciades i zona d'ubicació. La cota de localització dels dos estrats se situava a 70 cm (5'31 m snm) respecte el PV-1 i tenien un gruix de 36cm. A nivell estratigràfic les UE-602 i 603 eren solidàries. L'UE-602 estava formada per un nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de morter de calç i pedres de mida petita. S'ha localitzat a la zona central i oest del sondeig, amb una extensió de 1'42 m. Pel que fa a l'UE-603, es corresponia a un estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i bastant compactada. Aquest nivell s'ubicava a la zona est del sondeig, des del contacte amb l'UE-602 i fins arribar al mur MR-4, al qual es lliurava. Pel que fa als materials arqueològics, l'excavació de l'UE-602 ha aportat ceràmica comuna oxidada (alguna amb engalba blanca), reduïda i vidrada (verda i marró), ceràmica de pisa blanca, ceràmica vidrada blanca i blava catalana, amb decoracions d'orles diverses, juntament amb algun fragment de restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. Per les seves característiques i posició estratigràfica, les UE-602 i 603 es correspondrien a un mateix rebliment que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici a partir de 1786, un cop bastit el MR-4. La formació de l'UE-602 s'hauria format possiblement a partir del rebuig de materials del mateix procés constructiu, o bé pel desmuntatge d'una estructura anterior en una àrea propera. En relació a la resta de sondeigs efectuats a l'àmbit 3, les UE-602 i 603 serien el mateix rebliment que les UE-107 i 108 (cala A) UE-401 (cala D) i UE-502 (cala E).

Cala F. UE-602 i 603. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de les UE-602 i 603 s'ha documentat un nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-604. Aquest estrat s'ha localitzat a 1'02 m (4'99 m snm) respecte l'inici del sondeig i tenia una potència de 10 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-604 es lliurava a les cotes inferiors del MR-4. Les seves característiques i posició estratigràfica indicarien que l'UE-604 es tractaria d'un rebliment, que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici de finals del segle XVIII, quan el MR-4 ja s'hauria bastit. Pel que fa als nivell documentats a les cales efectuades al mateix espai, aquest estrat podria formar un mateix rebliment juntament amb les UE-108, 402 i 502 dels sondeigs A, E i D respectivament.

Cala F. UE-604. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-604 cobria l'UE-605, que estava formada per un nivell de terra de textura sorrenca, amb restes de morter de calç, pedres de petites dimensions i fragments de maons. La cota de localització de l'UE-605 se situava a 1'14 m (4'87 m snm) respecte el PV-1 i tenia un gruix de 19 cm. Aquest estrat es lliurava a les cotes inferiors del MR-4 i cobria el trencament UE-608 associat al moment de la seva construcció. L'excavació de l'UE-605 ha permès recuperar materials ceràmics, que es corresponien a fragments de ceràmica comuna oxidada i vidrada (verda i marró), ceràmica vidrada blanca i blava (amb produccions de Poblet i amb decoració de la ditada, d'orles diverses i de la figueta), juntament amb fragments de rajoles blaves gòtiques i verdes i un fragment de teula plana vidrada verda. En aquest estrat també s'han recuperat restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. A partir de les seves característiques i posició estratigràfica, l'UE-605 es correspondria a un rebliment que s'hauria format en el moment posterior a la construcció inicial del MR-4, a finals del segle XVIII. En relació a la resta de sondeigs efectuats a l'àmbit 3, l'UE-605 podria formar part del mateix rebliment que les UE-109, 502 i 402 (cales A, E, D).

Cala F. UE-606, amb el trencament UE-608. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Per sota de l'UE-605 s'ha localitzat l'UE-606, que la definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles, bastant compactada i amb restes de morter de calç. Aquest nivell ha estat localitzat a 1'35 m (4'66 m snm) respecte l'inici de la intervenció i tenia una potència de 22-28 cm. A nivell estratigràfic, l'UE-606 estava tallada per l'UE-608, que es corresponia al trencament vinculat a la construcció del MR-4, fet que indica l'anterioritat de l'UE-606 respecte el mur. L'excavació de l'estrat ha aportat fragments de ceràmica comuna oxidada i vidrada marró. La posició estratigràfica i característiques de l'UE-606 indicarien que es correspondria a un nivell associat al darrer moment d'ús de l'espai com a zona d'horts del col·legi dels carmelites calçats, a partir de 1722 i fins al moment de l'obertura del carrer conde del Asalto, el 1786. L'UE-606 seria el nivell existent a l'inici de les obres de construcció de l'edifici d'aquest moment.

Cala F. UE-609, tallada per l'UE-608. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'UE-606 cobria un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-609. La seva cota de localització se situava a 1'58 m (4'43 m snm) respecte el nivell de circulació inicial i tenia un gruix de 48-52 cm. A la zona est de l'UE-609 estava tallada pel trencament associat al moment de la construcció del MR-4 (UE-609). A partir de l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat materials ceràmics, que es corresponien a ceràmica comuna oxidada i vidrada (verda i marró), ceràmica de pisa blanca amb decoració en manganès i de reflex metàl·lic, juntament amb teules planes de ceràmica vidrada verda. Així mateix, s'han recuperat un nombre destacable de restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. A partir d'aquest fet i de la seva posició estratigràfica, considerem que l'UE-609 es correspondria al nivell format posteriorment a l'ús d'aquesta zona d'horts del col·legi com a àrea d'enterraments. Un cop finalitzat aquest ús (a partir de 1722) s'hauria recuperat l'ús de l'espai com a àrea de conreu. La presència de les restes antropològiques disperses abans esmentades podria estar associada a la remoció de terra vinculada al conreu, que possiblement hauria afectat a les

inhumacions ubicades a les cotes superiors i que es correspondrien als darrers enterraments. (a inicis del segle XVIII).

Cala F. Restes de l'UE-612, juntament amb fragments dispersos de restes antropològiques. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

En relació a aquestes inhumacions, durant l'excavació de l'UE-606 s'han documentat les restes de les extremitats inferiors d'un individu (UE-612) que conservaven la connexió anatòmica. La part conservada de l'UE-612 es corresponia a les dues tíbies i peronés, juntament amb els dos peus. La continuació de l'individu a partir de la zona de les ròtules i les tíbies hauria quedat afectada pel trencament UE-608 associat a la construcció del MR-4. Les restes de l'UE-612 se situaven a la zona central del sud del sondeig. La posició de les restes localitzades de l'UE-612 indicaria que l'individu estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació sud-nord amb el cap al nord. Per tal de poder continuar l'excavació del sondeig, les restes de l'UE-612 han estat documentades i extretes. Les restes d'aquest individu, per cota de localització i orientació, al darrer moment d'ús de la zona dels horts del col·legi com a àrea cementirial, entre 1705 i 1722.

Un cop extretes les restes de l'UE-612 i ja per sota de l'UE-609 s'han localitzat la resta dels individus documentats en aquesta cala (UE-613, 614 i 615). Com a la resta de les cales d'aquest àmbit, no es preveia l'excavació i extracció d'aquests individus i se n'ha efectuat una neteja i documentació superficial. La cota de localització de les UE-613, 614 i 615 se situava a 2'08m (3'93) respecte l'inici de la intervenció i en aquest punt s'ha finalitzat l'excavació del sondeig. Cal remarcar que a la zona sud del sondeig, a l'àrea més propera al MR-4 (a l'est) i en el punt no afectat pel trencament UE-608 s'han localitzat les restes de dos individus més, UE-616 i 617, que se situaven a 15 cm (3'78 m snm) per sota de les UE-613, 614 i 615. Les restes dels individus UE-616 i 617 havien quedat afectats, al nord, pel trencament UE-608.

Cala E. Individus UE-613, 614 i 615. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La direcció de tots aquests individus era nord-sud, excepte l'individu UE-616 que podria estar disposat en direcció est-oest, tot i que la seva documentació parcial no ha permès constatar aquesta opció. La direcció de la major part dels individus, juntament amb la seva ubicació al nivell superior de localització de restes antropològiques ens indicaria que tots aquests s'haurien inhumat en el

darrer moment d'ús dels horts del col·legi com a zona d'enterraments. Val a dir que la cota de localització d'aquests individus se situava entre 15 i 20cm per sota de la cota on se situaven els individus del mateix moment a la resta de cales de l'àmbit 3 i de la cala B de l'àmbit 2. En aquest sentit, la cota de localització dels individus d'aquesta cala F era similar a la dels individus localitzats a les cotes inferiors dels mateixos sondeigs (excepte la cala B) i que es corresponien al primer moment d'ús de l'espai com a zona cementirial (a finals del segle XVII). Desconeixem la orientació dels individus situats per sota dels documentats en aquesta cala. Seguint la dinàmica de la resta dels sondeigs d'aquest espai, probablement estarien disposats en una direcció est-oest, com semblava que era l'orientació de l'UE-616.

Pel que fa a als individus documentats, a la zona oest del sondeig s'ha localitzat l'UE-614. D'aquest individu se n'ha localitzat la part corresponent a la pelvis, les vèrtebres inferiors, els dos fèmurs i part dels dos húmers. Aquestes restes conservaven la connexió anatòmica o possible posició primària, excepte el fèmur esquerre, que presentava un desplaçament posterior fins a situar-se en perpendicular respecte la seva posició primària (per damunt de la zona coxal de l'individu UE-613), possiblement associat a una remoció de terres en aquest punt. La mateixa o alguna altra remoció podria haver afectat la part corresponent a la continuació de les extremitats inferiors i peus, així com també la part inferior de les extremitats superiors, continuació de les vèrtebres i les costelles, que no s'havien conservat. En relació a aquestes remocions, entre la zona de les vèrtebres inferiors conservades i el fèmur esquerre desplaçat s'hi situava un altre fèmur d'un individu (podria correspondre's a l'UE-615), que hauria estat desplaçat de la seva posició primària. Pel que fa a la zona dels omòplats, clavícules i crani, se situarien més enllà del límit nord del sondeig. A partir de la part conservada de l'UE-614, la seva posició seria de decúbit supí, amb el cap al nord. En relació a la resta d'individus, l'UE-614 se situaria per damunt o a un nivell lleugerament superior i, per tant, s'hauria inhumat en un moment posterior.

Cala F. Restes dels individus UE-614, 615 i l'UE-613 a primer terme. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A l'est respecte l'UE-614 s'hi ubicava l'UE-615, del qual se n'han localitzat la part corresponent a les dues tíbies, els peronés i els talons. La resta de l'individu se situaria per sota de les inhumacions UE-614 i 613. La part documentada de l'UE-615 conservava la connexió anatòmica i a partir de la posició dels talons, l'individu estaria en posició de decúbit pron i amb el cap al nord. A nivell d'orientació, l'individu UE-615 estaria lleugerament desplaçat al nord-est respecte els UE-614 i 613. A la zona inferior de la tíbia esquerra de l'UE-615 s'observaven restes d'oxidació de color verd, possiblement vinculada a la presència d'un objecte de bronze en aquest punt, del qual no se n'han conservat restes. El fèmur que s'ha esmentat en relació a l'individu UE-614, que se situava a la zona de les vèrtebres i per sota del fèmur d'aquest individu, podria formar part de l'individu UE-615. Aquest fèmur estava desplaçat de la seva posició primària i també presentava, a les cotes inferiors, una taca de possible oxidació de bronze, sense restes de cap objecte. L'UE-615 se situaria a una cota inferior respecte l'UE-614 i possiblement també per sota de l'UE-613, fet que indicaria l'anterioritat del moment de la seva inhumació. En relació als individus UE-615 i 514, a la zona sud respecte aquests s'han localitzat les

restes òssies corresponents a un individu, que se situaria per sota d'aquests. A partir de la part que s'ha observat, es tractaria unes extremitats inferiors.

En la mateixa direcció est, el següent individu localitzat ha estat identificat com a UE-613. D'aquest individu se n'ha localitzat la part corresponent a la zona coxal, la seva connexió anatòmica amb l'inici dels fèmurs i vèrtebres i part de les costelles. Al nord respecte aquestes restes s'hi situava un crani, que probablement es podria correspondre al mateix individu, tot i que al no haver-se excavat la part corresponent a les costelles i extremitats superiors no s'ha pogut constatar aquesta possibilitat. A partir de la part documentada de l'UE-613, la seva posició seria de decúbit supí, amb el cap al nord. En relació a la resta dels individus d'aquesta cala, el fèmur desplaçat de l'UE-614 se situava per damunt de les vèrtebres inferiors de l'UE-613, fet que indicaria la posterioritat de l'UE-614. Pel que fa a l'UE-615, tot i que no s'ha documentat el contacte entre els dos individus, per la cota de localització dels dos individus l'UE-613 se situaria per damunt de l'UE-615 i seria posterior a aquest.

Tal i com hem esmentat anteriorment, a la zona est del sondeig s'han localitzat les restes de dos individus més, que no havien quedat afectats pel trencament (UE-608) vinculat a la construcció del MR-4. A l'est respecte l'individu UE-613, a un nivell inferior, s'ha documentat un crani, que ha estat identificat com a UE-616. Aquest crani podria relacionar-se amb les restes d'unes extremitats superiors i costelles que se situaven al SO i continuaven per sota de l'UE-613. A la zona est respecte el crani la possible continuació de l'individu hauria quedat tallada per l'UE-608. A partir de la part localitzada de l'UE-616 considerem que l'individu amb el que estaria associat aquest crani podria estar en posició de decúbit pron, ja que la part que s'observava es corresponia a l'occipital i la zona posterior del parietal. En el cas que les restes de les costelles i possibles extremitats superiors es corresponguessin al mateix individu, aquest tindria una direcció est-oest, amb el cap a l'oest. D'aquesta manera, la orientació de l'UE-616 seguiria la dels individus localitzats a les cotes inferiors de la resta dels sondeigs de l'àmbit 3 i es correspondria als inhumats a finals del segle XVII.

Cala F. Restes d'individus UE-616 i 617. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

A l'est de l'UE-616 s'hi situaven les restes de dues tíbies i un peroné, que es corresponen a l'UE-617. Aquestes restes semblaven mantenir la seva posició primària i estarien associades a un individu que hauria quedat afectat al nord pel trencament UE-608 i que al sud continuaria més enllà del límit de la cala. De l'UE-617 tan sols podem apuntar que tindria una direcció nord-sud i que seria anterior a l'UE-616, ja que el crani associat amb aquesta unitat se situaria al damunt de les restes d'una de les tíbies. L'existència d'un individu amb aquesta direcció, que seria del darrer moment d'ús com a zona d'enterraments, per sota d'un altre individu amb una orientació corresponent al moment inicial de la necròpoli podria indicar que les orientacions dels individus podrien variar en relació a la seva posició a l'interior de la fossa on se situarien (els de finals del segle XVII). Aquesta possibilitat l'apuntem a partir d'aquesta dada, si bé cal destacar la parcialitat de la documentació de les UE-616 i 617, així com el desconeixement de les orientacions dels individus situats per sota dels localitzats a les cales del sector 3.

2.4. Àmbit 6. Fossa sèptica

L'àmbit 6 se situava a la zona central est de l'edifici, a l'est respecte l'àmbit 2, a partir del qual s'hi accedeix. Aquest espai se situava per sota de l'escala d'accés als pisos superiors. A la zona central del seu nivell de circulació s'hi ubicava una obertura, que permetia l'accés a la fossa sèptica situada al subsol. A partir de les seves característiques constructives, ubiquem el moment de la construcció de la fossa a mitjans del segle XIX, en el moment de la reconstrucció de l'edifici de 1844. L'ús de la fossa sèptica se situaria a partir d'aquest moment, fins a inicis-mitjans del segle XX. A partir de finals del segle XIX l'estructura conviuria amb la canalització CN-1, que ha estat documentada a la cala H. Possiblement en el moment en què la CN-1 hauria estat substituïda pel clavegueró documentat a l'àmbit 1, la fossa sèptica ja hauria perdut totalment la seva funcionalitat.

Fossa sèptica. Accés a l'interior des de l'obertura a la volta de coberta situada a l'àmbit 6. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018

Aquesta fossa sèptica discorria per sota de l'àmbit 2, així com també pel subsol de la zona d'accés cap a l'escala d'accés als pisos superiors i de la zona sud de l'àmbit 1. La seva planta definia diferents espais, que es comunicaven entre

ells. L'accés al seu interior, des de l'àmbit 6 tenia una planta quadrada i estava definida pels maons que configuraven la volta de coberta de l'estructura. La part corresponent a la fossa que se situava per sota de l'àmbit 6 tenia una planta rectangular, orientada de nord a sud, i comunicava pel nord-est mitjançant un passadís, a una altra àrea ubicada al nord, per sota de l'entrada a l'edifici a partir de la que s'accedia a l'escala. La planta d'aquest àmbit al nord era també rectangular, orientada de nord a sud.

Fossa sèptica. Tancament nord de la zona situada al sud, amb les restes de la concreció a les cotes superiors dels murs i el passadís cap a la zona nord de la fossa. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

Els murs de tancament dels diferents espais presentaven un revestiment de morter de calç, que no ha permès documentar la seva factura constructiva. Aquests revestiments tenien restes de concrecions, que s'haurien format pels residus dipositats a l'interior de la fossa sèptica; la major acumulació d'aquestes concrecions s'ubicaven a les cotes superiors dels murs. La base de l'estructura estava definia per maons, disposats a trenca-junt i lligats amb morter de calç. Els maons que configuren el paviment de base també presentaven restes de concrecions. Les diferents voltes de coberta dels espais

estaven construïdes amb maons, disposats a plec de llibres i lligats amb morter de calç i que es recolzaven al damunt dels murs. A l'angle sud-est de la volta de l'espai situat més al sud, s'hi situava una obertura, a partir de la qual accedirien els residus a l'interior de l'estructura. Aquesta obertura s'hauria definit possiblement en el moment de la construcció de la fossa sèptica. En un moment posterior, al segle XX, l'obertura hauria estat substituïda a partir d'un trencament a l'obertura a l'oest, que hauria estat reparada per un tub de ciment. Al tancament nord-oest de l'àmbit ubicat al sud (al subsol del sector 6) s'hi ubicava una obertura, que comunicava amb la canalització CN-2. A partir d'aquesta canalització accedien els residus a l'interior de l'estructura. La planta de la CN-2 era rectangular, orientada d'oest a est i tenia una amplada de 70cm. Els seus murs de tancament presentaven el mateix revestiment i les restes de concreció que la resta de murs del conjunt de la fossa sèptica. Del mur de tancament nord (MR-20) se n'ha documentat la seva cara exterior a la cala B i estava bastit amb pedres de mida diversa i maons, disposats de manera irregular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanques. Part de les cotes superiors dels murs de tancament nord (MR-27) i oest (MR-28) han estat localitzats parcialment a la cala H. Per l'interior de la canalització s'observava la factura constructiva del MR-28, que estava bastit amb maons, lligats amb morter de calç. La base de circulació de la CN-2 la definia un paviment de cairons, disposats a junt seguit i lligats amb morter de calç. Algun d'aquests cairons eren vidrats marró i els altres possiblement haurien perdut el vidrat pel pas dels residus. El perfil d'aquest paviment de base definia una pendent destacable d'oest a est, fins a arribar a l'obertura a partir de la qual contactava amb la fossa sèptica i els residus accedien al seu interior. La cota d'aquesta base a l'extrem est s'ubicava 45cm per damunt del paviment de base de la fossa.

Fossa sèptica. Interior de la CN-2. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

La coberta de la canalització la definia un nivell de lloses planes (PV-14), que es recolzaven al damunt dels murs nord i sud. Una part de les cotes superiors d'aquestes lloses han estat documentades a la cala H. Pel que fa a la coberta de l'obertura de contacte entre la CN-2 i la fossa sèptica la configurava un arc rebaixat, bastit amb maons disposats a plec de llibre. A la zona de la clau de la cara interior de l'arc respecte la canalització, algun dels seus maons presentaven un desplaçament cap a un nivell inferior. A l'extrem sud-oest del PV-14 s'hi ubicava una obertura circular (OB-2), que estava definida per un tub de ceràmica vidrada. Les cotes superiors d'aquesta obertura han estat documentades a la cala H. L'OB-2 s'hauria definit en el mateix moment de la construcció de l'estructura, a mitjans del segle XIX. A partir d'aquesta obertura els residus accedirien a l'interior de la canalització. A la zona central del mur sud (MR-20) s'hi ubicava una altra obertura, de secció quadrada, a partir de la qual també accedirien residus a l'interior de la CN-2. Part d'aquesta obertura també ha estat localitzada a la cala B, que hauria estat reparada al segle XX.

Fossa sèptica. Interior de l'extrem oest de la CN-2, amb l'OB-1. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

L'interior de l'espai de la fossa sèptica ubicat al subsol de l'àmbit 6 estava reblert parcialment per un nivell de terra poc homogènia, amb restes de material de construcció, que s'ha identificat com a FS. Les característiques d'aquest estrat ens indicarien que s'hauria format durant un darrer ús de l'estructura (a mitjans del segle XX), juntament amb un abocament de terres posteriorment al moment en què va deixar de funcionar (durant el segle XX). En aquest sentit, l'abocament de la major part de les terres s'hauria dut a terme des de l'obertura al paviment de l'àmbit 6, tal i com indicava la secció del rebliment. Aquest rebliment s'ha retirat per a poder netejar els paviments de base del conjunt. Els materials recuperats durant l'excavació de l'estrat es corresponien majoritàriament a fragments i peces de vidre (tubs de proveta, peus i perfils de copa, ampolles de mida petita...), juntament amb una peça rodona de ceràmica vidrada blanca, amb una inscripció en francès, que es correspondria al tap d'un perfum (*Maison Dorin* de París) de finals del segle XIX-inicis del segle XX.

Fossa sèptica. Rebliment de l'interior de l'espai, des de l'obertura d'accés al seu interior situada a l'àmbit 6. Fotografia: Gemma Caballé. Arxiu SPAL. Gener-març 2018.

III. ESTUDI HISTÒRIC

1. El col·legi de Sant Àngel Màrtir

1.1. L'origen

1.2. L'ús militar (caserna, hospital i cementiri)

1.2.1. L'etapa de la Guerra dels Segadors (1651-1653)

1.2.2. L'etapa de la Guerra dels Nou Anys (1693-1698)

1.2.3. L'etapa de les guerres de Successió i de la Quàdruple Aliança (1705-1721)

2. La urbanització dels horts del col·legi arran de l'obertura del carrer del Conde del Asalto entre 1786 i 1788

3. La construcció de la casa Jordà a conseqüència dels fets del 1842

4.Els canvis de propietat entre els segles XIX I XX

5.- Bibliografia

6.- Fons d'arxiu consultats

1. El col·legi de Sant Àngel Màrtir

1.1. L'origen

El dia 29 d'agost de l'any 1592, Jerònima Joana de Malars va fer un llegat testamentari de 1.000 lliures al col·legi sota advocació de sant Àngel màrtir de Barcelona, de l'orde dels Carmelites Calçats. Aquesta institució havia estat fundada dos anys abans i emplaçat a la capella de Montserrat del carrer Portaferrissa. El 1593, el col·legi va comprar una casa gran a la Rambla amb un hort darrere a Guillem de Josa i s'hi va establir. Després adquiriria altres horts i peces de terra adjacents, situades prop del portal anomenat de Trentaclaus (a l'actual carrer d'Escudellers).

Els terrenys depenien de l'Il·lustre Capítol de la Catedral de Barcelona i es té notícia de la seva titularitat des del 1458. Aleshores, el prevere Francesc Oliva venia quatre peces contigües amb un safareig a Francesc Marquilles. A l'inici del segle XVI, Pere de Cardona (?-Alcover, 1530), arquebisbe de Tarragona i canceller reial, va comprar aquelles peces i tres horts contigus -algun amb casa, pou mitger i clos de parets-, ho va agrupar tot i va construir-hi aquella casa gran de la Rambla.[23]

[23]Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA), Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, lligalls grans, 145. Carmelites Calçats, col·legi de Sant Àngel Màrtir (documentació diversa i litigis arran de l'obertura del carrer del Conde del Asalto); Casadevall 1992: 30.

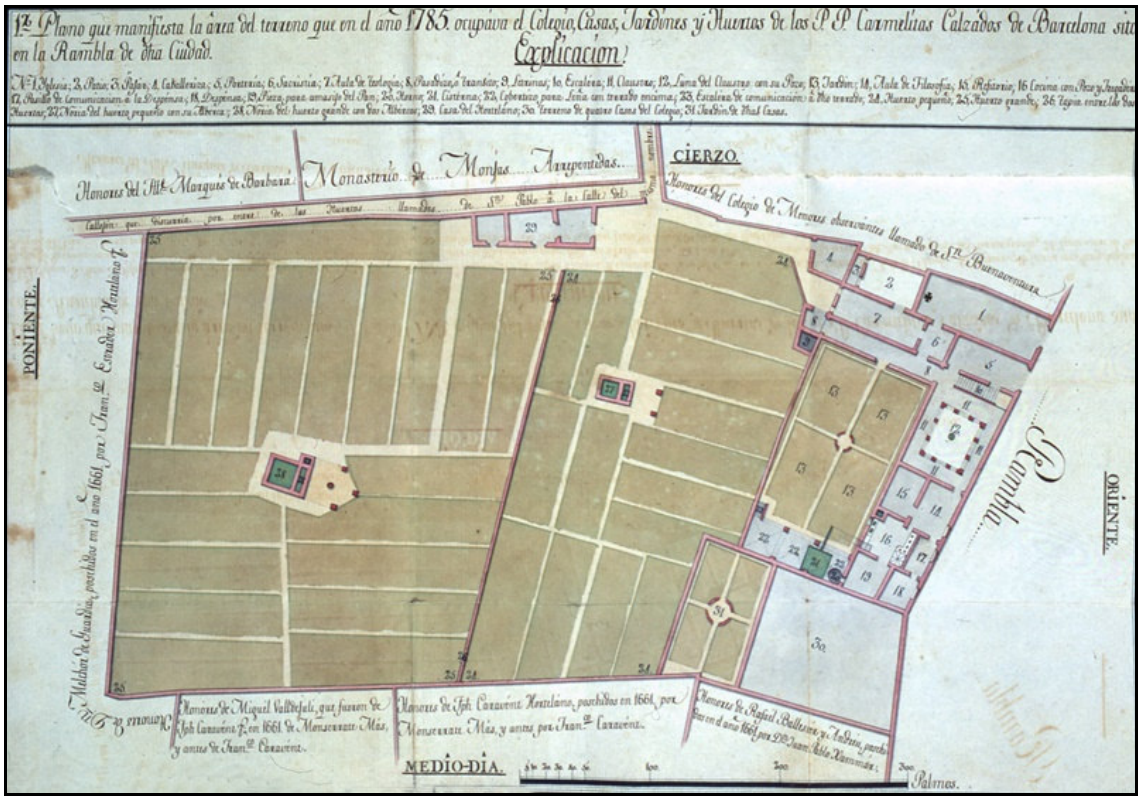

El col·legi, amb els seus edificis a la Rambla i horts a la part posterior l'any 1785.

Arxiu de la Corona d'Aragó, mapes i plànols, 621.

Un cop instal·lat, el col·legi va construir una capella i, el 1680, va convertir la casa en un gran edifici, més adient a les seves necessitats, que tenia dos horts amb les respectives basses darrera. El fet de tenir capella va produir un conflicte d'interessos econòmics amb la Parròquia de Santa Maria del Pi, que es va allargar des del 1597 fins al 1723.[24]

[24] El 1597 el Pi va reclamar-ne el tancament, al qual es va oposar la Santa Seu. El 12 d'agost de 1619 es va arribar a una concòrdia entre ambdues parts, per la qual la primera accedia a que la segona pogués celebrar missa en la capella a canvi que els fossers del Pi assistissin als enterraments seculars que s'hi fessin, per tal de controlar-ne els ingressos, D'altra banda, es va establir que els enterraments de religiosos i familiars del col·legi serien gratuïts. Malgrat aquest acord, el 10 de Març de 1685 el rector de la parròquia del Pi, Joan Tallenda, introduí una causa contra del col·legi davant de Benet de Salazar, bisbe de Barcelona per tal d'impedir-lo enterrar-hi seculars. Aquest nou plet es va solucionar el dia 11 d'octubre de 1723, amb l'establiment d'una nova concòrdia, en virtut de la qual es va permetre celebrar missa a la capella, a canvi de pagar anualment 3 lliures a la parròquia i donar-li la meitat de les rendes de la cera [ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2011, pàgs. 28-36].

1.2. L'ús militar (caserna, hospital i cementiri)

1.2.1. L'etapa de la Guerra dels Segadors (1651-1653)

El col·legi va patir les guerres que van assolar la ciutat de Barcelona entre els segles XVII i XVIII, i, segons les circumstàncies, va allotjar militars, es va convertir en hospital de campanya i en lloc d'enterrament dels que hi morien.
El 1646, durant la Guerra dels Segadors (1640-1652), va mantenir un batalló, malgrat les poques rendes que rebia i la mancança d'aliments que patia la ciutat. El dia 1 d'abril de 1651 els consellers de Barcelona van ocupar el col·legi per ús de la ciutat, a causa del setge que estava sofrint i de l'epidèmia de pesta declarada l'any anterior. Almenys des de l'any 1652, i probablement des que començà aquell setge, per l'agost de l'any anterior, el col·legi va ser ocupat per guàrdies suïssos. Aquests formaven part dels dos regiments de 1.200 homes en total, comanats per Lochmann i Reynold, que defensaven la capital catalana, conjuntament amb tropes franceses i catalanes, i que eren mantinguts per la ciutat. Per l'agost del 1651 tropes suïsses van fer trinxeres a la muntanya de Montjuïc per tal de dificultar l'avanç de les tropes castellanes i l'any següent hi van muntar un canó. Aleshores, els carmelites van haver de desallotjar el col·legi i es van endur les joies, llibres i documents de l'arxiu al convent del Carme.
La ciutat va capitular davant les tropes castellanes el dia 11 d'octubre de 1652, però els soldats suïssos no van marxar del col·legi fins l'1 d'octubre de l'any següent, quan els consellers de Barcelona van tornar-ne les claus al seu rector. A més, almenys en aquest interval de temps, l'edifici es va convertir en hospital d'empestats i probablement també acollí soldats castellans ferits durant el setge. Fins dos anys després d'acabada la guerra, la ciutat va restar obligada a tenir-ne cura, ja que l'Hospital de la Santa Creu estava totalment ocupat de malalts.[25]

[25] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2011, pàg. 20; ibídem, volums, 2003; ibídem, volums, 2007, foli 1; Casadevall 1992: 42, 44, 50; Meseguer 2012:74, 97, 156, 229, 281.

1.2.2. L'etapa de la guerra dels Nou Anys (1688-1697)

Entre el 4 de gener de 1693 i el 12 de maig de 1698, en el context de la Guerra dels Nou Anys (1688-1697), el col·legi va ser utilitzat com a hospital de milícia i la majoria dels soldats que hi van morir van ser enterrats a l'hort. El conflicte va enfrontar una coalició de les grans potències europees anomenada "Gran Aliança" (que incloïa Espanya) i França. El seu principal teatre d'operacions va ser el territori de Catalunya, que seria sotmès a tres grans embats de les tropes franceses, a les quals es van enfrontar regiments de diferents nacionalitats. A més dels terços catalans de la Generalitat de Catalunya, del Consell de Cent barceloní, del comte de Darnius i de Joan de Copons, i altres d'espanyols, hi van lluitar italians, valons, alemanys i irlandesos.[26]

La primera gran ofensiva enemiga es va produir pels Pirineus a l'inici de la guerra, quan van ocupar Camprodon, Sant Joan de les Abadesses, la Seu d'Urgell i Bellver de Cerdanya (1688-1691). Dos anys després l'escomesa es va produir a les comarques gironines. El 1693 els francesos van prendre Roses i l'any següent, Palamós (31 de maig) -després de la batalla del Ter esdevinguda prop de Verges (27 de maig), on les tropes aliades van sofrir una terrible derrota-; Girona (10 de juny); Hostalric (29 de juny), i Castellfollit de la Roca (8 de setembre). Tot seguit els francesos tenien la intenció d'avançar sobre Barcelona i posar-hi setge, tant per via terrestre com marítima, fet que va ser impedit per l'arribada de la flota aliada. Aleshores es va estabilitzar el front de guerra entre la Selva i el Vallès Oriental i el setge a la capital catalana es va posposar fins el 1697, quan es va aprofitar l'ocasió en haver-ne marxat la flota.

Ta i com explica Antonio Espino, abans de l'ofensiva de 1694 hi havia centres hospitalaris militars del bàndol espanyol a Girona, Roses i Palamós i a Barcelona l'Estat va arribar a un acord amb l'Hospital de la Santa Creu per tal que acollís soldats. També es va establir un hospital de campanya, però que no va resultar molt operatiu. Després de 1694, quan els francesos van prendre aquelles tres primeres poblacions l'atenció als malalts es va centralitzar a l'hospital barceloní, que va quedar col·lapsat. A més d'acollir malalts i ferits del front, també es va fer càrrec dels soldats més dèbils de la guarnició de la ciutat,

[26] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2011, pàg. 30; ibídem, volums, 2003; Espino 1994: 304-307; ibídem 1998: 83.

que no tenien lloc on resguardar-se. Tot i haver-se habilitat les Drassanes per aquesta necessitat, hi havia molts soldats que s'estaven en monestirs i horts de la ciutat. A través del registre de funeràries i d'òbits de Santa Maria del Pi s'ha detectat que també van morir soldats i oficials al convent de Santa Caterina, al dels Àngels, al dels Trinitaris descalços o "al costat de las comèdies", el teatre que depenia de l'Hospital de la Santa Creu i que se situava una mica més avall de la Rambla del nostre col·legi, cap on avui es troba el Teatre Principal.[27]

Per això es va preveure l'ampliació de l'Hospital de la Santa Creu i es va aconseguir la cessió del convent extramurs de Jesús, de l'orde dels franciscans, per a hospital militar, tot i que no reunia gaires condicions salubres pel seu ambient resclosit; hi van morir molts soldats i també algunes persones que els assistien. També es va pensar en derivar malalts cap a Mataró, Blanes i Arenys de Mar, per bé que Jeroni de Nadal, Vicari General i Administrador dels hospitals no va voler fer-se'n càrrec en aquesta darrera població, i tampoc a Hostalric. Així, els malalts es van traslladar per mar en condicions força deplorables a la capital catalana, segons com relataven cròniques de l'època, en embarcacions plenes a vessar, "com en llaunes de sardines".[28]

L'agost de 1694 el Vicari General va emetre un informe sobre la situació dels hospitals, en el qual explicava que aleshores hi havia 800 malalts ingressats i que se n'havien curat més de 5.000. S'havien produït 599 defuncions, tant per les vicissituds de trasllats des del front com a causa de la falta d'assistències a Barcelona. Els soldats que morien tenien dret a fer testament de forma gratuïta i hi havia una partida habilitada en els diferents terços per pagar misses celebradores per la seva ànima. Generalment, es nomenaven marmessors als capellans dels terços o als religiosos que atenien els hospitals i, si no havien satisfet la paga dels últims mesos als soldats difunts podien reclamar-ne el cobrament.[29] La mitjana de malalts ingressats anualment a l'Hospital de la Santa Creu durant la guerra era d'uns 2.000 soldats, dels quals van morir una mitjana d'un 11 %. Hi va haver uns pics del 14 % el 1694 (421 defuncions de 2.974 ingressos) i del 17 % el 1697 (333 defuncions de 1.942 ingressos). Les estadístiques dels percentatges de defuncions dels integrants dels terços de

[27] Espino 1994: 390; Arxiu Parroquial de Santa Maria del Pi, llibres de funeràries, caixes B 239 (1686-1695), B 240 (1695-1705) i llibre d'òbits B 210 (1684-1716).
[28] Espino 1994: 378-397.
[29] Idem 1998: 83.

Granada, que ha estudiat particularment Espino, són una mica més baixes, amb una mitjana del 9 % i amb un pic màxim d'un 13 % el 1694. També és significatiu que a partir de 1693 i sobretot, 1694, els ingressos a l'hospital barceloní van accentuar-se els mesos d'estiu, durant les campanyes militars, que es feien en aquesta època de l'any, i per haver perdut els hospitals de Roses i Palamós, que abans acollien els pacients del front.[30]

L'ús funerari de l'hort del col·legi durant la guerra ha estat constatat per les cales arqueològiques realitzades al subsol del Palau Güell i de la Casa Jordà, en trobar-s'hi múltiples inhumacions a manera de fossa que podrien datar-se d'aquella època. La primera notícia de l'ús hospitalari de la institució data del 4 de gener de 1693, quan el col·legi va començar a comprar medicines per als malalts a l'apotecari Ermengol Casals, de la plaça Nova.[31] Segurament, aleshores devia acollir bonament qui podia, fins que "en lo any 1694 y part de 1695 serví eix collegi per hospital del Rey y la major part dels soldats moran los enterraban al hort, en un tros que beneiren a eix fi".[32] El col·legi es va convertir en un hospital del rei, és a dir, militar, i s'havia reservat una part del seu terreny per tal d'inhumar-hi les baixes que s'hi produïen; de la benedicció de l'espai per a cementiri, que havia de ser autoritzada pel bisbe de Barcelona no se n'ha trobat rastre a l'arxiu d'aquesta diòcesi. Suposem que principalment s'hi enterrava la soldadesca més que no pas oficials, que segons el que es pot deduir de la documentació, majoritàriament eren enterrats a la capella del col·legi (o segurament també en altres llocs d'enterrament de la ciutat, ja fos principalment al cementiri del Pi, d'alguna altra parròquia o d'algun convent).

De les inhumacions d'oficials a la capella se'n té constància pels pagaments dels drets corresponents que en va ingressar el col·legi entre el juliol de 1694 i l'octubre de l'any següent. Aquests enterraments es van celebrar a la capella malgrat mantenir-se la tensió pels drets derivats de les cerimònies amb la parròquia del Pi. Pel juliol de 1696 el col·legi va contractar l'advocat Josep de Cancer per defensar els seus drets de tenir església pública i poder enterrar-hi els difunts de les persones que tenien la devoció d'inhumar-s'hi. La majoria

[30] Espino 1994: 378-397.

[31] Poc després dels 10 d'agost de 1697, quan Barcelona va capitular al setge francès, se li va satisfer el preu de les medicines, però amb un "ajust" considerable "per raó de amistat y benefactor de la Religió. Se li debien 230 lliures però se li van pagar 61 [ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2003].

[32] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2011, pàg. 29.

d'aquests militars formava part de l'anomenat "tercio dels verds", en al·lusió al color de la seva vestimenta militar i que tant podria correspondre al del *Casco de la Ciudad de Granada* o al *Nuevo de Valladolid*, ambdós d'infanteria i els quals van coincidir en la batalla del Ter.[33]

El terç granadí va ser fundat el 1657 i en la Guerra dels Nou Anys va participar en diferents campanyes d'estiu, va arribar per mar a Barcelona entre els mesos de maig i juny i se'n va tornar entre setembre i octubre. El 4 de juny de 1689 va arribar per primera vegada a Barcelona, on es van quedar 300 homes de guarnició i la resta va dirigir-se a recuperar la plaça de Camprodon, que havia estat presa pels francesos. Els altres anys van mantenir la mateixa estratègia, de quedar-se unes tropes a la capital catalana i altres anar-se'n al front. El 1691 van guerrejar entre Bagà i la Seu d'Urgell i van sofrir moltíssimes baixes en la batalla de Verges, ja que només van quedar el sergent major i uns trenta soldats, alguns portats a Girona i altres a Barcelona, on es van quedar de guarnició. El 1693 van ingressar 103 militars d'aquest terç a l'Hospital de la Santa Creu. Pel maig de 1695 van arribar a la capital catalana nous terços de Granada, que es van dedicar a defensar el front d'Hostalric gairebé sis mesos, l'any següent van tornar a Barcelona més tard que l'anterior, pel mes de juliol, i es van dedicar a controlar i defensar el territori, més que no pas a fer accions d'atac. Durant el setge de Barcelona de 1697 s'hi van desplaçar 2.500 homes de tropes andaluses, entre les quals s'hi trobava del tercio en qüestió. Dels 1.273 membres de l'exèrcit que en aquell any van ingressar a l'hospital de la Santa Creu, un 15% eren del tercio de Granada. Pel que fa a l'altre terç que també vestia de verd, el de Valladolid, es va formar el 20 de gener de 1694, expressament per a la Guerra dels Nou Anys i, a més de la batalla de Verges, també va estar en la d'Hostalric (18 de juliol de 1694).[34]

Respecte als enterraments en la capella del col·legi, el juliol de 1694, Carles Sola (o Solà), capellà de l'exèrcit, va pagar 15 lliures per celebrar cinquanta misses, al preu de 6 sous cadascuna, per l'ànima del difunt "D. N. Mumci Capità de Cavalls del troço de Milà" i, pel setembre següent, es va produir un cas especial, que documenta l'enterrament dels soldats a l'hort. Aleshores el

[33] Ibidem, volums, 2003.
[34] Boeri, Mirecki, Palau 2003; Espino 1992; www.oocities.org/Pentagon/8745/ingfanteria/34.htm [consulta 19.09.2018]; www.oocities.org/Pentagon/8745/ingfanteria/65.htm [consulta 19.09.2018].

col·legi ingressava 5 lliures i 12 sous "Per lo enterro de Geronimo Puría soldat del tercio dels vers en nostra Iglesia, lo qual morí en est collegi quan en ell hi havia hospital de soldats y lo enterraran al vespra que los demes que morian se enterraran en lo hort en un tros que aviam beneit pero est demana lo enterraren en la Iglesia". El 14 de gener de 1695 es va enterrar Donato Castro i Gras, ajudant reformat de l'artilleria, a la capella i la seva vídua, Anna Donato, va pagar 35 lliures de drets de sepultura i per què se celebressin cent misses de caritat per la seva ànima; segons consta a l'arxiu de Santa Maria del Pi, havia mort al costat de les comèdies i dos dies abans se li havia donat la extremunció.[35] Entre els mesos de maig i juny següent, el sastre Segimon Caxanes, o Queixanes, va pagar 7 lliures i 10 sous per a 25 misses celebradores per l'ànima d'Andrés Fernández, capità del tercio dels verds. El darrer pagament de misses va ser satisfet per fra Gabriel Queixanes, segurament parent de l'anterior i administrador de la Casa de Convalescència, de l'Hospital de la Santa Creu, l'octubre 1695. Aleshores va pagar la celebració de vuit misses pel sufragi de l'ànima de Francisco Sant Martín, soldat avantatjat del terç dels verds.[36]

Entre la documentació del col·legi es troben notícies que fan referència a la seva ocupació com hospital militar entre 1693 i 1698, sobreentenent-se que es va produir de forma ininterrompuda en aquest període, però altres esments del mateix fons documental fan dubtar entre si ho va ser interrompudament o si hi van coexistir les activitats docents durant algun temps. També sabem que la sínia de l'hort de la verdura estava en funcionament i que es van fer algunes reparacions al seu portal i tàpies. Suposem que en la part no afectada pel cementiri l'aigua de la sínia va ser utilitzada per a regadiu almenys a finals de la guerra tot i que també podria servir per a ús de boca i cures dels malalts, ja que entre 1695 i 1698, i també els anys següents, se'n documenten nombroses reparacions; segurament, les restes de catúfols trobats en l'excavació arqueològica del solar de la Casa Jordà, provinguin d'aquella sínia.

Respecte a l'estada de col·legials i frares, sabem que pel maig de 1697, quan s'apropava l'enemic a la ciutat per assetjar-la, van desocupar el col·legi per

[35] Arxiu Parroquial de Santa Maria del Pi, llibre de funeràries B 239 (1686-1695), folis 225-227 del manual de 1693-1695.

[36] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2003; ibídem, volums, 2011, pàg. 29; ibídem, volums, 2007, folis 68-70v.

ordre reial i a causa d'haver-lo de destinar a hospital. Per això van haver de traslladar els seus mobles i objectes de valor al convent del Carme de la capital catalana. No hi van poder tornar fins un any després, el 12 de maig de 1698, quan el col·legi va ser totalment desocupat dels soldats malalts espanyols i es van haver de gastar molts diners per acondiciar l'edifici, mitjançant una sèrie d'obres que va executar el mestre de cases Cristòfol Espinach, el mestre fuster Ruaix, un manyà i bastaixos. La principal intervenció va ser reparar la teulada, danyada a causa del bombardeig de bales d'artilleria enemiga que havia sofert durant el setge, on es van menester 300 teules. També es va fer un sostre al celler i es va emblanquinar tot l'interior del col·legi i es van haver de reposar els panys i claus de les cel·les, que havien estat robats pels servents del malalts.[37]

1.2.3.L'etapa de les guerres de Successió i de la Quàdruple Aliança (1705-1721)

En diferents períodes successius que coincideixen amb aquestes guerres, el col·legi va allotjar i mantenir soldats, i alguns s'hi van enterrar. Durant la primera conflagració bèl·lica i arran de la conquesta de Barcelona pel bàndol austriacista l'any 1705, que es va rendir el 4 d'octubre després d'un setge, el col·legi va allotjar soldats alemanys, als quals se'ls va "fer la vida". No se sap ben bé la quantitat de militars que hi havia, si bé en un document del 13 d'octubre consta que eren vuit als quals s'havia alimentat, en un altre de deu dies després s'esmenta que n'hi havia molts i que s'havia comprat una quartera de pa morè (70 quilos) per donar-los de menjar.[38]

Després, durant la guerra, no hi ha notícia d'altres allotjaments, però sí de la construcció de la meitat de la tàpia de l'hort anomenat d'en Paxeras, que era l'hortolà a qui es tenia arrendat el terreny cultivable de la part posterior del col·legi. Aquesta obra va ser realitzada pel mestre de cases Manuel Bosch i pagada el 27 de juliol de 1707. El dia 3 d'abril de 1714, va iniciar-se el setge de Barcelona amb una sèrie de bombardejos a la ciutat, que van afectar el col·legi, ple de refugiats. Atesa la situació, el mes de juny va decidir-se abandonar-lo i

[37] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2003.
[38] Ibidem.

fer el trasllat a unes tendes, a la muntanya de Montjuïc, on s'estaven tots aquells que no havien de lluitar. Del mes de setembre, no sabem si abans del dia 11 o després, consta el pagament de 5 lliures al col·legi pel dret d'enterrament d'un oficial del regiment anomenat "Dunjo", del qual no hem trobat notícies, que hi havia mort i que suposem que havia estat inhumat a la capella.[39]

El 17 de setembre de 1714, un cop acabat el setge, els responsables del col·legi hi van poder tornar i el van trobar molt malmès, per bé que s'hi va produir un nou allotjament soldats, que almenys va durar fins el 1721. Aquesta ocupació va portar molts maldecaps, ja que es va haver d'alimentar els militars, els quals van espatllar moltes coses i van deixar immundícia. A manera d'indemnització pels danys causats, el col·legi encara va aconseguir-se cobrar del rei un subsidi de 45 lliures i 16 sous, que van servir per reparar les teulades de l'edifici, que estaven a punt de caure. També es van malmetre els conreus de l'hort del col·legi, ja que es va fer un descompte molt important del preu del lloguer a l'hortolà, pels malbaratataments ocasionats pels soldats. Precisament, sabem que el cementiri militar de l'hort va tornar a estar en ús des de la primavera de l'any 1719 fins a la del 1722 perquè el col·legi no va poder cobrar l'arrendament de l'espai conreable a causa de funcionar-hi el fossar; l'estiu del 1721 s'havien pogut recuperar 19 lliures dels responsables de l'hospital reial pel dany que s'havia ocasionat a la verdura. Probablement l'estrat d'inhumacions més superficial trobat al subsol de la planta baixa de la casa Jordà, format per individus d'uns dos metres d'alçada i que s'estén per damunt la fossa anterior, corresponguin a aquest període d'inicis del segle XVIII.[40]

No tenim constància documental dels enterraments dels soldats que es van efectuar a l'hort en aquell període, però sí del pagament dels drets d'inhumació d'alguns oficials, que devien ser enterrats a la capella del col·legi en la mateixa època. Entre els mesos de juliol i setembre de 1720 s'hi van enterrar Pedro Martín de Castro, sergent del regiment de Mallorca, "Jaca Mobremo", tinent del regiment de Dragons de Vatavia, i Joaquim Olaria, alferes del regiment dit de Valde Massara. Entre els mesos d'octubre i desembre següents es va celebrar l'enterro de Josep Tebeau, tinent del regiment de Borgoña, i, entre juliol i

[39]ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2003; ibídem, volums, 2007, foli 95.
[40] Idem, volums, 2011, pàg. 34; volums, 2007, folis 97, 104v, 105.

setembre de 1721, un soldat difunt que havia mort en l'hospital reial, suposem que el mateix col·legi; dels esmentats anteriorment només s'especificava que havien mort en aquella institució Mobremo i Tebeau. Creiem que els militars enterrats al col·legi entre 1720 i 1721 van morir a conseqüència de ferides o malalties derivades de la participació en accions bèl·liques esdevingudes durant la Guerra de la Quàdruple Aliança, ja fos al Pirineu català o a Sicília. Aquesta conflagració va enfrontar Felip V amb Anglaterra, les províncies unides dels Països Baixos, França i l'imperi austríac entre 1718 i 1720, el qual va escometre la conquesta de Sardenya i de Sicília mitjançant un estol que va sortir del port de Barcelona.[41]

Dels únics regiments que hem trobat informació dels quatre citats són els d'infanteria de Mallorca i el dels dragons de cavalleria de Vatàvia; també fora possible assimilar a aquest darrer el regiment de Borgonya pel que explicarem en el següent paràgraf. El regiment de Mallorca havia estat creat el 1682 per tal de contrarestar els atacs de corsaris a les costes d'Espanya i va ser rebatejat com a *Regimiento de Infantería Mallorca n.º 14* el 1718. Durant la Guerra de Successió va participar en les batalles d'Almansa, d'Oriola, de Saragossa o de Villaviciosa. En la de la Quàdruple Aliança va tenir un paper destacat en la reconquesta de la població de Castellciutat (la Seu d'Urgell) als francesos, esdevinguda el 29 de gener del 1720, i també va participar en la de la ciutat de Ceuta als musulmans el 15 de novembre següent.[42]

El regiment de dragons de Batàvia va ser creat a Flandes el 1676 com a terç borgonyó del coronel Hartman i es va convertir en regiment el 1701, com el de Mallorca, va adoptar el nom de Batàvia el 1718, en al·lusió a l'antiga denominació dels holandesos, com a bataus. Va participar en la Guerra de Successió a partir del 1710, quan va arribar a la Península Ibèrica després de l'evacuació espanyola dels Països Baixos, i també en la campanya de Sicília de la Guerra de la Quàdruple Aliança. El 15 d'octubre de 1718 va intervenir en la batalla de Milazzo, que va significar una victòria de les tropes espanyoles davant de les austríaques, però que va suposar un alt preu per aquell regiment, ja que va quedar molt delmat i fins i tot hi va morir el seu tinent coronel. Pel juny de l'any següent el regiment va participar a peu, com infanteria, en la victòria

[41] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2007, folis 103, 103v.
[42] http://mallorca13.es [consulta: 17.10.2018]; Bacallar 1725: 162, 175-177.

espanyola de la batalla de Francavilla. Malgrat aquestes batalles, l'ocupació de Sicília per part de les tropes filipistes no va prosperar i el 30 d'abril de 1720 se'n va signar l'evacuació amb l'acord que es faria en els cinc dies següents i que els malalts i metges militars es podrien quedar a l'illa per tal de recuperar-se.[43]

2. La urbanització dels horts del col·legi arran de l'obertura del carrer del Conde del Asalto entre 1786 i 1788

El procés d'obertura del carrer Conde del Asalto (avui Nou de la Rambla) va iniciar-se entre els anys 1777 i 1778, quan els propietaris dels terrenys afectats, la majoria horts, van sol·licitar-la a l'administració pública. El noble Francisco González de Bassecourt (Iruña, 1726-Carabanchel, Madrid, 1793), al qual deu el nom el carrer i que va ser capità general de Catalunya entre 1778 i 1789, va elevar la petició al rei Carles III, que hi va accedir; a més, també va permetre arreglar la Rambla, que es va fer més estreta. Les dues intervencions van ser projectades pel capità d'enginyers Clemente de Ahedo y Espina i dirigides pel subtinent d'enginyers Carles Cabrer entre 1786 i 1788.

El pare Bonaventura Güell, rector del col·legi, va demanar modificar els plans d'enderroc. Enlloc d'obrir el carrer pel mig del col·legi, proposava fer-ho al costat nord dels horts, a tocar de les tàpies del monestir de les Monges Penedides i del col·legi de Sant Bonaventura, per tal que no l'afectés tant. Aedo s'hi va negar, ja que d'aquesta manera només podria urbanitzar-se el costat sud del carrer, que no estava edificat en haver-hi l'hort. L'operació urbanística d'establiment dels horts posteriors al col·legi per tal d'edificar-hi cases va ser autoritzada pel Reverent Pare Provincial carmelità el 23 d'agost 1784. Alhora, l'estretament de la Rambla va comportar, conseqüentment, la variació del traçat de la claveguera, que suposava un altre cost per al col·legi. Pocs dies abans d'aquella data, la institució, com a màxima afectada per l'obertura del vial, va

[43] http://www.fonsado.com/2017/07/regimiento-caballeria-almansa-n-5.html; http://www.altorres.synology.me/guerras/1717_cuadruple/1718_melazzo.htm [consulta: 17.10.2018]; Bacallar1725: 168-177.

pactar amb els altres veïns que seria compensada mitjançant la cessió de terrenys a proporció del que cadascú posseís a cada costat del vial.[44]

El 13 d'abril de 1785 el col·legi va cedir els terrenys per obrir el carrer i es van començar ràpidament els enderrocs de les tanques dels horts i construccions afectades, tot i que es van haver de suspendre sis mesos per desavinences amb un veí que no volia donar el seu permís. Després "es romperen las parets y tapias que dividian los diferents horts en que se havia de formar lo nou carrer y arrencant las verdures y arbres se comensá a formar lo carrer fins al carrer que traspassa del costat de la Iglesia de Sant Pau al carrer de Trenta Claus"; l'edifici del col·legi es va quedar només amb cinc cel·les i calia compartimentar el claustre.[45]

[44] Arxiu Històric de Protocols de Barcelona (AHPB), notari Fèlix Veguer i Avellà, manual de 1786/1, foli 396; Sala de Reserva de la Biblioteca de la Universitat de Barcelona, manuscrit 753, miscel·lània històrica, folis 483-486, 4 de maig de 1786; ACA, Hisenda, Ordes religiosos, lligalls grans, 145, Carmelites Calçats, col·legi de Sant Àngel Màrtir (documentació diversa i litigis arran de l'obertura del carrer del Conde del Asalto). Causa instada pel rector i col·legi de Sant Àngel Màrtir contra Antoni Yglesias, Teresa Carreras, Francesc Gusi, Jaume Pujol iJaume Prats, "sobre lo pago de lo que habian promès los Terratinents per recompensar al Colegi i obertura del carrer [Conde del Asalto], 1784.

[45] ACA, Ordes Religiosos i Militars, Hisenda, volums, 2011, pàg. 51 i 53.

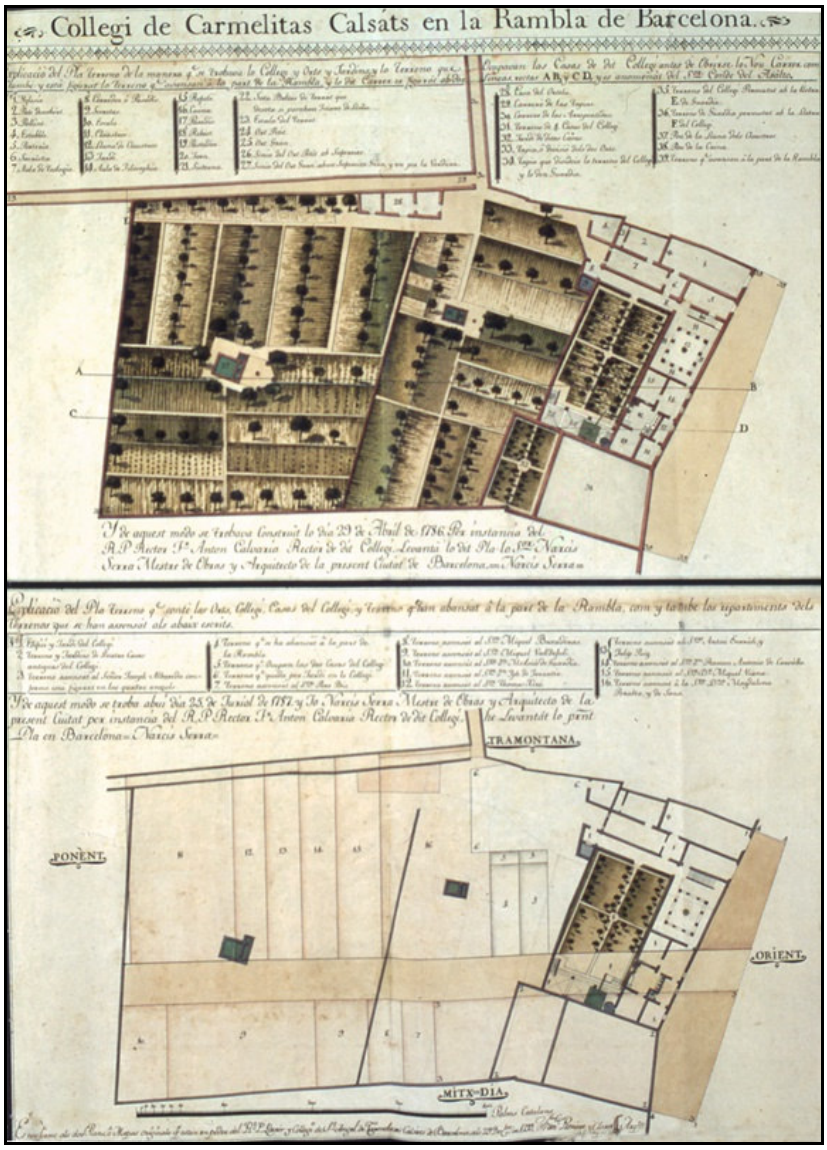

Estat del col·legi el 29 d'abril de 1786 i el 25 de juliol de 1787, segons plànols de l'arquitecte Narcís Serra. Arxiu de la Corona d'Aragó, mapes i plànols, 623.

L'arquitecte Narcís Serra va ser contractat pel col·legi per tal de parcel·lar els terrenys de l'hort que havien de quedar a banda i banda del nou vial. També per projectar la reconstrucció de l'edifici, que va quedar escapçat pel mig a causa de l'obertura del carrer; en la seva obra van participar, a partir del 24 d'agost de 1786, els mestres de cases carmelites fra Pere Codina i fra Jaume Carrera, i el fuster fra Bernat. El dia 11 d'abril de 1789 es va beneir la nova capella, d'estil neoclàssic, igual que el col·legi, que es va disposar al voltant d'un claustre de 17,5 m per 15,45 m.[46]

[46] Casadevall 1992: 31; ACA, Real Audiencia, Plets civils, 1274, folis 27, 28 i 505; ibídem Mapes i plànols, 228, 229 i 230.

Tot plegat va resultar força beneficiós per al col·legi, sobretot la urbanització dels horts, tal i com com esmentaven els seus responsables: “haguda raho dels censos o entrades que poden produir ab lo motiu de poderse fabricar casas en dit carrer, y ab aquellas reedificar lo dit Collegi, y en alguna manera augmentar las rendes de aquell”. Primerament, el 21 de febrer de 1786, van establir la casa, amb jardí posterior i un trosset d’hort del col·legi darrere, que llindava amb el conjunt per la banda sud als comerciants Josep Albareda i Joan Batlle, ciutadans de Barcelona. Aquesta edificació va ser l’origen de la Casa Fradera, al número 1 del carrer Nou de la Rambla, a la cantonada amb la Rambla.

Després, el dia 19 de març següent, establien el solar del costat a Pere Visa, mestre de cases de Barcelona, que va adoptar el número 3-5 del carrer.[47] A mitjan segle XIX, segons s’observa als Quarterons Garriga i Roca, la configuració de la pastilla meridional del vial tocant a la Rambla estava canviada, ja que hi havia una casa bastida en la meitat occidental de l’antic jardí de la casa Albareda i Batlle i en el tros d’hort del costat, Aquesta construcció configurava el número 3 del carrer i, juntament amb la número 5, van ser comprades per Eusebi Güell per tal d’enderrocar-les i construir el seu palau en el solar resultant.

[47] El rector i col·legi "Estableixen y en Emphiteusim concedeixen a Pere Visa Mestre de casas de Barcelona present y avall acceptant, y als seus y a qui ell voldrá perpetuament habil emperó y capaces de alienar, tota aquella porcio de terreno que se troba al detrás de las referidas casas que conté tres mil sinch cents quaranta sis palms y vuit dotsens superficials novament medit per Narcís Serra arquitecto ciutada de Barcelona per part de dit collegi y lo mateix Pere Visa per sa part, ab sas entradas y eixidas, drets y pertinencies de aquella que dits Reverents Pare Rector y Collegi per los titols avall escrits tenen y posseheixen en la present ciutat en lo dit carrer del Conde del Asalto. Y afronta la dita porció de terreno, á solixent ab las referidas casas ab sos jardins possehidas per dits Albareda y Batlle que foren de dit Collegi; A mitg dia ab lo hort de Joseph Caravent hortola ciutada de Barcelona; A ponent ab lo hort de dits Reverents Pares Rector y Collegi; Y a tremuntana ab dit carrer dit del Conde del Asalto. La qual porcio de terreno es part y de pertinencies de las casas y hort de dit Collegi construhides y compost tot dels quintans de terra que per la fabrica de aquell ab lo acte de venda avall calendador foren venuts á dits Reverents Pares Rector y Collegi que conforme en aquell, y ab lo acte de amortisació per ells feta, a favor del molt Illustre Capitol de la Santa Iglesia Catedral de las present ciutat", notari Salvador Coll, 17 d'abril de 1596 [Establiment del col·legi dels Carmelites calçats a Pere Visa en poder del notari barceloní Fèlix Veguer i Avellà, 19 de març de 1786].

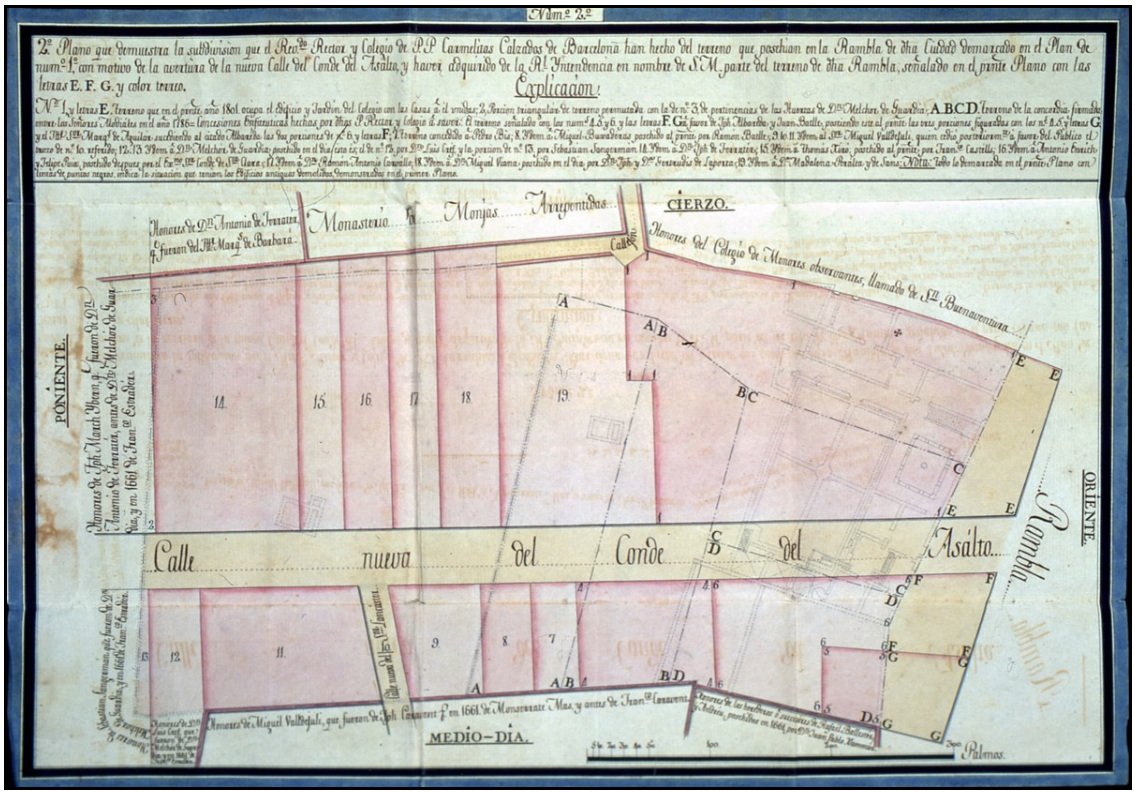

A dalt, plànol de parcel·lació dels terrenys del col·legi entorn del nou carrer del Conde del Asalto, amb la identificació de les persones que s'han establert en cada solar. Arxiu de la Corona d'Aragó, mapes i plànols, 622. A baix, els Quarterons Garriga i Roca. http://darreramirada.ajuntament.barcelona.cat/#mapa, *c*. 1860.

Tot seguit, el dia 5 d'abril de 1786, el col·legi establiadues porcions de terreny del carrer al calderer de Barcelona Miquel Buixaderas, amb la condició que hi havia de construir una casa en el termini de tres anys. Havia de satisfer dos capons i dos censos que sumaven la quantitat de 2.023 lliures, 6 sous i 8 diners (un de 400 lliures i l'altre de la resta). La primera porció establerta limitava al nord amb el carrer, a llevant amb Pere Visa, a migdia amb Josep Caravent, hortolà, i a ponent amb la segona "porció que fa a modo de triangol avall designador part y part ab lo mateix collegi que de pròxim se establirà a Miquel Valldejuli, candeler de cera". Aquesta segona porció llindava a llevant i migdia amb Buixaderas, a ponent amb terreny del col·legi i al nord amb el carrer. A Valldejuli se li va establir el seu terreny el 18 d'abril següent i poc temps després va formar la cantonada dels carrers Conde del Asalto i Lancaster; vial obert el 1797, el primer any de mandat d'Agustín de Lancaster y Araciel (Barcelona, 1730-Madrid, 1800) com a capità general de Catalunya, que va durar dos anys.[48]

Totes les cases que van conformar la illa del costat de migdia del carrer Conde del Asalto, entre la Rambla i Lancaster, es van construir de forma successiva o pràcticament paral·lela. El 8 d'agost de 1787 Josep Ivern, mestre de cases de Barcelona i que va ser veí del carrer Nou de la Rambla,[49] reconeixia a Miquel Valldejuli que li havia pagat 6.868 lliures i 15 sous a compliment de 8.500 lliures "per la nova construcció, y fabrica de unas casas ab diferents portals obrints en dues porcions de terreny juntes de 4.055 palms y 4 dotzens superficials". Ivern en va fer un plànol i perfils de la distribució, que no s'han conservat, i condicions de preus. Els pagaments per la construcció de la casa que va fer Miquel Buixaderas al mestre de cases Joan Borrelles[50] i al fuster barceloní Vicenç Ribas daten de de cinc dies després i no hi consta cap plànol.[51] El

[48]AHPB, notari Fèlix Veguer i Avellà, manual de 1786/1, folis 395-406v i 457.

[49] Josep Marc (o Josep) Ivern (Barcelona, 1727-1803) era membre d'una família de mestres de cases i contractistes d'obres públiques de fortificació originària de Vilafranca del Penedès. Va intervenir en obres i reparacions de les fortificacions del castell de Montjuïc de Barcelona, Lleida, la Seu d'Urgell, Berga, Cardona, Tortosa i Tarragona. Tenia com a clients a diferents nobles (el marquesos d'Alfarràs, de Llupià o el comte de Centelles) i va ser propietari d'una casa de pisos al carrer Nou de la Rambla, amb jardí darrera [Arranz 1991: 228-234].

[50] Els Borrelles eren una família de mestres d'obres barcelonins del segle XVIII i principis del XIX. Joan Borrelles i Vallescà, treballà de mestre paleta entre 1751 fins a la seva mort, el 1805, i vivia al carrer de Mercaders, i el seu fill, Joan Borrelles i Atset, actuà entre 1782 i 1817 [Arranz, 1991: 55, 56].

[51] AHPB, notari Fèlix Veguer i Avellà, manual de 1787/2, folis 166-170.

primer va cobrar 3.700 lliures i el segon 2.297 lliures i 8 diners per la feina que havia fet, tocant al seu ofici i al de manyà, en total 5.997 lliures i 8 diners.

Borrelles va facturar per la construcció:

"de aquellas casas que dit Buixaderas te y posseeix en lo carrer Conde del Asalto de la present ciutat, ab dos portals obrints ab sa Botiga y hort a las mateixes cases contiguo [...], tras de ellas. [...] Las quals cases son construhidas de bons materials en lo modo y forma seguent= Primo se han fet los fonaments de ditas casas y tancas de son hort, se han construhit de nou las parets mitgeras y las del hort, la paret del frontis y la de la part del hort, y la del centro de la casa y las de la caxa de la escala tambe ab sos fonaments, junt ab las oberturas de balcons y finestras ab sas llosanas, claus, cantons, llindas de pedra picada en los portals del carrer, y balco del primer piso= Item se ha fabricat dita casa repartida en quatre pisos y coberta de terrat ab sas baranas, sa cornisa à la part del carrer y las galarias corresponents à la part del hort en cada hu dels quatre pisos, los quals son fets ab reboltons doblats, y enrajolats, haventse construhit la escala des del pla terreno fins al terrat donant entrada per ella à cada piso= Item en dita casa se ha format dita Botiga y en ella un un entrasuelo amb son ram [*sic*] de escala per pujar, haventse format la cuina, y demés habitacio necesaria per poder habitar, junt ab los llochs comuns corresponents= Item en cada un de dits pisos se ha construhit un recibidor, una sala, una alcova, y altre quarto en la part del carrer, y en la part del hort una cuiña, menjador y dos recambras ab sa necessaria [comuna] corresponent, ab totas las demes oficinas corresponents, haventse ditas casas arrebossat, y emblancat tots los envants, y parets tant interiors com exteriors, se ha fet tambe un pou y un safareitg, havent quedat als ditas casas del tot perfeccionadas à us y costum de bon Arquitecto".[52]

Riba va emprar el següent material de fuster en l'obra: 129 quadrats (bigues) de pi de la terra, 20 fustets (bigues més primes) dels Pirineus, una peça de roure per contrasola (segurament, marc o bastiment de porta), un doble per barramenta (bastiment) a les portes foranes i una fileta (biga prima), una dotzena de posts (taulons) de melis, 9'5 dotzenes de llata doble, 7 dotzenes de cabirons, 18 dotzenes de posts de pi, 24 posts de Flandes per cindris i motllos, una peça de roure per basa i 3 marcs d'alcova fora de l'ajustat. Pel que fa al

[52] AHPB, notari Fèlix Veguer i Avellà, manual de 1787/2, folis 179-180.

material d'estanyar: 3 baranes de les galeries que pesen 12 quintars (1 quintar equival a 49,5 quilos); la barana de l'escala, de 10 quintars; els golfos per les portes foranes, d'un quintar; 4 balcons i 2 ampits, de 7 quintars; 171 frontisses de dues boles; 232 frontisses de pam i mig; 21 panys de flor de pera (amb la planxa o tapa d'aquesta forma); 492 panys de lleva; 52 baldes valencianes; 271 gafes de punta; 112 gafes de pala; 4 golfos de la porta de l'escaleta, d'una arrova (10,4 quilos), i frontisses, panys i lleva de les portes foranes amb les seves anelles.

Entre el preu de l'establiment del terreny (1.623 lliures, 6 sous i 8 diners) i el que li van costar les obres de l'edifici (5.997 lliures i 8 diners), a Buixaderas l'operació li van suposar 8.010 lliures, 10 sous i 12 diners, i per pagar-ho va contreure un deute amb el reverent Mariano Vieta de Barcelona, un censal per valor de 1.333 lliures, 6 sous i 8 diners el 14 d'agost de 1786.[53] El dia següent d'haver liquidat els pagaments al constructor i al fuster, el 14 d'agost de 1787, va vendre l'immoble a Ramon Batlle i Malet, comerciant de Barcelona i fill del mestre courer Tomàs Batlle, per redimir aquell deute i va obtenir-ne una plusvàlua d'un 6 %. Batlle va pagar 5.990 lliures, 11 sous i 7 diners per la casa, 802 lliures, 11 sous i 9 diners pel terreny del seu hort (6.793 lliures, 3 sous i 6 diners en total) i, a més, el 24 de setembre següent, se li va traspassar el cens imposat pel col·legi a Buixaderas, per valor de 1.623 lliures.[54]

3. La construcció de la casa Jordà a conseqüència dels fets del 1842

Cal suposar, com era habitual a l'època en edificis de pisos, que el propietari visqués al principal i la resta fossin llogats. En el nostre cas, la primera notícia de llogaters data del 1841, quan hi vivien Francisco Vorey, oficial de primera de l'administració militar iel comissari de guerra José Vilella. Aleshores la casa estava en mans de les filles de Ramon Batlle –Marianna, Manuela, Francesca i Micaela-, després de la seva mort succeïda el 12 d'abril de 1821, afectat per

[53]AHPB, notari Bonaventura Fontana, manual de 1786, 14 d'agost.
[54]AHPB, notari Fèlix Veguer i Avellà, manual de 1787/2, folis 182v-191, 215 i 334v-345.

l'epidèmia de febre groga que assolava Barcelona; Batlle va tenir tres fills, Oleguer, Fèlix i Vicenç, que van morir abans que ell.[55]

Entre els arrendataris també es comptava un personatge il·lustre, l'inventor de la pesseta, l'economista, polític i advocat Laureà Figuerola i Ballester (Calaf, 1816-Madrid, 1903). Aleshores feia torns com advocat de pobres, es dedicava al dret administratiu i exercia d'inspector d'escoles. Compartia despatx amb el seu pare i possiblement també l'habitatge familiar en un pis del nostre edifici. Algun autor havia relacionat erròniament el fet que Eusebi Güell no va poder comprar aquest immoble a finals del segle XIX, com sí que ho va fer amb altres del carrer per assegurar-se un bon veïnatge, perquè n'era propietari Figuerola i va negar-se a vendre-li; aquest defensava el lliurecanvisme en el camp de l'economia i era contrari a les tesis proteccionistes del progenitor de Güell.[56]

Figuerola va obtenir el títol d'advocat per la Universitat de Barcelona el 1840 i el de mestre un any després a la *Escuela Normal Central de Madrid*, on va estudiar pensionat per la Diputació de Barcelona. Per la primavera de 1841 va tornar a Barcelona i va participar en la política de la ciutat des del càrrecs de síndic de l'Ajuntament de Barcelona i de vocal de la Junta de la Casa de Caritat. El 27 de novembre de 1842 va ser elegit secretari de la Junta Conciliadora de Barcelona, presidida pel baró de Maldà. Aquesta va negociar amb el capità general de Catalunya Antonio van Halen sense èxit per evitar el bombardeig de la ciutat des del castell de Montjuïc a causa de la revolta civil que va esclatar contra la regència del general Espartero. En última instància, al migdia del dia 2 de desembre, els tres membres de la junta que restaven, l'abat Zafont, Antoni Giberga, diputat provincial, i Figuerola, van trametre una missiva desesperada al capità general, on esmentaven que potser la seva vida no duraria dos minuts. Mentrestant, hi van haver alguns episodis de tensió a la ciutat, com el succeït al mateix carrer del Conde del Asalto. Aquell mateix dia es va formar una barricada i es va protegir l'extrem de la muralla de Santa Madrona en prevenció d'una càrrega de la cavalleria, que es va produir amb un desenllaç dramàtic per a aquesta. Tots els membres de l'esquadró atacant van

[55] AHPB, notari Joan Planas Mauran, manual de 1822, foli 121v.
[56] *Guía*, 1842: 2, 32, 81, 94, 127 i 132; Casamartina 2017: 55.

quedar morts o ferits pels objectes que els van tirar des dels balcons i també per bales de fusell.[57]

Càrrega de cavalleria al carrer del Conde del Asalto el 2 de desembre de 1842, segons *Escenas de la revolucion y bombardeo de Barcelona. En el año 1842*. Barcelona, Imprenta y litografía de J. Roger. 1843.

Tal i com relata Bernat de Manresa i de Castellet, el dia següent, el 3 desembre de 1842, la ciutat va ser bombardejada:

"*principió el bombardeo a las once en punto de la mañana desde el castillo de Montjuich que duró hasta las doce de la noche ó sean trece horas, y cuando hiban* [*sic*] *menos bombas al aire eran tres, en este espacio de tiempo se arrojaron sobre la ciudad mil catorce bombas de las de mas grueso calibre destruyendo quinientos edificios y la mayor parte incendiadas, en la casa que caia una bomba quedaba destruida, apenas aun que tuviese cinco pisos*

[57]Consulta, 02.11.2018: http://portal.uc3m.es/portal/page/portal/instituto_figuerola/programas/phu/diccionariodecatedraticos/lcatedraticos/figuerola;Jané 2003: 25-28.

oradaba todos los techos hasta llegar al plan-terreno, entonces reventaba y los cascos lo destruían todo, muchisimas familias fueron victimas en sus propios hogares de las ruinas de las casas y cascos de las bombas, la mayor parte al reventar pegaban fuego al edificio, las que caian en la rambla habrian un boquete al suelo de doce á catorce palmos de hondo con otro tanto de circunferencia, era tanta la furia que llevaban porque se ha de considerar que á mas de la carga que eran arrojadas habia la elevación de donde caian, no hubieran hecho tanto daño si se hubieran disparado desde terreno llano".[58]

A més, un altre contemporani, en Manuel Crespi, explicava que:
"*en la travesia Lancaster* (ben a prop de la casa Jordà) *desmoronose cayendo el medio de la calle un edificio acabado de construir envolviendo en sus escombros á diez infelices que se habian acogido en el mas hediondo rincon de la misma, una casa en la calla nueva de San Francisco, otra en la de Aray y otra en la de San Pablo, otra en la dels Archs y algunas mas no quedaron sino con sus desnudos cimientos dos casas site en la plaza de Veronica fueron presas de las llamas. En el hospital general de Santa Cruz cayeron cinco bombas causando grandes estragos en el interior del edificio y el llanto á los enfermos que yacen el el lecho del dolor. En el hospital militar site en el Convento de Junqueras sucedió otro tanto, el Capitan Luque que se hallaba enfermo en dicho hospital vino á caerle una bomba en su misma cama rompiéndole una pierna. El hermoso salon de Ciento de las Casas Consistoriales cuyas entapizadas paredes eran el asombro y admiración le beian en el dia no es mas que un monton de ruinas redusiendose á ceniza muchos y muchos papeles de antiguedades de la Probincia ó Principado de Cataluña sus paredes negras por el humo ofresen un cuadro el mas horroroso. Tambien fueron preses de las llamas una casa de la Rambla y otra en la calle dels Archs. Varios edificios públicos resintieron de los proyectiles de 20 á 30 personas de todos los esecsos y edades fueron víctimes*".[59]

Els projectils fins i tot van arribar a la Barceloneta, ja que un any després, Inés Badia, vídua de Baldiri Badia, exposava a l'Ajuntament de Barcelona que "*cayó*

[58] Manresa y de Castellet 1882: 15, 24.
[59] Crespi.

una bomba en la casa de que la misma es usufructuaria de una carta parte que le pertenece a sus hijos arruinandole la parte de su edificio sito en la Barceloneta y en la calle de San Telmo [número 8, 6º, 8ª] *por lo que a V. E. Suplica se sirve disponer se le libre correspondiente certificación a fin de poder acreditar este hecho, lo que se promete en su recto proceder*". En resposta a la sol·licitud, el regidor Gil Bech i el capità d'enginyers Ignacio Maria del Castillo, comissionat pel capità general per inspeccionar les cases danyades pel bombardeig, van certificar que la casa "*fue destruida é incendiada hasta los cimientos por una bomba*". El 1848, la Comissió Directiva de l'Associació de Propietaris de la Província de Barcelona exposa a l'Ajuntament que "*habiendo acudido el Sr. D. Mariano Figueras y Pou a esta comisión directiva para que los sugetos que sufrieron en sus edificios por efecto del ultimo bombardeo de esta ciudad, a fin de que fueran indemnizados sus perjuicios por los mismos medios que el gobierno de S. M. Dispuso con Real Orden de 3 de marzo ultimo, para los que fueron despojados de sus efectos por los Gefes que mandaban en Barcelona en aquella epoca: y teninedo entendido que existe en la secretaria de V. E. Un expediente relativo a los daños que sufrieron los primeros ha de menester esta Corporacion se sirva V. E,. Indicandole el estado en que se haya dado paso su resolucion*". Sis dies més tard el consistori va contestar que no s'havia incoat cap expedient i que no es podia informar sobre la qüestió.[60]

Segons Jané, el nostre edifici hauria estat afectat pel bombardeig, atès que té la data 1 de maig de 1844 gravada al fris de la planta baixa i que l'anterior no feia pas tants anys que s'havia construït, només uns seixanta. A més, la casa Agustí Mas, al número 3 del carrer, va ser reformada pel mestre d'obres Esteve Bosch Gironella el mateix any, potser també a causa del bombardeig, per bé que en el plànol d'alçat que es conserva de l'obra només s'indica que en la planta baixa s'engrandeix la porta principal i es practica una obertura. Efectivament, així va ser segons es desprèn del document de venda del solar

[60]Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona (AMCB). Comissió d'Hisenda, any 1843, expedient 1.359. Certificació a Inés Badia dels perjudicis que va causar a la seva casa el bombardeig de 1842 [17 d'agost de 1843]; Comissió d'Hisenda, any 1848, expedient 2.576. La Comissió Directiva de l'Associació de Propietaris de la Província de Barcelona sol·licita indemnitzacions per danys i perjudicis produïts per l'últim bombardeig a Barcelona [10 i 16 de juny de 1848].

ple de runa de l'enderrocament efectuat pels hereus de Ramon Batlle[61] a Joan Jordà i Basart (comerciant de Sant Feliu de Guíxols establert a l'Havana des del 1827)[62] el 14 de desembre de 1843;[63] Jordà també va comprar la casa del número 116 de la Rambla de Santa Mònica el 1845 a la vídua Manuela de Larrea i al seu fill Manuel de Llano.[64] El motiu de la venda s'explicava de la següent manera:

"*considerando que dicha casa se halla del todo quemada y reducida á escombros por efecto de las bombas que cayeron en ella en el bombardeo que sufrió esta ciudad en el mes de diciembre del año proximo pasado razón por la cual debe hacerse nueva para lo que no tienen fondos ni les seria conveniente respecto de que debe dividirse su valor en cuatro partes iguales y cada una de ellas subdividirse ante dichos hermnos Colldecarrera. No habiendo hallado mejor licitador para sacar una ventaja conocida en su traspaso por el infrascrito administrador no obstante de haberse practicado para ello muchas diligencias*". La casa "*contiene tres mil trescientos cinquenta y un palmos dos docena de terreno de una parte y de otro cuatrocientos quarenta y ocho palmos diez docenos*".

Es tenia a cens de 2 lliures pel convent de carmelites calçats de Barcelona, llindava a orient amb Antoni Sarriera, a migdia amb Josep Carabent, a ponent amb Antònia Valldejuli i a nord amb el carrer. S'imposava un cens de 6 lliures anuals, per l'entrada de 7.800 lliures, de les que es delegaven 1.000 lliures en confessar que s'havien rebut les restants.

Jordà es va comprometre a construir la casa en el termini de tres anys. La data del dia 1 de maig de 1844 gravada al nou edifici ens fa pensar que aleshores ja ho estava, per bé que el 5 de novembre de l'any següent va fer una instància a

[61] Manuela Cases i Batlle, amb aprovació del seu marit Joaquin Cases Sastre; Francisca Batlle i Cardona, soltera (ambdues filles de Ramon Batlle i Malet; les altres dues germanes, Micaela i Marianna, havien mort, respectivament, el 1842 i el 1840); Pere Colldecarrera i Batlle, i Ramon Colldecarrera i Batlle, menor i amb autorització del seu tutor, el seu pare i administrador autoritzat per a la venda de la casa, Pere Colldecarrera i Vall, tots veïns de Barcelona; la part que pertoqui de la venda a aquest últim s'haurà de destinar a l'establiment d'una tenda de guarnicioner a Barcelona per al seu fill menor Ramon.

[62] Archivo General de Indias, Ultramar, 346, N, 73. Expedient de Jeroni Jordà i Basart.

[63] Jané, 2003: 25-28; ACHB, llibre 299, volums, tercer de l'any 1843, foli 114v; AHPB, notari Josep Dardé, manual de 1843-1844, foli 192.

[64] Arxiu de la Comptadoria d'Hipoteques de Barcelona (ACHB), llibre 285, volums, segon de l'any 1845, foli 208.

l'Ajuntament en la qual consignava que no estava acabada. Exposava el següent: "*que siendo poseedor de una casa en la calle del Conde del Asalto nº 4* [el número 7, però la que feia quatre des de la Rambla] *por venta que le hicieron los herederos de D. Raymundo Batlle por ser incendiada y destruïda por las bombas en el año 1842 y estando en la fecha el espresado edificandola de nuevo, y haberle pasado papeleta para el pago de contribución cuando no esta concluida ni produce ninguna venta des de la fecha indicada ocurre [recurre] a V. E. Suplicandole se sirva mandar se le exonere del espresado pago hasta que esté concluida la mencionada casa*".[65] A l'Arxiu municipal no consta si el van exonerar de pagar, només que es va passar a informe de l'arquitecte municipal, però en el cas que ja hem esmentat de la Barceloneta, no es va concedir; a sobre d'haver bombardejat Barcelona, l'Estat encara volia imposar un tribut als barcelonins per haver-se revoltat. En tot cas, la casa producte d'aquestes obres és l'actual, que segurament no diferia molt de l'anterior pel tipus de construcció tradicional que traspuava. Tenia paviments de cairons sostinguts per forjats de bigues de fusta i revoltons ceràmics (que s'observen en algunes parts no tapades per nous terres i cels rasos posteriors). La majoria dels sostres del pis principal, però, com era moda a l'època, van ser folrats amb papers pintats.

Data del dia 1 de maig de 1844 inscrita a la llinda de la planta baixa

[65] AMCB. Comissió d'Hisenda, any 1844, expedient 1.804. Expediente de d. Juan Jordá en solicitud de exoneración de contribuciones sobre una casa calle Asalto que está reedificando.

De Jeroni Jordà no en tenim gaires notícies més. Es coneix que el 8 d'abril de 1854, amb Joan Jordà, suposem que el seu germà, o nebot, vandonar 4 rals cadascun per col·laborar en l'erecció d'un monument fúnebre en record dels patricis Argüelles, Calatrava i Mendizábal a Sant Feliu de Guíxols. Va morir a Barcelona l'1 de juny següent i els seus funerals, als quals van assistir els seus germans, es van celebrar a l'església de la Mercè de Barcelona. En l'esquela no s'esmenta vídua ni fills, però sí germans, encara que sense esmentar els noms ni la quantitat. Malgrat tot, se sap que la seva herència, almenys pel que fa al nostre edifici, va recaure en Joan Jordà, que és qui consta com a contribuent de la finca en l'amillarament de registre de finques urbanes de Barcelona del 1855.[66]

4. Els canvis de propietat entre els segles XIX I XX

Segons es desprèn dels padrons de finques urbanes de Barcelona i d'altres documents, Jeroni Jordà devia mantenir la titularitat de la finca fins a la dècada de 1910. En no haver pogut consultar l'arxiu del Registre de la Propietat, queda el dubte si l'edifici no va passar a mans d'un altre guixolenc, en Manuel Sicars Palau, que alguna vegada apareix radicat al número 7 del carrer Conde del Asalto, com també s'esmenta que Jordà viu a la casa del número 13 del mateix vial, propietat de Sicars.

Sicars va exercir el càrrec de secretari de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi entre 1850 i 1855. Era fill de Narcís Sicars i Lligonça (Sant Feliu de Guíxols, 1801-Barcelona, 1877), que fou jutge a Girona, diputat a Corts a Madrid i fundador de la Diputació Arqueològica de Girona el 1842.[67] Tampoc fora estrany que Sicars hagués estat el propietari, o bé llogater, del número 7, atesa l'afició familiar per les belles arts i antiguitats, ja que en una fotografia d'inicis de segle XX a la barana del balcó del pis principal sembla veure's penjada una peça arqueològica, una mena de relleu de pedra.

[66] *El clamor público*, Madrid, 8 d'abril de 1854; *El Áncora*, Barcelona, 1 de juny de 1854, pàg. 934; ACA, Hisenda, Contribució territorial de Barcelona i termes agregats. Tom VII del Registre de finques urbanes de l'any 1855, foli 132.

[67] Archivo Histórico Nacional. Ministerio de Justicia, Magistratura, Jueces, 4688, expedient 6.352 (1835-1857). Expediente personal del Magistrado Narciso Sicars Lligoña.

En la contribució de 1894-1895, Jordà paga pel número 7 i té el domicili al primer pis del número 13, on consta Manuel Sicart Palau com a contribuent, que, estranyament, també s'apunta que viu al primer pis d'aquest número 13.[68] Però segons l'Anuario Riera corresponent a 1895 Sicars està referenciat als números 7 i 13.[69] El 1905 Jordà consta com a contribuent del número 7 i no s'esmenta on té el domicili i al número 13 hi ha Sicars Palau com a contribuent, que també hi viu.[70] El 1915, consta el mateix que deu anys abans, però els noms dels dos personatges estan tatxats.[71]

Els pisos de l'edifici presenten paviments hidràulics, un model de l'àlbum número 1 de l'empresa barcelonina Escofet i Fortuny, de 1891; un de l'àlbum de l'any 1896 d'Escofet, Tejera y Cia., i altres dos que podrien ser de àlbum número 7 de la mateixa darrera empresa, de 1913. Els darrers també els fabricava la casa Coll de Mataró i altres empreses, i de tots se'n troben altres

[68] ACA, Hisenda, Contribució territorial de Barcelona. Casc. Padró d'edificis i solars. Urbana. Any 1894-1895, foli 125v.
[69] Anuario Riera 1896: 370.
[70] ACA, Hisenda, Contribució territorial de Barcelona. Casc. Padró d'edificis i solars. Urbana. Any 1905, sense foliar (carrer Conde del Asalto).
[71] ACA, Hisenda, Contribució territorial de Barcelona. Casc. Padró d'edificis i solars. Urbana. Any 1915, sense foliar (carrer Conde del Asalto).

mostres en diferents edificis de la capital catalana.[72] Alguna habitació interior encara conserva un sol de cairons, per la qual cosa pensem que aquest tipus de paviment deuria ser l'original, però no se sap quan es va canviar. Els hidràulics corresponen a models datats entre finals del segle XIX i inicis del XX, que es van seguir comercialitzant algunes dècades després, per la qual cosa, i sense altres dades, es fa difícil datar la seva col·locació. Podria respondre al neguit d'un propietari, ja fos que fes anys que mantingués la titularitat de la finca o novell en aquesta (potser el posterior a Jeroni Jordà, que seria de la dècada de 1910), per tal de modernitzar-la i treure'n més rendiment dels llogaters. A més, també s'han constatat reformes en les cuines dels pisos, on es van canviar les rajoles amb fruites i vegetals (trobades en l'excavació arqueològica com a rebliment d'un safareig o bassa que hi havia hagut als baixos) per altres de llises blanques, obra que podria ser contemporània del canvi de paviments.

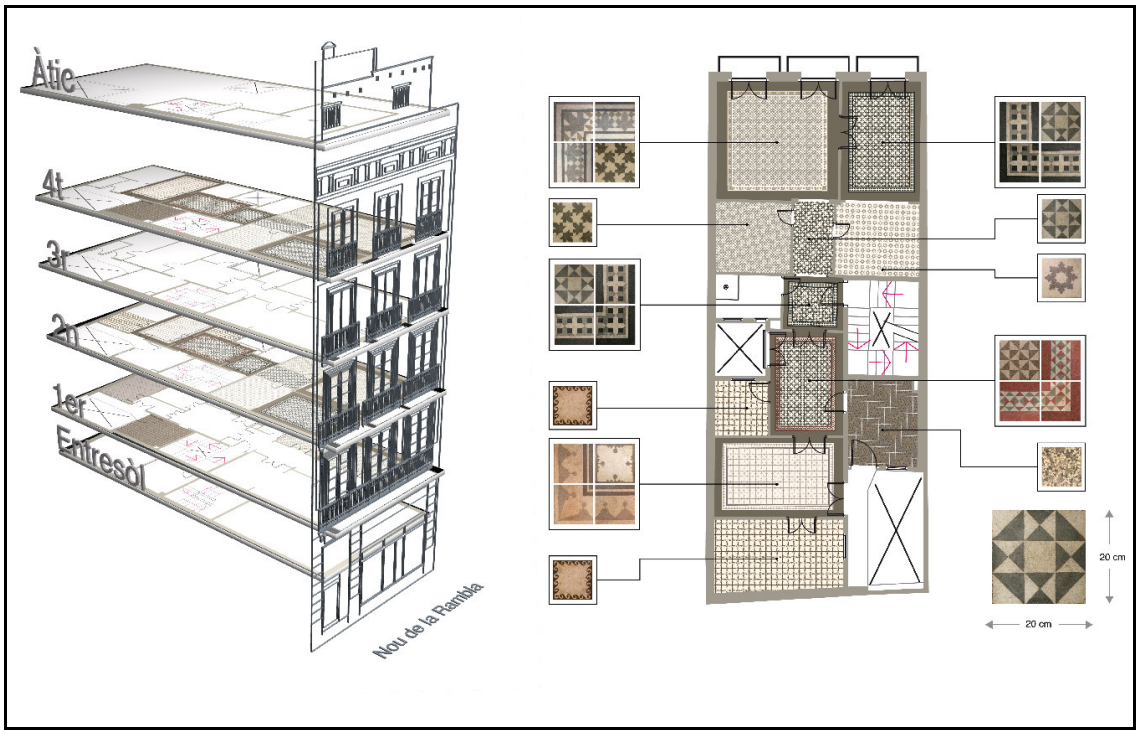

Catàleg de paviments de l'edifici. Dibuix: Centum, Arxiu SPAL, abril de 2016

[72] Segons reproduccions de catàlegs d'aquestes cases de l'Arxiu SPAL i http://ajuntament.barcelona.cat/arqueologiabarcelona/mosaics [consulta 03.12.2018].

A la dreta, peça amb decoració de fulla de plataner grisa sobre fons blanc (model núm. 266, Escofet, Tejera y Cia., 1896), que també es troba en l'edifici del número 312 del carrer Rosselló, bastit a partir de 1930, i la Casa Museu Gaudí del Park Güell, del 1905. A l'esquerra, paviment no identificat.

Paviment amb estels (model núm. 325, Escofet, Tejera y Cia, 1913 o model núm. 126, A. Coll, Mataró), que està en un edifici del carrer del Consell de Cent, 382, posterior a 1902 i en un del Carrer de la Rectoria, 16, posterior a 1915.

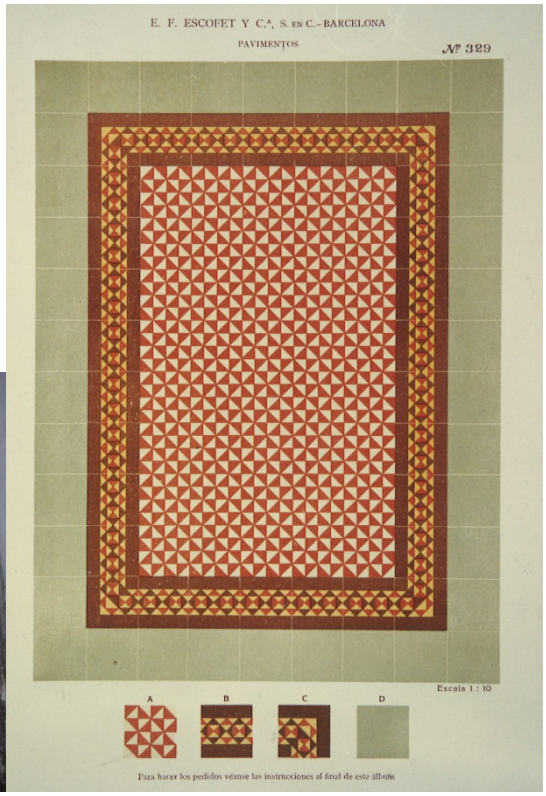

Paviment amb molinets, un model adoptat per diferents empreses, tot variant la sanefa del voltant (núm. 325, Escofet, Tejera y Cia, 1913; número 681 d'Orsola, Solà i Cia; número 516 de Viuda e Hijos de Juan Vila, Barcelona, 1924; núm. 110, A. Coll).

Paviment amb volutes o ones, que també es troba en un edifici del Passatge Tasso, 6, posterior a 1900.

Paviment amb una mena de gran fulla (model 129, Escofet i Fortuny, àlbum 1 de l'any 1891, i núm. 332, Escofet, Tejera y Cia, àlbum 7 de 1913), que també es va col·locar a la Casa Casals-Carbó, del Passeig de Gràcia, 96 entre 1894, quan l'arquitecte Antoni Rovira i Rabassa en dirigeix la construcció, i 1902, quan el decorador Josep Pascó Mensa la reforma; i a l'edifici del **c**arrer del Consell de Cent, 382.

Entre els anys 1902 i 1908 el reconegut editor i distribuïdor de postals Martin John Paul Dümmatzen Mühlbach (Hamburg, 1878-Barcelona-1971) va viure i tenir radicada la seva empresa en un pis de la casa. Segons Carlos Pascual, Dümmatzen es trobava a Màlaga el 1900 i es dedicava a comercialitzar seitons fregits en llauna i, dos anys després, ja estava instal·lat al nostre edifici, on manufacturava targetes postals per a felicitacions. El 1910 s'havia traslladat a la plaça Tetuan 4, on va viure fins a la seva mort. Va començar com a fabricant targetes postals de tot tipus, essent precursor de les que es podien veure a contrallum i especialitzat en les felicitacions, i després va dedicar-se a la distribució de les de producció pròpia, i també d'altres fabricants.[73]

[73]Pascual,febrer 2013: 28-61.

Pel que fa als comerços que van ocupar la botiga dels baixos de l'edifici i entitats o empreses d'alguns pisos, segons Xavier Badia i Jaume Almirall, entre 1902 i 1904 hi havia l'estoreria d'Isidre Roca i entre 1908 i 1921, les persianes i estoreria de Llorenç Virgili, quan a la finca també hi havia la camiseria a l'engròs d'Alonso Montero i Baqué, Societat en Comandita. El 1925 s'hi trobava la clínica del doctor otorrinolaringòleg J. de Llobet, possiblement al pis principal, on després s'establiria el doctor Paituví. El 1934 la botiga estava ocupada per la sabateria de Joan Girbes i un any després, s'havia instal·lat a la finca el Casal Nacionalista Republicà d'Esquerres del districte 5è. També hi havia una joieria en una mena de quiosc, al portal de la finca, que en la dècada de 1950 l'Ajuntament de Barcelona va fer desmuntar a la propietat de la finca, ja que s'havia convertit en un magatzem de la sabateria i dificultava el pas lliure dels veïns.[74]

Segons que ens ha explicat la neta de Joan Girbes, Àgata Girbes Gayà, el seu avi es va establir a la botiga com a sabater i vivia a l'entresol, sobre la tenda. Feia sabates de ballet per al Liceu i botes per als soldats americans que rondaven pel barri xinès, a més de vendre altres sabates. Amb el pas del temps va anar comprant altres pisos i es va fer amb la propietat de tot l'immoble. El seu pare, Joan Girbes, va estudiar medicina i se'n va anar a viure a Tarragona i els avis van deixar el piset de l'edifici del Nou de la Rambla, que no era gens lluminós, per anar a viure, també, a Tarragona, cap a la dècada de 1960.[75]

En el decurs dels treballs d'excavació arqueològica efectuats a la part posterior de botiga de l'edifici s'ha trobat un paviment de lloses de pedra disposat sobre una preparació de ciment pòrtland i, a les parets, marques del que podia haver estat una menjadora. Aquests elements fan pensar en la instal·lació d'una vaqueria en aquell indret, malgrat que ni Badia ni Almirall l'hi referenciïn. Però, sí que fan esment que a l'edifici veí, del Nou de la Rambla 9, almenys entre 1902 i 1921 hi va haver la vaqueria de Francesc Garreta, i, entre 1935 i 1948, la xocolateria Subirana. Per tot això, pensem que no es tracti d'una confusió i

[74]Consulta 16.01.2018: http://lavaix2003.blogspot.com.es/2015/06/nou-de-la-ramblaconde-del-asalto_15.html.; https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nou_de_la_Rambla_9.jpg. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nou_de_la_Rambla_7.jpg]; entrevista feta per qui subscriu a Jaume Almirall i Carreras, que va viure davant del nostre edifici entre les dècades de 1930 i de 1960, el 17 d'abril de 2018.

[75] Conversa mantinguda amb Àgata Girbes Gayà el dia 4 de desembre de 2018.

Garreta tingués les vaques al fons dels baixos del nostre edifici; la Sra. Girbes no té notícia de cap lleteria o vaqueria als baixos de l'edifici, però sí que en el barri n'hi havia, ja que el seu avi n'anava a buscar amb una lletera.[76]

Durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) es van construir molts refugis antiaeris a Barcelona, i també es van aprofitar soterranis existents per aquesta finalitat, per protegir-se de bombardejos del bàndol nacional, que es van produir entre el 13 de febrer de 1937 i el 26 de gener de 1939. A la llista de refugis antiaeris del 16 de juliol de 1938, realitzada per la Junta Local de Defensa Passiva de Barcelona, hi consten localitzats 1.293 refugis antiaeris. Segons aquest document, el refugi R. 1149 correspondria a l'adreça del nostre edifici, per bé que es tracta d'una confusió.[77] D'una banda, a la casa Jordà hi ha un dipòsit soterrani, però és de difícil accés i no té els requeriments d'un refugi antiaeri. D'una altra, en Jaume Almirall ens va explicar que les cavallerisses del Palau Güell van servir de refugi, per la qual cosa creiem que devia confondre's el soterrani d'aquest monument amb la Casa Jordà del costat.

Per l'abril de 1939 consten uns plànols de reforma de l'edifici signats per l'arquitecte Josep Alemany i Juvé (1890-1975), on s'indica la construcció d'un pilar al mig de l'ample de la porta única de la botiga, que no es va arribar a fer. Alemany va ser arquitecte municipal de les poblacions de Santa Coloma de Gramenet (dècades de 1920-1940), de Sant Just Desvern (1924-1967) i d'Esplugues de Llobregat (dècada de 1940), en les quals va deixar la majoria de la seva obra, de la qual també hi ha mostres a la ciutat de Barcelona i a Montcada i Reixac.[78]

El 24 de maig següent l'arquitecte del Servei d'Edificació de l'Ajuntament de Barcelona va concedir permís a Joan Girbes per modificar dues obertures i després el 15 de setembre va demanar la modificació d'instal·lacions de la

[76] https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nou_de_la_Rambla_9.jpg [consulta 16.01.2018].
[77] *Atles dels Refugis de la Guerra Civil espanyola a Barcelona,* 2002.
[78] A Santa Coloma va projectar el Cinema Capitol (1920), la Casa dels Nins (1924), la culminació del pavelló B de l'Hospital de l'Esperit Sant (1929) i el Mercat Segarra, 1934; a Sant Just, les cases Petit (1930), el refugi antiaeri (1938), la reconstrucció de l'església parroquial (1939-1944), l'ampliació de l'Ateneu (1955-1957) o la Casa de la Vila (1957); a Esplugues, la Casa Francisca Matas Roca (1949); a la capital catalana, el Camp del Futbol Club Barcelona de les Corts (1922), la Cooperativa La Lleialtat Santsenca (1927), la façana d'El Molino (1929) i va formar part de l'equip que redactà el projecte del Grup residencial Escorial (1952-1962), del carrer Escorial, 50, de Barcelona, juntament amb Josep M. Ribas Casas, Francesc Mitjans, Antoni Perpiñà, Oriol Bohigas i Josep Martorell, que va trencar amb el model de mansana tancada i que va merèixer el Premi FAD (Foment de les Arts Decoratives) d'Arquitectura 1962; a Montcada va ser autor de la Casa Nadal (1925).

façana, per les quals coses creiem que aleshores ja era el propietari de tota la finca.

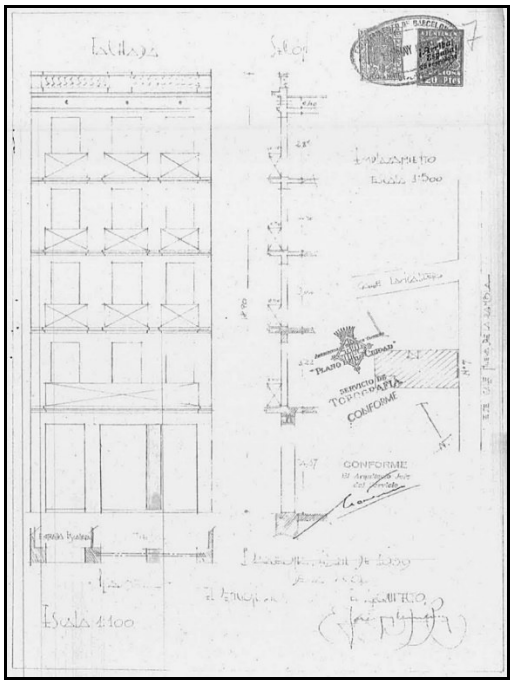

Plànols de l'arquitecte Josep Alemany, datats de l'abril de 1939

Després de la guerra i fins a la dècada de 1960 hi va continuar la sabateria Girbes, mentre que entre 1940 i 1961 el pis principal va ser ocupat per la clínica del doctor Sadurní Paituví Borrell, altrament dita Clínica Barcelona. Segons els rètols que va instal·lar a la façana, i que li van comportar alguns problemes amb Hisenda i l'Ajuntament de Barcelona per haver-los col·locat sense permís en la dècada de 1940, es dedicava a la medicina genitourinària i a la cirurgia, de força utilitat en el barri on estava radicada.[79]

[79]AMCB. Expedients d'activitats de l'edifici del carrer Nou de la Rambla 7 (1934-1956).

L'edifici en la dècada de 1960, segons una fotografia de Jaume Almirall

Entre les dècades de 1990 o 2000 es va establir a la tenda el supermercat pakistanès Bengol, que la va desocupar el 25 de novembre de l'any 2016.[80] La família Girbes va rebre una oferta de compra de la Diputació amb la condició d'adquirir l'edifici sense llogaters, fet que els va ocasionar molts maldecaps, ja que, un cop net, s'hi van posar okupes i hi va haver força feina en treure'ls. Finalment, l'any 2014 la Diputació de Barcelona va comprar l'immoble a la societat Vibar y Asociados del Barcelonés, S.L., empresa representada per Àgata Girbes Gayà. Des d'aleshores s'hi ha fet dues campanyes d'excavació arqueològica i el present estudi històric documental, que han donat llum sobre el passat de l'edifici.

5. Bibliografia

Arranz, M. 1991:*Mestres d'obres i fusters. La construcció a Barcelona en el segle XVIII*. Barcelona, 1991: 55-56.

Atles dels Refugis de la Guerra Civil espanyola a Barcelona. Barcelona, 2002.

[80]Casualment, qui subscriu aquell dia estava de visita al Palau Güell i va ser testimoni d'aquest fet.

Bacallar y Sanna, V. 1725: *Commentarios de la guerra de España y historia de su rey Phelipe V el Animoso desde el principio de su regnado hasta la paz general del año 1725*. Volum 2. Gènova, 1725: 162, 168-177.

Boeri, G; Mirecki, J.L.; Palau, J. 2003: "The Battle at the river Ter (Catalonia)". *Nec pluribus impar*, 33. Agost- setembre de 2003.

Casamartina, J. 2017:*El Palau dins d'un altre*. Barcelona, 2017.

Guía de forasteros en Barcelona, judicial, gubernativa, administrativa, comercial, artística y fabril. Barcelona, 1842: 2, 32, 81, 94, 127 i 132.

El Áncora, Barcelona, 1 de juny de 1854: 934.

El clamor público, Madrid, 8 d'abril de 1854.

Diario de los Sucesos de Barcelona en Setiembre, Octubre y Noviembre de 1843. Imprenta y librería de Pablo Riera, 1843 [Consulta: 23 febrer 2014].

D.J. P. y G.. *Cuadro historico y pintoresco de los sucesos de Barcelona durante los meses de setiembre, octubre y noviembre de 1843*. Imprenta de J. Mayol, 1844 [Consulta: 23 febrer 2014].

Espino López, A. 1994: *El frente catalán en la guerra de los nueve años, 1689-1697*. Tesi de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 1994.

Espino López, A. 1996: "Enfermedad y muerte en el Ejército de Cataluña durante la Guerra de los Nueve Años, 1689-1697". *DYNAMIS*, 16. Barcelona, 1996: 427-444.

Espino López, A. 1999: *Cataluña durante el reinado de Carlos II. Política y guerra en la frontera catalana, 1679-1697*. Bellaterra, 1999.

Espino López, A. 1992: “Las tropas de Granada en las guerras de Cataluña, 1684-1697: una visión social”. *Chronica Nova*, 20. Granada, 1992: 129-151.

Espino López, A. 1998: “Los tercios catalanes durante el reinado de Carlos II. El funcionamiento interno de una institución militar”. *Brocar*, 22. Logroño, 1998: 63-85.

Fargues i Garcia, I. 2002: “L’atenció als militars a l’Hospital de la Santa Creu. Segle XVIII”. *7è Congrés d’Història de Barcelona*, 2002. Barcelona: 249-263.

Jané i Solà, J. 2003:“Pròleg a Laureà Figuerola i la pesseta”. *Laureà Figuerola i la pesseta*. Barcelona, 2003: 25- 28.

La Esperanza, Madrid, 9 de març de 1855: 2.

Manresa y de Castellet, B. 1882 [Inèdit]: *Bombardeo Y Revolución de Barcelona en 1842. Mis Memorias*. Barcelona, 14 de novembre de 1882.

Messeguer i Bell, P. 2012:*El setge de Barcelona de 1651-1652. La ciutat comtal entre dues corones*. Tesi de la Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona, 2012.

Pascual del Coso, C. 2013: “Buscando desesperadamente a Dümmatzen”. *Revista cartòfila*, any XXX, número 35 (febrer). Barcelona, 2013: 28-61

Pusalgas y Guerris, I. 1843: *Acontecimientos políticos e históricos de Barcelona, desde el 2 setiembre de 1843 hasta la entrada de las tropas nacionales, con las medidas oportunas que tomó el gobierno militar y municipal después de haber entrado en el goce de sus derechos*. Ramon M. Indar, 1843 [Consulta: 23 febrer 2014].

Revolucion de Barcelona proclamando la Junta Central: diario de los acontecimientos de que ha sido teatro esta ciudad, durante los meses de

setiembre, octubre y noviembre de 1843. Ramon M. Indar, 1844 [Consulta: 23 febrer 2014].

Rubió i Ballester, J. 1970: «Sobre Laureà Figuerola als anys de la nostra Renaixença». *Recerques*. Barcelona, 1970: 135.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nou_de_la_Rambla_7.jpg
[consulta: 19.09.2018].

www.oocities.org/Pentagon/8745/ingfanteria/34.htm
[consulta: 19.09.2018]

www.oocities.org/Pentagon/8745/ingfanteria/65.htm
[consulta 19.09.2018]

www.alabarda.net/uniformes/esp/inf/tercios/terciodet9.htem
[consulta: 19.09.2018].

http://portal.uc3m.es/portal/page/portal/instituto_figuerola/programas/phu/diccionariodecatedraticos/lcatedraticos/figuerola
[consulta: 02.11.2018]

http://lavaix2003.blogspot.com.es/2015/06/nou-de-la-ramblaconde-del-asalto_15.html.
[consulta 16.01.2018].

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nou_de_la_Rambla_9.jpg
[consulta 16.01.2018].

http://barcelofilia.blogspot.com.es/2015/05/carrer-nou-de-la-rambla-conde-del.html
[consulta 16.01.2018].

6. Fons d'arxiu consultats

ARCHIVO GENERAL DE INDIAS [http://pares.mcu.es]
Ultramar, 346, N, 73. Expedient de Jeroni Jordà i Basart.

ARXIU DE LA COMPTADORIA D'HIPOTEQUES DE BARCELONA (ACHB):
Llibre 89, volums, abril a juny de 1786.
Llibre 90, volums, juliol a setembre de 1786.
Llibre 91, volums, octubre a desembre de 1786.
Llibre 92, volums, gener a març de 1787.
Llibre 93, volums, abril a juny de 1787.
Llibre 94, volums, juliol a setembre de 1787.
Llibre 95, volums, octubre a desembre de 1787.
Llibre 273, volums, primer de l'any 1841.
Llibre 274, volums, segon de l'any 1841.
Llibre 275, volums, tercer de l'any 1841.
Llibre 276, volums, primer de l'any 1842.
Llibre 277, volums, segon de l'any 1842.
Llibre 278, volums, tercer de l'any 1842.
Llibre 279, volums, primer de l'any 1843.
Llibre 280, volums, segon de l'any 1843.
Llibre 281, volums, gener a abril de l'any 1844.
Llibre 282, volums, maig a agost de l'any 1844.
Llibre 283, volums, setembre a desembre de l'any 1844.
Llibre 284, volums, primer de l'any 1845.
Llibre 285, volums, segon de l'any 1845.
Llibre 286, volums, tercer de l'any 1845.
Llibre 299, volums, tercer de l'any 1843.

ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ:
Ordes Religiosos i Militars, Hisenda:
Volum 2003. *Nº 9.Llibre de gasto (1695-1716)*
Volum 2007. *Nº 16.Llibre de inventicia / Llibre de notes y de escripturas de venda / Llibre de recibos (1653-1768)*

Volum 2.008. *Actes que fan per lo dret y possessio de la Yglesia Publica, de enterrar en ella que assistex al Collegi de st. Angel del Orde de Nª Sª de Carme de Barcelona. Confessió de unas casas situadas en lo carrer del Comte del Asalto, firmada per Agustí Mas, forner ciutadà de Barcelona â favor del Pare Rector y Collegio de Carmelitas Calsats* (en poder del notari Tomàs Gibert, 13 de maig de 1816).
Volum 2009. *Llibre de gastos (1626-1653)*
Volum 2011. *Llibre de notes del col·legi Sant Àngel de Barcelona (1586-1833).*
Volum 2013. *Actes nous y vells de l'Hort gran del Collegi*.
Hisenda, Contribució territorial de Barcelona i termes agregats: registre de finques urbanes dels anys 1852-1855 (signatures TER-B-29, 37, 38, 42-50, 539).
Hisenda, Contribució territorial de Barcelona. Casc. Padró d'edificis i solars. Urbana: diferents volums dels anys 1864-1865, 1882, 1894-1895, 1899-1900, 1905, 1910 i 1915 (signatures TER-B-90, 92, 93, 96, 205, 208, 224, 253, 285, 321 i 358).
Diversos. Comandància d'enginyers 038. Construcciones diversas en la calle Conde del Asalto.
Reial Audiència. Plets civils, 1274. Obertura del carrer Conde del Asalto.

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA (AHCB):
Fons de política i guerra. C-III-6. Guerres dels Segadors (1640-1652) i de Successió (1701-1714).
Crespi, M. *Diario de Memorias de Barcelona*. Manuscrit A-116. s/d. Sense paginar.

ARXIU HISTÒRIC DE PROTOCOLS DE BARCELONA (AHPB):
Notari Fèlix Veguer i Avellà: manuals 1786-1789.
Notari Josep Maria Sayrols, manuals de 1814-1815.
Notari Joan Planas Mauran, manual de 1822.
Notari Magí Soler i Gelada, manuals de 1840-1844.
Notari Baldiri Xammar, manuals de 1843-1845.
Notari Josep Dardé, manuals de 1843-1844.
Notari Josep Pla i Soler, manual de 1843.

ARXIU MUNICIPAL CONTEMPORANI DE BARCELONA (AMCB):

Comissió d'Hisenda, any 1843, expedient 1.359. Certificació a Inés Badia dels perjudicis que va causar a la seva casa el bombardeig de 1842.

Comissió d'Hisenda, any 1844, expedient 1.804. Expediente de d. Juan Jordá en solicitud de exoneración de contribuciones aobre una casa calle Asalto que está reedificando.

Comissió d'Hisenda, any 1848, expedient 2.576. La Comissió Directiva de l'Associació de Propietaris de la Província de Barcelona sol·licita indemnitzacions per danys i perjudicis produïts per l'últim bombardeig a Barcelona.

Expedients d'activitats de l'edifici del carrer Nou de la Rambla 7 (1934-1956).

ARXIU PARROQUIAL DE SANTA MARIA DEL PI (APSMP):

Llibres de funeràries: caixes B 239 (1686-1695), B 240 (1695-1705).

Llibre d'òbits: caixa B 210 (1684-1716).

SALA DE RESERVA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA(UB-RESERVA):

Manuscrit 753. Miscel·lània històrica, folis 483-486.

IV. CONCLUSIONS

La informació proporcionada per les intervencions arqueològiques de 2017 i 2018, i les dades que ha aportat l'estudi de les fonts documentals i bibliogràfiques, ens permeten, tot i que encara de forma provisional, configurar una successió cronològica de nou fases d'ocupació del lloc. En aquest sentit, cal destacar la parcialitat de les dades aportades pel tipus d'intervenció efectuada, a partir de sondeigs.

Horitzó A. *Taq* segle XVI

El sector situat a migdia i a ponent de la Rambla, on avui s'estén el barri del Raval i s'alcen el Palau Güell i l'edifici adjacent del número 7 del carrer Nou de la Rambla, era en època antiga una gran superfície lacustre, una plana amb sots de terra ferma i aiguamolls dispersos coneguda amb el nom del Cagalell. Probablement, aquest estany es va formar després de la darrera fase glacial, amb la conseqüent elevació del nivell del mar, ara fa uns 18.000 anys, quan una barra de sorra litoral, aproximadament paral·lela a la línia actual de la costa, va tancar la badia que s'havia format entre Montjuïc i el Mont Tàber, el petit turó d'estrats miocens sobre el qual es va fundar més tard la Barcelona romana.[81]

No són gaire clars els límits de l'estany del Cagalell, però sembla que cap a l'interior no s'estenia més enllà de l'actual carrer de Sant Pau. El límit sud-occidental creuava l'Avinguda del Paral·lel, i pel costat oriental, en el tram que afecta la Rambla, tot fa pensar que, abans d'arribar a la riera, hi havia una llenca de terra ferma que el delimitava. Per la façana marítima, a l'altura del monument a Colón apareixen ja les franges de sorra que van contribuir a la formació de la llacuna; hem de suposar, doncs, que el límit, en aquest sector, no ultrapassava el portal de Santa Madrona. El centre de l'estany, o almenys el punt amb màxima acumulació de sediments, se situava al voltant de la cruïlla entre l'avinguda de les Drassanes i el carrer Nou de la Rambla.

Al Cagalell, hi anaven a parar diversos torrents (Parellada, Saforcada, Tarongers...) i rieres (Valldonzella, Magòria, Creu d'en Malla...) de les que creuaven la plana de la ciutat. Probablement, també fou desviada a l'estany la

[81] Ventayol 1999.

riera de Collserola, que és la de la Rambla, el traçat exacte de la qual encara és motiu de controvèrsia històrica. La línia de costa, just a tocar, era un perfil sinuós i imprecís que no es va començar a fixar fins a l'avenç i consolidació de les planes deltaiques del Llobregat, en els primers segles de l'alta edat mitjana. Als aiguamolls del Cagalell es van dipositar llots argilosos, de color gris o negre, a causa sobretot de l'abundant matèria orgànica vegetal que es desenvolupava a la riba i al fons.

Els sondeigs geotècnics efectuats al subsol del número 7 del carrer Nou de la Rambla han permès confirmar la naturalesa morfològica d'aquests estrats argilosos, pràcticament idèntica a les característiques definides per altres assaigs practicats en indrets propers al nostre jaciment.[82] Es tracta, bàsicament, d'argiles sedimentàries del quaternari, d'origen lacustre, força toves, plàstiques i considerablement humitejades per les capes freàtiques que apareixen dessota. Els sondeigs van identificar un primera capa d'argiles toves de color marró intens, plàstiques, agrumollades i humides, amb vetes força consistents de llims, i també amb uns pocs i petits fragments de closques esmicolades de cargols de terra. Per sota d'aquest estrat, va aparèixer una altra capa d'argiles de formació també quaternària, igualment humides i plàstiques, però diferenciades per un color gris molt fosc, gairebé negre, i per la presència més abundant de matèria orgànica vegetal i fragments de closques de gasteròpodes.

L'estudi de l'assentament antic en aquest sector central del Pla de Barcelona està especialment condicionat per l'escassetat i la fragmentació de l'evidència arqueològica, conseqüència del desenvolupament urbà de la ciutat. En relació amb la incidència de les activitats humanes en el medi físic, cal destacar a grans trets la manca de desforestacions generalitzades en l'època romana a l'àrea del Pla de Barcelona. El desenvolupament del delta emergent del Llobregat era en aquella època molt menys intens que en la actualitat, per la qual cosa, la línia de la costa se situava més a l'interior que avui. Sembla que la influència de l'acció antròpica era més limitada en l'espai, centrada en una agricultura força especialitzada, més intensiva, i localitzada en petites

[82] En aquests darrers anys, l'empresa Bosch&Ventayol GeoServeis S.L., ha tingut oportunitat de perforar diversos sondeigs en l'àmbit del Cagalell, cosa que ha permès obtenir mostres dels sediments argilosos de l'Estany. També cal fer esment de les anàlisis que es van efectuar amb motiu dels sondeigs geotècnics oberts al soterrani del Palau Güell l'any 2005.

superfícies. Els diagrames pol·línics plasmen cultius de cereals i vinya, i grans superfícies forestals a la muntanya de Montjuïc.[83]

Cal assenyalar l'aparició de ceràmica antiga al soterrani de la finca del carrer Nou de la Rambla, número 7, tant en els tres sondeigs geotècnics efectuats el 2017 com en les cales obertes l'any 2018. A la cala 1 van aparèixer, al fons de la seqüència estratigràfica, un parell de fragments de ceràmica comuna romana i un altre bocí informe de *Terra Sigillata* Africana. Aquests materials formaven part d'un estrat de rebliment situat per sota de les capes de sedimentació antròpica de cap a mitjan del segle XVI, relacionades amb l'explotació dels horts de la comunitat de carmelites calçats. D'altra banda, tant a la cala 2 com a la cala 3, es van recuperar fora de context, a part d'alguns exemplars de ceràmica comuna romana i d'àmfores de la Tarraconense, un fragment indeterminat de *Terra Sigillata* Hispànica i d'altres de *Terra Sigillata* Sud-gàl·lica. També en el decurs de la recerca arqueològica del 2018 es van identificar materials d'època romana, de categories i tipologies similars a les localitzades durant la campanya anterior (*Terra Sigillata* itàlica, hispànica i sud-gàl·lica, comunes oxidades, africanes de cuina, àmfores de producció local i d'importació africana i bocins dispersos d'ímbrex i tègula). Aquests materials van aparèixer a les cales on es va excavar fins a una cota més baixa (E, G i H) formant part la majoria de vegades de rebliments associats als processos de dessecament de la llacuna del Cagalell, però sense que, de moment, es puguin vincular a cap edificació o estructura. Abracen un arc cronològic que va des del segle I aC fins al segle IV dC. Val a dir que en els sondeigs efectuats a la rampa i al soterrani del Palau Güell, l'any 2005, també va aparèixer un conjunt limitat però força significatiu de ceràmica antiga. A part d'algun fragment anecdòtic de ceràmica comuna ibèrica, cal destacar que es van documentar, entre altres materials, uns quants bocins indeterminats de ceràmica comuna romana, una vora de *Terra Sigillata* Itàlica de la forma *Conspectus* 22.1.3 - Goudineau 27, d'entre el 20/10 aC i el 37 dC (Ettlinger *et alii* 1990: 90-91; Goudineau 1986: 298), un fragment indeterminat de *Terra Sigillata* Hispànica i alguns exemplars de ceràmica comuna africana —com ara un plat-tapadora de la forma Ostia II.302, datada des del final del segle I aC o l'inici del segle I dC fins a la segona meitat del segle II (Tortorella 1981: 212, làm. CIV.1) i uns

[83] Riera, Palet 1993.

quants bocins indeterminats de cassola. Igualment, es van recuperar trossos molt escadussers d'àmfores itàliques, romanes i africanes, i també un parell de fragments d'*imbrex*.

Sabem, d'altra banda, pels estudis geomorfològics realitzats, del profund procés de canvi succeït en el paisatge d'aquesta zona extramurs de la ciutat entre els segles V i VIII. Aquests canvis han estat relacionats amb la generalització de les activitats ramaderes, especialment a les serralades de Collserola i Vallcarca, i a la muntanya de Montjuïc, i a la intensa desforestació soferta per la massa boscosa a causa dels incendis provocats per l'home. L'activitat erosiva immediatament posterior a aquestes desforestacions, el notable i ràpid avenç de les planes deltaiques dels rius Besòs i Llobregat i la progressiva expansió de les àrees d'arbusts i matolls van contribuir també a la transformació física d'aquest sector de la ciutat, molt alterada cap a les acaballes del segle VIII.[84]

A mitjan del segle XIII, la zona compresa entre la ciutat vella i els aiguamolls del Cagalell es va urbanitzar gradualment. Es va bastir un nou tram de muralla, prolongació de la que ja encerclava la ciutat per protegir-la dels atacs marítims i que continuava la línia de defensa que s'alçava des de l'actual passeig de Lluís Companys i el barri de la Ribera. Cap a mitjan del segle XIV, es va començar a construir un nou sector de muralla, que acabaria delimitant el Raval, entre el carrer de Pelai, les rondes de Sant Antoni i de Sant Pau, i el Paral·lel. Hi ha constància de la construcció d'algunes cases i l'explotació d'horts en aquesta zona cap a mitjan del segle XVI. Pel que fa al material arqueològic recuperat durant l'excavació de les diferents cales, la presència de ceràmica tardo antiga i medieval és pràcticament inexistent.

Horitzó B. Segles XVI – XVII

El dia 29 d'agost de l'any 1592, Jerònima Joana de Malars va fer una deixa testamentària de 1.000 lliures al col·legi de l'orde dels Carmelites Calçats, que havia estat fundat dos anys abans, i que, fins aleshores, estava emplaçat a la capella de Montserrat del carrer de la Portaferrissa. El 1593, el col·legi va comprar una casa gran a la Rambla amb un hort darrere i s'hi va establir.

[84] Palet 1997: 178.

Posteriorment, aniria adquirint altres horts i peces de terra adjacents, situades a prop del portal de Trentaclaus (a l'actual carrer d'Escudellers). En el decurs de la Guerra dels Segadors (1640-1652), el col·legi del Carmelites va haver d'hostatjar un batalló (1646), va ser utilitzat com a hospital d'empestats (1651) i, finalment, es va fer servir com a quarter general dels soldats suïssos (1652). Sabem, per la documentació escrita, que, al cap d'uns anys, el 1680, l'orde dels Carmelites Calçats va construir un gran edifici amb façana principal oberta a la Rambla. El conjunt estava format, de nord cap a sud, per l'església, la porteria, el claustre que comunicava les aules del col·legi, la zona de serveis (amb el refetor, la cuina, el rebost, el forn, la cisterna i el cobert de pedra per emmagatzemar la llenya) i quatre cases que pertanyien a les dependències del col·legi; més enllà d'aquestes cases hi havien els jardins i, més lluny encara, a l'altre costat d'uns marges de pedra, els dos horts de la comunitat. L'espai que avui dia ocupa la finca del número 7 del carrer de Nou de la Rambla cal situar-lo en un racó de la banda sud de l'hort més petit, a tocar de la tanca que el separava del jardí de les cases del col·legi.

D'aquesta etapa històrica, tenim constància de les restes molt malmeses d'una suposada estructura de sínia a la cala G, molt a prop del que les fonts escrites anomenen l'hort de les verdures. També s'han localitzat abundants fragments de catúfols en els estrats associats a l'amortització d'aquest sector del col·legi, actuació prèvia a l'obertura del carrer del Conde del Asalto, el 1786.

Horitzó C. 1693-1698. Primera fase d'ús de la fossa d'inhumació excavada als horts del Col·legi

Consta a la documentació escrita que una part de l'edifici del col·legi dels Carmelites va ser utilitzat, arran dels estralls provocats per la Guerra dels Nou Anys (1688-1697), com a hospital militar del Rei; allà miraven de guarir-se els soldats ferits als fronts de guerra i els que patien els efectes de les malalties infeccioses, molt esteses en aquells anys a causa de les penúries generades pels esdeveniments bèl·lics. Segons les fonts consultades, mentre que la majoria dels oficials que morien eren inhumats a la capella del col·legi (o d'algun altre convent o també en altres cementiris de parròquies de la ciutat, com ara el Pi), els soldats de la milícia s'enterraven en el lloc més apartat del

col·legi conventual, al fons dels horts més petits de la comunitat, en un espai adossat als murs que senyalaven el límit meridional de les propietats del convent.

De fet, en el decurs del control arqueològic que es va efectuar dels sondeigs geotècnics del subsol del soterrani del Palau Güell, l'hivern del 2005,[85] ja es van localitzar gran quantitat de restes òssies humanes, en aquest cas absolutament inconnexes i en molt mal estat de conservació.[86] Corresponien als primers nivells d'ocupació de la fossa funerària, a més de cinc metres de profunditat respecte de la cota actual del carrer Nou de la Rambla, i havien estat profundament alterats per les obres de construcció del Palau. A causa de la fragmentació dels ossos no es van poder extreure gaires dades antropomètriques ni conclusions referents a la morfologia dels individus. Tot i que la determinació de sexe es va fer a partir d'un sol os i no del conjunt d'ossos (com sol ser habitual), es van comptabilitzar un nombre mínim de setze individus, nou dels quals masculins, un de probablement femení i la resta indeterminats. Pel que fa a la distribució per edats, vuit es van considerar adults, dos de juvenils (entre 15 i 18 anys) i un d'infantil (entre 5 i 8 anys), sense que es pogués precisar res més. L'estudi de l'estat de salut va permetre observar patologies òssies en extremitats superiors i inferiors en almenys sis individus adults, probablement a causa de traumatismes amb possibles ferides obertes.

Les actuacions arqueològiques del 2017 i 2018 (cales 2 i 3 a l'àmbit 4, i cales A, B, D, E i F a l'àmbit 3) han constatat l'existència d'una gran fossa comuna, que va transformar durant els darrers anys del segle XVII i el primer quart del segle XVIII els horts petits del convent dels Carmelites en un cementiri militar, on s'amuntegaven les víctimes mortals, capiculades unes a sobre de les altres i, en alguns casos, desplaçades i mutilades per l'afegitó de nous enterraments.

L'ús d'aquest espai com a àrea d'enterraments va tenir dues etapes, una primera de gran concentració d'inhumacions, durant la Guerra dels Nou Anys (amb un pic àlgid d'enterraments entre 1694 i 1695), i una segona fase

[85] Caixal 2006.

[86] Les restes òssies van ser netejades, inventariades i reconstruïdes per tècnics de la Unitat d'Antropologia del Departament de Biologia Animal, Biologia Vegetal i Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigits per la doctora Assumpció Malgosa.

vinculada a les guerres de Successió i de la Quàdruple Aliança (amb una intensitat més intermitent, entre 1713 i 1722).

Tot i la parcialitat dels nostres treballs de recerca arqueològica, podem precisar amb més o menys exactitud els límits de la fossa pel costat nord (a la cala E n'hem pogut excavat tot el seu perfil) i per la banda sud (situat a poca distància del mur que tancava a migdia els horts i els límits de propietat del col·legi dels carmelites, i que hem localitzat sota l'actual parament meridional de la finca), amb una amplada aproximada d'entre 5 i 6 metres. La fossa s'estén, sense que puguem determinar-ne els límits laterals, tant cap a l'oest per sota de la mitgera amb la casa veïna (el número 9 del carrer Nou de la Rambla), com cap a llevant, en direcció al Palau Güell, més enllà de la parcel·la que ocupa el nostre edifici i en una àmplia superfície sense precisar pel subsol de les cavallerisses del Palau. Pel que fa a la profunditat excavada, hem trobat el fons (de perfil lleugerament arrodonit) a uns 2,70 metres del nivell de circulació històric (l'hort del col·legi cap el 1693). Correspon, aproximadament, a uns 6 metres per sota de la cota actual del carrer Nou de la Rambla. Tot i que, atenent a les limitacions de la nostra intervenció, no es pot descartar que la fossa fos en realitat la suma de diferents rases paral·leles, nosaltres som del parer, ara per ara, que es tractava d'un retall de grans dimensions de perfil rectangular, situat gairebé a tocar del mur del fons dels terrenys propietat del col·legi dels carmelites i al qual s'accediria a través d'una rampa. No hem trobat cap evidència d'aquest pla inclinat, però entenem que seria la forma més pràctica de descendir per anar dipositant els difunts a l'interior de la fossa.

Pel que fa a aquesta primera fase d'ús de la fossa (vinculada directament a la Guerra dels Nou Anys), podem dir que els individus identificats (un total de 18 amb estats de conservació força diversa) estan majoritàriament enterrats en decúbit supí o decúbit pron, orientats d'est a oest, embolcallats probablement amb un simple llençol o pany de roba i sense cap fossa o estructura funerària aparent (coberts tan sols amb una mica de terra). Totes les restes òssies localitzades d'aquesta primera etapa d'ús romanen in situ. Segons les dades proporcionades per l'excavació de la cala E, on s'ha pogut determinar el perfil i profunditat de la fossa, calculem una superposició d'entre cinc i set capes d'enterraments capiculats. Cal destacar que un dels cranis documentats en aquest perfil presentava una trepanació, fet que podria estar vinculat a una

possible intervenció quirúrgica efectuada a l'hospital instal·lat al col·legi. En aquest sentit, a nivell visual la trepanació no semblava presentar indicis de regeneració òssia posterior, cosa que indicaria que l'individu no hauria sobreviscut gaire temps després de la intervenció. El material arqueològic que acompanyava els estrats amb restes òssies corrobora la cronologia apuntada per la documentació escrita, amb presència notòria de fragments de ceràmica blava catalana amb motius decoratius que son característics de les produccions anomenades de les *Orles Diverses*, de la *Ditada*, de *Poblet* i de *Transició* (altrament denominada *d'influència francesa*), del darrer terç del segle XVII o primers anys del segle XVIII. S'han identificat també, formant part del context arqueològic de la inhumació, petits fragments metàl·lics informes, que associem a restes de metralla o a la descomposició d'algun objecte personal (bijuteria, escapularis...)

Horitzó D. 1713-1722. Segona fase d'ús de la fossa d'inhumació excavada als horts del Col·legi

Hem diferenciat aquesta segona fase d'ús de la fossa arran de la intermitència i disposició dels enterraments, que en aquesta etapa estan orientats majoritàriament de nord a sud, i per la seva ubicació, omplint les cotes més altes de la fossa comuna (com revelen els tres individus localitzats, respectivament, a les cales A, D i F de l'àmbit 3), que alhora desbordaven i continuarien més enllà dels seus límits originals (com ho demostra la localització d'una inhumació a la cala B de l'àmbit 2, a l'exterior nord respecte la fossa). En aquest darrer cas, es van documentar i extreure les restes òssies per comprovar que, per dessota seu, no hi havia més enterraments i apareixia el nivell de circulació exterior de la fossa comuna excavada a finals del segle XVII i que s'havia reblert de forma ràpida i continuada durant, bàsicament, la Guerra dels Nou Anys.

A nivell cronològic, aquest segon moment d'ús se situaria entre finals de la guerra de Successió i la de la Quàdruple Aliança (entre 1713 i 1722). A inicis de la Guerra de Successió (el 1705) el col·legi va allotjar soldats alemanys, fins a l'inici del setge a Barcelona, el 3 d'abril de 1714. A partir d'aquest moment, es va abandonar el col·legi, traslladant tots els que no havien de lluitar a unes

tendes, a la muntanya de Montjuïc. A nivell documental no hi ha dades específiques relatives a la continuïtat de l'ús de l'espai com a cementiri militar. Tot i això, considerem que no es pot descartar que durant aquest període s'haguessin enterrat individus en aquesta zona, ja que es coneixeria l'existència d'aquest espai destinat a aquest ús. Els individus haurien estat inhumats a les cotes superiors de la fossa comuna o ja per damunt dels seus límits. Pel que fa a la guerra de la Quàdruple Aliança, sí que es disposa de documentació relativa a l'ús de l'espai com a zona d'enterraments, entre 1719 i 1722. Els individus documentats a les cotes superiors de les cales A, D i F i el de la cala D haurien estat enterrats en aquest període.

Horitzó E. 1722-1786. Recuperació com a hort del col·legi dels espais ocupats per la fossa d'inhumació

Un cop finalitzat el conflicte de la Quàdruple Aliança, l'espai que s'havia utilitzat com a cementiri militar es va recuperar com a hort del col·legi. Aquesta dada es pot apuntar tant pel que ha aportat l'estudi històric de l'edifici, com pels resultats de l'excavació de les cales. En relació a l'estudi històric, s'ha constatat que diferents zones dels horts del col·legi s'arrendaven per al conreu, una de les quals es corresponia a la zona dels enterraments. Gràcies als documents que certifiquen el cobrament d'aquest espai com a horts de conreu, sabem que a la primavera de 1722, a la fossa ja no s'hi enterraria ningú.

En totes les cales obertes a l'àmbit 3 s'han localitzat diferents nivells força homogenis que amortitzaven la darrera fase d'ús de la fossa comuna, amb la voluntat de recuperar novament tota aquesta zona com a àrea de conreu. En aquests estrats s'han localitzat restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica, que estarien possiblement relacionades amb les remocions de terres motivades per les feines agrícoles. Aquestes haurien afectat les restes dels individus enterrats a les cotes superiors.

La recuperació de l'espai com a zona de conreu hauria també motivat una nova organització d'aquesta àrea. En aquest sentit, a les cales A, B i H s'han trobat les restes de tres murs de tancament, que se situarien cronològicament en aquest moment. La ubicació cronològica dels murs s'ha efectuat a partir especialment de la seva relació estratigràfica amb els nivells associats a la

cobertura dels individus enterrats durant la fase anterior. A les cales A i B, els dos murs tallaven o se situaven per damunt d'aquests nivells, fet que indica la seva posterioritat constructiva. Els murs localitzats a les cales B i H presentaven una factura constructiva molt similar, la mateixa orientació i finalitzaven sense definir cap angle de tancament d'un espai. A partir d'aquest fet considerem que podrien estar associats a tancaments d'espais semi-oberts, o bé que delimitarien diferents arrendataris o tipus de conreu. La documentació relativa al procés de construcció del carrer Conde del Asalto esmenta l'enderroc de murs i tàpies que dividien els diferents horts, alguns dels quals serien els documentats a les cales esmentades.

Pel que fa al mur localitzat a la cala A, se situava a l'extrem sud de l'edifici i se li recolzava la fonamentació del mur de l'edifici construït en el moment de l'obertura del carrer del Conde del Asalto (corresponent a la fase posterior). A nivell constructiu, aquest mur presentava diferències en relació als murs documentats a les cales B i H. Aquest fet podria indicar que el mur de la cala A s'hauria edificat en un moment o amb un objectiu diferenciat respecte els altres dos murs. Per la seva ubicació en el conjunt de la propietat dels carmelites calçats, aquest mur podria correspondre a una reparació del tancament sud del conjunt, tot i que no hem documentat indicis de cap mur anterior al qual pogués estar substituint. Una altra possibilitat seria, com a les cales B i H, que fos un mur per separar usos o arrendataris. La proximitat d'aquest mur amb el límit sud de la fossa corresponent al cementiri militar de finals del segle XVII ens fa considerar que s'hagués construït per delimitar aquesta àrea dels enterraments anteriors, un cop recuperada per al conreu.

Horitzó F. 1786-1788, obertura del carrer Conde del Asalto

El control arqueològic dels tres sondeigs geotècnics i l'excavació de les diferents cales distribuïdes en la planta baixa de la finca objecte d'estudi han confirmat els processos constructius iniciats amb l'obertura del carrer Conde del Asalto —en honor del capità general de Catalunya, que n'havia estat l'impulsor i artífex (el nom original va perdurar fins a la denominació actual de Nou de la Rambla, que data del 1978). Els terrenys ocupats pel col·legi dels Carmelites Calçats es van veure afectats pel nou vial, i els solars resultants van quedar

dividits en parcel·les a banda i banda del nou carrer. Al número 7 es va projectar un edifici de quatre pisos amb galeria coberta posterior a cadascun, terrat, hort al darrere, pou i safareig.

A partir de l'excavació de les diferents cales s'han documentat les fonamentacions dels murs de tancament perimetrals (cales 1, 2, 3, A, E, H i I) i interiors (cales B, D, E, F i G) de l'edifici, així com els diferents rebliments associats al procés constructiu i en algun punt (cala B) a la destrucció dels murs existents. En aquestes capes, hi predominen fragments de ceràmica blava catalana dels anomenats motius d'Influència francesa i de l'arracada, que també responen a les temàtiques decoratives pròpies del darrer terç del segle XVIII. Igualment, tot i que en quantitat testimonial, cal fer esment de l'aparició d'alguns bocins de plats de ceràmica italiana arribats de Savona al llarg de la segona meitat del segle XVIII.

Totes les fonamentacions tallaven els estrats associats amb la recuperació de l'espai de conreu dels horts del col·legi, entre 1722 i 1786, i fins i tot els individus enterrats en el darrer moment d'ús de l'espai com a cementiri militar. Val a dir que els tancaments sud, est i oest actuals de l'edifici a nivell de la planta baixa es corresponen majoritàriament als murs bastits en aquest període. A la cala C (àmbit 5) s'han localitzat de manera parcial les restes del possible pou. En relació a l'edifici bastit en aquest moment no s'han localitzat nivells de circulació vinculats al seu ús, ja que possiblement haurien quedat afectats pels rebaixos produïts durant la reconstrucció de l'edifici, posterior al bombardeig de 1842.

L'activitat desenvolupada a la planta baixa de l'edifici podria estar associada amb algun tipus de treball artesanal, que requeriria dipòsits possiblement semi-soterrats. En relació a aquesta activitat a la zona més propera al carrer (àmbit 1) s'han documentat parcialment dos dipòsits (cales G i H). Les característiques dels paviments de base i revestiments dels murs de tancament de les dues estructures indicarien que l'ús dels dipòsits estaria vinculat a l'emmagatzematge d'algun tipus de líquid, que podria estar associat a la manipulació i tractament d'algun producte (com ara tints). En aquest mateix espai, a l'inici de la construcció de l'edifici s'hi podria haver projectat un espai o estructura soterrada, que finalment no s'hauria construït i al damunt s'hi va ubicar un dels dipòsits. Aquesta hipòtesi respon a les característiques de la

fonamentació del mur de tancament en aquest punt (cala H). La mateixa intencionalitat de construir una estructura soterrada s'ha observat a la part posterior de l'edifici (àmbit 3). En aquest sentit, a la cala F les cotes inferiors de la fonamentació del mur interior continuaven per sota del final d'excavació del sondeig. La seva ubicació en el conjunt de l'edifici (a la part exterior) ens fa considerar que aquest projecte d'estructura podria correspondre's a una fossa sèptica, que finalment no s'hauria construït.

Horitzó G. Mitjan del segle XIX (1843-1844). Reconstrucció de la finca

La ciutat de Barcelona va ser bombardejada, des del castell de Montjuïc, el 3 de desembre de 1842. Aquest bombardeig es va dur a terme per a aturar la revolta civil que s'estava produint a la ciutat contra la regència del general Espartero. L'edifici on s'han efectuat els treballs arqueològics va quedar greument malmès per les bombes, fet que va suposar la seva reconstrucció posterior. De manera destacable, la façana actual de l'edifici s'hauria bastit en aquest moment, tal i com ho indica el gravat de l'any 1844 que es conserva actualment al fris de la planta baixa. Aquesta reconstrucció va coincidir amb un canvi de la propietat de l'edifici, que va passar a mans de Jeroni Jordà. En el document de venda, s'especificava que el solar estava ple de runa.

Tal i com indica el document de venda, els murs interiors de l'edifici haurien quedat molt afectats pel bombardeig. En el moment de la reconstrucció de l'edifici (el 1844) es van bastir nous murs de tancament interiors, molts dels quals han estat documentats durant l'excavació de les cales. Pel que fa als murs sud i oest perimetrals de l'edifici, les seves cotes inferiors no haurien quedat afectades pel bombardeig i es van mantenir (cales A, E, H). Prèviament a l'inici dels treballs de reconstrucció de l'edifici s'hauria netejat tota la parcel·la de la runa generada per la destrucció dels murs interiors i de façana. La retirada de la runa hauria afectat també els nivells de circulació existents, ja que en cap de les cales se n'han documentat restes o indicis.

Els nous murs interiors estaven bastits amb maons i alguns d'ells es recolzaven al damunt de les restes dels murs anteriors, tal i com s'ha documentat a les cales B, D, E i F. En aquest mateix moment s'haurien definit nous espais interiors, com ara el pati de llums i l'escala d'accés als pisos superiors. La

construcció del pati de llums va suposar l'amortització del pou existent, tal i com s'ha constatat a la cala C. A l'àrea més propera al carrer (àmbit 1) l'espai existent es va ampliar en direcció sud i es va definir un nou tancament est, que definia per l'oest l'escala. A la fonamentació d'aquest nou mur s'hi va construir un arc (cales G i I), que podria estar vinculat a la previsió d'edificar un àmbit soterrani durant la reconstrucció de l'edifici o, potser més tard, i que finalment no es va edificar.

Al mateix àmbit 1, els dos dipòsits de la fase anterior es van amortitzar (cales G i H) i a la zona sud es va construir una canalització (cala H), a partir de la qual s'accedia a una fossa sèptica, que se situava al subsol de l'escala d'accés als pisos superiors. Aquesta fossa sèptica ha estat netejada en el marc de la present intervenció i hauria estat en ús fins a inicis del segle XX. A finals del segle XIX, a la mateixa zona sud de l'àmbit 1 es va construir una canalització (cala H), que funcionaria conjuntament amb la fossa, si bé els residus que circulaven per la canalització ja anirien fins a un col·lector ubicat al carrer. Durant la neteja del rebliment de l'interior de la fossa s'han recuperat fragments i peces de vidre (tubs de proveta, ampolletes i peus i perfils de copa), juntament amb un tap de perfum (*Maison Dorin,* de París), de finals del segle XIX-inicis del segle XX.

La part posterior de l'edifici hauria deixat de funcionar com a àmbit obert i s'hi van construir diferents dipòsits soterrats (cales 3 i A). Aquestes estructures estarien vinculades a algun tipus de manipulació i tractament de productes mitjançant líquids. Pel que fa a nivells de circulació relatius a aquest període, s'han documentat les restes de dos paviments de rajols, a la zona central de l'edifici (àmbits 2 i 5, cales B i C).

Horitzó H. Primer quart del segle XX

Cap a la dècada del 1910, constatem una sèrie de reformes interiors —renovació formal de l'espai en les cuines de les quatre plantes i nous paviments de rajoles hidràuliques als pisos—, que podrien estar vinculades amb un canvi de la propietat de la finca, també avalada per la documentació escrita. L'excavació ha evidenciat nous nivells de circulació a la planta baixa, enllosats de pedra i paviments de rajoles, i també nous traçats de desguàs

d'aigües. Datem també d'aquesta època un seguit de reformes a l'àmbit 4 (pati de llums de la finca), que inclouen l'amortització dels dipòsits anteriors, l'articulació de nous sistemes de recollida i drenatge d'aigua i l'afegitó d'un nou paviment fet de lloses de pedra de forma poligonal i disposició irregular a trencajunt. Cal fer esment que l'estrat d'amortització del dipòsit de la cala 3 (àmbit 4) es van recuperar una quantitat important de recipients ceràmics d'ús farmacèutic (principalment per a cremes i píndoles).

Entre 1902 i 1921 consta a la planta baixa l'existència d'una fàbrica i botiga d'estores, tipus de negoci que no s'avé gens amb el paviment de lloses de pedra localitzat al fons de l'àmbit 3, i datat d'aquesta època. Per les característiques formals que té i per les empremtes d'una possible menjadora per a bestiar adossada a la paret mitgera, seria més lògic relacionar-lo amb el terra d'una altra mena d'instal·lació, com ara una vaqueria. Tot i que alguns testimonis orals desmenteixen aquesta hipòtesi, nosaltres no la descartem definitivament, ja que a la planta baixa de l'edifici veí, el número 9, sembla que, ben bé fins a mitjan de segle XX, hi va haver una vaqueria (propietat de Francesc Garreta) i, més tard, una lleteria i una xocolateria obertes al públic. No és il·lògic pensar que potser hi hagi una certa confusió, i que una part del ramat de vaques del senyor Garreta s'estabulés també a la planta baixa del número 7.

També atribuïm a una confusió l'existència d'un suposat refugi antiaeri a sota del nostre edifici, identificat amb el número R.1149 en la llista de refugis redactada per la Junta Local de Defensa Passiva de Barcelona, el 16 de juliol de 1938.[87] La recerca arqueològica no n'ha trobat cap evidència. Potser feia referència a la fossa sèptica que existeix sota el cos d'escala de la finca, que en tot cas hauria d'haver estat profundament remodelada per adaptar-la a la nova funció, ja que no reuneix cap de les condicions o requeriments bàsics per transformar-se en un refugi per a la població civil. Cal tenir en compte —i aquest fet avala la teoria de la confusió en la ubicació correcta del refugi antiaeri— que les cavallerisses del Palau Güell ja van servir per aquest fi durant els episodis de bombardeig aeri que va patir la ciutat durant la guerra civil.

[87] *Atles dels Refugis de la Guerra Civil espanyola a Barcelona,* 2002.

Horitzó I. Darrer quart del segle XX

A aquesta etapa correspon l'obertura d'un supermercat de queviures que va estar en funcionament fins que, l'any 2014, la societat propietària va vendre la finca a la Diputació de Barcelona. Per adequar l'espai a aquests usos comercials i millorar la comunicació interior entre els àmbits 1, 3 i 4, es van suavitzar els desnivells graonats amb rampes i es va cobrir el pati de llums de l'àmbit 4 (adequat com a petit magatzem) amb un sostre baix fet de bigues i revoltons de totxana. El nivell de circulació existent a tots els àmbits on s'han dut a terme les cales s'hauria definit en aquest moment.

.

V. BIBLIOGRAFIA

Batlle, A.; Mascareñas, P. 2006 [Inèdit]:*Estudi geotècnic per a la diagnosi de l'estat actual de fonamentació de l'edifici del Palau Güell, al carrer Nou de la Rambla, 5. Barcelona. 2a intervenció geològica.* Batlle & Mascareñas Geoprojectes, S.L. Barcelona, 2006.

Bermúdez, X. 2002 [Inèdit]: *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, 11-13 (Barcelona). 4-15 de febrer de 2002.* Barcelona, 2002.

Beltrán de Heredia, J.; Miró, N., 2010: "El comerç de ceràmica a Barcelona als segles XVI-XVII: Itàlia, França, Portugal, els tallers del Rin i Xina". *Quarhis*, Època II, 6. Barcelona: 14-91.

Bosch de Doria, M. 2015 [inèdit]: *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer de Sant Ramon, 1-29, carrer de Nou de la Rambla, 42-50, i plaça de Pieyre de Mandiargues (Barcelona). 13 d'octubre a desembre de 2014, i 2 de gener a 31 de març de 2015.* Barcelona, 2015.

Caixal, À. 2006 [Inèdit]: *Memòria del control arqueològic dels sondeigs geotècnics realitzats al soterrani del Palau Güell (Barcelona). Gener – Març 2005*. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL), Diputació de Barcelona. Barcelona, desembre de 2006.

Caixal, À. 2019: "Carrer Nou de la Rambla, 7". *Anuari d'arqueologia i patrimoni de Barcelona 2017*. Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura. Barcelona, 2019: 131-132.

Casas, A.; Himi, M.; Lovera, R. 2017 [Inèdit]: *Informe de la prospecció geofísica amb georadar i tomografia elèctrica al local annex del Palau Güell de Barcelona*. Departament de Minerologia, Petrologia i Geologia Aplicada de la Facultat de Ciències de la Terra (Universitat de Barcelona). Barcelona, març de 2017.

Ettlingler, E. *et alii* 1990:*Conspectus formarum terrae sigillatae italico modo confectae*. Materialen zur Römisch-germanischen keramik, 10. Bonn, 1990.

Fierro, J. 2003 [Inèdit]:*Informe sobre els sondeigs realitzats al subsòl del soterrani del Palau Güell el mes de novembre de 2003*. SPAL. Diputació de Barcelona. Barcelona, 2003.

Goudineau, Ch. 1968: *La céramique arétine lisse*. *Fouilles de l'École Française de Rome à Bolsen (Poggio-Moscini) 1962-1967.* IV, Suplement 6 de les *Mélanges d'Archéologie de l'École Française de Rome.* París. 1968.

Huertas, J.; Rodríguez, M. 2000: "Muralla medieval de Barcelona: Darreres intervencions arqueològiques". I Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya, Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval (ACRAM), Igualada, 2000: 36-46.

Lacuesta, R.; Galí, D. 2005 [Inèdit]:*Cartografia relativa a l'ocupació del solar del Palau Güell, de Barcelona, al llarg dels segles*. SPAL. Diputació de Barcelona. Barcelona, 2005.

López Mullor, A. 1992 [Inèdit]:*Informe de les intervencions arqueològiques dutes a terme al Palau Güell de Barcelona*. SPAL. Diputació de Barcelona. Barcelona,1992.

Miquel. J. 2005 [Inèdit]: *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, 36 (Barcelona). 8-18 de novembre de 2004.* Barcelona, 2005.

Nieto, R. L. 2005 [Inèdit]: *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, 9 - carrer de Lancaster, 1. 21-22 de febrer de 2005.* Barcelona, 2005.

Palet, J. M. 1997: *Estudi territorial del Pla de Barcelona*. Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona, 1. Centre d'Arqueologia de la Ciutat. Barcelona, 1997.

Pàmies, D. 2016: “Carrer de Sant Ramon, 1-29; carrer Nou de la Rambla, 42-50; plaça de Pieyre de Mandiargues”. *Anuari d’arqueologia i patrimoni de Barcelona 2014*. Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura. Barcelona, 2016: 199-200.

Riera, S.; Palet, J. M. 1993: "Evolució del sector de Montjuïc-el Port entre l'època romana i altmedieval (s. III-X): una contribució a l'estudi diacrònic del paisatge". Actes del *III Congrés d'Història del Pla de Barcelona. Ponències i Comunicacions,* vol. 1. Institut Municipal d'Història. Barcelona, 1993: 49-70.

Sánchez, D. 2017 [Inèdit]: *Estudi geotècnic per a l’avant-projecte de la viabilitat de rehabilitació i/o canvi d’us i possible ampliació mitjançant planta soterrani de l’edifici número 7 del carrer Nou de la Rambla de Barcelona, contigu a l’edifici del Palau Güell*. D & S Geoprojectes. Barcelona, novembre de 2017.

Ventayol, A. 1999: "Implicacions geotècniques de l'antic estany del Cagalell. El Raval, Barcelona". *Associació Catalana d'Empreses de Sondeigs i Estudis Geotècnics* (ACESEG). Butlletí, núm. 2. Barcelona, 1999.

Tortorella, S. 1981: "Ceramica Africana. Ceramica de cucina". *Atlante delle forme ceramiche*, I. Enciclopedia dell'Arte Antica, Classica ed Orientale. Roma, 1981: 208-228.

ANNEX I.

INVENTARI DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES I DELS FETS CONSTRUCTIUS

CAMPANYA 2017

CALA 1. Àmbit 1

UE: 1

Descripció: Paviment de rajoles ceràmiques de la planta baixa del local. Peces quadrades de 40 cm x 40 cm x 2 cm.

Posició física:

Adossat a: 9, 16

Recolza en: 2, 8

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Paviment.

UE: 2

Descripció: Estrat. Color gris fosc, intens, i gran duresa. Format bàsicament per ciment pòrtland i sorra. Estèril.

Posició física:

Hi recolza: 1

Adossat a: 7, 8, 9

Cobreix: 3

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Preparació de paviment.

UE: 3

Descripció: Estrat de regularització de la cota d'ús. Color marró clar i consistència no gaire dura. Poc compactat. Format per sorra, morter de calç i grava. Presència de fragments molt esmicolats de teula i maó. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 2

Adossat a: 7, 8

Cobreix a: 4

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Estrat d'anivellament.

UE: 4

Descripció: Paviment. Sòl de llambordes lítiques (pedra de Montjuïc) amb una lleugera i constant inclinació cap a migdia, cap a l'interior de la finca. Color marró ocre. Barrejat amb sorra, argila i morter de calç. Probablement, és el terra de la rampa d'entrada.

Posició física:

Cobert per: 3

Adossat a: 7, 8

Recolza en: 5

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Paviment.

UE: 5

Descripció: Estrat. Color marró vermellós i consistència força dura. Format per sorra, argila, grumolls de morter de calç i abundants fragments de material de construcció. Fèrtil.

Posició física:

Hi recolza: 4

Adossat a: 7, 8

Cobreix: 6

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Preparació de paviment.

UE: 6

Descripció: Rebliment. Estrat argilós de color gris vermellós o marronós, consistència semi dura i format per calç, argila desfeta, sorra fina, carbons, llims. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 5

Adossat a: 7, 8
Cobreix a: 10, 11
Rebleix a: 17, 18
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Rebliment.

UE: 7
Descripció: Mur en direcció est a oest que tanca la finca a tramuntana i que correspon a l'edifici de final del segle XVIII ensorrat pels efectes del bombardeig del 1842. A sobre hi recolzen la façana principal oberta al carrer Nou de la Rambla i el marxapeu d'entrada. Correspon al MR-30 de la cala I de la intervenció de 2018. La part que documentem està bastida amb pedres de mida mitjana i petita, disposades de manera irregular i lligades amb abundant morter de calç de tonalitats grises i blanquinoses.
Posició física:
Hi recolza: 9, 15
Solidari de: 8
Recolza en: 14
S'hi adossa: 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 8
Descripció: Banqueta de fonamentació del tancament de ponent de la finca.
Posició física:
Hi recolza: 16
Solidari de: 7
Recolza en: 14
S'hi adossa: 1, 2, 3, 4, 5 ,6, 11, 12, 13
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 9

Descripció: Marxapeu modern d'entrada al local de la planta baixa. És una llosa ceràmica de 4 cm de gruix.

Posició física:

Adossat a: 15

Recolza en: 7

S'hi adossa: 1, 2

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Marxapeu.

UE: 10

Descripció: Estrat. Capa de morter i calç molt fina i compacta. Sembla l'empremta d'una pastera. Estèril.

Posició física:

Cobert per: 6

Adossat a: 7, 8

Cobreix a: 11

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Pastera de calç o nivell de construcció.

UE: 11

Descripció: Estrat. Capa molt similar a UE 6, però més flonja. Color marró clar. Format per sorra abundant i grava. Menys quantitat de material de construcció de rebuig. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 6, 10

Adossat a: 7, 8

Cobreix a: 12

Tallat per: 17, 18

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E).

Interpretació: Rebliment.

UE: 12

Descripció: Rebliment. Color marró vermellós. Format per sorra, llim, argila, grumolls de calç i cendra. Reapareixen les restes de rebuig de material de construcció. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 11

Adossat a: 7, 8

Cobreix a: 13

Tallat per: 17, 18

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E).

Interpretació: Rebliment.

UE: 13

Descripció: Rebliment. Color marró fosc. Consistència més compacta, poc humida. Format per argila més grises, grumolls de calç i cendra, i força carbonets. Restes de rebuig de material de construcció. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 12

Adossat a: 7

Cobreix a: 14

Tallat per: 17

Cronologia: Segles XVI-XVII (Horitzó B).

Interpretació: Rebliment.

UE: 14

Descripció: Rebliment. Color ocre marronós amb tonalitats carbasses. Consistència irregular, més humit i agrumollat. Format per argila i sorra. Algunes restes òssies de microfauna molt malmeses. Fèrtil. Bocins de ceràmica romana.

Posició física:

Hi recolza: 7

Cobert per: 13

Cronologia: *Taq* segle XVI (Horitzó A).

Interpretació: Rebliment.

UE: 15

Descripció: Mur. Tancament nord de la finca que constitueix la façana principal al carrer Nou de la Rambla. Presenta balcons correguts en el pis principal i baranes de fosa. Sota el primer balcó, hi figura gravada la data del primer de maig del 1844. Correspon al MR-29 de la cala I de la intervenció de 2018.

Posició física:

Recolza en: 7

S'hi adossa: 1, 9

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Façana de la finca al carrer Nou de la Rambla.

UE: 16

Descripció: Mur en direcció est a oest que tanca la finca per ponent. Fa de mitgera amb l'edifici del número 9 del carrer. Correspon al MR-2 de les cales A, E i H de la intervenció de 2018. Està construït amb pedres de mida gran i mitjana combinada amb maons de mida més reduïda, i lligades amb abundant morter de calç de tons grisos i blanquinosos. Aparença regular.

Posició física:

Recolza en: 8

S'hi adossa: 1

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Mitgera de ponent de la finca.

UE: 17

Descripció: Trinxera de fundació de la UE 7.

Posició física:

Talla: 11, 12, 13

Reblert per: 6

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera de fundació.

UE: 18

Descripció: Trinxera de fundació de la UE 8.

Posició física:

Talla: 11, 12

Reblert per: 6

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera de fundació.

CALA 2. Àmbit 4

UE: 1

Descripció: Paviment de rajoles ceràmiques de l'espai originalment reservat a cuina a la planta baixa del local. Peces quadrades de 20 cm x 20 cm x 2 cm.

Posició física:

Adossat a: 5, 6

Recolza en: 2

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Paviment.

UE: 2

Descripció: Estrat. Color gris fosc, intens. Consistència no gaire dura. Format bàsicament per morter de calç, grava i sorra. Estèril.

Posició física:

Hi recolza: 1

Adossat a: 5, 6

Cobreix: 3, 4

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Preparació del paviment.

UE: 3

Descripció: Rebliment. Color marró fosc. Consistència dura i compacta. Format per grumolls de morter de calç, grava, sorra i blocs de ciment pòrtland i sorra. Presència de fragments molt esmicolats de teula i rajola. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 2

Adossat a: 4, 5, 7, 9

Cobreix a: 7, 8, 11, 12

Cronologia: Darrer quart del segle XX (Horitzó I).

Interpretació: Rebliment.

UE: 4

Descripció: Solera de rajoles rectangulars de 28 cm x 14 cm amb una base variable de ciment pòrtland d'entre 4 i 6 cm. Constitueix la coberta d'un conducte subterrani d'aigües brutes.

Posició física:

Cobert per: 2

Adossat a: 5, 6

Recolza en: 9, 10

S'hi adossa: 3

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Clavegueró.

UE: 5

Descripció: Mur en direcció est a oest que tanca per tramuntana l'àmbit. Forma part de l'estructura de sustentació del cos d'escales de la finca.

Posició física:

Adossat a: 6

Recolza en: 7

S'hi adossa: 1, 2, 3

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Mur.

UE: 6

Descripció: Mur en direcció nord a sud que assenyala el límit oriental de la finca. Fa de mitgera amb el Palau. Aparell sòlid. Bastit amb pedres de mida diversa, més aviat grans i rectangulars, poc desbastades i unides amb abundant argamassa de calç. Petits sots en el pla de façana farcits amb pegats de morter i fragments de teula i maó. En el tram inferior apareixen sectors amb acumulació de maons quadrats apilats sense gaire ordre, que deuen respondre a reparacions efectuades durant la reconstrucció de l'edifici, a mitjan del segle XIX.

Posició física:
Recolza en: 16
S'hi adossa: 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Mur.

UE: 7
Descripció: Banqueta de fonamentació de la UE 5.
Posició física:
Hi recolza: 5
Cobert per: 3
Recolza en: 17
S'hi adossa: 3, 12, 13, 14, 15
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 8
Descripció: Solera de rajoles quadrades (15 cm x 15 cm x 2 cm), fons d'un col·lector amortitzat, amb una lleugera pendent cap a migdia.
Posició física:
Hi recolza: 9
Cobert per: 3, 10
Adossat a: 6
Recolza en: 11
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).
Interpretació: Solera de clavegueró.

UE: 9
Descripció: Alineació de morter de calç, sorra i blocs de pedra que limita a llevant la UE 8. Formaria part d'un dels costats laterals del clavegueró que en direcció nord-sud travessa aquest àmbit.

Posició física:

Hi recolza: 4

Cobert per: 3

Recolza en: 8

S'hi adossa: 3, 10

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Clavegueró.

UE: 10

Descripció: Rebliment. Color marró molt clar, amb tonalitats grises i ocres. Consistència no gaire dura ni compacta. Capa de sorra, calç fina i argila desfeta. Estèril.

Posició física:

Hi recolza: 4

Adossat a: 6, 9

Cobreix: 8

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Rebliment.

UE: 11

Descripció: Estrat de preparació de la UE 8. Color gris marronós. Consistència flonja. Format per sorra molt fina i calç. Estèril.

Posició física:

Hi recolza: 8

Adossat a: 6

Cobreix a: 12

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Preparació de paviment.

UE: 12

Descripció: Rebliment. Capa de color marró intens, molt compacta i consistent. Formada per argiles plàstiques i humides. Fèrtil. Presència abundant de ceràmica (algun fragment de terrissa romana fora de context) i material de construcció de rebuig (teula, rajola i maó). També s'identifiquen restes de microfauna (cargolins). Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 3, 11

Adossat a: 6, 7

Cobreix: 13

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Rebliment.

UE: 13

Descripció: Rebliment. Capa de color marró clar, amb tonalitats ocres. Molt més flonja i poc consistent, amb grumolls. Formada per sorra i argiles humides. Fèrtil. Presència de ceràmica (algun fragment de terrissa romana fora de context), però sobretot de gran abundància de material de construcció de rebuig (teula, ferro, vidre i maó). Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 12

Adossat a: 6, 7

Cobreix: 14

Cronologia: 1786-188 (Horitzó F).

Interpretació: Rebliment.

UE: 14

Descripció: Rebliment. Capa fina de color gris clar disposada a manera de solera d'anivellament. Compacta. Formada per sorra i calç fina molt abundant. Coincideix amb un canvi de nivell de la fonamentació (UE 16) de la paret mitgera amb el Palau Güell. Estèril.

Posició física:

Cobert per: 13
Adossat a: 6, 7, 16
Cobreix: 15, 16
Rebleix a: 21
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Rebliment.

UE: 15
Descripció: Rebliment. Estrat de color gris fosc amb tonalitats negroses. Molt més consistent i compacte, humit i agrumollat. Format per argiles orgàniques (presència de microfauna), llims, cendres i carbons. Fèrtil.
Posició física:
Cobert per: 14
Adossat a: 7, 16
Cobreix: 17, 18, 19
Tallat per: 21
Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E).
Interpretació: Rebliment.

UE: 16
Descripció: Banqueta de fonamentació de la UE 6. Blocs rectangulars disposats de manera més aviat regular i units amb argamassa de calç.
Posició física:
Hi recolza: 6
Cobert per: 14
Recolza en: 20
S'hi adossa: 14, 15, 19
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).
Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 17

Descripció: Rebliment. Capa de color vermellós clar, amb tonalitats marronoses. Molt consistent i compacta, plàstica i agrumollada. Formada per argiles humides i denses, i restes microscòpiques de fauna malacològica. Fèrtil. Apareixen abundants restes òssies humanes, fragmentades i majoritàriament amb desconnexió anatòmica.

Posició física:

Hi recolza: 7

Cobert per: 15

Tallat per: 18, 20

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C).

Interpretació: Rebliment.

UE: 18

Descripció: Trinxera de fonamentació de la UE 16.

Posició física:

Cobert per: 15

Reblert per: 19

Talla: 17

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera de fonamentació.

UE: 19

Descripció: Rebliment de la trinxera de fonamentació 18. Color gris blanquinós. Consistència no gaire compacta. Format per argila, sorra molt fina, morter de calç i llim. Estèril.

Posició física:

Cobert per: 15

Adossat a: 16

Rebleix: 18

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Rebliment.

UE: 20

Descripció: Estructura. Llosa de carreus de pedra, morter i maons que fa de basament de la fonamentació del mur de mitgera del Palau Güell.

Posició física:

Hi recolza: 16

Talla: 17

Cronologia: Final del segle XIX, coetània de la construcció del palau Güell.

Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 21

Descripció: Trinxera de fundació de la UE 7.

Posició física:

Talla: 15

Reblert per: 14

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera de fundació.

CALA 3. Àmbit 4

UE: 1

Descripció: Paviment de lloses de pedra. Ocupa tot l'espai de l'antic celobert. Peces de mides irregulars, majoritàriament rectangulars (entre 15/30 cm i 20/30 cm de costat) i d'un gruix aproximat de 18 a 20 cm. S'han identificat 2 blocs de grans dimensions, un de forma rectangular (62 cm per 43 cm) i un altre de mida quadrada (43 cm per 42 cm).

Posició física:

Adossat a: 2, 3

Recolza en: 4

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Paviment.

UE: 2

Descripció: Mur en direcció nord a sud que assenyala el límit oriental de la finca. Fa de mitgera amb el Palau Güell. Aparell sòlid. Bastit amb pedres de mida diversa, més aviat grans i rectangulars, poc desbastades i unides amb abundant argamassa de calç, sense definir filades horitzontals. El pla de façana està farcit de pegats de morter i fragments petits de teula i sobretot de maons apilats sense gaire ordre, que deuen respondre a reparacions efectuades durant la reconstrucció de l'edifici, a mitjan del segle XIX.

Posició física:

Recolza en: 6

S'hi adossa: 1, 5

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Mur.

UE: 3

Descripció: Mur en direcció est a oest que tanca la finca per migdia. Posteriorment, ha servit de fonament a la UE 17, parament afegit arran de la reconstrucció de l'edifici després del bombardeig de 1842. Bastit amb pedres

de mida gran i mitjana combinada amb maons, i lligat amb abundant morter de calç de tons grisos i blanquinosos i gra fi. Aparença força regular. Correspon al MR-1 de la cala A de la intervenció del 2018.

Posició física:

Hi recolza: 17

S'hi adossa: 1, 4, 5

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Mur.

UE: 4

Descripció: Estrat. Color marró clar, amb tonalitats més fosques. Consistència no gaire dura. Format bàsicament per morter de calç, grava, sorra i alguns carbonets. Estèril.

Posició física:

Hi recolza: 1

Adossat a: 2, 3

Cobreix: 5

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Preparació de paviment.

UE: 5

Descripció: Rebliment. Color marró grisós. Consistència molt dura. Format per grumolls de morter de calç, grava, sorra, fragments abundants de material de construcció, de blocs de pedres de mides diverses unides amb material i de llambordins trencats (localitzats in situ en la cala 1). Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 4

Adossat a: 2

Cobreix: 6, 7, 8

Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).

Interpretació: Rebliment.

UE: 6

Descripció: Banqueta de fonamentació de la UE 2.

Posició física:

Hi recolza: 2

Cobert per: 5

Recolza en: 13

S'hi adossa: 8, 9, 10, 11

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Banqueta de fonamentació.

UE: 7

Descripció: Possibles restes del tancament de migdia de l'antic col·legi de carmelites, que delimitava la zona dels anomenats horts petits. Posteriorment, es va fer servir com a banqueta de fonamentació de la UE 3. Orientat d'est-oest, bastit amb pedres de mida mitjana, sense treballar, disposades de manera poc regular i lligades amb morter de calç, de tonalitats ocres-ataronjades. Es correspondria al MR-18 de la Cala A de la intervenció de 2018.

Posició física:

Hi recolza: 3

Cobert per: 5

S'hi adossa: 8, 9

Cronologia: Segles XVI-XVII (Horitzó B).

Interpretació: Mur de l'hort del col·legi de carmelites.

UE: 8

Descripció: Rebliment. Color gris fosc, gairebé negre. Consistència dura, però poc compactat, una mena d'enderroc. Format per grumolls de morter de calç, grava, sorra, pedruscall, fragments esberlats de maons i teules, cendres i carbons. Desapareixen els grans blocs de pedra. Restes malacològiques abundants. Fèrtil.

Posició física: Primer quart del segle XX

Cobert per: 5
Adossat a: 6, 7
Cobreix: 9
Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).
Interpretació: Rebliment.

UE: 9
Descripció: Rebliment. Color molt fosc, gairebé negre. Consistència força dura. Format per argiles humides i agrumollades, morter de calç, grava, sorra i restes d'estucats i de revestiments hidràulics. Desapareixen els blocs de pedra i el material de construcció de rebuig. Fèrtil.
Posició física:
Cobert per: 8
Adossat a: 6, 7
Cobreix: 10, 12, 19
Cronologia: Primer quart del segle XX (Horitzó H).
Interpretació: Rebliment.

UE: 10
Descripció: Solera de rajoles rectangulars (28 cm x 14 cm x 2 cm), fons d'un dipòsit del qual en desconeixem les mides.
Posició física:
Cobert per: 9
Adossat a: 6
Recolza en: 11
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).
Interpretació: Paviment.

UE: 11

Descripció: Estrat. Color marró negrós amb tonalitats ocres. Consistència no gaire dura. Format bàsicament per morter de calç, argila, grava, sorra i alguns carbonets. Constitueix l'estrat de preparació de la UE 10. Fèrtil.

Posició física:

Hi recolza: 10

Cobert per: 9

Adossat a: 6, 7

Cobreix: 12, 13, 16

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Preparació de paviment.

UE: 12

Descripció: Estrat. Color gris negrós. Consistència força dura. Format bàsicament per argila, grava, sorra i cendres. Fèrtil.

Posició física:

Cobert per: 9, 11

Tallat per: 16, 19

Cobreix: 14

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E).

Interpretació: Rebliment.

UE: 13

Descripció: Banqueta de fonamentació de la UE 6.

Posició física:

Hi recolza: 6

Cobert per: 11

S'hi adossa: 16

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Banqueta de fonamentació..

.

UE: 14

Descripció: Rebliment. Capa de color vermellós clar, amb tonalitats marronoses i carbasses. Molt consistent i compacta, plàstica i agrumollada. Formada per argiles humides i denses, i restes microscòpiques de fauna malacològica. Fèrtil. Apareixen abundants restes òssies humanes, majoritàriament desconnectades o en connexió anatòmica parcial. Per les dimensions de la cala i per la disposició capiculada dels enterraments es localitzen només parts anatòmiques de la meitat del cos, sigui el tronc superior, inclòs el crani, o bé el tronc inferior. Es calculen almenys 7 individus superposats.

Posició física:

Cobert per: 12

Reblert per: 15

Tallat per: 16, 19

Cobreix: 18

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C).

Interpretació: Rebliment.

UE: 15

Descripció: Inhumació. Individu adult orientat d'est a oest, amb el cap a llevant i els peus tallats per la banqueta 13 i la trinxera 16. Bona connexió anatòmica: s'identifiquen les cames i algun fragment ossi del tronc superior. Aproximadament 1,70 de longitud. Les restes òssies estan envoltades d'una capa minsa de color molt fosc procedent, probablement, de la descomposició orgànica.

Posició física:

Tallat per: 13, 16

Rebleix: 14

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C).

Interpretació: Inhumació

UE: 16

Descripció: Trinxera de fonamentació de la UE 13.

Posició física:

Talla a: 12, 14, 15, 18

S'adossa a: 13

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera

UE: 17

Descripció: Mur en direcció est a oest que tanca la finca a migdia.

Posició física:

Recolza en: 3

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G).

Interpretació: Mur.

UE: 18

Descripció: Rebliment. Color gris negrós amb tonalitats marronoses. Consistència irregular, més humit i agrumollat. Força dur. Format per argila. Algunes restes òssies de microfauna molt malmeses. Fèrtil. Bocins de ceràmica romana.

Posició física:

Cobert per: 14

Tallat per: 16

Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A).

Interpretació: Rebliment.

UE: 19

Descripció: Trinxera de fonamentació de la UE 7.

Posició física:

Cobert per: 9, 11

Talla: 12, 14

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F).

Interpretació: Trinxera de fonamentació.

CAMPANYA 2018

UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

CALA A

UE-102

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra sorrenca, amb abundants restes de morter de calç, fragments de maons i pedres de mida petita. S'ha documentat a la zona central de l'espai, per sota del PV-1 a les zones on no s'ha documentat el PV-2 i la possible reparació del mateix UE-103. La seva formació estaria associada al moment previ a la instal·lació del PV-1, per tal de regularitzar l'espai i la seva formació podria estar associada al desmuntatge de part de l'UE-103.

Posició física:

És cobert: PV-1

Cobreix: 104

Es lliura: 103, MR-2, 3

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I).

UE-103

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: nivell de morter de calç, amb pedres de mida mitjana (alguna aprofitada d'algun element constructiu) i fragments de maons. S'ha documentat a les zones on no s'ha conservat el PV-2 i es correspondria a una possible reparació del paviment.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-2, 3, 5

Se li lliura: 102

Cobreix: 104, PV-3

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H).

UE-105

Situació: cala A; àmbit 3. DP-1

Descripció: nivell de terra poc homogènia, de tonalitats marró-ataronjades i amb acumulacions de restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-104 i es lliura i cobreix les cotes superiors del dipòsit DP-1. Per la seva ubicació es correspondria al rebliment d'amortització del DP-1.

Posició física:

És cobert: PV-3

Es lliura: MR-2, 16, 17

Cobreix: PV-4, MR-16, 17

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H).

UE-107

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc i poc compactada. Presenta algun fragment de restes antropològiques disperses i sense connexió. S'ha documentat per sota del PV-4 i es correspondria a un rebliment del moment posterior a la construcció de l'edifici actual, ja que es lliura a les fonamentacions dels seus murs. Els murs del DP-1 se li recolzen al damunt.

Posició física:

És cobert: PV-4

Es lliura: MR-1, 2

Se li recolza: MR-16, 17

Cobreix: 108

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-108

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra sorrenca, amb restes de material de construcció, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha localitzat per sota de l'UE-107 i

es lliura a les fonamentacions dels MR-1 i 2, fet que indica que seria posterior a la seva construcció.

Posició física:

És cobert: 107

Es lliura: MR-1, 2

Cobreix: 109

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-109

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-108 i es lliura a les fonamentacions dels MR-1 i 2. Es correspondria a un rebliment format durant la construcció de l'edifici actual.

Posició física:

És cobert: 180

Es lliura: MR-1, 2

Cobreix: 110

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-110

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró clar i bastant compactada. El nivell de morter de calç associat a la construcció del MR-2 se li recolza i la fonamentació del mateix mur el talla. En aquest estrat s'han recuperat fragments dispersos i sense connexió de restes antropològiques. Es correspondria a un darrer moment d'ús de l'espai (com a zona d'horts), prèviament a la construcció de l'edifici actual; també es podria haver format en el moment previ a la construcció de l'edifici com a regularització del terreny.

Posició física:

És cobert: 109

És tallat: 122

Es lliura: MR-18

Cobreix: 111

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-111

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-110 i presenta menys nombre de restes antropològiques disperses respecte el primer. Aquest estrat amortitzaria el nivell d'enterraments superiors d'aquesta zona, en un darrer moment d'ús de l'espai associat a l'edifici religiós quan ja hauria deixat de funcionar com a àrea d'enterraments i hauria recuperat l'ús com a zona d'horts.

Posició física:

És cobert: 110

Es lliura: MR-18

És tallat: 122

Cobreix: 112

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-112

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra més argilosa respecte l'UE-111, de tonalitats vermelles i gris fosc en algun punt. Se situava per sota de l'UE-112 i cobria les cotes superiors de les restes de l'individu UE-113. Es correspondria al nivell associat a l'amortització del darrer moment d'ús de l'espai com a àrea cementirial. La seva formació (amb algun punt de possible terra de formació orgànica) podria estar també associada al procés de descomposició de l'UE-113.

Posició física:

És cobert: 112

Es lliura: MR-18

És tallat: 122

Cobreix: 113, 116, 117

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-113

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu documentat a la zona nord-est del sondeig, a les cotes superiors dels enterraments localitzats. Està en connexió anatòmica i en posició de decúbit supí, amb els braços creuats a la zona inferior de les costelles. La seva orientació és NO-SE, amb el cap al nord-oest. Per la posició creuada dels braços, possiblement hauria estat embolcallat. A la zona de les costelles hi ha un fragment de ferro, amb el que està en contacte, que podria estar associat a metralla. No s'ha identificat cap fossa a l'interior del qual hagués estat inhumat. Les seves cotes superiors estan cobertes per l'UE-113 i la resta de l'individu per l'UE-116. Per la seva cota de localització i orientació diferenciada, es correspondria a un dels individus enterrats en el darrer moment d'ús de la zona com a àrea de necròpolis. Les restes d'aquest individu no han estat extretes.

Posició física:

És cobert: 113, 116, 117

Cobreix: 115, 117, 118, 119, 120, 121

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-114

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu, documentat de manera parcial a la zona central oest de la cala. Està en connexió anatòmica i presenta una posició de decúbit pron, amb els braços creuats a la part inferior de les costelles, si bé el braç dret té un lleuger desplaçament cap a l'exterior. El cúbit dret té oxidació de bronze (color verd), que podria estar associat amb algun objecte d'aquest material situat en aquest punt, del qual no se n'han conservat restes. La seva orientació és est-oest, amb el cap oest. S'ha localitzat de manera parcial, ja que la part inferior del coxal i les extremitats inferiors se situarien més enllà del límit

oest de l'edifici. En aquest sentit, la fonamentació del MR-2 talla la zona inferior del coxal i el seu contacte i continuació amb les extremitats inferiors. Per la posició dels braços, l'individu UE-114 hauria estat embolcallat. La manca de cap fossa associada amb la seva exhumació i la relació amb les restes de l'individu UE-115, amb el que està en contacte, ens indicaria que ambdós haurien estat enterrats en una fossa comuna. Les restes d'aquest individu no han estat extretes.

Posició física:

És cobert: 117

En contacte: 115

És tallat: 122

Rebleix: 120

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-115

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu localitzat de manera parcial a la zona central oest del sondeig. Se n'han documentat part de la zona coxal, part de les extremitats inferiors (fèmurs, ròtules i l'extrem superiors de les tíbies i peronés) i alguns metacarps d'una mà. La zona de les costelles, extremitats superiors i crani se situarien per sota de les restes de l'individu UE-113, mentre que la continuació de les extremitats inferiors anirien més enllà del límit oest de l'edifici actual i van ser tallades per la fonamentació del MR-2. La part corresponent a les extremitats inferiors estan en connexió anatòmica, mentre que la resta (còccix i metacarps) haurien estat remoguts. A partir del que es conserva de l'individu estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació est-oest i amb el cap a l'est. Està en contacte amb l'individu UE-114, el braç dret del qual es recolza al damunt del fèmur dret de l'UE-115. La manca d'una fossa a l'interior de la qual s'hagués exhumat, així com el contacte amb les restes de l'UE-114 ens indicaria que ambdós haurien estat enterrats en una fossa comuna. Les restes d'aquest individu no han estat extretes.

Posició física:

És cobert: 117

En contacte: 114
És tallat: 122
Rebleix: 120
Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-116

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses. S'ha documentat per sota de l'UE-112 i cobreix les restes de l'individu UE-113. Es correspondria al nivell que cobriria les restes de l'individu UE-113, que s'hauria format parcialment a partir del seu procés de descomposició. Durant l'excavació d'aquest estrat, s'han recuperat algun fragment de ferro (de petites dimensions), que estaven en contacte amb les costelles de l'UE-113. Aquests fragments podrien estar associats a metralla.

Posició física:

És cobert: 112
És tallat: 122
Es lliura: MR-18
Cobreix: 113, 115, 117, 118, 119, 120, 121
Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-117

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc-vermellós. Ha estat localitzat a la zona nord de la cala, per sota de l'UE-112 i continuaria per sota de l'individu UE-113 i la seva amortització UE-116. Cobreix les restes dels individus UE-114 i 115. Es correspondria a l'amortització dels dos individus, alhora que rebliria les cotes superiors de l'interior del retall UE-120, que seria la fossa a l'interior de la qual s'haurien dipositat les UE-114 i 115. Seria el mateix nivell que l'UE-121, que estaria vinculat a les restes de l'individu UE-118.

Posició física:

És cobert: 112, 113, 116

És tallat: 122

Rebleix: 120

És igual: 121

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-118

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat d'argila de color vermell i bastant compactada. S'ha documentat a la zona sud del sondeig, per sota de l'UE-116 i de les restes de l'individu UE-113. Al nord està tallada per l'UE-120 que es correspondria al possible límit sud de la fossa on se situen els individus UE-114, 115 i 119. Es correspondria a l'estrat existent en el moment en què es va definir l'àrea d'horts vinculada amb el col·legi. El mur de tancament sud d'aquest (MR-18) se li recolza al damunt i les cotes inferiors de la fonamentació del MR-2 el tallen.

Posició física:

És cobert: 116, 113

Se li recolza: MR-18

És tallat: 120, 122

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

UE-119

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: restes del crani d'un individu, que ha estat localitzat a l'extrem nord-est de la cala. Per la posició del crani, possiblement l'individu estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació est-oest, amb el cap a l'est. D'aquesta manera, l'individu associat amb l'UE-119 continuaria en direcció oest. Les restes d'aquesta continuació no han estat excavades.

Posició física:

És cobert: 121, 113, 116

Rebleix: 120

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-120

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: retall a l'UE-118, que discorre en direcció est-oest a la zona sud del sondeig. Tot i la parcialitat de la seva documentació, considerem que es podria correspondre al límit sud de la fossa a l'interior de la qual s'haurien depositat els individus UE-114, 115 i 119.

Posició física:

És cobert: 116, 113

Talla: 118

És tallat: 122

És reblert: 114, 115, 117, 121

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-121

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i marronoses. Es correspon al mateix rebliment que l'UE-117 si bé s'ha diferenciat respecte aquest pel fet que l'UE-121 estaria directament vinculat amb les restes de l'individu UE-119 al qual cobriria.

Posició física:

És cobert: 112, 113, 116

Rebleix: 120

És tallat: 122

Cobreix: 119

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-122

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: trencament a les UE-110, 111, 112, 116, 117 i a les restes dels individus UE-114 i 115, que es correspon a la rasa de fonamentació a l'interior de la qual s'hi situen les cotes inferiors de la fonamentació del mur est de

l'edifici, MR-2. La fonamentació del mur en aquest punt, amb abundant morter de calç, rebleix totalment la rasa.

Posició física:

És cobert: 109

Talla: 110, 111, 112, 116, 117, 114, 115

És reblert: MR-2

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

CALA B

UE-200

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estructures de totxanes lligades amb ciment pòrtland, que defineixen els límits del desnivell de l'àmbit 2, en els punts on no hi ha la rampa de comunicació entre els àmbits 1 i 3. Formen part del mateix estrat el rebliment situat a l'interior d'aquestes estructures.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es recolza: 202

Cobreix: 201

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-201

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra sorrenca, poc compactada i amb restes de morter i pedres de mida petita. S'ha documentat per sota del PV-1 i es correspondria a un rebliment que funcionaria com a regularització i preparat previ a la instal·lació del PV-1. Així mateix, amortitza les restes del paviment de rajols PV-9 i rebleix el trencament al mateix paviment, UE-203.

Posició física:

És cobert: PV-1, 200

Rebleix: 203

Cobreix: PV-9, 203, 204

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-203

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: trencament a la zona nord del PV-9, amb una direcció est-oest. Per les seves característiques i ubicació, considerem que es podria correspondre a una unitat estratigràfica negativa associada al desmuntatge

d'alguna estructura en aquest punt. Aquesta estructura podria correspondre's als graons d'una escala, a partir de la qual se salvaria el desnivell existent, ja al segle XIX, entre els àmbits situats al nord (àmbit 1) i sud (àmbits 3 i 4) de l'edifici. Està reblert per l'UE-201.

Posició física:

És cobert: PV-1

Talla: PV-9

És reblert: 201

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-204

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc, bastant compactada i amb restes de morter de calç i fragments de maons. Es lliura a les cotes superiors de les fonamentacions dels MR-6 i 18. Es correspondria a un nivell associat amb el procés constructiu d'aquests murs, el 1844, posteriorment a la destrucció de part de l'edifici pels bombardeigs del 1842. Per la seva cota de localització i compactació, podria haver funcionat com a nivell de circulació posterior a la construcció d'aquestes fonamentacions.

Posició física:

És cobert: PV-9

Es lliura: MR-6, 18

Cobreix: 205

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-205

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: nivell de terra més argilosa respecte l'UE-204, de tonalitats marró fosc i amb restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-204. Es lliura a la fonamentació dels MR-19 i 6. Es tractaria d'un rebliment format durant el procés de construcció del MR-19, a mitjans del segle XIX.

Posició física:

És cobert: 204
Es lliura: MR-6, 19
Cobreix: 206, 207, 208
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-207
Situació: cala B; àmbit 2.
Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc, bastant compactada i amb acumulacions de morter de calç. S'ha localitzat per sota de l'UE-205 i és tallat per les fonamentacions dels MR-6 i 18. Cobreix les cotes superiors del MR-7 i es correspondria al darrer nivell d'amortització. La formació de l'UE-207 se situaria en un moment previ a la construcció de l'edifici del segle XVIII.
Posició física:
És cobert: 205
És tallat: 211, 212, 208
Cobreix: MR-7, 210
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-208
Situació: cala B; àmbit 2.
Descripció: restes d'una canalització de desguàs, que s'ha documentat a la zona nord-oest del sondeig. Està bastida amb maons, lligats amb morter de calç. La part documentada de l'estructura es correspon a les seves cotes inferiors (la base de maons), al punt on dibuixaria un angle i contactaria amb la claveguera que discorria d'oest a est fins a la fossa sèptica ubicada al subsòl de la zona est de l'edifici. Per damunt d'aquesta canalització s'han localitzat les restes d'una conducció ceràmica, que tindria la mateixa direcció i que la substituiria en un moment posterior (al segle XX). En aquest moment s'hauria desmuntat la part central i superior de l'estructura i tapiat parcialment el seu contacte amb la claveguera. La seva construcció tallava el rebliment UE-205.
Posició física:

És cobert: 204

Talla: 205

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-209

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i més negres en algun punt. Presenta acumulacions de morter de calç i pedres de petites dimensions lligades amb el mateix morter, que és del mateix to ocre que el MR-7. Es correspon al nivell que cobreix la totalitat del MR-7, per sota de l'UE-207. Seria el nivell associat amb el desmuntatge i primera amortització del mur, prèviament a la construcció de l'edifici del segle XVIII.

Posició física:

És cobert: 207

És tallat: 211, 212

Es lliura: MR-7

Cobreix: 210, MR-7

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-210

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-209 i es lliura al MR-7. Seria un estrat associat amb el darrer moment d'ús del MR-7, prèviament a la seva amortització.

Posició física:

És cobert: 209

Es lliura: MR-7

És tallat: 211, 212

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó E)

UE-211

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: trencament a les UE-209, 210, 217, 218, 219, 221, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-18. La rasa és reblerta totalment per la mateixa fonamentació.

Posició física:

És cobert: 207

Talla: 209, 210, 217, 218, 219, 221

És reblert: MR-18

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-212

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: trencament a les UE-209, 210, 217, 218, 219, 221 i al MR-7, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-5. La major part de la rasa està reblerta pel MR-5, si bé els seus límits al nord està parcialment reblerta pel rebliment UE-207 o bé ha quedat en espai buit.

Posició física:

És cobert: 207

Talla: 209, 210, 217, 218, 219, 221, MR-7

És reblert: MR-5, 207

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-213

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: trencament a les UE-207, 210, 211, 218, 218, 219, 221 i al MR-7 associat a la construcció de la claveguera est-oest de l'edifici (CN-2) i de la canalització UE-208 que funcionava amb aquesta.

Posició física:

És cobert: 204

Talla: 207, 210, 211, 218, 218, 219, 221, MR-7

És reblert: MR-26, CN-2

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-217

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró, amb restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-110. Es correspon a un estrat associat al darrer ús del mur MR-7, possiblement com a zona de conreu.

Posició física:

És cobert: 210

És tallat: 211, 212, 213

Es lliura: MR-7

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó E)

UE-218

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb restes de morter de calç i acumulacions de revestiments de mur. S'ha documentat per sota de l'UE-217, a les cotes inferiors del MR-7. Es correspondria al nivell associat a l'amortització final de l'ús de l'espai com a zona d'enterrament, en aquest punt a inicis del segle XVIII.

Posició física:

És cobert: 217

Es lliura: MR-7

Cobreix: 219

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó F)

UE-219

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-218 i seria l'estrat de rebliment

posterior a la inhumació UE-220. És el mateix estrat que l'UE-221, si bé aquest ha estat diferenciat per la seva relació directa amb l'UE-220.

Posició física:

És cobert: 218

És igual: 221

Cobreix: 220, 223

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó E)

UE-220

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: restes d'un individu, que conserva la connexió anatòmica. La seva posició és de decúbit supí, amb la mà dreta al damunt de la zona coxal i l'esquerra al costat de la pelvis. Presenta una orientació nord-sud, amb el cap al nord. Al rebliment que el cobria (UE-221) s'han recuperat fragments de ferro, que podrien estar associats a metralla. A la zona de contacte entre la clavícula esquerra i el manubri s'observa un possible osteoma, la patologia a la qual estaria associat s'haurà de determinar a partir d'un estudi antropològic. Aquest individu ha estat excavat, documentat i extret, per poder continuar l'excavació del sondeig. En relació al seu enterrament, no s'han documentat indicis clars de cap fossa a l'interior de la qual se situés.

Posició física:

És cobert: 219, 221

Cobreix: 223

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó E)

UE-221

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc. Es correspon al mateix nivell que l'UE-219 si bé s'ha diferenciat al ser el nivell que cobriria directament les restes de l'individu UE-220.

Posició física:

És cobert: 218

És igual: 219

Cobreix: 220

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó E)

UE-222

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. A la zona nord del sondeig presenta tonalitats més fosques, possiblement per les filtracions d'aigües residuals de la canalització UE-208 situada a les cotes superiors i de la claveguera ubicada al nord. Es correspondria al mateix estrat que l'UE-118 de la cala A, que serien previs a la construcció del col·legi.

Posició física:

És cobert: 223

Cobreix: 224

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

UE-223

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i marronoses. S'ha documentat per sota de l'individu UE-220. Es tractaria de l'estrat existent en el moment de la inhumació.

Posició física:

És cobert: 220, 221

Cobreix: 222

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-224

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats més vermelles respecte l'UE-222. S'ha diferenciat d'aquesta per la tonalitat si bé es correspondria al mateix

rebliment, anterior a la construcció del col·legi. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 222

Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

CALA C

UE-301

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: restes d'un paviment de cairons lligats amb ciment, juntament amb material de construcció en els punts on no s'ha conservat (que es podria correspondre al mateix paviment). S'ha documentat per sota del PV-1 i es correspondria al preparat o un paviment anterior a aquest.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-2, 6, 19

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-304

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i poc compactada. S'ha documentat per sota del PV-11. Es correspondria a un rebliment que s'hauria format un cop edificat els MR-6 i 18, ja que es lliura a les seves cotes inferiors. Aquest estrat amortitza el mur MR-15 que definiria el perímetre del possible pou situat en aquest àmbit.

Posició física:

És cobert: PV-11

Es lliura: MR-6, 18

Cobreix: 305, MR-15

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-305

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: nivell de morter de calç que s'ha documentat per sota del PV-11. Les reduïdes dimensions de la cala no ens permeten determinar si es correspondria a un paviment (o preparat de paviment), o bé a una acumulació de morter de calç associat al moment de construcció del MR-6. Aquesta darrera

opció s'apunta a partir del fet que l'UE-304 es lliura a les cotes superiors del MR-5. L'UE-305 seria prèvia a l'amortització del mur del possible pou, MR-20, al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 304

Es lliura MR-5, 15

Cobreix: 306

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-306

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: estrat de terra sorrenca, amb pedres de mida petita i restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-305 i es correspondria a un rebliment associat al darrer moment d'ús del MR-5 o bé a la seva destrucció.

Posició física:

És cobert: 305

Es lliura: MR-5, 15

Cobreix: 307

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-307

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. Se situa per sota de l'UE-306 i seria un rebliment posterior als MR-5 i 20 als quals es lliura. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 306

Es lliura: MR-5

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-308

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: nivell de maons i pedres, amb abundants restes de morter de calç adherides. S'ha documentat per damunt del MR-20 i per sota de l'UE-304 i es correspondria a restes constructives aprofitades per amortitzar les cotes superiors del pou amb el que estaria associat el MR-20.

Posició física:

És cobert: 304

Cobreix: MR-20

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

CALA D

UE-401

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota del PV-3 i es correspondria a un rebliment que s'hauria format posteriorment a la construcció del MR-6, ja que es lliura a les seves cotes inferiors i cobreix les superiors del MR-5.

Posició física:

És cobert: PV-3

Es lliura: MR-6, MR-5

Cobreix: 402, MR-5

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-402

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-401 i es lliura a la fonamentació del MR-5. Es correspondria a un rebliment format durant la construcció del mur.

Posició física:

És cobert: 401

Es lliura: MR-5

Cobreix: 403, 411

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-403

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i bastant compactada. En aquest estrat s'han recuperat diferents fragments de restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. A nivell estratigràfic, es tallat per la fonamentació del MR-5. D'aquesta manera, l'UE-403 seria un rebliment format en un moment anterior a la construcció de l'edifici, que podria

regularitzar el terreny prèviament a l'inici del procés constructiu, alhora que amortitzaria les estructures anteriors.

Posició física:

És cobert: 402

És tallat: 411

Cobreix: 404

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-404

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-403 i cobreix les restes antropològiques en connexió anatòmica (UE-405) localitzades a les cotes superiors del sondeig. Es tractaria d'un rebliment, que amortitzaria els darrers enterraments i formaria part del nivell associat al darrer moment de funcionament del col·legi.

Posició física:

És cobert: 403

És tallat: 411

Cobreix: 405, 408, 409, 410

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-405

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu localitzat parcialment a la zona est del sondeig. A partir de la part que s'ha documentat, està en connexió anatòmica, si bé podria haver sofert un desplaçament respecte el moment en què s'hauria exhumat. La seva orientació seria nord-sud, amb el cap al sud i estaria en posició de decúbit supí. Se n'ha localitzat la part de la zona coxal, cúbit i radi i peroné drets. Possiblement el peroné estaria lleugerament desplaçat. Els moviments de terra posteriors haurien suposat la pèrdua de les extremitats superiors, costelles i crani, que continuarien en direcció sud. Al no estar

prevista la seva excavació i extracció, s'ha preferit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu. A la part inferior del cúbit s'observen restes d'òxid de bronze, que podria estar associat amb algun objecte o element que portaria l'individu en aquest punt, si bé no s'ha recuperat cap objecte. Es correspon al darrer moment d'enterraments de l'espai, a inicis del segle XVIII, per l'exterior respecte la possible fossa comuna on es va dipositar els enterraments inferiors, ja que l'UE-405 se situa més enllà del límit nord de la mateixa (UE-409).

Posició física:

És cobert: 404

Cobreix: 408, 409, 410

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-406

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu documentat parcialment al sud del sondeig. Se n'ha localitzat els dos fèmurs i tíbies, juntament amb metacarps i falanges de les dues mans. A partir de la part que s'ha documentat, l'UE-406 conservava la connexió anatòmica i estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació est-oest i el cap a l'oest. Les seves restes continuarien més enllà dels límits est i oest del sondeig; al límit oest s'observa la part inferior de la zona coxal. Se situaria a l'interior de la fossa UE-409, a les seves cotes superiors, i formaria part del conjunt d'individus enterrats en aquesta, en el darrer moment del seu ús. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha decidit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu.

Posició física:

És cobert: 410

Rebleix: 408

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-407

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: restes d'un crani, que s'observen al nord respecte l'UE-406 a la zona central de la cala. Es correspondria a les restes d'un individu situat a l'interior de la fossa UE-408, a les seves cotes superiors. Part de l'individu discorreria per sota dels individus UE-405 i 406. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha preferit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu.

Posició física:

És cobert: 410, 405, 406

Rebleix: 409

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-408

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-404 i es correspondria al nivell d'argiles existent en el moment en què es va excavar la fossa comuna (UE-409) per a enterrar els individus UE-406 i 407. Possiblement es correspondria al mateix nivell que l'UE-509 de la cala E. Les restes de l'individu UE-405 se situarien per damunt de l'UE-408, més enllà del límit nord de trencament UE-409. En algun punt també és tallat per les cotes inferiors de la fonamentació del MR-5. Aquest estrat possiblement seria anterior a la construcció del conjunt del col·legi. En aquest nivell s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 404, 405

És tallat: 409, 411

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

UE-409

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: trencament al nivell d'argila UE-408, que discorre en direcció est-oest a la zona central nord del sondeig. Es correspondria al límit nord del retall a aquest estrat associat a la fossa comuna on es van enterrar els individus UE-

406 i 407. L'individu UE-405 va ser enterrat per damunt del límit del trencament, quan la fossa ja estaria plena.

Posició física:

És cobert: 404, 405

Talla: 408

És reblert: 406, 407, 410

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-410

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i negres. S'ha documentat a l'interior del trencament UE-409 i cobreix les restes dels individus UE-404 i 405. Seria el rebliment de la fossa UE-409, a les seves cotes superiors, format a partir de la cobertura dels diferents enterraments i de la descomposició dels individus. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 404, 410

Rebleix: 409

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-411

Situació: cala D; àmbit 3.

Descripció: trencament a les UE-403 i 404, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-5, que rebleix totalment el trencament. En algun punt també talla les cotes superiors de l'UE-408.

Posició física:

És cobert: 402

Talla: 403, 404, 408

És reblert: MR-5

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

CALA E

UE-501

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats vermelloses i ataronjades i amb restes de material de construcció. Presenta algun fragment dispers i sense connexió anatòmica de restes antropològiques. Seria un rebliment anterior al PV-3, que el cobreix.

Posició física:

És cobert: PV-3

Es lliura: MR-2, 5

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-502

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. Es lliura al MR-5 i en aquest contacte presenta acumulacions de morter de calç, que també es lliuren al mur. A la zona del MR-2 té un trencament, UE-503, que podria estar associat amb una reparació del mur a mitjans del segle XIX. Seria un rebliment que s'hauria format posteriorment a la construcció dels MR-2 i 5.

Posició física:

És cobert: 501

Es lliura: MR-5

És tallat: 503

Cobreix: 506

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-503

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: retall a l'UE-502 i a les cotes superiors de l'UE-506, que discorre en paral·lel al MR-2, amb una amplada màxima de 23 cm. Està reblerta per l'UE-504 i per l'UE-505 a les seves cotes inferiors. Es correspondria a un retall associat a una possible reparació de la part superior de la fonamentació del MR-2. En relació al mur, a la zona on s'ha documentat l'UE-503 el MR-2 presenta un revestiment de morter amb fragments ceràmics, pedres petites i teules. Aquesta reparació podria estar associada a l'afectació de l'edifici dels bombardejos de 1842.

Posició física:

És cobert: 501

Talla: 502, 506

És reblert: 504, 505

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-504

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de rebliment del trencament UE-503. Està format per un nivell de terra sorrenca, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció. Es lliura al revestiment de morter, fragments ceràmics i pedres de mida petita del MR-2. Rebliria la reparació del mur, que podria haver consistit en aquest revestiment i en el nivell de morter de calç, UE-505, situat a les cotes inferiors de l'UE-503 per sota de l'UE-504.

Posició física:

És cobert: 501

Rebleix: 503

Es lliura: MR-2

Cobreix:505

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-505

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de morter de calç, amb pedres de mida petita, que se situa a les cotes inferiors del trencament UE-503. Es lliura al MR-2 i a l'angle de contacte d'aquest amb el MR-5. Es podria correspondre a una reparació o reforç de la fonamentació del MR-2 efectuada posteriorment al bombardeig sofert per l'edifici el 1842**.**

Posició física:

És cobert: 504

Rebleix: 503

Es lliura: MR-2, 5

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-506

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-502 i és tallada, a les cotes superiors per l'UE-503 i per les fonamentacions dels MR-2 i 5. En algun punt està en contacte amb l'UE-507, si bé l'UE-506 cobreix la major part de l'UE-507. Es correspondria a un rebliment format prèviament a la construcció de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 502

És tallat: 503, 521, 522

En contacte: 507

Cobreix: 507

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-507

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb tonalitats grises en algun punt. S'ha documentat per sota de l'UE-506, si bé en algun punt estan en contacte. En aquest estrat s'han recuperat fragments dispersos de restes antropològiques. L'UE-507 seria un rebliment format en un moment

anterior a la construcció dels MR-2 i 5, ja que les seves fonamentacions el tallen. Per la seva cota de localització podria estar associat amb el darrer moment d'ús (com a possible zona de conreu d'horts) del col·legi.

Posició física:

És cobert: 506

En contacte: 506

És tallat: 521, 522

Cobreix: 508

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-508

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. Presenta restes antropològiques disperses i sense connexió anatòmica. S'ha documentat per sota de l'UE-507 i es correspondria a un possible rebliment associat amb el darrer ús de l'espai com a àrea d'enterrament. En aquest sentit, als sondeigs A i d a la cota de localització de l'UE-508 s'hi situen els individus (UE-113 i 405) vinculats amb aquest moment. Així mateix, cobreix el retall (UE-514) associat amb el límit de la fossa on s'hi situen els enterraments localitzats en aquesta cala.

Posició física:

És cobert: 507

És tallat: 521, 522

Cobreix: 509, 510, 514

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-509

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles-ataronjades i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-508 a la zona nord del sondeig. A 1'20-2'06 m al sud té un retall, UE-214, que es correspondria a la fossa excavada en aquest estrat a l'interior de la qual s'hi van enterrar els

individus UE-511, 512, 513, 517, 518, 519, 520. Les cotes inferiors de la fonamentació del MR-2 tallen també l'estrat. L'UE-509 seria el nivell existent en el moment en què es va utilitzar l'espai com a àrea d'enterraments.

Posició física:

És cobert: 508

És tallat: 514, 521

Cobreix: 515

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

UE-510

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i grisos en diferents punts. S'ha documentat a l'interior del trencament UE-514 i seria el rebliment, alhora que cobreix les restes dels individus documentats a les cotes superiors del retall (UE-511, 512, 513).

Posició física:

És cobert: 508

Rebleix: 514

És tallat: 521

Cobreix: 511, 512, 513

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-511

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu localitzat a la zona central oest del sondeig, a la zona nord-est de la fossa UE-514. Està en connexió anatòmica, en posició de decúbit pron. La seva orientació és est-oest, amb el cap a l'est. Se n'ha localitzat el crani, part de la clavícula i húmer esquerres i de les costelles i vèrtebres superiors. La resta de l'individu continuava més enllà del límit est del sondeig. Pel que s'observa, l'húmer esquerre podria haver estat desplaçat de la seva posició primària i també part de l'húmer dret, que s'observa de manera

parcial. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha preferit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu.

Posició física:

És cobert: 508, 510

Rebleix: 514

Cobreix: 523

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-512

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu documentat a la zona sud-oest del sondeig, arran del MR-2, que hauria tallat parcialment el seu crani. L'UE-512 estava en connexió anatòmica, en posició de decúbit pron; la seva orientació era est-oest, amb el cap a l'oest. Se n'ha localitzat el crani i part de les costelles i vèrtebres, així com part des extremitats superiors esquerres. La resta de l'individu continuava en direcció sud, cobert per l'UE-510 i possiblement per part de l'individu UE-511. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha decidit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu. Se situa a l'interior de l'extrem nord de la fossa UE-514.

Posició física:

És cobert: 510

És tallat: 521

Rebleix: 514

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-513

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu, localitzat al sud-oest del sondeig, arran del MR-2, que possiblement el tallaria. S'ha documentat de manera parcial, ja que al no estar prevista la seva excavació i extracció no s'ha efectuat la seva delimitació. La part que s'observa de l'UE-513 es correspon a algunes costelles i a part d'una clavícula i húmer. Possiblement estaria en connexió anatòmica,

sense que es pugui determinar la seva posició; la seva orientació probablement seria est-oest.

Posició física:

És cobert: 510

Rebleix: 514

És tallat: 521

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-514

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: retall a l'UE-509, que s'ha documentat a la zona nord del sondeig i té una direcció est-oest. Estaria associat al límit nord de la gran fossa, a l'interior de la qual s'hi situarien els individus localitzats en aquest sondeig. La línia de tancament (est-oest) que defineix es redueix a la zona oest, fet que ens indica que la planta del retall no seria regular. A partir de la continuació de l'excavació de l'UE-509 s'ha pogut documentar el límit en alçat de l'UE-514 en el punt on s'ha excavat. L'alçada localitzada de l'UE-514 ha estat de 2'64 m.

Posició física:

És cobert: 508

Talla: 509, 515, 516

És reblert: 510, 511, 512, 513, 517, 518, 519, 520, 523, 524, 525, 526, 527

És tallat: 521

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-515

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermell fosc i molt compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-509 i es correspondria a un rebliment previ a l'ocupació de l'espai a la baixa edat mitjana, de possible formació en època romana. Durant la seva excavació s'ha recuperat algun fragment de ceràmica romana.

Posició física:

És cobert: 508
És tallat: 514
Cobreix: 516
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-516
Situació: cala E; àmbit 3.
Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermell-marró i molt compactada. S'ha localitzat per sota de l'UE-516 a les cotes inferiors de l'excavació efectuada a la zona nord del sondeig. En aquest estrat s'ha finalitzat aquesta excavació. Seria un rebliment de possible formació en època romana.
Posició física:
És cobert: 515
És tallat: 514
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-517
Situació: cala E; àmbit 3.
Descripció: restes d'un individu localitzat durant l'excavació de l'UE-508 i el límit del trencament UE-514. Se situa per sota de les restes de l'individu UE-511, a les cotes superiors de la fossa UE-514. La part que s'observa de l'UE-517 es correspondria a falanges i metacarps d'una ma. La parcialitat de la documentació de les restes no permet determinar l'orientació i posició de l'individu. Forma part del mateix estrat un nivell de terra argilosa, de tonalitats grises, que estaria associat a la cobertura de l'individu, així com al seu procés de descomposició.
Posició física:
És cobert: 523
Rebleix: 514
Cobreix: 524
Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-518

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu documentat durant l'excavació de l'UE-508, al seu límit respecte la fossa UE-514. Se situa per sota de l'individu UE-517. La part que s'observa de l'UE-518 seria la d'un húmer i part d'una clavícula. La parcialitat de documentació de les seves restes no permeten determinar la seva posició i orientació. Forma part de l'estrat un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i grises, que s'hauria format a partir de la cobertura i descomposició de l'individu.

Posició física:

És cobert: 524

Rebleix: 514

Cobreix: 525

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-519

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes del crani d'un individu localitzat durant l'excavació de l'UE-508, al límit respecte la fossa UE-514. Se situa per sota de les restes de l'individu UE-518. Presenta una obertura, associada possiblement a una trepanació. A la zona superior s'observen restes de possible òxid de bronze, que estaria associat amb un possible objecte situat en aquest punt i que estaria en contacte amb el crani, si bé aquest objecte no s'hauria conservat. La parcialitat de documentació de les restes de l'individu no permet determinar la seva posició i orientació.

Posició física:

És cobert: 525

Rebleix: 514

Cobreix: 526

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-520

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: restes del crani d'un individu documentat, per sota de les restes del crani UE-519, durant l'excavació de l'UE-508 i el límit del retall de la fossa UE-514. La parcialitat de la seva documentació no permet determinar la seva posició i orientació. Per sota d'aquestes restes, si bé continua el retall de la fossa UE-514 no s'observen més individus en el seu límit.

Posició física:

És cobert: 526

Rebleix: 514

Cobreix: 527

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-521

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: trencament a les UE-506, 507, 508 i a les cotes superiors de les UE-509, 510 i 514 i a les restes dels individus UE-512 i 513. Es correspon a la rasa de fonamentació del mur MR-2, que rebleix totalment el trencament. El nivell de morter de possible reparació del mur, UE-505, el cobreix.

Posició física:

És cobert: 505

Talla: 506, 507, 508, 509, 510, 512, 513, 514

És reblert: MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-522

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: retall a les UE-506, 507 i 508, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-5. Aquesta fonamentació rebleix totalment el trencament.

Posició física:

És cobert: 502

Talla: 506, 507, 508

Se li lliura: 505

És reblert: MR-5

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-523

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats grises i vermelles en algun punt. S'ha documentat per sota de les restes de l'individu UE-511 a l'excavació de l'UE-508 i el límit del retall UE-514. Es correspondria a l'estrat que cobriria les restes de l'individu UE-517 i damunt el qual s'assentaria l'UE-511. La seva formació estaria també associada a la descomposició de l'individu UE-517.

Posició física:

És cobert: 511

Rebleix: 514

Cobreix: 517

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-524

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats grises i vermelles especialment a les cotes inferiors. S'ha documentat per sota de les restes de l'individu UE-517, que se li assentaria al damunt, i cobreix les restes de l'individu UE-518. La seva formació estaria associada a la cobertura de l'individu UE-518 i al procés de la seva descomposició.

Posició física:

És cobert: 517

Rebleix: 514

Cobreix: 518

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-525

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de color gris i més vermell a les cotes superiors. Cobreix les restes de l'individu UE-519 i se situa per sota de les restes de l'UE-518. Es correspondria al nivell que cobriria l'UE-519 i al damunt del qual s'hauria dipositat l'UE-518. La seva formació estaria també associada al procés de descomposició de l'UE-519.

Posició física:

És cobert: 518

Rebleix: 514

Cobreix: 519

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-526

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de color gris i amb zones de color vermell. S'ha documentat per sota de les restes de l'individu UE-519, que se li recolzaria, i cobreix les restes de l'UE-520. Es correspondria al nivell que cobriria l'UE-520 i que s'hauria format també pel procés de descomposició del mateix individu.

Posició física:

És cobert: 519

Rebleix: 514

Cobreix: 520

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-527

Situació: cala E; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de color gris i amb diferents línies de terra de color més vermell. S'ha documentat per sota de les restes de l'individu UE-520, que hauria estat dipositat al damunt. Se situa a les cotes inferiors del trencament UE-514. Les línies de terra més vermella podrien estar associades

a la cobertura de diferents individus situats a les cotes inferiors de la fossa i que no han estat localitzats, ja que se situarien més a l'interior de la fossa.

Posició física:

És cobert: 520

Rebleix: 514

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

CALA F

UE-601

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tons vermellosos, bastant compactada i amb restes de material de construcció. S'ha documentat per sota del PV-3 i es correspondria a un rebliment posterior a la construcció del MR-4 al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: PV-3

Es lliura: MR-4

Cobreix: 602, 603

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-602

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de morter i pedres de mida petita. S'ha localitzat per sota de l'UE-601 a la zona central i oest del sondeig i està en contacte amb l'UE-603. Els dos estrats han estat diferenciats per la seva textura i la presència dels materials de construcció de l'UE-602. Ambdós nivells estarien associats al procés de construcció del MR-4, al qual es lliura l'UE-602. Possiblement la formació d'aquest estrat estaria relacionada amb rebutjos i restes dels materials utilitzats durant la construcció del mur.

Posició física:

És cobert: 601

Es lliura: MR-4

És solidari: 603

Cobreix: 604

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-603

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-601 a la zona est del sondeig i està en contacte amb l'UE-602, amb la que és solidària estratigràficament. Els dos nivells han estat diferenciats per la seva textura i característiques, si bé serien rebliments que s'haurien format en el mateix moment, durant el procés de construcció del MR-4 al que es lliura l'UE-603.

Posició física:

És cobert: 601

És solidari: 602

Cobreix: 604

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-604

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha localitzat per sota de les UE-602 i 603 i es correspondria a un rebliment format posteriorment a la construcció del MR-4, al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 602, 603

Es lliura: MR-4

Cobreix: 605

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-605

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra més sorrenca que l'UE-604, amb restes de morter de calç, pedres de petites dimensions i fragments de maons. Durant la seva excavació s'han recuperat fragments dispersos de restes antropològiques. Se situa per sota de l'UE-604 i seria el rebliment posterior a la construcció de les cotes inferiors del MR-4, al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 604

Es lliura: MR-4

Cobreix: 606, 607, 608

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-606

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-605 i té un trencament, UE-608, a la zona oest del sondeig que estaria associada al moment de la construcció del MR-4. D'aquesta manera, l'UE-606 seria anterior a la construcció del mur i seria un rebliment previ a aquest moment, que podria actuar de regularitzador del terreny.

Posició física:

És cobert: 605

És tallat: 608

Cobreix: 609

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-607

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: rebliment de les cotes superiors del trencament UE-608. Està format per un nivell de terra sorrenca, de color grisós, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció. Cobreix el nivell de morter de calç, UE-611, documentat arran del MR-4 i el rebliment inferior de l'UE-608, UE-610. S'hauria format un cop edificat el MR-4, al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 605

Rebleix: 608

Es lliura: MR-4

Cobreix: 610, 611

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-608

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: retall a les UE-606, 609, 618 i als individus UE-612, 616 i 617, que se situa a la zona oest del sondeig, arran del MR-4, amb una direcció sud-nord. A la zona sud té menys amplada (15cm) i va augmentat en direcció nord, fins a 1'05m. El seu perfil és irregular, amb perfil més recte al límit est i va definint una pendent fins a arribar al MR-4. Les dimensions del sondeig i la reduïda amplada de l'UE-608 a la zona de contacte amb el MR-4 no han permès arribar fins a les seves cotes finals en aquest punt. Es correspondria a una rasa efectuada per a la construcció del mur, que hauria estat reblerta per aquest i per les UE-607 i 610 un cop edificat.

Posició física:

És cobert: 605

Talla: 606, 609, 612, , 616, 617, 618

És reblert: 608, 610, 611, MR-4

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-609

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-606 i es correspondria a un nivell associat a un darrer moment d'ús del col·legi, quan aquesta àrea ja hauria deixat de funcionar com a zona d'enterraments. En aquest estrat s'han recuperat abundants fragments de restes antropològiques sense connexió. A les seves cotes inferiors, l'UE-609 cobreix les restes d'un individu (UE-612) que conservava la connexió anatòmica. Aquest estaria associat al darrer moment d'ús de l'espai com a necròpolis, prèviament a la formació de l'UE-609.

Posició física:

És cobert: 606

És tallat: 608

Cobreix: 612, 618

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-610

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra sorrenca, bastant compactada i amb menys proporció de restes de material de construcció que l'estrat que el cobreix, UE-607. Se situa a les cotes centrals i inferiors del trencament UE-607 i se li recolza al damunt el nivell de morter de calç, UE-611, que estaria associat al procés de construcció del MR-4.

Posició física:

És cobert: 607, 611

Rebleix: 608

Es lliura: MR-4

Se li recolza: 611

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-611

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de morter de calç, que ha estat documentat arran del MR-4 a la zona central i nord del trencament UE-608. Es correspondria a una morterada vinculada al procés de construcció de la fonamentació del mur.

Posició física:

És cobert: 607

Es lliura: MR-4

Rebleix: 608

Es recolza: 610

Cobreix: 610

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-612

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu en connexió anatòmica, documentades a les cotes inferiors de l'UE-609, a la zona central sud del sondeig. La part documentada de l'UE-612 es correspon a les tíbies, peronés, ròtules i la part

inferior dels fèmurs; a partir d'aquest punt continuaria més enllà del límit sud del sondeig. Les restes dels dos peus haurien quedat afectades pel retall UE-607 i no s'han conservat. A partir de les restes documentades de l'UE-612 estaria en posició de decúbit supí, amb una orientació sud-nord, amb el cap al sud. Es correspondria al darrer moment d'enterraments efectuats en aquest espai, a inicis del segle XVIII.

Posició física:

És cobert: 609

És tallat: 608

Cobreix: 618

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D)

UE-613

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu en connexió anatòmica, localitzat a la zona central del sondeig. La seva posició seria de decúbit supí i està orientat nord-sud, amb el cap al nord. Se n'han documentat part de les costelles, pelvis i l'inici dels fèmurs; la continuació dels fèmurs i extremitats inferiors se situarien més enllà del límit sud del sondeig. Al nord-oest de l'UE-613 s'hi situa un crani, que podria estar associat amb l'UE-613. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha decidit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu. Per damunt de l'UE-613 s'hi situava el fèmur esquerre de l'UE-614, que hauria estat desplaçat de la seva posició primària.

Posició física:

És cobert: 618

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-614

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu en connexió anatòmica, documentat a la zona oest de la cala. Se n'ha localitzat la pelvis, les vèrtebres inferiors, els dos fèmurs i part dels dos húmers, amb el fèmur esquerre que hauria estat

desplaçat de la seva posició primària. La resta de les extremitats inferiors continuarien més enllà del límit sud del sondeig, mentre que la part corresponent a costelles, clavícula i crani, se situarien més enllà del límit nord. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha decidit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu. La seva posició seria de decúbit supí, amb una orientació nord-sud amb el cap al nord.

Posició física:

És cobert: 618

Cobreix: 615

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-615

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu en connexió anatòmica, localitzat a la zona oest de la cala, per sota de l'UE-614. Se n'han localitzat les dues tíbies i peronés i part dels talons. La resta de l'individu se situaria per sota de l'UE-614 i possiblement també de l'UE-613. Al no estar prevista la seva excavació i extracció, s'ha decidit no efectuar la neteja i delimitació total de l'individu. La seva orientació seria sud-nord, amb el cap al nord; per la posició dels talons, podria estar disposat en decúbit pron.

Posició física:

És cobert: 614, 618

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-616

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes del crani d'un individu, que ha estat localitzat a un nivell inferior respecte els individus UE-613, 614 i 615, a la zona del retall UE-608. Està en contacte amb les restes de l'individu UE-617 i possiblement se situaria per damunt d'aquest. Per la posició del crani i la manca de continuïtat de les restes en direcció nord, considerem que estaria orientat nord-sud, amb el cap al

nord. D'aquesta manera, la continuació de l'UE-616 se situaria més enllà del límit sud del sondeig.

Posició física:

És cobert: 619

En contacte: 617

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-617

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: restes d'un individu que s'ha documentat a l'extrem sud-est de la cala, en contacte amb el crani UE-616 (que se situaria per damunt) i a un nivell inferior respecte les UE-613, 614 i 615. La part documentada d'aquest es correspon a part de les dues tíbies i d'un peroné. La resta de l'individu hauria quedat afectat al nord per la rasa UE-608 i al sud continuaria més enllà del límit de la cala. La seva orientació seria nord-sud.

Posició física:

És cobert: 619

En contacte: 616

És tallat: 608

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-618

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-609 i cobreix les restes dels individus UE-613, 614 i 615. La seva formació estaria també associada al procés de descomposició dels individus.

Posició física:

És cobert: 609

És tallat: 608

Cobreix: 613, 614, 615, 619

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

UE-619

Situació: cala F; àmbit 3.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc-vermell i bastant compactada. S'ha localitzat per sota de l'UE-618 i cobreix les restes dels individus UE-616 i 617. La seva formació estaria també associada al rebliment i procés de descomposició dels individus.

Posició física:

És cobert: 617

És tallat: 608

Cobreix: 616, 617

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

CALA G

UE-700

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de runa i una baixa proporció de terra sorrenca. S'ha documentat per sota del PV-1 i es correspondria al rebliment previ a la instal·lació del paviment, que defineix la pendent existent a l'àmbit 2 per connectar els àmbits 1 i 3. Cobreix les restes de l'escala anterior, UE-701.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-8

Cobreix: 701

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-701

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: restes de tres graons d'una escala, que s'ha documentat al límit oest de la cala. Està definida mitjançant totxanes lligades amb ciment. Seria l'element anterior a la rampa existent per poder salvar el desnivell entre els àmbits 1 i 3, per l'àmbit 2. Seria anterior cronològicament al PV-1 i posterior al PV-5. Aquesta estructura estaria substituint una escala o rampa anterior, amb el mateix objectiu. Ambdues discorrerien per la zona oest respecte el sondeig i no hauria afectat els nivells anteriors localitzats a la cala.

Posició física:

És cobert: 700

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-702

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: estrat de runa i una baixa proporció de terra sorrenca, que s'ha documentat per sota del PV-5. Cobreix les restes del paviment empedrat PV-12 i se situa als punts on aquest no ha estat localitzat. Es correspondria un

rebliment previ a la instal·lació del PV-5, que també cobreix les restes del trencament associat amb el pas del clavegueró.

Posició física:

És cobert: PV-5

Es lliura: MR-8

Cobreix: 704, PV-12, 721

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-704

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i poc compactada. S'ha documentat per sota del PV-12 i de l'UE-702 en els punts on aquest no s'havia conservat. Es correspon a un rebliment previ a la instal·lació del PV-12.

Posició física:

És cobert: PV-12

Es lliura: MR-8

És tallat: 721

Cobreix: PV-6

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-706

Situació: cala G; àmbit 1. DP-2

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i poc compactada. S'ha documentat per sota del PV-6 a l'interior del PD-2. Es correspon al rebliment que amortitza les cotes inferiors de l'estructura i cobreix el seu paviment de base, PV-7.

Posició física:

És cobert: PV-6

Es lliura: MR-9, 10, 11

Cobreix: PV-7

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-708

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de color ataronjat i poc compactada. S'ha localitzat per sota del PV-7 del DP-2 i es lliura als seus murs de tancament. Arran del tancament nord i sud, MR-11 i 9, forma part de l'estrat un nivell de morter de calç, que estaria associat al moment de la seva construcció. L'UE-708 es correspondria a la preparació del paviment PV-7, un cop edificat el MR-11.

Posició física:

És cobert: PV-7

Es lliura: MR-9, 10, 11

És tallat: 721

Cobreix: 709

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-709

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de color marró fosc, bastant compactada i amb restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-708 i se li recolza al damunt el mur nord del DP-2, MR-11. Es lliura als MR-9 i 10. Es correspondria a un rebliment posterior a la construcció de la fonamentació dels dos murs.

Posició física:

És cobert: 708

Es lliura: MR-9, 10

Se li recolza: MR-11

És tallat: 721

Cobreix: 710

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-710

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de color marró i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-709 i és tallat per la fonamentació del MR-10 a l'est i es lliura al MR-9 al sud. Es correspondria a un rebliment format durant la construcció de l'edifici, posteriorment a la construcció dels MR-9 i MR-10.

Posició física:

És cobert: 709

Es lliura: MR-9, 10

Cobreix: 712, 711

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-711

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: trencament a les UE-712, 713 i 714, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-10. El mur rebleix totalment la rasa, que no talla el MR-14, sinó que arriba fins a la seva cota de localització.

Posició física:

És cobert: 710

Talla: 712, 713, 714

És reblert: MR-10

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-712

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelloses, amb nòduls de morter de calç i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-710. Es lliura al MR-9 i és tallat per la fonamentació, UE-711, del MR-10. Es correspondria a un rebliment format durant el procés de construcció de l'edifici, en un moment anterior a la construcció del MR-10 i posterior al MR-9.

Posició física:

És cobert: 710

És tallat: 711

Es lliura: MR-10

Cobreix: 713, 714, 720

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-713

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de color vermell i amb acumulacions de cendres i morter de calç en diferents punts. S'ha documentat per sota de l'UE-712 i cobreix les restes del MR-14. És tallada a l'est per la rasa de fonamentació del MR-10 (UE-711) i al sud per la rasa del MR-9 (UE-720). Seria un rebliment d'amortització del MR-14 i possiblement de totes les estructures del col·legi, format prèviament a l'inici de la construcció de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 712

És tallat: 711, 720

Cobreix: MR-14

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-714

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats grises i bastant compactada. Es correspon al rebliment del trencament UE-720, a la zona sud del sondeig, que seria la rasa de fonamentació del MR-9. S'hauria format posteriorment a la construcció del MR-9, al que es lliura, i anteriorment a la construcció del MR-10, ja que la seva rasa de fonamentació el talla. A les seves cotes superiors s'han recuperat diferents fragments de fèmurs que es lliuren al MR-9; possiblement es correspondrien a restes d'algun enterrament que devia quedar afectat per algun rebaix proper, durant la construcció de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 712

És tallat: 711

Rebleix: 720
Es lliura: MR-9
Cobreix: MR-9
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-715
Situació: cala G; àmbit 1.
Descripció: nivell de terra argilosa, de color vermell fosc i bastant compactada. S'ha localitzat per sota de l'UE-713 al nord del MR-14 al qual es lliura. Podria correspondre's a un nivell associat amb aquest mur, relatiu a alguna activitat agrària.
Posició física:
És cobert: 713
És tallat: 711, 720
Es lliura: MR-14
Cobreix: 716
Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B) a 1722-1786 (Horitzó E)

UE-716
Situació: cala G; àmbit 1.
Descripció: estrat de terra argilosa, de color vermell i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-715 al nord del MR-14, que se li assenta al damunt. Es correspondria a un rebliment previ a la construcció del mur, del moment de la construcció del conjunt del col·legi o bé anterior. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.
Posició física:
És cobert: 715
Se li recolza: MR-14
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-717

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc. S'ha localitzat per sota del PV-6 al sud del MR-9, al qual es lliura. Es correspon a un rebliment anterior a la construcció del MR-8, ja que se situa per sota de la seva base i estaria tallat per la fonamentació del mateix. Possiblement també seria tallat pel clavegueró situat al sud. L'UE-717 amortitzaria les estructures i nivells anteriors a les reparacions de l'edifici posteriors al bombardeig de 1842. Continua per sota la cota final d'excavació en aquest punt.

Posició física:

És cobert: PV-6

Cobreix: 718

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-718

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: restes d'una possible canalització documentada parcialment a la zona sud de la cala, o bé de la base o coberta i el tancament oest d'una estructura indeterminada. Se n'ha documentat un mur de maons i pedres de mida petita, al damunt del qual s'hi recolzen dues fileres de maons, lligats amb el mateix morter de calç. Es lliura a la cara sud del MR-9.

Posició física:

És cobert: 717

Es lliura: MR-9

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-719

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: nivell de morter de calç documentat a les cotes superiors de la cara est del MR-10 i que contacta aquest amb la base del MR-8. Podria estar associat amb la cota superior de la fonamentació del MR-8 o bé amb el seu procés constructiu.

Posició física:

És cobert: PV-6

Es lliura: MR-10, 8

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-720

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: trencament a l'UE-713 i a les cotes inferiors de la cara sud del MR-14. Es correspon a la rasa de fonamentació del MR-9. Un cop edificat el mur es va acabar de reblir la rasa mitjançant l'UE-714.

Posició física:

És cobert: 712

Talla: 713, MR-14

És reblert: 714

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-721

Situació: cala G,H; àmbit 1.

Descripció: trencament a les UE-704, 708, 709 i als PV-6, 7 i 12, que s'ha documentat a l'angle nord-oest de la cala. Es correspon al pas del clavegueró situat en aquest punt, que rebleix el trencament. L'estructura que defineix el clavegueró també forma part de l'UE-721. La zona sud del clavegueró també s'ha localitzat al sondeig H.

Posició física:

És cobert: 702

És igual: 914

Talla: 704, 708, 709, PV-6, 7, 12

És reblert: 721

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

CALA H

UE-800

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de restes de ciment i pedres de petites dimensions. S'ha documentat per sota del PV-1 i es correspondria al rebliment previ a la seva instal·lació.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-2, 22

Cobreix: PV-5

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-802

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estructura de totxanes, lligades amb ciment pòrtland, que defineix el desnivell existent entre la zona central i sud de l'espai. Se li recolza al damunt el PV-1, que alhora el cobreix. A la zona sud-est de la cala, la construcció del desnivell mitjançant una rampa hauria tallat parcialment les restes dels paviments PV-5.

Posició física:

És cobert: PV-1

Se li recolza: PV-1

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-805

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de color marronós, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció. S'ha documentat per sota del PV-12. Es correspondria a un rebliment previ a la formació del paviment, que s'hauria format a partir del desmuntatge d'alguna estructura.

Posició física:

És cobert: PV-12
Es lliura: MR-2
Cobreix: 806, MR-
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-806
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: nivell de terra poc homogènia (en alguns punts més argilosa), de tonalitats vermelles i poc compactada i amb restes de material de construcció. S'ha localitzat per sota de l'UE-805 i funcionaria com a rebliment d'amortització del dipòsit DP-3.
Posició física:
És cobert: 805
Rebleix: DP-3
Es lliura: MR-2, 9
Cobreix: PV-8, MR-12
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-808
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: trencament al PV-12, a les UE-805, 806, 811, 812, al DP-3 i a la zona est del MR-9, que ha estat localitzat a l'extrem sud-est del sondeig. La seva planta i perfil són rectangulars i al seu interior s'hi situa la canalització de desguàs CN-1. Un cop edificada l'estructura, el trencament es va reblir mitjançant l'UE-809**.**
Posició física:
És cobert: 809, PV-5
Talla: 805, 806, 811, 812, PV-8, 12, DP-3, MR-9
És reblert: 809, DP-1
Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-809

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra poc homogènia pel que fa a textura i tonalitats, poc compactada i amb fragments de maons i restes de morter de calç. S'ha documentat a l'interior de l'UE-808 i es correspon al rebliment del trencament un cop construïda la CN-1, a la qual cobreix en algun punt**.**

Posició física:

És cobert: PV-5

Rebleix: 808

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-810

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i bastant compactada. S'ha documentat per sota del PV-7 del DP-3 i es lliura al seu mur nord, MR-12. Seria un rebliment format posteriorment a la construcció del dipòsit, que actuaria de base del PV-8.

Posició física:

És cobert: PV-8

Es lliura: MR-2, 9, 12

Cobreix: 811

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-811

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats ataronjades i amb més acumulacions de terra sorrenca i restes de morter de calç arran dels MR-2 i 9. S'ha documentat per sota de l'UE-810 i es correspondria a un rebliment format durant el procés de construcció dels murs. Se li recolza al damunt el mur nord del DP-3, MR-12.

Posició física:

És cobert: 810

Es lliura: MR-2, 9
És tallat: 808
Se li recolza: MR-12
Cobreix: 812
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-812

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de color marró fosc i amb restes de morter de calç. Presenta acumulacions de terra més sorrenca a la zona oest (arran del MR-2) i nord-oest. En aquestes zones la seva cota final és més baixa respecte a la resta del sondeig. S'ha localitzat per sota de l'UE-811 i es lliura als MR-2 i 9, Es correspondria a un rebliment format durant la construcció dels murs.

Posició física:

És cobert: 811
Es lliura: MR-2, 9
És tallat: 808
Cobreix: 813, 814
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-813

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i més negre en diferents punts. S'ha documentat per sota de l'UE-812. Presenta una pendent en direcció oest (de més amplada a la zona nord) i no arriba a contactar amb el MR-2, sinó que en aquest punt és on l'UE-812 té més profunditat i ja cobreix l'UE-814; a l'angle dels MR-2 i 9 aquesta manca de contacte es manté (amb poca amplada) i a la resta de la cala es lliura al MR-9. Seria un rebliment format durant la construcció de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 812
Es lliura: MR-9

Cobreix: 814

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-814

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i negres i bastant compactada. Aquest nivell de compactació podria definir un paviment de terra trepitjada, vinculat al moment de la construcció dels murs. A la zona sud-oest de la cala defineix una pendent. Es correspondria a un rebliment associat al procés de construcció dels MR-2 i 9 als quals es lliura.

Posició física:

És cobert: 813

Es lliura: MR-2, 9

Cobreix: 815A

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-815A

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de color marró fosc i amb restes de maons i morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-814 i cobreix les cotes superiors del MR-13. Seria un rebliment que s'hauria format durant el procés de construcció de l'edifici, ja que es lliura als MR- 2 i 9. Cobreix els trencaments associats amb la construcció de les fonamentacions dels MR-2 i 9, UE-818 i 826. Es correspondria al nivell que regularitzaria l'espai un cop edificades aquestes fonamentacions i les cotes inferiors dels murs.

Posició física:

És cobert: 814

Es lliura: MR-2, 9

Cobreix: 815, 816, 818, 826, MR-13

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-815

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats grises i marró fosc i amb abundants restes de maons i morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-815A i cobreix el MR-13. Seria un rebliment, que amortitzaria el MR-13 i s'hauria en un moment anterior a la construcció de l'edifici, ja que és tallat per les rases dels murs MR-2 i 9. La formació d'aquest estrat estaria associat al desmuntatge del MR-13. En aquest estrat s'ha recuperat un nombre destacable de materials ceràmics.

Posició física:

És cobert: 815A

És tallat: 818, 827

Es lliura: MR-13

Cobreix: 817, MR-13

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-816

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-815A i rebleix el trencament UE-818A. S'hauria format en el moment posterior a la construcció de la banqueta del MR-2, ja que se li lliura i en cobreix les seves cotes superiors.

Posició física:

És cobert: 815A

Rebleix: 818A

Es lliura: MR-2

És solidari: rebliment rasa del MR-9

Cobreix: 828, MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-817

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-815 i es correspondria a un nivell associat amb l'ús del MR-13, al qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 815

És tallat: 818A, 827

Cobreix: 818, 828

Cronologia: 1713-1722 (Horitzó D); 1722-1786 (Horitzó E)

UE-818

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. És cobert per l'UE-817 i el tallen les rases associades amb la construcció dels MR-2 i la del MR-9, així com també la fonamentació del MR-13. Seria doncs, anterior a la construcció d'aquest darrer mur.

Posició física:

És cobert: 817

És tallat: 825, 826, 828

Cobreix: 819

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

UE-818A

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: trencament a les UE-815 i 817, que s'ha documentat en paral·lel al MR-2, a la zona oest del sondeig. Es correspon a un retall efectuat en el moment de la construcció del MR-2 i que a les seves cotes inferiors és solidari amb la rasa de fonamentació del mur.

Posició física:

És cobert: 815A

Talla: 815, 817

És reblert: 816
Es lliura: MR-2
És solidari: 827
Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-819
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: estrat de terra argilosa, de color vermell fort i molt compactada. S'ha localitzat per sota de l'UE-818. Es correspondria a un rebliment previ a l'ocupació medieval de la zona. Durant l'excavació d'aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació de la cala en tota l'extensió i tan sols s'ha continuat a la zona nord-est.
Posició física:
És cobert: 818
Cobreix: 820
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-820
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i molt compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-819 a la zona nord-est de la cala, on s'ha profunditzat més el sondeig. Seria un rebliment que s'hauria format en època romana, anteriorment a l'ocupació medieval de la zona.
Posició física:
És cobert: 819
Cobreix: 824
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-821
Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca i poc compactada, que s'ha documentat per sota del PV-5 a la zona sud del sondeig. Es correspon al rebliment previ a la instal·lació del paviment que cobreix i amortitza les restes dels paviments PV-13 i els murs MR-23, 24 i 25.

Posició física:

És cobert: PV-5

Es lliura: MR-2, 22

Cobreix: 822, PV-13, MR-9, 23, 24, 25, CN-1

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-822

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: nivell de restes de material de construcció (pedres de mida petita i restes de ciment i morter de calç) i una baixa proporció de terra sorrenca. S'ha documentat per sota del PV-13 i del 821 en el punt on aquest no s'ha localitzat. Seria un rebliment previ a la instal·lació del paviment, que cobreix i amortitza l'obertura d'accés de residus cap al passadís que comunica amb la fossa sèptica ubicada a l'oest de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 821, PV-13

Es lliura: MR-2, 22, 23, 24, CN-1

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-823

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats marronoses i bastant compactades. S'ha documentat per sota de l'UE-822 a la zona sud de la cala. Cobreix les estructures corresponents a la CN-2 (murs tancament i coberta de lloses) i és tallat per la fonamentació del MR-23. Seria un rebliment posterior a la construcció de la CN-2. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig a la seva zona sud.

Posició física:

És cobert: 822
És tallat: MR-23
Es lliura: MR-2, 22
Cobreix: CN-2
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-824
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: nivell de terra argilosa, de color vermell fosc i molt compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-820. En aquest estrat ha finalitzat l'excavació de la zona on s'ha profunditat més la cala, a la zona nord-est del conjunt del sondeig. Es correspon a un rebliment format durant època romana.
Posició física:
És cobert: 820
Cronologia: *Taq.* segle XVI (Horitzó A)

UE-825
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: trencament a l'UE-818, a les seves cotes superiors, corresponent a la rasa de fonamentació del MR-13. El mur rebleix totalment la rasa.
Posició física:
És cobert: 817
Talla: 818
És reblert: MR-13
Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

UE-826
Situació: cala H; àmbit 1.
Descripció: trencament a les UE-815, 817 i a les cotes superiors de l'UE-818 al sud de la cala. Es correspon a la rasa de fonamentació del MR-9, que rebleix

les cotes inferiors del mur, mitjançant la seva banqueta, mentre que a les cotes superiors és reblerta per l'UE-827, que alhora cobreix la banqueta.

Posició física:

És cobert: 820

És solidari: 818A, 828

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-827

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i poc compactada. Se situa a les cotes superiors del trencament UE-826 i cobreix la banqueta del MR-9; la banqueta i l'UE-827 rebleixen l'UE-826.

Posició física:

És cobert: 815A

Rebleix: 826

Es lliura: MR-2

Cobreix: MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-828

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: trencament a les cotes inferiors de l'UE-818 i a l'UE-819, que es correspon a la rasa de fonamentació del MR-2. La banqueta del mur cobreix totalment la rasa.

Posició física:

És cobert: 816

Talla: 818, 819

És reblert: MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

CALA I

UE-900

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de ciment i pedres de mida petita. S'ha documentat per sota del PV-1 i actuaria com a preparat i anivellament previ a la instal·lació del paviment.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-8, 29

Cobreix: PV-5

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-903

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: reparació del PV-12 a la zona nord-oest de la cala, en el punt de contacte amb el MR-29. Està definida mitjançant fragments de maons i pedres de mida petita, lligades amb ciment.

Posició física:

És cobert: PV-5

Es lliura: PV-12, MR-29

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-904

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i amb restes de morter de calç. S'ha documentat per sota del PV-12 i es correspondria a un rebliment, que actuaria com a possible preparat d'algun paviment (no conservat), o bé serien restes associades al moment de la construcció dels MR-8 i 29, als quals es lliura.

Posició física:

És cobert: PV-12

Es lliura: MR-8, 29

És tallat: 914

Cobreix: 905

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-905

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats ocres i bastant compactada Se situa per sota de l'UE-904 i el seu perfil defineix una pendent cap als murs MR-8 i 29, als quals es lliura. Es correspondria a un rebliment per apujar el nivell de circulació, prèviament a la formació de l'UE-904. A la zona sud-oest del sondeig l'UE-905 rebliria una possible obertura al MR-29, que estaria associada a una possible porta d'accés a aquest espai i que hauria deixat de funcionar a partir de la formació de l'UE-905, en el moment en què s'hauria definit l'accés actual.

Posició física:

És cobert: 904

Es lliura: MR-8, 29

És tallat: 914

Cobreix: 907, ARC-1

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

UE-907

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles, amb restes de morter de calç i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-906 i seria un rebliment posterior a la construcció dels MR-8 i 29 als quals es lliura; també es lliura a l'ARC-1. En relació al MR-29 en relació a aquest estrat hi hauria una possible obertura al mur, al sud del mateix que podria funcionar com a porta d'accés a l'interior de l'espai des de l'exterior, anterior a l'actual, que hauria estat reblerta per l'UE-905.

Posició física:

És cobert: 905
Es lliura: MR-8, 29, ARC-1
És tallat: 914
Cobreix: 908, 909
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-908
Situació: cala I; àmbit 1.
Descripció: acumulació de morter de calç disgregat i pedres de mida petita. S'ha documentat per sota de l'UE-908 i podria estar associat al procés de construcció dels MR-8 i 29, posteriorment a la construcció de l'ARC-1. A l'angle de tancament dels dos murs està en contacte amb l'UE-909 a la qual cobreix a la resta de l'espai.
Posició física:
És cobert: 907
És tallat: 912, 914
En contacte: 909
Cobreix: 909
Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-909
Situació: cala I; àmbit 1.
Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-907 a l'angle de tancament entre els MR-9 i 29, als quals es lliura i està en contacte amb l'UE-908; a la resta de l'espai sondejat és cobert per l'UE-908. Es correspondria a un rebliment format posteriorment a la construcció dels MR-9, 29 i de l'ARC-1. En relació a l'arc, les restes de morter de calç de la seva part inferior se li recolzen al damunt.
Posició física:
És cobert: 907, 908
Es lliura: MR-8, 30

Se li recolza: ARC-1

Cobreix: 910, 911

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-910

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de color vermell i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-909 a la zona sud i nord-est del sondeig i està en contacte amb l'UE-911. Ambdós estrats es correspondrien al mateix rebliment, posterior a la construcció de l'ARC-1, si bé s'han diferenciat per la seva composició.

Posició física:

És cobert: 909

En contacte: 911

Es lliura: MR-30

Cobreix: 915, 916

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-911

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de color marró fosc i poc compactada i amb abundants restes de material de construcció (calç i pedres de mida petita). S'ha documentat per sota de l'UE-909 a la zona central de la cala. Està en contacte amb l'UE-910 i els dos serien un rebliment format posteriorment a la construcció de l'ARC-1. La diferent composició dels dos nivells ha motivat que se'ls donés un número a cadascun.

Posició física:

És cobert: 909

En contacte: 910

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-912

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: trencament a l'UE-908 a la zona sud del sondeig, que es correspon a la rasa de pas de la canalització de maons CN-1 al punt on s'ha efectuat el sondeig.

Posició física:

És cobert: 907

Talla: 908

És reblert: 913, CN-1

És tallat: 914

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-913

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: estrat de rebliment del trencament UE-912. Està format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i poc compactada. Cobriria les restes de la CN-1. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig en aquest punt.

Posició física:

És cobert: 907

Rebleix: 912

És tallat: 914

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-914

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: trencament a les UE-904, 905, 907,908 i al trencament UE-912 i el seu rebliment 913. S'ha documentat a la zona sud del sondeig, en el punt de contacte amb la cala G. Es correspon a la rasa del pas del clavegueró que continua per sota de l'ARC-1. A la cala G ha estat identificat com a UE-721. El clavegueró i el nivell de terra que acaba de reblir el retall també formen part de

l'UE-914. Aquest pas substituïa la canalització de sortida d'aigües residuals, CN-1, que ha estat documentada al sondeig H.

Posició física:

És cobert: PV-12

És igual: 721

Talla: 904, 905, 907, 908, 912, 913

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

UE-915

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats ocres, poc compactada i amb abundants restes de material de construcció (pedres de mida petita i restes de morter de calç). S'ha documentat per sota de les UE-910 i 911 a la zona central i oest del sondeig. El seu perfil defineix una secció amb pendent en direcció oest, que possiblement aniria per sota de l'UE-916, que se li lliura i cobreix en aquest punt. Els dos estrats es correspondrien a un rebliment format durant les reparacions de l'edifici del segle XIX, un cop edificat l'ARC-1. En relació a l'arc l'UE-915 se situaria al seu interior i el rebliria. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 910, 911, 916

Rebleix: ARC-1

Se li lliura: 916

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

UE-916

Situació: cala I; àmbit 1.

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marró fosc, bastant compactada i amb alguna pedra de mida petita i restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-910 a la zona oest de la cala i continua per l'interior de l'ARC-1. Es lliura a l'UE-915 i cobreix la pendent que defineix aquesta en direcció a l'interior de l'arc. Els dos nivells serien un rebliment

format en el moment de les reparacions a l'edifici i posteriorment a la construcció de l'ARC-1, al qual rebleixen. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació del sondeig.

Posició física:

És cobert: 910

Es lliura: 915

Rebleix: ARC-1

Cobreix: 915

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

FS

Situació: fossa sèptica; subsol àmbit 6.

Descripció: nivell de terra poc homogènia i restes de material de construcció, que se situa a l'interior de la zona sud de la fossa sèptica i de part de la CN-2. Està format per un estrat de terra poc homogènia, de textura més argilosa i de tonalitats verdes a les cotes inferiors. S'hauria format a partir d'un darrer moment d'ús de la fossa i per l'abocament de terres un cop ja no estaria funcionant.

Posició física:

Rebleix: fossa sèptica

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H); darrer quart del segle XX (Horitzó I)

CAMPANYA 2018

INVENTARI FETS CONSTRUCTIUS

MURS (MR-)

MR-1

Situació: àmbits 3 i 4; cala A

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel sud l'edifici i els àmbits 3 i 4. Està bastit amb pedres de mida gran, combinades amb pedres de mida mitjana petita i maons, tots ells lligats amb morter de calç de tonalitats blanquinoses i gra fi. La combinació de les pedres grans amb les petites i maons, que se situen entre elles, li donen certa regularitat a la disposició del parament. A 70cm respecte el nivell de circulació existent (PV-1), el MR-1 (així com també el MR-2) presenta un encaix, que discorreria possiblement per tot el mur i que podria estar destinat al recolzament o base d'algun element. Aquest encaix s'hauria amortitzat mitjançant un mur de totxanes lligades amb ciment pòrtland. La seva fonamentació està construïda amb pedres de mida mitjana i petita i maons, lligats amb abundant morter de calç. Aquesta fonamentació s'assenta al damunt del MR-18, que es podria correspondre al mur de tancament sud del conjunt del col·legi. El MR-1 se situaria cronològicament en el moment de la construcció de l'edifici, a finals del segle XVIII.

Posició física:

Se li lliura: 107, 108, 109, PV-1, 2, MR-3, 17

És solidari: MR-2

Es recolza: MR-18

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-2

Situació: àmbits 1, 3, 5; cales A, E, H

Descripció: mur direcció nord-sud, que tanca per l'oest l'edifici i els àmbits 1, 3, i 5. Està construït amb pedres de mida gran, que es combinen amb pedres de mida mitjana i petita i maons. La disposició de les pedres grans, amb les

pedres i maons de mida més reduïda que se situen entre elles, donen certa regularitat al parament. El lligam del mur és de morter de calç, de tonalitats blanquinoses. A l'àmbit 3, a 70 cm del PV-1 defineix un encaix, que estaria associat a la base i subjecció d'algun element; aquest va ser amortitzat mitjançant una reparació de maons, lligats amb ciment pòrtland. A les cales E i H, la cota inferior del mur presenta un revestiment de morter de calç, amb fragments de ceràmica oxidada i vidrada comunes, que finalitza per sota del nivell de circulació actual. A l'àmbit 1 les cotes inferiors del mur tenen una banqueta (de 15 cm d'amplada). La fonamentació de tot el mur està bastida amb pedres de mida mitjana i petita i maons, lligats amb abundant morter de calç. Aquesta fonamentació té una amplada de 1-2 cm respecte el mur i se situa a l'interior d'una rasa, a la qual rebleix totalment. El MR-2 s'hauria construït a finals del segle XVIII.

Posició física:

Se li lliura: 105, 108, 109, 504, 800, 805, 806, 810, 811, 812, 814, 815A, 816, PV-1, 2, 3, 4, 5, 8, 12

És solidari: MR-1, 5, 9

Rebleix:122, 521, 826

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-3

Situació: àmbits 3, 4; cala F

Descripció: mur direcció nord-sud, que se situa a l'interior de la zona sud de l'edifici i tanca per l'est l'àmbit 3 i el 4 per l'oest. Està construït amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Es recolza al damunt del MR-4 i es correspondria a una reconstrucció del tancament que definia el MR-4, que podria haver quedat afectat pels bombardejos del 1842. A la zona on s'ha efectuat la cala F el MR-3 tindria una obertura, que comunicaria els àmbits 3 i 4, i que hauria estat tapiada al segle XX.

Posició física:

Se li lliura: 103, PV-1, 3, 103

Es recolza: MR-4

Es lliura: MR-1

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-4

Situació: àmbits 3, 4; cala F

Descripció: mur direcció nord-sud, que discorre per l'interior de la zona sud de l'edifici i tanca per l'est l'àmbit 3 i per l'oest el 4. Està bastit amb pedres de mida gran, que es combinen amb pedres de mida petita i maons, tots ells lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques i gra fi. La combinació de les pedres grans amb les petites i els maons que se situen entre elles, donen certa regularitat al parament. Al sondeig F s'ha documentat un retall de dimensions considerables als nivells existents, que s'hauria dut a terme en el moment de la construcció del mur, sense que s'hagi localitzat banqueta (com als MR-1, 2, 5, 9 i 10), si bé no s'ha arribat a la cota final del mur. La cota final documentada se situa per sota de la de les banquetes dels murs del mateix moment. Aquest fet, juntament amb el retall vinculat a la seva construcció ens fa considerar que al punt on s'ha efectuat la cala F es volgués construir algun element soterrat, tipus fossa o dipòsit, del que el MR-4 en seria el tancament est, i que finalment no s'hauria edificat. La cronologia de la seva construcció la situem a finals del segle XVIII, en el moment en què es va construir l'edifici actual. El MR-4 hauria estat enderrocat (possiblement pels bombardejos de 1842) i va ser reedificat mitjançant el MR-3.

Posició física:

Se li recolza: MR-3

Se li lliura: 601, 602, 603, 604, 605, 607, 610, PV-3

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-5

Situació: àmbits 2, 3, 5; cales B, C, D, E

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat al subsòl de l'interior sud de l'edifici. Tancava pel nord l'àmbit 3 i pel sud els àmbits 2 i 5. Se n'han documentat les seves cotes inferiors i està bastit amb pedres de mida gran,

combinades amb pedres de mida petita i maons, lligats amb morter de calç de tonalitats blanques i gra fi. La seva fonamentació està construïda amb pedres de mida mitjana i petita i maons, lligats amb abundant morter de calç. Aquesta té una amplada de 1-2 cm respecte el mur i se situa a l'interior d'una rasa, a la qual rebleix totalment. S'hauria bastit en el moment de la construcció inicial de l'edifici, a finals del segle XVIII. La seva construcció hauria suposat el desmuntatge de l'extrem sud-oest del MR-7. Possiblement hauria quedat afectat pels bombardeigs de 1842 i va ser substituït pel MR-6.

Posició física:

És cobert: PV-3, 9

Se li lliura: 205, 206, 207, 401, 402, 403, 501, 502

Se li recolza: MR-6

Rebleix: 212, 411, 522

És solidari: MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-6

Situació: àmbits 2, 3, 5; cales B, C, D, E

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat a l'interior sud de l'edifici. Tanca pel nord l'àmbit 3 i pel sud l'àmbit 5. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç de color blanc. Es recolza al damunt del MR-6, al qual substituïa. La seva construcció podria estar associada a les reparacions de l'edifici posteriorment a la destrucció dels bombardeigs de 1842.

Posició física:

És cobert: 103, 201

Se li lliura: 103, 301, 304, PV-1, 3, 9, 10, 11

Es recolza: MR-5

Es lliura: MR-2

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-7

Situació: àmbit 2; cala B

Descripció: mur direcció NE-SO, que ha estat localitzat a la cala B. Està bastit amb pedres de mida mitjana i petita i maons, tots ells lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. Es correspondria a un mur anterior a la construcció de l'edifici actual i formaria part del conjunt del col·legi. Al seu extrem sud-oest hauria estat tallat per la construcció del MR-5 (UE-212), mentre que pel nord-est el tallava, UE-213, el mur sud (MR-26) de la canalització que discorria fins a la fossa sèptica de l'àmbit 6. Per direcció i factura constructiva funcionaria amb el MR-13 localitzat a la cala H i el MR-14 de la cala E. A partir del sondeig D s'ha constatat que no continuava en direcció sud-est, més enllà del punt on hauria estat tallat pel MR-5. D'aquesta manera, el MR-7 funcionaria com a tancament sud-est d'un possible espai semi-obert de la zona dels horts del col·legi; el MR-13 seria el tancament nord-est. La cronologia de la seva construcció se situaria als segles XVI-XVII

Posició física:

És cobert: 207

Se li lliura: 209, 210, 217, 218

És tallat: 212, 213

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

MR-8

Situació: àmbit 1; cales G, I

Descripció: mur direcció nord-sud, que s'ha documentat a la zona nord de l'edifici. Es correspon al tancament est de l'àmbit 1, que el separa de l'accés a l'escala de pujada als pisos superiors, que se situa a l'oest del mur. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques i gra fi. La seva fonamentació està bastida amb maons i pedres de mida petita i té una amplada de 8-10cm respecte el mur. La seva cara oest se situa a poca distància del MR-10 i es recolza al damunt del MR-21, que discorre en perpendicular respecte el MR-8. Al nord, cala I, a les cotes inferiors de la seva fonamentació s'ho obre l'ARC-1, que és solidari estratigràficament amb el mur. El MR-8 s'hauria edificat a mitjans del segle XIX,

possiblement en el moment de les reparacions a l'edifici posteriorment al bombardeig sofert del 1842. La seva construcció estaria associada a una nova organització dels espais de la zona nord i central de l'edifici, quan els MR-9, 10 i 21 ja haurien estat amortitzats. En aquest moment s'hauria definit la configuració actual de l'àmbit 1 i de la zona de l'escala d'accés als pisos superiors.

Posició física:

Se li lliura: 700, 704, PV-1, 5, 6, 12

És solidari: ARC-1, MR-29

Es recolza: MR-21

Es lliura: MR-30

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-9

Situació: àmbit 1; cales G, H

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat a la zona sud de l'àmbit 1, a les cales G i H. Està bastit amb pedres de mida gran, combinades amb pedres de mida petita i maons, tots ells lligats amb morter de calç, de tonalitats blanquinoses. La combinació de les pedres grans amb els maons i pedres petites li donen certa regularitat al parament. La seva fonamentació està construïda amb pedres de mida petita i maons, lligats amb abundant morter de calç. Aquesta se situa a l'interior d'una rasa a la que rebleix totalment. A les cotes centrals i superiors de la part conservada del mur presenta un revestiment de morter de calç. La construcció del MR-9 hauria suposat el trencament (UE-720) de la cara sud del MR-14, mentre que a la cala H hauria tallat la continuació en direcció sud-est del MR-13. Al sondeig G, les dimensions de la cala i l'existència del MR-14 ha motivat que no es documentés la banqueta del mur. A la cala H s'ha constatat que la banqueta del MR-9 té una amplada de 5-10cm respecte el mur. Per damunt de la fonamentació, a l'alçada de la banqueta del MR-2, s'observa un arrencament de mur com si s'hagués començat a bastir l'angle de tancament entre els MR-9 i 2 a 10cm al nord i finalment s'hagués edificat tal com s'ha documentat. Aquest inici de construcció del mur podria estar associada a la previsió inicial de

construir en aquest punt una estructura o una àmbit soterrat (o semi-soterrat) en aquest punt i que finalment s'hauria desestimat. Possiblement el MR-9 hauria quedat afectat pels bombardeigs soferts per l'edifici el 1842. Per aquest motiu, o bé per les reformes a l'edifici posteriors al bombardeig, el MR-9 hauria estat desmuntat i amortitzat a mitjans del segle XIX i l'espai que tancava pel sud va ser ampliat en la mateixa direcció. Prèviament a la seva amortització el MR-9 hauria funcionat com a tancament sud dels dipòsits DP-2 i 3. El mur i l'espai que tancava pel sud continuarien en direcció oest, més enllà del punt on se situa l'actual tancament (MR-8), que se li recolza al damunt en el punt on contacten.

Posició física:

És cobert: 704, PV-12

És tallat: 808

Rebleix: 720, 827

Se li lliura: 706, 708, 709, 710, 712, 805, 806, 810, 812, 813, 814, 815A, 815, MR-10, PV-7, 8

Se li recolza: MR-8

És solidari: MR-2

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-10

Situació: àmbit 1; cala G

Descripció: mur direcció nord-sud, que ha estat documentat a la zona est del sondeig G. Està bastit amb pedres de mida gran, combinades amb pedres de mida petita i maons, que se situen entre les primeres. El lligam del mur és de morter de calç, de tonalitats blanques. La combinació de les pedres grans amb les petites i els maons, que actuen com de lligam, dona certa regularitat al parament. D'aquest mur se n'ha documentat les seves cotes inferiors i la seva fonamentació, que se situa a l'interior d'un retall, UE-711, al qual rebleix totalment. A la zona per on discorre el MR-14 el MR-10 se li recolza al damunt. El MR-10 es correspondria a un tancament interior de l'edifici, que definiria dos espais a est i oest. Possiblement en el moment previ a la seva amortització hauria funcionat com a tancament est del DP-2. La seva construcció se situaria

cronològicament en el moment de la construcció de l'edifici, a finals del segle XVIII. La direcció del MR-10 i la seva ubicació és la mateixa que la del MR-4 documentat a la cala F. El bombardeig sofert per l'edifici el 1842 podria haver afectat aquest mur, juntament amb el MR-9 (al qual es lliura), el MR-4 i el MR-5 i hauria motivat el seu desmuntatge i amortització a mitjans del segle XIX. En aquest moment es va construir el MR-8, que reorganitzaria la zona nord-est de l'edifici.

Posició física:

És cobert: 704

Se li lliura: 706, 708, 709, 710, PV-6, 7, MR-11

Es lliura: MR-9

Rebleix: 711

És solidari: MR-21

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-11

Situació: àmbit 1; cala G

Descripció: restes de l'extrem est d'un mur, que ha estat documentat a la zona nord de la cala G. Està bastit amb pedres de mida mitjana i petita i maons, disposats de manera poc regular i lligats amb morter de calç de tonalitats blanques. Es correspon al mur de tancament nord del DP-2. S'hauria edificat a inicis del segle XIX, prèviament a la destrucció i reparació posterior de part de l'edifici a mitjans del segle XIX.

Posició física:

És cobert: 704, PV-6

Se li lliura: 706, PV-7

És tallat: 721

Es recolza: 708

Es lliura: MR-10

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-12

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: mur direcció est-oest, que ha estat localitzat a la zona nord de la cala H. Està bastit amb pedres de mida mitjana, petita i maons, disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanquinoses. Es correspon al mur de tancament nord del DP-3, que hauria estat edificat i en ús a inicis del segle XIX prèviament a la destrucció i reparació posterior de part de l'edifici, a mitjans del segle XIX.

Posició física:

És cobert: 805

Se li lliura: 806, 810, PV-8

Es lliura: MR-2

Es recolza: 811

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-13

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: mur direcció NO-SE localitzat a la zona central de la cala H. Està bastit amb pedres de mida mitjana i petita, sense treballar, i maons, tots ells disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. El MR-13 continuaria més enllà del límit est del sondeig i finalitzava a la zona est, a poca distància del MR-2, amb el que no tenien cap contacte, sense que s'hagi localitzat cap mur amb qui definís un angle de tancament. Les seves cotes inferiors se situen a l'interior d'una rasa, que rebleix totalment. Es correspondria a un mur de tancament associat amb la zona d'horts del col·legi i se situaria cronològicament als segles XVI-XVII. Per direcció i factura constructiva funcionaria amb els MR-7 (cala B) i 14 (cala G). Amb el MR-7 podria definir un angle de tancament, que podria tancar un espai semi-obert a la zona dels horts. En un moment previ a la construcció de l'edifici actual va ser desmuntat i amortitzat.

Posició física:

És cobert: 815A

Se li lliura: 815, 817

Rebleix: 825

Cronologia: 1722-1786 (Horitzó E)

MR-14

Situació: àmbit 1; cala G

Descripció: restes d'un mur que podria actuar de base d'una estructura, que ha estat localitzat a la zona nord respecte el MR-9. La seva direcció seria est-oest i està bastit amb pedres de mida mitjana i maons, disposats de manera poc regular i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. A les seves cotes inferiors té una obertura circular, que podria actuar d'encaix d'algun element que funcionaria com a eix. La part localitzada seria de planta rectangular, si bé la seva cara sud hauria estat desmuntada per la construcció del MR-9 (trencament UE-720), tot i que ja hauria estat pràcticament tot ell desmuntat en el moment previ a la seva amortització. Possiblement continuaria més enllà del punt on se situa el MR-10, que se li recolza al damunt. A nivell cronològic s'hauria bastit als segles XVI-XVII i funcionaria amb els MR-7 i 13 (cales B i H respectivament) com a mur associat amb les estructures ubicades a la zona dels horts del col·legi. En relació amb la possible estructura amb la que podria estar vinculada, la seva obertura a les cotes inferiors, vinculada a un possible eix ens podria fer considerar l'opció que formés part d'una sínia, que se situaria en direcció nord. Tot i això, en aquest punt no s'han localitzat restes de cap element o trencament vinculat a la possible sínia o element amb el que estaria vinculat el MR-14, que s'hauria de situar més enllà del límit nord de la cala.

Posició física:

És cobert: 713

Se li lliura: 715

És tallat: 720

Se li recolza: MR-10

Es recolza: 716

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C); 1713-1722 (Horitzó D)

MR-15

Situació: àmbit 5; cala C

Descripció: restes d'un mur, de possible planta circular, que ha estat localitzat a l'àmbit 5. Està bastit amb pedres de mida mitjana, disposades de manera irregular i lligades amb morter de calç, de tonalitats blanques. Tot i la parcialitat de la seva documentació, per les mides de la cala i la seva cota final d'excavació, el MR-15 es podria correspondre al mur de tancament d'un pou. La seva construcció s'ubicaria en el moment de la construcció de l'edifici actual, a finals del segle XVIII i hauria estat amortitzat a mitjans del segle XIX, en el moment de la reconstrucció de l'edifici posteriorment al bombardeig de 1842.

Posició física:

És cobert: 304

Se li lliura: 308

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-16

Situació: àmbit 3; cala A

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha localitzat a l'extrem nord de la cala A, a les seves cotes superiors. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Es correspon al tancament nord del DP-1, que s'hauria bastit a mitjans del segle XIX, quan es va reparar l'edifici dels danys soferts pel bombardeig de 1842.

Posició física:

És cobert: PV-3

Se li lliura: 105, PV-4

Es lliura: MR-2

Es recolza: 107

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-17

Situació: àmbit 3; cala A

Descripció: mur direcció est-oest, que ha estat documentat a l'extrem sud de la cala A. Està construït amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Es lliura a les cotes inferiors del MR-1. Es correspon al mur de tancament sud del DP-1, que hauria estat edificat a mitjans del segle XIX, posteriorment a les reparacions de l'edifici.

Posició física:

És cobert: PV-3

Se li lliura: 105, PV4

Es lliura: MR-1

Es recolza: 107, MR-1

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-18

Situació: àmbit 3; cala A

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat a les cotes inferiors de l'extrem sud de la cala A. Està bastit amb pedres de mida mitjana, sense treballar, disposades de manera poc regular i lligades amb morter de calç, de tonalitats ocres-ataronjades. La fonamentació del MR-1 se li assenta al damunt. Es correspondria al possible tancament sud de la propietat del col·legi i de la seva zona d'horts, o bé al tancament d'algun mur o estructura ubicat a la zona sud dels horts. Cronològicament se situa als segles XVI-XVII i seria coetani als MR-7, 13 i 14 (cales B, H, G respectivament).

Posició física:

Se li recolza: MR-1

Se li lliura: 110, 111, 112

Es recolza: 118

Cronologia: segles XVI-XVII (Horitzó B)

MR-19

Situació: àmbit 2; cales B, C

Descripció: mur direcció nord-sud, que tanca per l'est l'àmbit 2 i per l'oest el 6. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de

calç, de tonalitats blanques. La seva fonamentació està bastida amb pedres de mida mitjana i petita i maons, disposats de manera irregular i lligats amb abundant morter de tonalitats blanques. Les cotes inferiors de la fonamentació se situen a l'interior d'un retall, UE-211, al qual rebleix totalment. A les cotes inferiors de la fonamentació (a la zona sud) aquesta podria estar aprofitant la base d'alguna estructura o mur anterior, si bé les dimensions del sondeig no ens han permès determinar de manera clara aquesta opció. El moment de la seva construcció se situa cronològicament a mitjans del segle XIX, quan es va reparar l'edifici pels danys soferts pel bombardeig de 1842.

Posició física:

Es lliura: MR-5

Se li lliura: 201, 204, 205, PV-1, 9, PV-6, 10, 11

És solidari: MR-22

Rebleix: 211

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-20

Situació: àmbit 2; cala B, H

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel sud la canalització CN-2. S'ha documentat a la zona nord de la cala B. Està bastit amb pedres de mida diversa i maons, disposats de manera irregular i lligats amb morter de calç, de tonalitats grises. Se situa majoritàriament a l'interior d'un retall, UE-213, al qual rebleix totalment. Es correspondria al MR-26 documentat a la cala H. Al damunt del mur se li recolza el paviment de coberta de l'estructura (PV-14). S'hauria edificat, com el conjunt de la canalització a mitjans del segle XIX, durant les obres de reparació de l'edifici, posteriorment al bombardeig de 1842.

Posició física:

Rebleix: 213

És igual: MR-26

Se li recolza: PV-14

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-21

Situació: àmbit 1; cala G

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat al límit nord-est de la cala G. Se n'ha documentat tant sols el seu punt de contacte amb el MR-10, amb el que són solidaris estratigràficament. La seva factura constructiva seria la mateixa que la del MR-10 i s'hauria edificat en el mateix moment, tal i com mostra la seva relació estratigràfica. El MR-21 definiria un angle de tancament amb el MR-10 i continuaria en direcció est, més enllà del MR-8 , que se li assenta al damunt; ambdós murs definirien un espai, del qual el MR-21 seria el tancament nord i el MR-10 l'est i que se situaria a la zona de l'actual escala d'accés als pisos superiors. Els dos murs van ser desmuntats i amortitzats a mitjans del segle XIX, ja que podrien haver sofert els efectes del bombardeig de 1842.

Posició física:

És cobert: 704, PV-6

Se li recolza: MR-8

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

MR-22

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel nord l'àmbit 5 i pel sud-oest l'àmbit 1. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç de tonalitats blanques. S'hauria edificat a mitjans del segle XIX, en el mateix moment que els MR-5, 19 (amb el que és solidari estratigràficament) i 8. Formaria part dels murs edificats de nou, que reparaven tancaments existent, o bé definien noves distribucions dels espais, com els MR-8, 19 i 22.

Posició física:

Se li lliura: 821, 822, PV-1, PV-13, CN-1, MR-26

És solidari: MR-19

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-23

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat a la zona sud de la cala H. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç. La part documentada del mur (ja localitzat durant la intervenció de l'any 2017) es correspondria a les seves cotes inferiors. S'hauria edificat en el mateix moment que la CN-1, a partir de mitjans del segle XIX, ja que el pas de la canalització no hauria suposat un trencament al mur, que es recolza al damunt de la coberta de l'estructura. Es correspondria al possible tancament (a nord i sud) de dos espais situats en aquest punt, que s'hauria edificat a partir de mitjans del segle XIX i hauria estat desmuntat i amortitzat al segle XX.

Posició física:

És cobert: 821

És solidari: CN-1

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-24

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: restes d'un mur direcció est-oest, que s'ha localitzat a la zona sud de la cala H. Està bastit amb maons, col·locats verticalment i lligats amb morter de calç, de tonalitats grises. La part inferior del mur està construïda amb maons i pedres petites, disposats de manera irregular i es recolza al damunt del paviment de base de la CN-2 (PV-14). Es correspondria al tancament sud d'un petit espai, que podria estar vinculat amb una zona de bany o de dipòsit. La seva construcció se situa al segle XX.

Posició física:

És cobert: 821

Se li lliura: PV-13

És solidari: MR-25

Es recolza: PV-14

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-25

Situació: àmbit 1; cala H

Descripció: restes d'un mur direcció nord-sud, que s'ha documentat a la zona sud de la cala H. Està bastit amb maons i pedres de mida petita, disposats de manera irregular i lligats amb morter de calç, de tonalitats grises. Es recolza al damunt de part del paviment de base de la CN-2 (PV-14) i del seu mur nord (MR-27). Tancaria per l'est, juntament amb el MR-24 que actuaria de tancament sud, d'un petit espai que funcionaria com a zona de bany o de dipòsit. S'hauria edificat al segle XX.

Posició física:

És cobert: 821

Se li lliura: PV-13

Es recolza: MR-27, PV-14

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

MR-27

Situació: àmbit 1; sondeig H

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel nord la CN-2. Està bastit amb maons, disposats de manera regular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. S'ha localitzat a les cotes finals de l'excavació de la zona sud del sondeig H. S'hauria edificat a mitjans del segle XIX, posteriorment al bombardeig de 1842.

Posició física:

És cobert: 823

És solidari: MR-28

Se li recolza: PV-14

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-28

Situació: àmbit 1; sondeig H

Descripció: restes d'un mur direcció nord-sud que tancaria per l'oest la CN-2. S'ha documentat parcialment a la cota final de l'excavació de la zona sud del

sondeig H. Està bastit amb maons, lligats amb morter de calç. El moment de la seva construcció se situa a mitjans del segle XIX, durant les obres de reparació de l'edifici, posteriorment al bombardeig de 1842.

Posició física:

És cobert: 821, CN-1

És solidari: MR-26, 27

Se li recolza: PV-14

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-29

Situació: àmbit 1, sondeig I

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel nord l'àmbit 1 i l'edifici. La part documenta del mur al sondeig I està bastida amb pedres de mida mitjana i petita i maons, disposats de manera irregular i lligats amb morter de calç, de tonalitats blanques. Té una reparació de totxanes i ciment a les cotes superiors, que s'hauria dut a terme en el moment de la instal·lació de la persiana actual. La construcció del MR-29 se situa a mitjans del segle XIX, en el moment en què es va reparar l'edifici dels efectes del bombardeig de 1842. A les seves cotes inferiors es recolzaria al damunt del MR-30 que podria correspondre's al tancament de façana de l'edifici inicial.

Posició física:

Se li lliura: 900, 903, 904, PV-1, 5, 12

És solidari: MR-8

Es recolza: MR-30

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

MR-30

Situació: àmbit 1; sondeig I

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat per sota del MR-29. La part localitzada del mur està bastida amb pedres de mida mitjana i petita, disposades de manera irregular i lligats amb morter de calç de tonalitats blanques. Tot i la parcialitat de documentació del mur, per la finalització de la

cala, podria correspondre's a les restes del mur de façana de l'edifici bastit a finals del segle XVIII. A partir de la seva possible destrucció, pels bombardeigs de 1842, el MR-30 hauria estat substituït pel MR-29**.**

Posició física:

Se li recolza: MR-29

Se li lliura: 907, 909, 911, 916, ARC-1

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

CAMPANYA 2018

OBERTURES AL MUR I CONSTRUCTIVES (OB-)

OB-1

Situació: cala G; àmbit 1

Descripció: obertura al MR-14, a les seves cotes inferiors de la zona central documentada del mur. El seu perfil és circular i entra cap a l'interior de l'estructura. S'hauria efectuat durant la construcció del mur, ja no suposava cap trencament del mateix. Es podria correspondre a l'encaix per a l'eix d'algun element periple (tipus fusta). L'estructura amb la que podria estar vinculada el MR-14 i l'OB-1 podria tractar-se d'una sínia, si bé no s'han localitzat més indicis relatius a aquesta opció.

Posició física:

És cobert: 713

És reblert: 713

És solidari: MR-14

Cronologia: 1693-1698 (Horitzó C)

OB-2

Situació: cala H; àmbit 1

Descripció: obertura constructiva a la zona oest de la CN-2, de planta circular. La part localitzada de l'obertura està definida amb maons i abundant morter de calç. La seva planta és circular i defineix una pendent fins a arribar al PV-14 de la CN-2. Es correspondria a l'obertura a partir de la qual les aigües residuals accedien a la CN-2 i des d'aquí arribarien fins a la fossa sèptica situada al subsol de la zona nord-est de l'edifici.

Posició física:

És cobert: PV-13

És solidari: CN-2

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

CAMPANYA 2018

PAVIMENTS (PV-)

PV-1

Situació: cales A, B, C, D, E, F, G, H, I; àmbits 1, 2, 3, 4, 5.

Descripció: paviment enrajolat existent a tots els àmbits de l'edifici. Està associat al darrer moment d'ús de l'edifici a la planta baixa. A la zona corresponent al passadís entre els àmbits 1 i 3 (àmbit 2) mitjançant el mateix paviment es defineix la rampa que salva el desnivell entre els dos espais. Els rajols que configuren el paviment són de 40x40cm i estan lligats amb ciment pòrtland, que també actua com a base del paviment. Es recolza i cobreix les estructures i rampa per salvar els diferents desnivells de l'espai.

Posició física:

Es lliura: MR-1, 2, 3, 4, 8

Cobreix: PV-2, 103, 200, 201, 301, 700, 701, 800, 802, 900

Es recolza: 802

Cronologia: darrer quart del segle XX (Horitzó I)

PV-2

Situació: cala A; àmbit 3.

Descripció: paviment de lloses (de 50-70cm de llargada per 40cm d'amplada) que ha estat documentat a la zona sud-est de l'àmbit 3. La disposició de les lloses és a trenca-junt i est i estan lligades amb morter de calç; el mateix morter de calç actua de base i preparació del paviment.

Posició física:

És cobert: PV-1

Es lliura: MR-1, 2, 3

Cobreix: 102, 103, PV-104

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

PV-3

Situació: cales A, D, E, F; àmbit 3.

Descripció: paviment de morter de calç, barrejat amb fragments de maons i pedres de mida petita i mitjana. La majoria de les pedres podrien estar aprofitades de murs o elements arquitectònics. S'ha documentat a tot l'espai corresponent a l'àmbit 3 i funcionaria com a nivell de circulació o bé com a preparat d'un paviment (de lloses o rajols) del qual no se n'han conservat restes. Presenta unes característiques similars al PV-12 de l'àmbit 1, si bé el morter de calç del PV-3 té més consistència i el PV-12 hauria estat reparat amb ciment.

Posició física:

És cobert: PV-2, 103

Es lliura: MR-1, 2, 3, 4, 5

Cobreix: 105, 401, 501, 601

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

PV-4

Situació: cala A; àmbit 3. DP-1

Descripció: paviment de morter de calç, que se situa a les cotes inferiors dels MR-16 i 17. Es correspon al paviment de base del DP-1.

Posició física:

És cobert: 105

Es lliura: MR-2, 16, 17

Cobreix: 107

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

PV-5

Situació: cala G, H; àmbit 1.

Descripció: nivell de ciment, localitzat per sota dels rebliments UE-700 i 800. Actuaria de preparat de dos paviments de rajols, que s'han documentat a la zona nord del sondeig G i també del H. Seria posterior al pas del clavegueró

documentat a la zona nord-oest de la cala. A la zona sud del sondeig H, el PV-5 cobreix la CN-1 (la reparació del seu extrem sud).

Posició física:

És cobert: 700, 701, 800

Es lliura: MR-8

Cobreix: 702, 808, 821, PV-12, CN-1

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

PV-6

Situació: cala G; àmbit 1.

Descripció: restes d'un paviment de morter de calç, que ha estat localitat per sota de l'UE-704. Es lliura a les cotes inferiors del MR-8 i cobreix i amortitza el dipòsit DP-2. A partir de la seva cota de localització podria estar associat al procés de construcció del MR-8 (posteriorment al bombardeig de 1842), o bé a un primer nivell de circulació (del que en podria ser el preparat) un cop edificat el mur.

Posició física:

És cobert: 704

Es lliura: MR-8

És tallat: 721

Cobreix: 706, 717, 719, DP-2, MR-9, 10, 11

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

PV-7

Situació: cala G; àmbit 1. DP-2

Descripció: paviment de rajols ceràmics, de 25x25cm, i disposats a junt seguit. Estan lligats amb morter de calç, que alhora actua de base del paviment. Es correspon al paviment de base del dipòsit DP-2

Posició física:

És cobert: 706

Es lliura: MR-9, 10, 11

És tallat: 721

Cobreix: 708

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

UE-PV-8

Situació: cala H; àmbit 1. DP-3

Descripció: restes del paviment de base del dipòsit DP-3. Se n'han conservat alguns dels seus cairons (de 25x25cm), a la zona sud i sud-oest. A la resta de l'espai s'ha documentat el morter de calç que actuava de base i lligam entre els cairons.

Posició física:

És cobert: 805

Es lliura: MR-2, 9, 12

Cobreix: 810

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

PV-9

Situació: cala B; àmbit 2.

Descripció: paviment de rajoles ceràmiques, de 20x20cm, disposades a junt seguit. Les rajoles estan lligades mitjançant morter de calç, que alhora també actua de base del paviment. S'ha documentat a la zona nord del sondeig, mentre que al sud tan sols s'han localitzat restes del morter de base del paviment. Es correspondria a un nivell de circulació de l'edifici, possiblement instal·lat al segle XIX, ja que es lliura al mur de maons MR-6 edificat en aquest moment. Per la seva cota de localització, el PV-9 hauria funcionat amb el PV-3 documentat a l'àmbit 3 i amb el PV-11 de l'àmbit 5.

Posició física:

És cobert: 201

Es lliura: MR-6, 18

És tallat: 204

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

PV-10

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: paviment de cairons de ceràmica vidrada marró, de 20x20cm. Estan disposats a junt seguit i lligats amb morter de calç, que actua també de base del paviment.

Posició física:

És cobert: 301

Es lliura: MR-5, 18

Cobreix: PV-11

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

PV-11

Situació: cala C; àmbit 5.

Descripció: paviment de cairons ceràmics, de 20x20cm. Estan disposats a junt seguit i lligats amb morter de calç, que actua també de base del paviment. En els punts on no s'han conservat els cairons, s'ha localitzat aquest morter de base del paviment. Per característiques i cota de localització, funcionaria amb el PV-9 de la cala B.

Posició física:

És cobert: PV-10

Es lliura: MR-5, 18

Cobreix: 304

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

PV-12

Situació: cala G, H, I; àmbit 1.

Descripció: restes d'un paviment format per un nivell de ciment superior que es recolza al damunt de pedres de mida diversa, la majoria de tonalitats blanques, que serien aprofitades d'algun mur o element arquitectònic. S'ha documentat a totes les cales de l'àmbit 1 i presenta unes característiques molt similars al PV-3 de l'àmbit 3, si bé el ciment d'aquest darrer té més consistència

que el del PV-12. A la cala I té una reparació (UE-903)de fragments de maons i pedres petites, arran del MR-29.

Posició física:

És cobert: 702, PV-5, 902

És tallat: 721

Es lliura: MR-8, 2

Se li lliura: 903

Cobreix: 704, 805, 904

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

PV-13

Situació: cala H; àmbit 1.

Descripció: restes de dos paviments enrajolats, que s'han documentat a la zona sud del sondeig, per sota de l'UE-821. Es lliuren als MR-24 i 25 i a una reparació del MR-23, així com al mur sud de la CN-1 (en el punt on estava reparat). Els murs on es lliuren els paviments presenten restes d'un revestiment de rajoles vidrades (blanques i marró). A la zona sud, els dos paviments i els murs estan tallats pel pas del clavegueró UE-721. Per les seves característiques i les dels murs amb els que funcionen, estarien associats als nivells de circulació de dos petits àmbits destinats a zona de bany, tot i que també podrien funcionar com a base de dos possibles elements soterrats (tipus dipòsits).

Posició física:

És cobert: 821

És tallat: 721

Es lliura: MR-2, 22, 23, 24, 25

Cobreix: 822

Cronologia: primer quart del segle XX (Horitzó H)

CAMPANYA 2018

DIPÒSITS (DP-)

DP-1

Situació: cala A; àmbit 3

Descripció: dipòsit localitzat a l'angle sud-oest de l'edifici, a la cala A. Se n'ha localitzat el seu mur de tancament nord (MR-16), sud (MR-17) i el seu paviment de base (PV-4). El tancament oest es correspon al mur oest de l'edifici (MR-2); el tancament est se situaria més enllà del límit est del sondeig. Per les seves característiques seria un dipòsit de possible emmagatzematge i manipulació d'algun producte líquid.

Posició física:

És cobert: 105

És solidari: MR-16, 17, PV-4

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

DP-2

Situació: cala G; àmbit 1

Descripció: dipòsit localitzat a la zona sud-est de l'àmbit 1, a la cala G. La part localitzada de l'estructura es correspon al seu mur nord (MR-11) i el seu paviment de base (PV-7); els tancaments sud i est (MR-9 i 10 respectivament) es corresponen als murs sud i est de l'espai on s'ubicava. El tancament oest se situaria més enllà del límit oest del sondeig. Al límit oest del sondeig l'estructura està tallada pel pas del clavegueró UE-721. Possiblement seria un dipòsit d'emmagatzematge i manipulació d'algun producte líquid.

Posició física:

És cobert: 706

És solidari: MR-11, PV-7

És tallat: 721

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

DP-3

Situació: cala H; àmbit 1

Descripció: dipòsit localitzat a la zona nord-oest de l'àmbit 1, a la cala H. D'aquest dipòsit se n'ha documentat el seu mur de tancament nord (MR-12) i el seu paviment de base (PV-8). El tancament sud i oest es corresponen al mur oest de l'edifici (MR-2) i el mur sud de l'espai on s'ubicava (MR-9); el tancament est se situaria més enllà del límit oest del sondeig. A la zona sud-est està tallat pel pas de la canalització CN-1. Es correspondria possiblement a un dipòsit d'emmagatzematge i manipulació d'algun producte líquid.

Posició física:

És cobert: 806

És solidari: MR-12, PV-8

És tallat: 808

Cronologia: 1786-1788 (Horitzó F)

CAMPANYA 2018

ARCS (ARC-)

ARC-1

Situació: cala I; àmbit 1

Descripció: arc rebaixat situat a les cotes inferiors de la zona central i nord del mur de tancament est de l'àmbit 1 (MR-8). Està bastit amb maons, disposats a sardinell i lligats amb abundant morter de calç, de tonalitats blanquinoses. A la part inferior dels maons que configuren l'arc s'hi situen abundants restes de morter de calç, que sobresurten respecte la vertical de l'arc. És solidari amb la fonamentació del MR-8 i el seu maó d'arrencada es recolza al MR-30 i s'hi introdueix lleugerament. Per les seves característiques i estratigrafia de la zona interior de l'arc, es correspondria a un element edificat per a ubicar-hi algun espai soterrat del que en seria part de la coberta i actuaria d'obertura al MR-8 per a permetre la construcció de l'espai. Possiblement l'espai no s'hauria construït i es va reblir l'espai definit per sota de l'arc.

Posició física:

És cobert: 905

És solidari: MR-8

Se li lliura: 907, 908, 909

És reblert: 908, 909, 911, 915, 916

Cronologia: Mitjan del segle XIX (Horitzó G)

.

Ajuntament de Barcelona

TAULA CODIS PER A INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

CERÀMICA

1. CLASSIFICACIÓ

11000 Prehistòria
11001 Neolítica
11050 del Coure
11100 del Bronze
11101 del Bronze antic
11102 del Bronze mig
11103 del Bronze final

12000 Protohistòrica sense determinar
12001 feno-púnica indeterminada
12002 feno-púnica engalba vermella
12003 feno-púnica engalba negra
12004 feno-púnica comuna
12005 grega d'occident

12050 roja a torn
12051 engalba roja
12052 pintada
12053 comuna ibèrica
12054 grisa de la costa catalana
12055 grollera
12056 grans recipients d'emmagatzematge
12057 àmfora ibèrica
13000 Món Clàssic sense determinar
13001 grega indeterminada
13002 *buchero nero*
13003 àtica figures negres
13004 àtica figures vermelles
13005 àtica vernís negre
13006 taller de les petites estampetes
13007 taller de Rhode
13008 taller de Nikia-Ion
13009 taller de pàteres 3 palmetes radials

13050 campaniana/vernís negre indeterminada
13051 precampaniana
13052 campaniana A
13053 campaniana A tardana
13054 campaniana B
13055 campaniana B-oide
13056 campaniana C
13057 campaniana empuritana
13058 etrusca vernís negre
13059 imitacions campanianes
13060 vernís negre púnic

13100 terra sigillata indeterminada
13101 presigillata
13102 T S precoç
13103 T S aretina
13104 T S itàlica
13105 T S tardo-itàlica
13106 T S sudgàl·lica
13107 T S marmorata
13108 T S hispànica
13109 T S hispànica tardana
13110 T S hispànica indeterminada
13111 T S africana A
13112 T S africana A/D
13113 T S africana A/C
13114 T S africana C
13115 T S africana D
13116 T S africana indeterminada
13117 imitacions T S hispànica
13118 T S clara B
13119 T S lucente

13120 paleocristina grisa
13121 paleocristina ataronjada
13122 *late Roman C*
13123 produccions orientals (corintia)

13124 vidriada romana
13125 imitacions clara D
13126 paleocristina pintada

13150 parets fines indeterminades
13151 parets fines itàliques
13152 parets fines d'Acco
13153 parets fines sudgàl·liques
13154 parets fines "clofolla d'ou"
13155 parets fines hispàniques
13156 imitacions parets fines

13200 llàntia indeterminada
13201 llàntia grega
13202 llàntia republicana
13203 llàntia republicana vernís negre
13204 llàntia imperial
13205 llàntia imperial de volutes
13206 llàntia imperial de disc
13207 llàntia africana de canal
13208 llàntia africana
13209 llàntia africana paleocristiana
13210 llàntia africana ARS

13250 comuna oxidada
13251 comuna reduïda
13252 comuna baix-imperial
13253 comuna engalba blanca
13254 comuna engalba negra
13255 comuna engalba vermella
13256 comuna roig pompeià
13257 comuna itàlica
13258 comuna africana de cuina
13259 comuna emporitana oxidada
13260 comuna de cuina acurada
13261 imitacions comuna africana
13262 comuna bescuitada
13263 ceràmica comuna de Lípari
13264 ceràmica daurada
13265 ceràmica eïvissenca tardo antiga
13266 ceràmica de Pantelleria
13267 ceràmica itàlica tardo antiga

13300 àmfora indeterminada
13301 àmfora massaliota
13302 àmfora feno-púnica
13303 àmfora ebussitana
13304 àmfora romana
13305 àmfora greco-itàlica
13306 àmfora itàlica
13307 àmfora gàl·lica
13308 àmfora hispànica
13309 àmfora bètica
13310 àmfora de la Tarraconense
13311 àmfora lusitana
13312 àmfora africana
13313 àmfora oriental
13314 suports d'àmfores
13315 amforiscs
13316 disc terra cuita
13317 taps
13318 fragments vasos retallats
13319 altres accessoris
13320 *dollia*
13321 àmfora rodia
13322 àmfora corintia
13323 àmfora Samos

13400 comuna a torn oxidada d'època indeterminada
13401 comuna a mà oxidada d'època indeterminada
13402 comuna a torn reduïda d'època indeterminada
13403 comuna a mà reduïda d'època indeterminada
13404 comuna oxidada d'època indeterminada
13405 comuna reduïda d'època indeterminada
13406 comuna a torn bescuitada indeterminada

13500 comuna oxidada medieval
13501 comuna reduïda medieval
13502 comuna bescuitada medieval

14000 Món medieval i modern indeterminat
14001 comuna oxidada a mà
14002 comuna oxidada a torn
14003 comuna oxidada vidriada

14004 comuna reduïda a mà
14005 comuna reduïda a torn
14006 comuna reduïda vidriada

14050 islàmica indeterminada
14051 islàmica verd-manganès
14052 islàmica melada
14053 islàmica corda seca total
14054 islàmica corda seca parcial
14055 islàmica esgrafiada
14056 islàmica pintada
14057 islàmica daurada reflex metàl·lic
14058 islàmica a motlle
14059 islàmica comuna oxidada
14060 islàmica comuna reduïda
14061 islàmica manganés sota coberta melada
14062 islàmica vidrada

14100 vidrada blanca
14101 blanca i blava
14102 blanca i blava de Barcelona
14103 blanca i blava catalana
14104 blanca i blava d'orles diverses
14105 blanca i blava de la botifarrada
14106 blanca i blava de l'arracada
14107 blanca i blava d'influència francesa
14108 blanca i blava de la cirereta
14109 blanca i blava de faixes o cintes
14110 blanca i blava de la Segarra
14111 blanca i blava d'Escornalbou
14112 blanca i blava de la panotxa
14113 blanca i blava regalats
14114 blanca i blava de Poblet
14115 blanca i blava de sanefa negativa
14116 blanca i blava de transició
14117 blanca i blava amb la Tau
14118 blanca i blava d'influència de Savona
14119 blanca i blava corbata o palmera
14120 blanca i blava ditada
14121 blanca i blava de blondes
14122 blanca i blava de Paterna
14123 blanca i blava de Manises
14124 blanca i blava de Manises i groga
14125 blanca i blava de la figueta

14126 blanca i blava de la cirera
14128 blanca i blava Paterna-Manises
14129 blanca i groga "orla d'influència del Renaixement"

14200 reflex metàl·lic
14201 reflex metàl·lic producció catalana
14202 reflex metàl·lic de l'ungla
14203 reflex metàl·lic de sanefa amb gallons
14204 reflex metàl·lic de sanefa amb fulles
14205 reflex metàl·lic de sanefa en negatiu
14206 reflex metàl·lic decoració floral
14207 reflex metàl·lic de fons picat
14208 reflex metàl·lic de pinzell-pinta
14209 reflex metàl·lic decoració geomètrica
14210 reflex metàl·lic amb lletres o anagrames
14211 reflex metàl·lic i blava
14212 reflex metàl·lic de Paterna
14213 reflex metàl·lic de Manises
14214 reflex metàl·lic de Paterna-Manises
14215 reflex metàl·lic sanefa reticulada

14250 blanca i manganès
14251 blanca-manganès blau i manganès
14252 blanca-manganès verd i manganès
14253 blanca-manganès verd i manganès de Paterna
14254 blanca-manganès verd i manganès de Manises
14255 blanca-manganès verd i manganès catalana
14256 blanca-manganès i verd
14257 blanca-manganès i polícroma
14258 pisa arcaica decorada

14300 pisa blanca
14301 pisa decorada
14302 porcellana
14303 Pickman/Cartuja
14304 d'importació
14305 maiolica ligur
14306 polícroma

14400 vaixella segle XX

15000 material ceràmic no recipient

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma SF

sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
abocador	AB
escòria	ER
pom agafor	AG
broc	BR
orelleta	OR
peu	PE
pivot	PI
bec	BE

Per a llànties:

Infundibulum	IN
Pico (*rostrum*)	RO
Orla (*margo*)	MA
Disc	DI
Volutes	VL
Aletes	ALE
Moldura	MOL
Orificium	ORF

3. TIPOLOGIA: Per materials del Món Clàssic amb una tipologia ja establerta.

ABAS.	Abascal
AFRIC.	Africana
AGUARD.	Aguarod
ALM.	Almagro
ATL.	Atlante
BAIL.	Bailey
BEL.	Beltran
BRUCK.	Bruckner
DECHEL.	Dechelette
DRAG	Dragendorf
DRES.	Dressel
EBUS.	Ebusitana
GOUD.	Goudineau
H.	Hayes
HALT.	Haltern
HERM.	Hermet
KEAY	Keay
LAMB.	Lamboglia
LAIET.	Laietana
LOPEZ	López Mullor
LUDOW.	Ludowici
M.	Morel
MEZQ.	Mezquiriz
OBER.	Oberaden
OELM.	Oelman
OST.	Ostia
OSW.	Oswald
PALL.	Pallarès
PASC.	Pascual
RIG.	Rigoir
RITT.	Ritterling
SAL.	Salomonson
SPT.	Spitzer
GAL.	Galane
DEN.	Deneauve
ETT.	Ettlinger
AQUIL.	Aquilué
VER.	Vernhet
MAY.	Mayet
DRAM.	Dramont

4. FORMA: Per a materials no classificats tipològicament. Bàsicament, ceràmiques prehistòriques, medievals i modernes)

Ceràmica a mà:

bol/vas carenat	BCA
bol/vas cilíndric	BCI
bol/vas bitroncocònic	BBT
bol/vas troncocònic	BTR
bol/vas elíptic	BEL
bol/vas globular	BGL
bol/vas globular amb coll	BGC
bol/vas germinat	BGE
bol/vas múltiple	BMU
bol/vas ovoide	BOV
bol/vas perfil en S	BPS
bol/vas semiesfèric	BSE
bol/vas subesfèric	BSU
bol/vas semiesfèric o subesfèric de vora exvasada	BSS
copa	COP
cullera	CUL
formatgera	FOR
forma indeterminada	FIN
fragment retallat no perforat	FRN
fragment retallat perforat	FRP

gresol	GES
paleta	PAL
plat carenat	PCA
plat/tapadora	PLT
plata	PLA
suport	SOP
tassa	TAS

Ceràmica a torn:

Ceràmica grega

Alabastró	ALA
Àmfora	AMF
Aryballos	ARY
Hydria	HYD
Kalathos	KAL
kratera calze	KCA
kratera campana	KCP
krateracolumnes	KCO
kratera volutes	KVO
kylix	KYL
lebes	LEB
lekythos	LEK
oinochoe	OIN
pelike	PEL
skiphos	SKI
stamnos	STA
ungüentari bulb	UBU
ungüentari fusiforme	UFU
ungüentari	UGU

Ceràmica clàssica, medieval i moderna

abeurador	ABE
ampolla	AMP
bací	BAC
barral	BLN
bol	BOL
canalobre	CAN
cassola	CSS
cassola patina cendrosa	CSC
càntir	CAT
catúfol	CAF
colador	COL
copa	COP
cossi	COS
cremaperfums	CRP
cubell	CUB
escalfeta	ESF
escudella	ESC
escudella d'orelletes	EOR
fogó	FOG
formes amb abocador	FAB
formes obertes	FOB
formes tancades	FTA
forma indeterminada	FIN
fruiter	FRU
gerra	GER
gerreta	GET
gerro	GRR
gibrell	GIB
got	GOT
greixonera	GRE
guardiola	GUA
llàntia cassola i bec pessigat	LCB
llàntia peu alt	LPA
llàntia piquera	LPI
llumanera	LLU
menjadora	MEN
mesura	MES
morter	MOR
motlle	MOT
motlle sigillata	MSG
olla	OLL
olla pàtina cendrosa	OPC
orsa	ORS
pàtera	PTT
plat	PAT
plat d'ala	PDA
plat/tapadora	PTA
plat/tapadora vora fumada	PTF
plata	PLA
plat tallador	PTL
poal	POA
pot	POT
pot de farmàcia	PFA
rentamans	REN
safata	SAF
saler	SLR
salsera	SAL
servidora	SEV
setrill	SET
sitra	SIT
suport	SOP
suport d'anell	SAN
suport rodet	SRD
tallador	TAL
tapadora	TAP
tassa	TAS
tenalla	TEN
test	TES

tinter	TIN
tupí	TUP
urna	URN
xocolatera	XOC

Material ceràmic no recipient (codi classificació 15000):

artefacte no definit	AND
bola	BLA
cilindres de forn	CFO
cuny de forn	CYF
dena	DEN
fgura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fragment d'argila indet.	FAI
fussaiola	FUS
joguina	JOG
màscara	MAS
pes de teler circular	PTC
pes de teler oval	PTO
pes de teler rectangular	PTR
pes de teler indeterminat	PTI
pes de teler troncocònic	PTT
pipes	PIP
placa	PLC
placa foradada	PFD
rodet	ROD
tres peus terrisser	TPT
disc circular terrisser	DCT
suport llar de foc	SLF
peça circular	PC
peça circular foradada	PCF

4. TÈCNICA

a mà	MA
a torn	TO
a torn lent	TL
a motlle	MO
motlle cistelleria	MC
ensamblada	EN
indeterminada	IN

5. DECORACIÓ

acanalada	AC
aiguada	AG
aplicació	AL
aplicació metàl·ica	AM
aplicació pasta blanca	AB
aplicació pasta roja	AR
aplicació pedres	AP
baquetons	BA
barbotina	BB
bigoti	BI
botons	BO
calada	CA
cordons digitacions	CD
cordons incisió	CI
cordons impressió	CM
cordons llisos	CL
cordons pessigats	CP
ditada	DI
esgrafiada	ES
excisa	EX
impresa canya/os	IO
impresa cardial	IC
impresa cistelleria	IL
impresa digitada	ID
impresa espàtula	IE
impresa estampillada	IS
impresa pinta	IP
impresa punxó	IX
impresa puntillada	IA
impresa raspatllada	IR
impresa teixit	IT
impresa ungulada	IU
impresió fent incisió	IM
impressions diverses	IF
incisa	IN
incisa pintada	NP
llengüeta	LL
mamellons	MA
mangra	MG
motlle	MO
mugró	MU
ondulació en vora	OV
perforada	PF
pessigada	PE
pintada	PI
pintada blanca	PB
pintada negra	PN
pintada roja	PR
pintada roig-marronós	PM
polícroma	PP
pseudoexcisa	PS
rodeta	RO
vernís roig	VR

6. PASTA

grollera oxidada	GO
grollera reduïda	GR
grollera mixta	GM
acurada oxidada	AO
acurada reduïda	AR
acurada mixta	AM
acurada bescuitada	AB
grollera bescuitada	GB
bescuitada	BE
caolinítica	CA

7. ACABATS

allisat	AL
allisat amb fang	AF
arenós	AR
brunyit	BR
encastació de fang	EF
engalbat	EN
esmaltat	EM
espatulat	ES
estriat	ET
marques terrisser	MT
pàtina cendrosa	PC
pentinada	PE
pintat	PI
rugós	RU
strice	ST
vernissat	VE
vidrat	VI

METALL

1. CLASSIFICACIÓ

20000	indeterminat
20001	bronze
20002	ferro
20003	plata
20004	or
20005	plom
20006	aleacions diverses
20007	altres metalls
20008	coure

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap	AGC
alabarda	ALB
àncora	ANC
anell	ANL
anella	ANE
arracada	ARR
arreus de cavall	ARC
artefacte indeterminat	ATI
ast	AST
bala	BAL
barra	BRR
bola/boleta	BLT
bomba	BOM
botó	BOT
braçalet	BRA
braser	BRS
cadena	CAD
clau	CLA
dena	DEN
destral	DRT
diadema	DMA
didal	DID
elements de carro	ECR
elements religiosos	ERE
enformador	ENF
escarpa	EPA
escòria	ESR
escultura	ESC
escut	EST
espasa	ESP
falcata	FAL
fíbula indeterminada	FBI
fíbula anular	FAN
fíbula d'apèndix caudal	FAC
fíbula de bucle	FBU
fíbula de naveta	FNA
fíbulade pivot	FPV
fíbula doble ressort	FDR
fíbula indígena de colze	FIC
fíbula de peu alt	FPA
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fil/frag. riscle/anell/braçalet	FFR
frontissa	FTS
ganivet	GNV
gerra	GER
globelet	GOB
llingot	LIN
mirall	MRL
moneda	MON
pectoral	PEC
penjant	PJA
pinces	PNC
placa	PLC
pondius	PON
punta fletxa	PFL
punta llança/javelina	PLJ
punxó	PNX
punyal	PNY
serra	SER
sivella	SIV
vas	VAS
xinxeta	XIN

3. TÈCNICA

forja	FJ
fosa	FS
cisellar	CS
repussar	RP
calat	CL

VIDRE

1. CLASSIFICACIÓ

30000	vidre
30001	pasta vítrea
30002	cristall
30003	escòria

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma	SF
sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
peu	PE
pivot	PI
bec	BE
pom/agafador	AG
escòria	ER
boca	BO

3. FORMA

fragment no definit	VIN
ampolla	AMP
amforisc	VAF
barreta	BAR
bol	BOL
camafeu	VCS
copa	COP
dena	DEN
element construcció	VEC
element d'ús funerari	VEF
element d'ús personal	VEP
flascons	VFL
gerra	GER
plat	PAT
plata	PLA
setrill	SET
ungüentari	UGU
vas	VAS

4. TÈCNICA

realització no definida	ND
vidre-mosaic	VM
motlle decorat	MD
motlle baix relleu	MB
motlle volum rodó	MR
poliment	VL
tallat	VT
gravat	VG
amb aplicacions	VA
fondi d'or	VO
pintat	VP
bufat	VG

MATERIAL LÍTIC

1. CLASSIFICACIÓ

40000	indeterminat
40001	sílex
40002	quars
40003	jaspi
40004	granit
40005	arenisca
40006	volcànic
40007	micaesquisto
40008	caliça
40009	marbre
40010	alabastre
40011	conglomerat
40012	travertí
40013	pissarra
40014	pedres precioses
40015	minerals
40016	fòssils
40017	rierencs
40018	calcària

2. FORMA

pedra tallada no retocada ascla	ASC
pedra tallada no retocada fulla	FLL
pedra tallada no retocada rebuig	REB
nucli fragmentat	FNU
nucli amb còrtex	NCO
nucli sense còrtex	NSC
pedra retocada perforador	PFD
pedra retocada gratador	GRA
pedra retocada rascadora	RAS
pedra retocada làmina de dors	LDO
pedra retocada làmina retocada	LRE
pedra retocada punta de dors	PDO
pedra retocada punta (retoc simple)	PUN
pedra retocada geomètric	GEO
pedra retocada denticulat	DNT
pedra retocada truncadura	TRU
pedra retocada punta de fletxa	PFL
pedra retocada osca	OSC
pedra polida cisell	CIS
pedra polida destral	DTA
allisador	ALS
àncora	ANC
anell	ANE
artefacte indeterminat	ATI
artefacte no defini	ATD
baix relleu	BAR
bala	BAL
bola	BLA
braçalet	BRA
braçalet d'arquer	BÇA
cassoleta	CTA
dena	DEN
enformador	ENF
escultura	ESC
figura zoomorfa	FZM
figura antropomorfa	FAN
gresol	GES
inscripció	INS
mà de molí	MMO
molí barquiforme	MBA
molí (roda)	MOL
morter	MOR
motlle de fundició	MFU
peça circular foradada	PCF
peça circular no perforada	PCN
pedestal	PED
penjant	PJA
placa	PLC
placa decorada	PDC
placa foradada	PFD
punyal	PNY
sarcòfag	SAR

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

1. CLASSIFICACIÓ

50000 alabastre
50001 arenisca
50002 elements ceràmics
50003 estuc/arrebossat
50004 fusta
50005 ímbrex
50006 indeterminat
50007 maó
50008 marbre
50009 morter
50010 mosaic
50011 tessel·les
50012 opus signinum
50013 pintura/estuc pintat
50014 rajoles
50015 tegula
50016 tegula "mammata"
50017 tegula de suports
50018 terracotes
50019 tovots/tapial
50020 cornisa
50021 columna
50022 capitell
50023 carreu
50024 antefix
50025 canonada
50026 gàrgola
50027 tubuli
50028 teula vidrada
50029 teula
50030 rajola blanca i blava (XVI)
50031 rajola blanca i blava moderna (XVII-XVIII)
50032 rajola polícroma (XVIII- XIX)
50033 rajola polícroma anterior (XVIII)
50034 rajola banca i blava anterior (XVIII)
50035 canaló
50036 motllura
50037 rajola vidrada
50038 totxana

MATÈRIA ORGÀNICA

1. CLASSIFICACIÓ

60000	matèria orgànica general
60001	os
60002	ivori
60003	closca
60004	fusta treballada
60005	teixit
60006	cuiro
60007	vegetals
60008	paper
60050	restes antropològiques
60051	macrofauna
60052	microfauna
60053	fauna aquàtica
60054	malacofauna
60055	fusta no treballada
60056	carbó
60057	granes
60058	fauna terrestre no definida

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap agulla o punxó	AGC
ampolla	AMP
anell	ANE
aplic	APL
artefacte d'os/petxina/ibori	OPI
artefacte no definit	AND
beiana	BEI
bossa	BSA
botó	BOT
braçalet	BRA
caixa	CXA
calçat	CÇA
cistell	CTL
cistelleria	CIS
corda	CDA
corn tallat	COT
cullera	CUL
cullereta tocador	CUT
dau	DAU
dena	DEN
dent decorada	DTD
dent perforada	DTP
diari	DIA
enformador	ENF
espàtula	EPT
falange decorada	FLD
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fitxa de joc	FIJ
frontissa	FTS
fus	FUS
fusta frag. indet.	FFI
fusta construcció naval	FCN
fusta construcció	FCO
ganxet	GAN
mànec	MEC
marcador	MCD
penjant	PJA
petxina frag. polida	POP
pinta	PNT
polidor	PUL
punta fletxa	PFL
punxó	PNX
punyal	PNY
raspall	RAS
resquill apuntat	RQA
sabates	SAB
tapadora	TAP
teixit	TXI
ullal porc senglar tallat	UPS

3. TÈCNICA

matèria prima sense modificar	MPS
matèria prima en procés de fabricació	MPF
matèria prima modificada	MPM

MOSTRES PER A ANÀLISIS

70000 terra
70001 morter
70002 pedra
70003 metall
70004 carbó (anàlisi antracològica)
70005 pol·len
70006 granes
70007 llavors
70008 carbó (C14)

CODI	UE	CALA	FRAGMENTS	CODI	FORMA	TIPOLOGIA	TÈCNICA	PASTA	DECORACIÓ E	DECORACIÓ I	ACABAT E	ACABAT I	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS	RESTAURACIÓ	DIBUIX	MAGATZEM
046-17	3	2	6	14302	PS	PAT											
046-17	3	2	1	14302	PS	BOL											
046-17	3	2	2	14302	PS	TAS											
046-17	3	2	2	14302	VO	GER											
046-17	3	2	1	14003	VO												
046-17	3	2	1	14003	SF												
046-17	3	2	1	14002		GER											
046-17	3	2	1	20002	FTS												
046-17	3	2	1	20002	SF												
046-17	3	2	2	20001	BOT												
046-17	3	2	3	20001	PLC												
046-17	3	2	3	30000	FO	AMP											
046-17	3	2	5	30000	FO	VAS											
046-17	3	2	5	30000	NA												
046-17	3	2	1	30000	FO	UGU											
046-17	3	2	7	30000	SF												
046-17	5	3	1	14003	SF	CAT											
046-17	5	3	18	50037										vidrada blanca, motiu floral (flor amb 7 pètals i 7 peciols)			
046-17	5	3	15	50037										vidrada blanca, dec.aglà			
046-17	5	3	17	50037										vidrada blanca			
046-17	5	3	1	50037										vidrat melat			
046-17	6	1	1	14003	BE	CAT											
046-17	6	1	1	14003	BR	CAT											
046-17	6	1	1	14003	VO	OLL											
046-17	6	1	1	14003	PS	OLL											
046-17	6	1	5	14003	FO	CAT											
046-17	6	1	3	14003	VO	PTT								servidores			
046-17	6	1	1	14003	VO	GER											
046-17	6	1	1	14003	SF									verd gòtic			
046-17	6	1	1	14003	VO	PAT								vidrada verda, marró i melada			
046-17	6	1	3	14003	SF									vidrada verda, marró i melada			
046-17	6	1	1	14002	VO	OLL											
046-17	6	1	1	14002	VO									estalvi			
046-17	6	1	6	14002	SF												
046-17	6	1	3	14103	SF												
046-17	6	1	1	14102	SF												
046-17	6	1	2	14252	SF												
046-17	6	1	1	14107													
046-17	6	1		60051													
046-17	6	1	1	60054										ostra			
046-17	8	3	1	14003	FO									peu anul·lar d'engalba groga amb dec.de pizellades marró i verdes			
046-17	8	3	1	14003	FO	GET											
046-17	8	3	3	14003	SF												
046-17	8	3	3	14002	VO	CAT											
046-17	8	3	3	14002	VO	OLL											
046-17	8	3	10	14002	SF												
046-17	8	3	2	14002										possibles bases planes de fig. escultòrica o tapadores circulars			
046-17	8	3	2	14301	VO	PAT								decoració en blau i verd			

046-17	8	3	1	14301	VO	PAT											
046-17	8	3	1	14304	FO	FO								vidrat blau, amb dec. Florals en daurat			
046-17	8	3	2	50037										dec.aglà			
046-17	8	3	3	50037										dec.floral			
046-17	8	3	1	20001										aplic amb dec.floral			
046-17	8	3	1	20002	ATI									possible eina agrícola			
046-17	8	3	1	30000	VO	COP											
046-17	8	3	11	30000		VEC								finestra			
046-17	8	3	2	60054										musclos			
046-17	8	2	5	14002	PS	SIT								bec triangular i nansa vertical		làm.1	
046-17	8	2	5	14002	VO									dec.exterior amb bandes paral·leles estriades			
046-17	8	3	1	14003	FO									fons amb peu anul·lar d'engalba groga amb dec. Pinzellades marró i verd			
046-17	8	3	1	14003	FO	GET											
046-17	8	3	3	14003	SF												
046-17	8	3	2	14002	VO	TAP											
046-17	8	3	1	14002	VO	CAT											
046-17	8	3	1	14002	VO	OLL											
046-17	8	3	5	14002	SF												
046-17	8	3	3	14002	VO	PAT								ceràmica fina, dues peces amb decoració en blau i verd			
046-17	8	3	1	14304		SEV								vidrat blau, amb dec.florals en daurat i pfons de peu umbil·licat			
046-17	8	3	1	20001										aplic floral			
046-17	8	3	1	30000		COP											
046-17	8	3	1	30000	SF	VEC								finestra			
046-17	8	3	1	30000	SF												
046-17	8	3	1	20002	SF									possible eina agrícola			
046-17	8	3	2	50014										dec.aglà			
046-17	8	3	3	50014										dec.floral			
046-17	8	3	2	60054													
046-17	9	3	2	14002	PS												
046-17	9	3	2	14002	PS	BAC											
046-17	9	3	5	14002	PS	TEN								2 peces			
046-17	9	3	4	14002	PS	GER								mateixa peça		làm.VI	
046-17	9	3	3	14003	VO	PTA											
046-17	9	3	3	14003	VO	PTA											
046-17	9	3	2	14003	VO	CSS											
046-17	9	3	1	14003	VO	PTT											
046-17	9	3	1	14003	VO	SET											
046-17	9	3	1	14003	PS	BAC								peces senceres		làm.XI	
046-17	9	3	1	14003	PS	BAC								peça sencera			
046-17	9	3	2	14003	PS	BAC											
046-17	9	3	1	14003	VO	BAC											
046-17	9	3	5	14003	VO	OLL								petites dimensions			
046-17	9	3	1	14003	VO	BAC											
046-17	9	3	3	14003	NA	GET											
046-17	9	3	1	14003	FO	BAC											
046-17	9	3	1	14003	VO	FOG										làm.X	
046-17	9	3	1	14003		GRE										làm.IV	
046-17	9	3	2	14003	NA	CAT											
046-17	9	3	1	14003	NA	POA											
046-17	9	3	1	14003	BR	CAT											
046-17	9	3	3	14003	VO	GER											
046-17	9	3	1	14003	VO	PAT								servidor			
046-17	9	3	1	14003	VO	ESC											
046-17	9	3	1	14003	VO	PAT											
046-17	9	3	2	14003	FO	SLR											

046-17	9	3	4	14003		PTA										làm.V	
046-17	9	3	1	14003	VO-NA	GER											
046-17	9	3	15	14003	SF												
046-17	9	3	1	14300	VO	PLA							segona meitat s.XIX	orla blava a la vora			
046-17	9	3	1	14300	SF												
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VIII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VIII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VIII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.VIII	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pots de pomada		làm.IX	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pots de pomada		làm.IX	
046-17	9	3	1	14300	PS	POT								pot de pomada		làm.IX	
046-17	9	3	1	14304	VO	PAT								italiana			
046-17	9	3	1	14100	FO												
046-17	9	3	1	14100	VO-NA	GER											
046-17	9	3	1	14100	VO	GER											
046-17	9	3	1	14100	VO	PAT								dec.concèntrica de doble orla paral·lela en blau i daurat			
046-17	9	3	6	14302	VO												
046-17	9	3	4	14302	FO												
046-17	9	3	4	14302	SF												
			1	14302	PS	PAT										làm,II	
			1	14302	PS	PAT										làm.II	
046-17	9	3	1	14302	PS	PAT								vora lobulada		làm.III	
046-17	9	3	1	14302	VO	PAT								vora motius gallons			
046-17	9	3	18	14302	VO	PDA								ala plana (4 plats reconstruïts)			
046-17	9	3	16	14302	SF												
046-17	9	3	5	30000	BE									porró			
046-17	9	3	2	30000	CO	AMP											
046-17	9	3	1	30000	FO									got			
046-17	9	3	1	30000	VO	COP											
046-17	9	3	3	30000	SF	PLA											
046-17	9	3	1	30000	PS									llàgrima de làmpara			
046-17	9	3	6	30000	SF												
046-17	9	3	1	20001		BOT											
046-17	9	3	2	40009		PLC											
046-17	9	3	1	40009										peu			
046-17	9	3	1	40009										element decoratiu vegetal (prèssec)			
046-17	9	3		60051													
046-17	9	3		60554													
046-17	11	3	1	14003	VO	PAT											
046-17	11	3	1	14302	SF									esmalt gris-negrós			
046-17	12	2	6	13250	SF												
046-17	12	2	1	13310	SF												
046-17	12	2	1	12052	SF												
046-17	12	2	1	13250	SF									imperial			
046-17	12	2	4	14003	SF												
046-17	12	2	3	14002	SF												
046-17	12	2	1	14103	SF												
046-17	12	2	1	14302	VO	PAT								lletra "A" pintada			
046-17	12	2	1	50037										vidrat verd			
046-17	12	2	1	30000	NA												
046-17	12	2	1	30000	SF												
046-17	12	2	1	20002		BRS											

046-17	12	2		60051													
046-17	12	3	1	14302	VO	PAT											
046-17	12	3	1	14300	SF												
046-17	12	3	1	14306	VO	ESC								vidrat blau i groc			
046-17	12	3	2	13107	SF												
046-17	12	3	1	14102	SF												
046-17	12	3	1	14304	SF												
046-17	12	3	1	15000	TPT												
046-17	12	3	1	50028										vidrat blau			
046-17	12	3	1	50029													
046-17	12	3	1	40000										còdol rodó			
046-17	12	3	1	30000	FO	UGU											
046-17	12	3	7	60050										frag. Fèmur			
046-17	12	3	2	60050										costelles			
046-17	12	3	1	60050										coxal			
046-17	13	2	4	14102	SF												
046-17	13	2	1	14106	SF	PAT											
046-17	13	2	1	14114	SF	PAT											
046-17	13	2	3	14104	VO	ESC											
046-17	13	2	1	14107	VO	PAT											
046-17	13	2	1	13106	SF												
046-17	13	2	3	14304	VO	PAT								italiana			
046-17	13	2	1	14304	SF									italiana			
046-17	13	2	1	14002	FO												
046-17	13	2	1	14002	FO	ESF											
046-17	13	2	1	14002	SF												
046-17	13	2	1	14005	SF	CAT											
046-17	13	2	1	14003	VO	OLL											
046-17	13	2	2	14003	VO	PDA											
046-17	13	2	1	14003	AN												
046-17	13	2	12	14003	SF												
046-17	13	2	1	50037													
046-17	13	2	2	30000	SF	COP											
046-17	13	2	1	30000	SF	VEC											
046-17	13	2	1	60051													
046-17	13	1	1	14003	NA	OLL								cos d'olla globular, nasa de secció circular			
046-17	13	1	9	14003	SF												
046-17	13	1	4	14002	SF												
046-17	13	1	1	14102	SF	PAT											
046-17	13	1	1	14200		ESC											
046-17	14	1	1	13116	1	SF											
046-17	14	1	2	13250													
046-17	14	1		60051													
046-17	14	3	3	13300	SF									imperial			
046-17	14	3	10	13250	SF												
046-17	14	3	2	13310	SF												
046-17	14	3	1	13106	SF									27/b			
046-17	14	3	1	13106	FO									29/b			
046-17	14	3	1	13106													
046-17	14	3	1	13108	SF												
046-17	14	3	1	14120	VO	PAT											
046-17	14	3	1	14104	SF												
046-17	14	3	1	14109	SF												
046-17	14	3	1	14102	SF												
046-17	14	3	1	14003	SF									vidrat verd gòtic			

046-17	14	3	1	14003	VO	PDA											
046-17	14	3	6	14003	SF												
046-17	14	3	1	14005													
046-17	14	3	1	14002	CR	CAT								regalim vidrat			
046-17	14	3	1	30000	VO	COP								decorada			
046-17	14	3	1	3000	SF												
046-17	14	3	2	60050										clavícula			
046-17	14	3	25	60050										vèrtrebra			
046-17	14	3	24	60050										costella			
046-17	14	3	7	60050										frag.húmer			
046-17	14	3	8	60050										frag.omòplat			
046-17	14	3	7	60050										frag.cúbit			
046-17	14	3	12	60050										frag.radi			
046-17	14	3	4	60050										frag.tíbia			
046-17	14	3	16	60050										frag.fèmur			
046-17	14	3	13	60050										frag.coxal			
046-17	14	3	4	60050										falanges			
046-17	14	3	1	60050										esternon			
046-17	14	3	1	60050										frag.calcani			
046-17	14	3	2	60050										frag.crani infantil			
046-17	14	3	9	60050										frag.crani			
046-17	14	3	4	60050										frag.mandíbula			
046-17	14	3	1	60050										maxil·lar superior			
046-17	14	3	1	60050										indet.			
046-17	15	2	1	14114	SF												
046-17	15	2	2	14106	SF												
046-17	15	2	3	14109	SF												
046-17	15	2	8	14103	SF												
046-17	15	2	1	14103	SF												
046-17	15	2	3	14002	SF												
046-17	15	2	1	14003	FO	GET											
046-17	15	2	1	14003	BE									lobulat			
046-17	15	2	1	14003	VO	PAT											
046-17	15	2	1	14003	SF	GIB											
046-17	15	2	9	14003	SF												
046-17	15	2	1	14003	NA									vidrat verd gòtic			
046-17	15	2	1	13250	SF												
046-17	15	2		60051													
046-17	15	3	2	60050										tíbia			
046-17	15	3	2	60050										fèmur			
046-17	15	3	2	60050										peroné			
046-17	15	3	2	60050										frag.coxal			
046-17	15	3	1	60050										costella			
046-17	17	2	2	14003	SF												
046-17	17	2	2	14103	SF												
046-17	17	2	1	14002		TEN											
046-17	17	2	1	50031													
046-17	17	2		60050													
046-17	17	2	13	60050										vèrtrebra			
046-17	17	2	9	60050										costelles			
046-17	17	2	12	60050										falanges			
046-17	17	2	14	60050										peroné			
046-17	17	2	3	60050										clavícula			
046-17	17	2	2	60050										cúbit			
046-17	17	2	3	60050										coxal			

046-17	17	2	1	60050										radi			
046-17	17	2	8	60050										ossos peu			
046-17	17	2	3	60050										frag.omòplat			
046-17	17	2	9	60050										frag.tíbia			
046-17	17	2	6	60050										frag.fèmur			
046-17	17	2	2	60050										ròtula			
046-17	17	2	4	60050										frag.mandíbula			
046-17	17	2	1	60050										maxil·lar superior			
046-17	17	2	20	60050										frag.crani			
046-17	17	2	15	60050										indet.			
046-17	104	A	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	104	A	7	50032										possible mateixa peça; dec.vegetal			
046-17	105	A	1	14002	SF												
046-17	105	A	1	14005	SF												
046-17	105	A	1	14003	VO									vidrat verd			
046-17	105	A	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	105	A	1	14003	VO	PAT								vidrat marró			
046-17	105	A	1	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	105	A	1	14003	VO-AN									vidrat marró			
046-17	105	A	1	14120	VO	PAT											
046-17	105	A	1	14104	SF												
046-17	105	A	1	14114	VO	SEV											
046-17	105	A	1	14300	SF												
046-17	105	A	1	14300	SF									possible reflex metàl·lic			
046-17	105	A	1	141107	VO	PAT											
046-17	105	A	2	50037										vidrat blanc amb dec.central d'un aglà			
046-17	105	A	1	50037										vidrat blanc amb dec.central motiu floral			
046-17	105	A	6	50037													
046-17	105	A	1	60050										costella			
046-17	105	A	2	60050										cap radi o húmer			
046-17	105	A	2	60050										ossos llargs			
046-17	105	A	1	60051													
046-17	105	A	1	60054													
046-17	107	A	1	14002	VO												
046-17	107	A	1	14002	NA												
046-17	107	A	3	14002	FO												
046-17	107	A	2	14002	PE												
046-17	107	A	2	14002	FO									gran recipient indeterminat			
046-17	107	A	2	14002	CR									gran recipient indeterminat			
046-17	107	A	15	14002	SF												
046-17	107	A	1	14005	VO												
046-17	107	A	8	14005	SF												
046-17	107	A	1	14005	BR	CAT								dec.incisa			
046-17	107	A	10	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	107	A	3	14003	VO	PAT								vidrat marró			
046-17	107	A	2	14003	VO-AN	OLL								vidrat marró			
046-17	107	A	4	14003	NA									vidrat marró			
046-17	107	A	2	14003	PE									vidrat marró			
046-17	107	A	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	107	A	1	14003	FO-CR-AN									vidrat marró			
046-17	107	A	1	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	107	A	14	14003	SF									vidrat marró			
046-17	107	A	1	14003	VO	GIB								vidrat verd			
046-17	107	A	1	14003	VO	OLL								vidrat verd			
046-17	107	A	1	14003	NA									vidrat verd			

046-17	107	A	1	14003	BR	CAT								vidrat verd			
046-17	107	A	2	14003	FO									vidrat verd			
046-17	107	A	1	14003	PE									vidrat verd			
046-17	107	A	1	14003	SF									dec.bandes incises, vidrat verd			
046-17	107	A	7	14003	SF												
046-17	107	A	1	14306	SF												
046-17	107	A	1	14208	VO	PAT											
046-17	107	A	1	14200	SF												
046-17	107	A	3	14103	VO	PAT											
046-17	107	A	5	14103	FO	PAT											
046-17	107	A	4	14103	VO	ESC											
046-17	107	A	3	14103	SF												
046-17	107	A	2	14120	VO	PAT											
046-17	107	A	2	14120	FO	PAT											
046-17	107	A	1	14120	SF												
046-17	107	A	2	14104	NA	EOR											
046-17	107	A	3	14104	VO	PAT											
046-17	107	A	7	14104	SF												
046-17	107	A	1	14101	VO	PAT								blava i groga dec.salsitxa			
046-17	107	A	1	14101	VO	PAT								blava i groga dec.orla lletra "Z"			
046-17	107	A	1	14101	NA	EOR								blava i groga			
046-17	107	A	2	14107	PE	PAT											
046-17	107	A	1	14107	VO	PAT											
046-17	107	A	1	14107	SF												
046-17	107	A	1	14104	FO	PAT								mala cocció		làm. I 1	
046-17	107	A	1	15000	TPT												
046-17	107	A	1	50030										tradició gòtica		làm.I 2	
046-17	107	A	3	50031													
046-17	107	A	1	50032													
046-17	107	A	1	50028										vidrada blanca			
046-17	107	A	2	60054										ostra			
046-17	107	A	1	60050										tíbia			
046-17	107	A	3	60050										húmer			
046-17	107	A	2	60050										cúbit			
046-17	107	A	1	60050										peroné			
046-17	107	A	1	60050										costella			
046-17	107	A	1	60050										radi			
046-17	107	A	2	60050										omòplat			
046-17	107	A	4	60050										indet.			
046-17	107	A	8	60051													
046-17	107	A	1	20002	BOM									possible bomba			
046-17	107	A	1	20002	ESR												
046-17	107	A	2	30000	PE	AMP											
046-17	108	A	1	14005	FO									possible catúfol			
046-17	108	A	1	14002	FO	CAF											
046-17	108	A	1	14002	FO												
046-17	108	A	1	14002	NA												
046-17	108	A	1	14002	SF												
046-17	108	A	2	14120	VO	PAT											
046-17	108	A	2	14104	SF												
046-17	108	A	1	14104	FO	PAT								reaprofitat com a tapadora			
046-17	108	A	1	14107	VO	PAT											
046-17	108	A	1	14107	FO												
046-17	108	A	2	14003	VO	GIB								vidrat verd			
046-17	108	A	2	14003	NA	CAT								vidrat verd			

046-17	108	A	1	14003	BE	CAT								vidrat verd			
046-17	108	A	3	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	VO	PAT								vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	VO									vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	VO	BAC								vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	VO									gran recicipient; vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	108	A	3	14003	NA									vidrat marró			
046-17	108	A	3	14003	SF									vidrat marró			
046-17	108	A	1	14003	PE									vidrat verd i marró			
046-17	108	A	1	50028										teula plana; vidrat verd			
046-17	108	A	2	50031										dec.motius vegetals			
046-17	108	A	1	50032										vidrat groc,marró, blau, verd blanc; amb relleu			
046-17	108	A	1	60050										fèmur			
046-17	108	A	1	60050										tíbia			
046-17	108	A	1	60050										frag.crani			
046-17	108	A	2	60050										húmer			
046-17	108	A	1	60050										cúbit			
046-17	108	A	3	60051													
046-17	109	A	2	14104	VO	ESC								motiu central vegetal			
046-17	109	A	1	14120	FO												
046-17	109	A	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	109	A	1	50037										de cartabó, vidrat verd i blanc			
046-17	109	A	5	60050													
046-17	110	A	1	14208	SF												
046-17	110	A	1	14120	FO												
046-17	110	A	1	14120	VO												
046-17	110	A	3	14104	SF												
046-17	110	A	1	14104	FO												
046-17	110	A	2	14104	PE												
046-17	110	A	2	13501	NA-VO	CAS								cassoleta			
046-17	110	A	1	13500	SF												
046-17	110	A	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	110	A	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	110	A	1	14002	FO-AN	BAC											
046-17	110	A	1	50032										vidrat verd, groc i blau, amb dec.floral			
046-17	110	A	10	60050										frags.d'un crani			
046-17	110	A	5	60050										pelvis			
046-17	110	A	5	60050										vèrtebres			
046-17	110	A	4	60050										húmers			
046-17	110	A	2	60050										crani			
046-17	110	A	1	60050										frag.mandíbula			
046-17	110	A	1	60050										frag.omòplat			
046-17	110	A	1	60050										frag.calcani			
046-17	110	A	1	60050										falange peu			
046-17	110	A	2	60050										cúbits			
046-17	110	A	1	60050										frag.radi			
046-17	110	A	4	60050										frag.tíbia			
046-17	110	A	1	60050										frag.fèmur			
046-17	110	A	1	30000	SF									dec.incisa			
046-17	111	A	1	14305	SF												
046-17	111	A	2	14002	SF												
046-17	111	A	1	14003	VO	CSS								vidrat verd			
046-17	111	A	1	14003	BO-AN	GER								vidrat verd			
046-17	111	A	1	14003	SF									vidrat verd			

046-17	111	A	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	111	A	1	14300	SF												
046-17	111	A	1	14120	VO	ESC											
046-17	111	A	1	14104	FO	ESC											
046-17	111	A	1	14104	SF												
046-17	111	A	1	14003	SF									vidrat blanc i groc			
046-17	111	A	1	15000		PIP								canya pipa			
046-17	111	A	3	50028										vidrat verd			
046-17	111	A		60052													
046-17	111	A	3	60050										frag.pelvis			
046-17	111	A	3	60050										vèrtrebra			
046-17	111	A	1	60050										vèrtrebra (amb restes de metralla)			
046-17	111	A	2	60050										fèmur			
046-17	111	A	1	60050										húmer			
046-17	111	A	1	60050										astragel			
046-17	111	A	1	60050										falange			
046-17	111	A	2	60050										indet.			
046-17	112	A	1	14300	VO	ESC											
046-17	112	A	1	14300	SF												
046-17	112	A	2	14104	SF												
046-17	112	A	1	14002	NA									nansa-agafador			
046-17	112	A	1	14003	VO									vidrat marró			
046-17	112	A	7	14003	SF									vidrat marró			
046-17	112	A	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	112	A	1	14003	SF									vidrat melat			
046-17	112	A	1	14304	SF									vidrat blau i verd			
046-17	112	A	1	60050										clavícula			
046-17	112	A	3	60050										vèrtebres			
046-17	112	A	1	60050													
046-17	113	A	1	20002										possible metralla			
046-17	116	A	1	14002	SF												
046-17	116	A	2	14003	SF									vidrat verd			
046-17	116	A	1	14003	VO									vidrat marró			
046-17	116	A	2	14003	SF									vidrat marró			
046-17	116	A	1	14104	VO												
046-17	116	A	1	14103	SF												
046-17	116	A	1	60050										clavícula			
046-17	116	A	1	60050										vèrtrebra			
046-17	116	A	1	60050										costella			
046-17	116	A	1	60050										húmer			
046-17	117	A	1	13304	SF												
046-17	117	A	3	14002	SF												
046-17	117	A	1	14300	SF									dec.blau i daurat			
046-17	117	A	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	118	A	1	14250	SF												
046-17	118	A	1	14300	SF												
046-17	201	B	1	14002	FO	CAF											
046-17	201	B	1	50037										vidrat blanc; dec.motiu floral central			
046-17	201	B	2	50037										vidrat blanc i verd xispejat			
046-17	201	B	1	50031													
046-17	205	B	1	14005	FO												
046-17	205	B	1	14003	NA									gran recipient; vidrat verd			
046-17	205	B	1	14003	VO AN	CSS								vidrat marró			
046-17	205	B	3	14003	SF									vidrat marró			
046-17	207	B	2	14002	PE												

046-17	207	B	5	14002	SF												
046-17	207	B	1	14005	BO-AN	CAT											
046-17	207	B	2	14003	BO	CAT								vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	NA									vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	VO									vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	FP									vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	BE	CAT								vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	207	B	1	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	207	B	1	14003	VO	CSS								vidrat marró			
046-17	207	B	1	14003	NA									vidrat marró			
046-17	207	B	1	14003	PE									vidrat marró			
046-17	207	B	2	14003	SF									vidrat marró			
046-17	207	B	1	14107	PE												
046-17	207	B	1	14107	VO	PAT											
046-17	207	B	1	14104	PS	ESC											
046-17	207	B	1	14104	VO	PAT											
046-17	207	B	1	14114	SF												
046-17	207	B	1	14109	SF												
046-17	207	B	3	14103	PE												
046-17	207	B	1	14103	VO-CR												
046-17	207	B	3	14103	SF												
046-17	207	B	1	14200	VO	PAT											
046-17	207	B	1	15000	TPT												
046-17	207	B	1	50028										teula plana, vidrat verd			
046-17	207	B	2	50037										vidrat groc i blau			
046-17	207	B	1	60051													
046-17	207	B	1	14107	PE	ESC										làm.l 3	
046-17	207	B	1	14107	FO	PAT										làm.l 4	
046-17	207	B	1	50031										inscripció "A"		làm.l 5	
046-17	216	B	1	14305	SF												
046-17	216	B	1	14120	VO	PAT								orla torre graonada			
046-17	216	B	1	14002	PE	CAT											
046-17	216	B	2	14003	NA									vidrat verd			
046-17	216	B	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	216	B	2	14003	VO	GRE								mateixa peça, vidrat marró			
046-17	216	B	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	216	B	1	50029	VO									teula plana, vidrat verd			
046-17	216	B	1	50029	SF									teula plana, vidrat verd			
046-17	216	B	1	60050										húmer			
046-17	217	B	1	14120	PS	PAT											
046-17	217	B	1	14300	FO												
046-17	217	B	2	60050										fragments de crani			
046-17	218	B	5	50029	VO									teula plana, vidrat verd			
046-17	218	B	1	14002	FO												
046-17	218	B	1	14002	SF												
046-17	218	B	1	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	218	B	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	218	B	2	14003	SF									vidrat marró			
046-17	218	B	1	50028										teula plana; vidrat verd			
046-17	220	B	1	60050										individu			
046-17	221	B	3	13250	SF												
046-17	221	B	1	14103	VO	PAT											
046-17	221	B	1	14300	VO												
046-17	221	B	1	14003	SF									vidrat verd			

046-17	221	B	1	14200	VO	ESC												
046-17	221	B	1	20002										cabota				
046-17	221	B	5	20002										possible metralla				
046-17	222	B	1	50015														
046-17	222	B	2	13304	SF													
046-17	222	B	3	13250	SF													
046-17	222	B	1	13258	TAP													
046-17	222	B	1	13258	FO													
046-17	222	B	4	50037										vidrat blanc, decoració vegetal				
046-17	222	B	1	50037										vidrat marró, amb pizellades marró				
046-17	401	D	1	14005	VO	GET												
046-17	401	D	1	14002	NA													
046-17	401	D	1	14002	PE													
046-17	401	D	4	14002	SF													
046-17	401	D	4	14003	NA									vidrat verd				
046-17	401	D	1	14003	BR									vidrat verd				
046-17	401	D	1	14003	VO	PAT								vidrat verd				
046-17	401	D	3	14003	SF									vidrat verd				
046-17	401	D	1	14003	PE									vidrat marró				
046-17	401	D	1	14003	FO									vidrat marró				
046-17	401	D	1	14003	SF	PTA								vidrat marró				
046-17	401	D	8	14003	SF									vidrat marró				
046-17	401	D	1	14003	VO									vidrat marró, melat i verd				
046-17	401	D	1	14003	PE									vidrat marró, melat i verd				
046-17	401	D	1	14003	BE													
046-17	401	D	2	14003	SF									vidrat polícrom				
046-17	401	D	1	14103	VO	SEV											làm.II 6	
046-17	401	D	1	14103	PE	SEV											làm.II 8	
046-17	401	D	1	14103	FO									retallat com a fitxa			làm.III 7	
046-17	401	D	1	14103										retallat com a fitxa				
046-17	401	D	2	14103	PE													
046-17	401	D	2	14103	VO	PAT												
046-17	401	D	1	14103	PE									peu anul·lar amb emprempta del tres peus del terrisser				
046-17	401	D	7	14103	SF													
046-17	401	D	3	14103	SF									dec.punts blaus				
046-17	401	D	1	14103	SF									dec.anella d'ametlla (tipus reflex metàl·Lic)				
046-17	401	D	1	14120	VO	ESC												
046-17	401	D	1	14120	VO	PAT								possible grafia				
046-17	401	D	1	14120	VO	PAT												
046-17	401	D	4	14107	VO	PAT												
046-17	401	D	3	14107	SF													
046-17	401	D	3	14104	SF													
046-17	401	D	1	14102	FO	ESC												
046-17	401	D	1	50031														
046-17	401	D	1	50037										vidrat blanc i verd (cartabó)				
046-17	401	D	1	20002	SF													
046-17	401	D	2	20002	ESR													
046-17	401	D	1	30000	PE	VFL												
046-17	401	D	1	30000	FO	AMP												
046-17	403	D	1	14002	SF													
046-17	403	D	2	14003	SF									vidrat marró				
046-17	403	D	1	14120	VO													
046-17	403	D	1	15000	TPT													
046-17	403	D	1	50032										blau i groc				
046-17	403	D	1	14252	SF													

046-17	403	D	1	14104	SF												
046-17	403	D	1	14114	PE												
046-17	403	D	2	14107	SFO												
046-17	403	D	1	14005	SF												
046-17	403	D	1	14003	BE								vidrat verd				
046-17	403	D	1	14003	VO	GIB							vidrat marró				
046-17	403	D	1	14003	NA	CAT							vidrat marró				
046-17	403	D	1	14003	NA								vidrat marró				
046-17	403	D	1	50028									teula plana, vidrat verd				
046-17	403	D	1	60050									frag.fèmur				
046-17	403	D	1	14208	FO	ESC									làm.III 9		
046-17	403	D	1	14005	FO	COP									làm.III 10		
046-17	403	D	1	14005	NA	TAP									làm.III 11		
046-17	404	D	1	14120	SF												
046-17	404	D	1	14104	SF												
046-17	404	D	1	14003	VO	PTA							vidrat marró				
046-17	404	D	1	14003	VO	CSS							vidrat marró				
046-17	404	D	1	14003	VO								vidrat marró				
046-17	404	D	2	14003	SF								vidrat marró				
046-17	404	D	1	50037									vidrat blau				
046-17	404	D	1	20002	SF												
046-17	500	E	1	14002	FO	GET											
046-17	501	E	1	14102	NA								pitxer				
046-17	501	E	2	14107	VO	PAT											
046-17	501	E	1	14107	PE												
046-17	501	E	1	14300	SF												
046-17	501	E	1	14104	FO	PAT							dec.esquemàtica d'una casa				
046-17	501	E	1	14104	FO	PAT											
046-17	501	E	1	14104	FO	ESC											
046-17	501	E	2	14005	BE	CAT											
046-17	501	E	3	14002	SF												
046-17	501	E	1	14002	VO												
046-17	501	E	1	14002	NA								vidrat verd				
046-17	501	E	3	14002	FO								vidrat verd				
046-17	501	E	1	14002	NA								vidrat marró				
046-17	501	E	1	14002	VO								vidrat marró				
046-17	501	E	1	14002	FO								vidrat marró				
046-17	501	E	1	14002	NA								nansa-agafadora; vidrat marró				
046-17	501	E	2	30001													
046-17	501	E	4	20002	ESR												
046-17	501	E	1	30000	FO	AMP											
046-17	502	E	1	14109	PE												
046-17	502	E	2	14103	PE												
046-17	502	E	3	14103	SF												
046-17	502	E	6	14120	VO	PAT											
046-17	502	E	1	14120	SF												
046-17	502	E	3	14104	FO	PAT											
046-17	502	E	2	14104	FO	ESC											
046-17	502	E	1	14104	NA	EOR											
046-17	502	E	1	14104	FO												
046-17	502	E	3	14104	VO												
046-17	502	E	1	14114	VO	PAT											
046-17	502	E	1	14114	SF												
046-17	502	E	1	14304	VO	PAT											
046-17	502	E	3	14304	SF												

046-17	502	E	9	14104	SF												
046-17	502	E	4	14002	VO	CAF											
046-17	502	E	5	14002	VO	GET											
046-17	502	E	1	14002	VO	OLL											
046-17	502	E	2	14002	PS	CAF								sense vora			
046-17	502	E	2	14002	FO	CAT											
046-17	502	E	8	14002	FO	CAF											
046-17	502	E	2	14002	PE												
046-17	502	E	1	14002	PE	JOG											
046-17	502	E	1	14002	PS	PC								fitxa			
046-17	502	E	68	14002	SF												
046-17	502	E	4	14005	VO												
046-17	502	E	1	14005	BR	CAT											
046-17	502	E	2	14005	NA	CAT											
046-17	502	E	2	14005	BE	CAT											
046-17	502	E	1	14005	SF									dec. Incises			
046-17	502	E	13	14005	SF												
046-17	502	E	1	14003	VO	GIB								vidrat verd			
046-17	502	E	1	14003	BR	CAT								vidrat verd			
046-17	502	E	1	14003	NA	CAT								vidrat verd			
046-17	502	E	10	14003	NA									vidrat verd			
046-17	502	E	1	14003	FO									vidrat verd			
046-17	502	E	3	14003	PE									vidrat verd			
046-17	502	E	1	14003	NA									nansa agafador, vidrat verd			
046-17	502	E	1	14003	VO-NA	CSS								vidrat verd			
046-17	502	E	2	14003	BE	CAT								vidrat verd			
046-17	502	E	6	14003	SF									vidrat verd			
046-17	502	E	6	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	502	E	2	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	502	E	2	14003	VO	PTA								vidrat marró			
046-17	502	E	2	14003	FO									vidrat marró			
046-17	502	E	3	14003	NA									vidrat marró			
046-17	502	E	1	14003	NA									nansa mugró, vidrat marró			
046-17	502	E	1	14003	NA									nansa botó, vidrat marró			
046-17	502	E	5	14003	SF									vidrat marró			
046-17	502	E	1	14200	FP	ESC											
046-17	502	E	2	14208	SF												
046-17	502	E	2	14101	SF									mateixa peça			
046-17	502	E	7	14107	VO	PAT											
046-17	502	E	1	14107	VO	ESC											
046-17	502	E	2	14107	SF												
046-17	502	E	2	14100	SF												
046-17	502	E	1	15000		TPT											
046-17	502	E	3	50031													
046-17	502	E	1	50037										vidrada blanca			
046-17	502	E	2	60054										ostra			
046-17	502	E	6	60051													
046-17	502	E	3	60050										fèmur			
046-17	502	E	3	60050										húmer			
046-17	502	E	1	60050										tíbia			
046-17	502	E	3	60050										indet.			
046-17	502	E	1	20002	SF												
046-17	502	E	1	30000	VO	AMP											
046-17	502	E	1	30000													
046-17	502	E	3	14120		PAT								inscripció central: "CARME"		làm.IV 12	

046-17	502	E	1	14103	FO	TAS								marca terrissaire		làm.IV 13	
046-17	502	E	1	14005	NA	CAT								dec. zoomòrfica		làm,IV 14	
046-17	502	E	1	14002	VO	OLL										làm.V 15	
046-17	502	E	1	14002	VO	OLL										làm.V 16	
046-17	502	E	1	14002	VO	OLL										làm.V 17	
046-17	502	E	1	14002	VO	CAF										làm.V 18	
046-17	502	E	1	14002	FO	CAF										làm.V 19	
046-17	502	E	1	14002	CR-CO	CAF										làm.VI 20	
046-17	502	E	1	14002	CR-CO	CAF										làm.VI 21	
046-17	502	E	1	14002	PS	CAF								peça sencera, sense la vora		làm.VII 22	
046-17	504	E	1	14256	SF	ESC											
046-17	504	E	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	504	E	1	14003	SF	PE								vidrat polícrom			
046-17	504	E	1	13501	VO												
046-17	504	E	2	30000	SF												
046-17	507	E	1	14103	VO	PAT											
046-17	507	E	3	14107	VO	PAT											
046-17	507	E	1	14002	CR									amb possible engalba blanca i nansa mugró; gran recipient			
046-17	507	E	3	14003	VO-SF	GIB								2vores 1inf mateixa peça; vidrat marró			
046-17	507	E	1	14003	BR									vidrat marró			
046-17	507	E	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	507	E	3	50028										teula plana; vidrat verd			
046-17	507	E	1	60050													
046-17	509	E	1	13258	SF												
046-17	509	E	2	13250	SF												
046-17	509	E	6	13304	SF												
046-17	509	E	1	14114	FO	PAT								dec.vegetal			
046-17	510	E	3	13250	SF												
046-17	510	E	1	14005	NA												
046-17	510	E	1	14300	NA	ESC								dec.gallons			
046-17	510	E	1	14300	SF												
046-17	510	E	1	14003	NA	TAP								nansa de botó, de joguina o petit recipient, vidrat marró			
046-17	510	E	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	510	E	1	14003	PE									vidrat marró			
046-17	510	E	6	14003	SF									vidrat marró			
046-17	510	E	3	14003	SF									vidrat verd			
046-17	510	E	4	14104	SF												
046-17	510	E	1	50035													
046-17	510	E	1	60050										frag.crani			
046-17	510	E	5	60050										fèmur			
046-17	510	E	6	60050										tíbia			
046-17	510	E	1	60050										tíbia (amb indicis de possible infecció)			
046-17	510	E	1	60050										húmer			
046-17	510	E	1	60050										peroné			
046-17	510	E	1	60050										radi			
046-17	510	E	1	60050										cúbit			
046-17	510	E	7	60050										pelvis			
046-17	510	E	4	60050										frag.crani			
046-17	510	E	2	60050										frag.mandíbula			
046-17	510	E	4	60050										maxil·lar superior			
046-17	510	E	8	60050										falanges			
046-17	510	E	1	60050										calcani			
046-17	510	E	2	60050										costelles			
046-17	510	E	1	60050										f.omòplat			
046-17	510	E	1	60050										vèrtrebra			

046-17	515	E	1	13106	SF												
046-17	515	E	3	13250	SF												
046-17	515	E	1	13304										imperial			
046-17	515	E	4	60050													
046-17	515	E	2	13106	SF												
046-17	515	E	1	13108	SF												
046-17	515	E	1	14103	SF												
046-17	515	E	2	13250	SF												
046-17	515	E	13	13300	SF												
046-17	515	E	1	50005													
046-17	601	F	3	14002	VO	OLL											
046-17	601	F	5	14002	SF												
046-17	601	F	1	14003	NA									vidrat verd			
046-17	601	F	1	14003	AN									vidrat verd			
046-17	601	F	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	601	F	1	14304	PE									vidrat blau			
046-17	601	F	1	14107	PE												
046-17	601	F	2	14104	FO												
046-17	601	F	1	14104	SF												
046-17	601	F	1	14120	SF												
046-17	601	F	1	14400	FO	TAS											
046-17	601	F	1	15000		FAN								cap i aureòla		làm.XIII 39	
046-17	602	F	1	14104	VO	PAT								dec.motiu "salsitxa"			
046-17	602	F	1	14104	PE												
046-17	602	F	1	14002	PE									engalba blanca			
046-17	602	F	1	14002	SF									engalba blanca			
046-17	602	F	1	14300	VO	PAT											
046-17	602	F	1	14005	NA												
046-17	602	F	6	14002	SF												
046-17	602	F	1	14003	NA									vidrat verd			
046-17	602	F	3	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	602	F	2	60050										falanges			
046-17	602	F	1	60050													
046-17	605	F	1	14114	VO	PAT											
046-17	605	F	2	14120	VO	PAT											
046-17	605	F	1	14125	PS	ESC											
046-17	605	F	1	14104	FO												
046-17	605	F	1	14104	NA	EOR											
046-17	605	F	1	14104	SF	PAT											
046-17	605	F	1	14126	FO												
046-17	605	F	1	14002	VO	GER											
046-17	605	F	1	14002	FO	CAF											
046-17	605	F	1	14002	FO	TEN											
046-17	605	F	3	14002	SF												
046-17	605	F	1	14003	PE									vidrat verd			
046-17	605	F	6	14003	SF									vidrat verd			
046-17	605	F	2	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	605	F	1	14003	VO NA									vidrat marró			
046-17	605	F	2	14003	NA									vidrat marró			
046-17	605	F	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	605	F	3	14003	SF									vidrat marró			
046-17	605	F	1	14003	PE									vidrat marró; possible recipient d'ús culinari escorredor			
046-17	605	F	2	50034										gòtiques			
046-17	605	F	1	50037										vidrat verd			
046-17	605	F	1	50028										vidrat verd			

046-17	605	F	3	60050										frag.crani			
046-17	605	F	1	60050										tíbia			
046-17	605	F	1	60050										fèmur			
046-17	605	F	1	40000										motllura vegetal		làm.XIV 40	
046-17	606	F	1	14002	SF												
046-17	606	F	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	606	F	1	14003	PE	GER								vidrat marró			
046-17	609	F	2	13250	SF												
046-17	609	F	1	14250	SF												
046-17	609	F	1	14208	PS	PAT											
046-17	609	F	1	14208	SF												
046-17	609	F	1	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	609	F	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	609	F	1	14003	VO	TAP								tapadora botó; vidrat verd			
046-17	609	F	3	14003	SF									vidrat verd			
046-17	609	F	2	50028										teula plana; vidrat verd			
046-17	609	F	2	60050										fèmurs			
046-17	609	F	5	60050										tíbies			
046-17	609	F	3	60050										cúbits			
046-17	609	F	4	60050										radis			
046-17	609	F	3	60050										vèrtebres			
046-17	609	F	8	60050										húmers (1 amb procés infecciós)			
046-17	609	F	1	60050										frag.crani			
046-17	609	F	4	60050										costelles			
046-17	609	F	1	60050										clavícula			
046-17	609	F	1	60050										falange			
046-17	609	F	1	60050										coxal			
046-17	609	F	1	60050										frag.coxal			
046-17	609	F	1	14002	VO												
046-17	609	F	1	14002	PE												
046-17	609	F	3	14002	SF												
046-17	609	F	2	13300	SF												
046-17	609	F	2	14208	VO	PAT											
046-17	609	F	1	14208	SF												
046-17	609	F	3	14104	SF												
046-17	609	F	1	14003	VO									vidrat verd			
046-17	609	F	4	14003	SF									vidrat verd			
046-17	609	F	1	14003	VO									vidrat marró			
046-17	609	F	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	612	F	1	60050										extremitats inf. individu (tíbies, peronnés, calcanis, astràgal, falanges)			
046-17	613	F	2	60050										fèmur			
046-17	613	F	6	60050										frag.crani			
046-17	613	F	2	60050										vèrtebra			
046-17	613	F	6	60050										frag.costella			
046-17	613	F	1	60050										frag.cúbit			
046-17	613	F	1	60050										frag.radi			
046-17	613	F	1	60051													
046-17	712	G	1	14002	SF												
046-17	712	G	1	14002	NA									nansa-agafador vidrat verd			
046-17	712	G	3	14002	SF									vidrat marró			
046-17	712	G	2	14104	SF												
046-17	712	G	2	14300	SF												
046-17	713	G	1	13250	SF												
046-17	713	G	1	14002	CR	CAF											
046-17	713	G	2	14002	VO												

046-17	713	G	1	14002	NA												
046-17	713	G	11	14002	SF												
046-17	713	G	2	14005	SF												
046-17	713	G	2	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	713	G	1	14003	NA									vidrat marró			
046-17	713	G	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	713	G	1	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	713	G	6	14003	SF									vidrat marró			
046-17	713	G	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	713	G	1	14102	FO	PAT											
046-17	713	G	1	14107	FO	PAT											
046-17	713	G	1	14104	VO	PAT											
046-17	713	G	1	14104	VO	ESC											
046-17	713	G	2	14103	SF									dec.motius florals			
046-17	713	G	1	14120	VO	PAT											
046-17	713	G	1	14120	SF												
046-17	713	G	2	50029										vidrat verd			
046-17	713	G	1	50037										vidrat blanc i blau			
046-17	713	G	1	60050													
046-17	713	G	1	60051													
046-17	713	G	1	30001													
046-17	713	G	1	14004	FO	COP										làm.XI 34	
046-17	714	G	3	60050										fèmur			
046-17	714	G	3	60050										húmer			
046-17	714	G	1	60050										pelvis			
046-17	714	G	4	60050										tíbia			
046-17	714	G	1	14129	SF												
046-17	714	G	2	14300	SF												
046-17	714	G	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	714	G	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	714	G	1	60050										falange mà			
046-17	715	G	1	14252	VO	ESC											
046-17	715	G	1	14002	VO												
046-17	715	G	1	14003	AN									vidrat verd			
046-17	715	G	1	14003	FO	GIB								vidrat marró			
046-17	715	G	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	716	G	1	13250	SF												
046-17	716	G	1	50015													
046-17	805	H	2	14003	SF									vidrat marró			
046-17	805	H	1	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	805	H	1	20001		MON								Isabel II (1842)			
046-17	811	H	1	13500	SF												
046-17	811	H	1	14005	BR									dec.línies incises			
046-17	811	H	1	14003	FO	BAC								vidrat verd			
046-17	811	H	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	811	H	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	811	H	1	14300	NA	GET											
046-17	811	H	1	14300	SF												
046-17	811	H	1	14103	SF												
046-17	811	H	1	50029	VO									teula plana, vidrat marró			
046-17	811	H	1	50037										polícroma, groc i blau			
046-17	811	H	1	30000	CR-FO	VFL											
046-17	812	H	1	13501	SF												
046-17	812	H	1	14002	SF												
046-17	812	H	1	14003	SF									vidrat marró			

046-17	812	H	1	14003	SF									vidrat verd			
046-17	812	H	1	14120	VO	PAT											
046-17	812	H	1	50037										vidrat verd i blanc (cartabó)			
046-17	813	H	1	14002	VO									amforisc			
046-17	813	H	1	14002	VO	PTA											
046-17	813	H	1	14003	FO									possible morter, vidrat verd			
046-17	813	H	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	813	H	1	14003	VO	PDA								vidrat marró amb pizellades negres			
046-17	813	H	2	14114	SF	SEV								mateixa peça, motiu vegetal central			
046-17	813	H	2	50028										vidrat blamc			
046-17	814	I	1	15000		FAN								fragment de possible figura antropomorfa			
046-17	814	I	1	15000		JOG								retall ceràmica vidrada blava catalana			
046-17	814	I	1	14104	SF												
046-17	814	I	1	14107	VO												
046-17	814	I	1	14305	SF												
046-17	814	I	2	14003	VO									vidrat verd			
046-17	814	I	1	14003	BR	CAT								vidrat verd			
046-17	814	I	1	14003	VO	CSS								vidrat marró			
046-17	814	I	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	814	I	1	15000										frag.maó aprofitat com a tap de perfil rodó			
046-17	815	H	2	14002	CO-CR									alfàbia			
046-17	815	H	3	14002	FO	CAF											
046-17	815	H	1	14002	PE	CAT											
046-17	815	H	1	14002	PE												
046-17	815	H	2	14002	NA												
046-17	815	H	9	14002	VO												
046-17	815	H	46	14002	SF												
046-17	815	H	1	14005	BC												
046-17	815	H	1	14005	NA												
046-17	815	H	1	14005	PE												
046-17	815	H	4	14005	SF												
046-17	815	H	1	14003	VO-CA	GRE								vidrat marró			
046-17	815	H	6	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	815	H	10	14003	VO	PAT								vidrat marró			
046-17	815	H	1	14003	VO	ESC								vidrat marró			
046-17	815	H	2	14003	NA									vidrat marró			
046-17	815	H	2	14003	BR	CAT								vidrat marró			
046-17	815	H	3	14003	PE									vidrat marró			
046-17	815	H	5	14003	FO									vidrat marró			
046-17	815	H	16	14003	SF									vidrat marró			
046-17	815	H	1	14003	BR	CAT								vidrat verd			
046-17	815	H	2	14003	BE									vidrat verd			
046-17	815	H	1	14003	FO									petit recipient, vidrat verd			
046-17	815	H	1	14003	NA									pinçada, tipus agafador			
046-17	815	H	6	14003	NA									vidrat verd			
046-17	815	H	4	14003	SF									vidrat verd			
046-17	815	H	2	14003	VO	PAT								vidrat verd fosc			
046-17	815	H	3	14003	NA									vidrat verd fosc			
046-17	815	H	2	14003	PE									vidrat verd fosc			
046-17	815	H	3	14003	SF									vidrat verd fosc			
046-17	815	H	3	14003	VO	GIB								vidrat melat			
046-17	815	H	1	14003	VO	PTA								vidrat melat			
046-17	815	H	1	14003	PE									vidrat melat			
046-17	815	H	1	14003	FO	BAC								vidrat melat			
046-17	815	H	1	14003	FO									vidrat melat			

046-17	815	H	3	14003	SF									vidrat melat				
046-17	815	H	1	14003	NA	CAT								vidrat polícrom (marró, verd i ocre)				
046-17	815	H	1	14300	SF													
046-17	815	H	3	14003	SF									vidrat polícrom				
046-17	815	H	1	14102	VO	PAT												
046-17	815	H	1	14102	FO													
046-17	815	H	1	14102	SF													
046-17	815	H	1	14104	NA	EOR												
046-17	815	H	3	14104	VO	ESC												
046-17	815	H	1	14104	VO	PAT												
046-17	815	H	1	14104	PS	PAT								mala cocció; orla punta llança				
046-17	815	H	10	14104	PE													
046-17	815	H	8	14104	FO													
046-17	815	H	15	14104	SF													
046-17	815	H	5	14120	VO	PAT												
046-17	815	H	1	14120	AN													
046-17	815	H	5	14120	SF													
046-17	815	H	5	14114	PE													
046-17	815	H	4	14114	SF													
046-17	815	H	1	14109	PE													
046-17	815	H	1	14109	VO													
046-17	815	H	1	14109	SF													
046-17	815	H	5	14107	VO	PAT												
046-17	815	H	1	14107	VO	ESC												
046-17	815	H	1	14107	PE													
046-17	815	H	1	14107	SF													
046-17	815	H	1	14304	VO	PAT								italiana				
046-17	815	H	1	14304	PE									italiana				
046-17	815	H	4	14304	SF									italiana				
046-17	815	H	1	14304	SF									vidrat carbassa, verd i marró				
046-17	815	H	1	15000	TPT													
046-17	815	H	24	50028										vidrat blanc				
046-17	815	H	4	50028										teula plana, vidrat verd				
046-17	815	H	9	50037	SF									vidrat verd				
046-17	815	H	1	50028										vidrat groc				
046-17	815	H	3	50030														
046-17	815	H	1	50032														
046-17	815	H	1	50032										motllurada				
046-17	815	H	1	60054										ostra				
046-17	815	H	1	60054										petxina				
046-17	815	H	6	60051														
046-17	815	H	1	20002										ferradura				
046-17	815	H	1	30000	FO	AMP								petites dimensions				
046-17	815	H	1	30000		BAR												
046-17	815	H	1	14103	NA-VO	SEV										làm.VIII 23		
046-17	815	H	1	14107	VO	PAT										làm.VIII 24		
046-17	815	H	1	14107	PE									petit recipient		làm.VIII 25		
046-17	815	H	1	14005	NA									dec.incises		làm.IX 28		
046-17	815	H	1	14005	CR-BR									dec.incises		làm.IX 27		
046-17	815	H	1	14003	VO-BR-AN									vidrat marró, posible cantimplora		làm.IX 26		
046-17	817	H	1	14107	PE													
046-17	817	H	1	14200	SF													
046-17	817	H	1	14208	SF													
046-17	817	H	1	14005	FO	CAF												
046-17	817	H	3	14005	SF													

046-17	817	H	1	14002	VO	CAF										làm.X 30	
046-17	817	H	1	14002	VO	OLL										làm.X 29	
046-17	817	H	1	14002	VO	CAF										làm.X 31	
046-17	817	H	1	14002	VO	CAF										làm.X 32	
046-17	817	H	5	14002	VO	CAF											
046-17	817	H	1	14002	FO	CAF											
046-17	817	H	13	14002	SF												
046-17	817	H	1	14003	NA									nansa agafafor; vidrat marró			
046-17	817	H	1	14003	FO									vidrat marró			
046-17	817	H	5	14003	SF									vidrat marró			
046-17	817	H	1	14003	PE									gran recipient; vidrat verd			
046-17	817	H	1	14003	VO									gran recipient; vidrat verd			
046-17	817	H	4	14003	SF									vidrat verd			
046-17	817	H	1	50028										vidrat blau			
046-17	817	H	1	50031													
046-17	817	H	1	60050													
046-17	818	H	2	13250	SF												
046-17	818	H	2	13304	SF									imperial			
046-17	818	H	2	14120	VO	PAT											
046-17	818	H	1	14120	SF												
046-17	818	H	1	14107	PE												
046-17	818	H	1	14107	VO	PLA											
046-17	818	H	1	14107	TAP									petit recipient			
046-17	818	H	1	14200	SF												
046-17	818	H	1	14300	SF												
046-17	818	H	1	14005	VO	AMP											
046-17	818	H	1	14002	VO												
046-17	818	H	2	14002	SF												
046-17	818	H	1	14003	VO	GIB								vidrat verd			
046-17	818	H	1	14003	VO									vidrat verd			
046-17	818	H	1	14003	VO	CSS								vidrat marró			
046-17	818	H	1	14003	VO	PAT								vidrat marró			
046-17	818	H	1	14003	SF									vidrat marró			
046-17	818	H	1	14003	FO									vidrat melat			
046-17	818	H	1	50028										teula plana; vidrat verd			
046-17	818	H	1	50037										vidrat verd			
046-17	818	H	1	50031													
046-17	818	H	1	60050										frag.mandíbula			
046-17	819	H	2	13250	SF												
046-17	819	H	1	13304	SF												
046-17	819	H	4	50005													
046-17	820	H	1	13100	SF												
046-17	820	H	1	13250	FO												
046-17	820	H	7	13250	SF												
046-17	820	H	13	13300	SF												
046-17	820	H	1	50015													
046-17	820	H	2	50005													
046-17	820	H	1	60051										ullal			
046-17	822	H	1	30000	AMP									ampolleta possible ús farmacèutic			
046-17	909	I	1	14102	VO	PAT											
046-17	909	I	1	14102	SF												
046-17	909	I	1	14107	SF												
046-17	911	I	1	14002	PE												
046-17	911	I	1	14003	VO	GIB								vidrat marró			
046-17	911	I	1	14003	PE									vidrat marró			

046-17	911	I	1	14003	NA									vidrat marró			
046-17	911	I	4	14003	VO-SF	CSS								2vores, 2inf, mateixa peça, vidrat marró			
046-17	911	I	1	14300													
046-17	911	I	4	60054										ostra			
046-17	911	I	1	60051													
046-17	911	I	4	30000	PE	AMP								cava			
046-17	911	I	2	14107	VO	SEV								mateixa peça		làm.XI 33	
	FS		1	15000										peça de tap inscripció: "MAISON DORIN/ 27 Rue Gremier St Lazare/ PARIS"		làm.XIII 38	
046-17	FS		1	30000	PE	COP											
046-17	FS		1	30000										bala (joguina)			
046-17	FS		1	30000	PS	COP											
046-17	FS		2	30000	VO CO	AMP											
046-17	FS		2	30000										tubs proveta			
046-17	FS		1	30000										tapadora			
046-17	FS		1	30000		AMP										làm. XII 35	
046-17	FS		1	30000		AMP										làm. XII 37	
046-17	FS		1	30000		VFL										làm. XII 36	

ANNEX III. LÀMINES DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

Campanya de 2017

Làmina I. 1. 046/17/C2/8. Ceràmica comuna vidrada. Morter.

Làmina II. 1. 046/17/C3/9. Porcellana blanca. Plat d'ala plana. **2.** 046/17/C3/9. Porcellana blanca. Plat d'ala plana.

Làmina III. 1. 046/17/C3/9. Porcellana blanca. Plat lobulat.

Làmina IV. 1. 046/17/C3/9. Ceràmica comuna vidrada. Greixonera.

Làmina V. 1. 046/17/C3/9. Ceràmica comuna vidrada. Tapadora.

Làmina VI. 1. 046/17/C3/9. Ceràmica comuna oxidada. Gerra de dues nanses.

Làmina VII. 1. 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **2.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa.

Làmina VIII. 3. 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **4.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **5.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **6.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa.

Làmina IX. 7. 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **8.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot de pomada del tipus barret de copa. **9.** 046/17/C3/9. Pisa blanca. Pot ungüentari.

Làmina X. 1. 046/17/C3/9. Ceràmica comuna vidrada. Fogó.

Làmina XI. 1. 046/17/C3/9. Ceràmica comuna vidrada. *Don Perico.*

Làmina I

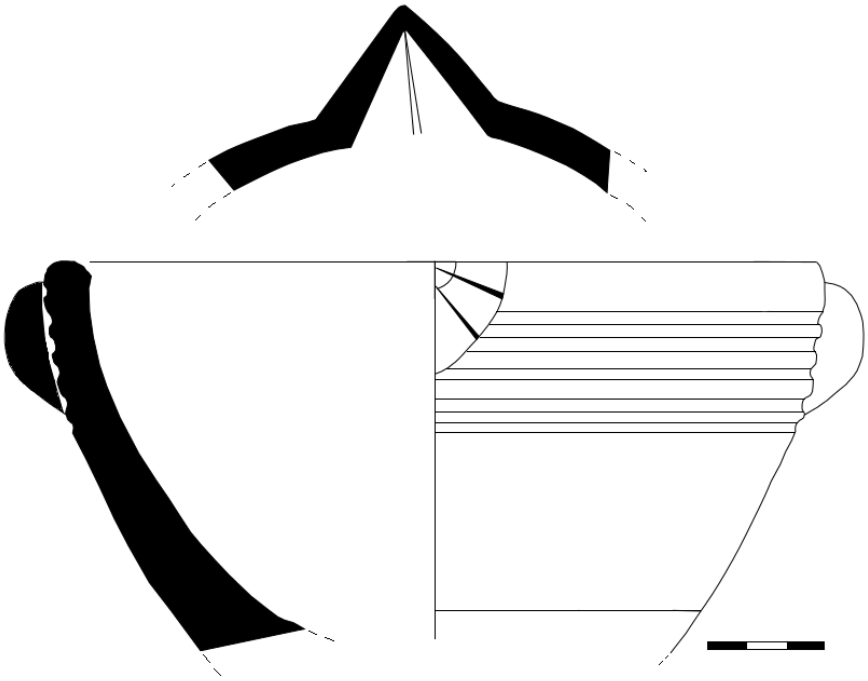

Làmina II

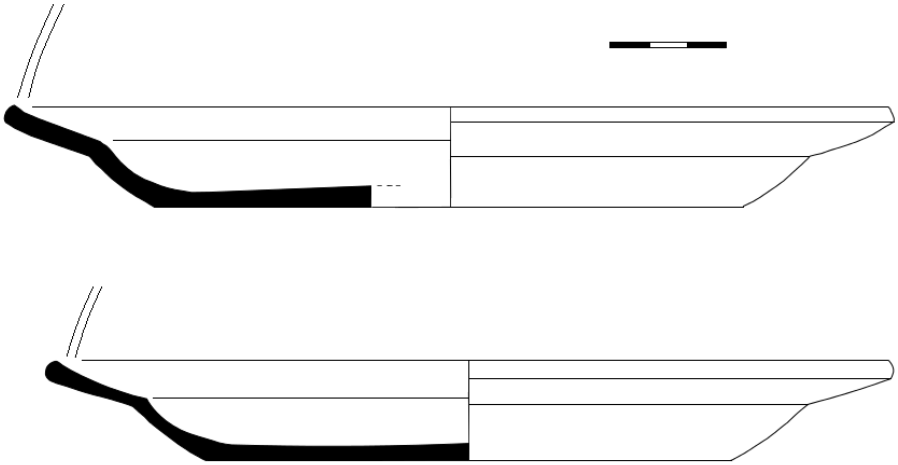

Làmina III

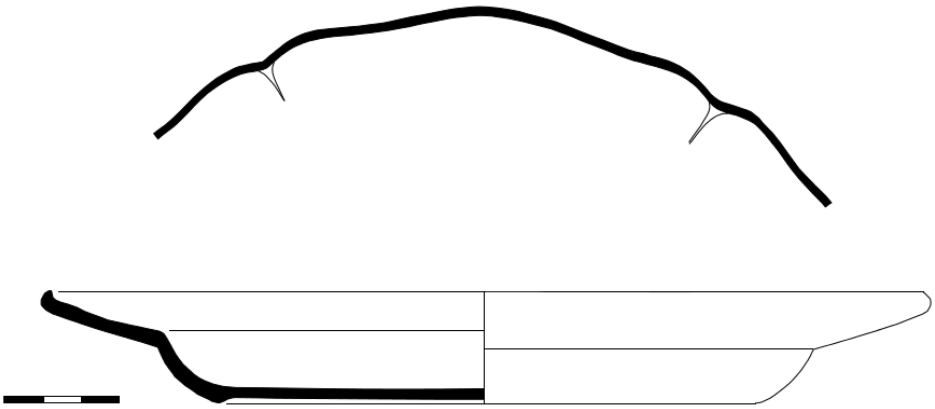

Làmina IV

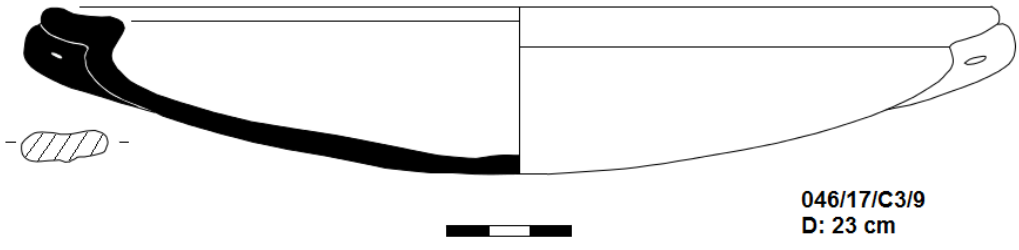

046/17/C3/9
D: 23 cm

Làmina V

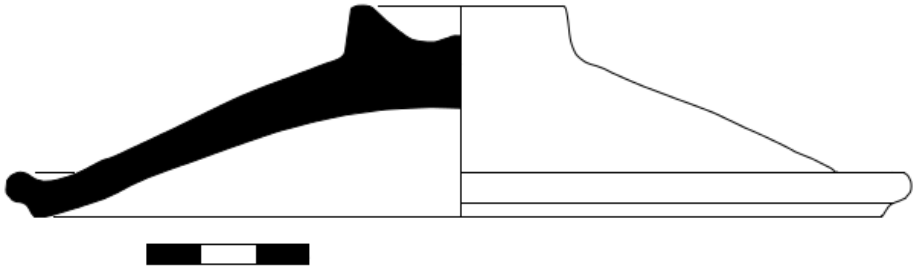

Làmina VI

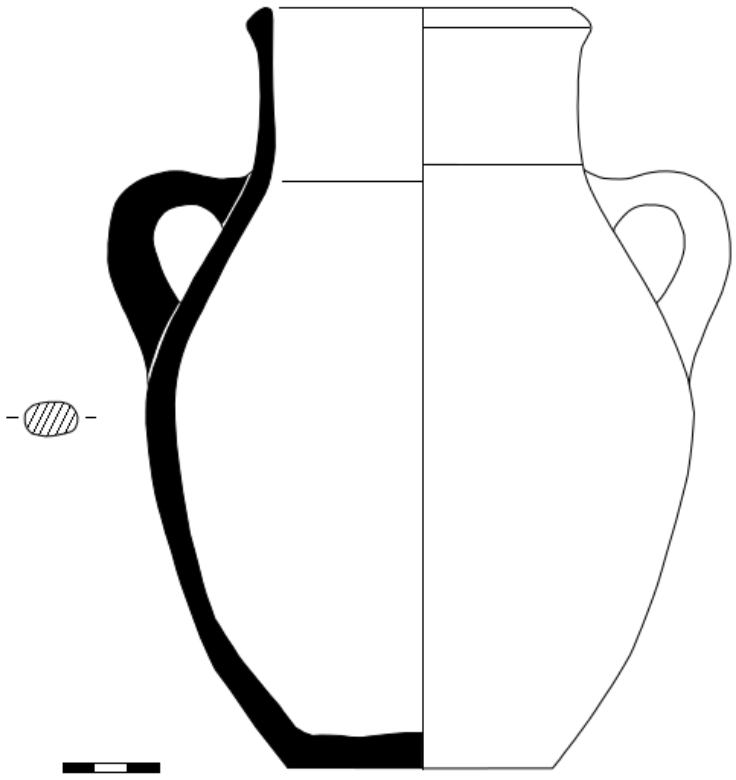

Làmina VII

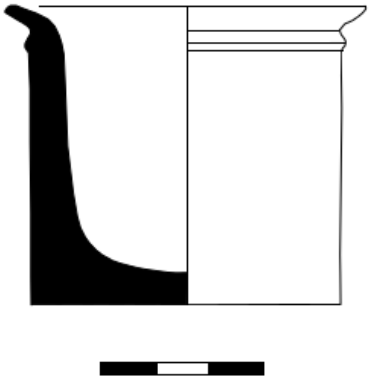

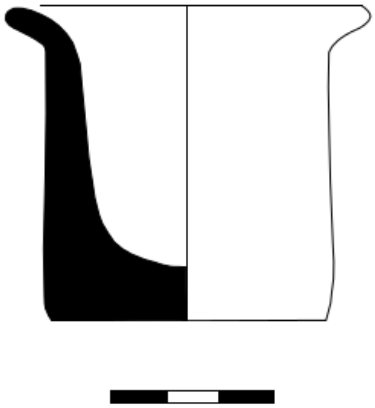

Làmina VIII

046/17/C3/9 (3)
Db: 7 cm

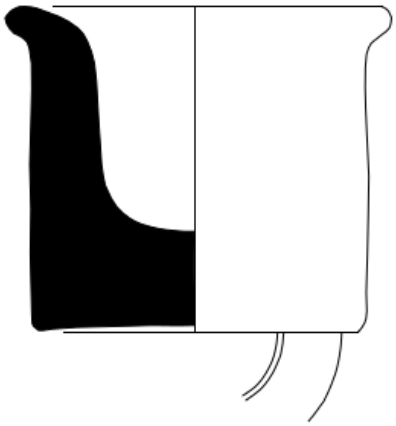

046/17/C3/9 (4)
Db: 7 cm

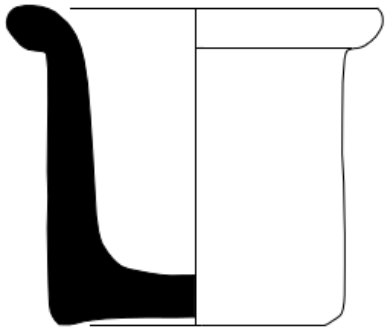

046/17/C3/9 (5)
D: 6,6 cm

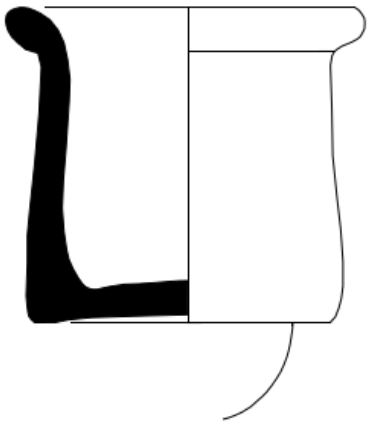

046/17/C3/9 (6)
D: 6,4 cm

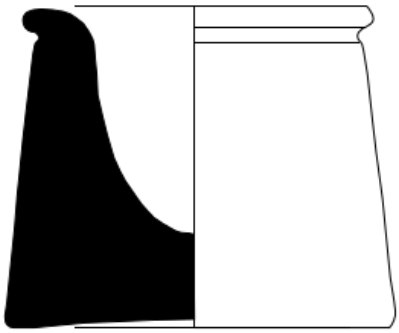

Làmina IX

046/17/C3/9 (7)
D: 6,2 cm

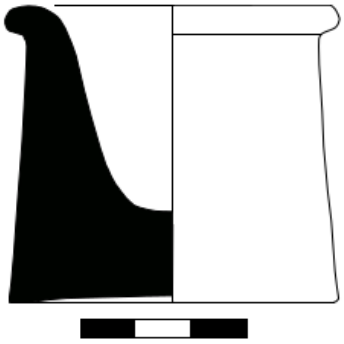

046/17/C3/9 (8)
D: 6 cm

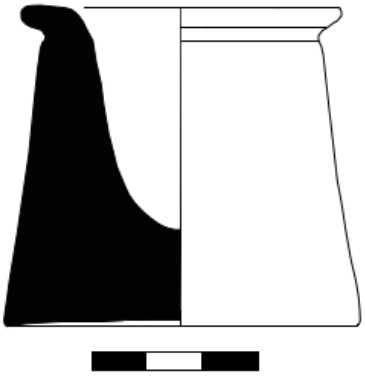

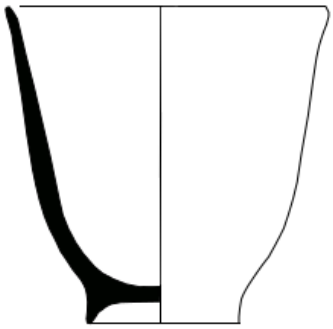

046/17/C3/9 (9)
D: 5,4 cm

Làmina X

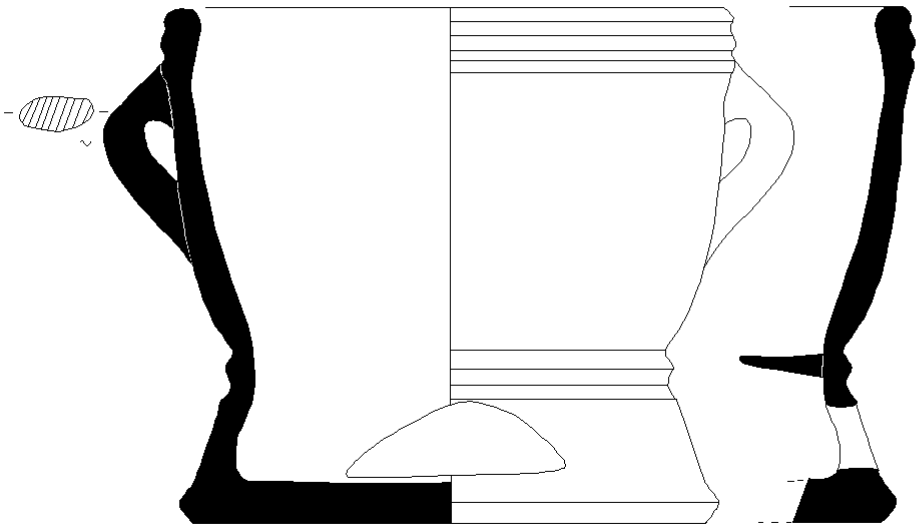

Làmina XI

046/17/C3/9
D: 24 cm

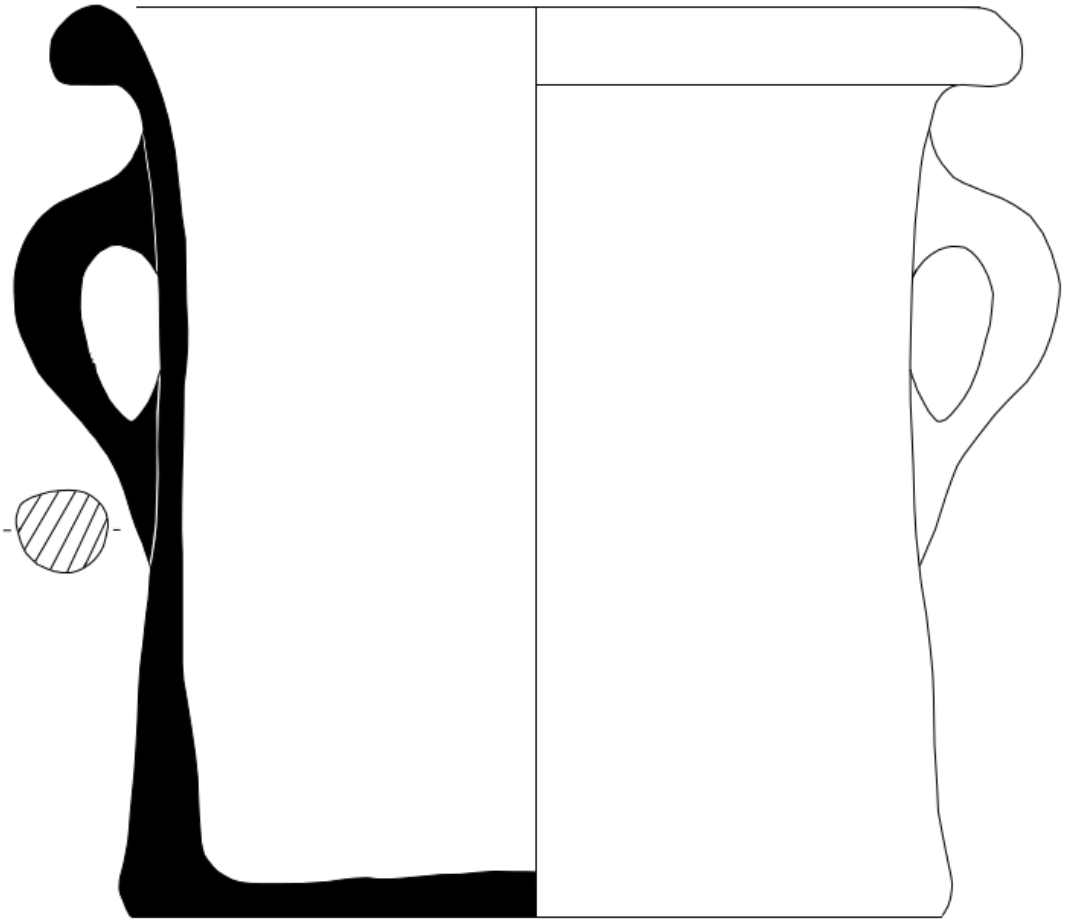

Campanya 2018

Làmina I. 1. 046/17/107. Ceràmica blava catalana. Escudella decorada amb motius de les orles diverses. Ø base 6 cm. **2.** 046/17/107. Rajola esmaltada decorada en blau. **3.** 046/17/207. Ceràmica blava catalana. Escudella decorada amb motius d'influència francesa. Ø base: 5 cm. **4.** 046/17/207. Ceràmica blava catalana. Plat decorat amb motius florals centrals. **5.** 046/17/207. Rajola esmaltada decorada amb una orla blava. Es conserva una lletra A en blau.

Làmina II. 6. 046/17/401. Ceràmica blava catalana. Plat servidora decorat amb motius florals centrals. Ø base: 8 cm. **7.** 046/17/401. Ceràmica blava catalana. Fons de plat retallat com a fitxa. **8.** 046/17/401. Ceràmica blava catalana. Bol. Ø vora: 30 cm.

Làmina III. 9. 046/17/403. Ceràmica de reflex metàl·lic. Escudella amb motius florals. Ø base: 9,4 cm. **10.** 046/17/403. Ceràmica comuna reduïda. Copa. Ø interior: 4,5 cm. **11.** 046/17/403. Ceràmica comuna oxidada. Pom de tapadora.

Làmina IV. 12. 046/17/502. Ceràmica blava catalana. Plat decorat amb motius de la ditada i inscripció central "CARME". Ø base: 6 cm. **13.** 046/17/502. Ceràmica blava catalana. Escudella. Fons. Ø base: 3.5 cm. **14.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Càntir. Nansa decorada amb incisions i motius vegetals. Ø nansa: 2,4 cm.

Làmina V. 15. 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 12 cm. **16.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 12 cm. **17.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 12 cm. **18.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø vora: 11 cm. **19.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø base: 5 cm.

Làmina VI. 20. 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø coll: 6,2 cm. **21.** 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø coll: 8 cm.

Làmina VII. 22. 046/17/502. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø base: 6 cm.

Làmina VIII. 23. 046/17/815. Ceràmica blava catalana. Ø nansa: 1,8 cm. **24.** 046/17/815. Ceràmica blava catalana. Plat decorat amb motius d'influència francesa. Ø base: 11 cm; Ø vora: 22 cm. **25.** 046/17/815. Ceràmica blava catalana. Plat servidor decorat amb motius d'influència francesa. Ø base: 5 cm.

Làmina IX. 26. 046/17/815. Ceràmica comuna vidrada. Possible cantimplora. Vora i coll. Ø vora: 3 cm. **27.** 046/17/815. Ceràmica comuna reduïda. Alfàbia. Ø nansa: 1,7 cm. **28.** 046/17/815. Ceràmica comuna reduïda. Càntir. Broc.

Làmina X. 29. 046/17/817. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 12 cm. **30.** 046/17/817. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 11 cm. **31.** 046/17/817. Ceràmica comuna oxidada. Catúfol. Ø vora: 13 cm. **32.** 046/17/817. Ceràmica comuna oxidada. Olla. Ø vora: 13 cm.

Làmina XI. 33. 046/17/911. Ceràmica blava catalana. Plat decorat amb motius d'influència francesa. **34.** 046/17/713. Ceràmica comuna oxidada. Peu de copa.

Làmina XII. 35. 046/17/FS. Ampolleta de vidre. Alçada: 8,5 cm, Ø vora: 1,1 cm; Ø base: 1,1 cm. Text en relleu sobre la superfície externa: *G DE KONING TILLY*. Dècada de 1890. **36.** 046/17/FS. Flascó de vidre per a higiene bucal. Alçada: 8,5 cm; Ø vora: 2,4 cm; Ø base: 4 cm. Text en relleu sobre la superfície externa: *VERITABLE EAU DENTIFRICE DE BOTOT ‹•› ENTREPOT a PARIS 17, RUE DE LA PAIX.* **37.** 046/17/FS. Ampolla de vidre per a la comercialització de tisanes aromàtiques, perfums o solucions alcohòliques. Alçada: 15,1 cm. Ø vora: 2 cm i Ø base: 2,6 cm. A la seva superfície externa té una inscripció en vertical: *EAU DE CARMES. BOYER. 14. R. TARANNE.* Dècada de 1890.

Làmina XIII. 38. 046/17/FS. Pisa blanca. Disc ceràmic de base per a un pot de crema (maquillatge) de la casa francesa Dorin (Paris). Ø: 5,5 cm. Duu inscrita en negre les dades de l'adreça comercial: *MAISON DORIN, 27. R Grenier St Lazare. PARIS.* **39.** 046/17/601. Aplic de terracota amb un cap de figura femenina. Alçada: 4,4 cm; amplada: 4 cm; gruix 2 cm.

Làmina XIV. 40. 046/17/605. Material lític.

Làmina I

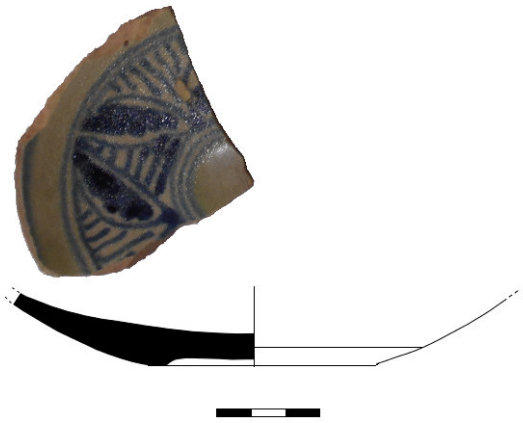

1

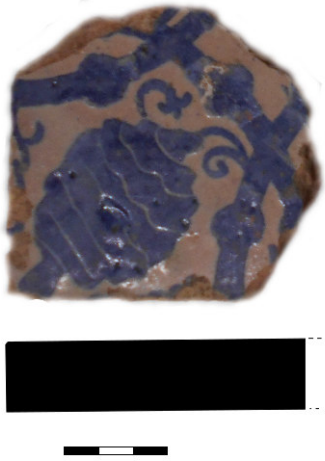

2

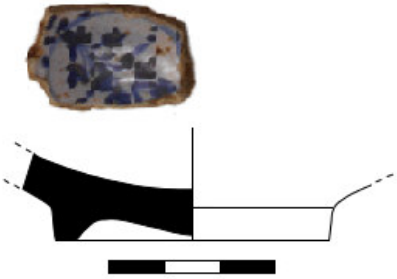

3

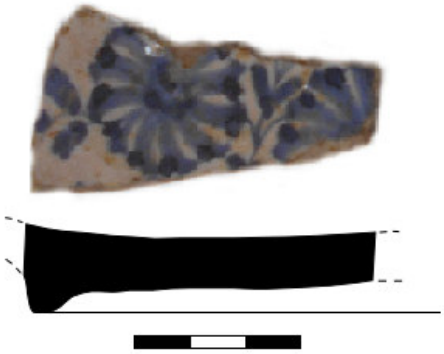

4

5

Làmina II

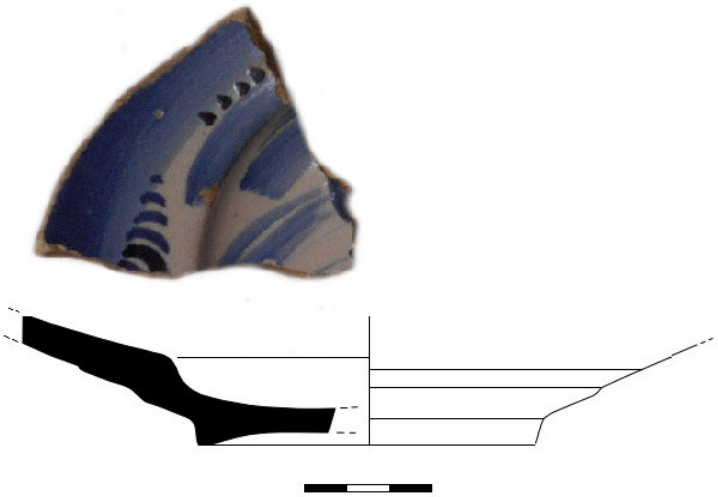

6

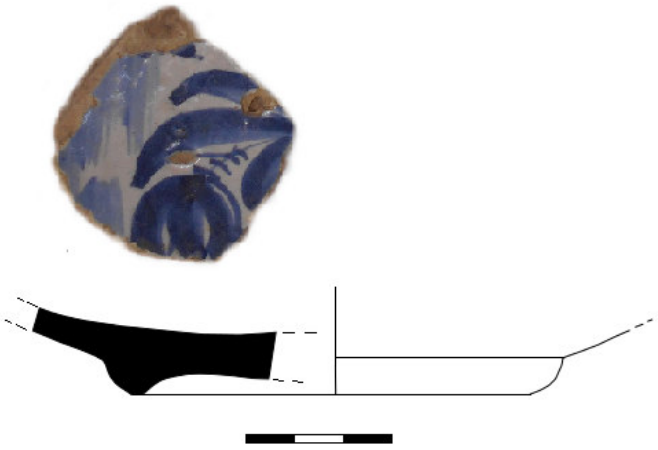

7

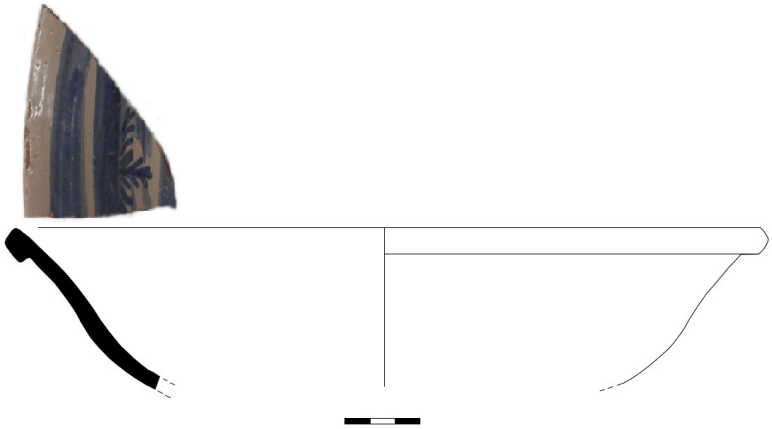

8

Làmina III

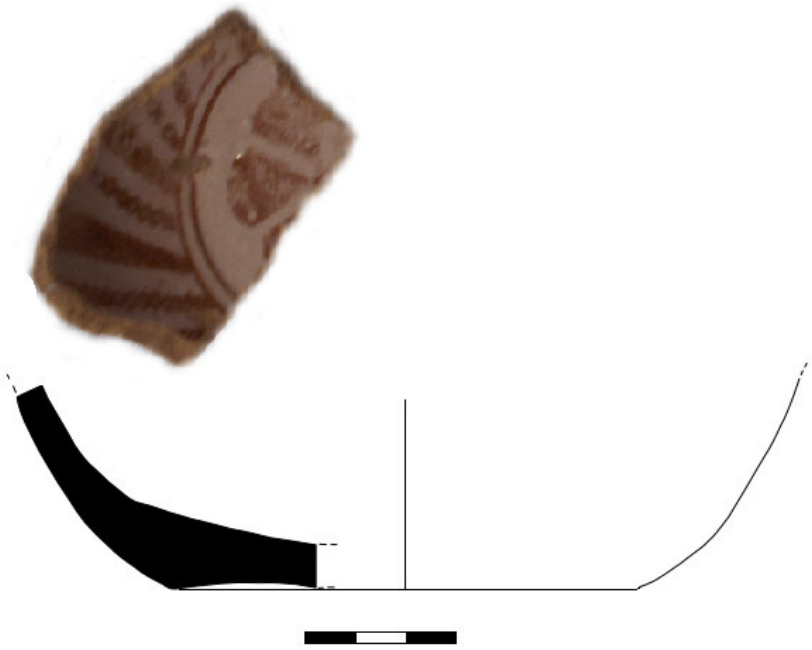

9

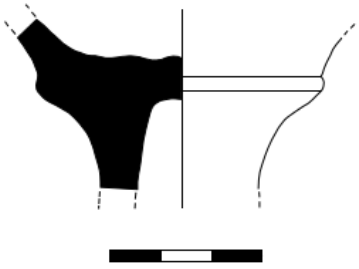

10

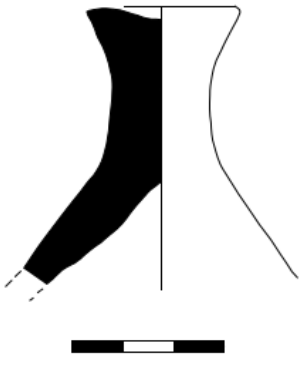

11

Làmina IV

12

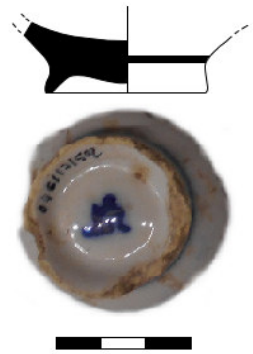

13

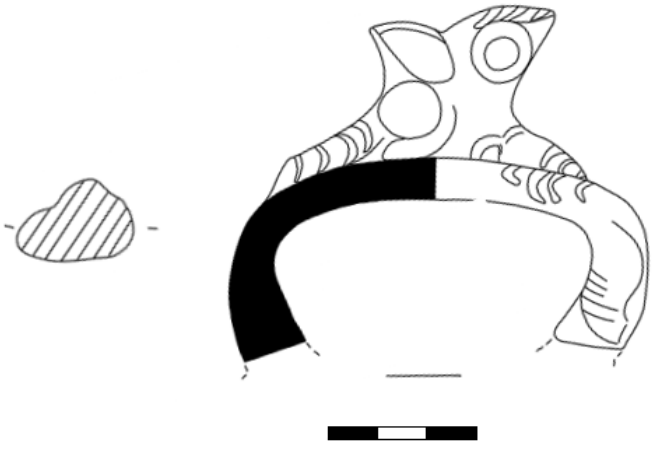

14

Làmina V

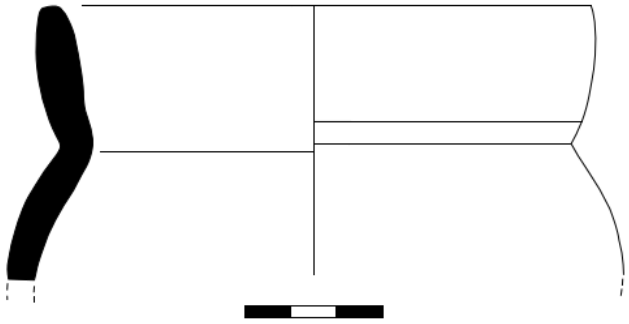

15

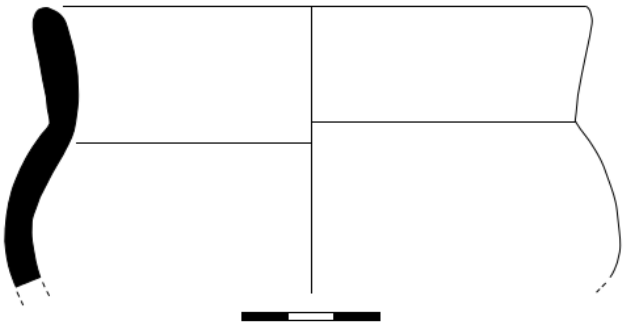

16

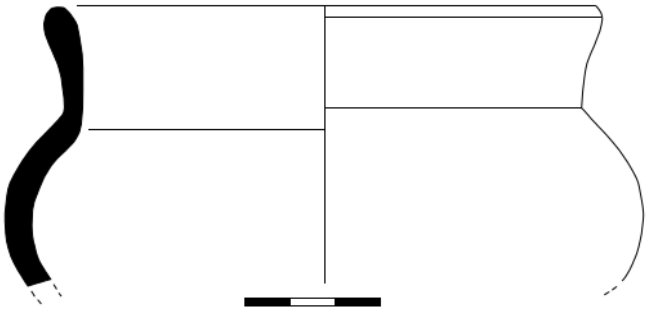

17

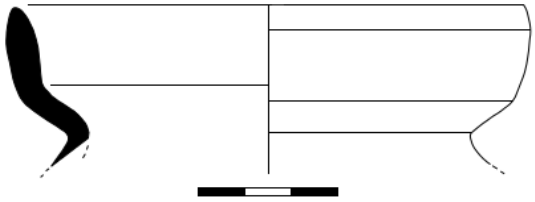

18

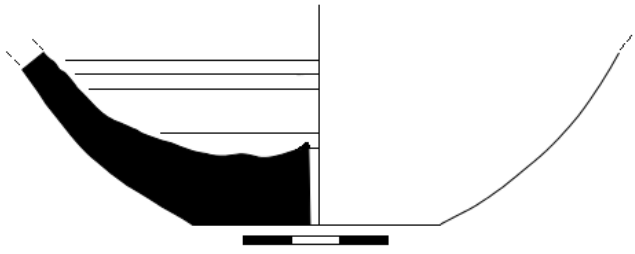

19

Làmina VI

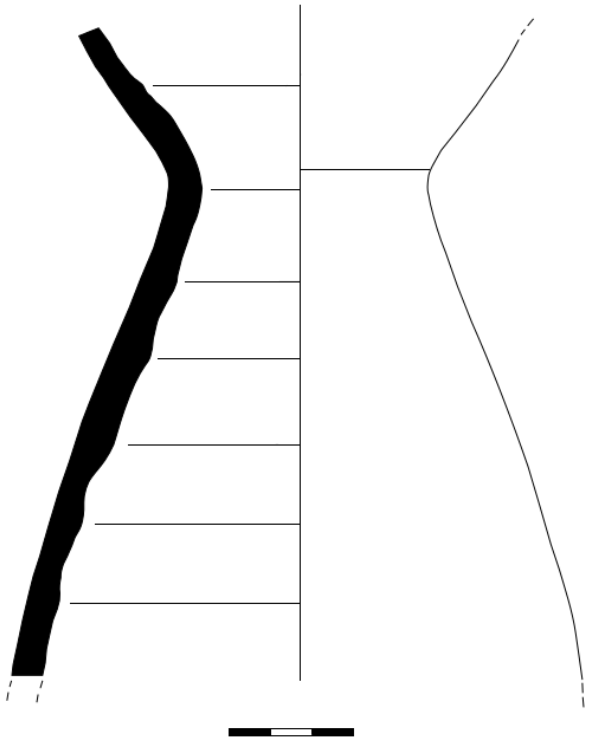

20

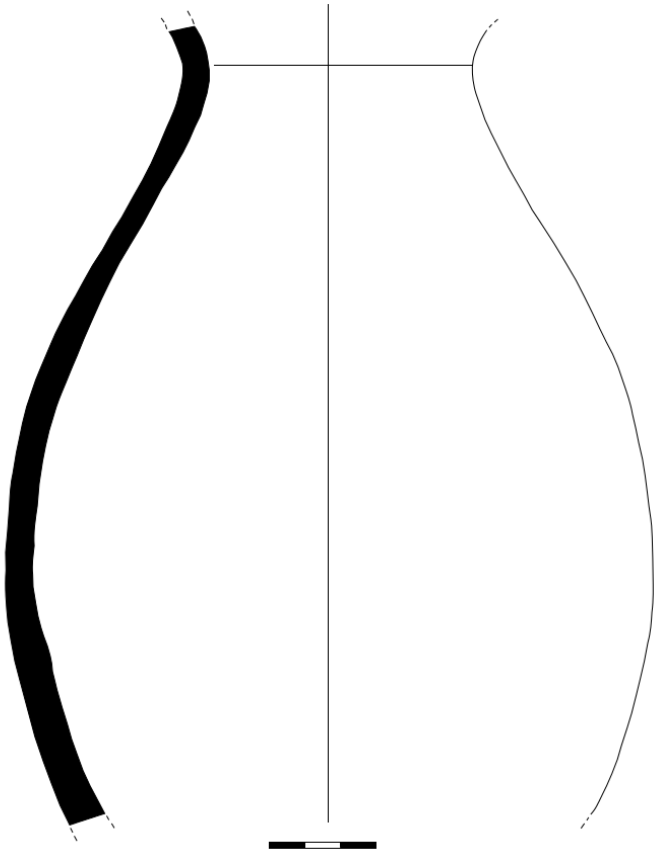

21

Làmina VII

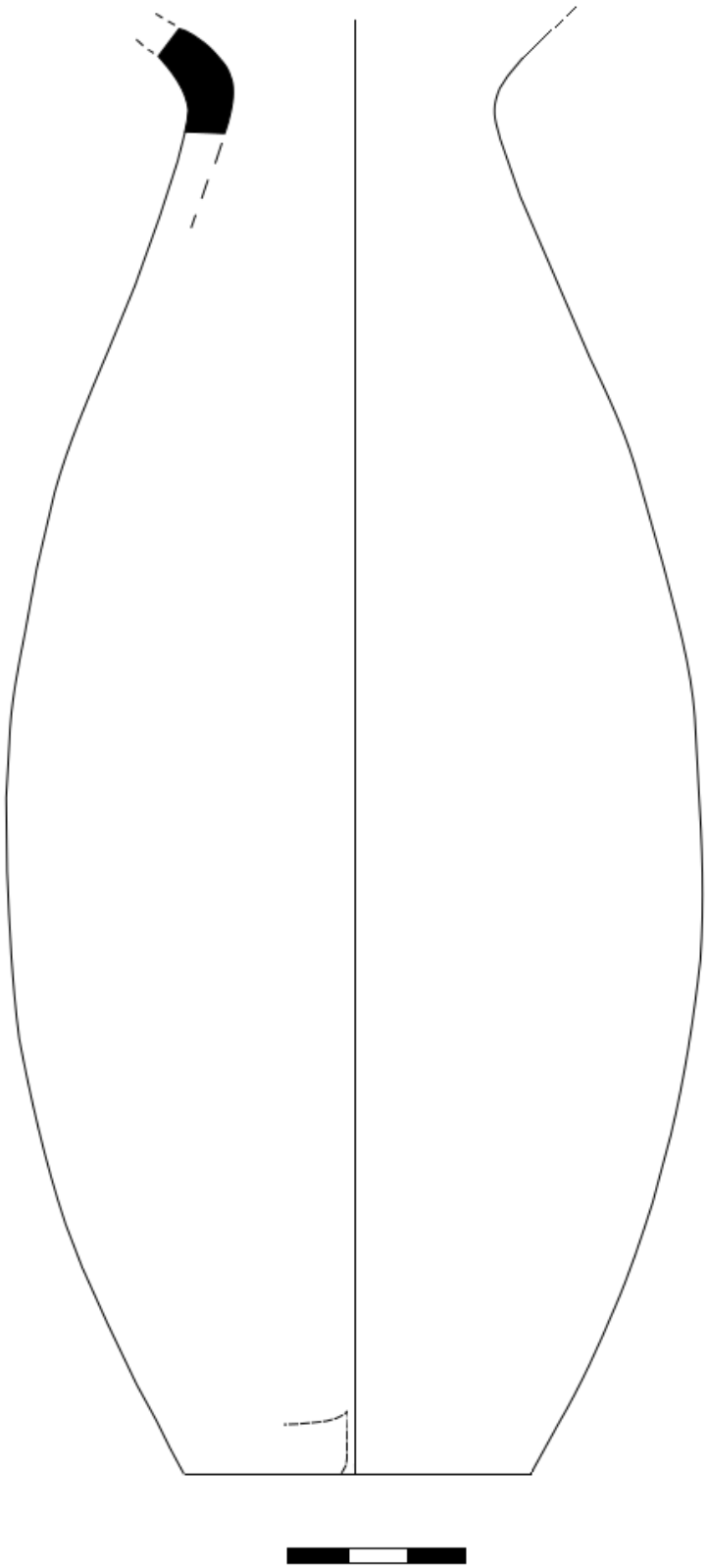

Làmina VIII

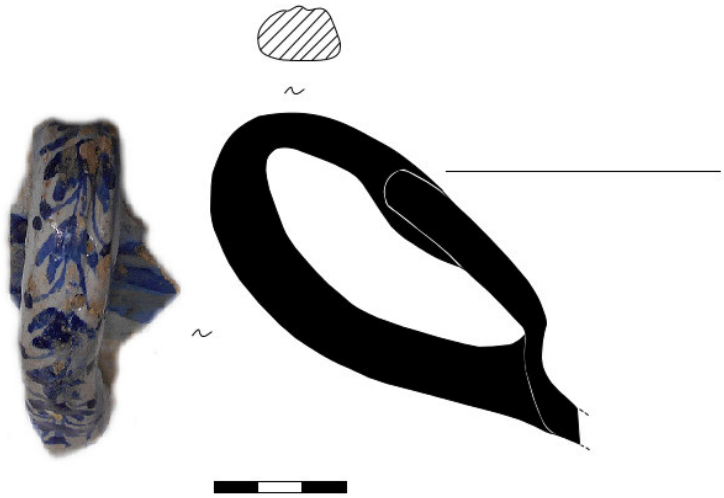

23

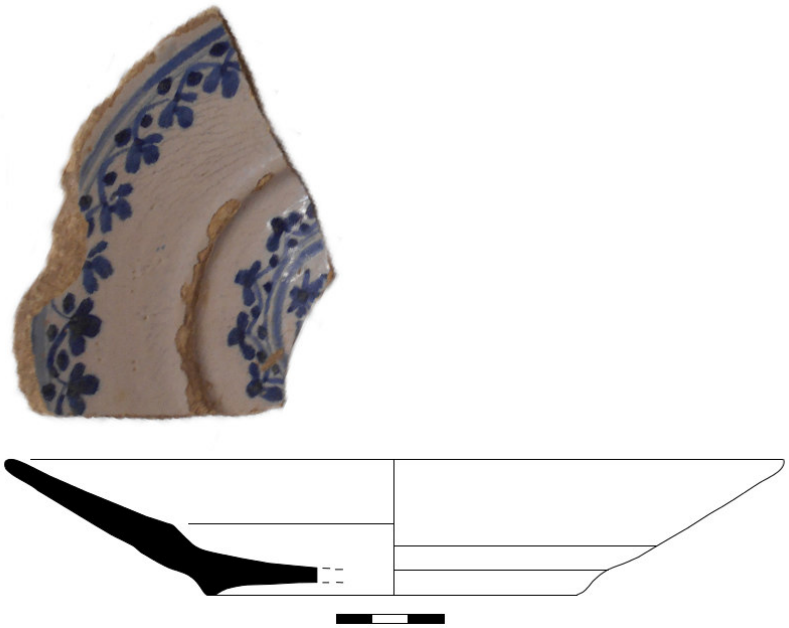

24

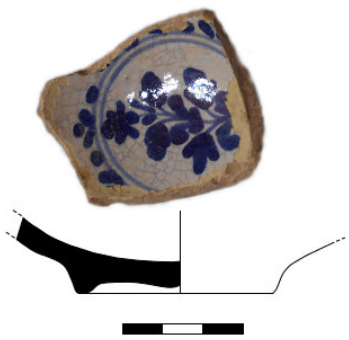

25

Làmina IX

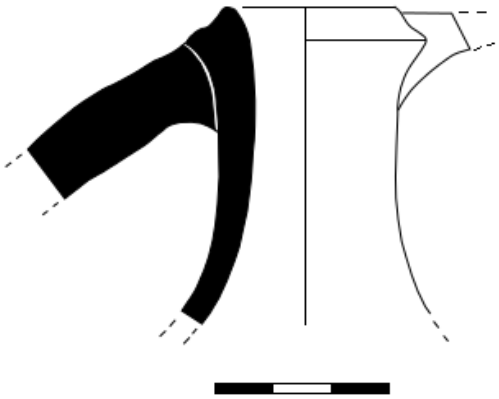

26

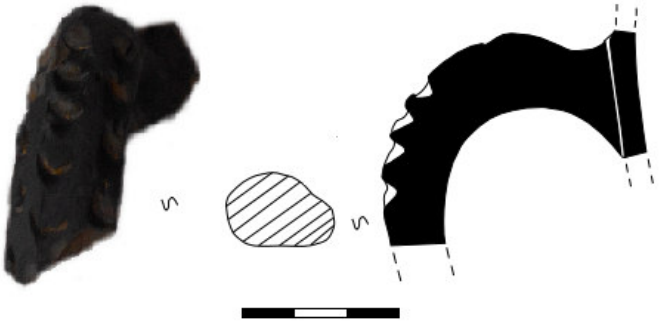

27

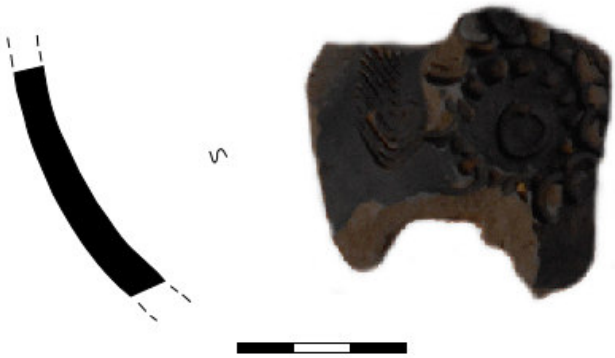

28

Làmina X

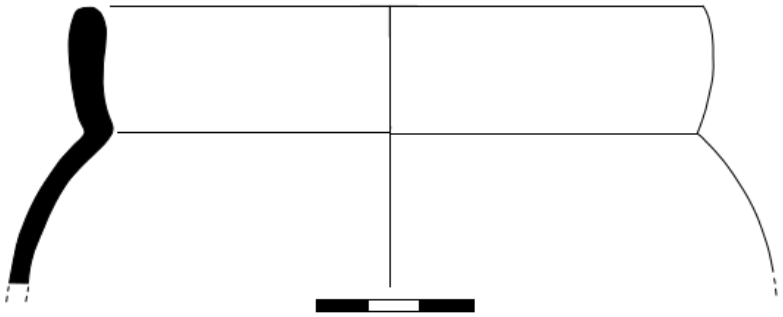

29

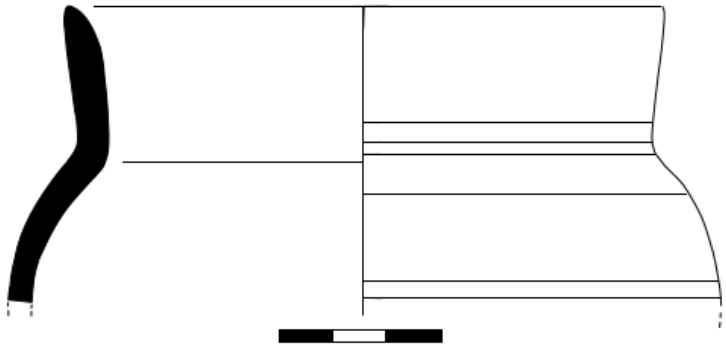

30

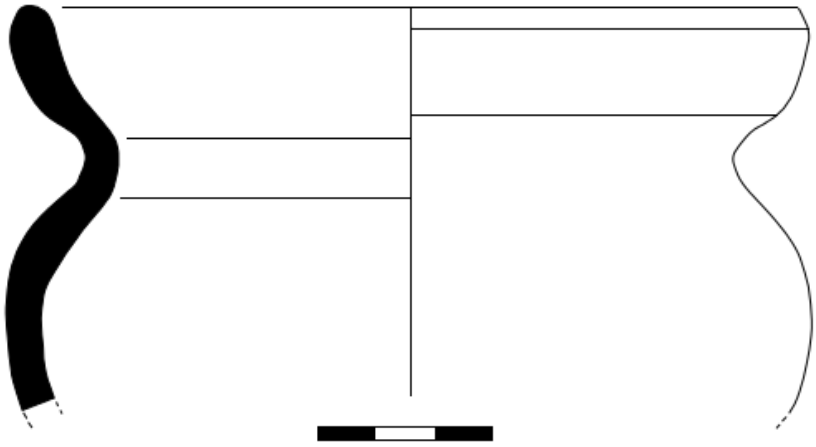

31

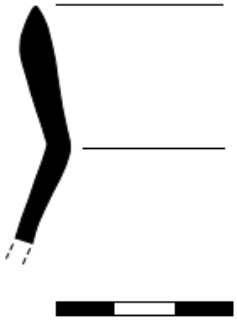

32

Làmina XI

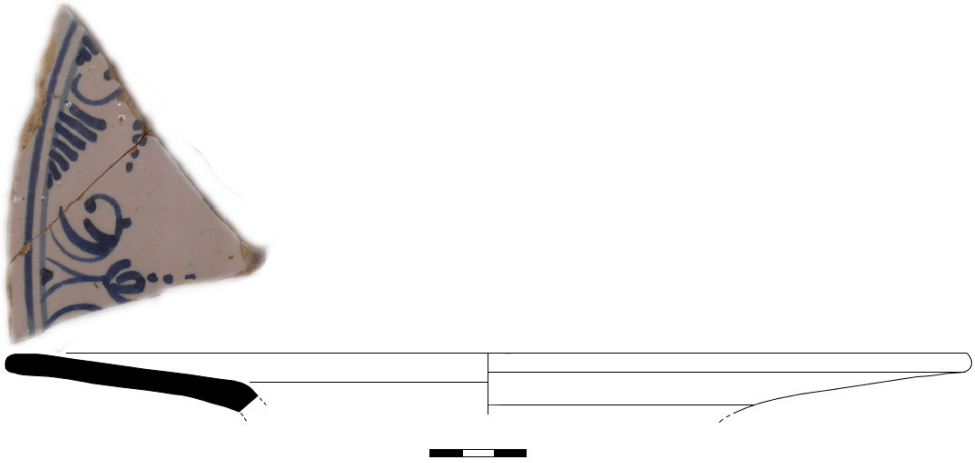

33

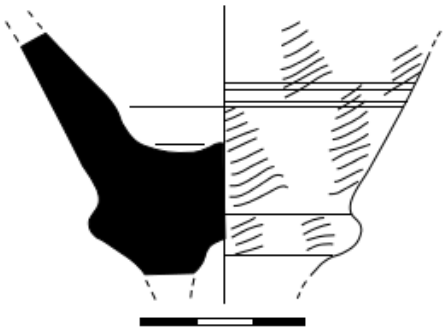

34

Làmina XII

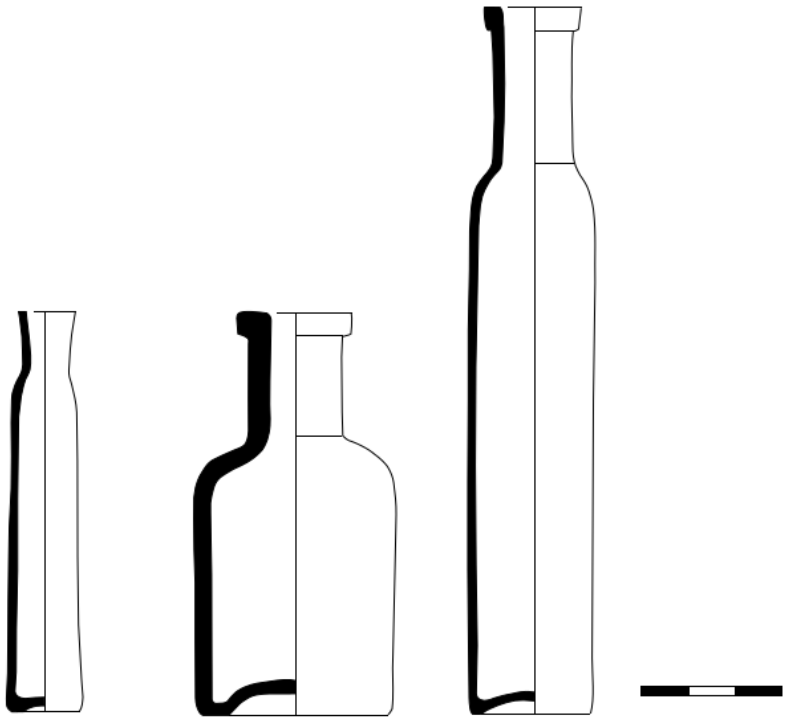

35 36 37

Làmina XIII

38

39

Làmina XIV

ANNEX 4. PLANIMETRIA

Fig. 1. Situació i emplaçament del número 7 del carrer Nou de la Rambla a la ciutat de Barcelona.
Fig. 2. Planta general de la planta baixa de la finca amb indicació dels àmbits i de les cales excavades durant les intervencions del 2017 i el 2018.
Fig. 3. Planta general de la planta baixa de la finca amb la ubicació de les seccions estratigràfiques.
Fig. 4. Àmbit 1. Cala 1. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 5. Àmbit 1. Cala 1. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 6. Àmbit 1. Cala 1. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 7. Àmbit 1. Cala 1. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 8. Àmbit 4. Cala 2. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 9. Àmbit 4. Cala 2. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 10. Àmbit 4. Cala 2. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 11. Àmbit 4. Cala 2. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 12. Àmbit 4. Cala 3. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 13. Àmbit 4. Cala 3. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 14. Àmbit 4. Cala 3. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 15. Àmbit 4. Cala 3. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 16. Àmbit 3. Cala A. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 17. Àmbit 3. Cala A. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.

Fig. 18. Àmbit 3. Cala A. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 19. Àmbit 3. Cala A. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 20. Àmbits 2 i 3. Cales B i D. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 21. Àmbits 2 i 3. Cales B i D. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 22. Àmbit 2. Cala B. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 23. Àmbit 2. Cala B. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 24. Àmbit 5. Cala C. Seccions nord-sud i est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 25. Àmbit 5. Cala C. Seccions nord-sud i est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 26. Àmbit 3. Cala D. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 27. Àmbit 3. Cala D. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 28. Àmbit 3. Cala E. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 29. Àmbit 3. Cala E. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 30. Àmbit 3. Cala E. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 31. Àmbit 3. Cala E. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 32. Àmbit 3. Cala F. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 33. Àmbit 3. Cala F. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 34. Àmbit 3. Cala F. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.

Fig. 35. Àmbit 3. Cala F. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 36. Àmbit 1. Cala G. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 37. Àmbit 1. Cala G. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics
Fig. 38. Àmbit 1. Cala G. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 39. Àmbit 1. Cala G. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 40. Àmbit 1. Cala H. Secció nord-sud amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 41. Àmbit 1. Cala H. Secció nord-sud amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 42. Àmbit 1. Cala H. Secció est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 43. Àmbit 1. Cala H. Secció est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 44. Àmbit 1. Cala I. Seccions nord-sud i est-oest amb indicació de les unitats estratigràfiques.
Fig. 45. Àmbit 1. Cala I. Seccions nord-sud i est-oest amb indicació dels horitzons cronològics.
Fig. 46. Planta general.
Fig. 47. Àmbit 3. Cala A. Planta PV-2.
Fig. 48. Àmbit 3. Cala A. Planta general.
Fig. 49. Àmbits 2 i 3. Cales B i D. Planta general.
Fig. 50. Àmbit 3. Cala E. Planta general.
Fig. 51. Àmbit 3. Cala F. Planta general.
Fig. 52. Àmbit 1. Cala G. Planta DP-2.
Fig. 53. Àmbit 1. Cala G. Planta general.
Fig. 54. Àmbit 1. Cala H. Planta DP-3.
Fig. 55. Àmbit 1. Cala H. Planta general.
Fig. 56. Àmbits 1 i 4. Cales 1, 2 i 3. Planta general.
Fig. 57. Àmbit 3. Cala A. Alçat del mur de tancament sud de la finca.

Fig. 58. Àmbit 2. Cala B. Alçat MR-20.
Fig. 59. Àmbit 2. Cala B. Alçats MR-5 i MR-6.
Fig. 60. Àmbit 3. Cala F. Alçats MR-3 i MR-4.
Fig. 61. Àmbit 1. Cales G i I. Alçats ARC-1 i MR-8.
Fig. 62. Àmbit 1. Cala H. Alçat MR-9.
Fig. 63. Àmbits 1 i 3. Cales A, E, H i 1. Alçat MR-2.

SITUACIÓ (Font: ICGC)

0 10Km

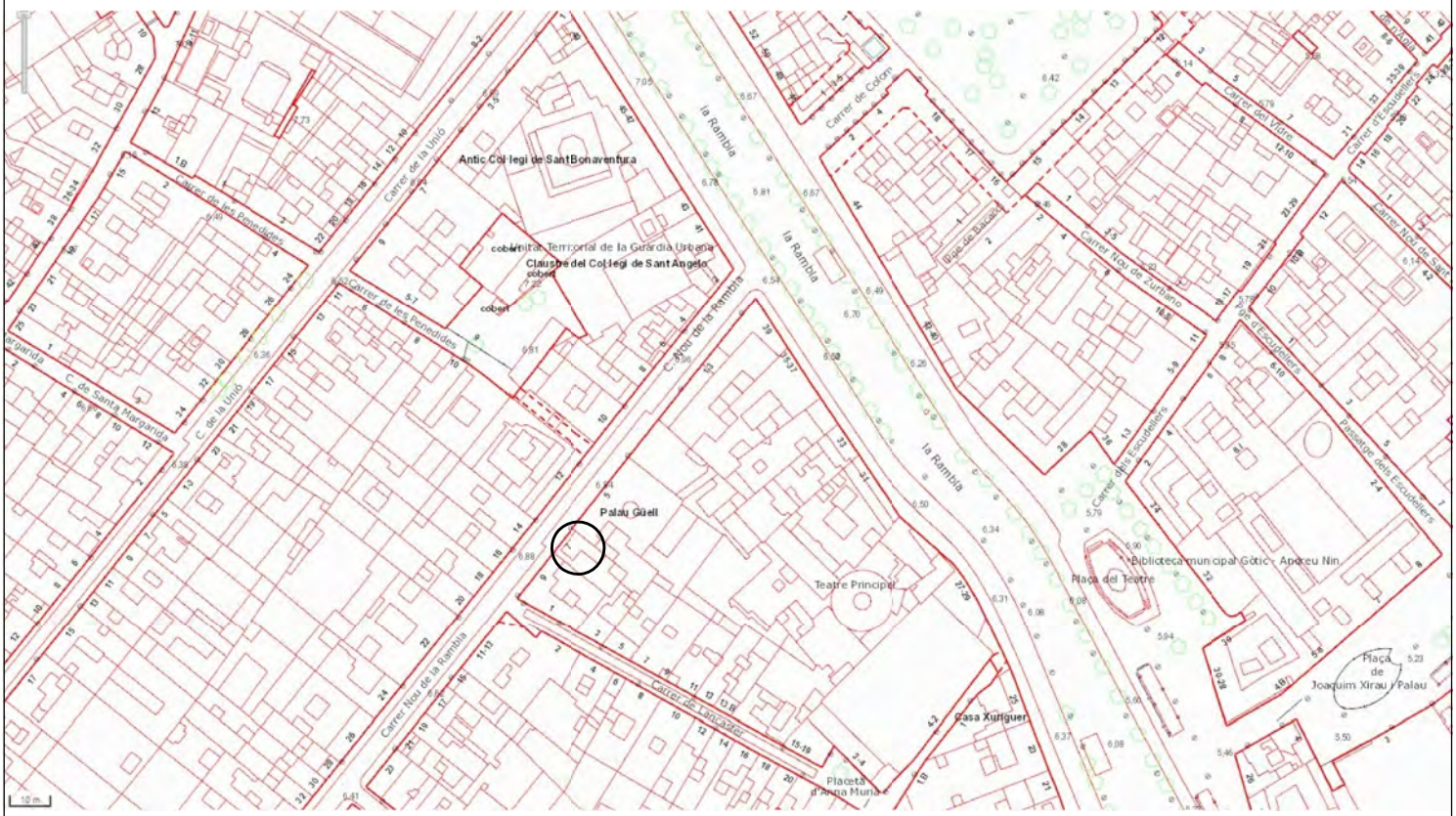

EMPLAÇAMENT (Font: ICGC)

0 50m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: SITUACIÓ i EMPLAÇAMENT

Data: **05/2019**

Escala:

Arxiu: **PLOT_01_SITUACIO_...**

Número: **01**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

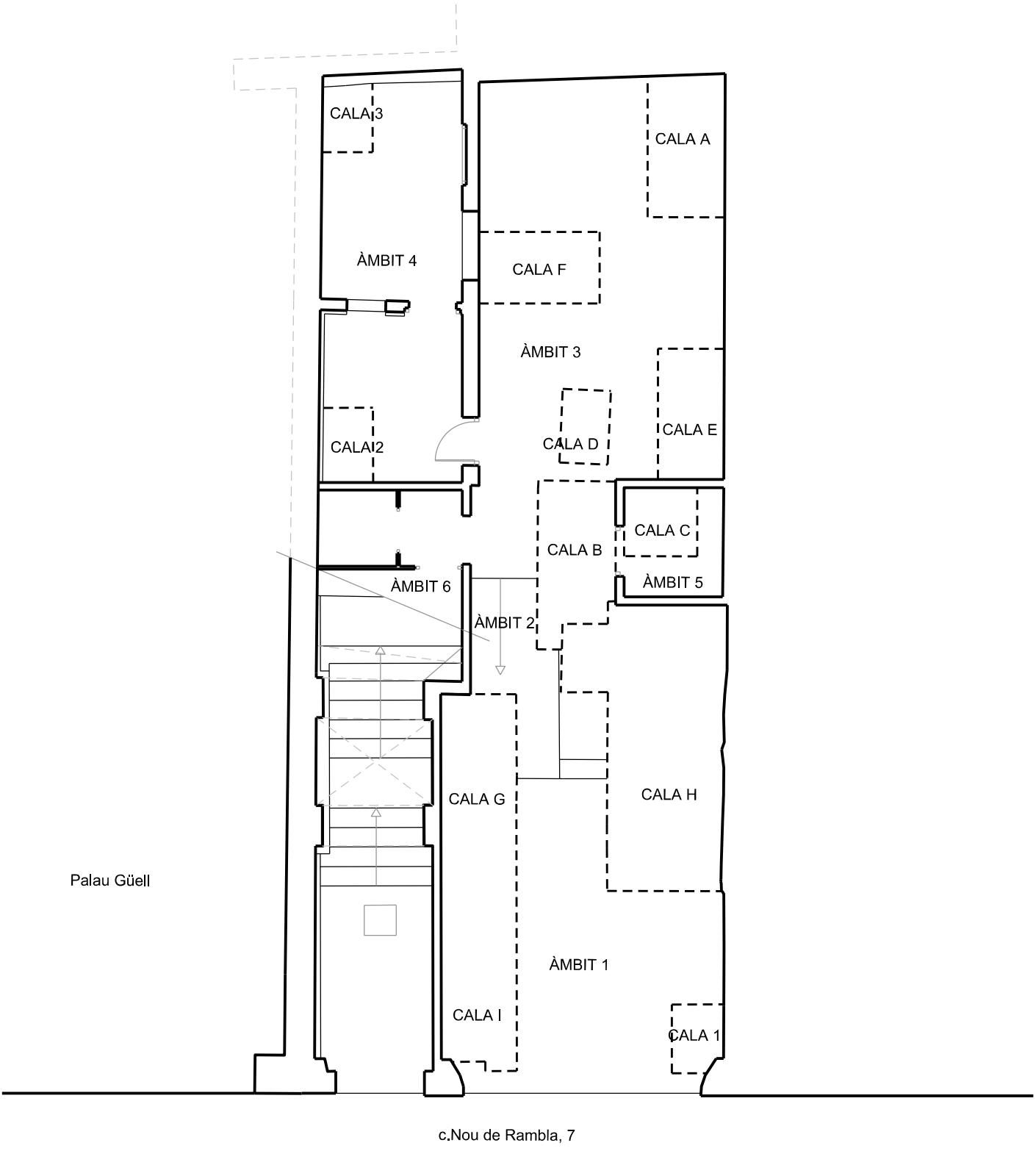

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: UBICACIÓ D'ÀMBITS i CALES ARQUEOLÒGIQUES

Data: **05/2019**

Escala: **1/100**

Arxiu: **PLOT_02_ubicacio_cal..**

Número: **02**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

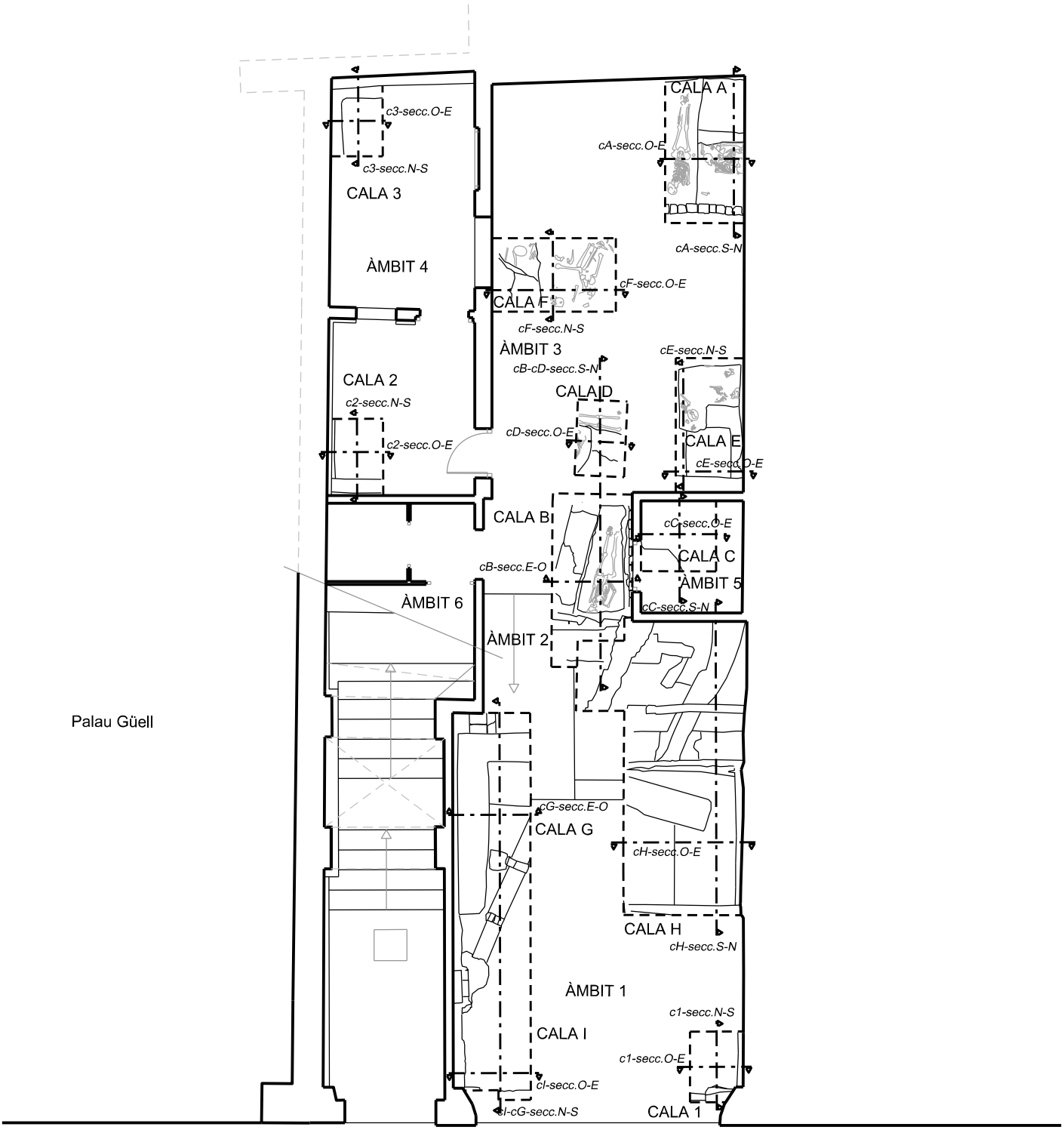

c.Nou de Rambla, 7

0 1 4m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: UBICACIÓ DE LES SECCIONS ESTRATIGRÀFIQUES

Data: **05/2019**

Escala: **1/100**

Arxiu: **PLOT_03_ubic_secc...**

Número: **03**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

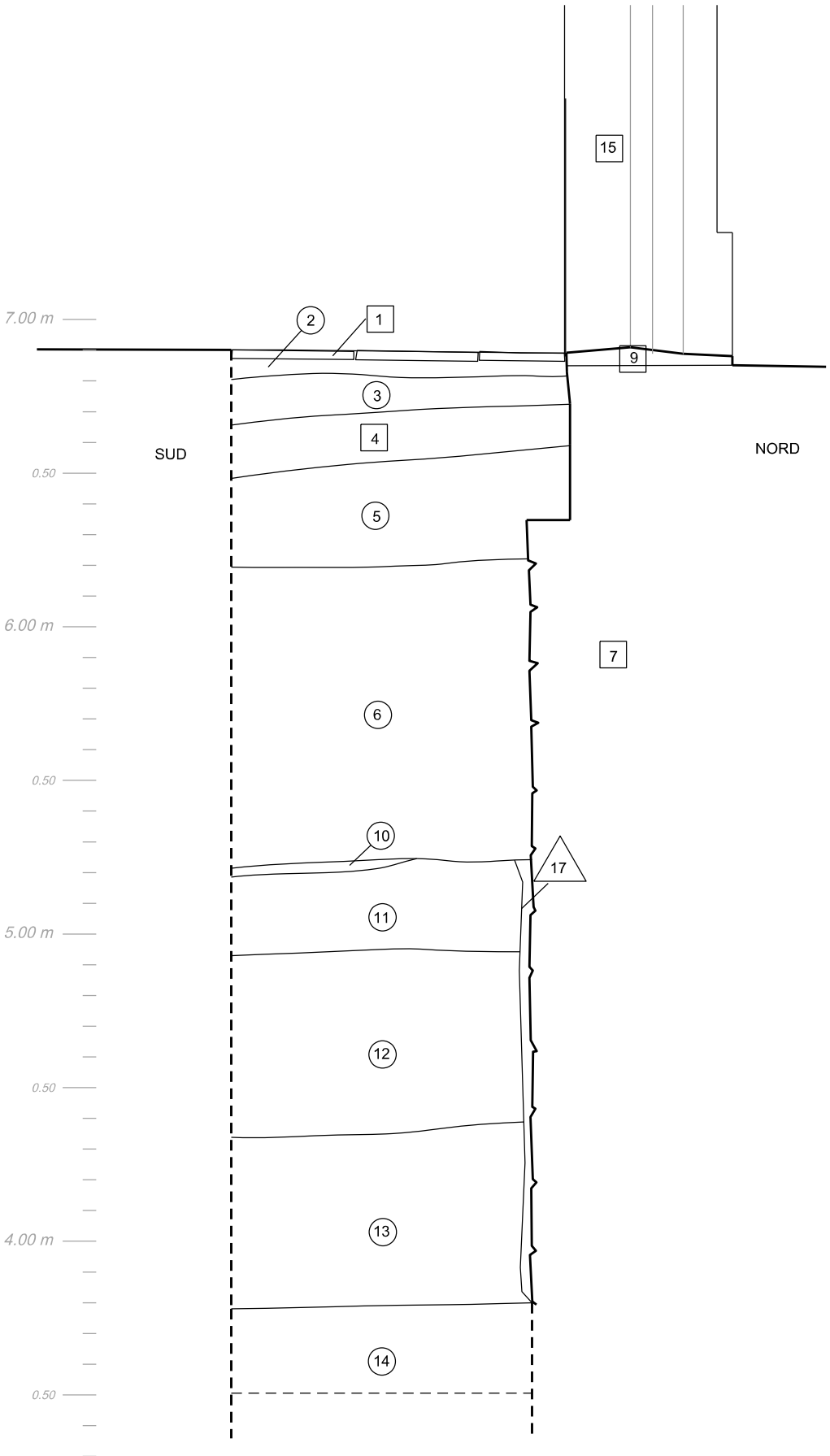

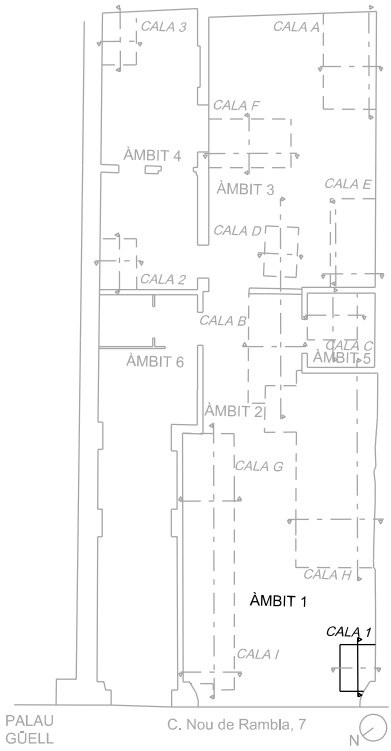

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1
CALA 1. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_04_secclo_c1..**

Número: **04**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

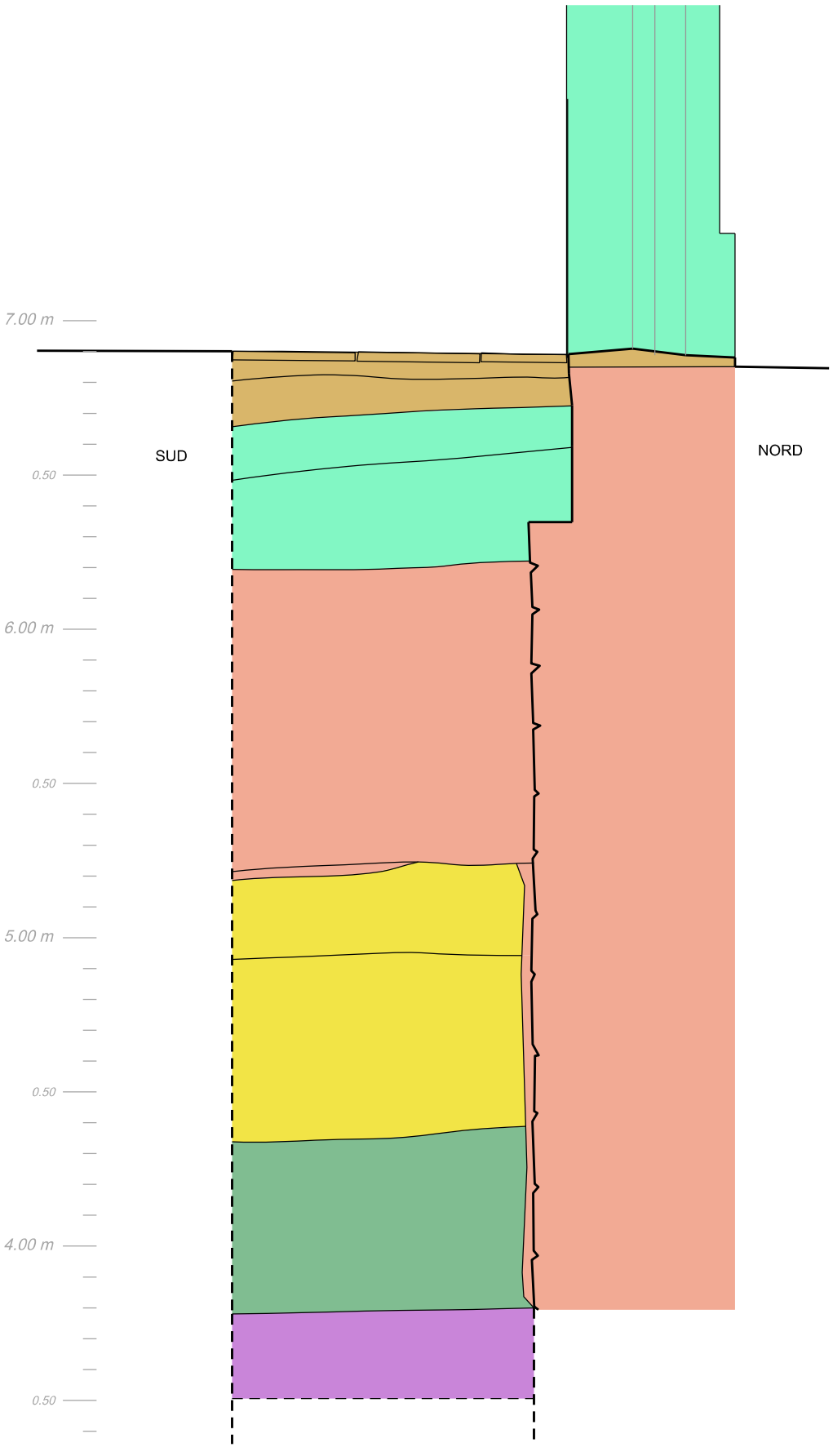

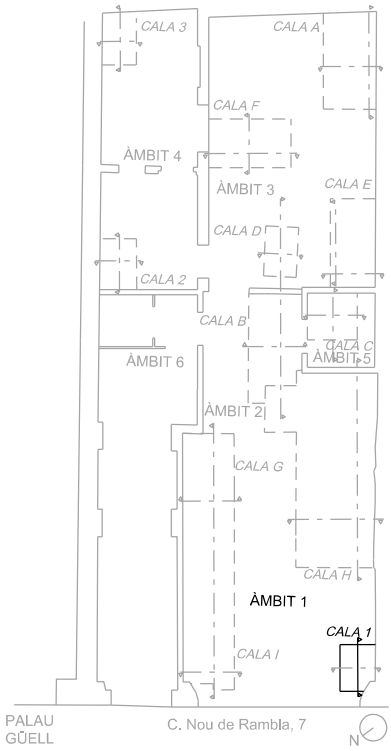

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA 1. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_05_secclo_c1..**

Número: **05**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

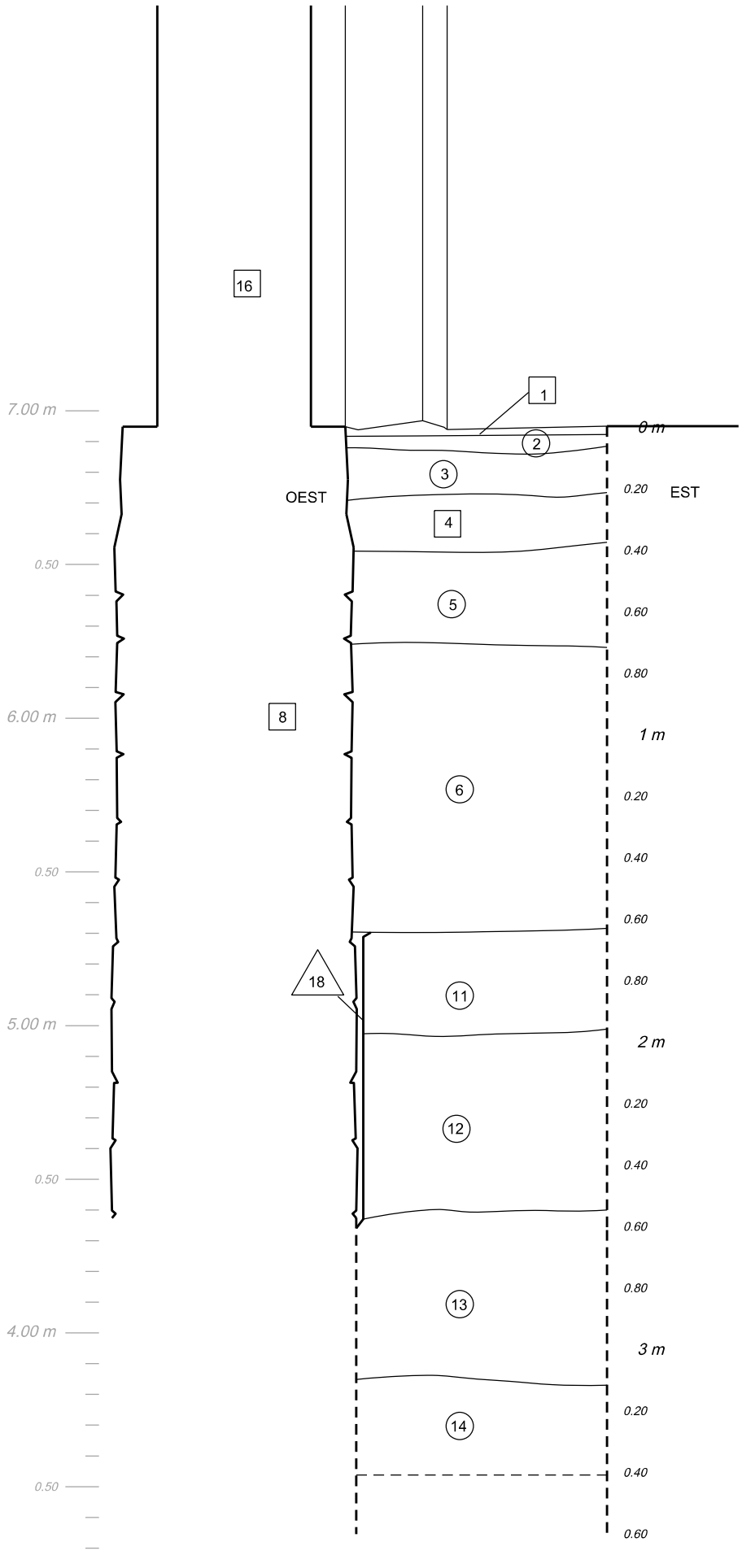

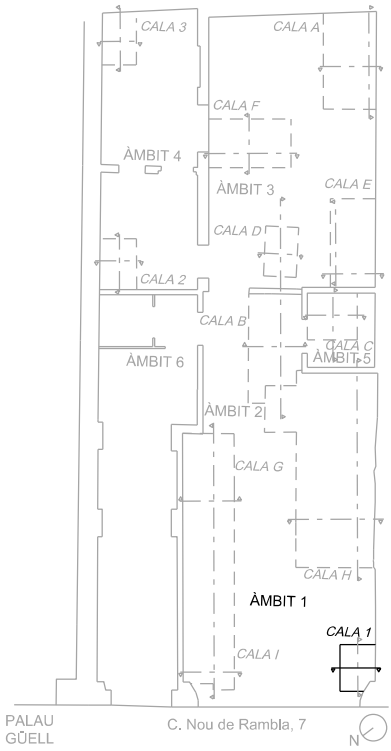

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1
CALA 1. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_06_secclo_c1..**

Número: **06**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

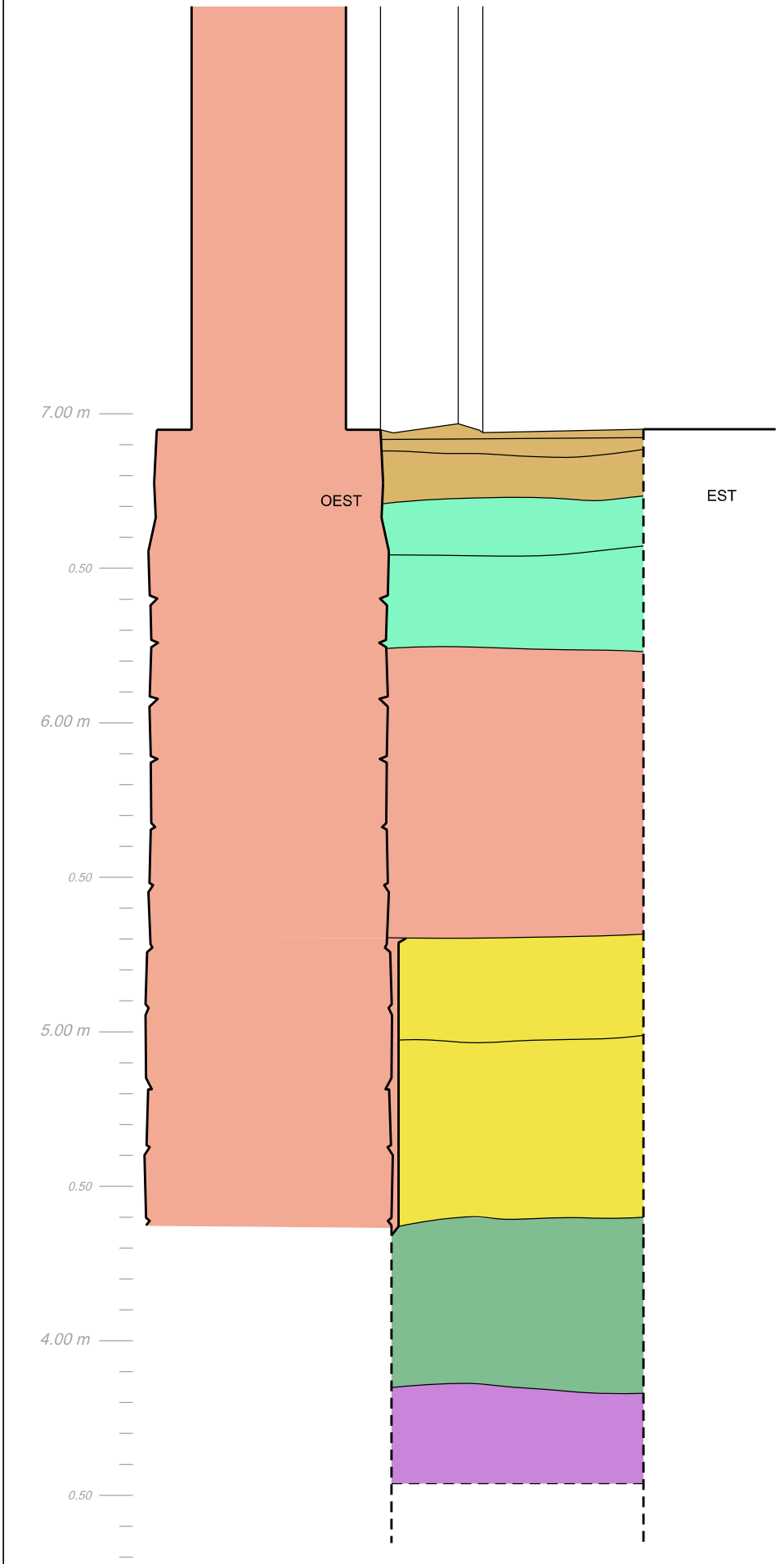

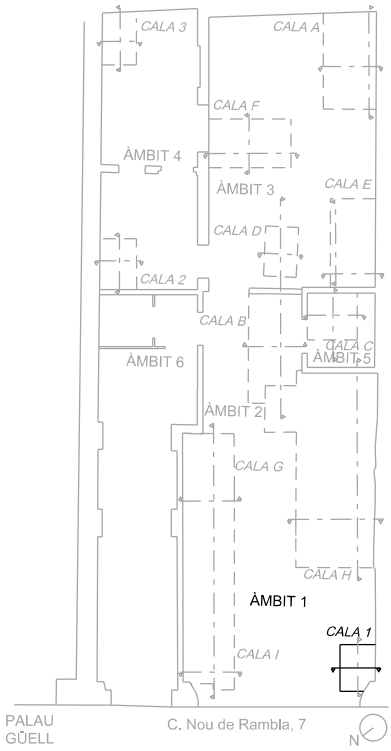

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA 1. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_07_secclo_c1..**

Número: **07**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

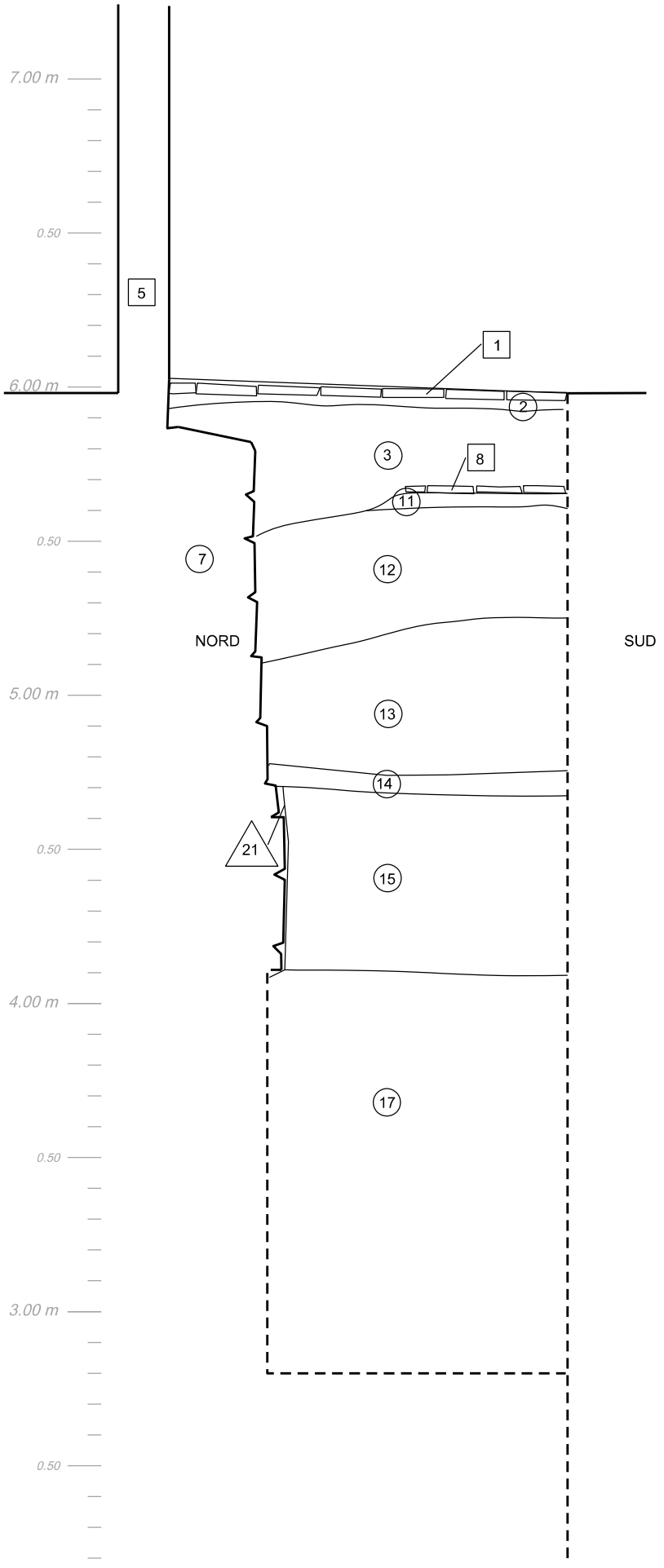

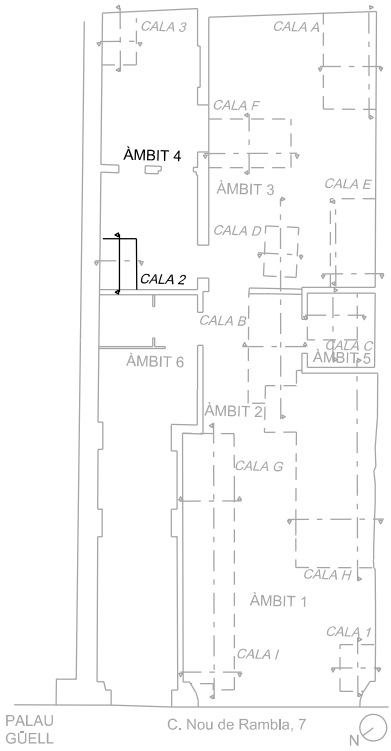

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 2. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_08_secclo_c2..**

Número: **08**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

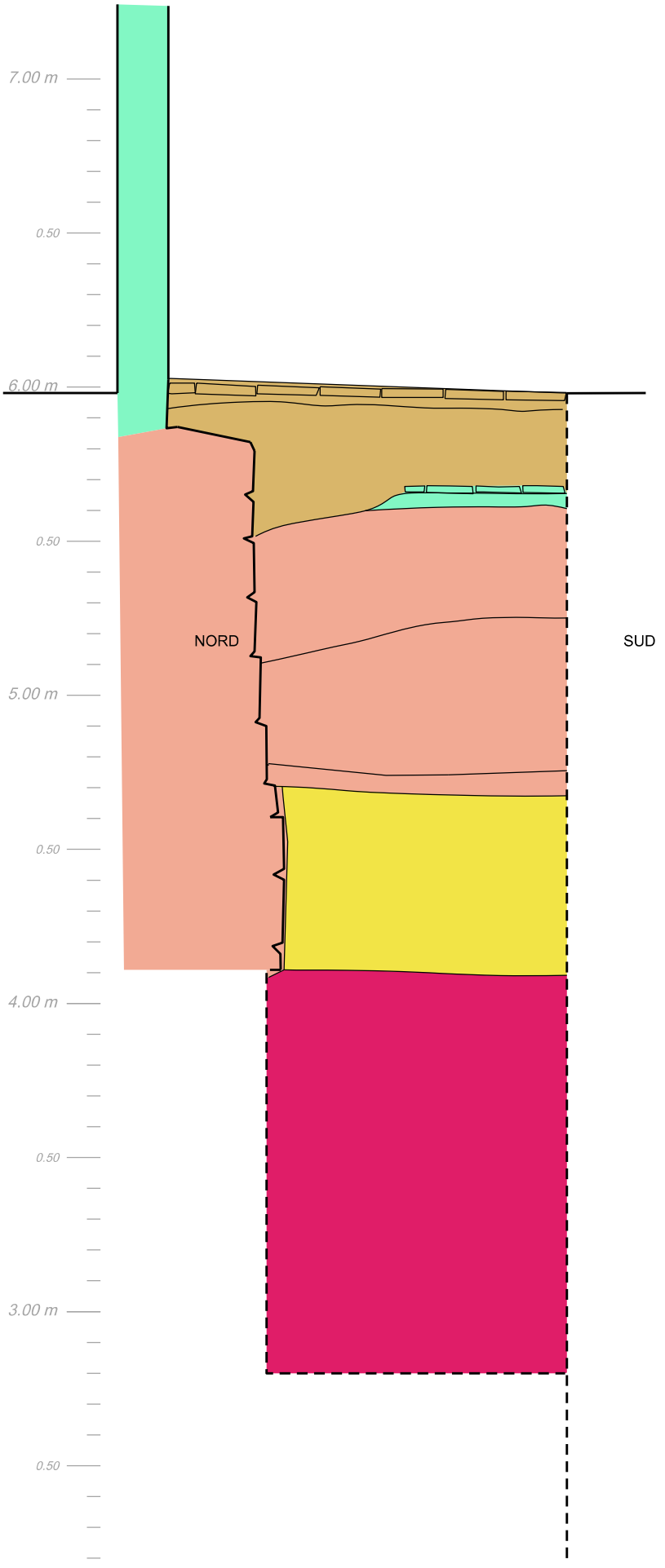

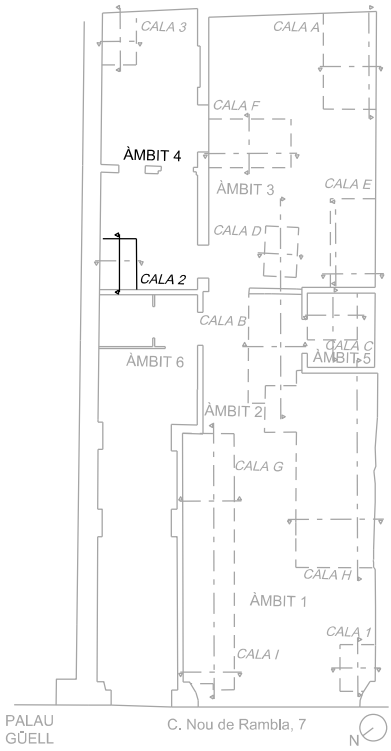

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**
Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**
Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 2. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS
Data: **05/2019**
Escala: **1/20**
Arxiu: **PLOT_09_secclo_c2..**
Número: **09**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

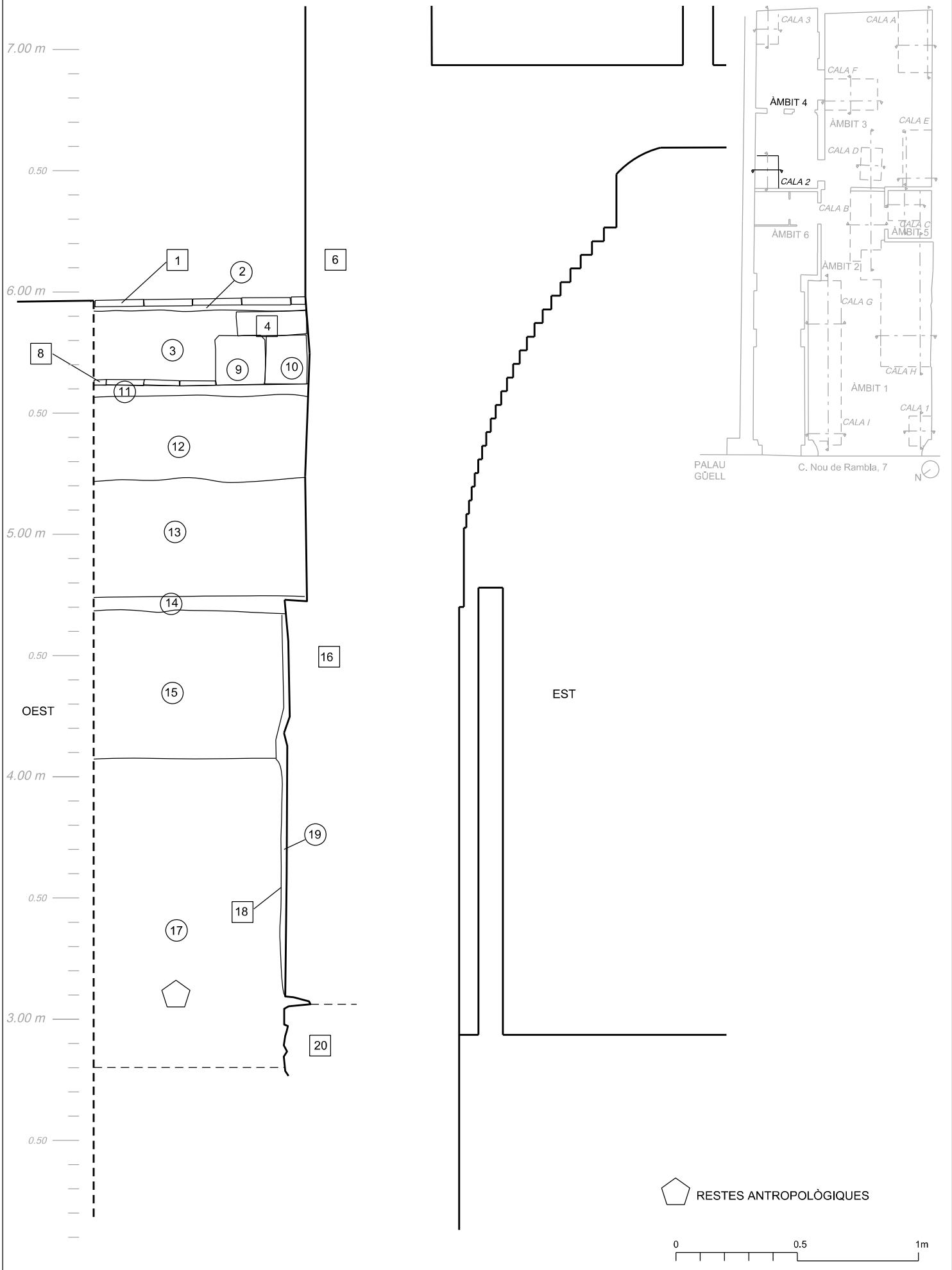

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 2. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_10_secclo_c2..**

Número: **10**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

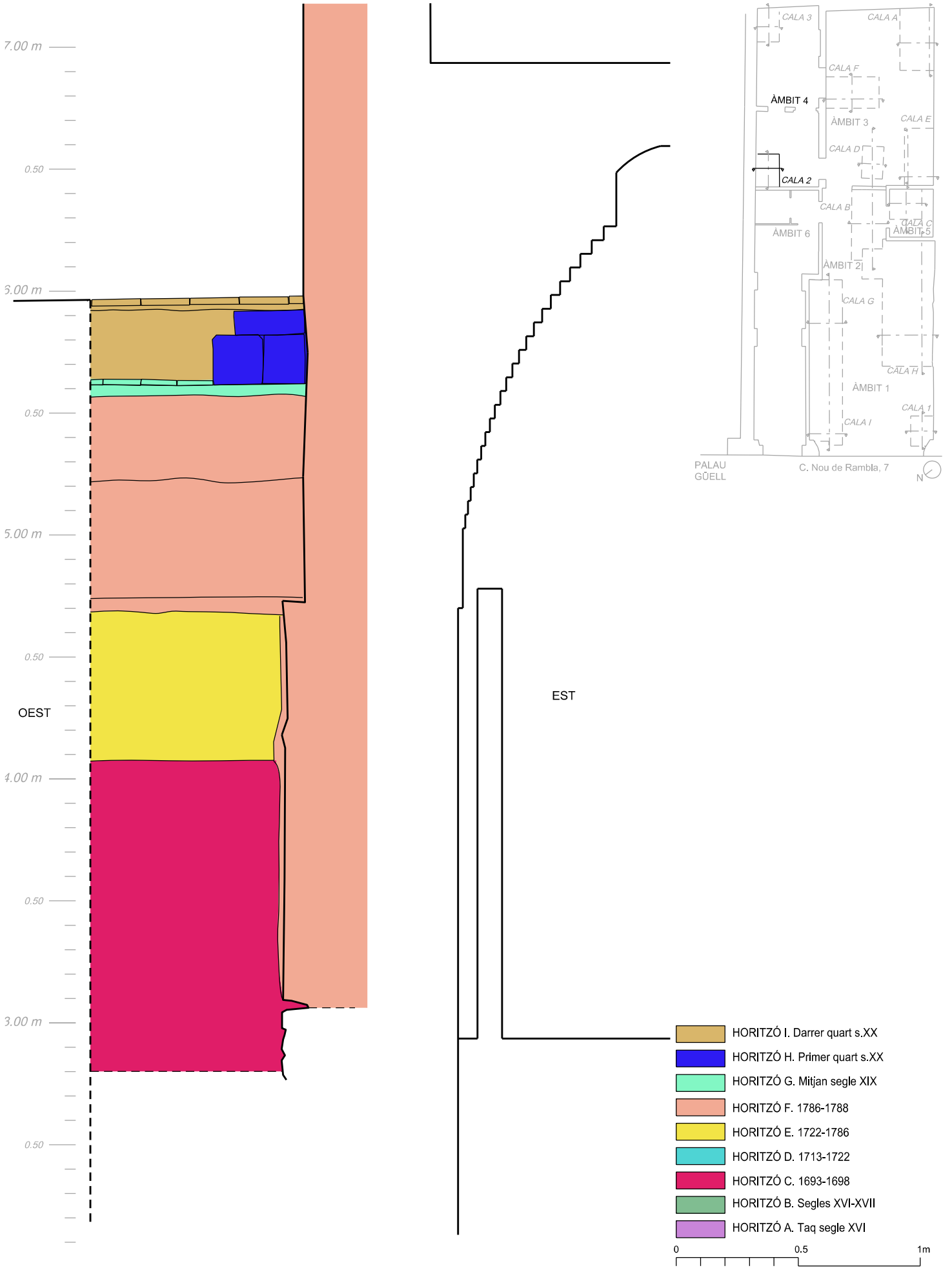

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 2. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_11_secclo_c2..**

Número: **11**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

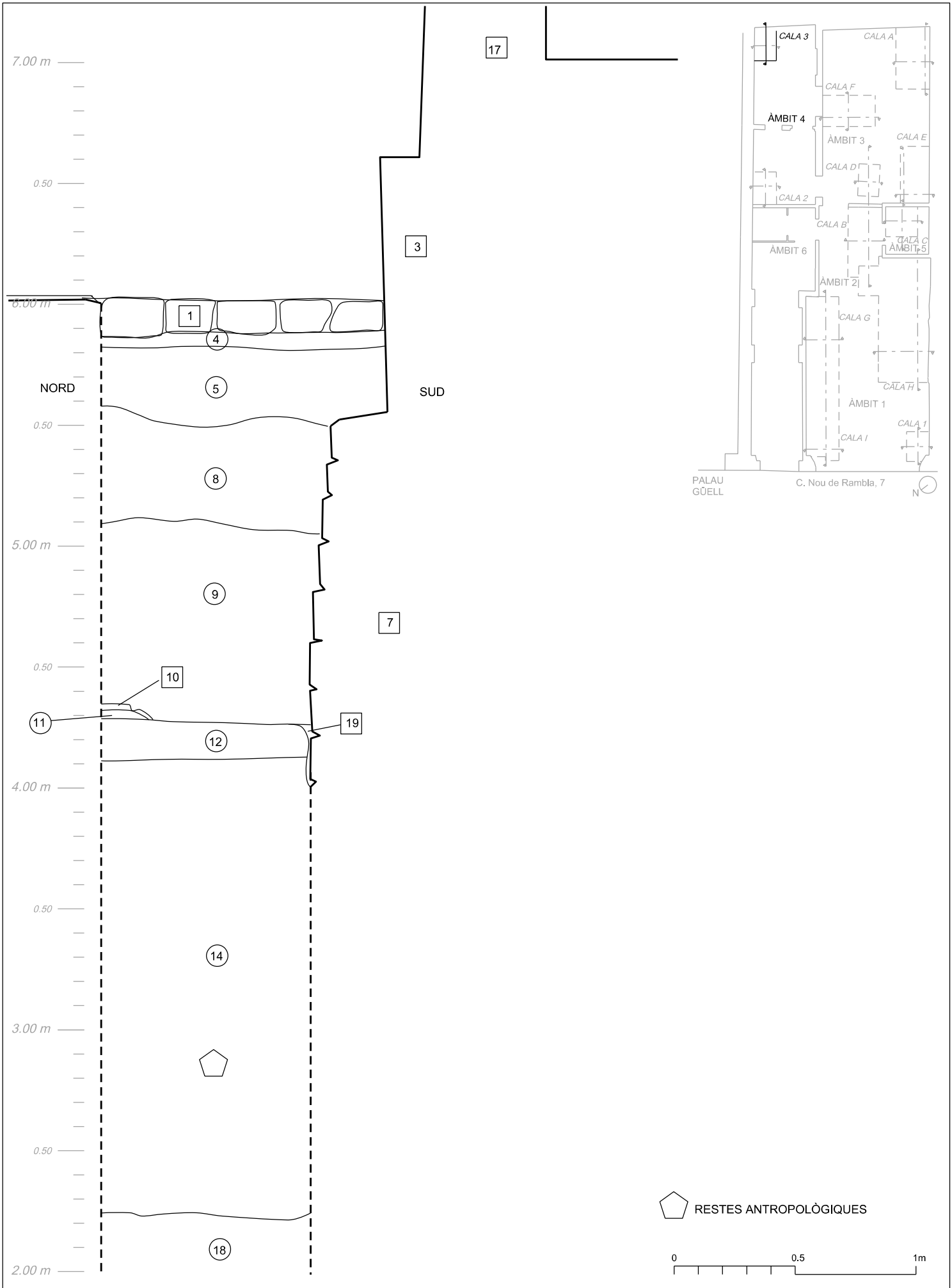

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4

CALA 3. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_12_secclo_c3,.**

Número: **12**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

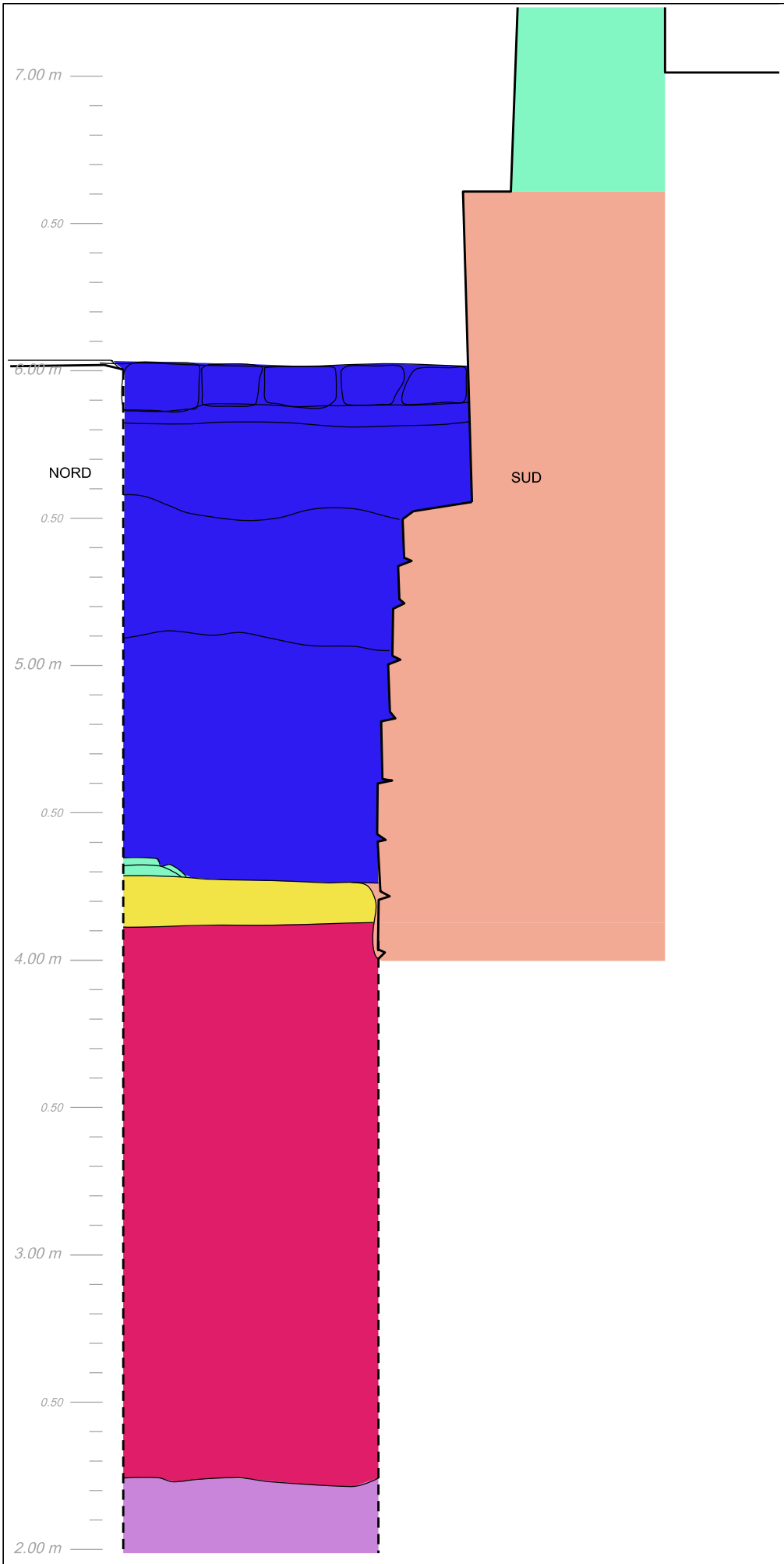

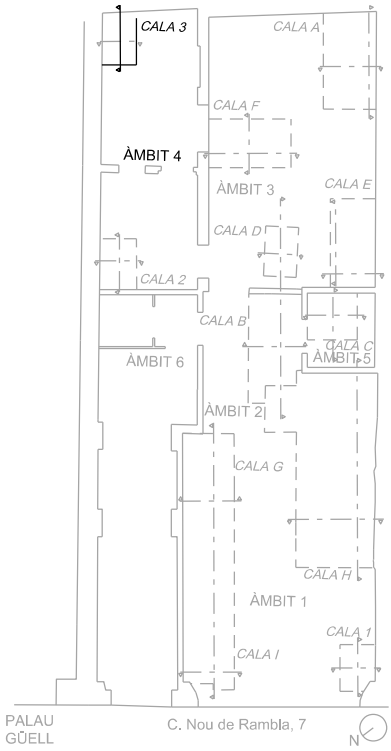

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 3. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_13_secclo_c3..**

Número: **13**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

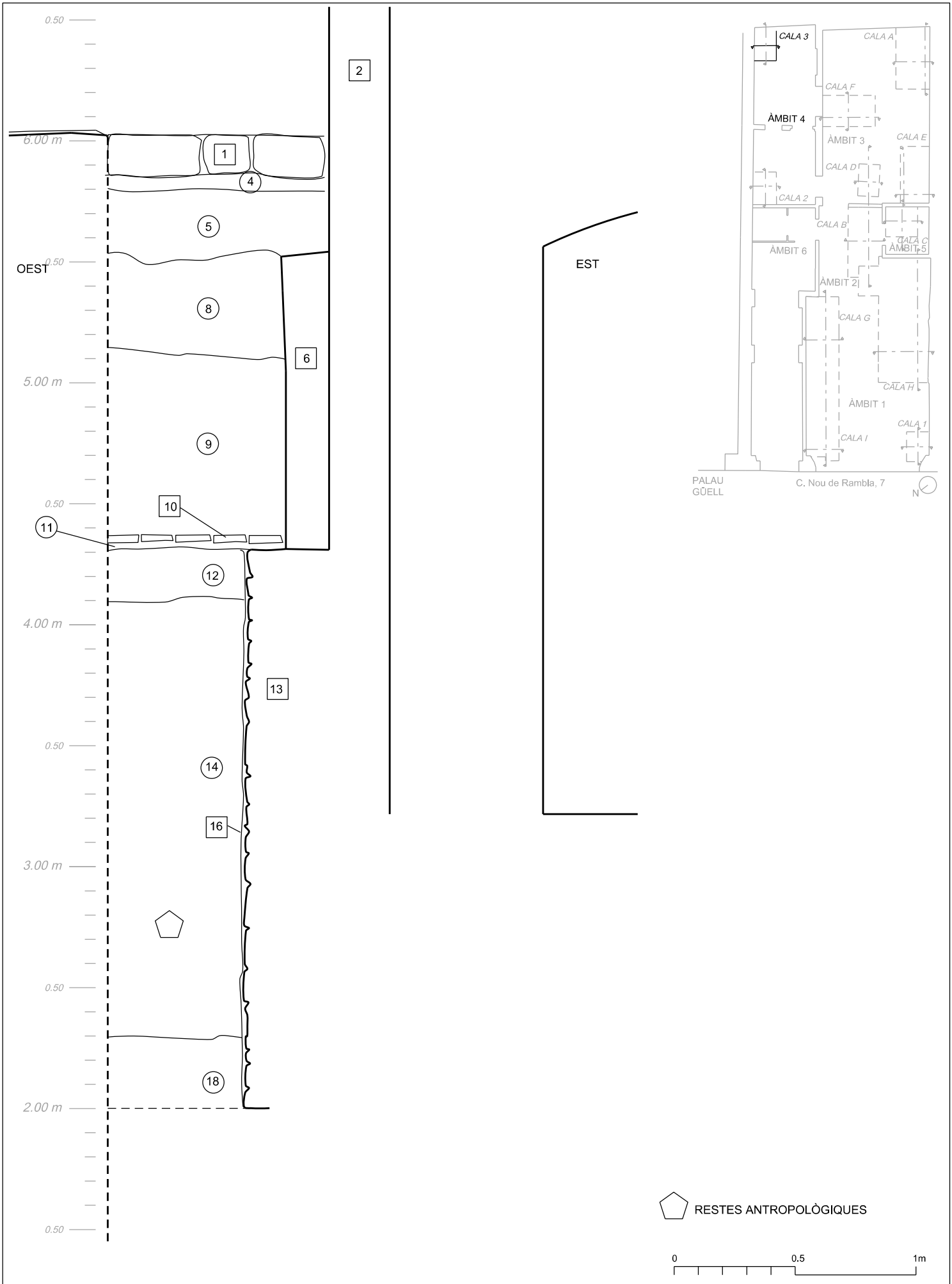

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4
CALA 3. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_14_secclo_c3,.**

Número: **14**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

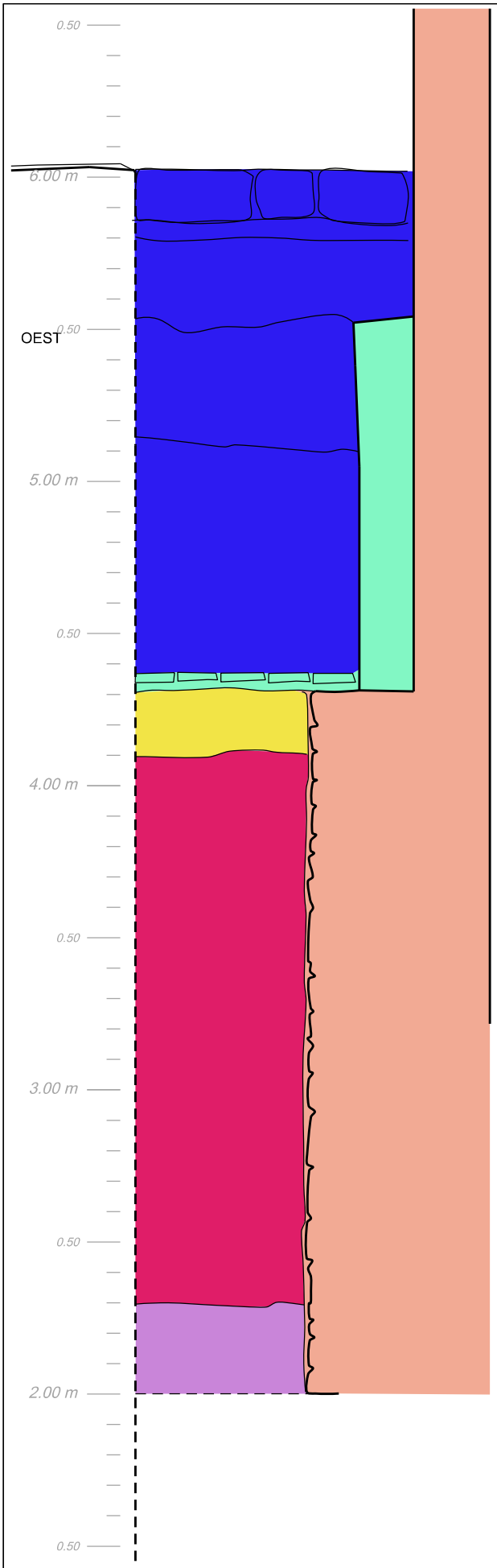

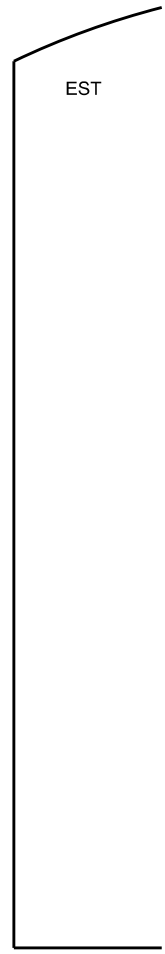

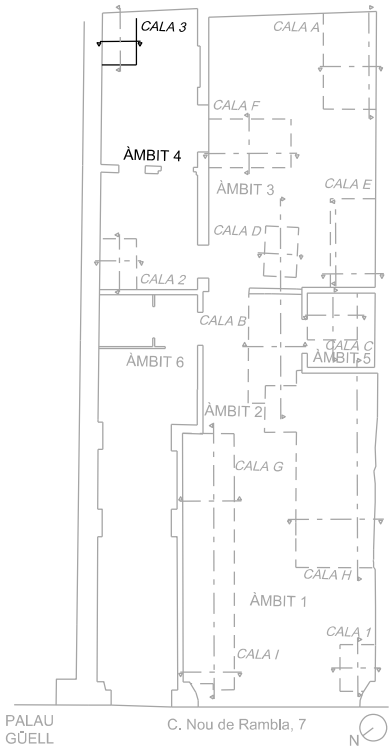

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**
Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**
Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 4 CALA 3. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS
Data: **05/2019**
Escala: **1/20**
Arxiu: **PLOT_15_secclo_c3..**
Número: **15**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

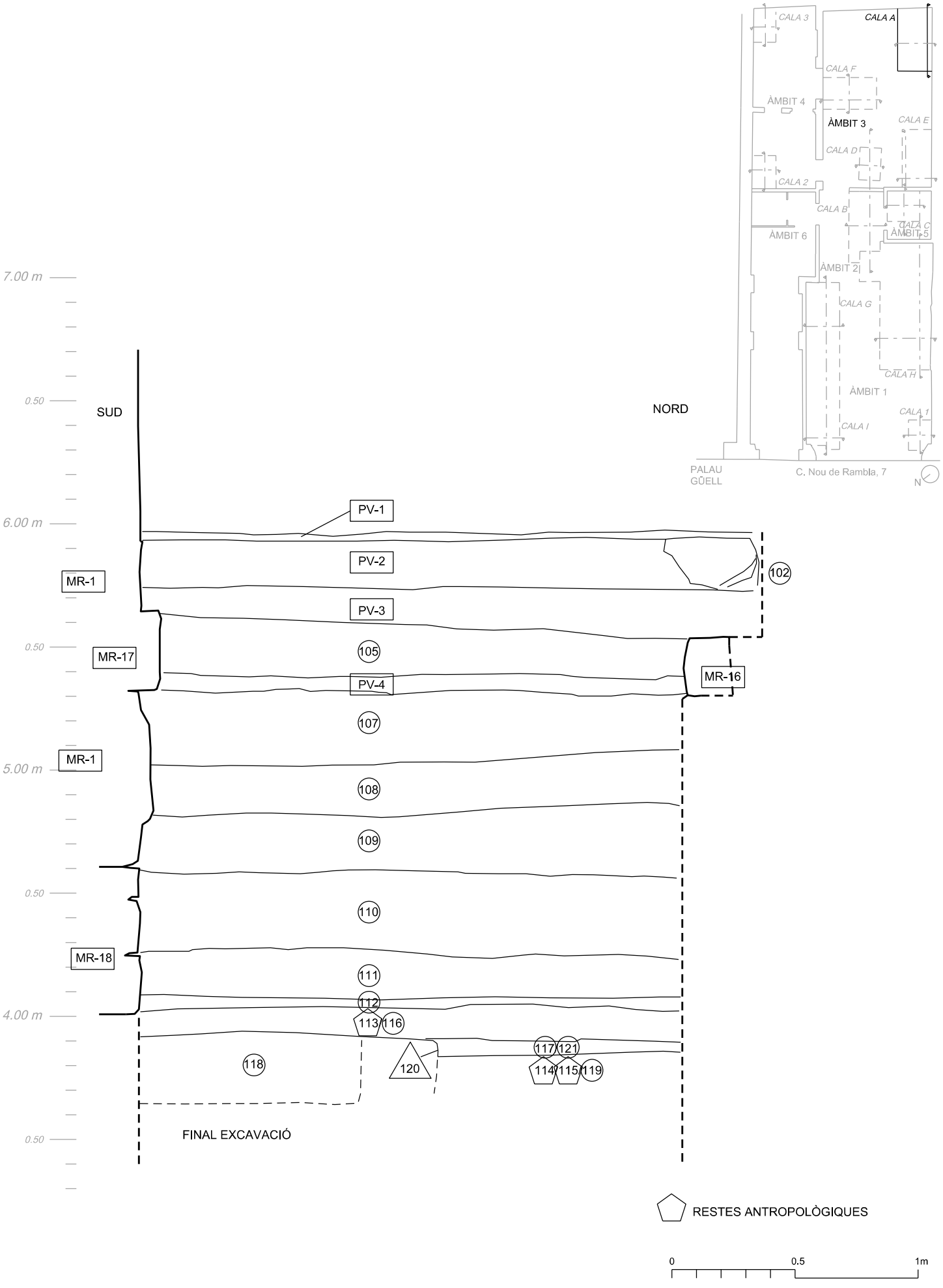

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_16_secclo_cA...**

Número: **16**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

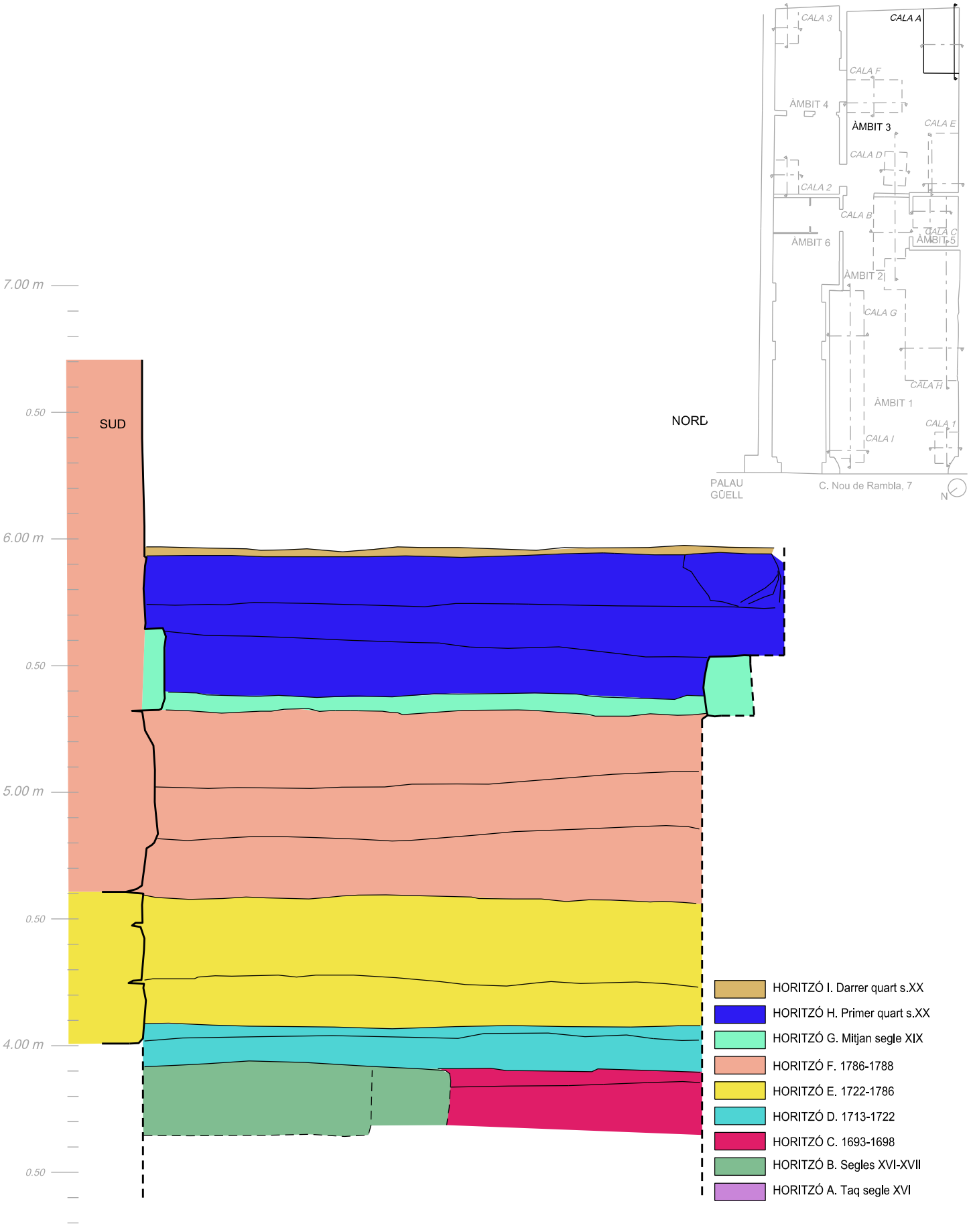

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_17_secclo_cA...**

Número: **17**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

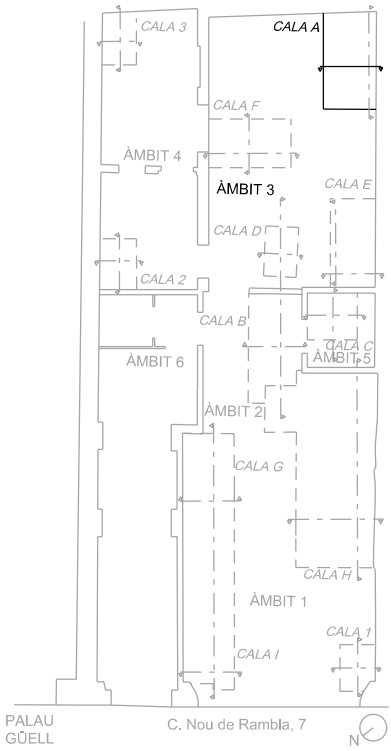

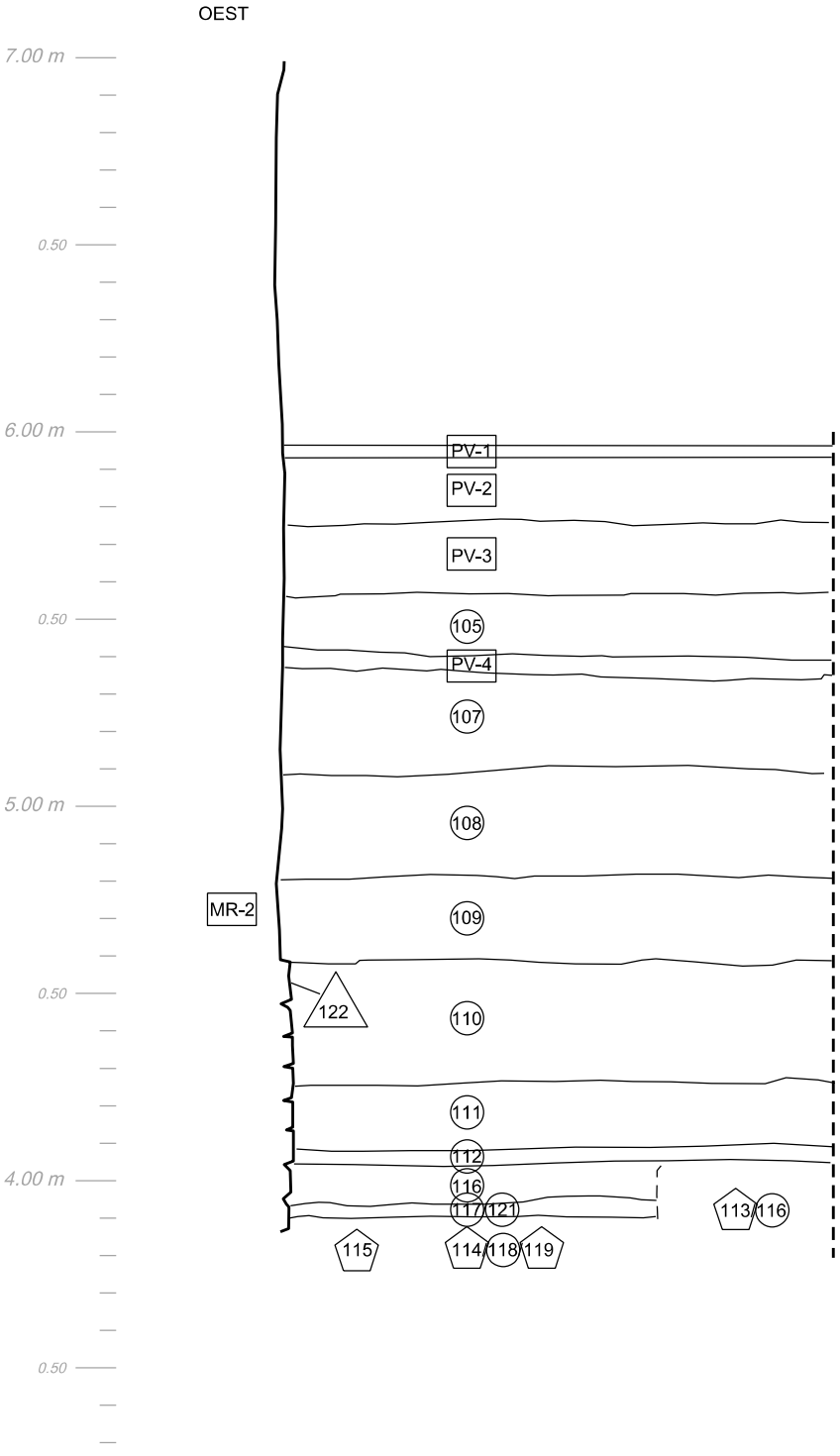

RESTES ANTROPOLÒGIQUES

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_18_secclo_cA..**

Número: **18**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

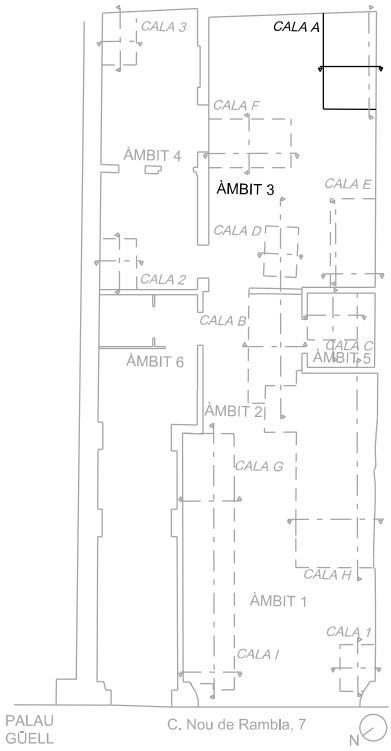

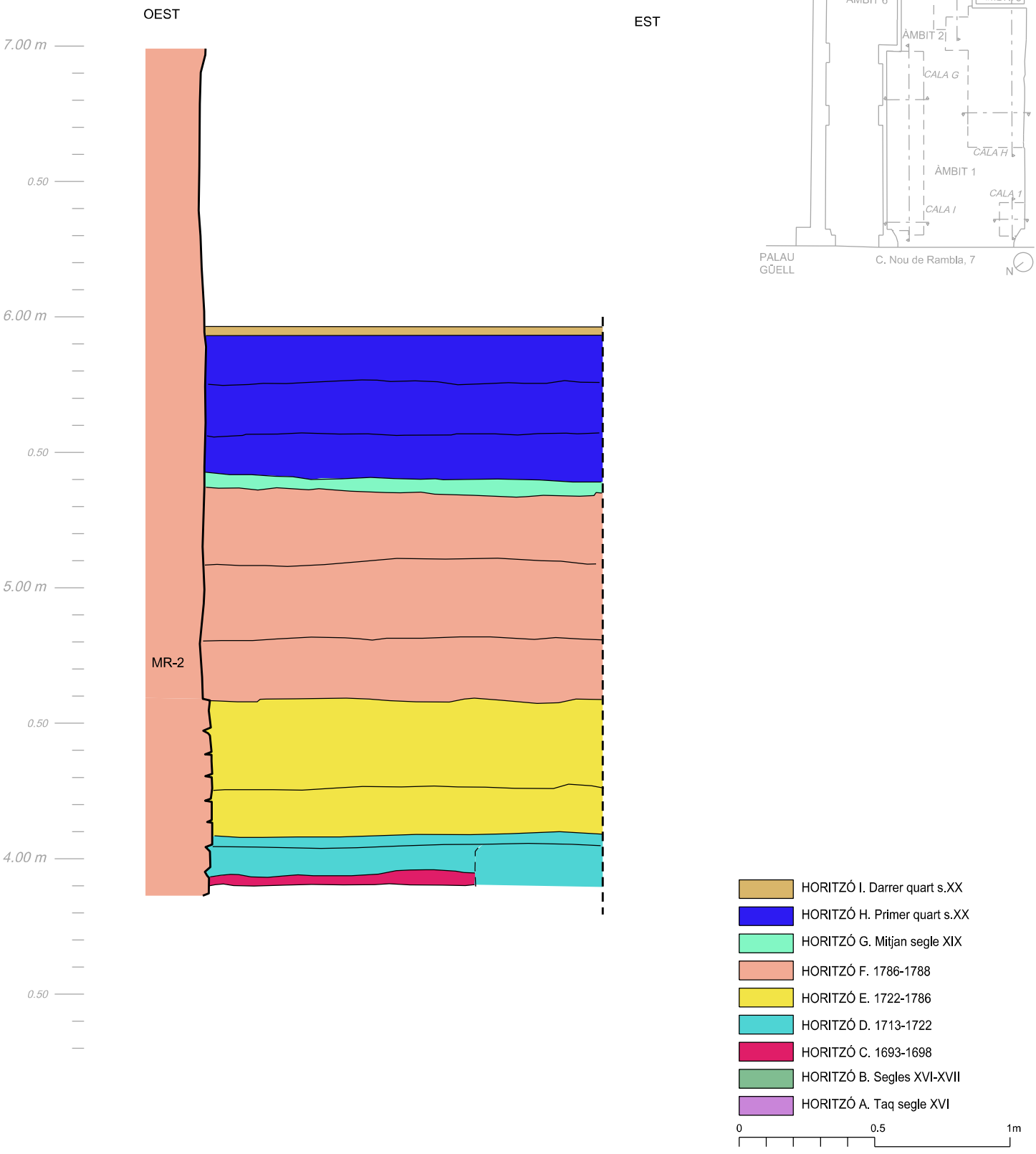

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3
CALA A. SECCIÓ E-O
HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_19_secclo_cA...**

Número: **19**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

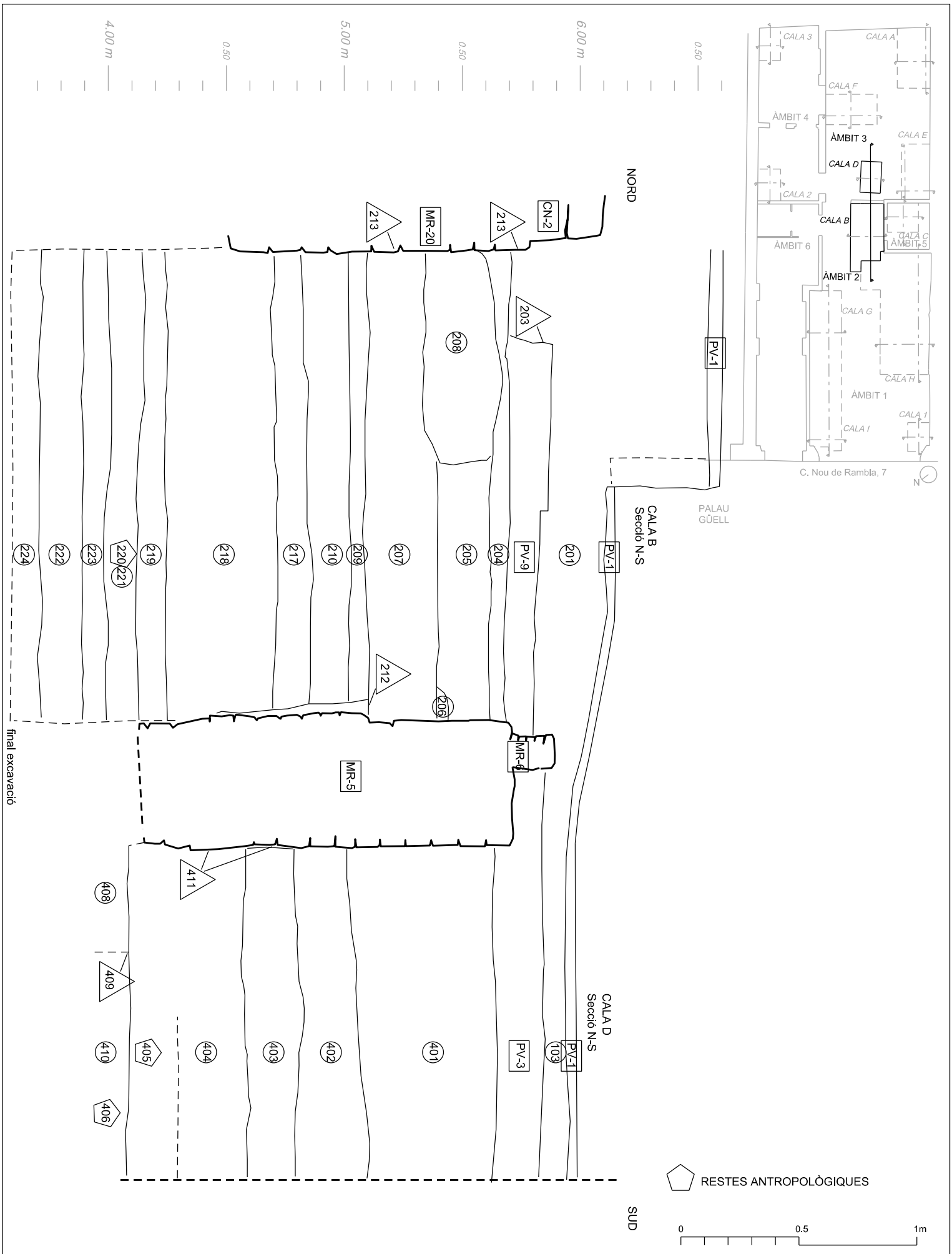

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBITS 2 i 3 CALA B i D. SECCIÓ N-S

Arxiu: **PLOT_20_secclo_cB..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Número: **20**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

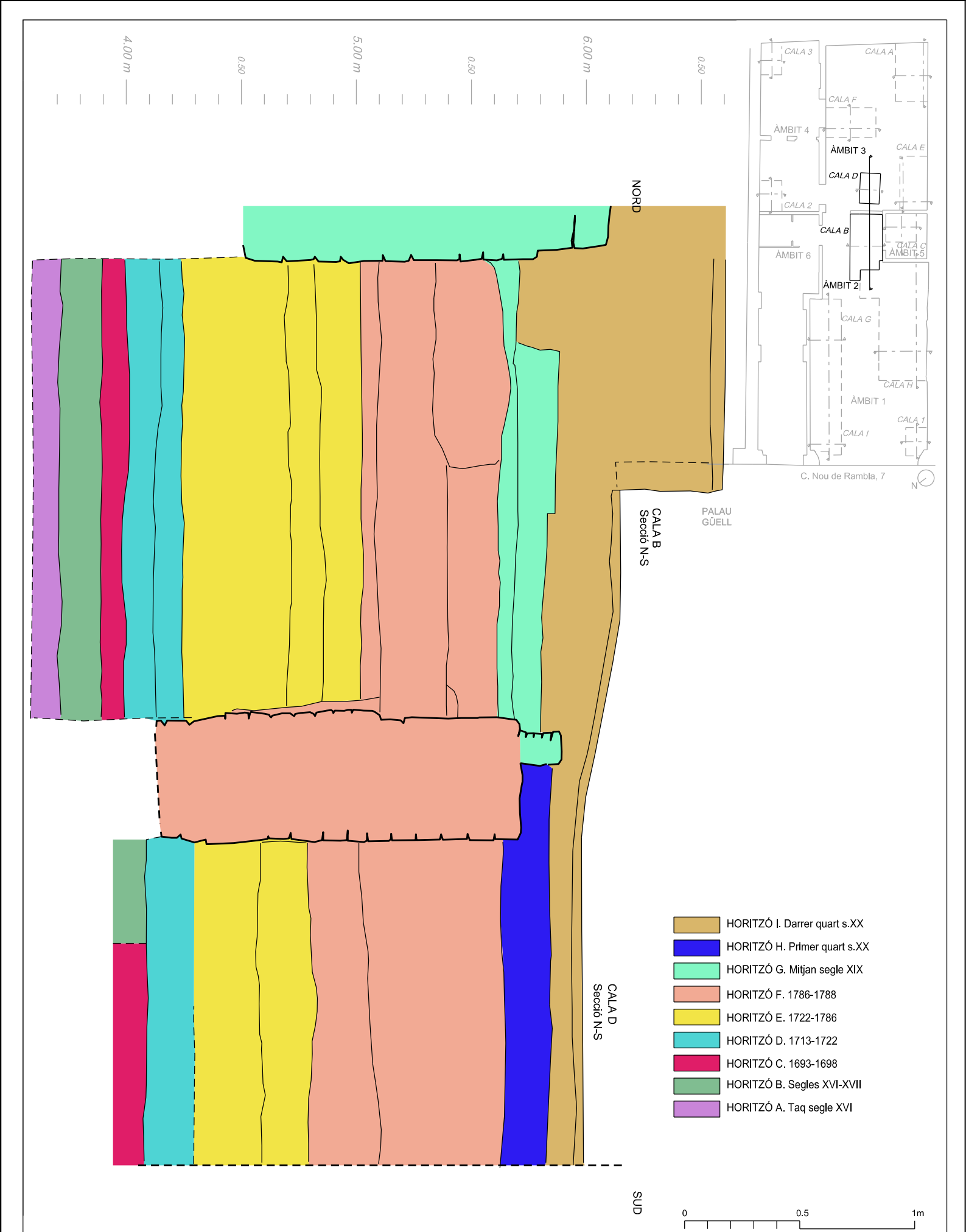

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBITS 2 i 3 CALA B i D. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_21_secclo_cB..**

Número: **21**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

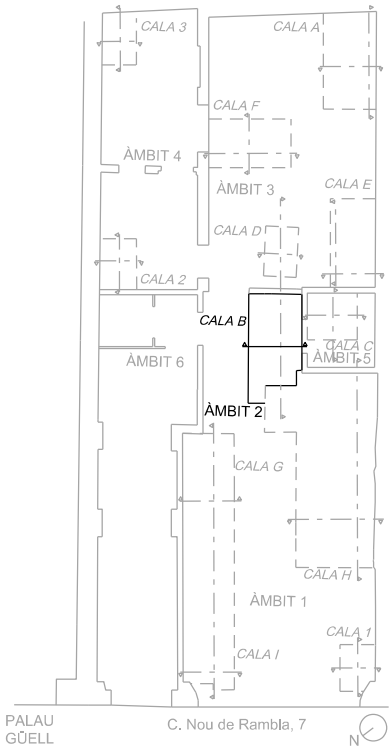

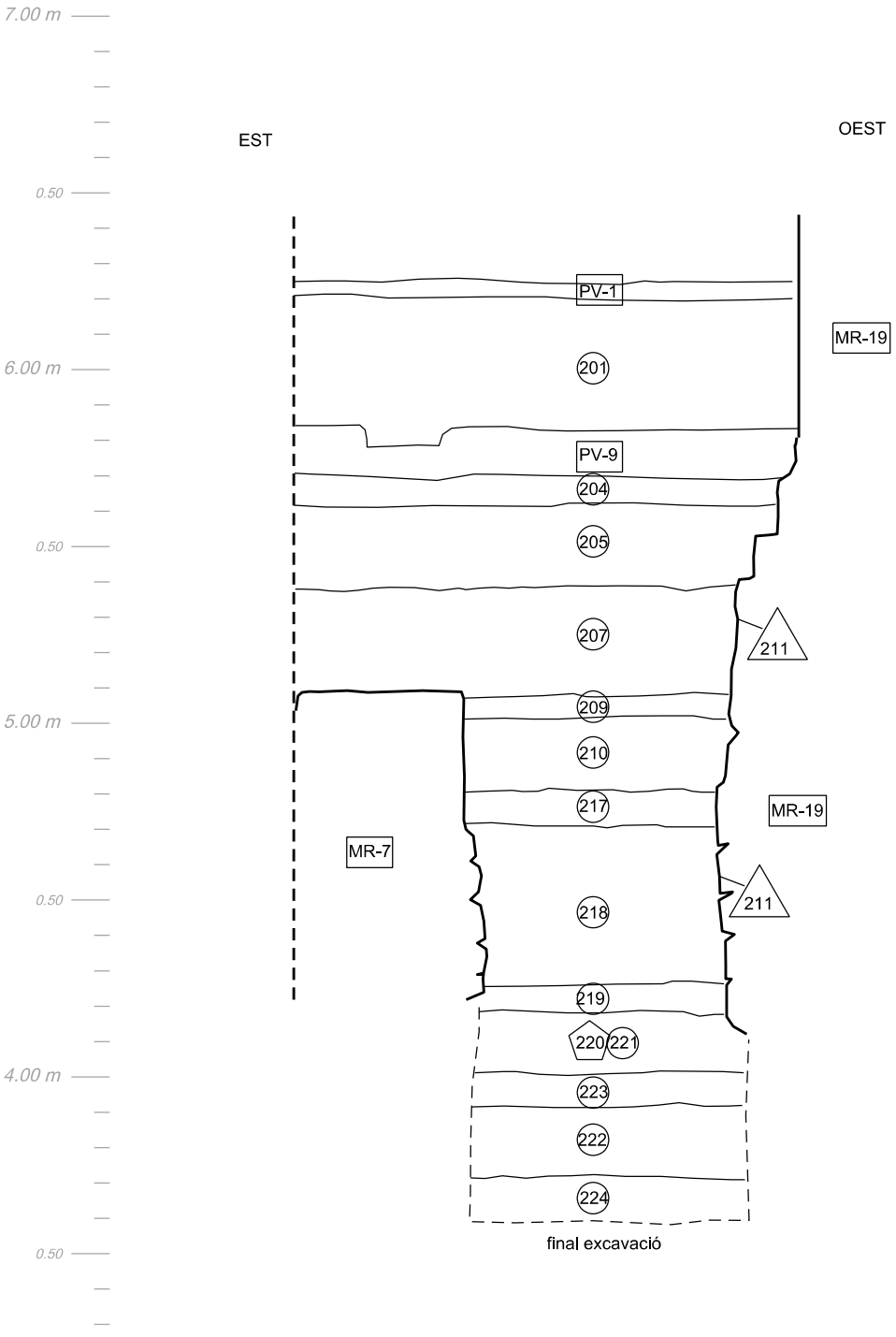

RESTES ANTROPOLÒGIQUES

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca **Barcelona Barcelonès**

Propietat **Diputació de Barcelona**

Plànol
ÀMBIT 2
CALA B. SECCIÓ E-O

Data **05/2019**

Escala **1/20**

Arxiu **PLOT_22_secclo_cB..**

Número **22**

Autor

Àlvar Caixal
Gemma Caballé
Arqueòlegs

Vist i plau

Joan Closa Pujabet
Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

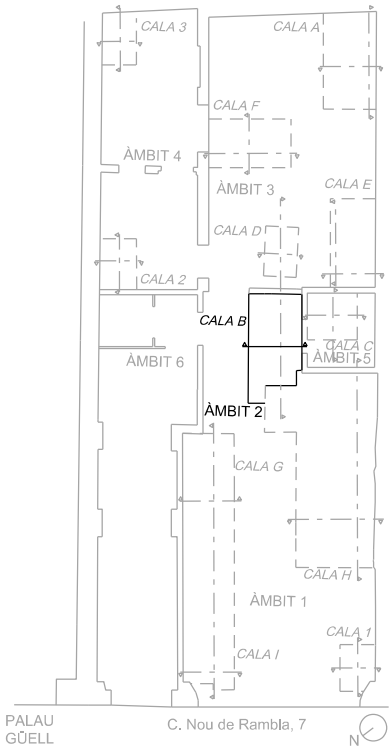

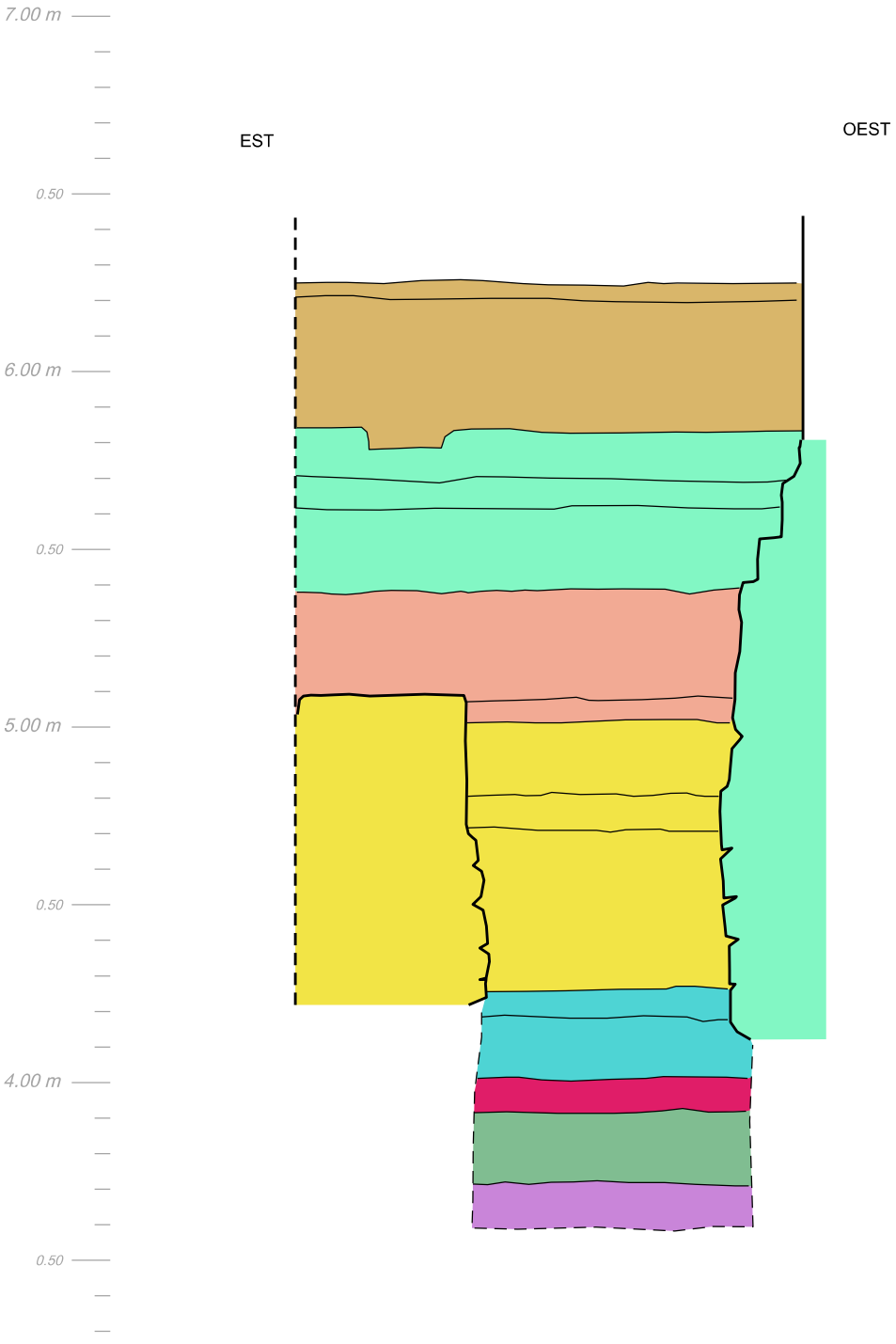

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 2 CALA B. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_23_secclo_cB..**

Número: **23**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

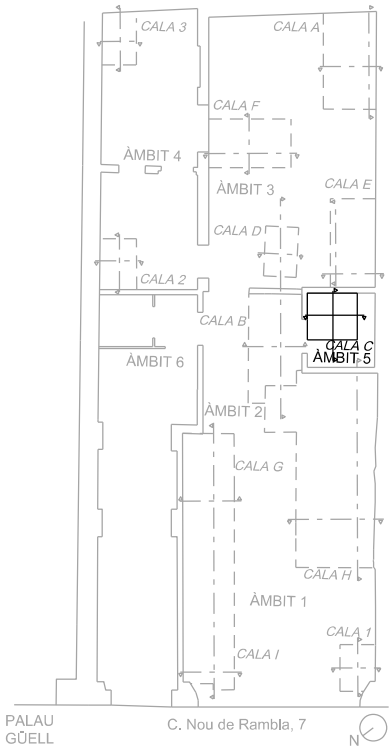

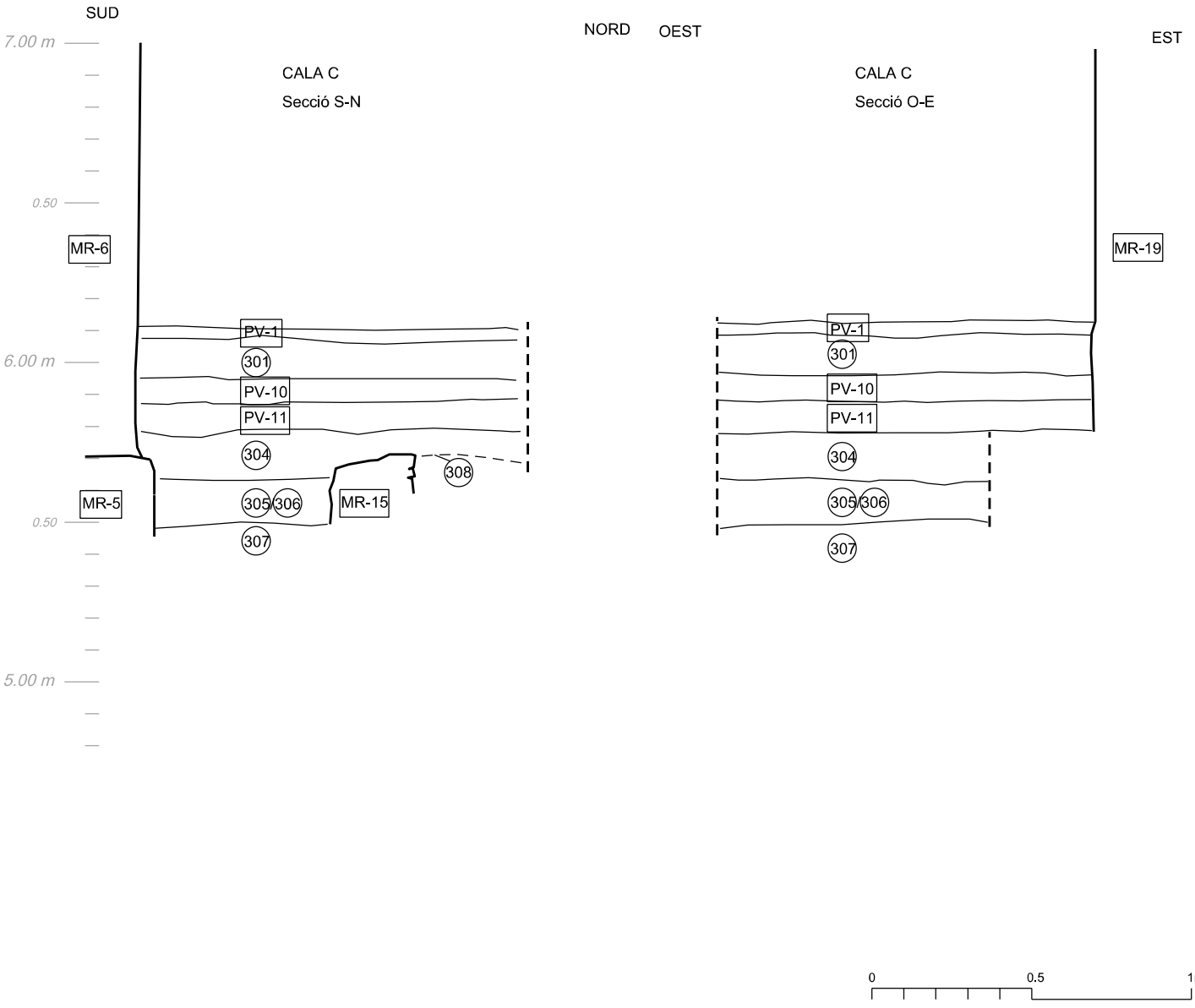

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 5 CALA C. SECCIÓ N-S i E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_24_secclo_cC..**

Número: **24**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

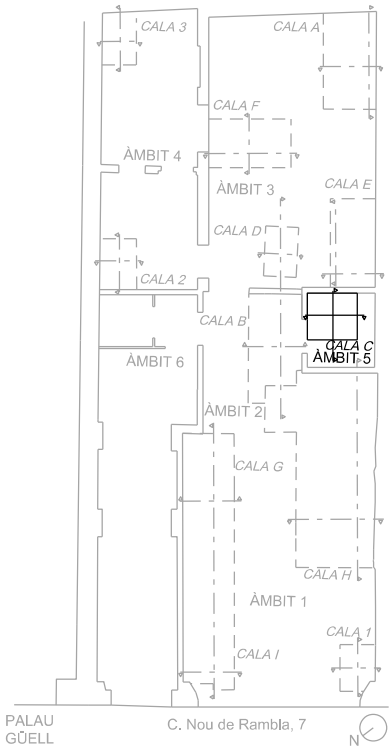

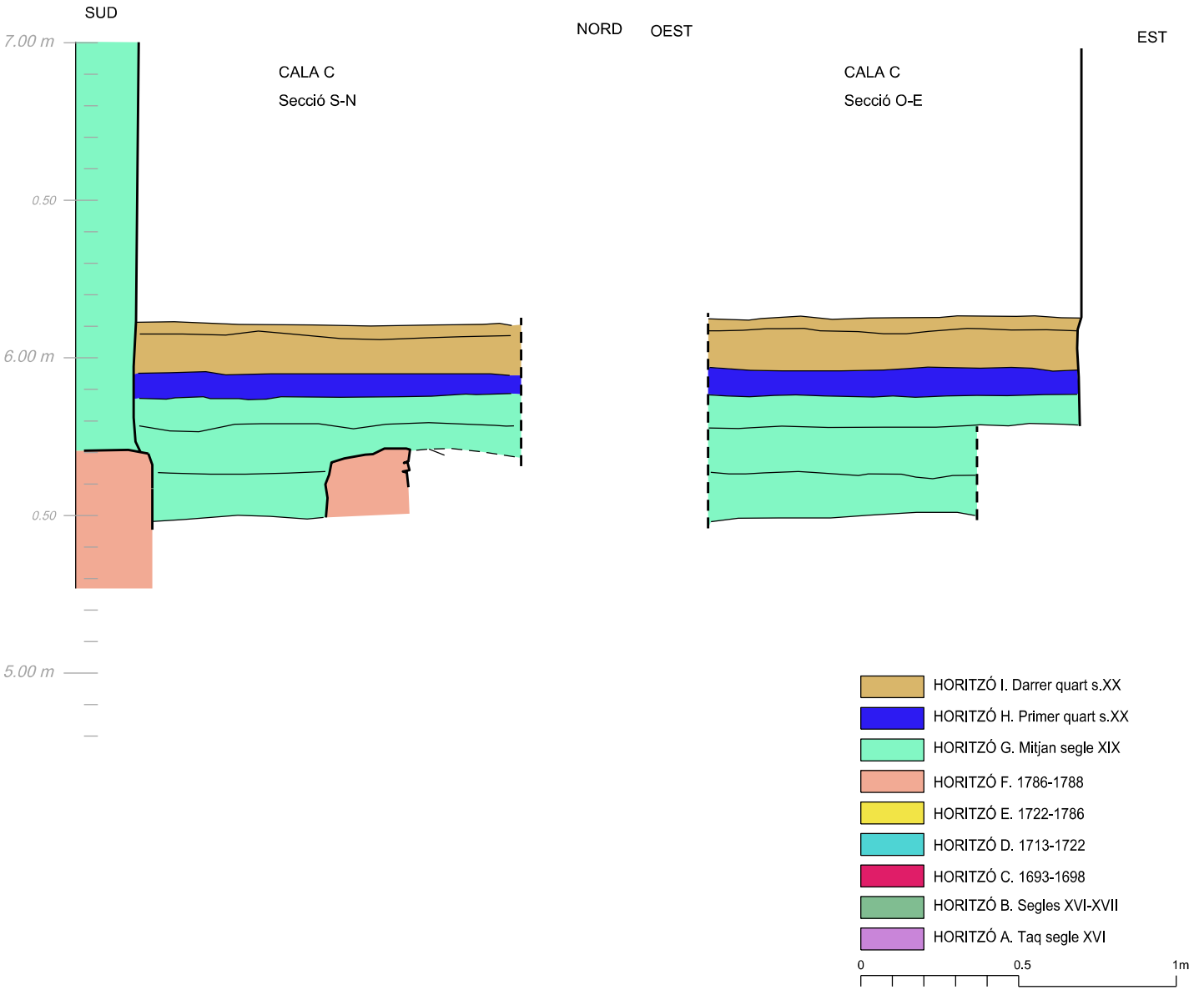

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 5 CALA C. SECCIÓ N-S i E-O HORITZONS CRONOLOGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_25_secclo_cC..**

Número: **25**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

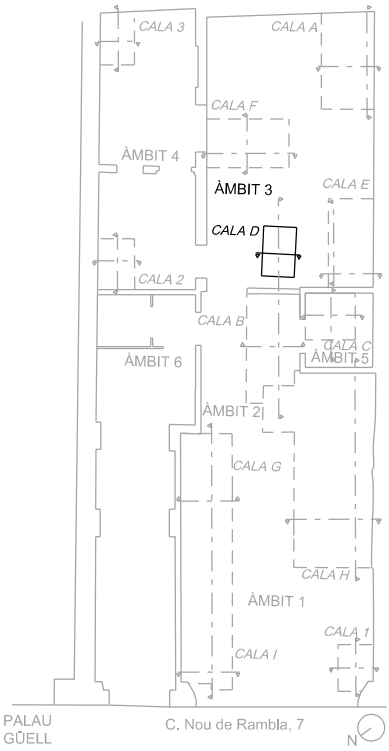

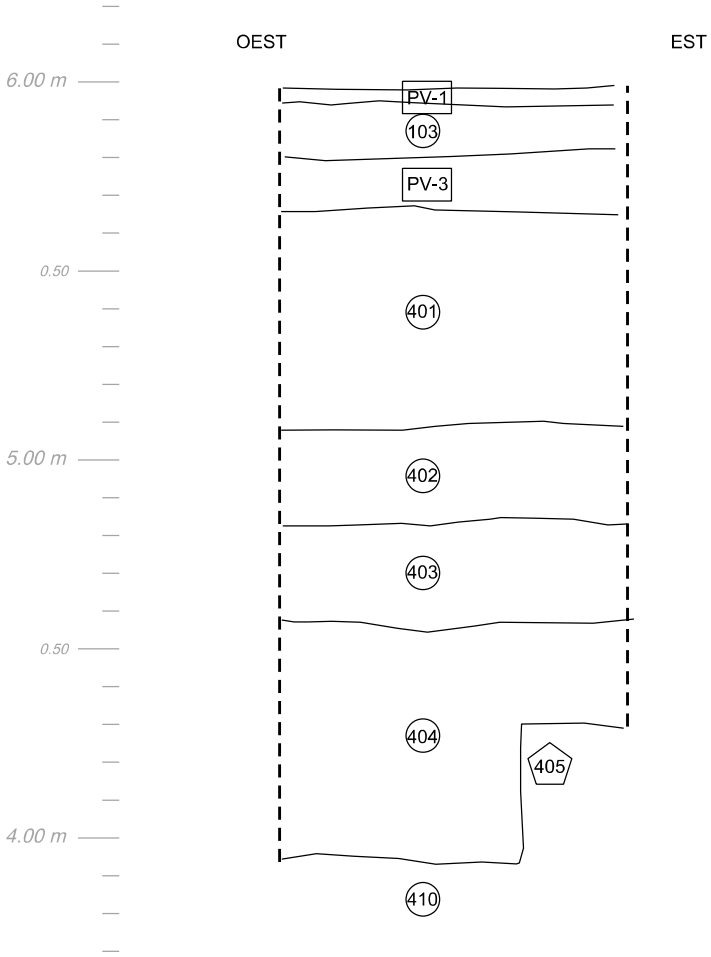

RESTES ANTROPOLÒGIQUES

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA D. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_26_secclo_cD..**

Número: **26**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

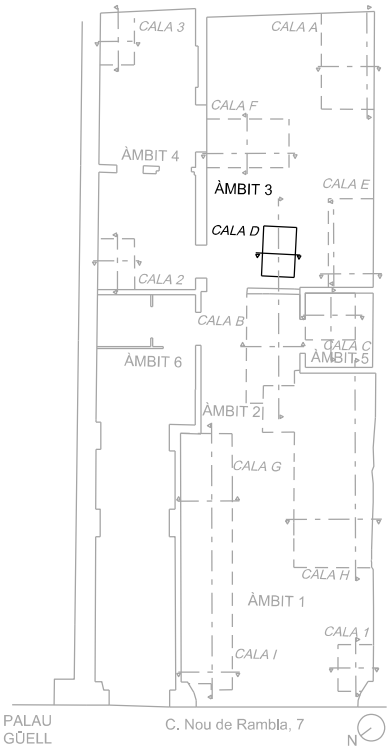

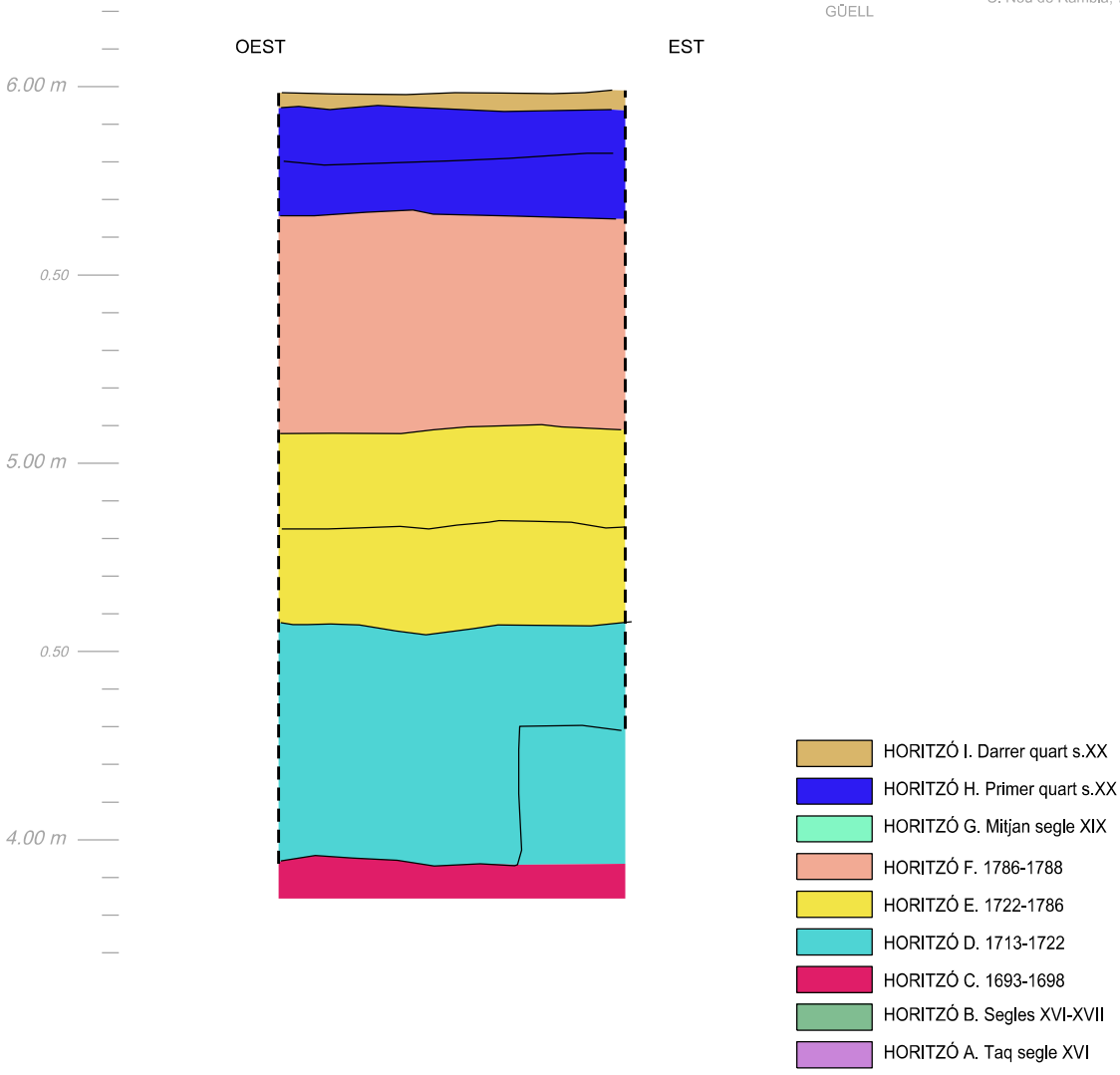

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA D. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_27_secclo_cD..**

Número: **27**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

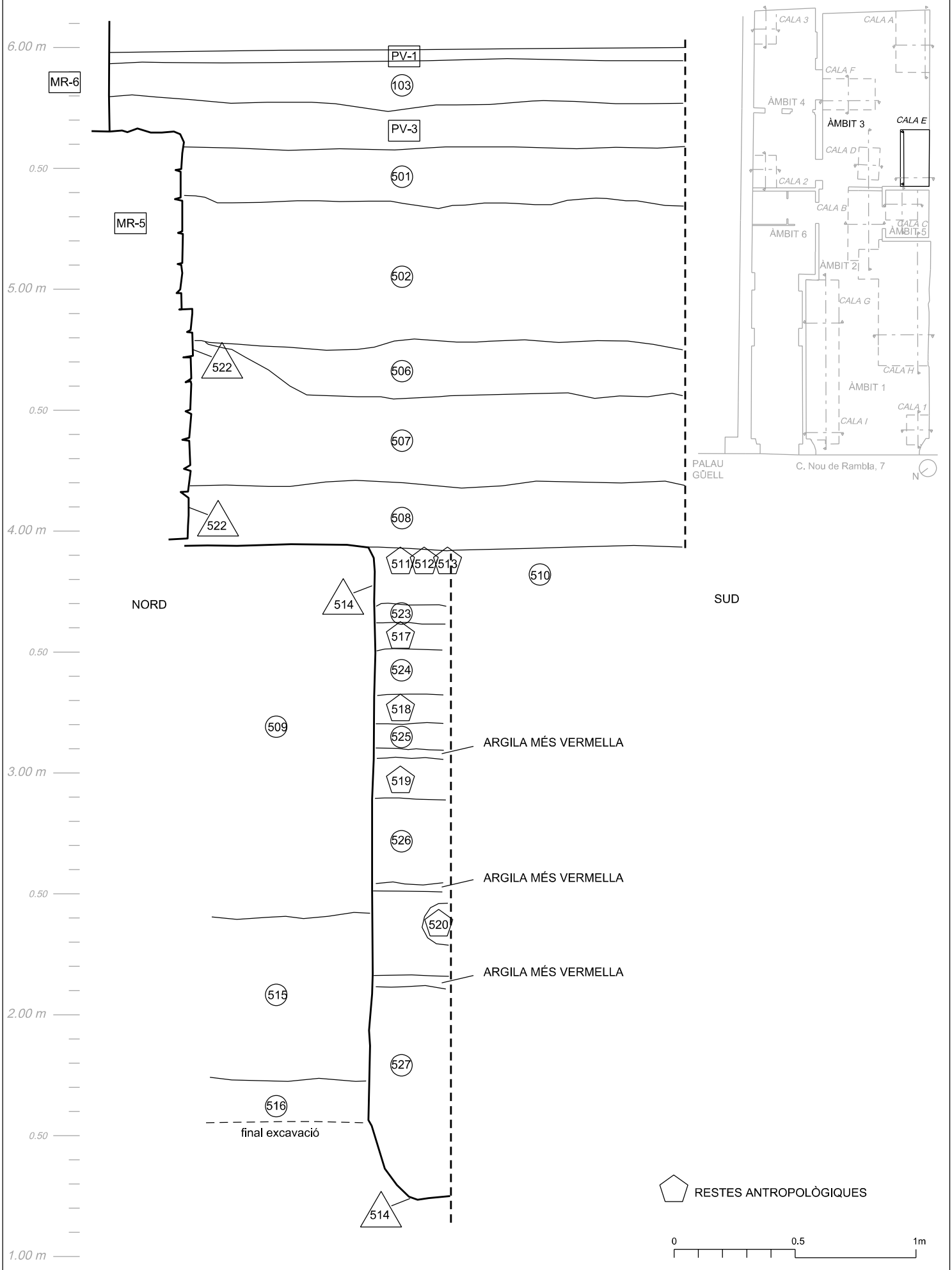

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3
CALA E. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_28_secclo_cE..**

Número: **28**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

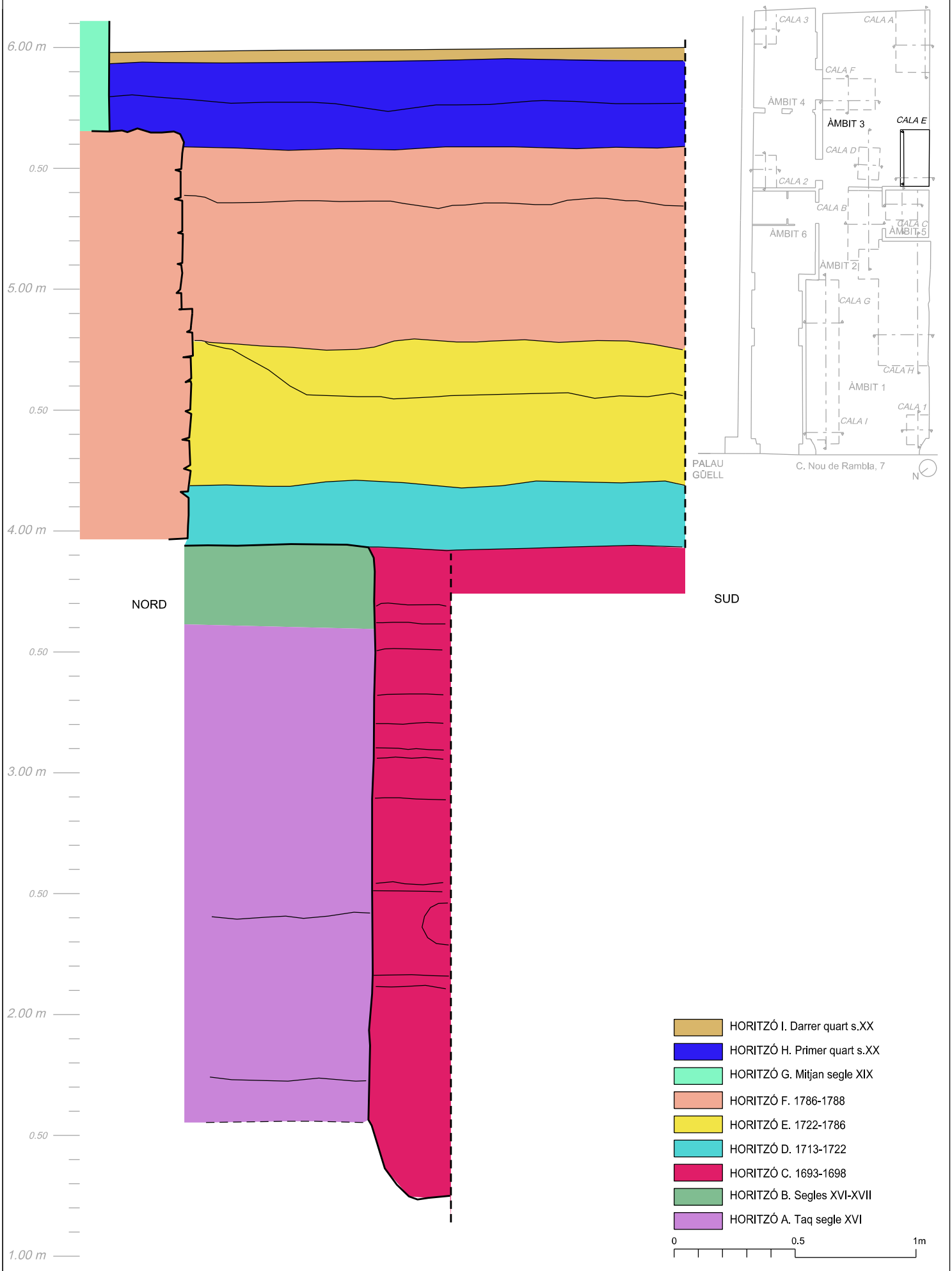

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA E. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_29_secclo_cE..**

Número: **29**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

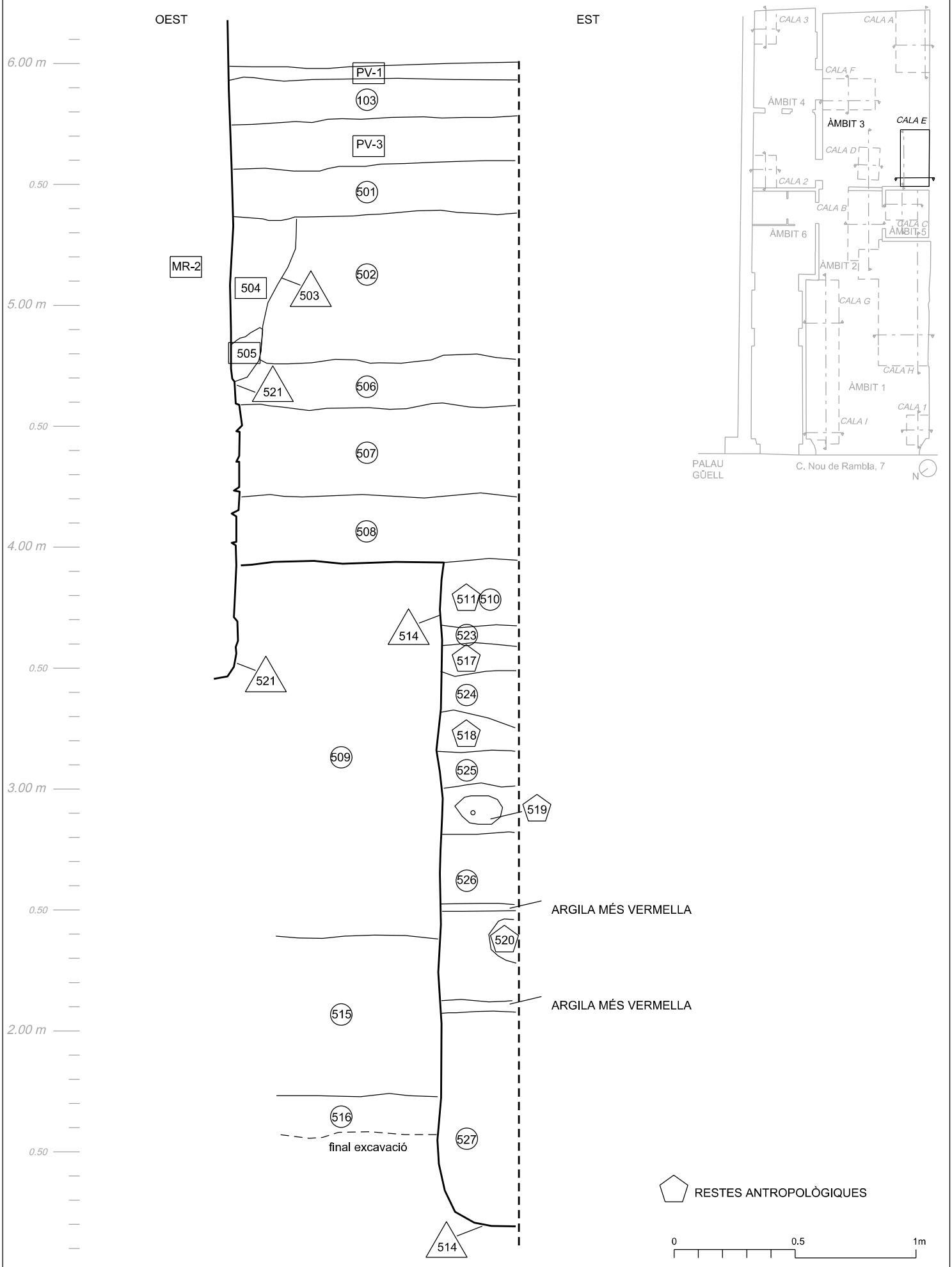

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3
CALA E. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_30_secclo_cE..**

Número: **30**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

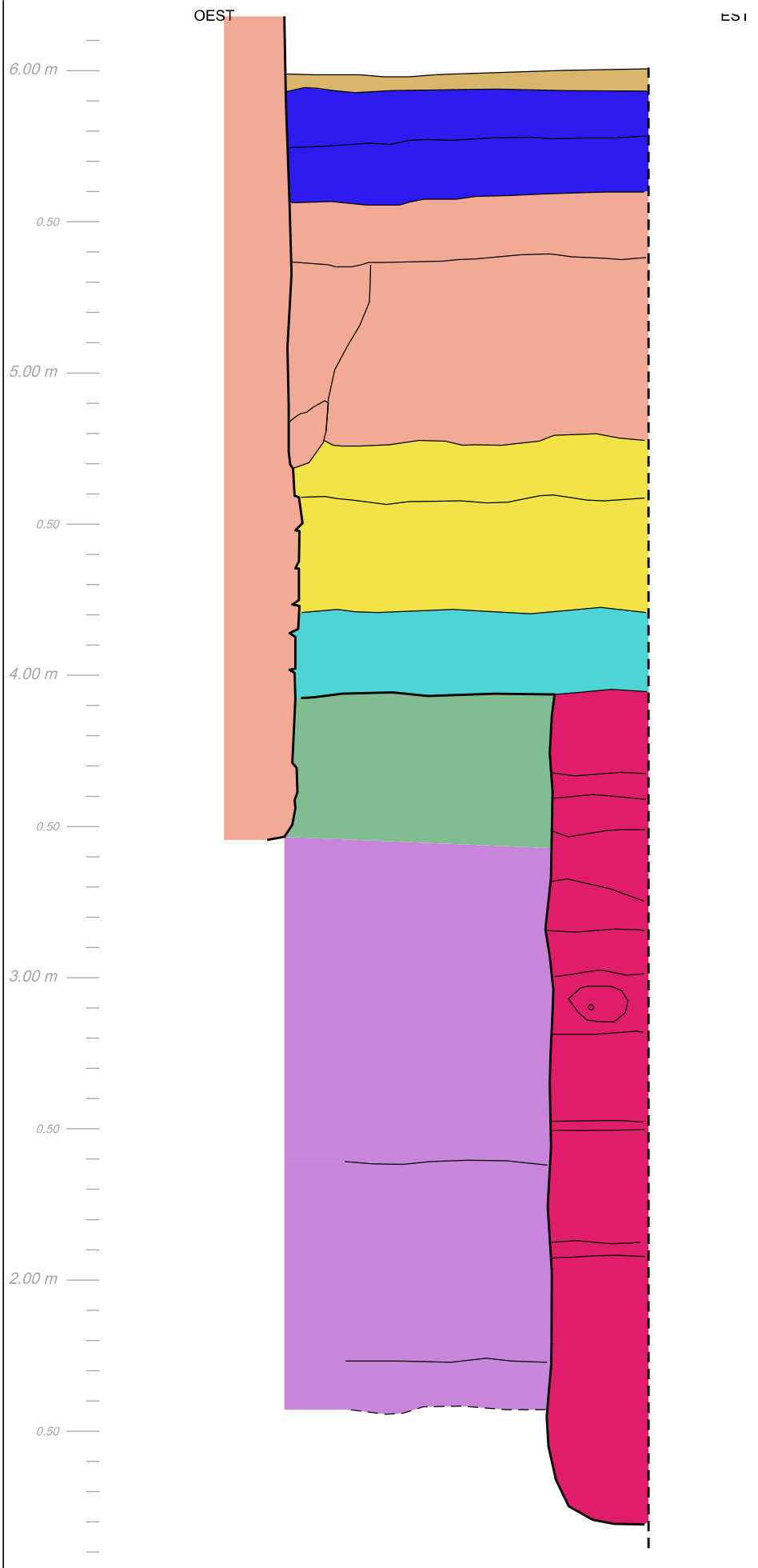

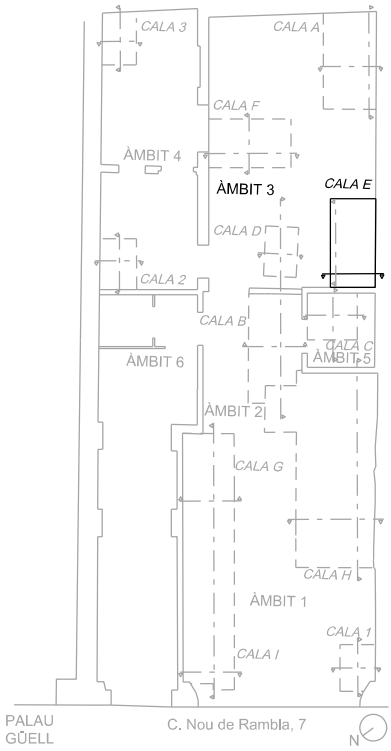

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA E. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_31_secclo_cE..**

Número: **31**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

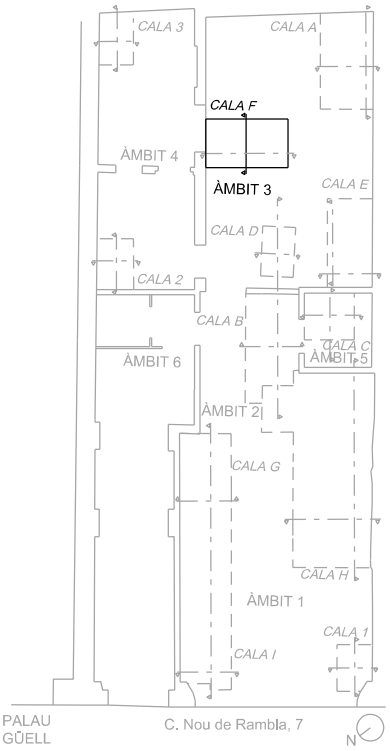

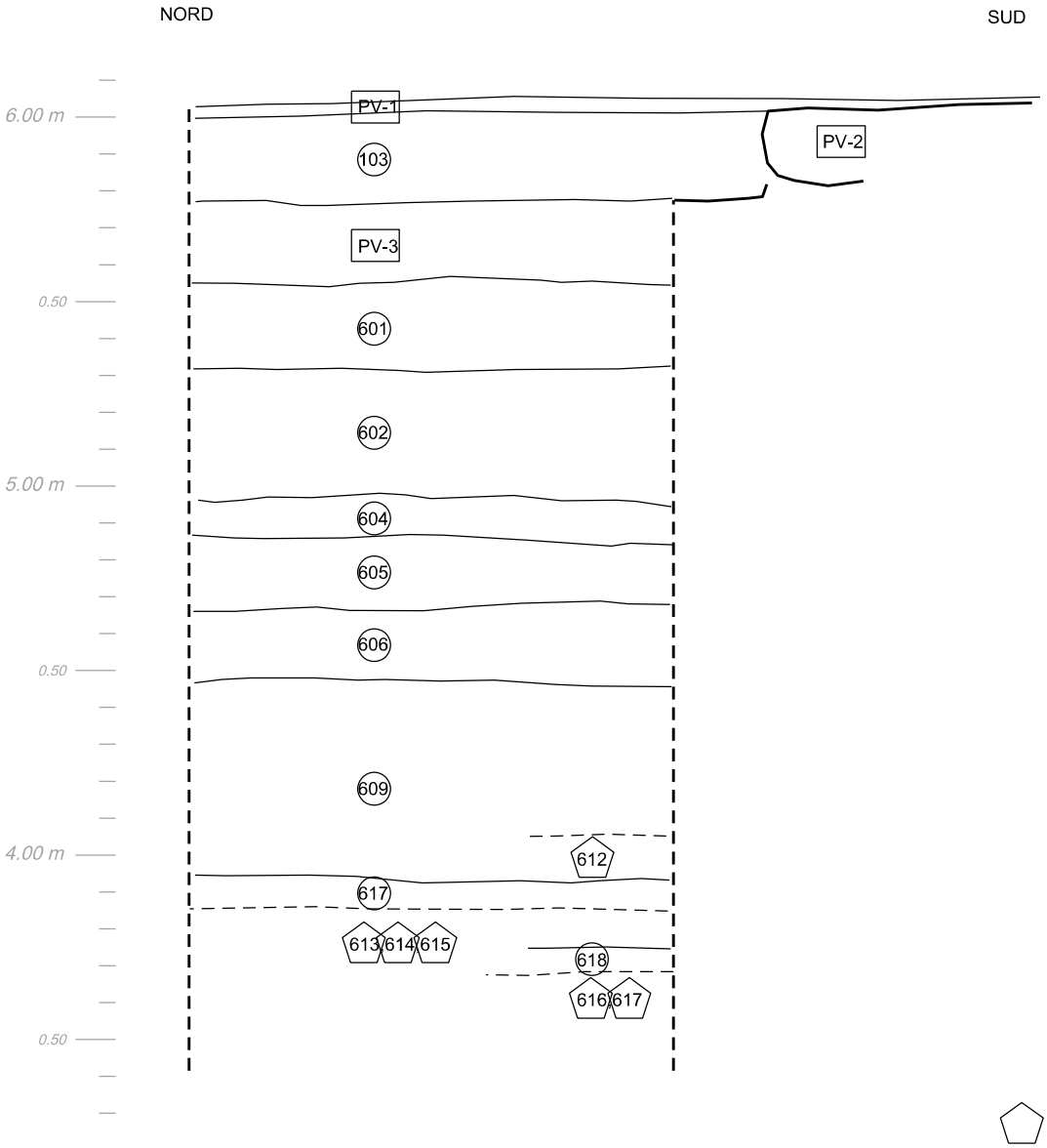

RESTES ANTROPOLÒGIQUES

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca **Barcelona Barcelonès**

Propietat **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA F. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_32_secclo_cF..**

Número: **32**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

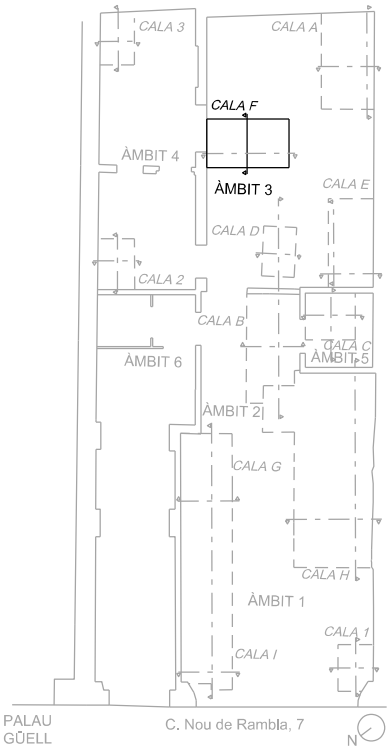

NORD

SUD

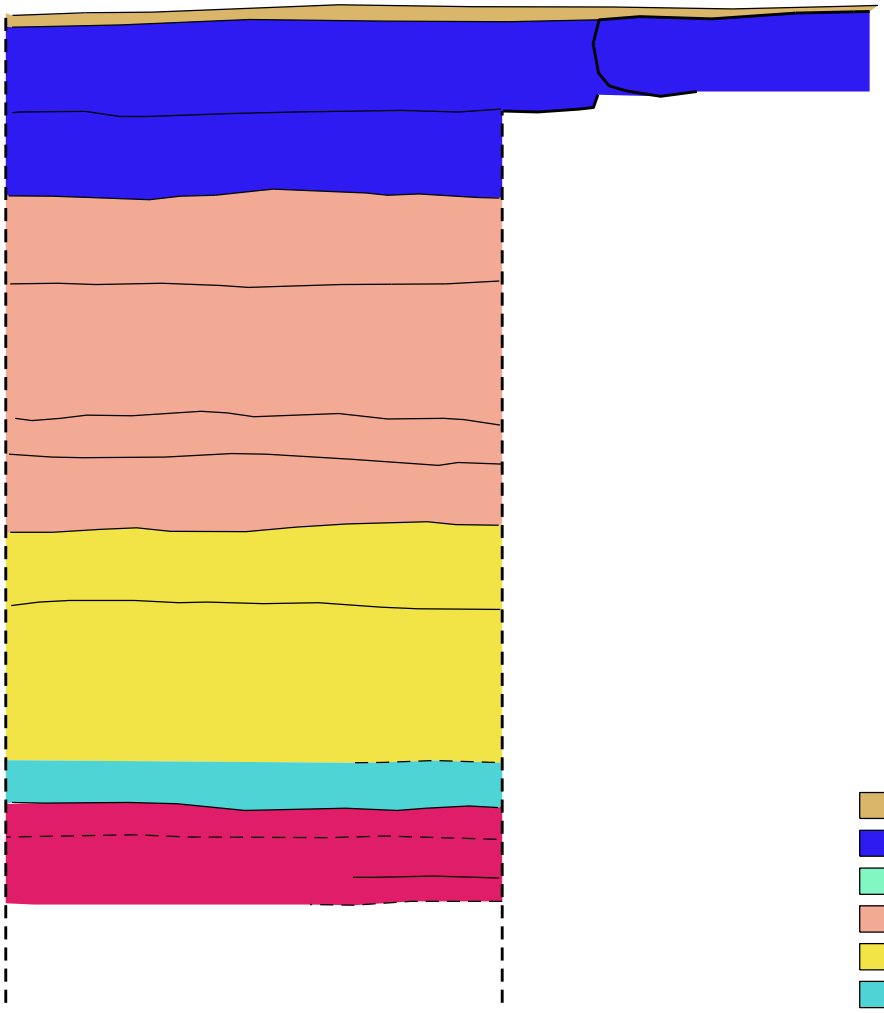

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA F. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_33_secclo_cF..**

Número: **33**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

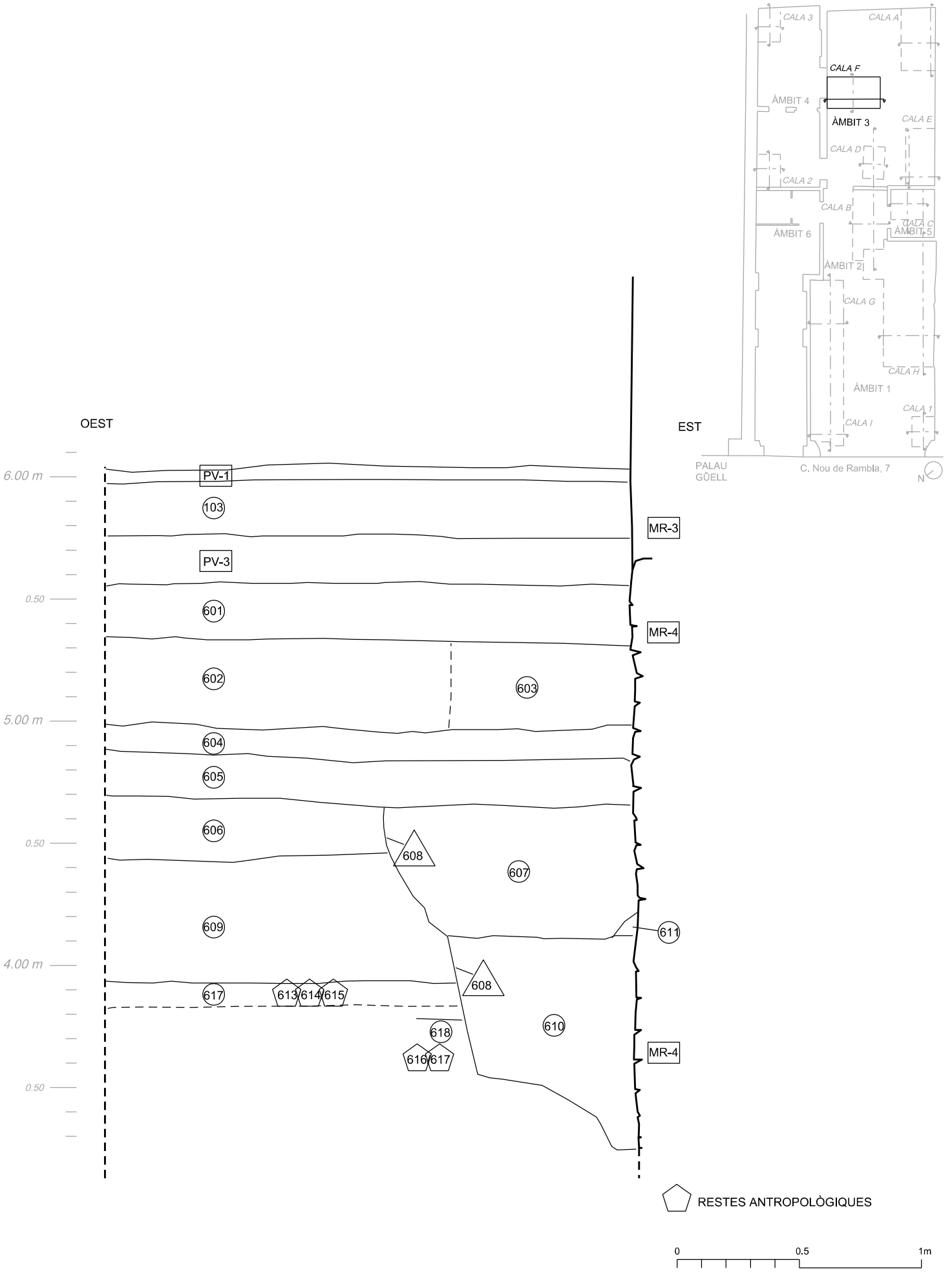

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA F. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_34_secclo_cF..**

Número: **34**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

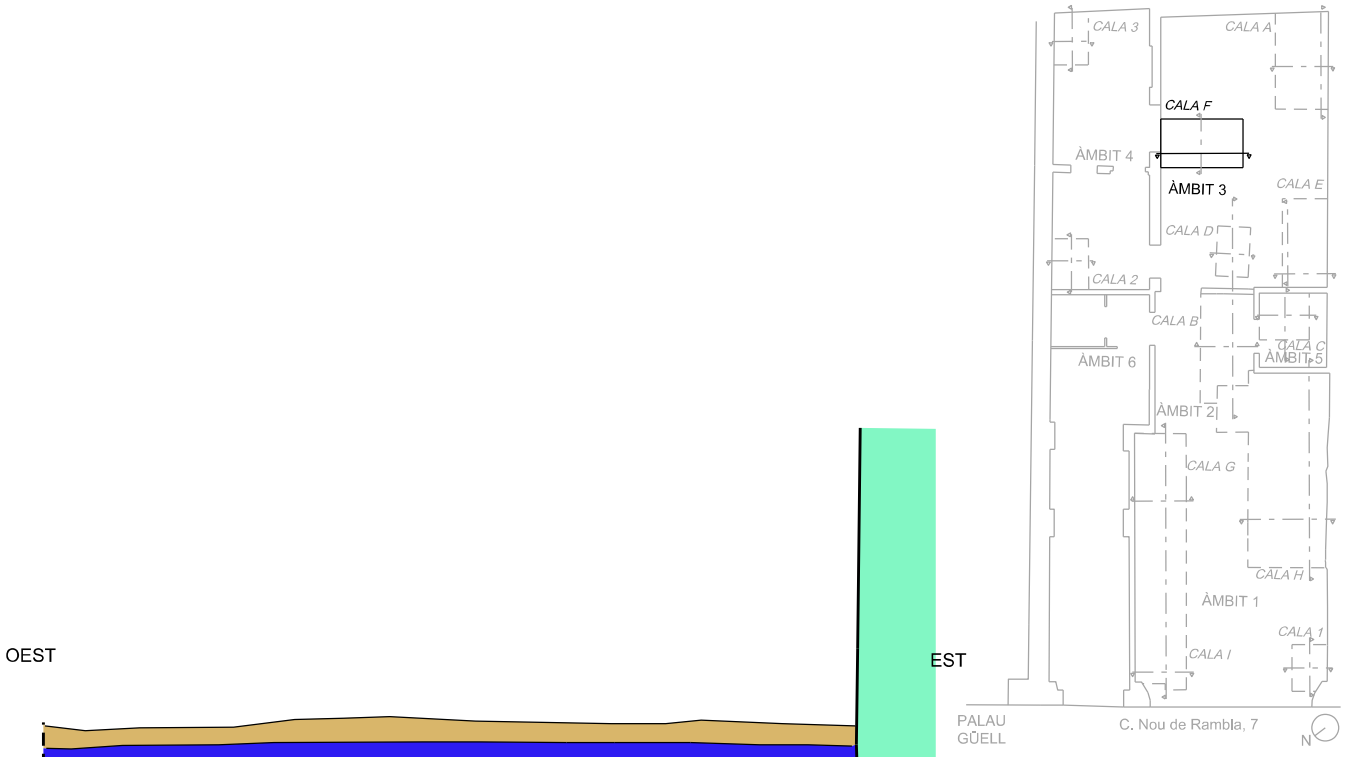

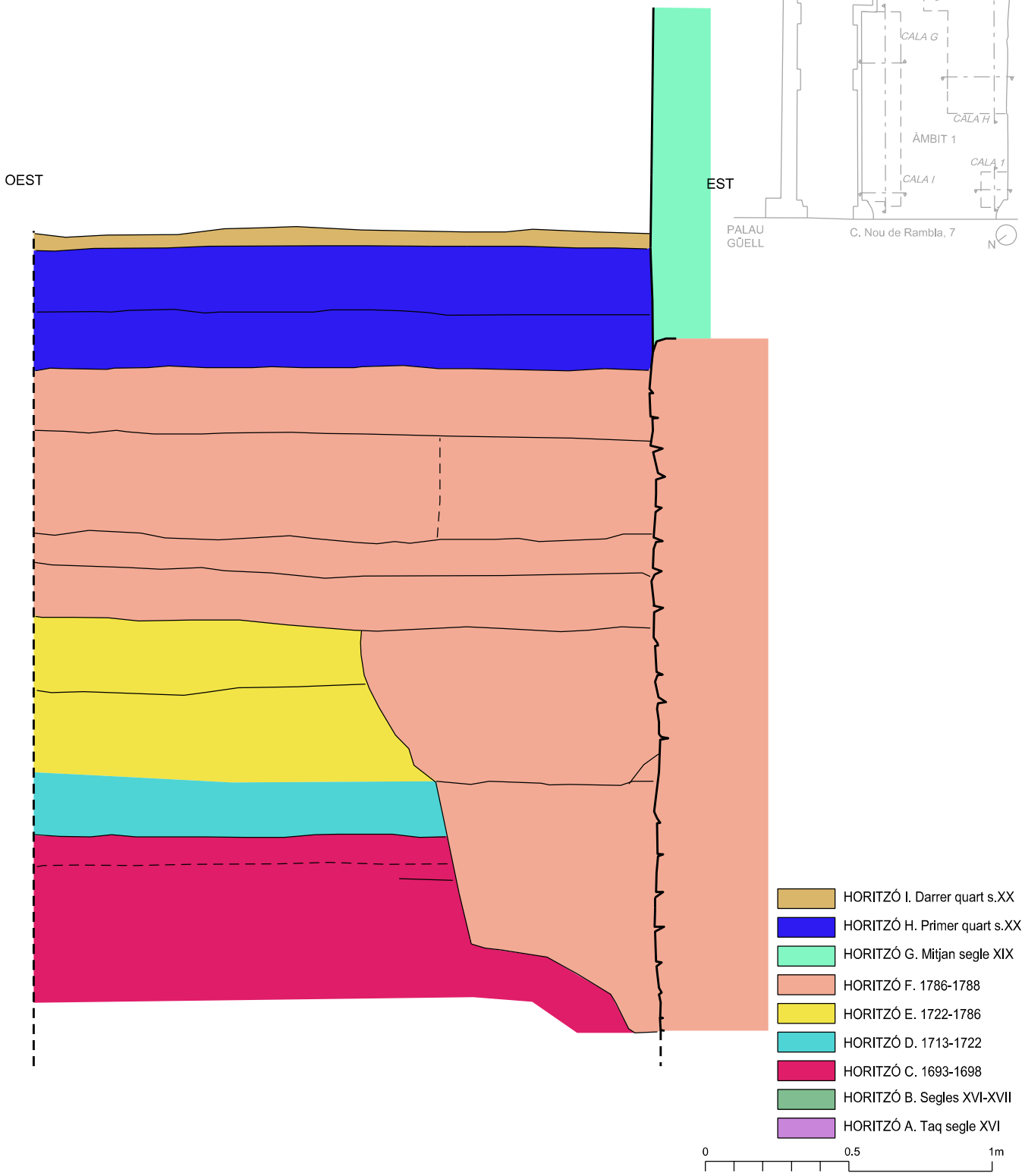

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA F. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_35_secclo_cF..**

Número: **35**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

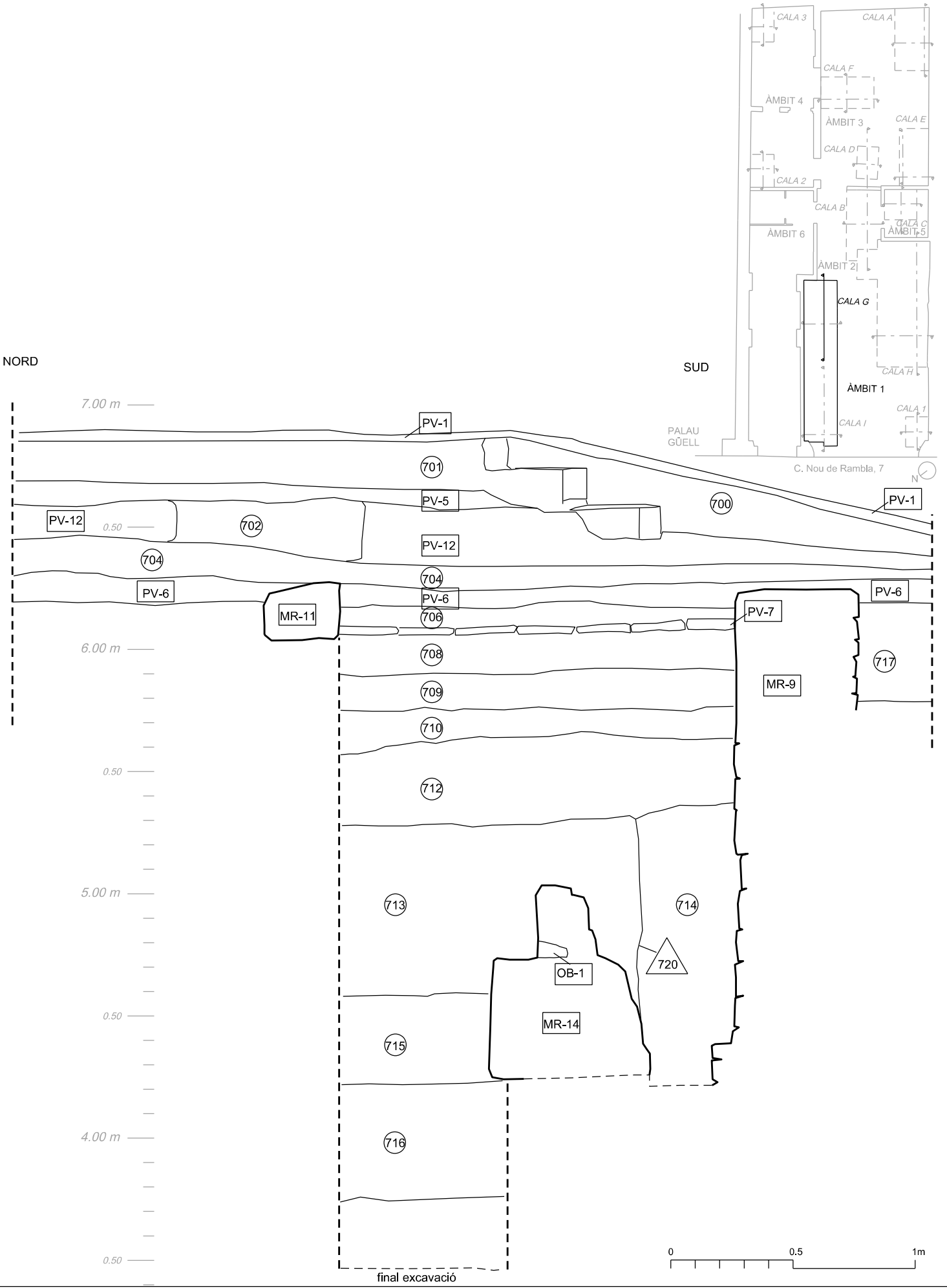

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1

CALA G. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_36_secclo_cG..**

Número: **36**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
HORITZÓ H. Primer quart s.XX
HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
HORITZÓ F. 1786-1788
HORITZÓ E. 1722-1786
HORITZÓ D. 1713-1722
HORITZÓ C. 1693-1698
HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
HORITZÓ A. Taq segle XVI

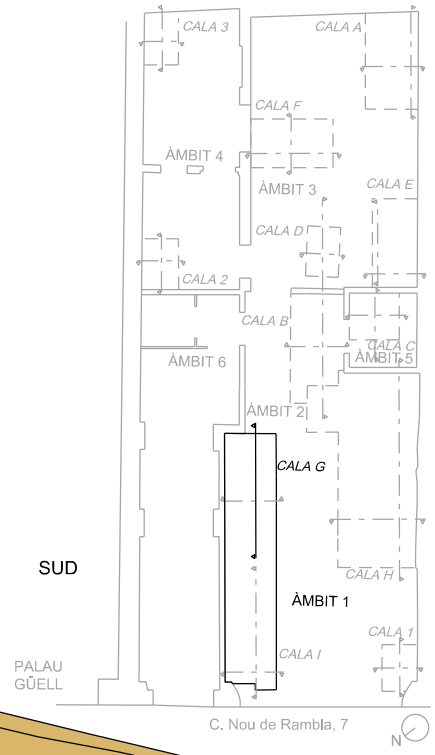

NORD

SUD

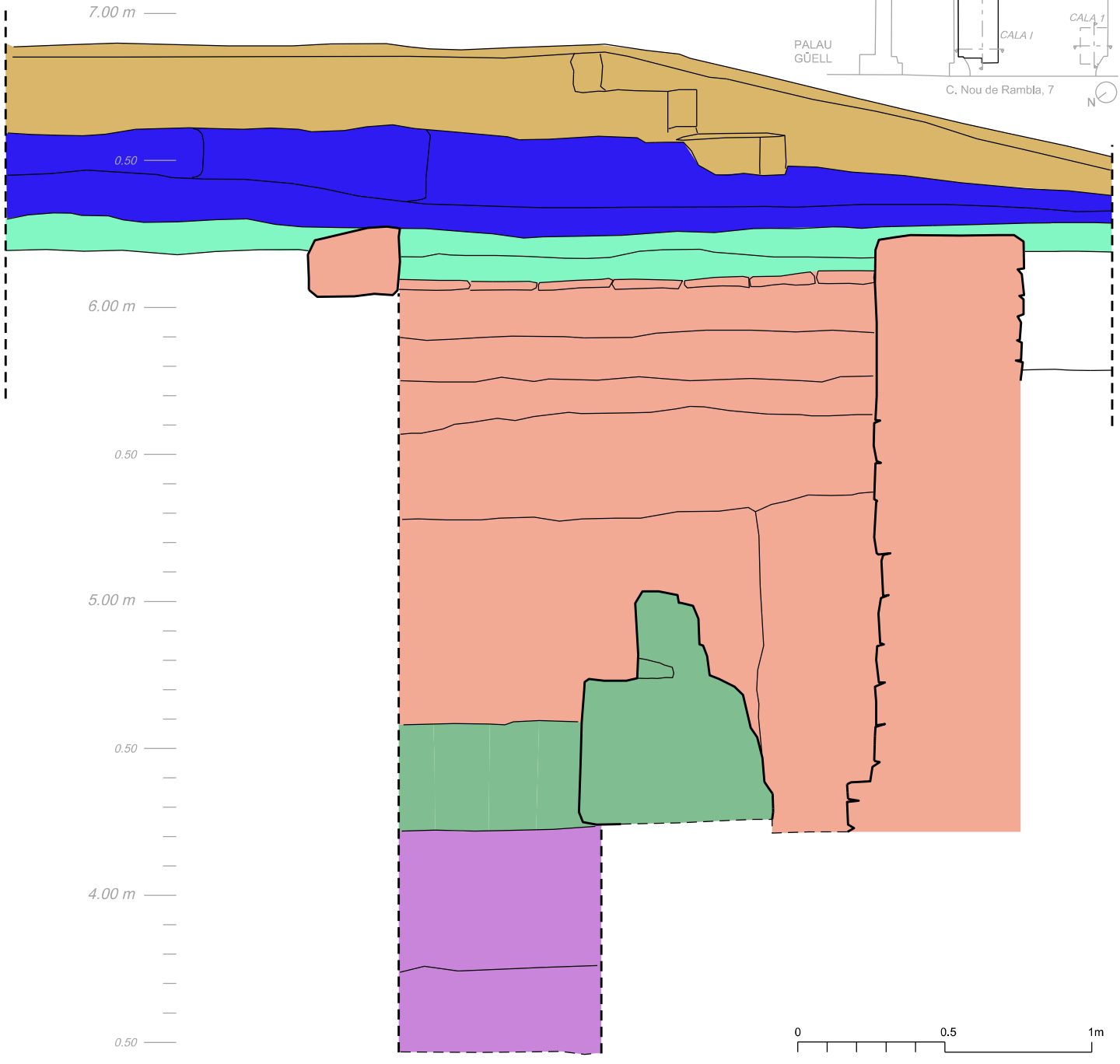

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_37_secclo_cG..**

Número: **37**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

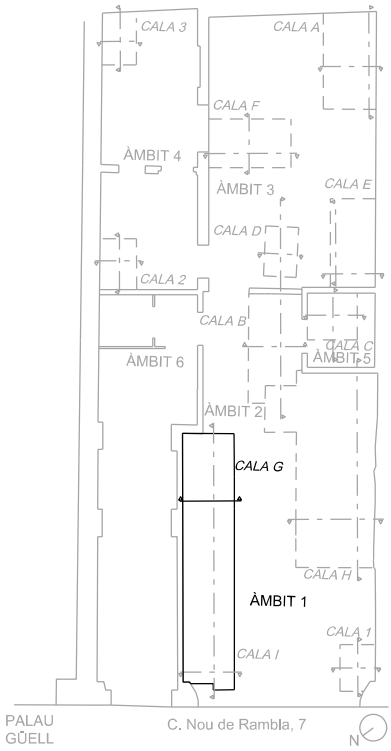

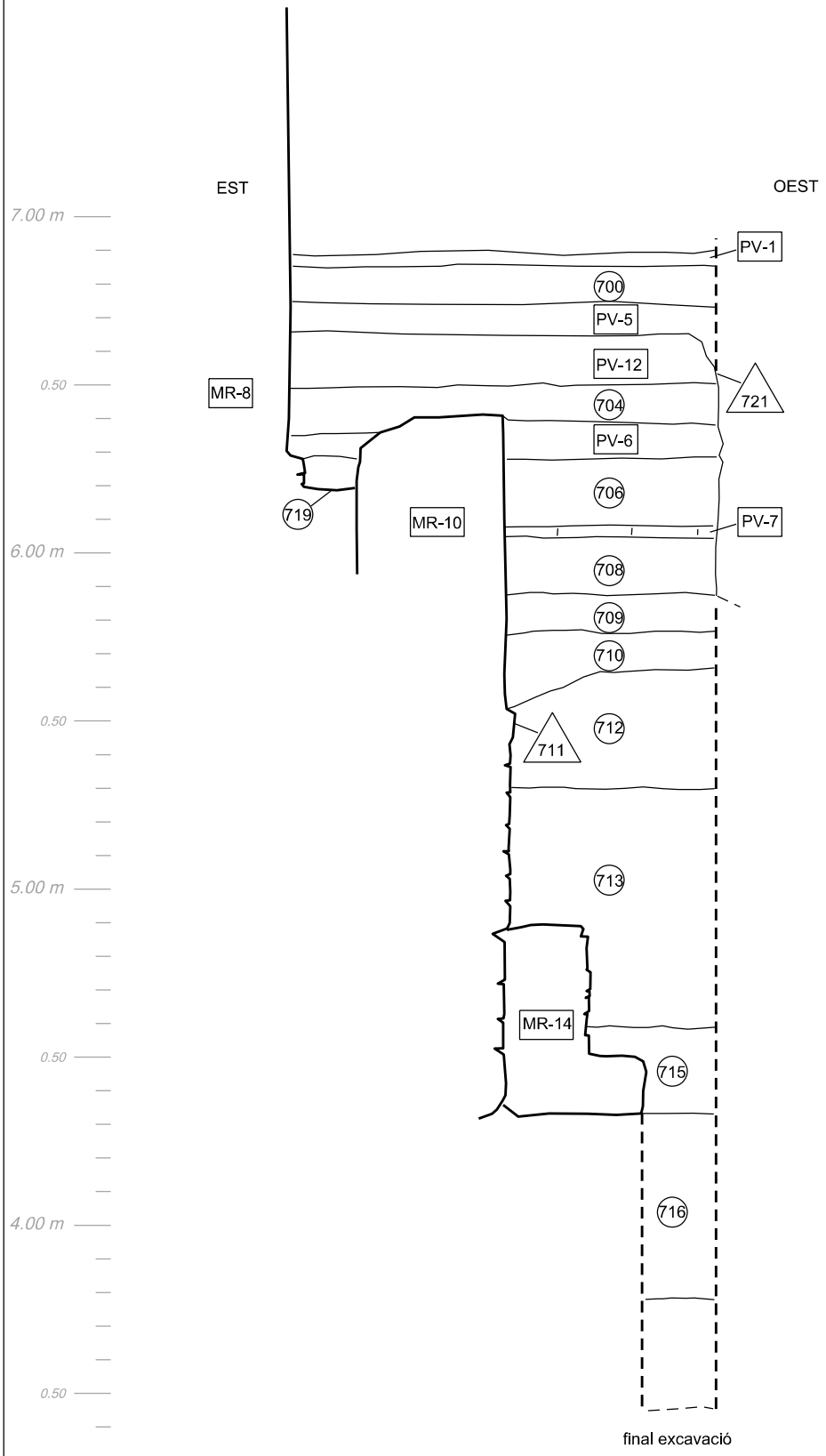

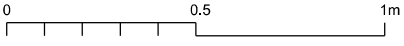

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_38_secclo_cG..**

Número: **38**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

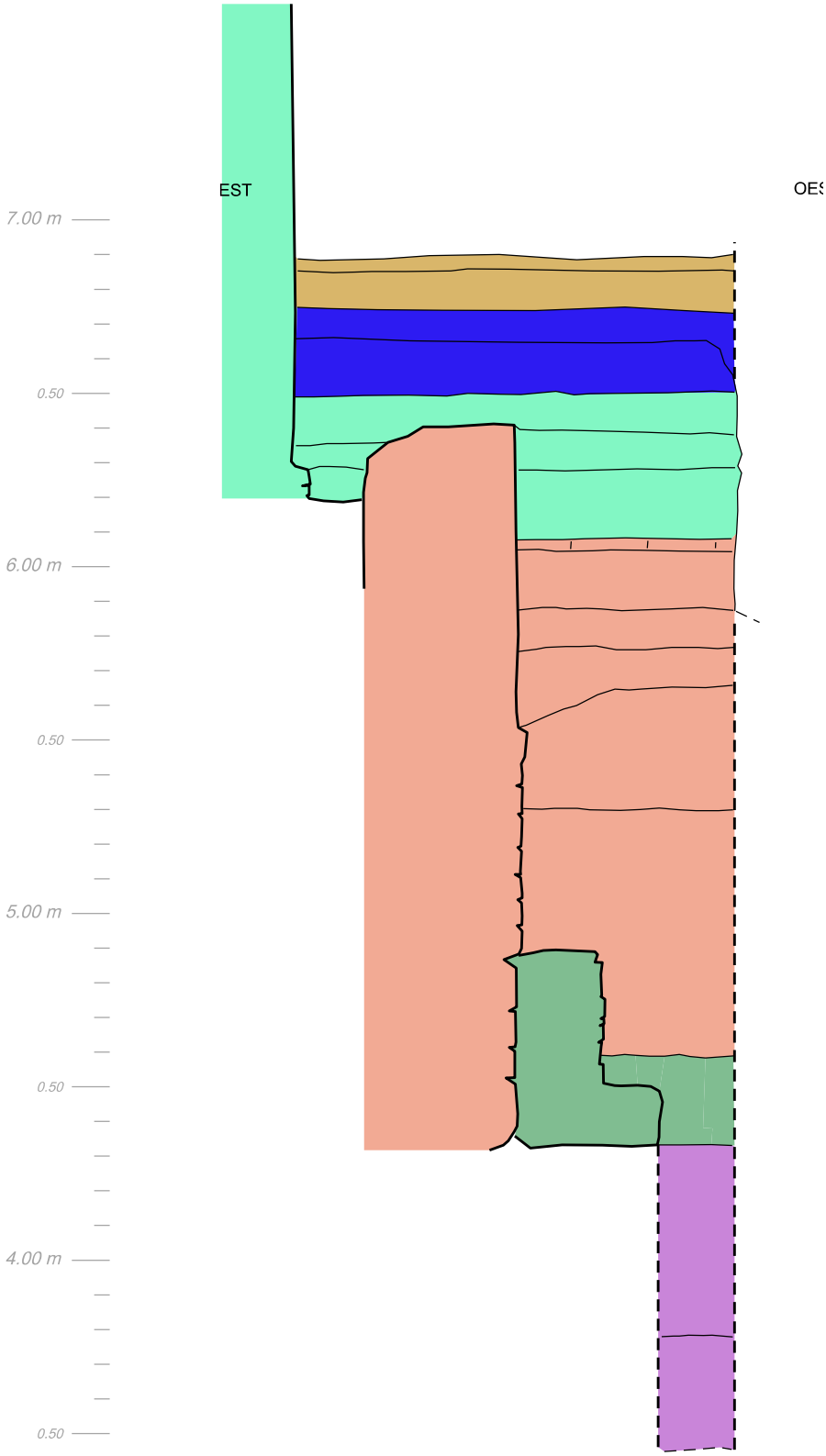

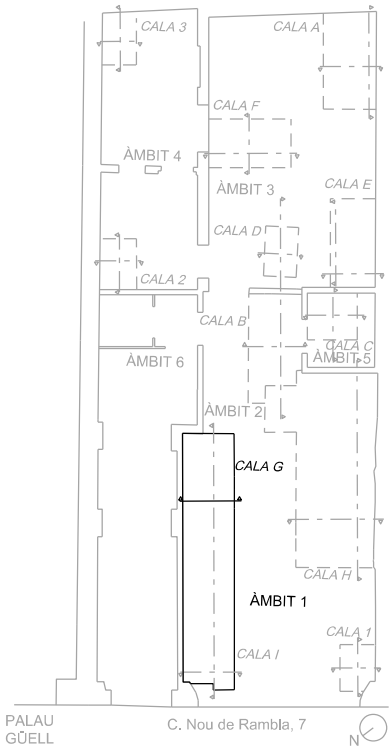

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**
Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**
Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS
Data: **05/2019**
Escala: **1/20**
Arxiu: **PLOT_39_secclo_cG..**
Número: **39**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

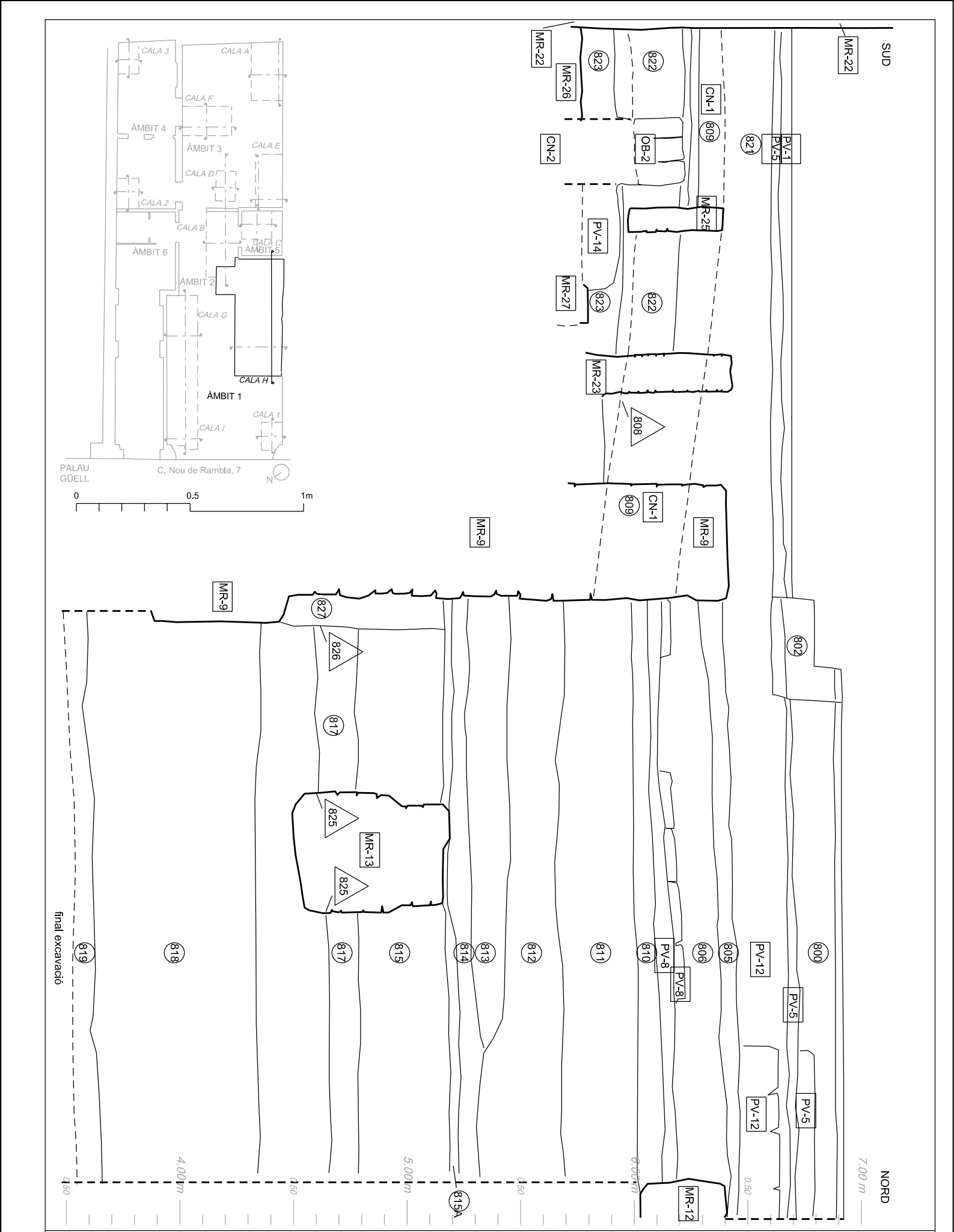

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. SECCIÓ N-S

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_40_secclo_cH..**

Número: **40**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

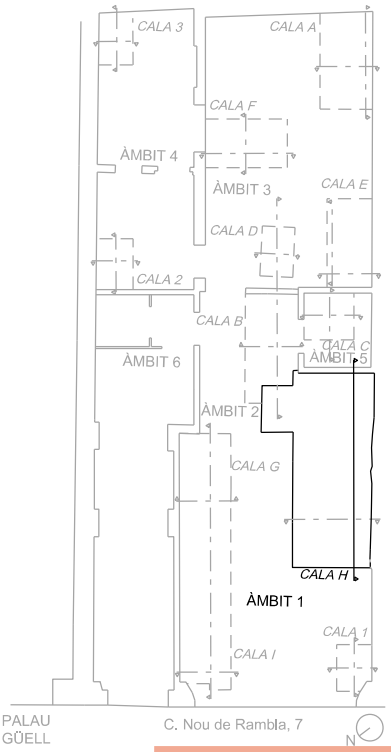

HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
HORITZÓ H. Primer quart s.XX
HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
HORITZÓ F. 1786-1788
HORITZÓ E. 1722-1786
HORITZÓ D. 1713-1722
HORITZÓ C. 1693-1698
HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
HORITZÓ A. Taq segle XVI

SUD

NORD

0.50 m | 4.00 m | 0.50 m | 5.00 m | 0.50 m | 6.00 m | 0.50 m | 7.00 m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**
Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**
Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. SECCIÓ N-S HORITZONS CRONOLÒGICS
Data: **05/2019**
Escala: **1/20**
Arxiu: **PLOT_41_secció_cH..**
Número: **41**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

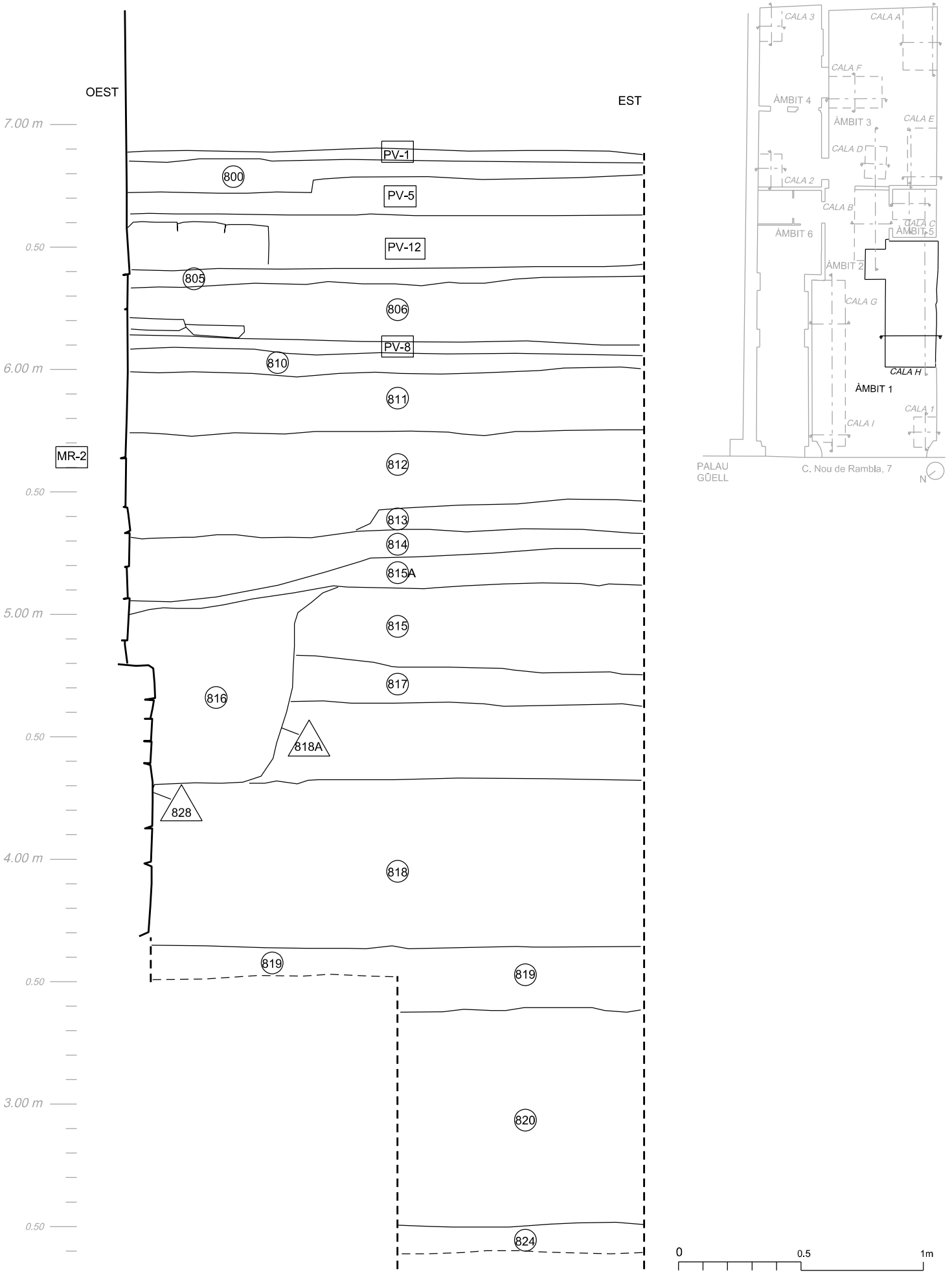

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1
CALA H. SECCIÓ E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_42_secclo_cH..**

Número: **42**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

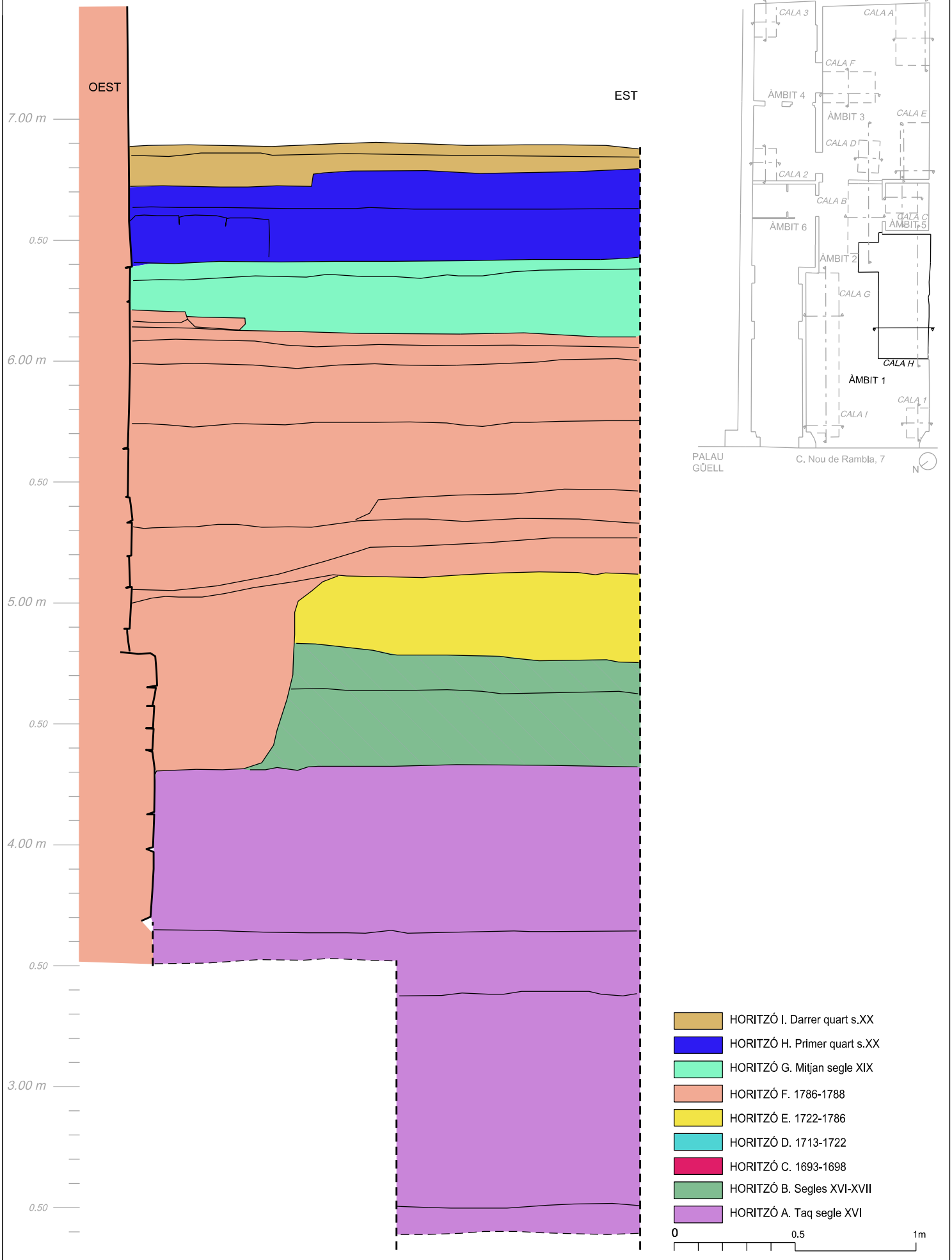

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. SECCIÓ E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_43_secclo_cH..**

Número: **43**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

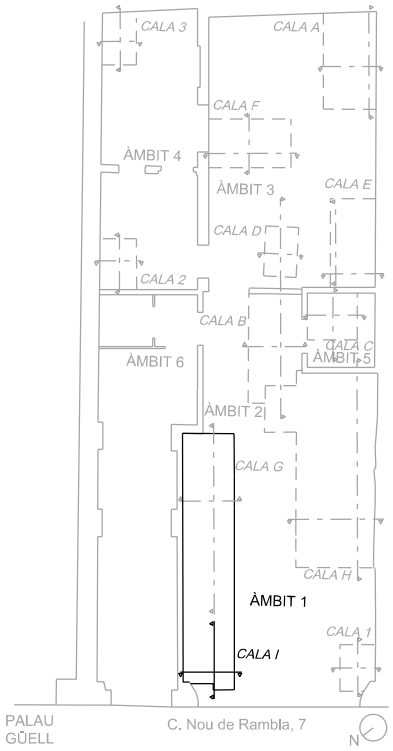

Secció N-S

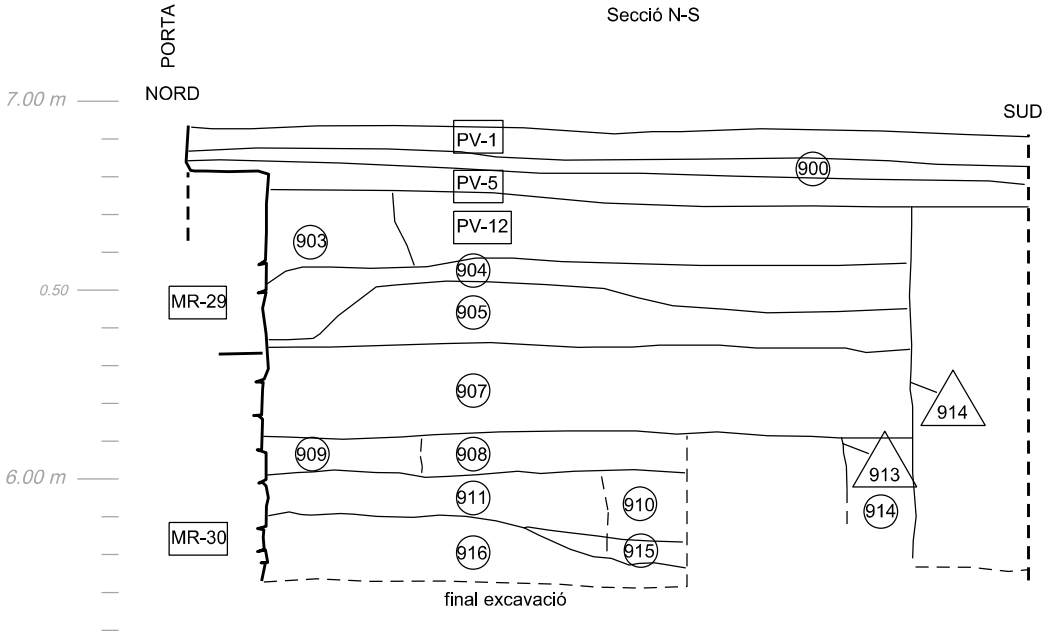

Secció O-E

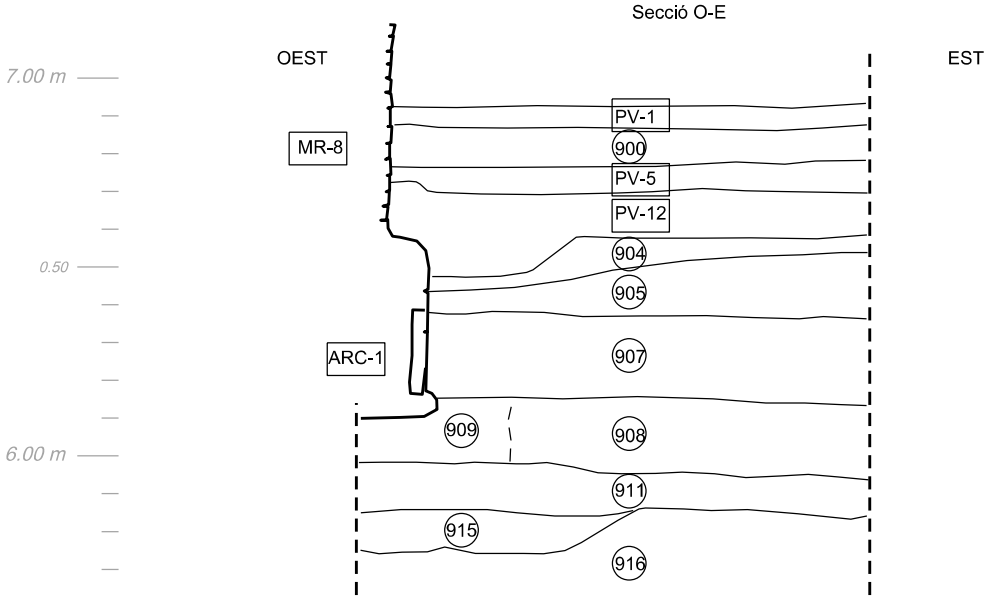

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA I. SECCIONS N-S i E-O

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_44_secclo_cl..**

Número: **44**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

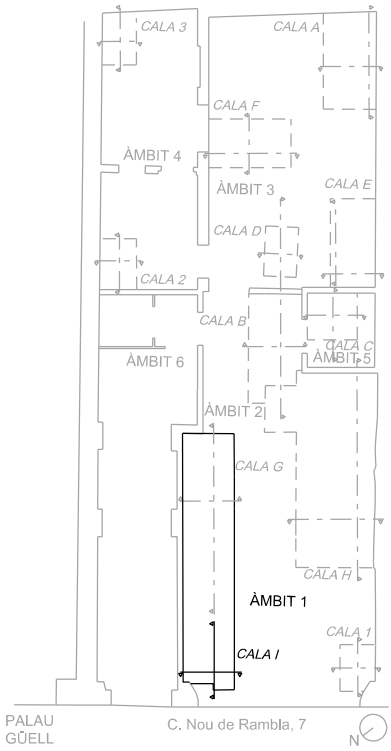

Secció N-S

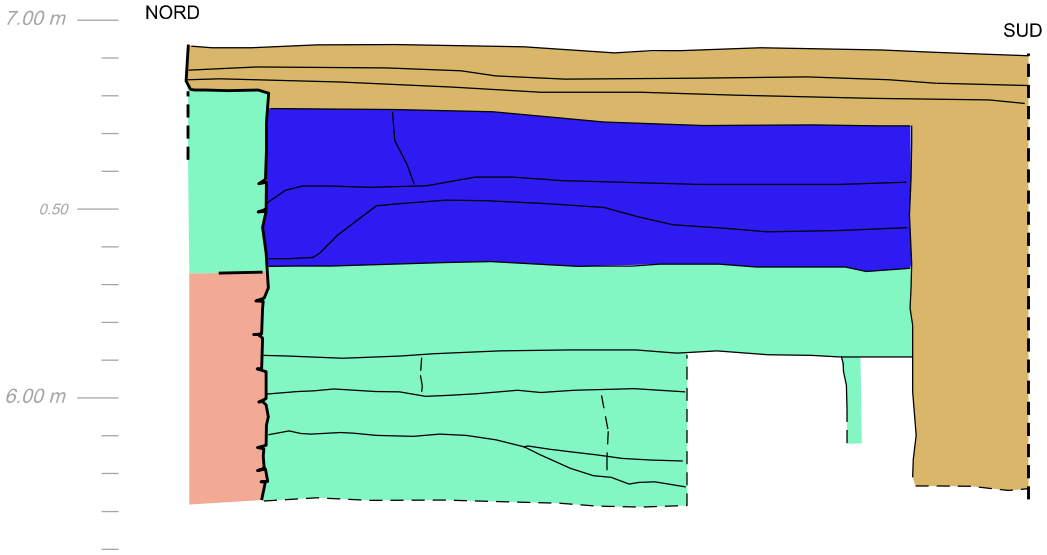

Secció O-E

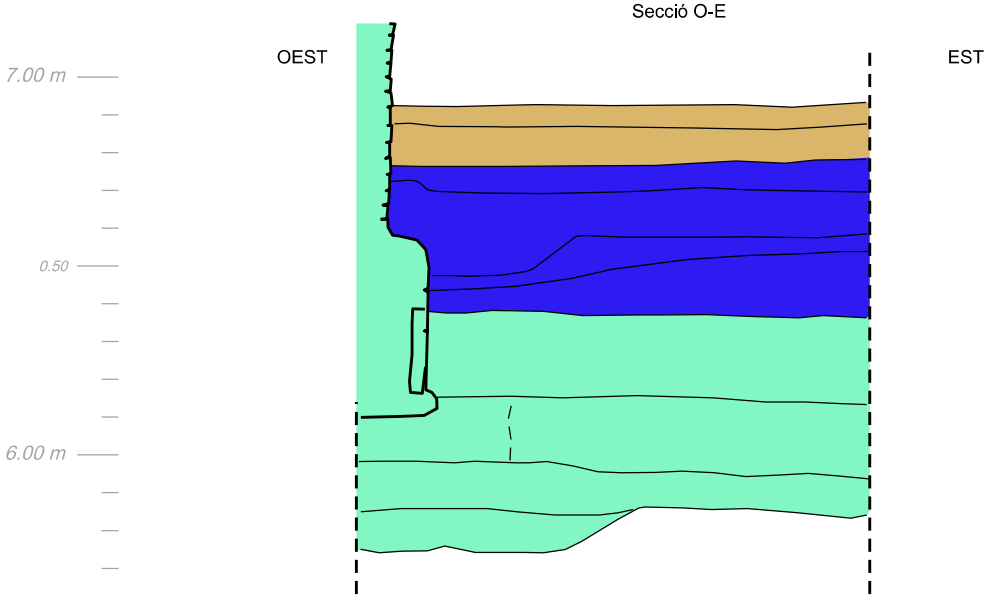

- HORITZÓ I. Darrer quart s.XX
- HORITZÓ H. Primer quart s.XX
- HORITZÓ G. Mitjan segle XIX
- HORITZÓ F. 1786-1788
- HORITZÓ E. 1722-1786
- HORITZÓ D. 1713-1722
- HORITZÓ C. 1693-1698
- HORITZÓ B. Segles XVI-XVII
- HORITZÓ A. Taq segle XVI

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA I. SECCIONS N-S i E-O HORITZONS CRONOLÒGICS

Arxiu: **PLOT_45_secclo_cl..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Número: **45**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

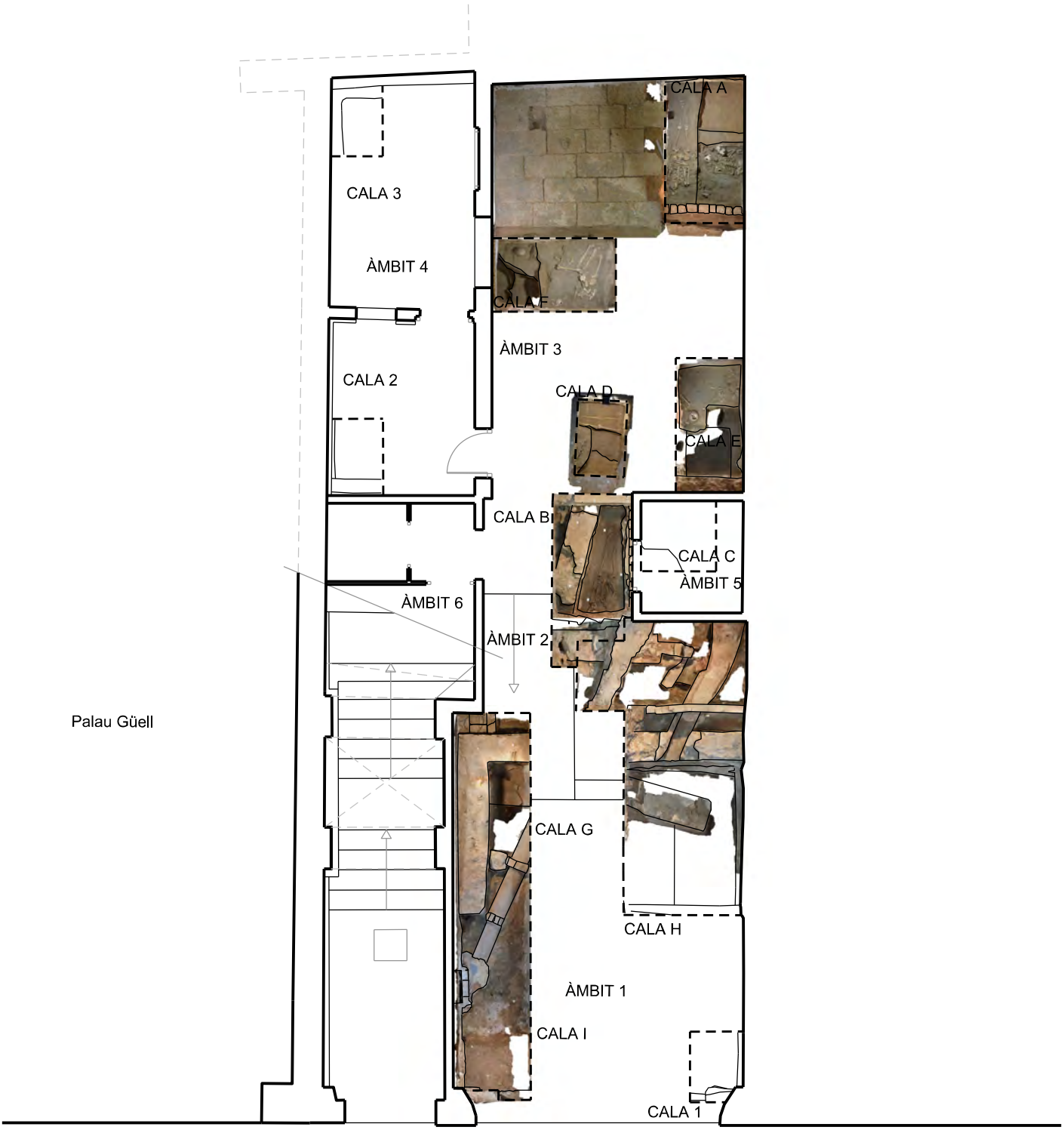

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: PLANTA GENERAL

Data: **05/2019**

Escala: **1/100**

Arxiu: **PLOT_46_planta_gral...**

Número: **46**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. PLANTA PV-2

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_47_planta_cala..**

Número: **47**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. PLANTA GENERAL

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_48_planta_cala...**

Número: **48**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

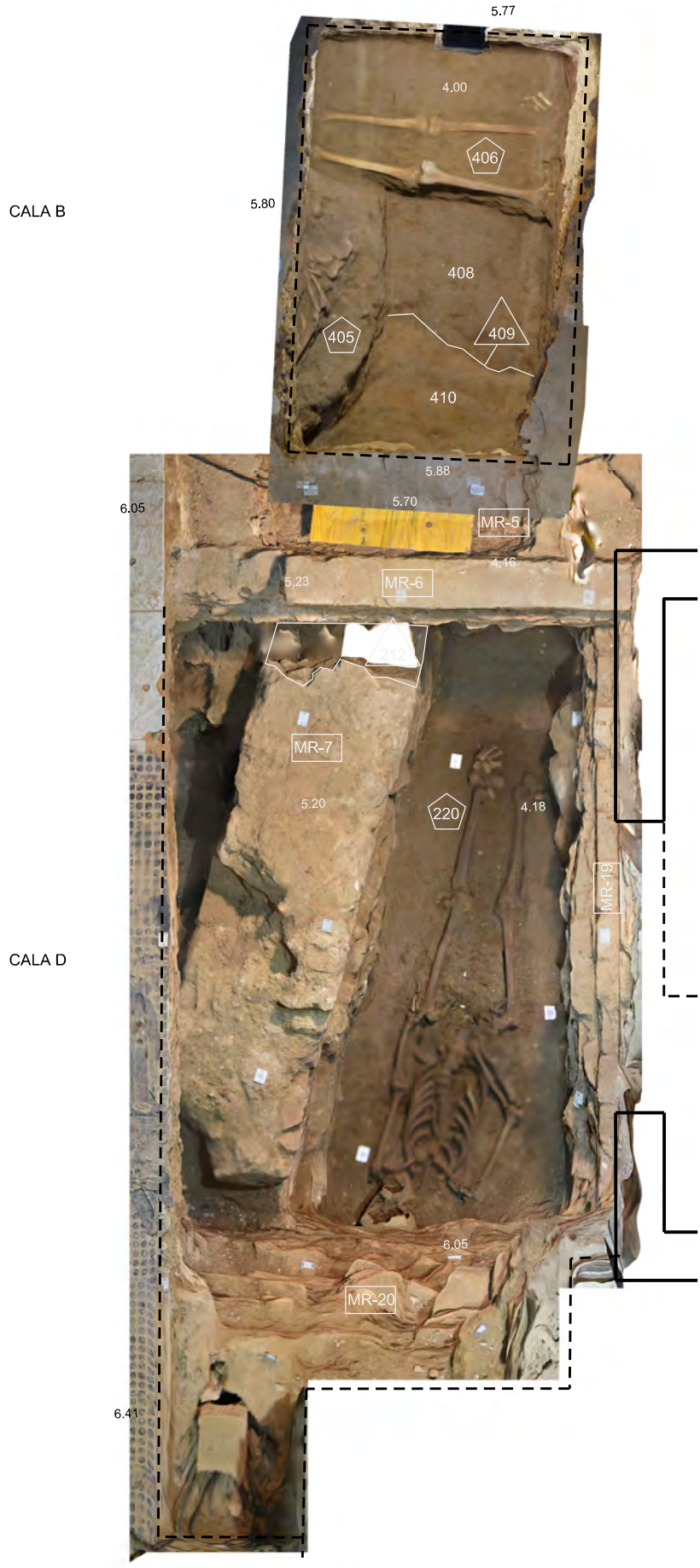

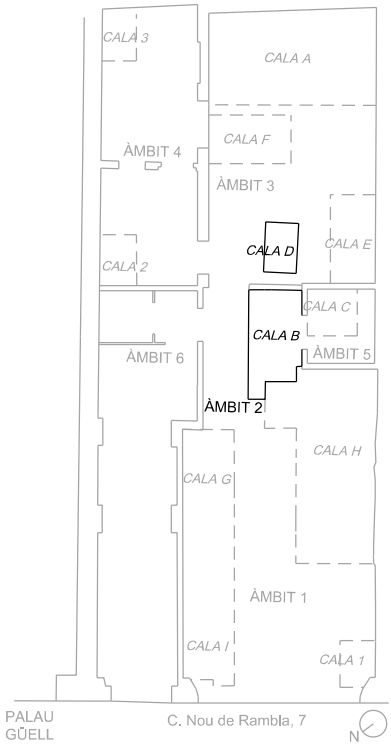

N

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 2 i 3 CALA B i D. PLANTA GENERAL

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_49_planta_cala...**

Número: **49**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

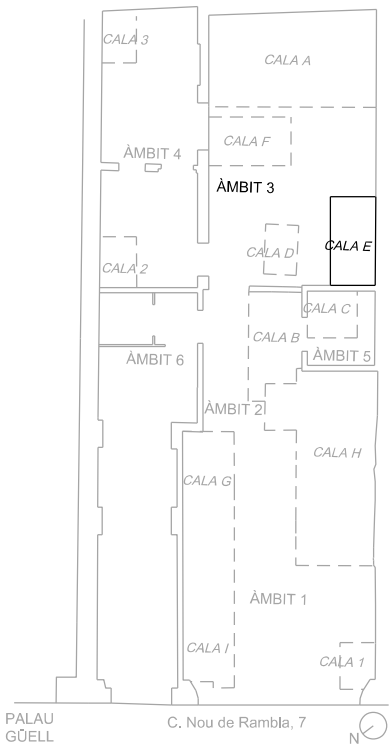

N

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca **Barcelona Barcelonès**

Propietat **Diputació de Barcelona**

Plànol
ÀMBIT 3
CALA E.
PLANTA GENERAL

Arxiu **PLOT_51_planta_cala...**

Data **05/2019**

Escala **1/20**

Número **50**

Autor

Àlvar Caixal Gemma Caballé
Arqueòlegs

Vist i plau

Joan Closa Pujabet
Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

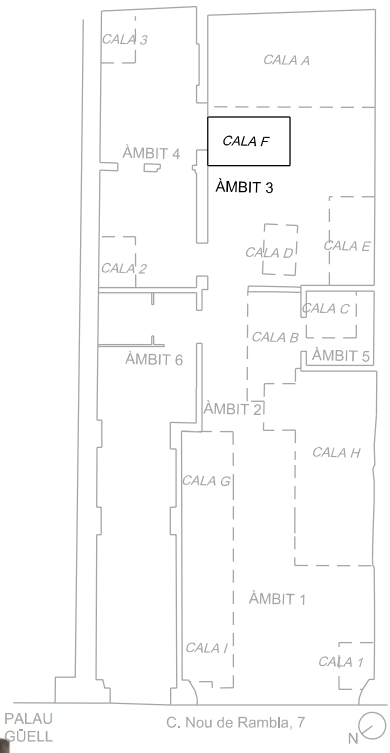

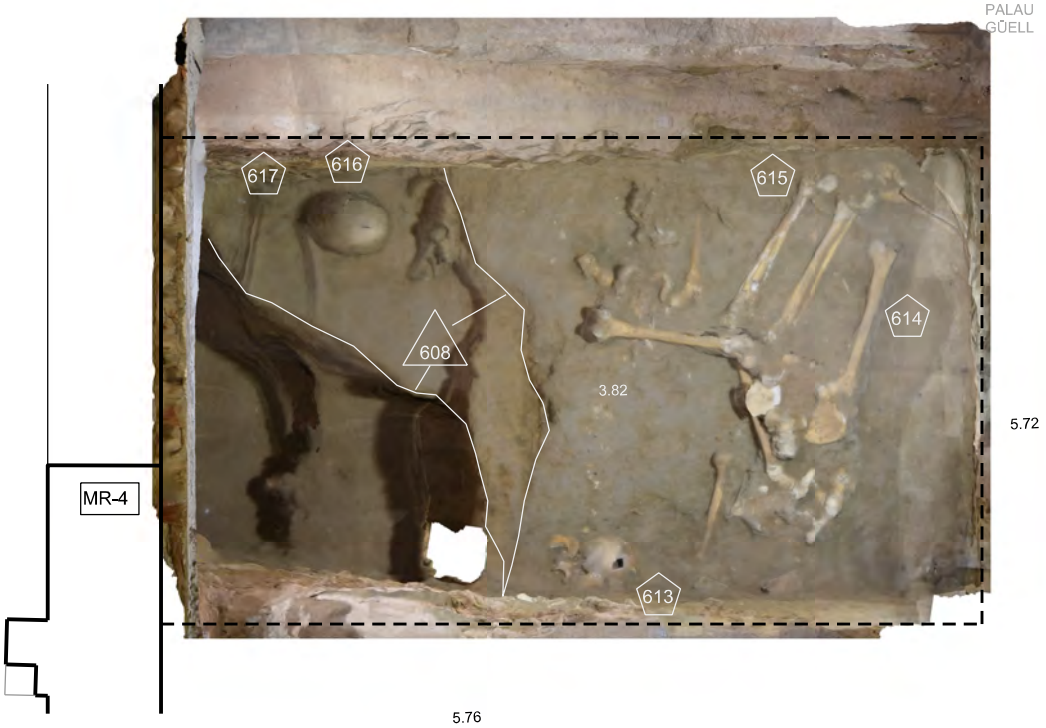

N

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca **Barcelona Barcelonès**

Propietat **Diputació de Barcelona**

Plànol
ÀMBIT 3
CALA F.
PLANTA GENERAL

Data **05/2019**

Escala **1/20**

Arxiu **PLOT_52_planta_cala..**

Número **51**

Autor

Àlvar Caixal Gemma Caballé
Arqueòlegs

Vist i plau

Joan Closa Pujabet
Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

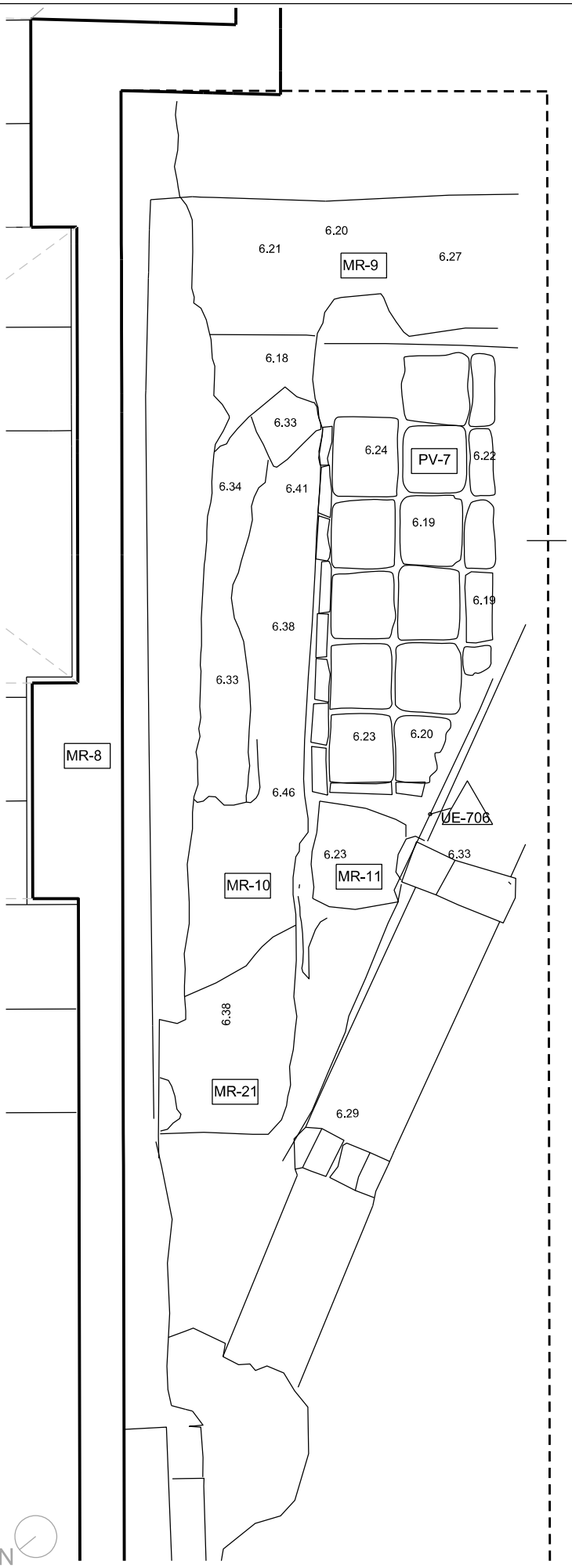

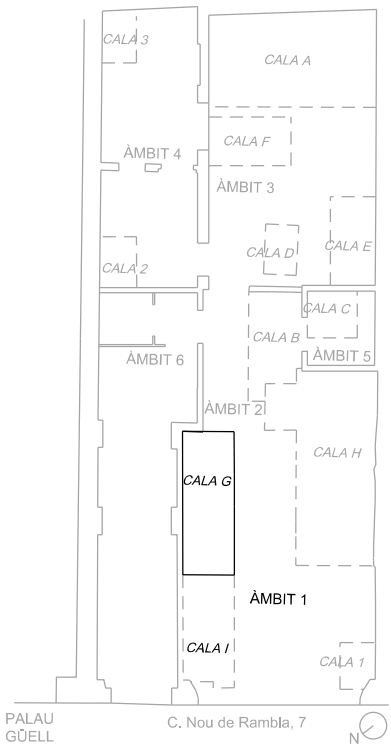

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G. PLANTA DP-2

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_53_planta_cala..**

Número: **52**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

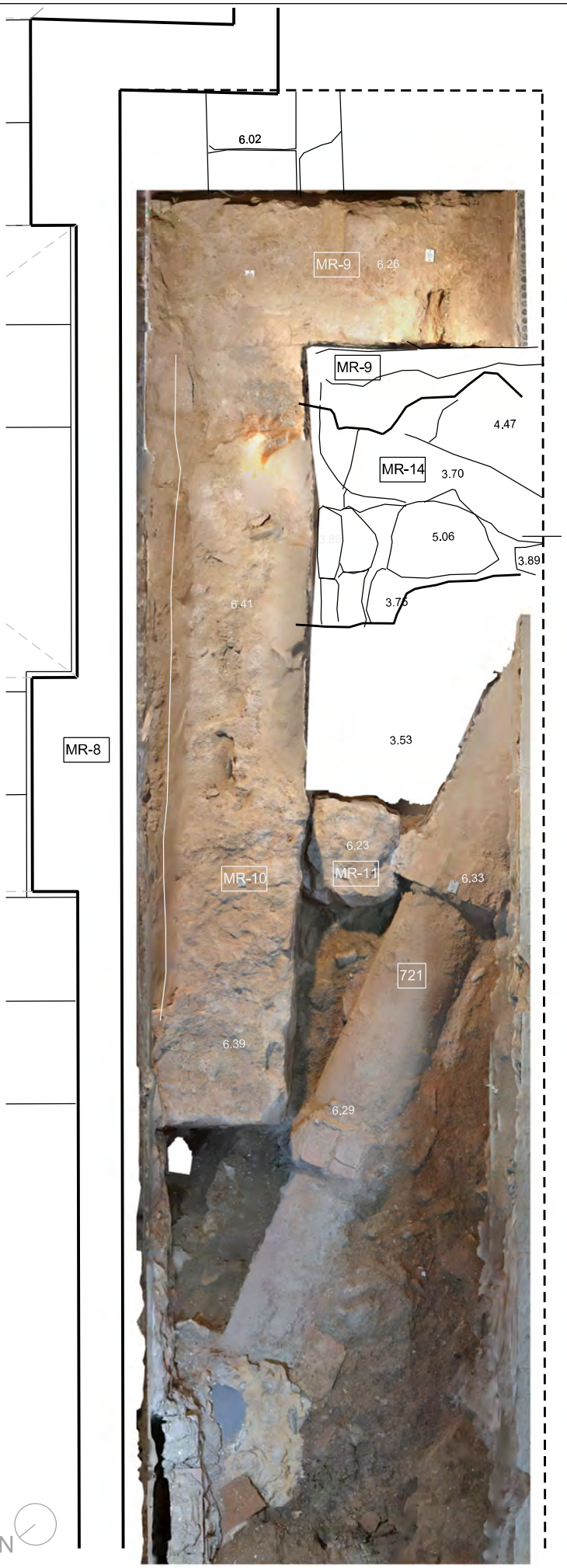

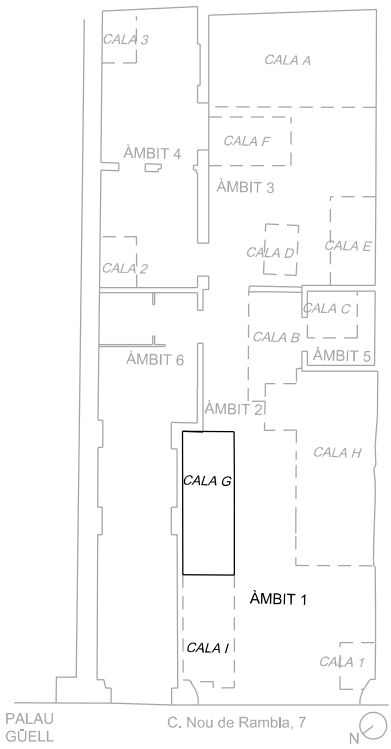

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G. PLANTA MR-14

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_54_planta_cala..**

Número: **53**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. PLANTA DP-3

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_55_planta_cala..**

Número: **54**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. PLANTA GENERAL

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_56_planta_cala..**

Número: **55**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

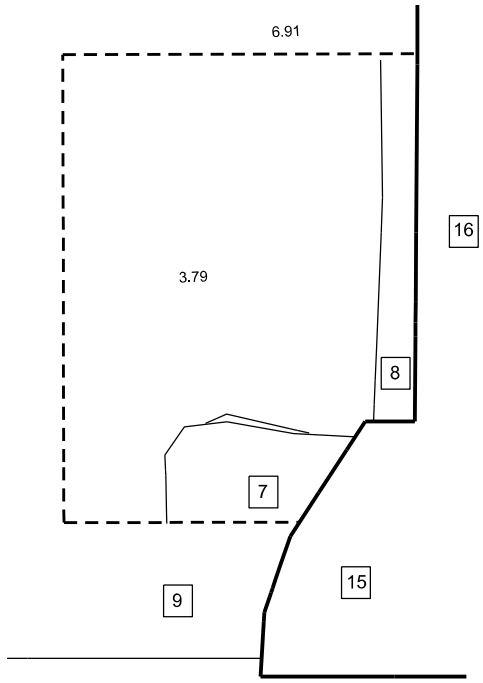

CALA 1. ÀMBIT 1

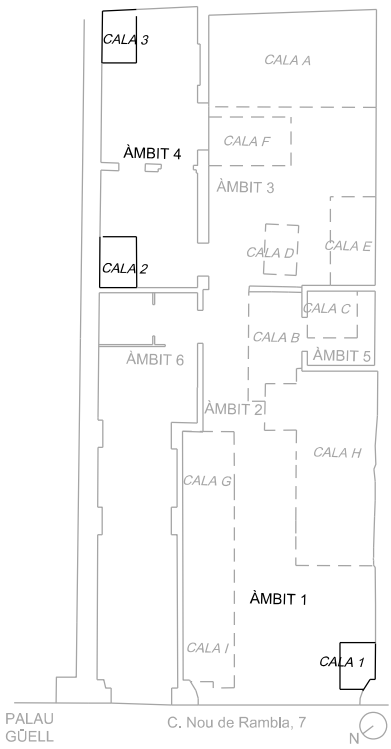

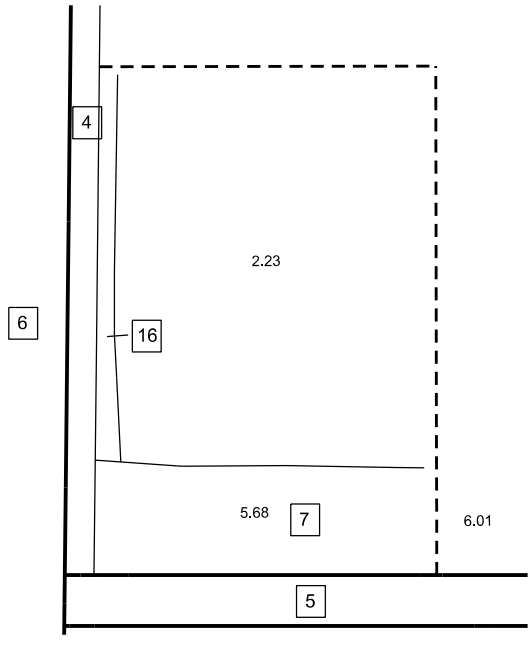

CALA 2. ÀMBIT 4

CALA 3. ÀMBIT 4

N

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBITS 1 i 4 CALES 1, 2 i 3. PLANTES

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_57_planta_cala...**

Número: **56**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

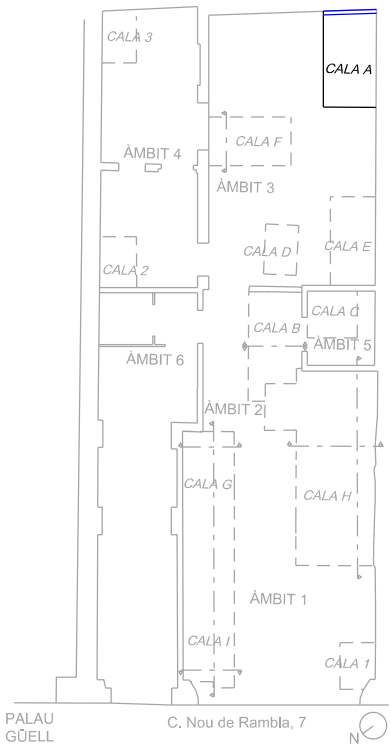

0 0.5 1m

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA A. ALÇAT TANCAMENT SUD

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Arxiu: **PLOT_58_orto-secclo..**

Número: **57**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

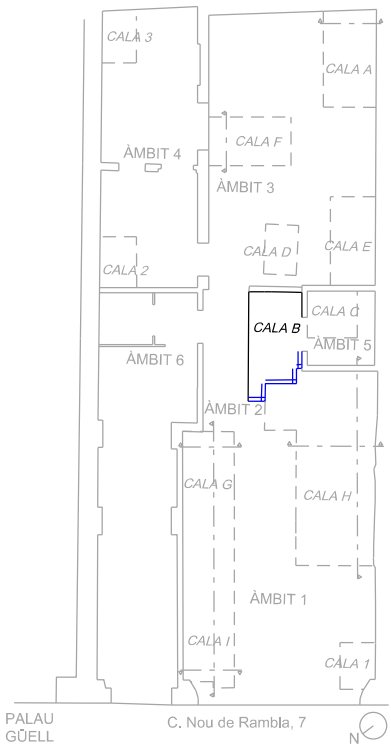

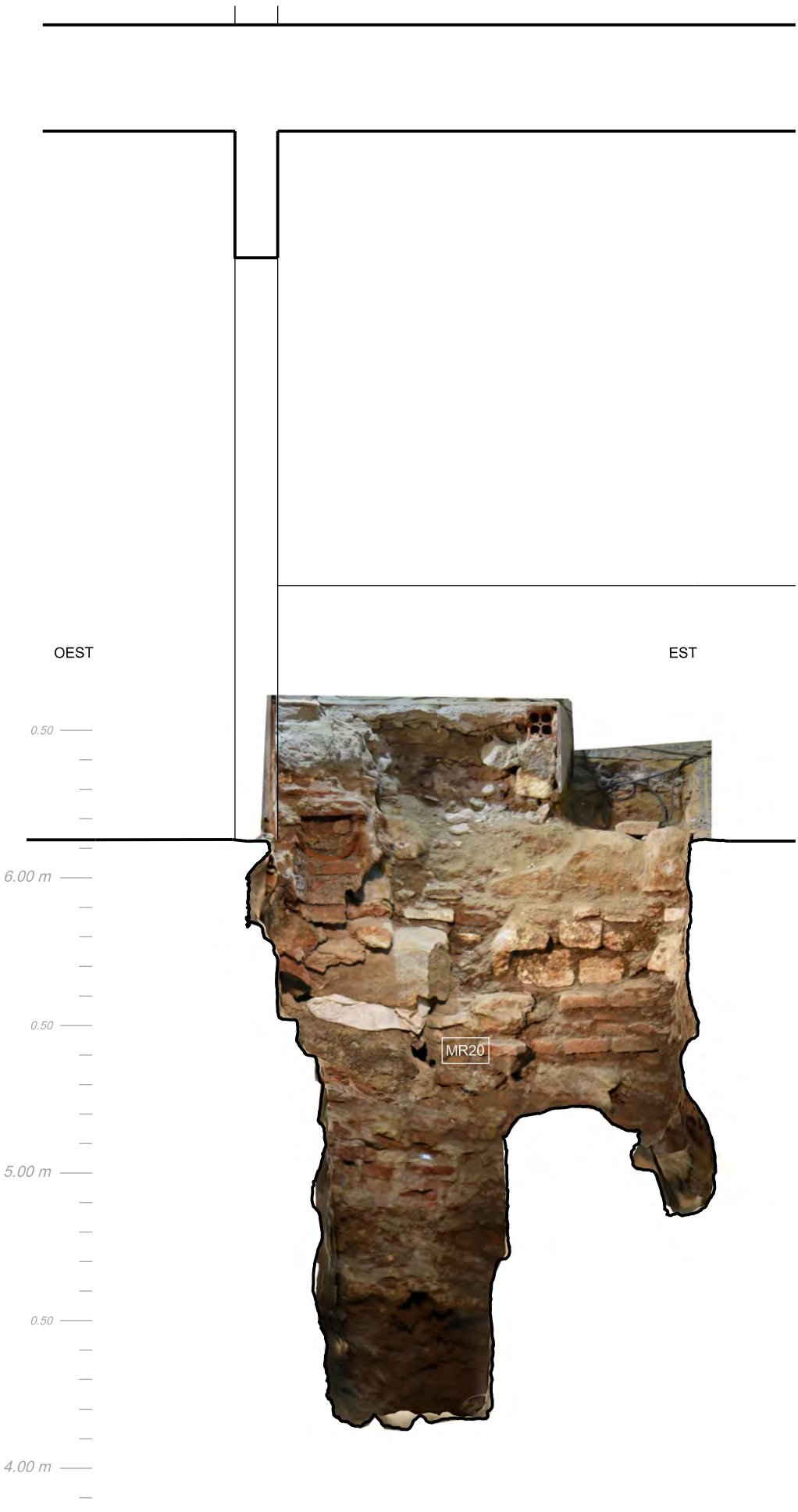

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 2 CALA B. ALÇAT MR-20

Arxiu: **PLOT_59_orto-secció..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Número: **58**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

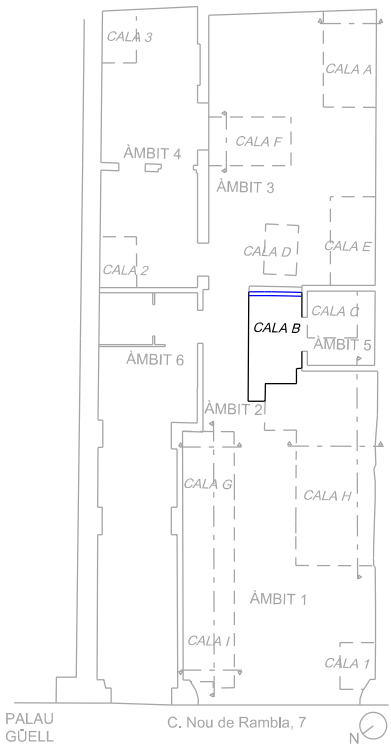

EST

OEST

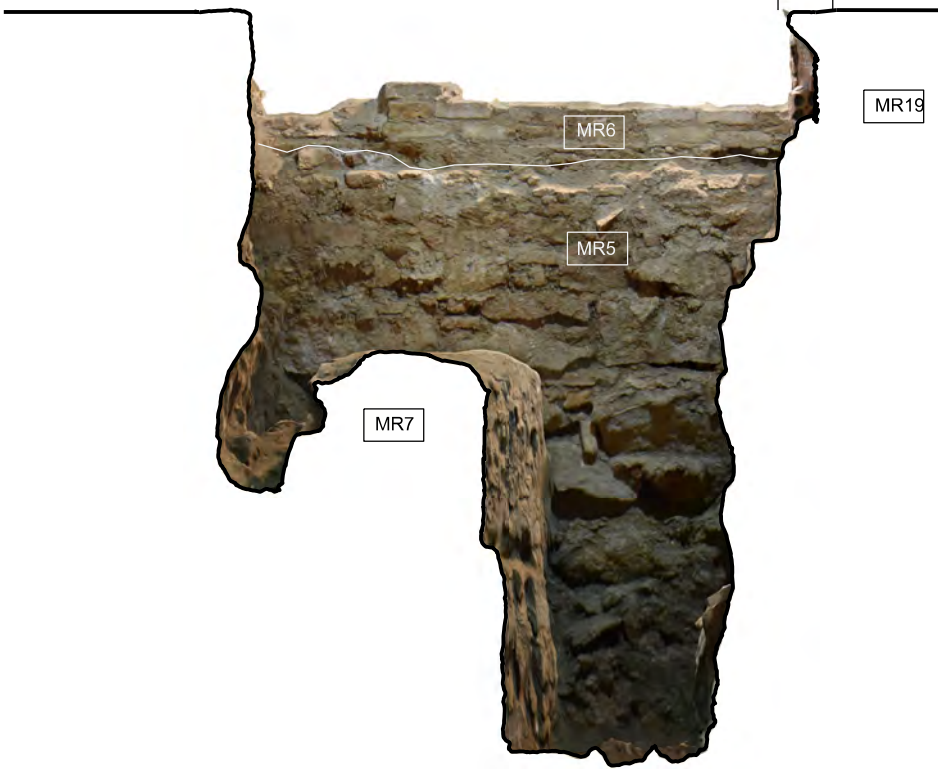

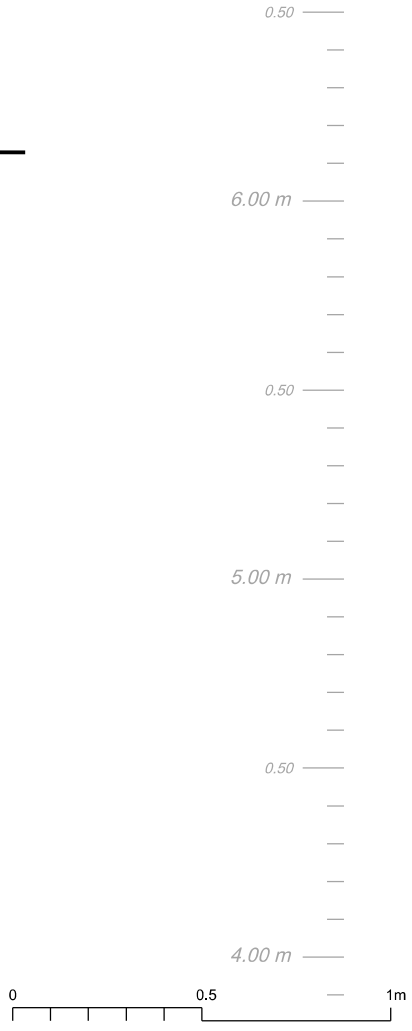

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca **Barcelona Barcelonès**

Propietat **Diputació de Barcelona**

Plànol

ÀMBIT 2

CALA B.

ALCAT MR 5 i 6

Arxiu **PLOT_60_orto-secció..**

Data **05/2019**

Escala **1/20**

Número **59**

Autor

Àlvar Caixal Gemma Caballé
Arqueòlegs

Vist i plau

Joan Closa Pujabet
Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7 CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 3 CALA F. ALÇAT MR 3 i 4

Arxiu: **PLOT_61_orto-secció..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Número: **60**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

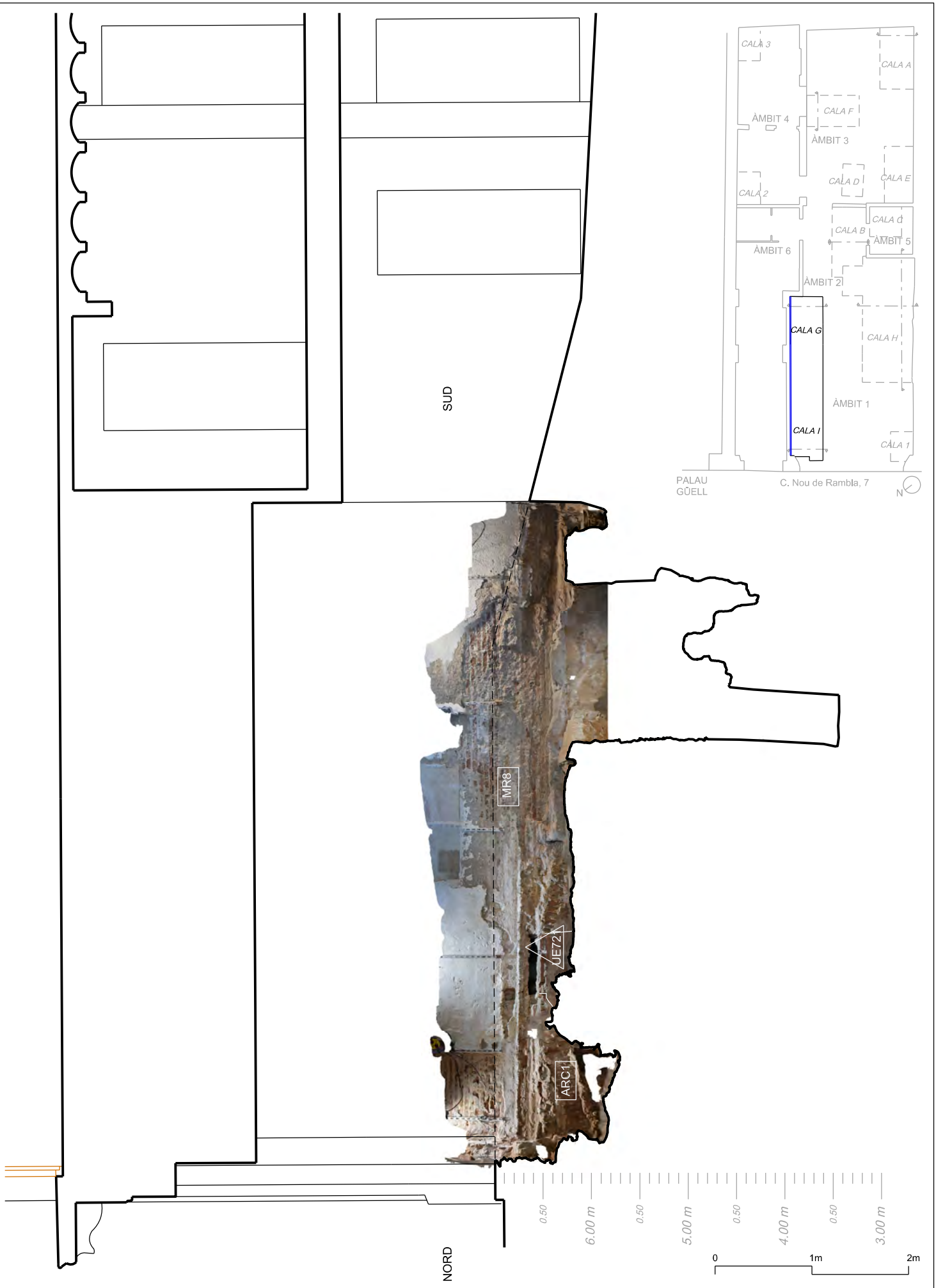

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA G i I. ALÇAT ARC 1 i MR 8

Data: **05/2019**

Escala: **1/50**

Arxiu: **PLOT_63_orto-secció..**

Número: **61**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

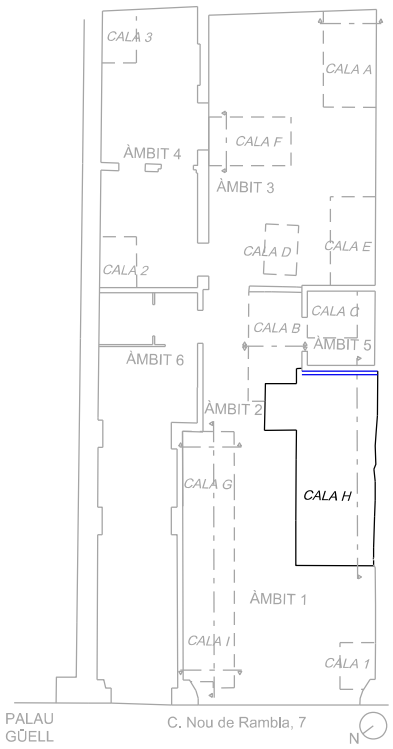

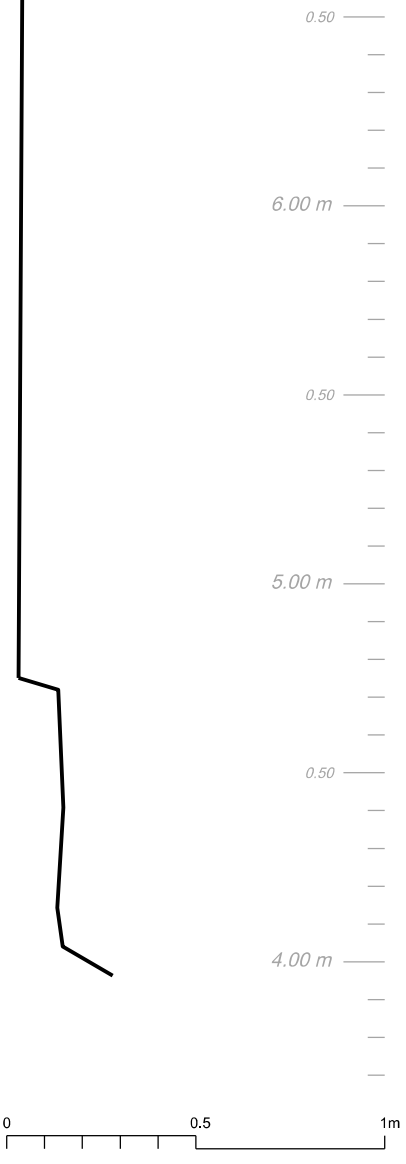

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBIT 1 CALA H. ALÇAT MR 9

Arxiu: **PLOT_64_orto-secció..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/20**

Número: **62**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

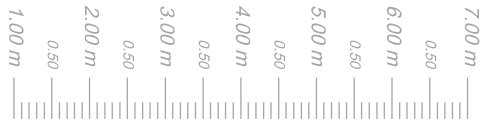

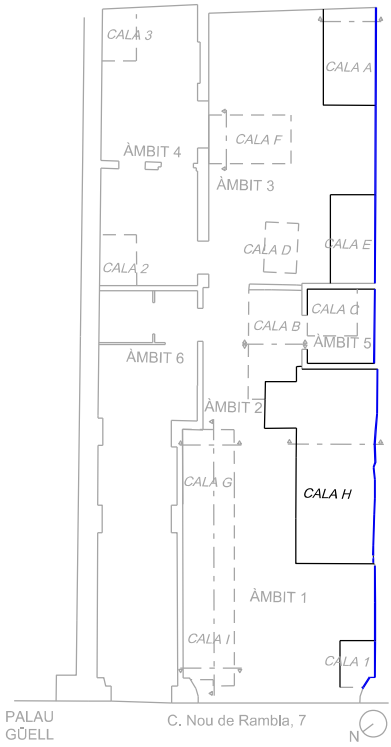

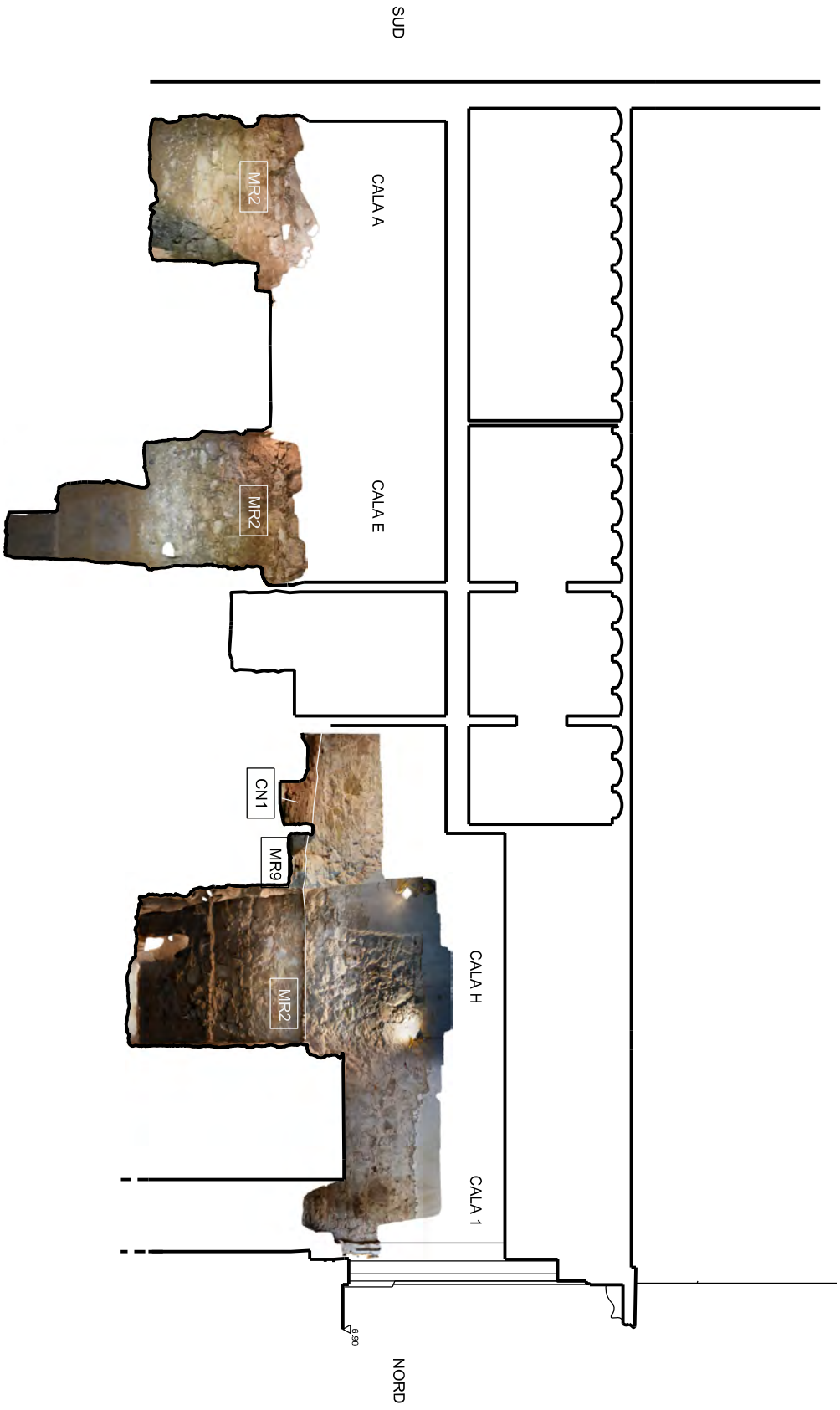

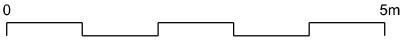

Diputació Barcelona | **Àrea de Territori i Sostenibilitat**

Gerència de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local

Projecte

MEMÒRIA DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA AL SUBSOL DEL CARRER NOU DE LA RAMBLA 7
CODI 046/17. CAMPANYES 2017 I 2018

Localització: **C. Nou de Rambla num. 7**

Municipi i comarca: **Barcelona Barcelonès**

Propietat: **Diputació de Barcelona**

Plànol: ÀMBITS 1 i 3 CALES D,A,E,H i 1. ALÇAT MR-2

Arxiu: **PLOT_65_orto-secció..**

Data: **05/2019**

Escala: **1/100**

Número: **63**

Autor: **Àlvar Caixal Gemma Caballé** Arqueòlegs

Vist i plau: **Joan Closa Pujabet** Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local